

Hallituksen esitys eduskunnalle valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskeväksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmisteverotuslakia, verolajikohtaisia valmisteverolajeja ja eräitä sellaisia maksuja koskevia lakeja, joihin sovelletaan valmisteverotuksen menettelysäännöksiä. Esityksessä ehdotetaan myös säädettäväksi uusi autoverolaki. Lisäksi muutettaisiin muun muassa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, arvonlisäverolakia, veronkantolakia sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia.

Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa valmiste- ja autoverotuksen verotus- ja veronkantomenettelyjä sekä muutoksenhaku- ja seuraamusjärjestelmiä muita Verohallinnon kantamia veroja koskevien menettelyjen kanssa, mikä mahdollistaisi Verohallinnon uuden tietojärjestelmän käyttöönoton myös valmiste- ja autoverotuksessa. Valmisteverojen ja autoveron määrään tai verojen muihin keskeisiin perusteisiin ei ehdoteta muutoksia.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Verohallinnon kantamia valmisteveroja koskevaa verotusmenettelyä. Tullin tietyissä maahantuonnin tilanteissa kantamia valmisteveroja koskeva tullilainsäädäntöön perustuva menettely säilyisi ennallaan. Autoverotusta koskevat ehdotukset koskisivat pääosin sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston menettelyjä.

Valmisteverot muutettaisiin oma-aloitteisiksi veroiksi, ja niiden ilmoittamiseen, maksamiseen, määräämiseen ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia. Valmisteveroja koskevista yhteisistä erityismenettelyistä säädettäisiin jatkossakin valmisteverotuslaissa. Verolajikohtaiset menettelysäännökset jäisivät valmisteverolakeihin.

Valmisteverotuksessa säännöllisesti toimivien verovelvollisten veron ilmoittamisen ja maksamisen määräaika olisi jatkossa sama kuin arvonlisäverotuksessa ja pidentyisi näin noin kahdella viikolla. Muutos veron maksamisen jaksotukseen tarkoittaisi muutoksen voimaantulovuonna vajaan 600 miljoonan euron kertaluonteista valtion verotuoton pienentymistä veron maksun myöhentyessä. Jatkossa myös satunnaisesti toimivat verovelvolliset ilmoittaisivat ja maksaisivat veron kalenterikuukauden mittaiselta verokaudelta, mikä pidentäisi myös näiden toimijoiden ilmoitus- ja maksuaikaa nykyisestä. Tietyissä tilanteissa sovellettavasta veron vähennysmenettelystä luovuttaisiin ja siirryttäisiin hakemuksesta myönnettävään veron palautukseen.

Autovero olisi jatkossakin maksuunpantava vero, johon sovellettaisiin pääosin samoja menettelyjä kuin muihin maksuunpantaviin veroihin. Rekisteröityjen asiamiesten uusien ajoneuvojen ilmoittaminen olisi jaksokohtaista, ja kaikista kalenterikuukauden aikana rekisteröidyistä ajoneuvoista annettaisiin vain yksi veroilmoitus. Muiden ajoneuvojen veroilmoittamiseen ehdotetaan myös muutoksia.

Verottoman ja verollisen käytön välistä suhdetta selkeytettäisiin, ja ajoneuvon verollisesta käytöstä seuraisi pääsääntöisesti velvollisuus suorittaa autovero. Ajoneuvon käyttö käyttöönottoilmoituksen nojalla ennen ajoneuvon rekisteröintiä olisi jatkossa aina verollista käyttöä. Lisäksi ehdotetaan, että veron suorittamisvelvollisuutta ei enää syntyisi sellaisesta ajoneuvon rakenteen muutoksesta, joka todetaan ainoastaan ajoneuvon nopeus mittaamalla. Käytännössä säännös koskisi kevyiden kaksipyöräisten moottorikäyttöisten ajoneuvojen, kolmipyöräisten mopojen ja kevyiden nelipyöräisten viritystilanteita.

HE 54/2020 vp

Sähköistä asiointia lisättäisiin valmiste- ja autoverotuksessa. Valmisteverotuksen ja autoverotuksen seuraamusjärjestelmät uudistettaisiin muita verolajeja vastaaviksi. Seuraamusten määrittäminen olisi nykyistä kaavamaisempaa ja sisältäisi vähemmän viranomaisen harkintavaltaa, mikä vahvistaisi verovelvollisten oikeusturvaa.

Valmisteverojen ja autoveron veronkanton sovellettaisiin pääsääntöisesti veronkantolain säännöksiä. Valmisteverojen maksut ja palautukset käsiteltäisiin yhtenä kokonaisuutena muiden oma-aloitteisten verojen maksujen ja palautusten kanssa. Verohallinnon määräämä autovero kannettaisiin jatkossakin omana verolajinaan.

Valmiste- ja autoveroa koskeviin Verohallinnon päätöksiin haettaisiin muutosta ensi asteena verotuksen oikaisulautakunnalta kuten muissa Verohallinnon kantamissa veroissa. Ennakkopäätösvalitus koskisi jatkossa myös valmisteveroja ja autoveroa. Lisäksi autoverotuksessa otettaisiin käyttöön verotuksen päättymisen jälkeen tehtävä täydentävä verotuspäätös.

Valmisteverotuksen ja autoverotuksen verotusmenettelyjen soveltamisesta eräistä yhteisöhan-kinnoista suoritettavaan arvonlisäveroon luovuttaisiin.

Lisäksi täydennettäisiin eräitä verotusmenettelyä ja rekistereitä koskevia säännöksiä, jotka koskevat myös muita kuin valmiste- ja autoveroja.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Veronkantolain sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muutokset tulisivat voimaan kuitenkin vasta 1.2.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	6
1 Asian tausta ja valmistelu	6
1.1 Tausta	6
1.2 Valmistelu	6
2 Nykytila ja sen arviointi.....	7
2.1 Valmisteverotus	7
2.1.1 Yleisesti valmisteverotuksesta	7
2.1.2 Verovelvollisuus, luvat ja rekisteröinnit	9
2.1.3 Veron ilmoittaminen ja maksaminen	11
2.1.4 Verotuksen toimittaminen.....	13
2.1.5 Palautukset	14
2.1.6 Tietojenantovelvollisuus	14
2.1.7 Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset.....	14
2.2 Autoverotus.....	16
2.2.1 Yleisesti autoverotuksesta	16
2.2.2 Verovelvollisuus ja autoverotuksen rekisteröity asiamies	17
2.2.3 Eräiden ajoneuvojen rakenteen muutokset.....	18
2.2.4 Ilmoittamisvelvollisuus	18
2.2.5 Verotuksen toimittaminen.....	20
2.2.6 Ajoneuvon veroton käyttö.....	21
2.2.7 Autoveron palauttaminen hakemuksesta.....	22
2.2.8 Tiedonantovelvollisuudet.....	23
2.2.9 Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset.....	23
2.3 Veronkanto ja perintä.....	24
2.4 Muutosverotus ja muutoksenhaku.....	28
2.5 Valmisteverotukseen ja autoverotukseen liittyvät erityissäännökset arvonlisäverolaissa	31
2.6 Valmisteverotusta ja autoverotusta koskevien tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen.....	33
2.7 Henkilötietojen käsittely	35
3 Tavoitteet.....	36
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	36
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	36
4.1.1 Valmisteverotus	36
4.1.2 Autoverotus.....	44
4.1.3 Veronkanto ja perintä.....	49
4.1.4 Muutosverotus ja muutoksenhaku.....	54
4.1.5 Valmisteverotukseen ja autoverotukseen liittyvät erityiset menettelysäännökset arvonlisäverolaissa	58
4.1.6 Valmisteverotusta ja autoverotusta koskevien tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen.....	58
4.1.7 Muut ehdotukset.....	59
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	60

HE 54/2020 vp

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	60
4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	62
4.2.3 Verovelvolliseen kohdistuvat muut kuin taloudelliset vaikutukset.....	64
5 Lausuntopalaute.....	66
5.1 Yleistä lausunnoista	66
5.2 Lausunnoista yksityiskohtaisemmin	67
6 Säännöskohtaiset perustelut	69
6.1 Valmisteverotuslaki	69
6.2 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta.....	95
6.3 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta.....	98
6.4 Laki virvoitusjuomaverosta.....	102
6.5 Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta	102
6.6 Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta.....	103
6.7 Laki tupakkaverosta	104
6.8 Jäteverolaki	106
6.9 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta	107
6.10 Laki öljysuojarahastosta.....	110
6.11 Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 6 ja 7 §:n sekä öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta.....	110
6.12 Autoverolaki.....	111
6.13 Ajoneuvoverolaki.....	165
6.14 Ajoneuvolaki.....	165
6.15 Hallinto-oikeuslaki.....	165
6.16 Ennakkoperintälaki	166
6.17 Laki verotusmenettelystä	166
6.18 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä.....	167
6.19 Arvonlisäverolaki.....	173
6.20 Veronkantolaki.....	178
6.21 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta	182
7 Lakia alemman asteinen sääntely	183
8 Voimaantulo	184
9 Suhde muihin esityksiin.....	185
9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	185
9.2 Suhde talousarvioesitykseen	185
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	185
LAKIEHDOTUKSET	191
1. Laki valmisteverotuslain muuttamisesta	191
2. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	210
3. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	213
4. Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta	217
5. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta.....	218
6. Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	219
7. Laki tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta.....	221
LIITE	222

HE 54/2020 vp

8. Laki jäteverolain muuttamisesta	223
9. Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta.....	225
10. Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta	228
11. Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 6 ja 7 §:n sekä öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta.....	229
12. Autoverolaki.....	230
LIITE	270
13. Laki ajoneuvoverolain 35 §:n muuttamisesta.....	288
14. Laki ajoneuvolain 10 ja 65 a §:n muuttamisesta	289
15. Laki hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta.....	290
16. Laki ennakkoperintälain muuttamisesta.....	291
17. Laki verotusmenettelystä annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	293
18. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	294
19. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	300
20. Laki veronkantolain muuttamisesta	303
21. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta.....	306
LIITE	308
RINNAKKAISTEKSTIT	308
1. Laki valmisteverotuslain muuttamisesta	308
2. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	357
3. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	364
4. Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta	372
5. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta.....	373
6. Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	375
7. Laki tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta.....	379
LIITE	381
8. Laki jäteverolain muuttamisesta	384
9. Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta.....	386
10. Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta	392
13. Laki ajoneuvoverolain 35 §:n muuttamisesta.....	393
14. Laki ajoneuvolain 10 ja 65 a §:n muuttamisesta	394
15. Laki hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta.....	395
16. Laki ennakkoperintälain muuttamisesta.....	396
17. Laki verotusmenettelystä annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	397
18. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	398
19. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	407
20. Laki veronkantolain muuttamisesta	412
21. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta.....	416

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Valmisteverotusta ja autoverotusta koskeva toimivalta siirrettiin pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaisesti Tullilta Verohallinnolle vuoden 2017 alusta (HE 159/2016 vp). Tuossa yhteydessä lainsäädäntöön tehtiin lähtökohtaisesti vain toimivallan siirron vaatimat muutokset. Menettelysäännöksiä ei muutettu, vaan verotus jäi toimitettavaksi entisiin menettelyin ja Tullin ylläpitämin tietojärjestelmin. Muutoksenhakua koskevaa menettelyä yhdenmukaistettiin kuitenkin tietyin osin muun verolainsäädännön vastaavan sääntelyn kanssa.

Toimivallan siirron tavoitteena oli keskittää verotus entistä selvemmin yhteen asiantuntijaorganisaatioon ja näin mahdollistaa verovelvollisille yhden luukun periaatteen toteutuminen verotuksessa. Siirtoa koskevassa hallituksen esityksessä muutoksen todettiin mahdollistavan verotusprosessien yhdenmukaistamisen ja Verohallinnon uuden tietojärjestelmän hyödyntämisen myöhemmin myös valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa.

Tällä esityksellä valmisteverotuksen ja autoverotuksen menettelysäännöksiä yhdenmukaistetaan muita veroja koskevien verotusmenettelyiden kanssa samassa yhteydessä kun Verohallinnon uusi tietojärjestelmä otettaisiin käyttöön myös valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa. Erilaisista menettelyistä säädettäisiin vain, jos verolajikohtaiset erot sitä edellyttäisivät.

Valmisteverotuksen ja autoverotuksen menettelysäännösten uudistaminen on jatkoa myös pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaiselle Verohallinnon verotus- ja veronkantomenettelyjen laajalle yhdenmukaistamiselle ja yksinkertaistamiselle, jota on toteutettu vaiheittain osana Verohallinnon tietojärjestelmä uudistusta (HE 29/2016 vp, HE 237/2016 vp ja HE 97/2017 vp).

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon, Tullin ja Liikenne- ja viestintäviraston kanssa.

Esitysluonnoksesta järjestettiin laaja lausuntokierros 13.11.—31.12.2019. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmiltä, yhteensä 51 taholta. Lausuntopyyntö julkaistiin myös valtiovarainministeriön julkisella verkkosivulla. Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hankkeet> tunnuksella [VM003:00/2019](https://vm.fi/hankkeet).

Sidosryhmien näkemyksiä kuultiin valmistelun aikana myös Verohallinnossa käynnissä olevan tietojärjestelmä hankkeen sidosryhmäyhteistyön kautta.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Valmisteverotus

2.1.1 Yleisesti valmisteverotuksesta

Valmisteverot ovat välillisiä veroja, jotka kohdistuvat tuotteiden kulutukseen tai käyttöön. Niiden pääasiasiallinen tarkoitus on kartuttaa valtion verotuloja, minkä lisäksi useilla valmisteveroilla on myös esimerkiksi ympäristöohjaukseen tai terveystalouteen liittyviä tavoitteita. Valmisteverojen tuotto oli vuonna 2019 yhteensä reilut seitsemän miljardia euroa, josta lähes 95 prosenttia kannettiin viideltäkymmeneltä valmisteveroja eniten maksavalta verovelvolliselta. Vero kannetaan pääosin valmistus-, maahantuonti- ja tukkuportaan yrityksiltä.

Valmisteverotuksen peruseräperiaatteet on EU:ssa yhdenmukaistettu valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2008/118/EY, jäljempänä *valmisteverotusdirektiivi*.

Valmisteverotuksessa on lähtökohtana alueperiaate, jonka mukaan jokainen EU:n jäsenvaltio verottaa sen alueella tapahtuvaa tuotteiden kulutusta. Valmisteveron alaisia tuotteita voidaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussa ja siirtää veroa suorittamatta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Järjestelmän tarkoituksena on helpottaa tuotteiden vapaata liikkumista jäsenvaltioiden välillä.

Valmisteverotusdirektiivi on toimeenpantu Suomessa valmisteverotuslailla (182/2010). Valmisteverotuslaissa säädetään valmisteverotuksessa noudatettavasta menettelystä, verotuksen toimittamisesta, verovelvollisuudesta, verovapauksista ja valvonnasta. Valmisteverotusta koskevien tietojen ja asiakirjojen salassapidosta säädetään vuoden 1994 valmisteverotuslain (1469/1994), jäljempänä *vanha valmisteverotuslaki*, 66 ja 67 §:ssä, jotka jätettiin voimaan muilta osin kumotusta laista.

Ahvenanmaa ei kuulu EU:n veroalueeseen. Ahvenanmaan ja muun Suomen välisestä verorajasta johtuvista poikkeuksista verotuksessa säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisä- ja valmisteverolainsäädäntöön annetussa laissa (1266/1996). Verorajaa lukuun ottamatta Ahvenanmaalla sovelletaan samoja veroperusteita ja samaa valmisteverojärjestelmää kuin muualla Suomessa.

EU:ssa yhdenmukaistettuja, kaikissa jäsenvaltioissa kannettavia valmisteveroja kannetaan nestemäisistä polttoaineista, sähköstä, maakaasusta, kivihiilestä, alkoholista ja alkoholijuomista sekä tupakkatuotteista. Yhdenmukaistettuja veroja koskevista veron määräytymisen perusteista, vähimmäisverotasoista ja verottomuuksista säädetään verolajikohtaisissa direktiiveissä.

Valmisteverotusdirektiivi mahdollistaa tietyin edellytyksin valmisteverojen kantamisen kansallisesti myös muista tuotteista. Suomessa valmisteveroa kannetaan kansallisesti virvoitusjuomista, juomapakkauksista, mäntyöljystä, turpeesta, savukepaperista ja sähkösavukeneesteestä. Voiteluöljyistä ja -valmisteista suoritettua valmisteveron luonteisen öljyjättemaksun kantamisesta on luovuttu vuoden 2020 alusta öljyjättemaksusta annetun lain kumoamisesta annetulla lailla (1119/2019). Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavista öljytuotteista kannetaan öljysuojamaksua ja kaatopaikalle toimitettavasta jätteestä kannetaan jäteveroa. Polttoaineista ja sähköstä kannetaan valmisteveron lisäksi huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi.

Lisäksi liikenteen biopolttoaineen jakeluvaihteen täyttymisen valvonnassa ja siihen liittyvän seuraamusmaksun määräämisessä, huviveneiden polttoainemaksun määräämisessä ja valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankeiden arvonlisäverotuksessa noudatetaan tietyin osin valmisteverotusmenettelyjä. Toimivalta biopolttoaineen jakeluvaihteen täyttymisen valvonnassa suunnitellaan siirrettäväksi Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta. Toimivallan siirtämiseen liittyvistä tarpeellisista lakiehdotuksista on tarkoitus antaa myöhemmin oma esityksensä, mistä johtuen tämä esitys ei sisällä jakeluvaihtetta koskevia muutosehdotuksia.

Valmisteveroja koskevat aineelliset säännökset ovat pääosin tuotekohtaisissa valmisteverolaisissa, joihin sisältyy myös verolajikohtaisia menettelysääntöjä. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä *polttoaineverolaki*. Sähköstä, kivihiilestä, polttoturpeesta, maakaasusta ja mäntyöljystä suoritettavasta valmisteverosta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996), jäljempänä *sähköverolaki*. Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994), jäljempänä *alkoholiverolaki*, säädetään etyylialkoholista ja alkoholijuomista suoritettavasta valmisteverosta. Tupakkatuotteista suoritettavasta valmisteverosta säädetään tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994), jäljempänä *tupakkaverolaki*.

Virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010), jäljempänä *virvoitusjuomaverolaki*, säädetään virvoitusjuomista suoritettavasta valmisteverosta. Juomapakkauksista suoritettavasta valmisteverosta säädetään eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004), jäljempänä *juomapakkausverolaki*. Jäteverolaisissa (1126/2010) säädetään kaatopaikalle toimitetuista jätteistä suoritettavasta verosta. Öljysuojamaksusta säädetään öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004) ja huviveneiden polttoainemaksusta yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa (1307/2007). Valmisteveron alaisten tuotteiden yhteisöhankeiden arvonlisäverosta säädetään arvonlisäverolaisissa (1501/1993).

Verohallinto vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, yleisestä verovalvonnasta ja muista valmisteverotukseen liittyvistä viranomaistehtävistä. Tulli kantaa valmisteverot kuitenkin tietyissä maahantuontiin liittyvissä tilanteissa tullauspäätöksellä ja tullia koskevien menettelysääntöjen mukaan. Myös muutoksenhakuun sovelletaan näissä tilanteissa tullilainsäädäntöä. Tullimenettelyistä säädetään unionin tullikoodeksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 952/2013 sekä sitä täydentävässä kansallisessa tullilaisissa (304/2016). Valmisteveron määräämisen aineelliset perusteet määräytyvät kuitenkin valmisteverolainsäädännön mukaan. Käytännössä valmisteverot kannetaan tullauksen yhteydessä lähinnä EU:n ulkopuolelta saapuvista pienlähetyksistä sekä niistä matkustajien unionin ulkopuolelta mukanaan tuomista tuotteista, joista tulee kannettavaksi valmisteveroa.

Tullilla on myös kaikkea valmisteverotusta koskeva valvontatehtävä, joka kattaa muun muassa matkustajatuonnin valvonnan. Tulli vastaa lisäksi valmisteverotukseen liittyvästä rikostutkinnasta. Tullin toimiin tullirikosten torjunnassa ja selvittämisessä sovelletaan muun ohella rikostorjunnasta Tullissa annettua lakia (623/2015) ja henkilötietojen käsittelyyn henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia (650/2019), jäljempänä *Tullin henkilötietolaki*.

2.1.2 Verovelvollisuus, luvat ja rekisteröinnit

Verovelvollisuus

Valmisteverovelvollisuus syntyy, kun veronalainen tuote luovutetaan kulutukseen Suomessa. Kulutukseen luovuttamisella tarkoitetaan muun muassa tuotteiden vastaanottamista toisesta jäsenvaltiosta tai niiden poistumista väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä, esimerkiksi valmistajan verottomasta varastosta kulutukseen luovutettaessa. Verovelvollisia ovat valmisteveron alaista toimintaa satunnaisesti tai säännöllisesti harjoittavat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.

Luvat

Valmisteveron alainen toiminta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä on luvanvaraista. Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Edellytykset liittyvät muun muassa toiminnan luonteeseen ja laajuuteen sekä hakijan luotettavuuteen ja taloudellisiin edellytyksiin harjoittaa toimintaa. Verohallinto voi lisäksi tarvittaessa vaatia luvanhakijaa asettamaan vakuuden valtion verosaatavan turvaamiseksi ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Luvan myöntämisestä annetaan muutoksenhakukelpoinen päätös.

Jos luvanhaltijan toiminnassa ilmenee puutteita, rikkomuksia tai laiminlyöntejä, Verohallinto voi antaa luvanhaltijalle kirjallisen varoituksen. Jos luvanhaltija ei korjaa toistuvasti esiintyviä puutteita varoituksesta huolimatta, valmisteverolupa peruutetaan. Lupa peruutetaan myös, jos luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai jos luvanhaltija on olennaisesti laiminlyönyt valmisteverojen maksamisen. Luvanhaltija voi myös itse pyytää luvan peruuttamista.

Valtuutettu varastonpitäjä ja rekisteröity vastaanottaja voivat ilmoittaa Verohallinnolle suoraa luovutusta koskevan toiminnan aloittamisesta. Suora luovutus tarkoittaa oikeutta vastaanottaa tuotteita muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan tavanomaisessa vastaanotto paikassa. Verohallinto voi valvonnallisista syistä kieltää tai rajoittaa oikeutta käyttää suoraa luovutusta, mistä ei kuitenkaan anneta muutoksenhakukelpoista päätöstä.

Vuoden 2019 lopussa voimassa olevia valtuutetun varastonpitäjän lupia oli noin 470, rekisteröidyn vastaanottajan lupia oli noin 140 ja veroedustajan lupia oli kuusi. Rekisteröidyn lähettäjän lupia oli noin 65. Valtuutetut varastonpitäjät ja rekisteröidyt vastaanottajat ovat tyypillisesti tuotteiden valmistajia, maahantuojia ja tukkumyyjiä.

Rekisteröinnit

Valmisteverolainsäädännössä on säädetty erälle toimijoille velvollisuus tai oikeus rekisteröityä valmisteverovelvolliseksi valmisteveron alaisesta toiminnastaan. Rekisteröintiä perustellaan verotusmenettelyyn tai verotuksen valvontaan liittyvillä syillä. Rekisteröitymisvelvollisia ovat kaatopaikan pitäjä, sähköverkonhaltija, sähköntuottaja ja sähkön pientuottaja. Myös polttoturpeen ja mäntyöljyn käyttäjän sekä biopolttoöljyn pienvalmistajan on tietyin edellytyksin rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Maakaasua verottomaan tarkoitukseen käyttävä yritys voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi, mutta rekisteröityminen ei ole pakollista.

Vuoden 2019 lopulla kaatopaikan pitäjäksi rekisteröityneitä jäteverovelvollisia oli noin 70 ja näillä oli yhteensä noin 95 veronalaista kaatopaikkaa. Sähköntuottajien ja sähköverkonhaltijoiden määrä oli noin 340. Sähköverkkoja oli noin 90 ja voimalaitoksia noin 560. Sähkön pientuottajia oli noin 320, ja näillä oli yhteensä noin 1 200 voimalaitosta. Maakaasun rekisteröityjä käyttäjiä sekä polttoturpeen ja mäntyöljyn käyttäjiä oli noin 120 ja näihin liittyviä käyttöpaikkoja yhteensä noin 215.

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka vastaanottaa ansiotoiminnassaan satunnaisesti yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta, merkitään väliaikaisesti rekisteröidyksi vastaanottajaksi. Merkintä EU:n yhteisessä rekisterissä on edellytys sille, että tuotteet voidaan lähettää toisesta jäsenvaltiosta vastaanottajalle verottomina. Rekisterimerkintä tehdään, jos vastaanottaja on ennen tuotteiden lähettämistä ilmoittanut niistä Verohallinnolle ja asettanut kertaluonteisen vakuuden tuotteista suoritettavasta valmisteverosta. Henkilön luotavuutta tai taloudellista toimintakykyä ei arvioida.

Valmisteveron alaisia tuotteita voidaan vastaanottaa toisesta jäsenvaltiosta myös verollisina, mikä tarkoittaa, että tuotteet on luovutettu kulutukseen toisessa jäsenvaltiossa ja niistä on maksettu verot siellä. Kulutukseen luovutettujen tuotteiden vastaanottaminen ei edellytä vastaanottajalta Verohallinnon lupaa tai rekisteröintiä. Vastaanottajan on kuitenkin ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja asetettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Myös tuotteita etämyynnillä Suomeen myyvän on vastaavasti ilmoitettava tuotteista etukäteen ja asetettava vakuus. Etämyynnillä tarkoitetaan tilannetta, jossa toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut myyjä myy tuotteita Suomeen ja järjestää niiden kuljetuksen. Samoin yksityishenkilön on annettava ilmoitus ja asetettava vakuus, kun hän hankkii toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä tuotteita, jotka toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa Suomeen. Kun kyse on kansallisen valmisteveron alaisten tuotteiden maahantuonnista, ennakoilmoitusta ja vakuutta ei vaadita.

Eräitä valmisteverotuksen tukia saavien yritysten on ilmoitettava yritystä koskevat tiedot tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettuun komission asetukseen (EU) N:o 651/2014 sisältyvän julkaisuvelvollisuuden toteuttamiseksi. Verohallinto rekisteröi yrityksen ilmoituksen perusteella tuensaajaksi. Kun tuki myönnetään veronpalautuksena, tiedot ilmoitetaan palautushakemuksen yhteydessä ja Verohallinto tekee rekisteröinnin viranomaisaloitteisesti. Jos kyseessä on muu kuin veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen on tehtävä rekisteröintiä koskeva ilmoitus, jonka perusteella Verohallinto tekee rekisteröinnin.

Virvoitusjuomaveroa ja juomapakkausveroa koskevaan virvoitusjuomien pientuotannon verovapauteen sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Asetuksen mukaan yhdelle yritykselle myönnettävän vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana, mistä johtuen verotuksen ulkopuolelle jäävien pientuottajien tulee ilmoittaa Verohallinnolle mahdollisista muista saamistaan tuista. Verohallinto tutkii saamansa ilmoituksen perusteella, täytyvätkö vähämerkityksisen tuen saamisen edellytykset, tekee tuen myöntämisestä muutoksenhakukelpoisen päätöksen ja merkitsee tuensaajan rekisteriin.

Rekisteröintiä koskevia säännöksiä, muun muassa rekisteröitymismenettelyä ja rekisteröitymisen yhteydessä annettavia tietoja koskevia säännöksiä on valmisteverotuslain lisäksi aineellisissa valmisteverolaeissa. Eri laeissa olevat menettelysäännökset poikkeavat osittain toisistaan. Lisäksi rekisteröintimenettely perustuu osin viranomaiskäytäntöön sääntelyn puuttuessa. Esimerkiksi viranomaisaloitteista rekisteröintiä, rekisteröinnin ajankohtaa, rekisteristä poistamista

tai rekisteröintiä koskevaa päätöstä ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä ei ole. Käytännössä rekisteröinnin alkamis- ja päättymispäiväksi on yleensä merkitty ne päivät, jotka verovelvollinen on ilmoittanut hakemuksessaan, mutta rekisteröintejä on tehty myös taannehtivasti. Verovelvollinen ei saa rekisteröinnistä muutoksenhakukelpoista päätöstä vähämerkityksisen tuen myöntämistä lukuun ottamatta, mutta pääsääntöisesti rekisteröinnistä ilmoitetaan kirjeitse. Rekisteröintiä koskeva sääntely on kaiken kaikkiaan hajanaista ja monin paikoin puutteellista.

2.1.3 Veron ilmoittaminen ja maksaminen

Verokaudet

Valtuutettujen varastonpitäjien, rekisteröityjen vastaanottajien, veroedustajien ja verovelvolliseksi rekisteröityneiden on annettava veroilmoitus tietyn mittaiselta ajanjaksolta eli verokaudelta. Näiden verokausi-ilmoittajien verokausi on pääsääntöisesti kalenterikuukausi. Jäteverotuksessa verokauden pituus on kuitenkin neljänneskalenterivuosi, ja sähkön pientuottajien verokausi on kalenterivuosi. Jäteveroa ja sähkön pientuotantoa koskevista muuta valmisteverotusta pidemmistä verokausista on säädetty verovelvollisiin kohdistuvan hallinnollisen taakan sekä viranomaisen hallinnollisen työn vähentämiseksi.

Verohallinto voi perustellusta syystä verovelvollisen pyynnöstä tai oma-aloitteisesti määrätä verokaudeksi pidemmän kuin kuukauden ajanjakson, kuitenkin enintään kalenterivuoden. Verokautta pidennetään vakiintuneen käytännön mukaan hallinnollisen taakan vähentämiseksi silloin, kun valmisteveroa ei käytännössä tule maksettavaksi eikä verovelvolliseen tai verovelvollisen toimintaan kohdistu erityistä valvonnan tarvetta. Valmisteverovelvollisia, joilla on pidennetty verokausi, oli vuoden 2020 alussa kolme.

Veroilmoittamisen ja maksamisen määräajat

Verokausi-ilmoittajien tulee antaa valmisteveroilmoitus viimeistään verokautta seuraavan kuukauden 18 päivänä ja maksaa valmistevero viimeistään verokautta seuraavan kuukauden 27 päivänä.

Verokausi-ilmoittajia koskevia ilmoittamisen ja maksamisen määräaikoja sovelletaan myös eräisiin sellaisiin verovelvollisiin, joilla ei ole velvollisuutta rekisteröityä verovelvolliseksi ja jotka antavat veroilmoituksen vain sellaiselta verokaudelta, jolloin niillä on ollut valmisteveron alaista toimintaa. Tällaisia verovelvollisia ovat esimerkiksi öljysuojamaksun ilmoittaja sekä sähkön maahantuojat tai vastaanottajat silloin, kun maahantuonti tai vastaanottaminen tapahtuu muuna kuin verkonhaltijana.

Muiden verovelvollisten kuin verokausi-ilmoittajien on annettava veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa ja vero on maksettava kymmenen arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus muutoin on syntynyt. Kun kyse on yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista, etukäteen asetettu, maksettavaksi tulevan veron suuruinen kertaluonteinen vakuus käytetään veron maksuksi. Neljän päivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos valmisteveron alaisten tuotteiden maahantuonnissa ei ole noudatettu verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä. Sääntöjenvastaisissa maahantuonneissa myös veron suorittamisvelvollisuus syntyy heti.

Veroilmoituksen antamistapa

Verokausi-ilmoittajien on annettava veroilmoitus sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin hyväksyä paperilomakkeella annetun ilmoituksen esimerkiksi silloin, kun verovelvollisella ei ole valmiuksia sähköisten veroilmoitusten antamiseen ja sähköinen ilmoittaminen tuottaisi verovelvolliselle huomattavia vaikeuksia. Vuoden 2019 lopussa oli voimassa neljä paperi-ilmoittamista koskevaa lupaa. Lisäksi sähköinen ilmoittaminen on vapaaehtoista eräille verokausi-ilmoittajille Verohallinnon valmisteverotuslain nojalla antaman määräyksen perusteella.

Muu verovelvollinen kuin verokausi-ilmoittaja voi antaa veroilmoituksen joko Verohallinnon vahvistamalla paperilomakkeella tai sähköisesti.

Sähköisen asioinnin osuus veroilmoittamisessa oli kaikkiaan noin 94 prosenttia vuonna 2019. Verokausi-ilmoittajien veroilmoituksista annettiin sähköisesti noin 98 prosenttia, ja muiden verovelvollisten veroilmoituksista noin 87 prosenttia. Myös ne verokausi-ilmoittajat, joille sähköinen ilmoittaminen on Verohallinnon määräyksen perusteella vapaaehtoista, ovat lähes poikkeuksetta antaneet ilmoituksen sähköisesti. Veroilmoitukset annetaan käytännössä näin ollen hyvin pitkälti sähköisesti silloinkin, kun siihen ei ole velvollisuutta.

Veroilmoituksessa annettavat tiedot

Valmisteveroilmoitus on annettava verolajikohtaisesti, eli esimerkiksi erikseen alkoholiverosta ja juomapakkausverosta, ja jokaisesta verottomasta varastosta erikseen, jollei Verohallinto ole myöntänyt valtuutetulle varastonpitäjälle pyynnöstä oikeutta antaa varastoja koskeva yhteinen veroilmoitus. Myös jokaisesta voimalaitoksesta ja kaatopaikasta annetaan omat erilliset veroilmoitukset. Vuoden 2019 lopussa noin 50 yrityksellä oli lupa antaa useita varastoja koskeva yhteinen veroilmoitus. Kuukausittain yhteisiä veroilmoituksia annetaan yhteensä noin 90 kappaletta.

Valmisteveroluvan haltijalla voi olla myös sellaista satunnaista valmisteveron alaista toimintaa, jota valmisteverolupa ei kata mutta joka kuitenkin koskee samaa valmisteveroa kuin lupa. Verovelvollisen on tällöin annettava lupaan liittyvien veroilmoitusten lisäksi erillinen veroilmoitus jokaisesta satunnaisen toiminnan tuote-erästä. Satunnainen toiminta on tällaisessa tapauksessa tyypillisesti kulutukseen luovutettujen tuotteiden vastaanottamista.

Veroilmoituksessa verovelvollinen ilmoittaa verotettavien tuotteiden määrät sekä verottomat luovutukset tai vastaanotot ja muut verottomat määrät tuoteryhmittäin. Verovelvollinen ei voi korjata valmisteveroilmoituksessa havaitsemiaan virheitä itse, vaan veroilmoituksen pohjalta vahvistetun verotuspäätöksen muuttaminen verovelvollisen aloitteesta edellyttää aina oikaisuvaatimuksen tekemistä. Polttoaineverolaissa on kuitenkin säädetty kirjanpitoon tehtyjen korjausten huomioimisesta verotuksessa. Verovelvollisen kirjanpitoon tehty luovutettuja määriä koskevat vähäiset korjaukset voidaan verotuksen yksinkertaistamiseksi ottaa huomioon sen verokauden verotuksessa, jonka kuluessa ne on viety kirjanpitoon. Tällaisia korjauksia ei kuitenkaan voi tehdä tilanteessa, jossa kokonainen toimituserä on jäänyt viemättä kirjanpitoon.

Vähennykset

Verokausi-ilmoittajat voivat tietyin laissa säädettyin perustein saada palautusta maksamastaan verosta. Osa palautuksista toteutetaan siten, että verovelvollinen vähentää palautettavaksi tulevan veron veroilmoituksen yhteydessä. Yleisistä vähennysperusteista säädetään valmisteverotuslaissa ja verolajikohtaisista vähennysperusteista valmisteverolaeissa.

Vähennys tehdään sen verokauden veroilmoituksella, jona oikeus vähennykseen on syntynyt. Vähennystä ei tehdä tuotekohtaisesti vaan ainoastaan euromääräisenä, mikä ei mahdollista tuotekohtaista verovalvontaa. Veroilmoituksella tehtävä vähennys ei voi olla suurempi kuin verokaudelta maksettavaksi tuleva vero. Jos vähennystä ei voi tehdä täysimääräisenä, sen voi kohdistaa kuluvan vuoden seuraaville ja seuraavan kalenterivuoden verokausille. Poikkeuksena tästä ovat sähköveroa koskevat vähennykset, jotka on tehtävä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden lopusta, jonka aikana vähennysperuste on syntynyt. Jos vähennysoikeutta ei voi käyttää määräajassa täysimääräisesti, verovelvollinen voi hakemuksesta saada vähentämättä jäänyttä veroa vastaavan palautuksen. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.

Vuonna 2019 verovelvolliset tekivät valmisteveroilmoituksilla yhteensä noin 1 380 vähennystä. Johtuen vähennysten siirtämisestä seuraaville kausille samat vähennykset voivat esiintyä tilastoissa useampaan kertaan. Vähennyksiä ilmoitettiin kaiken kaikkiaan noin 36 miljoonan euron edestä ja niitä pystyttiin toteuttamaan noin 21 miljoonan euron edestä. Vähennyksiä kohdistettiin seuraaville verokausille näin ollen noin 15 miljoonan euron arvosta. Keskimääräisen vähennyksen määrä oli noin 26 000 euroa. Merkittävien vähennysperuste oli kulutukseen luovutetun tuotteen palautus verottomaan varastoon. Näitä koskevia vähennyksiä tehtiin kaikkiaan noin 380 kappaletta.

2.1.4 Verotuksen toimittaminen

Verohallinto toimittaa verotuksen verolajikohtaisten veroilmoitusten perusteella ja antaa valmisteverosta verotuspäätöksen. Verotuspäätöksiä tehdään vuosittain yrityksille noin 38 000 ja yksityisasiakkaille noin 1 300. Vaikka valmisteverot ovat maksuunpantavia veroja, niillä on kuitenkin oma-aloitteisten verojen piirteitä. Jos verovelvollinen ei saa verotuspäätöstä tiedokseen ennen eräpäivää, vero tulee valmisteverotuslain mukaan maksaa oma-aloitteisesti veroilmoituksen tai kirjanpidon mukaan. Käytännössä verovelvollinen saa kuitenkin aina verotuspäätöksen ennen eräpäivää. Verotuspäätös tehdään myös silloin, kun muutetaan ilmoituksessa olleita verottomuustietoja tai muuta sellaista tietoa, jolla ei ole vaikutusta veron määrään. Tämä poikkeaa oma-aloitteisesta verotuksesta, jossa päätös annetaan vain, kun veroa määrätään tai päätöstä oikaistaan verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi taikka verovelvolliselle määrätään seuraamusmaksua.

Valmisteverotus on toimitettava arvion mukaan, jos veroilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei oikaistunakaan voida kaikilta osin pitää niin luotettavana, että verotus voidaan toimittaa sen mukaisesti. Arvioverotus voidaan toimittaa myös tarkastuksessa tehtyjen havaintojen perusteella. Arvioverotuspäätöksessä on mainittava arvion perusteet ja pääasialliset tosiseikat, joihin päätös perustuu. Valmisteverotuslain mukaisesti verovelvollista kuullaan arvioverotusta koskevasta päätösesityksestä, joka sisältää aina myös arvion veron määrästä.

Arvioverotus perustuu virkailijan tekemään yksittäistapausta koskevaan kokonaisarvioon, jossa otetaan huomioon kaikki tapausta koskevat tiedossa olevat tosiseikat ja olosuhteet. Käytännössä verokausi-ilmoittajia kehoitetaan antamaan puuttuva veroilmoitus ennen arvioverotusta, vaikka laissa tätä ei edellytetäkään. Koska laiminlyöntitilanteissa kyseeseen voi arvioverotuksen lisäksi tulla esimerkiksi valmisteveroluvan peruuttaminen, verokausi-ilmoittajat antavat yleensä veroilmoituksen kehotuksen saatuaan. Arvioverotus liittyykin tyypillisesti muihin valmisteverovelvollisiin kuin verokausi-ilmoittajiin tarkastuksen, esitutkinnan tai muun valvontatoimenpiteen perusteella kohdistuviin jälkiverotuksiin. Näissä tilanteissa aikaisempia ilmoitustietoja tai muita vertailutietoja ei ole käytettävissä.

Jos Verohallinto saa arvioverotuksen toimittamisen jälkeen luotettavan selvityksen siitä, että veron määrän olisi tullut olla pienempi kuin mitä on maksuunpantu, Verohallinto oikaisee antamaansa päätöstä sekä palauttaa liikaa maksetun veron korkoineen ja liikaa maksetut seuraamusmaksut.

Arvioverotuspäätöksiä tehdään vuosittain noin 100 kappaletta. Arvioidun veron määrä on viime vuosina ollut vuosittain yhteensä vajaat 3 miljoonaa euroa.

2.1.5 Palautukset

Maksetusta valmisteverosta voi tietyin laissa säädetyin perustein saada palautusta. Jos veroa ei ole kokonaan suoritettu, suorittamatta oleva vero voidaan vastaavin perustein peruuttaa. Valmisteveroja koskevista yleisistä palautusperusteista säädetään valmisteverotuslaissa ja verolajikohtaisista palautusperusteista valmisteverolaeissa. Vero palautetaan esimerkiksi silloin, kun verotetut tuotteet on käytetty verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen.

Palautus myönnetään hakemuksen perusteella. Palautukseen oikeutettu hakija voi olla myös muu kuin se, joka on maksanut valmisteveron, esimerkiksi tuotteen loppukäyttäjä. Palautushakemuksen voi tehdä sähköisesti lukuun ottamatta energiaintensiivisten yritysten veronpalautusta. Palautushakemukset käsitellään virkailijatyönä.

2.1.6 Tietojenantovelvollisuus

Velvollisuudesta antaa tietoja Verohallinnolle ja Tullille säädetään sekä valmisteverotuslaissa että verolajikohtaisissa valmisteverolaeissa. Tietojenantovelvollisuus voi koskea verovelvollisia, viranomaisia tai muita sivullisia, ja sen edellytyksenä voi olla kehotus tai pyyntö. Valmisteverotuksen tietojenantovelvollisuutta koskevan yleissäännöksen mukaan jokaisen on annettava viranomaisen kirjallisesta kehotuksesta määräajassa ja salassapitosäännösten estämättä toisen verotusta tai valitusasiaa koskevia tarpeellisia tietoja. Tietyissä tilanteissa tietojenantovelvollisuus perustuu EU-lainsäädäntöön, kuten esimerkiksi sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan velvollisuus ilmoittaa tietyistä sähköön luovutuksista valtiontukien avoimuusvelvoitteen täytäntöönpanoon liittyen ja tupakkaverovelvollisten velvollisuus antaa tietoja komissiolle toimitettavia tilastotietoja varten.

2.1.7 Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset

Veronkorotus ja virhemaksu

Jos verovelvollinen ei täytä laissa säädettyä ilmoittamisvelvollisuuttaan tai antaa veroilmoituksen myöhässä, voidaan verovelvolliselle valmisteverotuslain mukaan määrätä veronkorotusta tai virhemaksua. Veronkorotuksen perusteena on maksuunpannun veron määrä. Veronkorotus ja veronkorotuksen sijasta määrättävä virhemaksu määrätään verotuspäätöksen yhteydessä, muissa tilanteissa virhemaksusta annetaan erillinen päätös. Ennen veronkorotuksen tai virhemaksun määräämistä asianomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, ellei seuraamus perustu yksinomaan veroilmoituksen tai muun tiedon antamiseen määräajan jälkeen.

Veronkorotus on vähintään 50 euroa ja enintään 2 500 euroa, jos ilmoitusvelvollisuus täytetään myöhässä ilman pätevää syytä. Veronkorotusta voidaan kuitenkin määrätä 3 500 euroon saakka, jos ilmoitusvelvollisuus täytetään vasta kehotuksen jälkeen tai jos tiedoissa on vähäinen puute, jota verovelvollinen ei ole korjannut kehotuksesta huolimatta. Jos veroilmoitus annetaan ilman pätevää syytä olennaisesti vaillinaisena tai ilmoitusvelvollisuus jätetään kehotuksen jälkeen

täyttämättä, korotus on enintään 30 prosenttia. Tahallisuuteen tai törkeään tuottamukseen perustuvasta laiminlyönnistä voidaan kuitenkin määrätä korotusta enintään 50 prosenttia, samoin tilanteessa, jossa ilmoitusvelvollisuus on kokonaan laiminlyöty edellyttäen, että verovelvolliselle olisi voinut laiminlyönnin vuoksi jäädä veroa määräämättä. Jos menettely on kokonaisuudessaan törkeä, veroa voidaan korottaa vähintään 50 ja enintään 100 prosenttia. Virheellisyys tai laiminlyönnin koskiessa vain osaa valmisteveron alaisista tuotteista korotus määrätään vain tätä osaa vastaavasta valmisteverosta. Veronkorotus voi tulla määrättäväksi sellaisen teon perusteella, joka täyttää myös rikoksen tunnusmerkistön. Jotta samaa tekoa ei tutkittaisi tai rangaistusta määrättäisi kahteen kertaan, sovelletaan erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta annettua lakia (781/2013).

Veronkorotuksen sijasta voidaan määrätä virhemaksu, jos laiminlyönnin yhteydessä veroa ei määrätä tai veron määrä on vähäinen. Virhemaksu voidaan määrätä myös, jos säädetty ilmoitusvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty tai veronpalautuksen saamiseksi on annettu puutteellisia tai vääriä tietoja. Virhemaksun määrä on vähintään 50 euroa ja enintään 15 000 euroa.

Veronkorotuksia on määrätty viime vuosina keskimäärin 310 kappaletta 150 eri verovelvolliselle ja virhemaksuja keskimäärin 135 kappaletta 120 eri verovelvolliselle vuosittain. Keskimääräinen veronkorotus on noin 16 prosenttia maksuunpannun veron määrästä, ja keskimääräinen virhemaksu on 410 euroa. Laissa säädettyjä enimmäiskorotuksia tai virhemaksun enimmäismäärää ei ole sovellettu käytännössä lainkaan.

Verokausi-ilmoittajat antavat vuosittain keskimäärin 26 500 veroilmoitusta ja muut verovelvolliset keskimäärin 11 800 veroilmoitusta. Myöhässä on viime vuosina annettu keskimäärin 2 900 ilmoitusta eli noin 7 prosenttia kaikista veroilmoituksista vuosittain. Määrät vaihtelevat valmisteverolajeittain. Sähköinen ilmoittaminen tuli pakolliseksi verokausi-ilmoittajille vuonna 2014. Tämän arvioidaan vähentäneen myöhässä annettujen ilmoitusten osuutta merkittävästi.

Seuraamusmaksujen määrääminen on harkinnanvaraista ja tapauskohtaiseen arviointiin perustuvaa. Huomioon otetaan menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut niihin rinnastettavat seikat. Laissa ei ole säännöksiä siitä, millä edellytyksillä veronkorotus ja virhemaksu voidaan jättää määräämättä. Veronkorotusta ja virhemaksua koskeva verotuskäytäntö on vakiintunutta, ja Verohallinto ohjaa käytäntöä työmenettelyohjeilla. Nykyinen veroilmoituksen myöhästymiseen perustuva veronkorotus tai virhemaksu on määrätty kaavamaisesti siten, että seuraamusmaksun suuruuteen on vaikuttanut ainoastaan myöhästymisen toistuvuus tai se, että ilmoitus on annettu vasta kehotuksen jälkeen. Myöhässä ilmoitetun veron määrällä tai myöhästymisajan pituudella ei ole ollut merkitystä.

Muut seuraamusmaksut ja rangaistussäännökset

Seuraamusmaksuja voidaan määrätä valmisteverotusmenettelyssä myös aineellisten valmisteverolakien perusteella. Tällainen seuraamusmaksu on ensinnäkin polttoaineverolain mukainen virhemaksu, jota voidaan määrätä kevyenä polttoöljynä käytettäväksi tarkoitetun polttoaineen tunnistettavaksi tekemisen laiminlyönnistä. Virhemaksua määrätään vähintään 10 prosenttia kantamatta jätettävän valmisteveron määrästä, kuitenkin enintään 80 000 euroa. Virhemaksun määrääminen perustuu käytännössä Tullin valvontahavaintoihin. Viime vuosina laiminlyöntejä ei ole havaittu eikä virhemaksuja näin ollen ole määrätty.

Rangaistusluonteinen polttoainemaksu määrätään, jos yksityisessä huvialuksessa on käytetty verotonta polttoainetta taikka dieselöljyä tai moottoribensiiniä lievemmin verotettua polttoainetta. Maksu määrätään huvialuksen valmistajan ilmoittaman konetehon mukaan siten, että se on vähintään 750 euroa ja enintään 4 000 euroa. Jos virheellinen käyttö on toistuvaa, polttoainemaksua voidaan korottaa enintään 50 prosentilla tai erityisen törkeissä tapauksissa enintään 100 prosentilla. Verohallinto määrää huvialusten polttoainemaksun valvontaviranomaisen havaintojen perusteella. Polttoainemaksuja on määrätty korkeintaan muutamia kappaleita vuosittain, korotuksia ei lainkaan.

Valmisteverotuslaissa on viittaussäännökset rikoslain (39/1998) veropetossäännöksiin sekä säännös valmisteverorikkomuksesta, jota ei ole käytännössä sovellettu. Myös öljysuojarahastosta annetussa laissa viitataan veropetossäännöksiin. Yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettu laki sisältää säännöksen polttoainemaksurikkomuksesta. Rikoslain veropetosta koskevia säännöksiä ei sovelleta polttoainemaksun lainvastaiseen välttämiseen tai välttämisen yrittämiseen, jos rikosoikeudellinen seuraamus tulisi määrättäväksi samalle henkilölle, jolle hallinnollinen rangaistusluonteinen seuraamus on määrätty tai voitaisiin määrätä taikka josta tämä voi joutua vastuuseen verovastuuta koskevien säännösten nojalla.

Verohallinto tai Tulli voi asettaa uhkasakon tehostamaan valmisteverotuslaissa säädettyjä tarkastusta, muonitusta ja näytteiden antoa koskevaa tietojenantovelvollisuutta sekä sivullisen tietojenantovelvollisuutta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

2.2 Autoverotus

2.2.1 Yleisesti autoverotuksesta

Autovero on kertaluonteinen vero, josta säädetään autoverolaissa (1482/1994). Autoveroa on suoritettava valtiolle henkilöautosta, pakettiautosta, kevyt- ja kevyestä linja-autosta, moottoripyörästä sekä kolmi- ja nelipyöräisestä moottoriajoneuvosta. Autovero on kansallinen vero, jota ei ole yhdenmukaistettu EU:n lainsäädännössä. Veron määrä perustuu ajoneuvon arvoon, josta kannetaan pääsääntöisesti ajoneuvon ominaishiilidioksidipäästön mukaan määräytyvän veroprosentin mukainen osuus autoveroa. Vuonna 2019 autoverotuotto oli yhteensä noin miljardi euroa.

Verohallinto vastaa autoverotuksesta, joka liittyy ajoneuvon ensirekisteröintiin tai ensimmäiseen käyttöönottoon. Ajoneuvon ensimmäisen rekisteröinnin jälkeen ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutoksen myötä autoverotuksen toimittaa kuitenkin Liikenne- ja viestintävirasto. Lisäksi poliisilla ja Tullilla on autoverotuksen valvontatehtäviä.

Autovero on luonteeltaan maksuunpantava vero, eli vero suoritetaan, kun veroviranomainen on antanut verotuspäätöksen. Tämä tarkoittaa sitä, että veroviranomainen määrää veron ja antaa verovelvolliselle verotuspäätöksen verovelvollisen annettua veroilmoituksella tarvittavat tiedot verotusta varten. Päätös annetaan myös aina, kun veroa määrätään maksettavaksi tai palautettavaksi verovelvollisen tai viranomaisen aloitteesta, sekä ennakkoratkaisusta, rekisteröidyksi asiamieheksi hyväksymisestä, veronhuojennuksesta ja seuraamusmaksusta. Myös autoverolaissa säädettyihin hakemusasioihin annetaan aina päätös.

Verohallinnon vastattavana olevassa autoverotuksessa asiointi toteutuu laajasti sähköisesti: sekä yritykset että yksityiset antavat veroilmoitukset ja käyttöönottoilmoitukset melkein poikkeuksetta sähköisessä asiointipalvelussa. Myös muissa asioissa paperiasiointi on vähäistä, jos valit-

tavana on sähköinen asiointikanava. Verohallinnon toimittaman autoverotuksen sähköistä asiointipalvelua ylläpidetään edelleen Tullissa, ja se on erillinen Verohallinnon muista asiointipalveluista. Liikenne- ja viestintävirastossa veroilmoitukseksi katsotaan pääasiassa ajoneuvon muutostarkastuksen yhteydessä liikenneasioiden rekisteriin, jäljempänä *liikennerekisteri*, tehtävät rekisterimerkinnot.

Autoverolain menettelysäännökset eroavat monilta osin muiden verolajien yhtenäisistä verotusmenettelysäännöksistä. Autoverolain säännökset muun muassa verotuksessa noudatettavista yleisistä periaatteista ovat nykyisellään niukat, eikä laissa ole säädetty kattavasti vastaavia erinäisiä menettelysäännöksiä kuin esimerkiksi verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995), jäljempänä *verotusmenettelylaki*, ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016), jäljempänä *oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki*. Myöskään autoverotuksessa täydentävästi sovellettavat hallintolain (434/2003) säännökset eivät täysin ota huomioon verotuksen luonnetta massamenettelynä toisin kuin yleiset verotusmenettelylait. Autoverotuksessa ei kuitenkaan olisi erityistä tarvetta soveltaa yhtenäistetyistä menettelysäännöksistä poikkeavia menettelyjä.

2.2.2 Verovelvollisuus ja autoverotuksen rekisteröity asiamies

Autovero on suoritettava sekä uudesta että käytetystä ajoneuvosta ennen kuin se rekisteröidään tai otetaan käyttöön Suomessa. Verovelvollinen on se, joka merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon omistajaksi. Osamaksukaupassa verovelvollinen on rekisteriin merkittävä ajoneuvon haltija. Ajoneuvon käyttöönottaja on verovelvollinen, jos ajoneuvo on otettu käyttöön ilman rekisteröintiä. Jos käyttöönottajaa ei voida osoittaa tai veroa ei saada tältä perittyä, käytössä olevan ajoneuvon omistaja on verovelvollinen.

Jos ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa Verohallinnon hyväksymä rekisteröity asiamies, vastaa tämä verosta verovelvollisen sijasta. Rekisteröity asiamies vastaa autoverosta myös siinä tapauksessa, että asiamies on hankkinut ajoneuvon verottamattomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä asiamieheltä. Rekisteröidyn asiamiehen vastuu verosta voidaan ajoneuvon luovutuksen yhteydessä siirtää luovutuksensaajalle. Jos veroa ei saada perittyä rekisteröidyltä asiamieheltä, ajoneuvon omistaja tai haltija vastaa autoveron maksamisesta, ellei hän osoita maksaneensa autoveron määrää rekisteröidylle asiamiehelle tai tämän edustajalle. Sekä uusien että käytettyjen ajoneuvojen maahantuojat ja valmistajat voivat hakeutua rekisteröidyiksi asiamiehiksi.

Rekisteröity asiamies on velvollinen suorittamaan autoveron Verohallinnolle, kun sen maahantuoma tai valmistama ajoneuvo ensirekisteröidään tai otetaan käyttöön. Varsinainen verovelvollinen ei tuolloin itse anna veroilmoitusta ja maksa veroa Verohallinnolle. Rekisteröityyn asiamieheen sovelletaan tällöin vastaavia säännöksiä kuin sovelletaan varsinaiseen verovelvolliseen. Rekisteröidyn asiamiehen tulee olla luotettava ja asiantunteva, sen on voitava antaa autoverolaissa tarkoitetut ilmoitukset konekielisessä muodossa ja asetettava Verohallinnon vaatima vakuus. Verohallinto voi peruuttaa asiamiehen rekisteröinnin, jos asiamies ei enää täytä rekisteröimisen edellytyksiä. Verohallinto antaa rekisteröidyksi asiamieheksi hyväksymisestä, hakemuksen hylkäämisestä ja rekisteröinnin peruuttamisesta muutoksenhakukelpoisen päätöksen. Tiedot rekisteröidyistä asiamiehistä julkaistaan Verohallinnon internet-sivuilla. Rekisteröityjä asiamiehiä vuonna 2019 oli yhteensä 115. Näistä 32 ilmoitti verotettavaksi uusia ajoneuvoja, 47 käytettyjä ajoneuvoja ja 36 sekä uusia että käytettyjä ajoneuvoja.

Verovelvollisuuteen liittyvä vastuunjako verovelvollisen ja verosta vastuussa olevan välillä on vakiintunut. Rekisteröityihin asiamiehiin perustuva järjestelmä on varmistanut autoverotuksen kokonaistehokkuuden, koska suppea joukko ammattimaisesti alalla toimivia yrityksiä antaa

pääosan veroilmoituksista ja käyttää sähköistä asiointia. Hakemukset autoverotuksen rekisteröidyksi asiamieheksi tehdään paperisesti ja käsitellään Verohallinnossa virkailijatyönä.

Jos ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta muutetaan rekisteröinnin jälkeen niin, että se vaikuttaa veroperusteisiin, autoveroa on suoritettava ensirekisteröinnin jälkeen. Tässä Liikenne- ja viestintäviraston tehtävälleen kuuluvassa verotuksessa verovelvollinen on ajoneuvon omistaja veroperusteisiin vaikuttavan tekijän muuttuessa. Lisäksi on säädetty, että verovelvollinen on se ajoneuvon omistaja, jonka aikana veroperusteisiin vaikuttava muutos tulee veroviranomaisen tietoon, koska todellista muutoshetkeä ei pystytä usein osoittamaan. Autoverolaissa säädetään myös eräistä ajoneuvon muutoksiin liittyvistä tilanteista, joissa verovelvollisuus syntyy muun muassa ajoneuvon korjaajalle taikka käyttäjälle.

2.2.3 Eräiden ajoneuvojen rakenteen muutokset

Kevyet kaksipyöräiset moottorikäyttöiset ajoneuvot, kolmipyöräiset mopot ja kevyet nelipyörät ovat vapaita autoverosta. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan liikennekäytössä vuonna 2019 oli kevyitä kaksipyöräisiä moottorikäyttöisiä ajoneuvoja noin 137 000 kappaletta ja kevyitä nelipyöräisiä noin 7 000 kappaletta. Verovapauden edellytyksenä on, että ajoneuvo täyttää ajoneuvoluokkansa mukaiset edellytykset, kuten rakenteellista nopeutta koskevat säännökset. Jos edellytykset eivät täyty, katsotaan kyseessä olevan autoverolain soveltamisalaan kuuluva verollinen moottoripyörä tai nelipyörä.

Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) sekä sen nojalla annetussa L-luokan ajoneuvon korjaamisesta ja rakenteen muuttamisesta annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (1078/2009). Kansallisen lainsäädännön lisäksi L-luokan ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta säädetään kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013.

Liikennevalvonnassa ajoneuvoluokkaa muuttavat rakennemuutokset voidaan yleensä todeta selvittämällä ajoneuvon kulkunopeus sekä ajoneuvon muuttuneesta rakenteesta. Yleensä näitä ajoneuvoja ei voida kuitenkaan rekisteröidä liikennerekisteriin tosiasiallisesti moottoripyöräksi tai nelipyöräksi, sillä rekisteröinti vaatisi useiden muiden teknisten vaatimusten täyttymistä. Viritystilanteeseen liittyy myös ajoneuvon palauttaminen mopoksi ja tämän todentaminen katsastuksessa. Näiden ajoneuvojen viritys siten, ettei ajoneuvo enää täytä verottomuuden edellytyksiä, on kuitenkin vakiintuneesti johtanut autoveron maksuunpanoon. Liikenne- ja viestintävirasto teki viritystapauksissa vuonna 2019 noin 200 maksuunpanopäätöstä. Autoveroa kannettiin päätösten perusteella yhteensä noin 25 000 euroa. Moottoripyöräksi katsotun kevyen kaksipyöräisen moottorikäyttöisen ajoneuvon autovero oli keskimäärin 100 euroa. Nelipyöräksi katsotun kevyen nelipyörän keskimääräinen autovero oli 1 100 euroa. Autoveron lisäksi viritäjälle määrätään sakkorangaistus ja ajoneuvosta tulevat maksettaviksi moottoripyörää vastaavat vakuutusmaksut. Vero kyseessä olevissa tilanteissa on lähinnä rangaistuksen luonteinen, ja sen määrä suhteessa muihin tilanteissa aiheutuviin maksuihin on vähäinen.

2.2.4 Ilmoittamisvelvollisuus

Autoverotus perustuu olennaisilta osin verovelvollisen ja rekisteröidyn asiamiehen ilmoittamisvelvollisuuteen, ja veroviranomainen toimittaa verotuksen veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella.

Verovelvollisen, jolla ei ole rekisteröidyn asiamiehen asemaa, on annettava Verohallinnolle autoveroilmoitus ja maksettava vero ennen kuin ajoneuvo merkitään liikennerekisteriin. Autoverolaissa ei ole säännöksiä veroilmoituksen antamismuodosta, mutta nykykäytännön mukaisesti veroilmoituksen voi antaa sähköisessä ilmoituspalvelussa tai paperilomakkeella.

Koska verotuspäätöstä muista kuin rekisteröidyn autoveroilmoittajan ilmoittamista ajoneuvoista ei yleensä pystytä tekemään välittömästi veroilmoituksen antamisen jälkeen, autoverolaissa säädetään myös Suomessa rekisteröitävän ajoneuvon käytöstä ennen veron suorittamista. Ajoneuvoa voidaankin käyttää ennen verotuspäätöksen tekemistä, veron suorittamista ja ajoneuvon rekisteröintiä enintään kolmen kuukauden ajan, jos siitä on annettu Verohallinnolle käyttöönottoilmoitus ennen kuin käyttö Suomessa on alkanut. Suomessa rekisteröitäväksi tarkoitetuista ajoneuvoista annettiin Verohallinnolle noin 23 000 käyttöönottoilmoitusta vuonna 2019. Lähes kaikki käyttöönottoilmoitukset annettiin sähköisesti, vaikka sähköistä ilmoittamista ei ole säädetty pakolliseksi. Autoveroilmoitus tulee antaa viiden päivän kuluessa käyttöönottoilmoituksesta. Ajoneuvoa saa siten käyttää täysin verottomasti enintään viiden päivän ajan, ja vakiintuneen käytännön mukaan ajoneuvon vero määräytyy veroilmoituksen antamispäivän perusteella. Veroa ei tule lainkaan suoritettavaksi, jos veroilmoitusta ei ole annettu eikä ajoneuvoa ole käytetty säädetyn viiden päivän määräajan jälkeen. Nykyinen käytäntö muodostaa merkittävän poikkeuksen autoverolain pääsäännöstä, jonka mukaan veron suorittamisvelvollisuus syntyy, kun ajoneuvo otetaan Suomessa käyttöön.

Jos ajoneuvoa ei käytetä ennen sen rekisteröintiä, verovelvollisen tulee jättää ainoastaan veroilmoitus. Tällöin ajoneuvoa ei saa käyttää ennen sen rekisteröintiä.

Rekisteröity asiamies saa ilmoittaa ajoneuvon liikennerekisteriin ilman Verohallinnon lupaa ennen autoveroilmoituksen antamista ja veron suorittamista. Rekisteröinnin jälkeen rekisteröity asiamies ilmoittaa ajoneuvot verotettavaksi ajoneuvokohtaisesti konekielisessä muodossa eli sähköisesti. Veroilmoittamisessa noudatetaan jaksomenettelyä, joka Verohallinnon päätöksen mukaan koostuu kolmesta jaksosta kalenterikuukaudessa. Rekisteröidyn asiamiehen on annettava veroilmoitukset kultakin jaksolta viimeistään kymmenentenä päivänä jakson päättymisestä ja ilmoitettava verotettavaksi kaikki ne ajoneuvot, jotka rekisteröidään tai otetaan käyttöön jakson aikana. Rekisteröity asiamies voi antaa autoveroilmoituksen poikkeuksellisesti paperisena Verohallinnon luvalla, jos sähköinen ilmoittaminen ei ole mahdollista. Tällaiset tilanteet ovat kuitenkin harvinaisia, ja käytännössä kaikki rekisteröidyt asiamiehet antavat autoveroilmoituksen sähköisesti.

Vaikka rekisteröityjä asiamiehiä on vain reilu sata, suurin osa Verohallinnon vuosittain maksunpanemasta autoverosta kertyy niiden verotettavaksi ilmoittamista ajoneuvoista. Lisäksi rekisteröityä asiamiestä koskevat vaatimukset varmistavat autoveron kertymisen mahdollisimman täysimääräisenä. Autoveron kertymisen vaje on myös pysynyt pienenä, vaikka rekisteröidyt asiamiehet saavat muista poiketen maksaa autoveron sen suorittamisvelvollisuuden syntymisen jälkeen.

Suomessa rekisteröitäväksi tarkoitetuista ajoneuvoista annettiin Verohallinnolle yhteensä noin 185 000 veroilmoitusta vuonna 2019. Vuonna 2019 noin 97 prosenttia verovelvollisista antoi veroilmoituksen sähköisesti. Veroilmoituksella ilmoitetaan sekä ajoneuvon että verovelvollisen tiedot.

Verovelvollinen tai rekisteröity asiamies voi myös peruuttaa Verohallinnolle antamansa autoveroilmoituksen, kunnes ajoneuvo on rekisteröity tai otettu käyttöön. Peruuttaminen on mahdollista, vaikka verotus on jo toimitettu ja vero maksettu. Tällöin verotus sekä lupa rekisteröintiä

varten peruutetaan. Jos verotus peruutetaan verotuksen toimittamisen jälkeen, siitä peritään hallinnollinen maksu. Lisäksi maksettavaksi määrätään viisi prosenttia autoverosta, jos ajoneuvosta on annettu käyttöönottoilmoitus. Vuonna 2019 peruutettiin noin 900 veroilmoitusta. Lisäksi vuonna 2019 noin 1 500 tapauksessa ajoneuvosta on annettu käyttöönottoilmoitus, mutta ei lainkaan autoveroilmoitusta. Verotuksen peruuttamiselle ei kuitenkaan ole säädetty määräaika, minkä takia verotusjärjestelmässä on ylläpidettävä vanhojakin veroilmoituksia, jos verovelvollisella on yhä oikeus peruuttaa veroilmoitus.

Jos verosta vapaan tai alennettuun veroon oikeutetun ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että ajoneuvon veroperusteet muuttuvat, on ajoneuvon omistaja velvollinen tekemään ilmoituksen yhden kuukauden kuluessa Liikenne- ja viestintävirastolle. Jos ilmoittamisvelvollisuus on laiminlyöty, valvontaviranomaisen on estettävä ajoneuvon käyttö, kunnes velvollisuus on täytetty tai vero maksuunpantu. Pääsääntöisesti veroilmoitukseksi katsotaan muutoksastuksen myötä tehtävä rekisterimerkintä liikennerekisteriin. Liikenne- ja viestintäviraston toimittaman autoverotuksen erityispiirteenä on kuitenkin se, että merkittävä osa verotustapauksista tulee vireille liikennevalvonnan kautta, sillä verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa.

Verohallinto sekä Liikenne- ja viestintävirasto voivat hakemuksesta antaa verovelvolliselle tai verosta vastuussa olevalle maksullisen ennakkoratkaisun siitä, miten autoverolakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Ennakkoratkaisua ei kuitenkaan anneta verotusarvosta. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana sille annetulta ajalta. Ennakkoratkaisuja on viime vuosina annettu vain yksittäisiä.

2.2.5 Verotuksen toimittaminen

Rekisteröidyn asiamiehen antamat uusien ajoneuvojen veroilmoitukset käsitellään Verohallinnossa automaatiossa, jolloin vero lasketaan ja verotuspäätös muodostetaan verotusjärjestelmässä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Sen sijaan virkailijatyönä käsitellään rekisteröityjen asiamiesten antamat käytettyjen ajoneuvojen veroilmoitukset ja kaikki muiden kuin rekisteröityjen asiamiesten veroilmoitukset. Näissä tilanteissa Verohallinto arvioi, ovatko veroilmoituksella annetut tiedot riittävät verotusarvon ja veroprosentin määrittämiseksi.

Verotuksen toimittamisen jälkeen Verohallinto lähettää verovelvolliselle verotuspäätöksen: rekisteröidylle asiamiehelle ajoneuvokohtainen verotuspäätös lähetetään konekielisenä ja muille paperisena. Jos verovelvollinen ei ole rekisteröity asiamies, Verohallinto lähettää sähköisen lupasanoman ajoneuvon rekisteröintiä varten rekisteriviranomaisena toimivalle Liikenne- ja viestintävirastolle verovelvollisen suorittamaa veron. Ajoneuvon voi rekisteröidä vain verotuspäätöksessä mainitun verovelvollisen omistukseen. Osamaksukaupassa ajoneuvon saa kuitenkin rekisteröidä, jos verovelvollinen merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon haltijaksi. Vuonna 2019 Verohallinto teki 37 000 verotuspäätöstä verovelvollisille ja 146 000 verotuspäätöstä rekisteröidyille asiamiehille.

Rekisteröityjen asiamiesten verotus on nykyisin sähköistä ja pitkälle automatisoitua. Muut kuin rekisteröityjen asiamiesten veroilmoitukset käsitellään kuitenkin virkailijatyönä, koska niihin liittyvien selvitysten arviointi edellyttää nykyisillä menettelytavoilla tapauskohtaista käsittelyä. Verotustietojen tapauskohtainen käsittely painottuu verotuksen oikeellisuuden kannalta kriittisiin kohtiin, millä pyritään siihen, että verotus pystytään toimittamaan tehokkaasti ja että veroilmoituksista ilmenevät olennaiset seikat tulevat riittävästi käsitellyksi. Tästä huolimatta verotuksen toimittaminen ja erilaisten ilmoitusten vahvistaminen ovat autoverotuksessa luonteeltaan

sellaisia, että niiden käsittely Verohallinnossa olisi mahdollista automatisoida nykyistä kattavammin. Menettelyjä olisi mahdollista sujuvoittaa myös yksinkertaistamalla ja selkeyttämällä säännöksiä.

Verovalvontaa varten Verohallinto saa Liikenne- ja viestintävirastolta tiedot liikennerekisteriin ensirekisteröidyistä ajoneuvoista. Lisäksi Tullin ja poliisin on ilmoitettava veroviranomaiselle, jos ne havaitsevat liikennekäytössä ajoneuvon, josta ei ole maksettu veroa ja jonka verottomalle käytölle ei vaikuta olevan perustetta. Jos ilmoitusta ei kehotuksen jälkeenkään anneta, veroviranomainen toimittaa verotuksen omasta aloitteestaan. Autoverolaissa ei säädetä erikseen arvioverotuksen toimittamisen edellytyksistä ja sitä koskevista menettelyistä. Jos veroilmoitusta ei ole annettu, mutta ajoneuvosta tulisi määrätä autovero, veroviranomainen voi harkintansa mukaan hankkia tarvittavia tietoja verovelvolliselta, sivullisilta sekä viranomaisilta. Veroviranomainen toimittaa verotuksen verovelvolliselta saadun ja muun selvityksen perusteella. Jos tiedot ovat puutteelliset, veron määrä voi perustua arvioon. Jos kuitenkin ennen ajoneuvon rekisteröintiä tai käyttöönottoa annettu veroilmoitus on puutteellinen eikä verotuksen toimittamiseksi tarpeellisia tietoja saada, veroviranomainen ei voi toimittaa verotusta arvioimalla. Sen sijaan veroviranomainen tekee päätöksen, ettei verotusta toimiteta, ja määrää tapauskohtaisen harkinnan perusteella verovelvolliselle virhemaksun. Autoverotus voidaan vain poikkeustapauksissa toimittaa arvioimalla, ja nykyinen säännös olosuhteista, joissa verotusta ei saa toimittaa, rajoittaa merkittävästi arvioverotuksen käyttöä autoverotuksessa. Koska autoverolaissa ei säädetä arvioverotusmenettelystä, poikkeaa se myös siinä suhteessa Verohallinnon muiden verojen yhtenäisestä sääntelystä.

Verotuksen toimittamiselle ja veron maksuunpanolle ei ole säädetty määräaika, mutta verotus on toimitettava hallintolain mukaisesti ilman aiheetonta viivytystä. Jos veroilmoitusta ei kuitenkaan ole annettu, määräaika verotuksen toimittamiselle lasketaan siitä, kun ajoneuvon rekisteröinti tai käyttö on tullut veroviranomaisen tietoon. Muussa maksuunpantavassa verotuksessa valmisteverotusta lukuun ottamatta sovelletaan puolestaan verovuoden käsitettä ja määräaika verotuksen toimittamiselle lasketaan veron suorittamisvelvollisuuden syntyisestä. Autoverotuksen verotusmenettelyssä poikkeukselle ei ole erityistä tarvetta.

Veroviranomaisella on myös oikeus toimittaa verotus havaitessaan, että rekisterissä tai käytössä on ajoneuvo, josta ei ole tehty autoveroilmoitusta. Tällöin verotus voidaan toimittaa riippumatta siitä, minkä ajan ajoneuvo on ollut rekisterissä tai käytössä. Verotus on toimitettava ja vero maksuunpantava viimeistään kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona ajoneuvon rekisteröinti tai käyttö on tullut veroviranomaisen tietoon. Vuonna 2019 Verohallinto teki vajaa 300 verotuspäätöstä ajoneuvoista, joista ei ollut annettu veroilmoitusta.

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa verotuksen annetun ilmoituksen perusteella ja maksuunpanee autoveron. Vuonna 2019 Liikenne- ja viestintävirasto teki veroilmoituksen perusteella päätöksen maksuunpanosta noin 1 300 tapauksessa. Osa Liikenne- ja viestintäviraston autoverotuksesta tulee kuitenkin vireille valvontaviranomaisen liikennevalvonnassa tekemän havainnon kautta. Tällöin verotus toimitetaan, kuten edellä kuvataan viranomaisaloitteisen verotuksen osalta. Vuonna 2019 Liikenne- ja viestintävirasto teki noin 350 verotuspäätöstä ajoneuvoista, joista ei ollut annettu veroilmoitusta.

2.2.6 Ajoneuvon veroton käyttö

Ajoneuvoa voidaan tietyin edellytyksin käyttää väliaikaisesti Suomessa verottomasti. Jos laissa säädetyt verottoman käytön edellytykset täyttyvät, ajoneuvosta ei anneta veroilmoitusta. Verottoman käytön tilanteita koskee kolme erilaista ilmoittamismenettelyä: tilanteet, joissa Verohal-

linnolle ei tarvitse antaa ilmoitusta, tilanteet, joissa käyttäjän tulee antaa Verohallinnolle ilmoitus käytöstä sekä käytön edellytyksistä, sekä tilanteet, joissa oikeuden ajoneuvon verottomaan käyttöön voi saada hakemuksesta. Verovelvollisen vedotessa ajoneuvon väliaikaista verotonta käyttöä koskeviin säännöksiin, tämän on annettava Verohallinnolle tarvittavat todisteet verotukseen vaikuttavista seikoista. Vuonna 2019 Verohallinnolle annettiin yhteensä noin 66 000 ilmoitusta ja hakemusta ajoneuvon verottomasta käytöstä. Näistä ilmoituksista noin 23 000 oli käyttöönottoilmoituksia.

Verotonta käyttöä ja veron suorittamisvelvollisuuden syntymistä koskevat menettelyt ovat nykytilassa epäyhtenäiset ja hajanaiset. Sääntelystä on tullut lakiin tehtyjen lukuisten muutosten myötä monimutkaista ja vaikeaselkoista, mikä aiheuttaa epäselvyyttä lain soveltamisessa. Tältä osin nykyinen sääntely ei ole verovelvollisen eikä Verohallinnon menettelyiden kannalta taroituksenmukainen. Toisaalta useat verotonta käyttöä koskevat säännökset liittyvät Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön sekä EU:n lainsäädäntöön, joten mahdollisuudet muuttaa niitä ovat rajalliset.

2.2.7 Autoveron palauttaminen hakemuksesta

Autoveroa palautetaan hakemuksesta vientipalautuksena, jos Suomessa verotettu ajoneuvo viedään maasta pysyvästi muualla käytettäväksi. Lähtökohtana on, että veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona ajankohtana, jona ajoneuvo viedään Suomesta. Vientipalautuksen edellytyksenä on, että ajoneuvo on alun perin ilmoitettu asianmukaisesti verotettavaksi Suomessa. Vientipalautusta saa hakea ajoneuvon omistaja, ja sitä on haettava Verohallinnolta viimeistään 14 päivää ennen kuin ajoneuvo viedään maasta. Verohallinto myönsi vientipalautuksia noin 1 400 päätöksellä vuonna 2019.

Jos ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta vuokrasopimuksen perusteella, verovelvollinen voi hakea ennakkopalautusta. Maksettavaksi tulee siten vain ajoneuvon Suomessa tapahtuvaan käyttöaikaan suhteutettu osa verosta. Hakemus ennakkopalautuksesta tehdään samalla kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus, ja ennakkopalautus vähennetään verotuspäätöksellä määrättävästä autoverosta. Jos ennakkopalautusta myönnetään, ajoneuvo tulee määräaikaisen sopimuksen päättyessä viedä pois Suomesta ja ennakkopalautuksen saajan tulee hakea lopullista vientipalautusta. Tällöin kaavamaisesti laskettu ennakkopalautus tasataan siihen todelliseen veron määrään, joka ajoneuvon arvossa on jäljellä vientihetkellä. Vientipalautus maksetaan ennakkopalautuksen saajalle, vaikka tämä ei olisikaan ajoneuvon omistaja. Verohallinto teki ennakkopalautuksista noin 20 päätöstä vuonna 2019.

Auton omistajaksi tai haltijaksi ensirekisteröinnissä merkitylle invalidille palautetaan tietyin edellytyksin hakemuksesta autoveroa. Palautusta on haettava kirjallisesti Verohallinnolta kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun auto on rekisteröity invalidin nimiin. Päätöstä voi hakea myös ennakkoon jo ennen auton hankkimista tai rekisteröintiä. Vakiintuneen käytännön mukaan invalidin käyttöön tulevan ajoneuvon verosta voidaan myöntää palautusta myös veronhuojennusmenettelyssä. Palautus voidaan huojennusmenettelyssä myöntää muullekin henkilölle kuin invalidille itselleen. Verohallinto teki päätöksiä autoveron palauttamisesta vuonna 2019 noin 900 kappaletta ja veronhuojennuksesta noin 100 kappaletta.

Vientipalautusmenettely on nykytilassa kaksivaiheinen ja hallinnollisesti raskas sekä hakijalle että Verohallinnolle verovalvonnan vaikuttavuuteen nähden. Myös ennakkopalautusmenettely ja invalidille myönnettävän palautuksen hakemusmenettely ovat hallinnollisesti monimutkaisia. Palautusmenettelyjä olisi joiltain osin mahdollista keventää ja yksinkertaistaa.

2.2.8 Tiedonantovelvollisuudet

Autoverolaissa on säännöksiä velvollisuuksista antaa veroviranomaiselle kehotuksesta tietoja verotusta varten. Autoverolain mukaan esimerkiksi uuden ajoneuvomallin maahantuoja tai valmistaja on velvollinen ilmoittamaan Verohallinnolle sen hinnan, jolla markkinoille tulevaa ajoneuvomallia yleisesti ilmoitetaan myytäväksi Suomessa. Näiden tietojen perusteella Verohallinto vahvistaa niin sanotut kaupalliset nimikkeet, eli uusien ajoneuvojen verotusarvot, ja ylläpitää niistä tilastoa.

Ajoneuvon rekisteröinnin suorittajalla, katsastuksen suorittajalla, Tullilla ja poliisilla on velvollisuus antaa tietoja, jos rekisterissä tai käytössä havaitaan olevan ajoneuvo, josta veroa ilmeisesti ei ole maksettu tai jonka rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta on muutettu siten, että ajoneuvosta voitaisiin joutua suorittamaan veroa. Lisäksi esimerkiksi elinkeinonharjoittajan on pyynnöstä annettava tietoja ajoneuvojen ostoista ja mahdollisista jälleenmyynneistä. Autoverolaissa säädetään myös laajemmin jokaisen velvollisuudesta antaa pyydettyä toisen verotusta tai siitä johtunutta muutoksenhakuasiaa koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedossaan, ellei hänellä lain mukaan ole oikeus kieltäytyä todistamasta.

Veroviranomaisella, Tullilla ja poliisilla on oikeus tarkastaa ajoneuvo tai määrätä ajoneuvo esitettäväksi tarkastusta varten ajoneuvon katsastuksen suorittajalle, jonka tulee tällöin antaa pyydetty tieto veroviranomaisille. Veroviranomaisella on oikeus saada käyttöönsä liikennerekisterissä olevat tiedot. Lisäksi Tullilla on oikeus antaa omasta aloitteestaan ja veroviranomaisella oikeus saada pyynnöstä autoverotukseen liittyviä tietoja salassapitosäännösten estämättä.

Tiedonantovelvollisuuksien sääntely autoverolaissa on hajanaista ja epäyhtenäistä samoin kuin sääntely, joka koskee viranomaisen velvollisuutta antaa tietoja ja veroviranomaisen oikeutta saada tietoja. Tiedonantovelvollisuutta koskevissa säännöksissä säädetään osin myös muista asioista, kuten tietojen julkisuudesta ja salassapidosta. Toisaalta kaikista tiedonantovelvollisuuksista ei säädetä kattavasti, vaikka ne olisivat välttämättömiä verotuksen toimittamisen kannalta. Esimerkiksi käytettyjen ajoneuvojen hintatietojen ilmoittamista ei nykytilassa ole säädetty osaksi yleistä tiedonantovelvollisuutta, vaan tietojen hankkiminen perustuu sopimuksiin.

2.2.9 Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset

Jos verovelvollinen ei täytä laissa säädettyä ilmoittamisvelvollisuuttaan tai antaa veroilmoituksen myöhässä, tälle voidaan määrätä veronkorotusta tai virhemaksu. Myös muiden autoverolaissa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnistä voidaan määrätä virhemaksu.

Veronkorotussäännös autoverolaissa on kolmiportainen, ja veronkorotuksen perusteena on veron määrä. Veronkorotus on enintään 30 prosenttia, jos ilmoitusvelvollisuus täytetään vaillinaisesti tai virheellisesti tai jos verovelvollinen on jättänyt tiedonantovelvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttämättä. Korotus voi olla enintään 50 prosenttia, jos ilmoitusvelvollisuus tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta täytetään vaillinaisesti, erehdyttävästi tai väärin tai muutoin verovelvollinen jättää tiedonantovelvollisuutensa täyttämättä. Edellytyksenä on, että verovelvolliselle olisi voinut laiminlyönnin vuoksi jäädä veroa määräämättä. Jos laiminlyönti on törkeä, veroa on korotettava vähintään 50 prosenttia ja enintään kolminkertaiseksi. Veronkorotus voidaan määrätä myös sellaisen teon perusteella, joka täyttää samalla jonkin rikoksen tunnusmerkistön. Jotta samaa tekoa ei tutkittaisi eikä siitä määrättäisi rangaistusta kahteen kertaan, sovelletaan erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta annettua lakia.

Veronkorotuksen sijasta voidaan määrätä virhemaksu, jos laiminlyönnin yhteydessä veroa ei määrätä tai veron määrä on vähäinen. Virhemaksu voidaan määrätä myös, jos ilmoitusvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty. Virhemaksun määrä on vähintään 100 euroa ja enintään 2 000 euroa. Lisäksi autoverolaissa on viittaussäännökset rikoslain veropetossäännöksiin ja säännökset autoverorikkomuksesta.

Verohallinto on vuonna 2019 määrännyt veronkorotuksia ensiverotuspäätöksillä noin 1 800 kertaa yhteismäärältään noin 270 000 euroa. Keskimääräinen veronkorotusprosentti vuonna 2019 oli noin 4 prosenttia. Lisäksi noin kolmasosa veronkorotuksesta määrättiin euromääräisinä. Oikaisupäätöksillä Verohallinto on vuonna 2019 määrännyt veronkorotuksia noin 300 kertaa yhteismäärältään noin 26 000 euroa. Jos ajoneuvosta ei ollut annettu veroilmoitusta ja verotus toimitettiin Verohallinnon aloitteesta, veronkorotusprosentti oli keskimäärin 20 prosenttia. Veronkorotuksia määrättiin tällaisissa tilanteissa 265 tapauksessa yhteismäärältään noin 93 000 euroa. Virhemaksuja Verohallinto on vuonna 2019 määrännyt noin 230 kertaa yhteismäärältään noin 47 000 euroa. Liikenne- ja viestintävirasto ei ole määrännyt veronkorotuksia tai virhemaksuja.

Autoverotuksen nykyinen veronkorotusta ja virhemaksua koskeva sääntely vastaa rakenteeltaan pitkälti sääntelyä, joka koski Verohallinnon kantamien verojen seuraamusmaksuja ennen niiden uudistamista vuosina 2017 ja 2018. Seuraamusmaksujen määrääminen on esimerkiksi harkinnanvaraista ja tapauskohtaiseen arviointiin perustuvaa, vaikka niiden laissa säädetyt edellytykset täytyisivät. Käytännössä sekä veronkorotuksen että virhemaksun määrä ja soveltaminen perustuvatkin vakiintuneeseen verotuskäytäntöön, ja ilmoitusvelvollisen menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat vaikuttavat seuraamusmaksun suuruuteen. Viranomaisella on siten laaja harkintavalta veronkorotuksen ja virhemaksun määrän suhteen ja soveltamiskäytäntö on muodostunut epäyhtenäiseksi, mikä verovelvollisen oikeusturvan kannalta ei ole toivottavaa.

Verotusmenettelyjen yhtenäisyyden ja oikeustilan selvytyden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, että verotuksen seuraamusmaksuja koskeva sääntely olisi mahdollisimman yhdenmukaista eri verolajeissa. Erityisiä perusteita sille, että autoverolaissa säädetään yleisestä seuraamusmaksujärjestelmästä poikkeavasti, ei ole.

Autoverolain rangaistussäännösten mukaisten seuraamusten käyttö on viime vuosina ollut vähäistä, ja lainsäädäntöä voidaan pitää näiltä osin vanhentuneena ja verovalvonnan kannalta tarpeettomana. Autoverorikkomusta koskevat laiminlyönnit ovat lisäksi sellaisia, joista voidaan jo nykytilassa määrätä hallinnollisena seuraamuksena veronkorotus tai virhemaksu. Nykyinen sääntely ei myöskään vastaa oikeusministeriön tavoitetta korvata merkitykseltään vähäisistä rikkeistä määrättäviä rikosoikeudellisia rangaistuksia hallinnollisilla seuraamusmaksuilla (Oikeudenhoidon uudistamisohjelma vuosille 2013—2025). Muissa Verohallinnon kantamissa veroissa sakon uhkaiset rikkomussäännökset on korvattu pääsääntöisesti hallinnollisilla seuraamusmaksuilla.

2.3 Veronkanto ja perintä

Veronkantoa ja perintää koskeva yleislaki on veronkantolaki (11/2018), jonka soveltamisalaan kuuluvat verotusmenettelylaissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitetut verot. Veronkantolakia sovelletaan muun lainsäädännön nojalla myös muihin veroihin ja maksuihin, muun muassa valmisteveroihin ja autoveroon.

Valmisteveron kanton, maksamiseen, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen sovelletaan valmisteverotuslain mukaan veronkantolakia, jos valmisteverotuslaissa ei toisin säädetä.

Valmisteverotuslain säännöksiä sovelletaan kuittaukseen sekä hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon. Valmisteverotuslaissa säädetään myös pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteverosta sekä palautuskorosta. Lisäksi valmisteverotuslakiin sisältyvät säännökset verosaatavan turvaamiseksi asetettavasta vakuudesta, valmisteveron alaisten tuotteiden haltuunotosta sekä valmisteveron huojennuksesta ja maksunlykkäyksestä.

Autoveron kannossa, perimisessä ja palauttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään, ellei autoverolaissa tai sen nojalla toisin säädetä. Autoverolaissa on myös veronkanton liittyviä säännöksiä, kuten esimerkiksi säännökset ajoneuvon haltuun ottamisesta ja käyttökiellosta sekä pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta autoverosta. Liikenne- ja viestintävirasto kantaa sen toimivaltaan kuuluvan autoveron ylläpitämälleen tietojärjestelmällä ja soveltaa myös soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään.

Veron maksaminen ja viivästysseuraamukset

Valmistevero maksetaan nykyisin päätöksokohtaisesti. Jos maksu ei riitä kattamaan päätöksellä maksuunpantua veroa kokonaan, maksu kohdistetaan tullilain mukaisesti ensin veronlisäykselle ja viivekorolle, sitten veronkorotukselle ja virhemaksulle ja viimeksi pääomalle. Myös autoveroa maksettaessa käytetään autoveropäätöksessä olevaa päätöksokohtaista viitenumeroa, jonka perusteella vero käytetään päätöksessä määrätyn autoveron suoritukseksi. Rekisteröity asiamies voi vaihtoehtoisesti maksaa kaikki samalla laskulla olevat autoverot yhdellä viitenumeroilla. Verojen kohdistusjärjestyksessä noudatetaan edelleen tullilakia, sillä valmisteverotusta ja autoverotusta koskevan toimivallan siirtyessä Verohallinnolle verotus jäi toimitettavaksi entisiin menettelyin ja Tullin ylläpitämiä tietojärjestelmiä käyttäen. Maksujen kohdistaminen tapahtuu automaattiossa. Viitteetön tai virheellisellä viitteellä maksettu maksu käytetään maksamattomien autoveron ja valmisteverojen suoritukseksi. Maksujen nykyinen päätöksokohtainen viite eroaa veronkantolaissa säädetystä maksujen kohdistamissäännöksistä, joiden mukaan maksu kohdistetaan pääsääntöisesti joko yhdelle verolajille tai kaikille verosaataville.

Sekä veronlisäyksen että viivekoron laskentaan sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia (1556/1995), jäljempänä *viivekorkolaki*. Jos verovelvollinen maksaa valmisteveron ilman maksuunpanoa laissa säädetyn maksupäivän jälkeen, verolle on maksettava oma-aloitteisesti veronlisäystä. Jos veronlisäystä ei makseta oma-aloitteisesti, Verohallinto määrää sen. Veronlisäystä lasketaan valmisteverolle ja huoltovarmuusmaksulle mutta ei veronkorotukselle tai virhemaksulle. Veronlisäys lasketaan vastaavasti myös silloin, kun aiheuttomasti palautettua valmisteveroa tai valmisteverolainsäädännön perusteella maksettua tukea peritään takaisin jälkiverotusmenettelyssä. Autoverotuksessa veronlisäys sen sijaan määrätään, jos ajoneuvo on otettu käyttöön tai merkitty rekisteriin eikä autoveroa ole asianmukaisesti suoritettu tai jos ajoneuvosta tulisi kantaa lisää veroa. Veronlisäystä lasketaan autoverolle, mutta ei veronkorotukselle tai virhemaksulle.

Verotuspäätöksellä maksuunpanulle eräntyneelle maksamattomalle verolle on suoritettava viivekorkoa. Viivästysseuraamukset lasketaan viivekorkolain mukaisesti. Viivekorkoa lasketaan valmisteverolle, autoverolle, huoltovarmuusmaksulle, veronkorotukselle ja virhemaksulle muttei veronlisäykselle. Veronlisäys ja viivekorko lasketaan valmisteverotuslain mukaisesti silloinkin, kun valmistevero kannetaan tullauksen yhteydessä. Veronlisäys lasketaan tällöin kuitenkin samalta ajanjaksolta, jolta tullille lasketaan tullilainsäädännön mukaan veronlisäyksen kaltaista korkoa. Valmisteverojen ja autoveron viivästysseuraamukset eroavat nykyisellään Verohallinnon kantamien muiden verojen korkoseuraamuksista. Eri verolajien perintään liittyvä

epäyhtenäinen sääntely ja viivästysseuraamusten erot monimutkaistavat monin tavoin perintään liittyvien asioiden käsittelyä.

Jos maksamatta on useammalla päätöksellä määrättyjä valmisteveroja, maksu käytetään viitteellä yksilöidyn päätöksen valmisteverojen suoritukseksi eikä esimerkiksi verojen vanhentumisjärjestyksessä. Viitteetön tai virheellisellä viitteellä maksettu maksu käytetään vanhentumisjärjestyksessä vanhimman maksamatta olevan valmisteveron tai autoveron suoritukseksi. Jos valmisteveroa maksetaan enemmän kuin verotuspäätöksellä on vahvistettu ja on tiedossa, että verovelvolliselle on tulossa valmisteveron maksuunpanoja, liikaa suoritettua valmisteveroa ei palauteta, vaan se käytetään myöhemmin maksettavaksi tulevan veron suoritukseksi.

Valmisteverotuslain mukaan oikaisu tai jälkiverotus voidaan toimittaa myös verokautta pidemmältä ajalta, kuitenkin enintään kalenterivuodelta. Näin toimitettu verotus voi sisältää veron määräämistä ja oikaisua verovelvollisen vahingoksi tai hyväksi. Kun useamman verokauden sisältävä verotuspäätös sisältää oikaisua sekä verovelvollisen vahingoksi että tämän hyväksi, verokausien välillä suoritetaan kuittaus. Kuittauksen johdosta pääoma kumuloituu koko verotuspäätöksen kattamalta ajanjaksolta. Korkeasta lasketaan verokausien välillä joko palautuskorkona tai veronlisäyksenä riippuen kunkin verokauden pääomasta.

Palautus ja palautuskorko

Valmisteveroa ja autoveroa voidaan palauttaa verotuksen oikaisupäätöksen tai palautushakemukseen annetun päätöksen perusteella. Valmisteverot ja Verohallinnon toimivaltaan kuuluva autovero kannetaan Tullin ylläpitämällä tietojärjestelmällä, jolla ei kanneta muita Verohallinnon kantamia veroja tai maksuja. Siten, jos verovelvollisella on palautuksen kanssa samaan aikaan suorittamatta muuta valmisteveroa tai autoveroa, teknisestä syystä valmisteveron ja autoveron palautus käytetään pääsääntöisesti vain valmisteverojen ja autoveron suoritukseksi.

Jos palautus tai kohdistamaton suoritus ei riitä kattamaan kaikkia maksamatta olevia veroja, palautus käytetään verojen suoritukseksi vanhentumisjärjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Valmisteveroa koskeva palautus kohdistetaan ensisijaisesti maksamattomiin muihin valmisteveroihin ja toissijaisesti autoveroon. Autoveron palautus käytetään ensi sijassa maksamattomiin autoveroihin. Jos maksamattomia veroja on useampi ja ne vanhentuvat samaan aikaan, palautus käytetään verotuksessa eräpäivien mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Jos myös eräpäivät ovat samat, palautus käytetään valmisteverotuksen verolajeille niiden keskinäisessä käyttöjärjestyksessä ja autoverotuksessa verotuspäätösten luontijärjestyksessä. Palautus maksetaan verovelvolliselle automaatioissa, mutta palautuksen käyttäminen muiden verosaatavien suoritukseksi edellyttää virkailijatyötä. Lähes kaikki valmisteverot ja autoverot maksetaan kuitenkin nykytilassa oikean määräisinä, joten käytännössä käyttöjärjestystä joudutaan soveltamaan vain harvoin.

Jos palautusta ei käytetä valmisteverojen tai autoveron tai muun veron suoritukseksi, se palautetaan verovelvolliselle. Palautus voidaan kuitenkin ulosmitata ennen kuin se maksetaan verovelvolliselle.

Valmisteverotuslaissa ei ole säännöksiä palautuksen säilyttämisestä tulevien verojen suoritukseksi, joten palautuksen säilyttämiseen sovelletaan lähtökohtaisesti veronkantolakia. Verohallinnon päätöksellä on kuitenkin määrätty, että vain yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltävien oma-aloitteisten verojen palautuksia säilytetään.

Valmisteveron palautuskorosta säädetään valmisteverotuslaissa. Valmisteveron palautukselle lasketaan valmisteverotuslain mukaista palautuskorkoa silloin, kun veroa palautetaan veronmaksun tai muutoksenhaun perusteella. Hallinnollisen työn vähentämiseksi korkoa ei lain mukaan makseta, jos palautettava määrä on alle 100 euroa. Palautuskorko lasketaan valmisteverotuslain mukaisesti silloinkin, kun verotus toimitetaan tullauksen yhteydessä. Palautuskorko lasketaan tällöin kuitenkin samalta ajanjaksolta kuin tullille lasketaan vastaavaa korkoa. Hakemuksesta palautettavalle valmisteverolle ei makseta korkoa. Poikkeuksen muodostaa kuitenkin tilanne, jossa valmisteveron palautusta koskevaa päätöstä oikaistaan hakijan hyväksi.

Autoverotuksessa palautuskorkoon sovelletaan veronkantolakia. Autoverolaissa on kuitenkin nimenomainen säännös autoveron vientipalautukselle maksettavasta palautuskorosta. Korko maksetaan ennalta määritetyn käyttöjakson ajalta, jos hakija osoittaa, että ajoneuvo on tuotu Suomeen määräaikaista käyttöä varten ja käytön kesto on määritelty ennen ajoneuvon maahan-tuontia. Vientipalautukselle ei makseta palautuskorkoa, jos hakijalle on maksettu ennakkopalausta.

Perintä

Valmistevero ja autovero on jätetty lainsäädännössä teknisistä syistä verovelkarekisterin ulkopuolelle, joten maksamattomia veroja ei julkaista tai merkitä verovelkarekisteriin eikä perinnässä käytetä protestointia.

Valmisteverotuslain mukaan valmisteverojen perintään sovelletaan veronkantolakia. Verovelvolliselle voidaan lähettää maksumuistutuksia, ja saatava voidaan lähettää ulosottoon. Valmisteveron perintään sovelletaan kuitenkin myös valmisteverotuslain säännöksiä, kuten säännöstä maksun lykkäämisestä. Maksunlykkäys vastaa käytännössä veronkantolaissa säädettyä maksujärjestelyä. Yksi Verohallinnon perintäkeinoista on valmisteverotuslain mukaisesti asetetun vakuuden realisointi. Verohallinto voi myös hakea verovelvollisen konkurssiin ja käyttää puhevaltaa maksukyvyttömyysmenettelyissä.

Myös autoverotuksessa perintään sovelletaan veronkantolakia, ja autoverolaki sisältää vain yksittäisiä säännöksiä perinnästä. Jos autoveroa ei ole suoritettu eräpäivänä, verovelvolliselle lähetetään maksukehoitus. Vero lähetetään ulosottoon, jos veroa ei makseta kehoituksesta huolimatta. Verohallinto ja Liikenne- ja viestintävirasto voivat myös hakea verovelvollisen konkurssiin ja käyttää puhevaltaa maksukyvyttömyysmenettelyissä. Verovelvolliselle voidaan pyynnöstä myöntää maksunlykkäystä, ja rekisteröityjen asiamiesten kohdalla voidaan turvautua myös vakuuksien realisointiin. Autoverolain mukaiset maksunlykkäyksen myöntämisperusteet eroavat jossain määrin veronkantolain mukaisen maksujärjestelyn myöntämisperusteista, mutta käytännön soveltamisessa erot ovat vähäisiä. Jos veroa ei ole kokonaisuudessaan suoritettu eräpäivänä, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä. Käyttö on kielletty, vaikka vero olisi vanhentunut eikä sitä sen vuoksi voida enää periä. Käyttö sallitaan, kun vero on kokonaan suoritettu.

Verohallinto ja Tulli voivat hakemuksesta huojentaa valmisteveroa sekä siihen liittyviä seuraamuksia osittain tai kokonaan. Vastaavasti Verohallinto ja Liikenne- ja viestintävirasto voivat hakemuksesta huojentaa autoveroa ja siihen liittyviä seuraamuksia. Menettely vastaa pitkälti veronkantolaissa säädettyä verosta vapauttamista, mutta veronkantolaista poiketen Verohallinto ja Tulli voivat määrätä valmisteveron huojennukselle ehtoja. Valmisteverotuslaissa on lisäksi säädetty valmisteveron huojennuksesta silloin, kun on kyse eräissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa käytettävistä tuotteista. Huojennusluonteisesti Verohallinto ja Liikenne- ja viestintävirasto voivat myös hakemuksesta peruuttaa ajoneuvon käyttökiellon määräajaksi tai kokonaan.

2.4 Muutosverotus ja muutoksenhaku

Verotuksen muuttaminen viranomaisaloitteisesti

Verotusta voidaan viranomaisaloitteisesti muuttaa valmiste- ja autoverotuksessa sekä verovelvollisen että veronsaajan hyväksi. Verotusta oikaistaan verovelvollisen hyväksi, jos veroa tai virhemaksua on määrätty liikaa tai palautettu liian vähän. Verotusta oikaistaan veronsaajan hyväksi, jos verovelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi jäänyt määräämättä säädettyä veroa tai sitä on palautettu liikaa. Verotusta voidaan oikaista veronsaajan hyväksi myös, jos asiaa ei ole joltain osin tutkittu. Oikaisu verovelvollisen hyväksi on tehtävä kolmen vuoden kuluessa ja oikaisu veronsaajan hyväksi vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, kun vero tai veronpalautus määrättiin tai olisi verovelvollisen ilmoituksen perusteella pitänyt määrätä. Oikaisu verovelvollisen hyväksi voidaan lisäksi tehdä sanotun ajan kuluessa tehdyn vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

Veroviranomainen voi toimittaa jälkiverotuksen, jos verovelvollinen on ilmoittanut tietoja puutteellisesti, erehdyttävästi tai väärin, ja veroa on tämän johdosta jäänyt määräämättä tai sitä on palautettu liikaa. Jälkiverotuksen perusteena on verovelvollisesta johtuva virhe, eli edellytykset ovat sidoksissa verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuuteen. Menettelyn tahallisuudella tai tahattomuudella ei ole merkitystä. Jälkiverotus on toimitettava kolmen vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, kun vero tai veronpalautus määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

Valmisteveron oikaisu tai jälkiverotus voidaan toimittaa myös verokautta pidemmältä ajalta, kuitenkin enintään kalenterivuodelta. Muita Verohallinnon kantamia veroja koskevassa lainsäädännössä ei ole vastaavaa säännöstä, vaan aineellisen kuittauksen periaatetta sovelletaan ainoastaan yksittäisten verokausien sisällä ja päätökset annetaan aina verokausittain tai verovuotta koskien.

Valmiste- ja autoverotuksessa verotuksen oikaisun edellytykset ovat sidottuja toisaalta aikaan ja toisaalta asian tai verovelvollisen laiminlyönnin luonteeseen taikka Verohallinnon menettelyissä tapahtuneisiin virheisiin. Valmiste- ja autoverotuksessa on myös erilaiset edellytykset puuttua saman ajankohdan taloudellisiin tapahtumiin kuin muussa Verohallinnon toimittamassa verotuksessa. Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien muiden verolajien verotusta voidaan oikaista, vero määrätä tai päätöstä oikaista verovelvollisen vahingoksi säädettyssä määräajassa lähtökohtaisesti virheen laadusta tai perusteesta riippumatta. Muutosta ei voida kuitenkaan tehdä eikä veroa määrätä, jos Verohallinto on selvittänyt ja nimenomaisesti ratkaissut asian joko päätöksellään tai päätöstä tekemättä. Jos ratkaisu asiassa on perustunut virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen, taikka jos asiassa on ilmennyt sellaista uutta selvitystä, joka on voinut vaikuttaa asian ratkaisuun, verotusta voidaan kuitenkin oikaista. Luottamuksensuojaa koskeva sääntely estää tietyissä tilanteissa verotuksen muuttamisen.

Verotuksen oikaisun yleisen kolmen vuoden määräajan jatkaminen ei ole mahdollista valmiste- ja autoverotuksessa toisin kuin muussa verotuksessa. Oikaisua koskevan määräajan pidentäminen vuodella on tarkoitettu poikkeukselliseksi ja sovellettavaksi verointressiltään merkittävissä tilanteissa, joissa Verohallinnosta riippumattomista syistä oikeita ja riittäviä tosiasiatietoja verotuspäätöksen tekemiseksi ei ehditä saada tai asiaa ei ehditä selvittää riittävästi ennen määräajan päättymistä, ja valvontatoimi on tämän vuoksi yleisen määräajan päättyessä kesken. Muuta verotusta voidaan lisäksi oikaista eräissä erityistilanteissa kuuden vuoden määräajan kuluessa. Tämä pidennetty määräaika on mahdollinen ainoastaan laissa säädettyin erityisin edellytyksin ja soveltamisedellytyksistä säädetään laissa tyhjentävästi. Tilanteissa, joissa verovelvollista syy-

tetään veropetosasioissa, muuta verotusta voidaan oikaista verovelvollisen vahingoksi silloinkin, kun edellä selostetut muut määräajat ovat kuluneet umpeen. Määräaika rikosperusteiseen verotuksen muuttamiseen on vuosi sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana syyttäjä on nostanut syytteen.

Muutoksenhaku

Verovelvollinen voi hakea muutosta valmiste- ja autoverotusta koskeviin päätöksiin pääsääntöisesti oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimusta ei voi kuitenkaan tehdä ennakkoratkaisusta eikä päätöksestä, josta valittaminen on erikseen kielletty, kuten huojennusta tai maksunlykäystä koskevasta päätöksestä.

Muutoksenhakuoikeus on sillä, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta veroviranomaisen päätös koskee. Veronsaajien puolesta oikeus hakea muutosta on valtion oikeudenvallvojalla, joka Verohallinnon tekemien päätösten osalta on Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö ja Liikenne- ja viestintäviraston tekemien päätösten osalta Liikenne- ja viestintäviraston veroasiamies. Jos rekisteröity asiamies on vastuussa autoverosta, muutoksenhakuoikeus on asiamiehellä. Muutoksenhakuoikeus perustuu hallintolakiin, sillä valmisteverotuslaissa ja autoverolaissa ei ole nimenomaisia säännöksiä muutoksenhakuun oikeutetuista lukuun ottamatta valtion oikeudenvallvojaa ja rekisteröityä asiamiestä.

Veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa verovelvollisen on tehtävä oikaisuvaatimus kolmen vuoden kuluessa veron määräämistä tai palauttamista koskevaa päätöstä seuraavan kalenterivuoden alusta lukien. Määräaika on aina kuitenkin vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa, esimerkiksi valmisteverotuksen virhemaksupäätöksissä, määräaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvallvojan määräaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä. Myös muissa Verohallinnon kantamissa veroissa oikaisuvaatimus tulee tehdä kolmen vuoden kuluessa verovuoden, kalenterivuoden tai tilikauden päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Määräaika on aina kuitenkin vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaisen on käsiteltävä oikaisuvaatimus ilman aiheetonta viivytystä. Asianosaisten kuulemiseen sovelletaan hallintolain kuulemista koskevia säännöksiä. Kun muutoksenhakijana on verovelvollinen, valtion oikeudenvallvojaa kuullaan käytännössä vain silloin, jos kysymys on erityisestä laintulkintakysymyksestä. Sen sijaan verovelvollista kuullaan aina, jos muutoksenhakijana on valtion oikeudenvallvoja. Käytännössä verovelvollista kuullaan myös aina ennen päätöksen tekemistä, jos oikaisuvaatimusta ei hyväksytä sellaisenaan.

Verohallinto ratkaisee valmiste- ja autoverotusta koskevat oikaisuvaatimukset ensiasteena, eikä niitä käsitellä muiden Verohallinnon kantamien verojen tavoin oikaisulautakuntamenettelyssä. Myös Liikenne- ja viestintävirasto ratkaisee autoverotusta koskevat oikaisuvaatimukset ensiasteena. Koska valmiste- ja autoverotuksen päätöksiin ei sovelleta oikaisulautakuntamenettelyä, ennakkopäätösvalitus suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle ei ole mahdollinen. Ennakkopäätösvalitusmenettelyä sovelletaan muussa verotuksessa kuin valmiste- ja autoverotuksessa tapauksiin, joihin annettavilla ratkaisuilla on huomattava merkitys verotus- tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden kannalta.

Muutosta oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja ennakkoratkaisuun haetaan valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusaika on valmiste- ja autoverotuksessa kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Valitusaika on kuitenkin aina

vähintään 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimus on koskenut muuta asiaa kuin veron määräämistä tai palauttamista, valitusaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä. Ennakkoratkaisua koskeva valitusaika on kuitenkin 30 päivää. Oikaisuvaatimukseen annettua päätöstä koskeva valitusaika on valmistee- ja autoverotuksessa huomattavan pitkä. Se poikkeaa verotusmenettelylain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain määräjoista, joissa valitus on tehtävä yleisesti 60 päivän kuluessa ja ennakkoratkaisua koskevan päätöksen osalta 30 päivän kuluessa. Pitkän määräajan vuoksi vireillä saattaa olla useitakin vuosia aiemmin tehtyjä päätöksiä koskevia valitusprosesseja, joissa asioiden selvittäminen voi olla hankalaa. Muita verolajeja pidemmille valitusajoille ei ole valmisteverojen ja autoveron luonteesta johtuvia erityisiä syitä.

Hallinto-oikeuden päätökseen voi hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, mutta valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valmistee- ja autoverotuksessa sovellettava menettely on yhtenäinen muiden Verohallinnon kantamia veroja koskevien menettelyjen kanssa.

Verovelvollisen näkökulmasta muutosverotusjärjestelmä on jossain määrin hajanainen, mikä on omiaan heikentämään verovelvollisen oikeusturvan toteutumista. Järjestelmän epäyhtenäisyys on Verohallinnolle myös toiminnallinen ja taloudellinen rasite, koska eri verolajeja koskevat tietojärjestelmätoteutukset poikkeavat toisistaan. Vuosina 2016—2019 toteutetussa verotusmenettelyn ja veronkannon kokonaisuudistuksessa yhtenäistettiin Verohallinnon kantamia veroja koskevat säännökset verotuksen muuttamisesta, veron määräämisestä ja muutoksenhausta sekä yleiset menettelysäännökset. Yhtenäistämistavoitteista poikettiin vain siltä osin kuin se oli välttämätöntä verolajien erityispiirteiden takia. Yhtenäistäminen ei tuolloin koskenut valmisteverotusta ja autoverotusta.

Täydentävä verotuspäätös, seurannaismuutos ja verotuksen uudelleentoimittaminen

Jos verovelvollinen tekee valmistee- tai autoverotusta koskevan oikaisuvaatimuksen ja esittää sen yhteydessä uuden, aiemmin ilmoittamattoman tiedon, asia käsitellään oikaisuvaatimusmenettelyssä. Sen sijaan eräissä Verohallinnon kantamissa maksuunpantavissa veroissa Verohallinto tekee vastaavissa tilanteissa täydentävän verotuspäätöksen. Täydentävä verotuspäätös tehdään vain verovelvollisen ilmoittaman tiedon perusteella. Täydentävää verotuspäätöstä koskevassa menettelyssä ei ole kysymys muutoksenhakumenettelystä vaan säännönmukaista verotusta täydentävästä menettelystä, joka vastaa verotuksen toimittamista.

Muita Verohallinnon kantamia veroja kuin valmisteveroja ja autoveroa koskevassa lainsäädännössä säädetään myös seurannaismuutoksesta. Seurannaismuutos tarkoittaa tilannetta, jossa verotukseen ensin tehty muutos vaikuttaa suoraan ja ilman erillistä harkintaa toisen verokauden, verovuoden tai verovelvollisen verotukseen. Tämän lisäksi seurannaismuutos voidaan tehdä tilanteissa, jossa toisessa verolajissa tehty muutos vaikuttaa suoraan ja ilman erillistä harkintaa toisen verolajin verotukseen. Seurannaismuutosta ei kuitenkaan tehdä, jos muutoksen tekeminen olisi erityisestä syystä kohtuutonta. Seurannaismuutos voidaan tehdä sekä verovelvollisen hyväksi että vahingoksi.

Verotusmenettelylaissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetään muutosten toteuttamisesta silloin, kun muutoksenhakuviranomaisen tai Verohallinnon päätöksen perus-

teella verotus toimitetaan uudelleen, tehdään seurannaismuutos tai verotusta muutetaan muutoksenhakuviranomaisen tekemän päätöksen perusteella. Jos vero alenee uudelleen toimitettavassa verotuksessa, alkuperäisiä veroeria alennetaan. Jos veron määrä lisääntyy uudelleen toimitettavassa verotuksessa, alkuperäiset veroerat jäävät voimaan ja lisää maksettava vero kannetaan omana eränään, jonka vanhentumisaika lasketaan verotuksen uudelleen toimittamista seuraavan vuoden alusta. Verohallinnon tulee omasta aloitteestaan määrätä täytäntöönpano keskeytettäväksi siltä osin kuin muutoksenhakuviranomainen on kumonnut toimitetun verotuksen tai muutoin palauttanut asian Verohallinnolle uudelleen käsiteltäväksi, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Valmisteverotuslaissa ja autoverolaissa ei ole nimenomaista säännöstä muutosten toteuttamisesta. Käytännössä on kuitenkin toimittu edellä kuvatusti, mutta virallista täytäntöönpanon keskeyttämismääräystä ei ole annettu. Muutokset verotukseen on toteutettu maksuunpanon oikaisuna.

Eräitä arvonlisäverolaissa säädettyjä päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Arvonlisäverolaissa on kaksi päätöstyyppiä, joita oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain muutoksenhakua koskevat säännökset eivät koske. Ensimmäinen on päätös verottaa tavaroiden kaukomyynti Suomen sijasta kuljetuksen päättymisvaltiossa, vaikka ostajan yhteisöhankinnat eivät ylitä ostajan jäsenvaltiossa sovellettavaa yhteisöhankintojen alarajaa. Toinen on verovastastolupahakemukseen ja kyseisen luvan peruuttamiseen annettava päätös. Edellä mainittuihin arvonlisäverotusta koskeviin päätöksiin haetaan muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti, joten muutoksenhakumenettely ei ole tältä osin yhtenäinen.

2.5 Valmisteverotukseen ja autoverotukseen liittyvät erityissäännökset arvonlisäverolaissa

Arvonlisäverolain mukaan valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron menettelyssä noudatetaan valmisteverotuksen menettelysäännöksiä, jos valmisteveron alaisten tavaroiden ostajana on henkilö, jonka muut hankinnat eivät muodosta yhteisöhankintaa. Jos valmisteveron alaisten tavaroiden ostajan muiden tavaroiden hankinnat muodostavat tavaroiden yhteisöhankinnan, hankinnoista suoritetaan arvonlisäveroa yleisten arvonlisäveroa koskevien menettelysäännösten mukaisesti. Valmisteveroa koskevien menettelysäännösten soveltaminen koskee elinkeinonharjoittajia, joiden toiminta ei miltei osin oikeuta vähennykseen, sekä oikeushenkilöitä, jotka eivät ole elinkeinonharjoittajia, jos näiden suorittamien yhteisöhankintojen määrä jää tietyn kynnyksen alapuolelle ja jos ne eivät ole hakeutuneet verovelvollisiksi yhteisöhankinnoistaan. Tällaiset yhteisöhankkijat eivät ole arvonlisäverovelvollisten rekisterissä eikä heitä yhteisöhankinnan takia tarvitse arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitä, koska veron suorittamiseen ei sovelleta arvonlisäverotusmenettelyä. Valmisteverotuksen menettelysäännöksiä sovelletaan näissä tilanteissa maksamiseen, veroviranomaisiin, ilmoittamisvelvollisuuteen, veron määräämiseen, ennakkoratkaisuun, muutoksen hakemiseen, veron takaisinmaksuun sekä menettelyyn muutoinkin. Valmisteveron alaisilla tuotteilla tarkoitetaan alkoholiverolaissa ja polttoaineverolaissa tarkoitettuja tuotteita, tupakkaverolaissa tarkoitettuja yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita sekä eräitä sähköverolaissa tarkoitettuja tuotteita, lukuun ottamatta Euroopan unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavaa kaasua. Arvonlisäveroa kannetaan valmisteverotusmenettelyssä keskimäärin 10 tapauksessa vuosittain.

Uuden kuljetusvälineen hankinta toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen on tavaran yhteisöhankinta myös silloin, kun ostaja on yksityishenkilö tai kun ostaja ei ole muusta toiminnasta arvonlisäverovelvollinen. Uuden kuljetusvälineen yhteisöhankinnasta on siten aina suoritettava arvonlisäveroa. Kuljetusvälineillä tarkoitetaan arvonlisäverolaissa tarkemmin määritel-

tyjä moottorikäyttöisiä maakuljetusvälineitä, vesialuksia ja ilma-aluksia. Laki sisältää säännökset myös siitä, milloin kuljetusväline on uusi. Moottorikäyttöinen maakuljetusväline on uusi, jos kuljetusväline on myyty enintään kuusi kuukautta sen jälkeen, kun se ensimmäisen kerran otettiin käyttöön tai jos kuljetusvälineellä on ajettu enintään 6 000 kilometriä.

Jos kuljetusvälineestä tulee suoritettavaksi myös autoveroa, kuljetusvälineen yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron maksamiseen, veroviranomaisiin, ilmoittamisvelvollisuuteen, veron määräämiseen, ennakkoratkaisuun, muutoksen hakemiseen ja veron takaisinmaksuun sovelletaan autoverolakia. Tällaiset hankkijat eivät ole arvonlisäverovelvollisten rekisterissä eikä heitä yhteisöhankinnan takia tarvitse arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitä, koska veron suorittamiseen ei sovelleta arvonlisäverotusmenettelyä. Uuden kuljetusvälineen arvonlisäveroa kannettiin autoverotuksen yhteydessä vuonna 2019 yhteensä noin 770 000 euroa 127 päätöksellä, vuonna 2018 yhteensä noin 1 140 000 euroa 130 päätöksellä ja vuonna 2017 yhteensä noin 500 000 euroa 75 päätöksellä.

Erityismenettelyistä on säädetty verovelvollisen toiminnan helpottamiseksi aikana, jolloin valmisteverotuksen ja autoverotuksen toimittamisesta vastasi Tulli. Jos verovelvollisen oli suoritettava samasta hankinnasta sekä arvonlisäveroa että valmisteveroa tai autoveroa, erityissäännös mahdollisti asioinnin yksinomaan Tullin kanssa. Yhdenmukainen menettely yksinkertaistaa ja helpottaa verovelvollisen toimintaa myös siten, että arvonlisäveron maksaminen tapahtuu samaan aikaan ja samaa menettelyä soveltaen kuin autovero tai valmistevero. Verohallinnon vastatessa nykyisin sekä arvonlisäveron että auto- ja valmisteveron kantamisesta verovelvollinen ilmoittaa näistä erityismenettelyn alaisista yhteisöhankinnoista suoritettavan arvonlisäveron Verohallinnon lomakkeella, minkä jälkeen Verohallinto maksuunpanee veron samassa yhteydessä auto- ja valmisteveron kanssa.

Verovelvollisen on annettava valmisteveroilmoitus ja siten myös erityismenettelyn alaista yhteisöhankintaa koskeva arvonlisäveroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu Suomessa tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt. Vero maksuunpannaan ja se on maksettava kymmenen arkipäivän kuluessa tuotteiden vastaanottamisesta tai muusta veron suorittamisvelvollisuuden syntyisestä.

Autoveroa koskeva ilmoitus on annettava ennen kuin ajoneuvo merkitään liikennerekisteriin tai otetaan käyttöön Suomessa. Verovelvollinen antaa autoveroilmoituksella myös erityismenettelyn alaista kuljetusvälineen yhteisöhankinnan arvonlisäverotusta varten tarvittavat tiedot. Ilmoitus annetaan joko sähköisesti autoveroilmoituspalvelussa tai lomakkeella. Vero on maksettava 15 päivän kuluessa verotuspäätöksen päivästä. Ajoneuvoa ei autoverolain mukaan rekisteröidä ennen kuin autoveroilmoitus on annettu ja autovero on maksettu, mikä edesauttaa veron suorittamista.

Arvonlisäveron kantaminen valmisteverotuksen yhteydessä on Verohallinnon kannalta haastavaa sekä aineellisesti että menettelynä, koska arvonlisävero ja valmistevero määräytyvät eri perustein. Tapauksia on vuosittain vähän, ja ne vaativat erityisosaamista. Nykyinen menettely poikkeaa tavanomaisesta arvonlisäverotusta koskevasta menettelystä, koska näissä tapauksissa arvonlisäveroa ei suoriteta oma-aloitteisesti vaan Verohallinto maksuunpanee sen. Myös ilmoitus- ja maksujaksot poikkeavat tavanomaisista arvonlisäverotuksen verokauden mukaisista ilmoitus- ja maksujaksoista. Valmisteverotusmenettelyssä kannettavaan arvonlisäveroon ei sovelleta niitä säännöksiä, jotka koskevat yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltäviä oma-aloitteisia veroja.

Myös uuden kuljetusvälineen yhteisöhankinnan arvonlisäveron kantaminen autoverotuksen yhteydessä on Verohallinnolle haastavaa aineellisesti sekä menettelynä, sillä arvonlisäveron ja autoveron suorittamisvelvollisuudet syntyvät eri tavalla ja eri perustein. Lisäksi, vaikka kyseessä

olisi sama ajoneuvo, arvonlisäverovelvollinen ei välttämättä ole sama taho kuin autoverovelvollinen. Arvonlisäverotusta varten ilmoitettavat tiedot poikkeavat lisäksi autoverotusta varten ilmoitettavista tiedoista.

Koska valmisteverotuksen ja autoverotuksen toimittaminen on siirtynyt Tullilta Verohallinnolle, erityismenettelylle ei enää ole tätä verovelvollisen toiminnan helpottamiseen liittyvää perustetta.

Lakiehdotuksen mukaan valmisteverot muutettaisiin oma-aloitteisiksi veroiksi, ja niiden ilmoittamiseen, maksamiseen, määrittämiseen ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyäkin niin kuin arvonlisäveroonkin. Satunnaisesti valmisteveronalaista toimintaa harjoittavilla veroilmoituksen määräpäivä ja veron maksupäivä olisi ehdotuksen mukaan verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleinen eräpäivä eli yleensä 12 päivä. Jos erityismenettelyn alaisiin yhteisöhankintoihin sovellettaisiin jatkossakin valmisteverotusmenettelyä, muuttuisi yhteisöhankinnasta suoritettava arvonlisävero koskeva menettely vastaavasti. Jos taas erityismenettelyn alaisiin valmisteveronalaisten tuotteiden yhteisöhankintoihin siirryttäisiin soveltamaan yleistä arvonlisäverotusmenettelyä, verovelvollinen joutuisi antamaan samaa hankintaa koskevat arvonlisävero- ja valmisteveroilmoitukset eri aikaan, koska arvonlisäverotuksessa ilmoittamis- ja maksuajankohta on verokautta seuraavan toisen kuukauden 12 päivä eli kuukautta myöhemmin, mutta muutoin menettely olisi yhdenmukainen. Lisäksi, jos yhteisöhankinnan tekijä ei ole saanut laskua tavaroiden vastaanottokuukautena, yhteisöhankinta kohdistetaan arvonlisäverolain mukaan vasta vastaanottokuukautta seuraavalle kuukaudelle, jolloin ilmoittamis- ja maksuajankohta olisi arvonlisäverotuksessa käytännössä kaksi kuukautta pidempi kuin valmisteverotuksessa.

Autovero taas olisi lakiehdotuksen mukaan jatkossakin maksuunpantava vero, johon sovellettaisiin pääosin samoja menettelyjä kuin muihin maksuunpantaviin veroihin. Lakiehdotuksen mukaan autoveroilmoitus olisi annettava ennen ajoneuvon käyttöönottoa tai rekisteröintiä. Jos ajoneuvon käyttöönotosta on annettu käyttöönotoilmoitus, veroilmoitus olisi annettava viiden päivän kuluessa käyttöönotosta. Autovero tulisi maksaa päätöksen eräpäivään mennessä. Jos erityismenettelyn alaisiin uusien kuljetusvälineiden yhteisöhankintoihin siirryttäisiin soveltamaan yleistä arvonlisäveromenettelyä, joutuisi verovelvollinen soveltamaan kahta eri menettelyä ja antamaan autovero- ja arvonlisäveroilmoitukset erikseen eri aikaan. Tämän vuoksi tässä vaihtoehdossa olisi tarpeellista, että Verohallinto helpottaisi verovelvollisen tilannetta käytännön toimenpiteillä.

Jos uuden kuljetusvälineen yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron erityismenettelystä luovutettaisiin ja siirryttäisiin soveltamaan yleistä arvonlisäverotusmenettelyä, irtautuisi veron ilmoittaminen ja maksaminen ajoneuvon rekisteröintimenettelystä. Tämän ei kuitenkaan katsota vaikuttavan olennaisesti valvontaan ja veron suorittamiseen, koska tämä korvattaisiin muilla toimenpiteillä. Valvonnassa käytettäisiin autoverotustietoja, Liikenne- ja viestintävirastosta saatavia rekisteröintitietoja sekä muista jäsenvaltioista saatavia arvonlisäverotusta koskevia tietoja. Valvonta tulisi pohjautumaan yhä enemmän monipuoliseen riskianalyysiin.

Kokonaisuutena ottaen voidaan kuitenkin katsoa, että valmisteverotukseen ja autoverotukseen liittyvät, yhteisöhankinnasta suoritettava arvonlisävero koskevat erityiset menettelysäännökset eivät ole enää tarkoituksenmukaisia.

2.6 Valmisteverotusta ja autoverotusta koskevien tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen

Valmisteverotusta varten annetut tai esitetyt tiedot ja asiakirjat ovat vanhan valmisteverotuslain nojalla salassa pidettäviä. Niitä ei saa pöytäkirjassa tai päätöksessä selostaa laajemmin kuin on

välttämätöntä. Laissa säädetään myös salassapitovelvoitteesta ja tietojen hyväksikäyttökiellosta sekä tietojen antamisesta eri käyttötarkoituksiin.

Valmisteverotuksen tietoja voidaan antaa muun muassa veroviranomaisille ja näiden kutsumille asiantuntijoille sekä verotuksen valvontaa, veron perintää, verotuksesta tehdyn valituksen tutkimista ja syytteen saattamista varten muillekin viranomaisille. Tietoja ja asiakirjoja voidaan antaa myös alkoholilaisissa (1102/2017) tarkoitettulle valvontaviranomaiselle tämän valvontatehtävää varten. Asiakirjat voidaan viranomaisen asettamilla ehdoilla määrätä annettaviksi tilastollista tai muuta tieteellistä tutkimusta varten. Valmisteverotuksen tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Laissa säädetään myös viranomaisen ja tuomioistuimen päätösten julkaisemisesta, asianomaisten nimiä kuitenkin mainitsematta.

Tietojenvaihdosta Tullin ja Verohallinnon välillä säädetään lisäksi valmisteverotuslaissa. Laissa säädetään sekä Tullin oma-aloitteisesta tietojen antamisesta Verohallinnolle että Verohallinnon oikeudesta saada pyynnöstä tietoja Tullilta. Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa Verohallinnolle omasta aloitteestaan tieto verotettavasta tuotteesta ja valmisteveron alaisesta toiminnasta, valvontahavainnoista ja muista Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaa valmisteverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeellisista seikoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen. Verohallinnolla on puolestaan salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Tullilta pyynnöstä valmisteverotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa sekä muuta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaa valmisteverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeelliset tiedot verotettavasta tuotteesta, valmisteveron alaisesta toiminnasta, valvontahavainnoista sekä Tullin toimittamasta valmisteverotuksesta ja siihen liittyvistä tehtävistä verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen. Valmisteverotuslaissa viitataan lisäksi Tullin henkilötietolakiin, jonka nojalla Tullilla on oikeus saada tietoja Verohallinnon tietojärjestelmistä.

Tietojen salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä sisältyy myös useisiin valmisteverolakeihin, muun muassa sähköverolakiin, juomapakkauverolakiin, jäteverolakiin sekä öljysuojarahastosta annettuun lakiin.

Autoerotusta koskevien tietojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään autoverolaissa. Samoin kuin valmisteverotuksessa myös autoerotuksessa on lähtökohtana, että autoerotusta varten annetut tiedot ja asiakirjat ovat salassa pidettäviä. Tietoja saa käyttää veroviranomaisen tilastollisiin selvityksiin, joiden yhteenvedot ovat julkisia.

Poikkeuksen pääsääntöön muodostavat yleisen vähittäismyyntiarvon perusteella verotettuja ajoneuvoja koskevat verotuspäätökset, jotka ovat julkisia. Verotuspäätösten julkisuutta on laissa rajoitettu ainoastaan veronhuojennus- ja palautuspäätöksiin liittyvien asiakirjojen samoin kuin henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön osoitetiedon suhteen, jotka ovat salassa pidettäviä. Siltä osin kuin kyse on henkilörekisterin muodostavista henkilötiedoista, veroviranomainen voi luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä *julkisuuslaki*, estämättä kopioina, tulosteina tai sähköisessä muodossa ilman tietojen käyttötarkoitusta koskevaa selvitysvelvollisuutta. Laissa on lisäksi informatiivinen viittaus julkisuuslain mukaiseen asianosaisjulkisuuteen. Autoerotustietojen osalta julkisuustarve kohdistuu niihin tapauksiin, joissa on kyse konkreettisesta verotuksesta, joten veroviranomaisen hallussa olevat käytetyn ajoneuvon arvoa koskevat tiedot ovat julkisia ainoastaan, jos tietoa on käytetty ajoneuvon verotuksessa.

Autoverolaissa säädetään myös salassapitovelvollisuudesta ja tietojen hyväksikäyttökiellosta sekä tietojen luovuttamisesta. Tiedot ja asiakirjat voidaan antaa veroviranomaisille ja näiden

kutsumille asiantuntijoille sekä verotuksen valvontaa, veron perintää, verotuksesta tehdyn valituksen tutkimista ja syytteesen saattamista tai ulosottoa varten asianomaisille viranomaisille ja näiden edustajille. Pakkokeinolaissa (806/2011) säädetyin edellytyksin verotusasiakirjat tai niistä ilmenevät tiedot on myös annettava pidättämiseen oikeutetun virkamiehen käytettäväksi muunkin rikoksen kuin verorikoksen selvittämistä varten.

Tulli, Verohallinto tai Liikenne- ja viestintävirasto voivat luovuttaa asiakirjat tilastollista tai tieteellistä tutkimusta varten. Lisäksi hallintotuomioistuimen päätökset voidaan julkaista asianomaisten nimiä mainitsematta. Annettuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen eikä käyttää ilman tiedot luovuttaneen viranomaisen lupaa muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

Autoverolaissa säädetään Tullin oikeudesta antaa oma-aloitteisesti veroviranomaiselle tietoja verotettavasta ajoneuvosta, valvontahavainnoista ja muista veroviranomaisen tehtävien hoitamiseksi tarpeellisista tiedoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen. Veroviranomaisella on puolestaan oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada Tullilta pyynnöstä autoverotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa sekä muuta veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeelliset tiedot verotettavasta ajoneuvosta, valvontahavainnoista sekä muista verotukseen vaikuttavista tiedoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen. Autoverolaissa viitataan Tullin tiedonsaantioikeuksien osalta Tullin henkilötietolakiin.

Valmisteverotuksen salassapitosäännökset ovat vuodelta 1994 eli ajalta ennen julkisuuslakia ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia (1346/1999), jäljempänä *verotietolaki*. Autoverotuksen verotustietoja koskevat säännökset ovat vuodelta 2002. Valmiste- ja autoverotuksen siirtyessä vuoden 2017 alusta Verohallinnon tehtäväksi verotustietoja koskeva julkisuussääntely säilytettiin muutoin ennallaan, mutta viranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevia säännöksiä täsmennettiin toimivan viranomaisyhteistyön turvaamiseksi.

Valmiste- ja autoverotusta koskeviin tietoihin on vuodesta 2017 sovellettu verotietolain säännöksiä rajoitetusti vain siltä osin, mikä koskee Verohallinnon oikeutta käyttää tiettyä veroasiaa varten saatuja ja laadittuja verotustietoja myös muiden lakisäätteisten tehtävien hoitamisessa sekä Verohallinnon oikeutta luovuttaa tietoja valtiovarainministeriölle verolainsäädännön ja valtion talousarvion laadintaa varten.

2.7 Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*. Tietosuojasetus on EU:n jäsenvaltioissa suoraan sovellettava säädös, mutta sitä voidaan tietyin osin tämentää ja täydentää kansallisesti. Tietosuojasetusta on Suomessa täydennetty kansallisella yleislailla eli tietosuojalalla (1050/2018) sekä erityislainsäädännössä.

Henkilötietojen käsittely on tietosuojasetuksen mukaan lainmukaista muun muassa silloin, kun käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisäätteen velvoitteen noudattamiseksi. Velvoite voi perustua joko EU-lainsäädäntöön tai rekisterinpitäjään sovellettavaan jäsenvaltion lainsäädäntöön. Jälkimmäisessä tapauksessa henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta säädetään kansallisessa laissa. Kansalliset säännökset voivat koskea myös muun muassa käsiteltävien tietojen

tyyppiä, rekisteröityjä, sitä, kenelle tietoja voidaan luovuttaa ja mihin tarkoitukseen sekä tietojen säilytysaikoja. Lainsäädännön on lisäksi täytettävä yleisen edun mukainen tavoite ja oltava oikeasuhtaista tavoiteltuun päämäärään nähden.

Voimassa olevaan valmisteverotuslakiin, autoverolakiin, ennakoperintälakiin ja arvonlisäverolakiin sisältyy rekistereitä koskevia säännöksiä. Kyse on rekistereistä, jotka sisältävät pääosin yrityksiä koskevia tietoja. Rekistereihin voi kuitenkin sisältyä myös luonnollisia henkilöitä koskevia tietoja. Edellä mainittuihin lakeihin sisältyvät rekisterisäännökset eivät nykyisellään kaikilta osin vastaa tietosuojaa-asetuksen vaatimuksia esimerkiksi rekisterin käyttötarkoituksen ja säilytysajan osalta. Säännöksiä tuleekin tarkastella henkilötietojen suojan kannalta ja päivittää ne vastaamaan henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa valmisteverotuksen ja autoverotuksen verotus- ja veronkantomenettelyjä sekä muutoksenhaku- ja seuraamusjärjestelmiä muita Verohallinnon kantamia veroja koskevien menettelyjen kanssa. Tavoitteena on näin yksinkertaistaa ja selkeyttää verolainsäädäntöä ja sitä kautta keventää verovelvollisten sääntelytaakkaa ja tehostaa Verohallinnon toimintaa. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa Verohallinnon uuden tietojärjestelmän käyttöönotto myös valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa, millä tavoitellaan säästöjä tietojärjestelmäkustannuksissa pidemmällä aikavälillä.

Esityksen tavoitteena on edistää oikean sisältöisten ilmoitustietojen oikea-aikaista antamista hallinnollisesti tehokkaalla tavalla sekä kannustaa verovelvollista korjaamaan virheet omaaloitteisesti.

Lisäksi esityksen tavoitteena on lisätä sähköistä asiointia ja näin vähentää Verohallinnon hallinnollista työtä, paperiasiointiin liittyviä kustannuksia sekä verovelvollisten hallinnollista taakkaa.

Tavoitteena on lisäksi täydentää eräitä verotusmenettelyä ja rekistereitä koskevia säännöksiä, jotka koskevat myös muita kuin valmiste- ja autoveroja.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Valmisteverotus

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan valmisteverojen muuttamista oma-aloitteisesti suoritettaviksi veroiksi. Verohallinto ei enää toimittaisi valmisteverotusta verovelvollisen antaman ilmoituksen perusteella, vaan verovelvollisen olisi ilmoitettava verokaudelta suoritettavan veron määrä ja maksettava se ilman Verohallinnon päätöstä.

Oma-aloitteisten verojen, kuten arvonlisäveron, ennakonpidätyksen, työnantajan sairausvakuutusmaksun, vakuutusmaksuveron, arpajaisveron ja lähdeveron verotusmenettely uudistettiin vuoden 2017 alusta, jolloin tuli voimaan uusi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki. Uudistuksen tausta, tavoitteet ja ehdotetut muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti hallituksen esityksestä HE 29/2016 vp.

Valmisteverot lisättäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan, ja päällekkäinen sääntely kumottaisiin tarpeettomana. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaista tulisi valmisteverotuksen verotusmenettelyä ja muutoksenhakua koskeva yleislaki. Valmisteverotuslaissa säädettäisiin kuitenkin edelleen valmisteveroille yhteisistä erityismenettelyistä, kuten lupamenettelystä, tuotteiden siirtomenettelyistä ja ennakkoratkaisuista. Verolajikohtaiset menettelysäännökset jäisivät valmisteverolakeihin. Rakenteellisen uudistuksen yhteydessä nykyiset verolajikohtaiset käsitteet yhdenmukaistettaisiin ja ajantasaistettaisiin. Valmisteverotuslakiin ja valmisteverolakeihin tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisesta johtuvia muutoksia ja eräitä muita teknisluonteisia muutoksia.

Vaikka valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa samoja menettelysäännöksiä kuin muussa oma-aloitteisessa verotuksessa, toimeenpano poikkeaisi muusta verotuksesta. Niissä tilanteissa, joissa päätös tulisi tehtäväksi, sitä ei tehtäisi automaatioissa vaan virkailijatyönä. Tämä koskisi kaikkia verotusta koskevia päätöksiä kuten verotuspäätöksiä, arvioverotuspäätöksiä, palautuspäätöksiä, tukipäätöksiä sekä tiedonantovelvollisuutta koskevia päätöksiä. Myös rekisteröintiä, veronkorotusta, myöhästymismaksua, laiminlyöntimaksuja kuten myös yksityisten huvialusten polttoainemaksua koskevat päätökset tehtäisiin virkailijatyönä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vain Verohallinnon kantamia valmisteveroja koskevia menettelyjä. Tullin tietyissä maahantuontiin liittyvissä tilanteissa kantamia valmisteveroja koskeva tullilainsäädäntöön perustuva verotusmenettely pysyisi ennallaan.

Luvat ja rekisteröinnit

Sääntelyrakenteen yksinkertaistamiseksi eri valmisteverolaeissa olevat rekisteröitymistä koskevat menettelysäännökset koottaisiin valmisteverotuslakiin. Samalla menettelyjä tarkistettaisiin ja yhdenmukaistettaisiin tarvittavilta osin. Rekisteröitymistä koskevaa sääntelyä täydennettäisiin rekisteröinnin edellytysten, rekisteröintiäjankohdan, takautuvan rekisteröinnin, rekisteröinnin muuttamisen, rekisteristä poistamisen ja viranomaisaloitteisen rekisteröinnin osalta. Samoin sääntelyä täsmennettäisiin rekisterien käyttötarkoituksen ja säilytysajan osalta. Säännökset rekisteröitymisvelvollisuudesta ja -oikeudesta jäisivät edelleen asianomaisiin valmisteverolakeihin.

Sähköisen asioinnin lisäämiseksi ja paperiasioinnista johtuvien kustannusten vähentämiseksi ehdotetaan, että jatkossa valmisteverolupaa tulisi hakea ja rekisteröitymistä koskeva ilmoitus tulisi tehdä sähköisesti. Sähköisen menettelyn pakollisuus koskisi lähtökohtaisesti myös muita valmisteverotukseen liittyviä lupia ja rekisteröintejä. Esimerkiksi valmisteverotuslaissa säädetty suoran luovutuksen käyttöön ottamista koskeva ilmoitus sekä muu ilmoitus tai hakemus, joka liittyy asiakkaan valmisteverolupaan, tehtäisiin sähköisesti. Lupaa ja rekisteröitymistä vaativa toiminta on pääsääntöisesti oikeushenkilöiden harjoittamaa elinkeinotoimintaa, jossa valmius sähköiseen menettelyyn on hyvä. Eräissä harvoissa tilanteissa luvanhakijana tai rekisteröintivelvollisena saattaisi kuitenkin olla luonnollinen henkilö. Luonnollinen henkilö voisi toimia esimerkiksi valmisteveron alaisia tuotteita myyvän etämyyjän veroedustajana. Vaikka veroedustajuus sinänsä liittyy liiketoimintaan, kyse on tällaisessa tilanteessa kuitenkin välittömästi yksityishenkilöön kohdistuvasta velvollisuudesta. Perustuslaissa säädettyjen hyvän hallinnon ja yhdenvertaisuuden vaatimusten valossa on huomioitava, että yhtäältä kaikilla on muun muassa oikeus saada asiansa käsitellyksi viranomaisessa ja toisaalta sähköiset asiointivälineet eivät välttämättä ole tosiasiallisesti jokaisen saatavilla. Tästä johtuen yksityishenkilöiden olisi erityistilanteessa oltava mahdollista tehdä hakemus muutoin kuin sähköisesti, mikä on myös valtioneuvoston vuonna 2018 linjaaman sähköisen asioinnin edistämistä koskevan tavoitetilan mukaista.

Oikeusturvan parantamiseksi ja rekisteröintimenettelyn selkeyttämiseksi ehdotetaan, että rekisteröinnistä annettaisiin aina muutoksenhakukelpoinen päätös. Rekisteriin merkittävä saisi muutoksenhakukelpoisen päätöksen riippumatta siitä, kenen aloitteesta rekisteröintiasia on vireillä. Ennen viranomaisaloitteista rekisteröintiä rekisteriin merkittävää kuultaisiin. Rekisteröinnillä ei edelleenkaan tarkoitettaisi väliaikaisesti rekisteröityä vastaanottajaa koskevan rekisterimerkin tekemistä.

Kaikkien Verohallinnon antamien valmisteverotusta koskevien päätösten tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Tämä yhtenäistäisi menettelyjä ja selkeyttäisi oikeustilaa.

Verokaudet

Verojen ilmoittamis- ja maksamismenettelyä yhtenäistettäisiin muihin Verohallinnon kantamiin oma-aloitteisiin veroihin sovellettavien menettelyjen kanssa.

Verokaudella tarkoitettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisesti ajanjaksoa, jolta kunkin valmisteverolain mukaan määräytyvä vero ilmoitetaan ja maksetaan.

Esityksessä ehdotetaan, että nykyisin eräkohtaisen veroilmoituksen antavat verovelvolliset antaisivat jatkossa veroilmoituksen kalenterikuukauden mittaiselta verokaudelta samaan tapaan kuin valmisteverotuksen luvanhaltijat ja verovelvollisiksi rekisteröityneet. Hallinnollisen taakan keventämiseksi säädetyt kalenterikuukauden pituisesta verokaudesta poikkeavat sähkön pientuottajan kalenterivuoden mittainen verokausi ja kaatopaikan pitäjän neljänneskalenterivuoden mittainen verokausi säilyisivät ennallaan. Valmisteverotuslaissa säädetyistä Verohallinnon mahdollisuudesta pidentää verovelvolliskohtaisesti verokautta ehdotetaan luovuttavaksi.

Oma-aloitteisiin veroihin sovelletaan valinnaisen verokauden menettelyä, jota koskevia säännöksiä ei kuitenkaan ehdoteta sovellettavaksi valmisteverotuksessa. Menettely ei sellaisenaan sovellu valmisteveroihin. Verokauden pituuden valinnaisuus on oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaan sidottu yrityksen liikevaihtoon. Suurimmalla osalla valmisteverovelvollisista on kuitenkin laissa säädetyt rajoja suurempi liikevaihto, joten valinnaisen verokauden menettely voisi koskea vain pientä osaa valmisteverovelvollisista. Verokauden valinnan mahdollisuuden sitominen liikevaihtoon ei olisi valmisteverotuksessa luonteva ratkaisu senkään vuoksi, että valmisteverotus on tavaraverotusta eikä yrityksen liikevaihdolla ole valmisteverotuksessa merkitystä.

Veroilmoittamisen ja maksamisen määräajat

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverojen ilmoittamis- ja maksuajankohdat yhtenäistettäisiin muiden Verohallinnon kantamien oma-aloitteisten verojen kanssa. Ilmoittamis- ja maksupäivä olisi kaikilla verovelvollisilla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetty yleinen eräpäivä eli kalenterikuukauden 12 päivä tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraava ensimmäinen pankkipäivä.

Nykyisten verokausi-ilmoittajien eli valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisten veroilmoituksen määräpäivä ja veron maksupäivä olisi jatkossa verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleinen eräpäivä eli yleensä 12 päivä. Veroilmoituksen määräpäivä siirtyisi vajaan kuukauden myöhemmäksi kuin nykyisin, ja veron maksupäivä yli kaksi viikkoa myöhemmäksi. Menettely olisi veroilmoituksen määräpäivän ja veron maksupäivän osalta yhdenmukainen arvonnäisäverojen ilmoittamisen ja maksamisen kanssa.

Satunnaisesti valmisteveron alaista toimintaa harjoittavilla veroilmoituksen määräpäivä ja veron maksupäivä olisi ehdotuksen mukaan verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleinen eräpäivä eli yleensä 12 päivä. Satunnaisesti verovelvolliset antaisivat veroilmoituksen verokaudelta vain silloin, kun verokauden aikana on ollut valmisteveron alaista toimintaa. Ehdotus pidentäisi satunnaisesti toimivien verovelvollisten ilmoitusaikaa enimmillään noin viidellä viikolla ja maksuaikaa enimmillään noin kuukaudella.

Jos säännöllisesti verovelvollisella olisi verokauden aikana myös satunnaista, samaan valmisteverolajiin kohdistuvaa valmisteveron alaista toimintaa, verovelvollinen antaisi kyseisestä verolajista vain yhden ilmoituksen verokaudelta säännöllisesti verovelvollisen ilmoitusajan mukaisesti eli verokautta seuraavan toisen kuukauden yleisenä eräpäivänä.

Myös ne verovelvolliset, jotka tuovat valmisteveron alaisia tuotteita EU:n ulkopuolelta ja joille Tulli myöntää tullikoodeksin mukaista maksunlykkäystä tullien maksamiseen, antaisivat valmisteveroilmoitukset ja maksaisivat valmisteverot kuten muut satunnaisesti verovelvolliset eli kalenterikuukauden mittaiselta verokaudelta verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä. Veroilmoitus annettaisiin ja vero maksettaisiin Verohallinnolle kuten nykyisin.

Ehdotuksen mukaan sääntöjenvastainen toiminta muodostaisi poikkeuksen valmisteverotuksen oma-aloitteisuuteen. Jos valmisteverotuksen menettelysäännöksiä ei noudateta vaan toiminta tapahtuu verotus- ja valvontajärjestelmän ulkopuolella, tuotteiden hallussapitäjällä ei olisi jatkossakaan mahdollisuutta saada hyödykseen laissa säädettyä ilmoitusaikaa. Nykytilan säilyttämiseksi ehdotetaan, ettei oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain verokautta, veroilmoituksen määräpäivää ja veron maksamista koskevia säännöksiä sovellettaisi, jos kyse on valmisteverotuslaissa tarkoitetusta sääntöjenvastaisesta menettelystä tai yksityishenkilön hankintoja koskevien menettelysäännösten noudattamatta jättämisestä taikka jos matkustajan mukanaan tuomien tuotteiden katsotaan tulevan kaupalliseen tarkoitukseen. Näissä tilanteissa Verohallinto määräisi veron kuten nykyisin.

Veroilmoituksen antamistapa

Hallinnollista tehokkuutta parannettaisiin lisäämällä sähköistä ilmoittamista. Ehdotuksen mukaan sähköinen ilmoittaminen olisi pakollista kaikille verovelvollisille. Pakollinen sähköinen ilmoittaminen laajenisi näin koskemaan myös valmisteverotuksen satunnaisesti verovelvollisia, sähkön pientuottajia ja niitä verovelvollisia, jotka nykyään antavat veroilmoituksen verokaudelta vain silloin, kun niillä on valmisteveron alaista toimintaa.

Verovelvollinen voisi erityisestä syystä antaa ilmoituksen paperilomakkeella. Erityisenä syynä voitaisiin pitää tilanteita, joissa ei kohtuudella voitaisi edellyttää sähköisen veroilmoituksen antamista. Tällaisesta olisi kyse esimerkiksi silloin, kun luonnollisella henkilöllä tai ulkomaalaisella ei olisi mahdollisuutta antaa veroilmoitusta sähköisesti. Paperi-ilmoittamiseen ei enää jatkossa haettaisi erikseen lupaa. Verohallinto ei myöskään enää voisi antaa määräyksiä yleisistä poikkeuksista sähköisen veroilmoituksen käyttöön.

Valmisteveroilmoitukset annettaisiin jatkossa verolajikohtaisesti eikä enää erikseen verotomista varastoista, voimalaitoksista tai muista kohteista, joissa valmisteveron alaista toimintaa harjoitetaan. Verohallinto voisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla kuitenkin antaa tarkempia määräyksiä myös valmisteveroilmoituksella annettavista tiedoista, muun ohessa siitä, millä tarkkuustasolla tiedot tulisi antaa. Esimerkiksi sähköverotuksessa ilmoituksen tiedot tulisi edelleen antaa voimalaitoskohtaisesti.

Veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuksessa otettaisiin käyttöön oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetty menettely veroilmoituksessa olevan virheen korjaamiseksi.

Sekä säännöllisesti että satunnaisesti verovelvolliset korjaisivat veroilmoituksessaan olevan virheen antamalla kyseiselle verokaudelle kohdistuvan verolajikohtaisen oikaisuilmoituksen. Oikaisuilmoitus tehtäisiin nykyisen esimerkiksi tuotemäärää tai tuoteryhmää koskevan oikaisuvaatimuksen sijaan. Hallinnollisen yksinkertaisuuden vuoksi menettely koskisi sekä verovelvollisen eduksi että vahingoksi tehtäviä virheiden korjauksia. Oikaisuilmoitus korvaisi verokaudelta aiemmin annetun veroilmoituksen kokonaisuudessaan.

Muita oma-aloitteisia veroja koskevasta menettelystä poiketen valmisteverotuksessa ei ehdoteta otettavan käyttöön oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä vähäisiä virheitä koskevaa korjausmenettelyä, jossa taloudelliselta merkitykseltään vähäisen virheen voi korjata muuttamalla vastaavasti seuraavilta verokausilta ilmoitettavan veron määrää tai muuta tietoa. Valmisteverotuksessa myös tällaisen virheen korjaus kohdistettaisiin sille verokaudelle, jota virhe koskee. Valmisteveroilmoittamisessa tapahtuvat virheet ovat ensinnäkin pääsääntöisesti muita kuin taloudelliselta merkitykseltään vähäisiä virheitä. Verohallinnon oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla antaman tarkemman määräyksen mukaan virhettä on pidettävä taloudelliselta merkitykseltään vähäisenä, jos verokaudelle liikaa ilmoitetun tai ilmoittamatta jääneen veron määrä on enintään 500 euroa (VH/2069/00.01.00/2018). Lisäksi valmisteverotuksessa on tyypillistä, että veroilmoituksella ilmoitetaan verollisten tuoteryhmien lisäksi myös lukuisia verottomia tuoteryhmiä. Valmisteverotusta koskevien virheiden korjaaminen muuttamalla muun kuin asianomaisen verokauden tietoja voisi näin ollen aiheuttaa ristiriitaisuuksia veroilmoituksen tietosisältöön. Verovalvonnan kannalta on tärkeää, että korjattavat tiedot ja tuotemäärät kohdistuvat oikealle verokaudelle. Samasta syystä ehdotetaan myös luopumista polttoaineverolaissa säädetystä mahdollisuudesta kohdistaa korjaukset sen verokauden veroilmoitukseen, jonka kuluessa korjaukset on viety kirjanpitoon. Jatkossa myös nämä korjaukset tulisi kohdistaa sille verokaudelle, jota virhe koskee.

Verohallinto antaisi tarkempia määräyksiä korjausmenettelystä ja korjauksen perustetta koskevan ilmoittamisvelvollisuuden sisällöstä. Arvonlisäveroa vastaavasti valmisteverovelvollisten olisi valvonnallisista syistä ilmoitettava oikaisuilmoituksen yhteydessä myös korjauksen syy.

Verovelvollisen olisi annettava oikaisuilmoitus veron määräämisen, päätöksen oikaisun ja muutoksenhaun yleisessä määräajassa eli kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden tai tilikauden päättymistä seuraavan kalenterivuoden alusta, johon kuuluva verokautta korjaus koskee. Jos verokautta koskeva oikaisuilmoitus annettaisiin yli 45 päivää veroilmoituksen antamiselle säädetyn määräajan jälkeen, verovelvolliselle määrättäisiin myöhästymismaksua, jos veron määrä lisääntyy. Virheen korjaamisen määräaika olisi yhtenäinen muiden Verohallinnon kantamien verojen kanssa.

Arvioverotus

Valmisteverotuksessa siirryttäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaiseen arvioverotusmenettelyyn. Vaikka menettelysäännökset olisivat yhteiset muun oma-aloitteisen verotuksen kanssa, käytännön menettely olisi tietyin osin erilainen. Jos verovelvollinen ei ole antanut veroilmoitusta tai on ilmoittanut veroa ilmeisesti liian vähän, Verohallinto lähettäisi kehotuksen antaa veroilmoitus tai valmisteveron määräämistä varten tarvittavat tiedot. Kehotus

sisältäisi aina arvion veron määrästä. Verohallinto määräisi veron arvion perusteella, jos vero-velvollinen ei antaisi pyydettyjä tietoja. Jos verovelvollinen antaisi verokauden veroilmoituksen vasta sen jälkeen, kun vero on määrätty arvioimalla, Verohallinto voisi poistaa valmisteveroa koskevan arvioverotuksen ja määrätyn veronkorotuksen ja pitää ilmoitusta myöhässä annettuna veroilmoituksena. Verovelvolliselle määrättäisiin tällöin myöhästymismaksu veroilmoituksen myöhästymisestä.

Palautukset

Esityksessä ehdotetaan, että mahdollisuudesta vähentää palautettavaksi tuleva valmistevero veroilmoituksen yhteydessä luovuttaisiin. Palautusta maksetusta verosta haettaisiin ja myönnettäisiin yhdenmukaisessa menettelyssä valmisteverolainsäädännössä säädettyjen palautusperusteiden osalta. Näissä tilanteissa palautusta voisi hakea lyhimmillään kalenterikuukauden jaksolta eli vastaavalta jaksolta kuin veroilmoitus annetaan. Valmisteverotuksen palautusmenettely säilyisi pääosin nykyisellään. Menettely poikkeaisi valmisteverotuksen erityispiirteistä johtuen jatkossakin muiden oma-aloitteisten verojen palautusmenettelystä tietyin osin. Toisin kuin muussa oma-aloitteisessa verotuksessa, hakija ei esimerkiksi edelleenkään olisi välttämättä alkuperäinen veron maksaja eikä laissa säädettyjen palautusperusteiden nojalla maksettaville palautuksille maksettaisi korkoa. Korkoa laskettaisiin jatkossa kuitenkin nykyisestä poiketen päätöspäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jolloin palautus veloitetaan Verohallinnon tililtä. Palautettava vero voitaisiin käyttää Verohallinnon tai muun viranomaisen muun saatavan suoritukseksi samalla tavalla kuin veronkantolaissa säädetään muiden oma-aloitteisten verojen osalta.

Koska valmisteverot muuttuisivat oma-aloitteisiksi veroiksi, valmisteveron peruuttaminen alkuperäistä maksuvelvoitetta alentamalla tai maksuvelvoite poistamalla voisi toteutua ainoastaan niin, että Verohallinto määräisi veroa tai oikaisisi päätöstä verovelvollisen hyväksi. Veron määrääminen ja päätöksen oikaisu sopivat huonosti tilanteeseen, jossa veroilmoitus on annettu oikean sisältöisenä mutta kyseessä on hakemuksesta palautettavan veron peruste. Tämän vuoksi erillisestä valmisteveron peruuttamisesta luovuttaisiin. Kaikissa tilanteissa, joissa ilmenee laissa säädetty peruste saada maksettu vero takaisin, olisi käsitteellisesti kyse veron palauttamisesta.

Palautusten muodollisista ja asiallisista edellytyksistä säädettäisiin edelleen valmisteverotuslaissa ja valmisteverolaeissa. Valmisteverotuslakiin perustuvaa palautusmenettelyä muutettaisiin siten, että palautusta koskevan hakemuksen määräaika sidottaisiin palautusperusteen syntymiseen esimerkiksi silloin, kun tuote on käytetty verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen tai toimitettu toiseen jäsenvaltioon, eikä veron määräämisajankohtaan kuten nykyisin. Tämä yhtenäistäisi määräaikojen laskentaa ja vastaisi myös energiaveron nykyistä palautusmenettelyä.

Sivullisen tiedonantovelvollisuus

Valmisteverotukseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain yleisiä sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Valmisteverotuksen tiedonantovelvollisuutta koskevat säännökset jäisivät kuitenkin valmisteverolainsäädäntöön. Esimerkiksi Verohallinnon oikeudesta saada tietoja Tullilta ja ympäristöviranomaisilta säädettäisiin jatkossakin valmisteverolainsäädännössä kuten myös muonitusta ja näytteitä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta. Verolajikohtaisissa valmisteverolaeissa säädettäisiin edelleen velvollisuuksista antaa tietoja muuta tarvetta kuin toisen verovelvollisen vireillä olevaa verotusta, sen valvontaa tai muutoksenhakua varten.

Valmisteverotuksen tiedonsaantioikeuksia koskeva sääntely muuttuisi kuitenkin osin velvoittavaksi, ja tiedonantovelvollisuuksien rikkomista koskevia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain seuraamusmaksusäännöksiä sovellettaisiin jatkossa tältä osin myös valmisteverotukseen.

Myös valmisteverotuksessa tiedonantovelvolliselle annettaisiin jatkossa tiedonantovelvollisuutta koskeva muutoksenhakukelpoinen päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta tiedonantovelvollisuuteen kuuluvia tietoja Verohallinnon kehotuksesta huolimatta. Säännöksen tarkoituksena olisi muutoksenhakuoikeuden myötä varmistaa tiedonantovelvollisen oikeusturva niissä tapauksissa, joissa tiedonantovelvollinen ei katso olevansa velvollinen antamaan vaadittuja tietoja Verohallinnon esittämällä perusteella.

Erinäiset menettelysäännökset

Valmisteverotuksen siirtomenettelyjen ja verovalvonnan yhtenäistämiseksi esityksessä ehdotetaan, että eräiden kansallisten valmisteverojen alaisten, toisessa EU:n jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuonnista olisi jatkossa annettava Verohallinnolle ennakoilmoitus. Verovelvollisen olisi ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista. Vakuutta valmisteverojen suorittamisesta ei kuitenkaan vaadittaisi. Muutos olisi verovalvonnallisesti perusteltu, koska nykyisten vastaanottokohtaisten veroilmoitusten sijaan verovelvolliset antaisivat jatkossa verokausikohtaisen ilmoituksen, johon olisi koottu kaikki verokauden aikana tapahtuneet vastaanotot. Ennakoilmoitusvelvollisuus koskisi virvoitusjuomia, juomapakkauksia ja kansallisen valmisteveron alaisia tupakkatuotteita, esimerkiksi savukepaperia. Ennakoilmoitus olisi annettava silloin, kun tuotteita tuodaan Suomeen kaupallisessa tarkoituksessa tai kun ne toimittaa Suomeen sellainen etämyyjä, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa. Ennakoilmoitus olisi annettava myös silloin, kun yksityishenkilö hankkii toisesta jäsenvaltiosta tuotteita omaan käyttöönsä ja toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa ne Suomeen. Ennakoilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koskisi sellaisia valmisteveroluvan haltijoita, joilla on asianomaisia valmisteveron alaisia tuotteita koskeva valtuutetun varastonpitäjän lupa.

Valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain kirjanpitoa ja verotarkastusta koskevia säännöksiä, jotka ovat valmisteverotuslain nykyisiä säännöksiä yleisemmät. Valmisteverovelvollisten kirjanpito- ja selvitysvelvollisuutta sekä tarkastusta koskevat tarkentavat säännökset sisällytettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1355/2016).

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä asiakirjojen tuhoutuessa noudatettavasta menettelystä, muistiinpanovelvollisuudesta sekä tositteiden säilyttämisestä ja virka-avusta sovellettaisiin myös valmisteverotukseen, mikä tarkoittaisi, että jatkossa verovelvollisen tulisi esimerkiksi säilyttää lasku, jossa on merkintä valmisteveron alaisen tuotteen verottoman hankinnan perusteesta.

Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuksessa sovellettava seuraamusjärjestelmä yhtenäistettäisiin muihin verolajeihin sovellettavan järjestelmän kanssa. Jatkossa valmisteverotuksessa sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista seuraamusjärjestelmää. Seuraamusten vaikuttavuutta parannettaisiin muuttamalla niiden kohtaantoa ja tasoa. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä määrättävät seuraamukset olisivat nykyistä kaavamaisemmat ja sisältäisivät vähemmän viranomaisen harkintavalttaa ja niitä koskeva lainsäädäntö olisi

läpinäkyvämpää, mikä vahvistaisi verovelvollisten oikeusturvaa. Uusi järjestelmä tukisi myös Verohallinnon toiminnan tehokkuutta. Lähtökohtana olisi, että seuraamusmaksu voitaisiin jatkossakin määrätä kaikista niistä laiminlyönneistä, joista nykyisin voidaan määrätä veronkorotusta tai virhemaksua. Uudet seuraamusmaksut korvaisivat pääosin nykyiset hallinnolliset seuraamusmaksut, joten seuraamusmaksujen hallinnolliseen luonteeseen ei tulisi muutosta. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaan seuraamusmaksut olisi verojen tapaan maksettava muutoksenhausta huolimatta.

Veroilmoituksen myöhästymisen perusteella määrättäisiin myöhästymismaksua. Myöhästymismaksu korvaisi näiltä osin nykyisen veronkorotuksen ja virhemaksun. Nykyisestä poiketen maksu määräytyisi myöhästymisajan ja myöhässä ilmoitetun veron määrän perusteella. Myöhästymismaksu määrättäisiin verokausittain ja jokaiselle valmisteverolajille erikseen. Veroilmoituksessa oleva virhe voitaisiin kuitenkin korjata tietyn ajan kuluessa ilman myöhästymismaksua.

Veronkorotus määrättäisiin nykyiseen tapaan veron määräämisen yhteydessä silloin, kun verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa jättämällä veroilmoituksen antamatta tai antamalla veroilmoituksen tai muun tiedon vaillinaisena tai virheellisenä. Veronkorotusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös, jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan virheellisiä tietoja. Veronkorotus korvaisi näissä tapauksissa virhemaksun, joka on määrätty puutteellisten tai väärin tietojen antamisesta valmisteveron palautuksen saamiseksi.

Veronkorotuksen määrä perustuisi maksettavaksi määrättävään veroon, jona pidettäisiin myös palautettavan veron määrän alentamista ja takaisinperittävän palautuksen määrää.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetty veronkorotuksen perustaso vastaa verotuskäytännön tasoa nykytilassa, myös siltä osin kuin on kyse arvioimalla määrätystä valmisteverosta.

Myös muiden kuin edellä mainittujen laiminlyöntien osalta valmisteverotuksessa sovellettavia seuraamuksia yksinkertaistettaisiin ja yhdenmukaistettaisiin muiden oma-aloitteisten verojen seuraamusten kanssa. Laiminlyöntimaksu korvaisi valmisteverotuslaissa säädetyn virhemaksun siltä osin kuin nykyisen virhemaksun sijaan ei jatkossa tulisi määrättäväksi myöhästymismaksua tai veronkorotusta. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin joko oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain tai verotusmenettelylain perusteella.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain laiminlyöntimaksu määrättäisiin, jos valmisteverotuslaissa tai valmisteverolaeissa säädetyt velvollisuudet laiminlyötäisiin. Kyseiset velvollisuudet yksilöitäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa. Laiminlyöntimaksua voitaisiin määrätä enintään 5 000 euroa nykyisen 15 000 euron virhemaksun enimmäismäärän sijaan silloin kun tiedonantovelvollisuus jätetään täyttämättä Verohallinnon kehotuksesta huolimatta. Enimmäismäärän tason muutos vastaisi kuitenkin nykyistä soveltamiskäytäntöä. Tiettyissä tilanteissa laissa säädetyn velvollisuuden laiminlyöntiä ei kuitenkaan voida korvata enää kehotuksenkaan jälkeen. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin tällöin ilman kehotusta, ja sen enimmäismäärä olisi 2 000 euroa.

Verotusmenettelylaissa säädetty laiminlyöntimaksu määrättäisiin, jos sivullinen ei täytä laissa säädettyä tiedonantovelvollisuuttaan. Verotusmenettelylain mukaisen laiminlyöntimaksun enimmäismäärä on 15 000 euroa.

Samaan tapaan kuin aiemmin muiden oma-aloitteisten verojen kohdalla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain laiminlyöntimaksua koskeva säännös korvaisi myös valmisteverorikkomusta koskevan säännöksen siltä osin kuin laiminlyönnistä ei tulisi määrättäväksi muuta hallinnollista seuraamusmaksua. Nykyisten sakonuhkaisten laiminlyöntien perusteella ei siten olisi enää edes mahdollista ryhtyä asian laatuun nähden suhteettomaan raskaaseen rikosoikeudelliseen menettelyyn.

Valmisteverorikkomusta koskevan säännöksen lisäksi myös valmisteverotuslain uhkasakkoa koskeva säännös ehdotetaan kumottavaksi Verohallinnon kantamien valmisteverojen osalta tarpeettomana. Arvonlisäverolain uhkasakkosäännös kumottiin vastaavasta syystä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säätämisen yhteydessä, verotusmenettelylain uhkasakkosäännös kumottiin puolestaan laiminlyöntimaksun käyttöönoton yhteydessä.

Esityksessä ehdotetaan, että polttoaineen tunnistettavaksi tekemisen laiminlyönnistä määrättävästä seuraamusmaksusta säädettäisiin jatkossakin polttoaineverolaissa, mutta sen määräämistä ja muutoksenhakua koskeva menettely yhtenäistettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetyin laiminlyöntimaksun kanssa. Seuraamusmaksun nimi muutettaisiin virhemaksusta laiminlyöntimaksuksi.

Lisäksi ehdotetaan, että yksityisten huvialusten rangaistusluonteista polttoainemaksun määräämistä koskeva menettely yhtenäistettäisiin muita seuraamusmaksuja koskevien menettelyjen kanssa. Polttoainemaksua koskevaan päätökseen ja sen tiedoksiantoon sekä maksamiseen sovellettaisiin samoja menettelyjä kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaiseen laiminlyöntimaksuun.

4.1.2 Autoverotus

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan autoverotuksen menettelysäännöksiä muutettavaksi ja täydennettäväksi siten, että verotusmenettely yksinkertaistuisi ja vastaisi ajantasaisemmin muiden verolajien menettelysäännöksiä. Menettelysääntelyn muuttamisen yhteydessä säädettäisiin uusi autoverolaki, jonka rakennetta muutettaisiin selkeämmäksi, vanhentuneita käsitteitä ajantasaistettaisiin ja aiemmin hajanaista sääntelyä päivitetäisiin yhtenäisemmiksi kokonaisuuksiksi. Nykyinen autoverolaki kumottaisiin lukuun ottamatta salassapitoa koskevia 86, 87 ja 88 §:n säännöksiä.

Vaikka autoverotuksen menettelysäännöksiä yhdenmukaistettaisiin mahdollisuuksien mukaan muiden verolajien menettelysäännösten kanssa, autoverotuksen toimeenpano poikkeaisi muusta verotuksesta siten, että autoverotusta koskevia päätöksiä ei tehtäisi automaattiossa vaan virkailijatyönä. Tämä koskisi kaikkia verotuksen toimittamista koskevia päätöksiä, kuten verotuspäätöksiä, hakemuksesta myönnettävää veron palauttamista koskevia päätöksiä, arvioverotuspäätöksiä ja seuraamusmaksuja koskevia päätöksiä. Myös rekisteröintiä ja vakuuden asettamista koskevat päätökset, käyttökieltoa ja ajoneuvon käytön estoa koskevat päätökset, vakituista asuinpaikkaa ja verottoman käytön määräajan pidentämistä koskevat päätökset sekä veroilmoituksen peruuttamista koskevat päätökset tehtäisiin virkailijatyönä.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaa verotusta koskevia menettelyjä. Viranomaisten toimittaman verotuksen luonteen eroavaisuudet huomioiden eräät Verohallinnon muuhun verotukseen liittyvät yhtenäistämisehdotukset koskisivat kuitenkin vain Verohallinnon toimittamaa autoverotusta.

Veron suorittamisvelvollisuus, verovelvollisuus ja veroton käyttö

Esityksessä ehdotetaan, että autoveron suorittamisvelvollisuuden syntymistä tarkennettaisiin ja selkeytettäisiin. Autoverolakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohdasta, josta nykytilassa ei ole nimenomaisia säännöksiä. Veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohdan perusteella määräytyisivät muun muassa verovelvollisuus, sovellettava veroprosentti ja verotusarvo. Veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ajoneuvon rekisteröinnistä ja ajoneuvon ottamisesta verolliseen käyttöön. Tältä osin sääntely vastaisi voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lisäksi jatkossa veron suorittamisvelvollisuus syntyisi veroilmoituksen antamisesta, jos veroilmoitus annetaan ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään ja otetaan verolliseen käyttöön. Näissä tilanteissa veroilmoituksen saapumishetki Verohallinnolle tuottaisi velvollisuuden suorittaa vero.

Lisäksi veron suorittamisvelvollisuus syntyisi sellaisista rakenteen, omistuksen tai käyttötarkoituksen muutoksista, jotka vaikuttavat ajoneuvon veroperusteisiin. Veron suorittamisvelvollisuutta ei kuitenkaan enää syntyisi sellaisesta ajoneuvon rakenteen muutoksesta, joka todetaan ainoastaan ajoneuvon nopeus mittaamalla. Käytännössä säännös koskisi kevyiden kaksipyöräisten moottorikäyttöisten ajoneuvojen, kolmipyöräisten mopojen ja kevyiden nelipyöräisten viritystilanteita. Valtiontalouden kannalta näiden ajoneuvojen verotus on hyvin vähäistä, mutta aiheuttaa verotusta toimittavalle viranomaiselle merkittävästi hallinnollista työtä. Kyseessä olevissa tilanteissa vero on lähinnä rangaistusluonteinen, eikä se siten vastaisi autoverolain tarkoitusta.

Nykyistä verovelvollisuussääntelyä tarkennettaisiin, ja aiemmin osin hajanainen sääntely koottaisiin yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Verovelvollinen olisi rekisteriin merkittävä omistaja tai osamaksukaupassa haltija, ajoneuvon käyttöönottaja taikka veroilmoituksen antaja, jos veroilmoitus annettaisiin ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään ja otetaan käyttöön. Rakenteen, omistuksen ja käyttötarkoituksen muutoksissa verovelvollinen olisi ensisijaisesti se ajoneuvon omistaja, jonka omistusaikana verotukseen vaikuttava muutos tehdään, tai jos omistajaa ei voida selvittää, se, joka omistaa ajoneuvon muutoksen tullessa veroviranomaisen tietoon.

Esityksessä ehdotetaan, että verollisen käytön ja verottoman käytön välistä suhdetta tarkennettaisiin. Pääsääntönä olisi, että ajoneuvon käyttö olisi verollista, jos edellytyksiä verottomalle käytölle ei olisi. Laissa säädettäisiin tyhjentävästi ehdot ja määräajat, joiden perusteella ajoneuvoa voisi käyttää verottomasti Suomessa. Verottoman käytön edellytykset säilyisivät pääasiassa nykytilaa vastaavina, mutta käyttöönottoilmoituksen perusteella nykyisin väliaikaisesti verottomaksi katsottava lyhytaikainen käyttö ei olisi jatkossa enää verotonta käyttöä. Jos ajoneuvo otetaan käyttöön ennen ajoneuvon rekisteröintiä esimerkiksi käyttöönottoilmoituksen perusteella, veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ajoneuvon ottamisesta käyttöön ja johtaisi ilmoittamisvelvollisuuteen ja verotuksen toimittamiseen.

Lähtökohtana olisi, että ajoneuvon verolliseen käyttöön ottaneelle määrättäisiin autovero täysimääräisesti. Vaikka veron suorittamisvelvollisuus syntyisi, kaikissa tapauksissa ajoneuvoa ei kuitenkaan välttämättä ole tarkoitus rekisteröidä Suomessa tai ajoneuvoa ei jostakin syystä voida rekisteröidä Suomeen. Tästä johtuen säädettäisiin menettelystä, jolla ajoneuvosta määrättävä vero suhteutettaisiin verovelvollisen vaatimuksesta aikaan, jonka ajoneuvo on ollut verollisessa käytössä Suomessa. Edellytyksenä olisi, että kyseessä on ajoneuvo, joka on otettu ensimmäistä kertaa Suomessa verolliseen käyttöön ja jota ei ole rekisteröity liikennerekisteriin. Käyttöaikaan suhteutettu vero laskettaisiin soveltaen vientipalautuksen määrittämisessä käytettävää veron laskentaa. Veroa määrättäisiin kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisen veron määrästä. Vaatimus voitaisiin esittää jo ennen verotuksen toimittamista ja se olisi esitettävä viimeistään yhden vuoden kuluessa siitä, kun ajoneuvosta olisi ensimmäistä kertaa

määrätty veroa. Kyseessä olisi menettelyllisesti verosta tehtävä vähennys ja verotuksen oikaisu, jos verotus olisi jo toimitettu.

Autoverotuksen veroilmoittajaksi rekisteröityminen

Autoverotuksen kaupallisten toimijoiden rekisteröitymistä koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin ja selkeytettäisiin tarvittavilta osin. Autoverolaisissa tarkoitettu rekisteröity asiamies korvattaisiin nimikkeellä rekisteröity autoveroilmoittaja. Sääntelyä täydennettäisiin rekisterin käyttötarkoituksen, rekisterin tietojen, rekisteröitymismenettelyn, rekisteröintiajankohdan, rekisteristä poistamisen ja tietojen säilytysajan osalta. Vakuuden määräämismenettelyä tarkistettaisiin. Samalla luotettavuutta ja ammattitaitoisuutta koskevat rekisteriin merkitsemisen edellytykset yhtenäistettäisiin olennaisilta osin ennakkoperintärekisteröinnin edellytysten kanssa.

Sähköinen menettely olisi pakollista autoveroilmoittajaksi rekisteröitymisessä. Poikkeustapauksessa hakijana voisi kuitenkin olla luonnollinen henkilö. Vaikka kyse tällöinkin olisi elinkeinotoiminnan harjoittamisesta, sähköisen menettelyn pakollisuus olisi välittömästi yksityishenkilöön kohdistuva velvollisuus. Tästä johtuen luonnollisten henkilöiden olisi erityistilanteissa mahdollista tehdä hakemus myös muulla tavoin kuin sähköisesti.

Ilmoittamisvelvollisuus

Verohallinnon toimittaman autoverotuksen veroilmoittamista selkeytettäisiin ja ajantasaistettaisiin siten, että veroilmoittaminen jaetaan kahteen menettelyosioon sen mukaisesti, onko kyse uusien ajoneuvojen vai käytettyjen ajoneuvojen ilmoittamisesta. Kuten jo nykyisin, menettely olisi jatkossakin erilainen riippuen siitä, onko veroilmoittaja hakeutunut rekisteröidyksi autoveroilmoittajaksi. Liikenne- ja viestintäviraston toimittaman verotuksen osalta veroilmoittamiseen ei tehtäisi muutoksia.

Esityksessä ehdotetaan, että rekisteröityjen autoveroilmoittajien uusien ajoneuvojen verotuksessa siirryttäisiin aidosti autoverojaksokohtaiseen veroilmoittamiseen, jolloin rekisteröity autoveroilmoittaja antaisi vain yhden veroilmoituksen kaikista kalenterikuukauden mittaisen jakson aikana rekisteröidyistä ajoneuvoista. Samalla se laskisi ja ilmoittaisi jaksolta suoritettavan veron määrän. Muiden kuin uusien ajoneuvojen veroilmoittaminen ehdotetaan rekisteröityjen autoveroilmoittajien menettelyssä säilytettäväksi pääosin ennallaan. Veroilmoitus olisi kuitenkin tällöin annettava viimeistään viidentenä päivänä ajoneuvon rekisteröinnin jälkeen.

Verovelvollisen, joka ei ole rekisteröitynyt autoveroilmoittajaksi, olisi nykyiseen tapaan annettava autoveroilmoitus ennen kuin ajoneuvo merkitään liikennerekisteriin tai otetaan käyttöön Suomessa, jollei rekisteröity autoveroilmoittaja ole velvollinen antamaan ajoneuvosta veroilmoitusta verovelvollisen sijasta. Ajoneuvon käyttö ennen veron maksamista olisi verollista heti ajoneuvon käyttöönotosta lähtien, elleivät verottoman käytön edellytykset täytyisi. Käyttöönottajalla olisi jatkossakin velvollisuus antaa Verohallinnolle käyttöönotoilmoitus ennen ajoneuvon käyttöönottoa. Verovelvollisen olisi annettava veroilmoitus viimeistään viidentenä päivänä käyttöönotoilmoituksella ilmoitetun käytön alkamispäivästä.

Veroilmoituksen peruuttamista koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että peruuttamiselle säädettäisiin vuoden määräaika veron eräpäivästä. Jatkossa veroilmoituksen voisi peruuttaa vain, jos ajoneuvoa ei ole rekisteröity tai otettu verolliseen käyttöön. Lisäksi Verohallinto voisi omaaloitteisesti peruuttaa pitkään vireillä olleen veroilmoituksen, jos ajoneuvoa ei rekisteröidä. Verohallinto määräisi peruutuksesta laiminlyöntimaksun.

Ilmoittamisvelvollisuutta koskevat säännökset koottaisiin pääosin yhteen lukuun siten, että luvussa olisivat säännökset niin veroilmoittamisesta, verottoman käytön ilmoittamisesta että ilmoittamisen yleisistä menettelyistä kuten verotarkastuksesta, kirjanpito- ja muistiinpanovelvollisuudesta sekä tositteiden ja kirjanpidon säilyttämisestä. Lisäksi verottomasta käytöstä annettaisiin jatkossa vain ilmoitus ja hakemusmenettelystä pääosin luovuttaisiin. Muutokset koskisivat molempia veroviranomaisia.

Ilmoitusten antamista koskevaa sääntelyä uudistettaisiin tukemaan sähköistä asiointia. Rekisteröidyn autoveroilmoittajan tulisi yritysmuodosta riippumatta antaa jatkossa veroilmoitus Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa tai sanomamuotoisena. Lisäksi rekisteröidyn autoveroilmoittajan tulisi antaa myös muut ilmoitukset Verohallinnolle sähköisessä asiointipalvelussa. Myös muille yhteisöille ja yhteisetuksille säädettäisiin velvollisuus antaa veroilmoitukset ja muut ilmoitukset sähköisesti. Muut veroilmoittajat voisivat kuitenkin antaa veroilmoituksen ja muut ilmoitukset jatkossakin joko sähköisen asiointikanavan kautta tai muulla veroviranomaisen määräämällä tavalla.

Verotuksen toimittaminen

Autoverolakiin ehdotetaan tarkennettavaksi säännös verovuoden käsitteestä. Verovuosi olisi lähtökohtaisesti se kalenterivuosi, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus syntyy. Hakemuksesta myönnettävissä autoveron palautuksissa sekä Liikenne- ja viestintäviraston tehtäväalaa kuuluvassa verotuksessa verovuosi olisi kuitenkin se kalenterivuosi, jonka aikana päätös on tehty. Verotuksen toimittamisen, oikaisun ja muutoksenhaun määräaikojen laskenta säädettäisiin määräytyväksi verovuoden perusteella.

Verotuksen toimittamiselle ehdotetaan säädettäväksi yleinen kolmen vuoden määräaika. Lisäksi säädettäisiin kuuden vuoden pidempi määräaika tilanteisiin, joissa liikennerekisterissä tai käytössä on ajoneuvo, josta ei ole tehty veroilmoitusta. Verotuksen toimittamisen määräaikaa voitaisiin jatkossa jatkaa ja siihen soveltuisivat myös pidennettyä määräaikaa ja rikosperusteisen verotuksen määrääjän jatkamista koskevat säännökset.

Autoverolakiin ehdotetaan otettavaksi verotusmenettelylakia vastaavasti säännökset annettavan päätöksen muodosta ja sisällöstä, päätöksen perustelemisesta sekä poikkeuksista päätöksen perustelemisvelvollisuuteen. Lisäksi autoverolakiin otettaisiin viittaussäännökset eräisiin verotusmenettelylain yleisiin menettelysäännöksiin. Viittaussäännökset koskisivat puolueettomuusperiaatetta, luottamuksensuojaa, kuulemista, selvittämisvelvollisuutta, asian tutkimista verotuksessa, asioiden valmistelua ja yhdessä ratkaisemista, tiedoksiantoa, asiakirjojen saapumista ja asiakirjojen tuhoutumista.

Esityksessä ehdotetaan, että autoverolain nykyinen arvioverotussäännös korvattaisiin verotusmenettelylakia vastaavalla tarkemmalla säännöksellä. Jos verovelvollinen ei ole antanut veroilmoitusta tai on ilmoittanut veroa ilmeisesti liian vähän, veroviranomainen lähettäisi kehotuksen antaa veroilmoitus tai selvitys. Virkailija määräisi veron arvion perusteella, jos verovelvollinen ei antaisi pyydettyjä tietoja.

Ehdotetut muutokset koskisivat molempien veroviranomaisten toimittamaa autoverotusta.

Autoveron palauttaminen

Vientipalautus- ja ennakkopalautusmenettelyjä tehostettaisiin yksinkertaistamalla menettelyjä. Vientipalautus ehdotetaan säädettäväksi yksivaiheiseksi hakemusmenettelyksi ja vientipalautusta haettaisiin jatkossa vasta sen jälkeen, kun ajoneuvo on viety Suomesta. Lisäksi ehdotetaan, että vientipalautuksen maksaminen hakijalle ei enää edellyttäisi sitä, että autovero olisi tullut suoritetuksi Verohallinnolle.

Ennakkopalautus ehdotetaan muutettavaksi verosta tehtäväksi vähennykseksi, johon liittyisi erityisiä ehtoja. Samalla palautuksen nimitys muutettaisiin vähennykseksi määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Verosta tehtävää vähennystä ei voisi hakea muulla kuin verovelvollisen omalla veroilmoituksella. Samalla nykyinen ajoneuvon viennin jälkeen tapahtuva ennakkopalautuksen määrän ylittävän vientipalautuksen osan maksaminen ennakkopalautuksen saajalle ja ennakkopalautuksen takaisinperintä muuttuisivat verotuksen oikaisuksi verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi. Verosta tehtävän vähennyksen edellytykset olisivat yhä samat kuin vientipalautuksella. Ajoneuvo olisi jatkossakin vietävä määräajan kuluessa maasta pysyvästi muualla käytettäväksi.

Autoveron huojennus invaliditeetin perusteella muutettaisiin erityisestä syystä myönnettäväksi palautukseksi menettelyn selkeyttämiseksi. Samalla palautuksen nimitys muutettaisiin vamman perusteella tehtäväksi palautukseksi.

Lisäksi palautusmenettelyä ehdotetaan laajennettavaksi siten, että ajoneuvon omistaja tai osamaksukaupassa haltija voisi hakea autoveron palautusta, kun ensimmäistä kertaa liikennerekisteriin merkittävä ajoneuvo täyttää lievemmän verotuksen tai verottomuuden edellytykset rekisteröinnin ajankohtana.

Seuraamusmaksut ja muut seuraamukset

Autoverotukseen liittyviä seuraamusmaksuja muutettaisiin siten, että seuraamusmaksut pohjautuisivat verotusmenettelylain mukaisiin seuraamusmaksuihin. Seuraamukset olisivat nykyistä kaavamaisemmat ja sisältäisivät vähemmän viranomaisen harkintavaltaa. Lähtökohtana olisi, että seuraamusmaksu voitaisiin jatkossakin määrätä kaikista niistä laiminlyönneistä, joista nykyisin voidaan määrätä veronkorotusta, virhemaksua tai autoverorikkomuksesta sakkoa. Säännökset autoverorikkomuksesta, virhemaksusta ja uhkasakosta eivät sisältyisi ehdotettavaan autoverolakiin.

Veroilmoituksen myöhästymisen perusteella määrättäisiin myöhästymismaksua. Myöhästymismaksu korvaisi näiltä osin nykyisen veronkorotuksen ja virhemaksun. Kiinteämääräinen ja kertaluonteinen myöhästymismaksu määrättäisiin veroilmoituskohtaisesti. Myöhästymismaksua ei kuitenkaan määrättäisi veroilmoituksen myöhästymisen perusteella, jos verovelvollinen on ottanut ajoneuvon verolliseen käyttöön ennen käyttöönottoilmoituksen antamista. Tällöin määrättäisiin myöhästymismaksun sijasta veronkorotusta.

Veronkorotus määrättäisiin, kun verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa jättämällä veroilmoituksen antamatta tai antamalla veroilmoituksen tai veroilmoitukseen liittyvän muun tiedon puutteellisenä tai virheellisenä. Veronkorotusta määrättäisiin myös silloin, jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja.

Veronkorotus olisi jatkossa säädetyn prosentin mukainen määrä lisääntyneestä verosta. Veronkorotuksen määrä laskettaisiin siten jatkossa lisääntyneen veron määrästä koko veron määrän

sijaan. Veronkorotus määrättäisiin perustason mukaisena, jos veronkorotusta alentavia tai koroittavia seikkoja ei ole. Perustaso suurempi veronkorotus määrättäisiin, jos kyse on vakavista laiminlyönneistä. Myös arvioverotuksessa määrättäisiin perustaso suurempi veronkorotus. Prosenttiperusteisen veronkorotuksen lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi euomääräisestä vähimmäiskorotuksesta.

Autoverolakiin ehdotetaan myös sisällytettäväksi uusi säännös laiminlyöntimaksusta. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin, jos verovelvollinen tai muu taho jättäisi autoverolain mukaisen velvollisuutensa täyttämättä, mutta siihen ei liittyisi veron ilmoittamista. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä määrättäisiin verotusmenettelylain mukainen laiminlyöntimaksu. Autoverolain laiminlyöntimaksu korvaisi autoverolaissa nykyisin säädetyn virhemaksun siltä osin kuin nykyisen virhemaksun alaisen velvoitteen laiminlyönnistä ei tulisi määrättäväksi myöhästymismaksua, veronkorotusta tai verotusmenettelylain mukaista laiminlyöntimaksua. Laiminlyöntimaksu korvaisi osittain myös autoverorikkomuksen perusteella määrätyn sakkorangaistuksen. Lisäksi laiminlyöntimaksu määrättäisiin jatkossa verottoman käytön vähäisistä laiminlyönneistä ja veroilmoituksen peruuttamisesta, ja se korvaisi voimassa olevan lain mukaiset seuraamukset. Autoverolakiin ehdotettava laiminlyöntimaksun määräämistä koskeva säännös olisi oikeusharkintaan perustuva.

Ehdotetut seuraamusmaksujen muutokset koskisivat molempien veroviranomaisten toimittamaa autoverotusta.

Sivullisen tiedonantovelvollisuus ja muu tiedonanto

Esityksessä ehdotetaan, että sekä sivullisen että viranomaisen tiedonantoa koskeva sääntely koottaisiin yhteen lukuun. Uusien ajoneuvojen maahantuojailla ja valmistajilla sekä niiden edustajilla olisi jatkossakin velvollisuus antaa Verohallinnolle tiedot uusien ajoneuvojen pyyntihinnoista, mutta kaupallisten nimikkeiden ilmoittamisesta, vahvistamisesta ja valvomisesta luovutaisiin. Uusien ajoneuvojen hintatietojen ilmoittamisesta säädettäisiin sivullisen yleisen tiedonantovelvollisuuden yhteydessä.

4.1.3 Veronkanto ja perintä

Valmisteverot

Esityksessä ehdotetaan valmisteveron kantomenettelyn yhtenäistämistä veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloitteisten verojen kantomenettelyn kanssa. Valmisteverot lisättäisiin veronkantolain soveltamisalaan veronkantomenettelyn sekä lainsäädännön rakenteen yhtenäistämiseksi ja selkeyttämiseksi. Valmisteverolainsäädännöstä kumottaisiin veronkantolakiin nähden päällekkäinen sääntely. Valmisteverojen maksamiseen, palauttamiseen, perintään, verosta vapauttamiseen ja kantomenettelyssä tehtyjen valmisteveroa koskevien päätösten muutoksenhakuun sekä muuhun kantomenettelyyn sovellettaisiin pääsääntöisesti samoja säännöksiä kuin muihin veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltäviin oma-aloitteisiin veroihin. Kaikki oma-aloitteiset verot kannettaisiin samassa tietojärjestelmässä. Verovelvolliselle kalenterikaudelta tietojärjestelmän tiedoista muodostettavaan yhteenvetoon merkittäisiin jatkossa myös valmisteverotusta koskevat tiedot. Yhteenvetoon merkitään esimerkiksi tieto siitä, minkä verojen suorituksiksi maksut ja palautukset on käytetty ja mitkä verot ovat suorittamatta. Lisäksi siihen merkitään maksukehotukset sekä myöhästymismaksun määräämistä ja arvioverotuksen poistamista koskevat päätökset.

Valmisteverojen maksut ja palautukset käsiteltäisiin yhtenä kokonaisuutena muiden oma-aloitteisten verojen maksujen ja palautusten kanssa. Asiakkaalle annettaisiin yksi verolajiviite kaikille yhtenä verolajina kantomenettelyssä käsiteltäville oma-aloitteisille veroille. Maksua ei voisi enää kohdistaa yhdelle valmisteverolle eikä edes kaikille valmisteveroille, vaan tällaisella verolajiviitteellä suoritettu maksu käytettäisiin kaikkien yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltävien oma-aloitteisten verojen suorituksiksi veronkantolaissa säädettyssä yleisessä käyttöjärjestyksessä. Oma-aloitteisten verojen verolajimaksun lisäksi asiakas voisi maksaa eräänntyneitä valmisteveroja asiakaskohtaista viitenumeroa käyttäen, jolloin maksu käytettäisiin kyseisen verovelvollisen kaikille eräänntyneille veroille yleisessä käyttöjärjestyksessä. Käyttöjärjestyksestä voitaisiin kuitenkin valmisteverojenkin osalta poiketa verovelvollisen esittämän perustellun pyynnön vuoksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että verovelvollinen voisi kohdistaa maksun kertaluonteisen vakuuden suorittamiseksi. Maksun kohdistamisesta ja käyttämisestä verojen suorituksiksi ehdotetaan säädettäväksi veronkantolaissa, muutoin vakuuksista säädettäisiin edelleen valmisteverotuslaissa. Veronkantolaissa säädettäisiin lisäksi sellaisen kertaluonteisen vakuuden suorituksiksi kohdistetun maksun vanhentumisesta, jota ei ole puutteellisten maksuhyteystietojen vuoksi voitu palauttaa.

Oma-aloitteisten verojen suorituksiksi kohdistettu maksu käytetään veronkantolain mukaan veron suorituksiksi aikaisintaan yleisenä eräpäivänä. Maksua ei käytetä eräänntymättömien oma-aloitteisten verojen suorituksiksi, eikä maksua siten käytettäisi myöskään eräänntymättömän valmisteveron suorituksiksi.

Jos verovelvollisella olisi maksamattomia valmisteveroja eikä hänen oma-aloitteisten verojen maksunsa riittäisi kaikkien yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltävien oma-aloitteisten verojen suorituksiksi, maksu käytettäisiin verojen suorituksiksi veronkantolaissa säädettyssä yleisessä käyttöjärjestyksessä. Sen mukaan verot suoritetaan ensisijaisesti niiden vanhentumisjärjestyksessä ja toissijaisesti eräpäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimasta uusimpaan. Jos maksamatta on useita veroja, joilla on sama eräpäivä, sovelletaan laissa säädettyä verolajijärjestyksiä, jossa usealle veronsaajalle tilitettävät verot suoritetaan ensin ja niiden jälkeen suoritetaan yksin valtiolle tilitettävät verot, muun muassa valmisteverot. Verohallinto voisi antaa tarkemmat määräykset yksin valtiolle tulevien verojen keskinäisestä järjestyksestä. Verohallinnon määräyksellä voitaisiin määrätä sekä valmisteveroista suhteessa muihin yksin valtiolle tuleviin veroihin että valmisteverojen keskinäisestä järjestyksestä. Eri valmisteverolajien keskinäinen käyttöjärjestys voitaisiin määrittellä verolajia tai sen osaa koskevasti. Verolajin osia ovat esimerkiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverossa energiasisältövero, hiilidioksidivero ja huoltovarmuusmaksu.

Jos yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltäviä oma-aloitteisia veroja ei olisi suorittamatta, maksu käytettäisiin muiden eräänntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi yleisessä käyttöjärjestyksessä.

Valmisteveron palautus voi perustua joko valmisteverotuksen oikaisuun tai valmisteverolain-säädännössä säädettyyn hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon. Näitä palautuksia ehdotetaan käytettäväksi muiden maksamatta olevien verojen suorituksiksi ennen kuin palautettava määrä maksetaan verovelvolliselle tai palautuksen hakijalle. Valmisteverojen palautukset käytettäisiin ensisijaisesti yhtenä verolajina veronkannossa käsiteltävien oma-aloitteisten verojen suorituksiksi ja toissijaisesti muiden verojen suorituksiksi. Valmisteverot eivät olisi etusijalla muihin veroihin nähden. Jos eräänntyneitä veroja ei olisi suorittamatta ja palautus tulisi näin

maksettavaksi verovelvolliselle, voitaisiin palautus käyttää muun viranomaisen saatavien suorituksiksi. Palautusta ei käytettäisi Verohallinnon saatavien tai muun viranomaisen saatavien suorituksiksi, jos käyttämiselle olisi laissa säädetty este.

Verovelvollisen pyynnöstä valmisteveron palautus voitaisiin säilyttää tulevien velvoitteiden suorituksiksi. Verohallinnon määräyksellä määrättäisiin tarkemmin säilytyksestä ja siihen kohdistuvista mahdollisista rajoituksista.

Jos palautus perustuu hakemukseen, sen käyttö verojen suorituksiksi merkittäisiin palautuksen hakijalle annettavaan yhteenvedoon. Erillistä kuittausilmoitusta, josta on voinut tehdä oikaisuvaatimuksen, ei enää lähetettäisi. Verohallinto korjaisi palautuksen käyttämisessä tapahtuneet virheet veronkantolain virheen korjaamista koskevien säännösten nojalla. Kielteiseen Verohallinnon päätökseen voisi hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalle tehtävällä oikaisuvaatimuksella.

Pienintä kannettavaa valmisteveroa koskevasta säännöksestä luovuttaisiin siirryttäessä sovelta- maan muussa Verohallinnon toimivaltaan kuuluvassa verotuksessa kuin valmiste- ja autovero- tuksessa jo noudatettavaa veronkantomenettelyä. Uudessa kantomenettelyssä maksujen ja palautusten käyttäminen kaikkien verojen suorituksiksi on mahdollista, eikä pienimmän kannet- tavan määrän sääntely ole enää kantomenettelyn yksinkertaistamisen vuoksi tarpeen. Myös val- misteverot kannettaisiin jatkossa näin ollen kokonaisuudessaan. Valmisteverolaeissa säädettäi- siin jatkossakin valmisteverokohtaisesti pienimmästä hakemuksen perusteella maksettavasta palautuksesta. Siten jatkossakin sovellettaisiin esimerkiksi sähköverolain säännöksiä, joiden mukaan hakemuksen perusteella palautettavaa valmisteveroa ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Valmisteveroon sovellettaisiin lisäksi veronkantolain säännöstä palautettavan määrän maksamista koskevista rajoituksista. Säännöksen mukaan Verohallinto maksaa palau- tettavan määrät verovelvolliselle, jos niiden palautusten ja maksujen yhteismäärä, joita ei ole käytetty verojen suorituksiksi, on vähintään 10 euroa.

Maksamattomalle valmisteverolle ehdotetaan laskettavaksi viivästyskorkoa pääsääntöisesti sa- mojen säännösten mukaisesti kuin muillekin veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltäville oma-aloitteisille veroille. Veronlisäystä ja viivekorkoa koskevia säännöksiä ei enää sovellet- taisi. Jos olisi kyse valmisteverotuslaissa tarkoitettusta sääntöjenvastaisesta menettelystä tai tie- tyistä muista menettelyvirheistä, viivästyskorkoa laskettaisiin kuitenkin jo veron suorittamis- velvollisuuden syntyhetkeä seuraavasta päivästä alkaen veron suorittamispäivään, koska vero- velvolliselle ei annettaisi näissä tilanteissa jatkossakaan korotonta maksuaikaa. Viivekorkola- kiin ehdotetaan lisättäväksi tätä koskeva säännös.

Palautettavalle valmisteverolle ehdotetaan laskettavaksi hyvityskorkoa pääsääntöisesti samojen säännösten mukaisesti kuin muillekin veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloit- teisten verojen palautuksille. Jos valmisteveron palautus johtuisi päätöksestä, joka on annettu palautusta koskevaan hakemukseen, hyvityskorkoa laskettaisiin kuitenkin päätöspäivää seura- vasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käy- tetään palautuksen hakijan veron suorituksiksi. Sääntely vastaisi veronkantolain sääntelyä hy- vityskoron laskemisesta silloin, kun palautus johtuu verosta vapauttamista tai veron perimättä jättämistä koskevasta päätöksestä. Käytännössä hyvityskorkoa maksettaisiin vain muutaman päivän ajalta. Nykytilassa hakemuksesta palautettavalle valmisteverolle ei makseta palautus- korkoa miltään osin. Hyvityskorkoa ei kuitenkaan maksettaisi eräissä tilanteissa, joissa palau- tetaan kertaluonteisen vakuuden suorituksiksi kohdistettua maksua. Hyvityskorkoa ei makset- taisi, jos kertaluonteinen vakuus on annettu tuotteesta, josta ei tule antaa veroilmoitusta tai jos kertaluonteisen vakuuden suorituksiksi kohdistettua maksua ei ole osaksikaan käytetty verojen suorituksiksi.

Maksuvaikeuksissa olevaan valmisteverovelvolliseen sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä. Sovellettavaksi tulisivat esimerkiksi säännökset maksukehotuksesta, maksun käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta, maksujärjestelyn edellytyksistä sekä perinnästä luopumisesta ja verosta vapauttamisesta. Ennen perintätoimiin ryhtymistä valmisteverosta annettaisiin veronkantolain mukainen maksukehotus. Verohallinto ei kuitenkaan ilmoittaisi julkaistaviksi tietoja maksamatta jätetyistä valmisteveroista.

Valmisteverotuslaissa säädetty huojennus ja maksunlykkäys korvattaisiin veronkantolain mukaisilla verosta vapauttamisella ja maksujärjestelyllä menettelyn yhdenmukaistamiseksi maksuvaikeustilanteissa. Huojennus- ja vapauttamismenettelyillä on ollut lähtökohtaisesti sama tarkoitus, kuten myös maksunlykkäysmenettelyllä ja maksujärjestelyllä, vaikka ne ovat yksityiskohdiltaan poikenneet jonkin verran toisistaan. Veronkantolaissa säädettäisiin jatkossa myös valmisteverosta vapauttamisesta niissä tapauksissa, joissa on kyse tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa. Sääntely vastaisi valmisteveroille valmisteverotuslaissa säädettyä erityistä huojennusperustetta.

Autovero

Autoveron kanton ja perintään sovellettaisiin jatkossakin veronkantolakia. Esityksessä ehdotetaan muutoksia erityisesti Verohallinnon toimittaman autoverotuksen veronkanton ja perintään. Liikenne- ja viestintäviraston veronkanto ja perintä säilyisi asiasisällöltään pääosin vastaavana kuin nykytilassa. Tästä syystä Liikenne- ja viestintäviraston osalta säädettäisiin eräitä poikkeuksia veronkantolain säännöksistä. Säännökset koskisivat muun muassa Verohallinnon soveltamaa maksujen kohdistamista, palautuksia koskevia erityissäännöksiä, Verohallinnon veronkannon yhteenvetoa koskevia säännöksiä ja muutoksenhakua.

Verohallinnon määräämä autovero ehdotetaan kannettavaksi omana verolajinaan. Asiakas maksaisi autoveron verolajikohtaisilla maksun yksilöintitiedoilla, jotka ilmoitettaisiin verotuspäätöksellä autoveron määrän ja eräpäivän lisäksi. Veron maksaminen olisi mahdollista veloitteen muodostamisesta lähtien. Verovelvolliselle muodostettaisiin kalenterikuukauden lopussa yhteenveto, johon merkittäisiin jatkossa myös autoverotusta koskevat tiedot. Yhteenvetoon merkittäisiin esimerkiksi tiedot siitä, minkä verojen suorituksiksi maksut ja palautukset on käytetty ja mitkä verot ovat suorittamatta. Yhteenvetoon merkittäisiin myös maksamattoman veron maksukehotus.

Autoverolle kohdistettu maksu käytettäisiin heti erääntyneille ja erääntymättömille autoveron veloitteille eräpäivien mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan noudattaen muutoin yleistä käyttöjärjestystä. Autoveron verolajimaksun lisäksi asiakas voisi maksaa erääntyneitä autoveroja asiakaskohtaista viitenumeroa käyttäen, jolloin maksu käytettäisiin kyseisen verovelvollisen kaikille erääntyneille veroille yleisessä käyttöjärjestyksessä. Asiakas ei voisi kohdistaa maksua verolajin sisällä esimerkiksi yksittäisen kalenterikuukauden tai ajoneuvon autoverolle, mutta Verohallinto voisi perustellusta pyynnöstä poiketa säädetystä maksun käyttöjärjestyksestä ja kohdistaa maksun tiettyyn veroeraan. Asiakas voisi kohdistaa maksun myös ensisijaisesti sellaisille saataville, joiden maksamiseen Verohallinto on antanut tätä tarkoitusta varten yksilöidyn maksutiedon.

Maksun kohdistaminen säädetyn käyttöjärjestyksen mukaisesti voisi myös tietyissä erityistilanteissa olla selvästi verovelvollisen edun vastaista. Tämän vuoksi Verohallinnolla olisi mahdollisuus poiketa maksun käyttöjärjestyksestä ja käyttää maksu viimeisenä niille saataville, joista

on tehty maksujärjestely tai jotka on lähetetty perittäväksi ulosottoimin sekä muissa vastaavissa tilanteissa, joissa käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta on maksajan kanssa sovittu tai joissa maksu tulisi käytetyksi perintätoimen kohteena olevalle saatavalle maksajan edun vastaisesti.

Autoveron eräpäivään sovellettaisiin jatkossa veronkantolain säännöksiä. Tarkemmin eräpäivästä säädettäisiin valtiovarainministeriön antamassa asetuksessa sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston osalta. Verohallinnon toimittamassa autoverotuksessa eräpäivä muuttuisi siten, että vero erääntyisi maksettavaksi pääsääntöisesti seuraavan kalenterikuukauden 24 päivänä. Jaksokohtaisessa verotuksessa autoveron eräpäivä määräytyisi jakson päättymispäivän perusteella ja ajoneuvokohtaisessa verotuksessa päätöksentekopäivän perusteella siten, että eräpäivä olisi päätöspäivän jälkeisen kahden viikon jälkeen tuleva kalenterikuukauden 24 päivä. Liikenne- ja viestintäviraston toimittamassa verotuksessa eräpäivä määräytyisi jatkosakin kuten nykyisin.

Autoveron palautus voisi perustua joko autoverotuksen oikaisuun tai autoverolaissa säädettyyn hakemuksesta palautettavaan autoveroon. Autoverojen palautuksia ehdotetaan käytettäväksi verovelvollisen erääntyneiden verojen ja muiden Verohallinnon saatavien suorituksiksi noudattaen yleistä käyttöjärjestystä. Palautusta ei käytettäisi vain autoverojen suorituksiksi, vaan kaikkien verolajien suorituksiksi vanhentumispäivän mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan. Autoverot olisivat viidennellä sijalla yhdessä muiden yksin valtiolle tulevien verojen kanssa. Jos palautukseen oikeutetulla ei ole erääntyneitä veroja ja palautus tulisi näin maksettavaksi verovelvolliselle, voitaisiin palautus käyttää muun viranomaisen saatavien suorituksiksi. Tämän jälkeen palautettava määrä maksettaisiin verovelvolliselle tai palautuksenhakijalle. Verovelvollisen pyynnöstä veron palautus voitaisiin säilyttää tulevien velvoitteiden suorituksiksi. Verohallinnon päätöksellä määrättäisiin tarkemmin palautusten säilytyksestä ja siihen kohdistuvista mahdollisista rajoituksista.

Autovero esitetään jätettäväksi määräämättä samoilla perusteilla kuin se voimassa olevan sääntelyn nojalla jätetään kantamatta tai perimättä. Veronkantolaissa säädettyä palautukseen oikeutetulle maksettavan palautettavan määrän vähimmäismäärää ehdotetaan sovellettavaksi myös autoveroon. Autoveron palautukset luettaisiin niihin käyttämättömiin maksuihin ja palautuksiin, joiden palautusten yhteismäärän pitäisi olla vähintään 10 euroa, jotta määrä palautettaisiin. Lisäksi autoveron vientipalautukselle säädettäisiin jatkossakin alaraja.

Myöhässä maksetulle autoverolle lasketaan viivästyskorkoa eräpäivää seuraavasta päivästä suorittamispäivään. Jos liikennerekisterissä tai käytössä olisi ajoneuvo, josta ei ole annettu autoveroilmoitusta tai autoveroilmoitus on annettu säädetyn määräajan jälkeen, autoverolle määrättäisiin viivästyskorko, jonka laskemisesta säädettäisiin viivekorkolaissa. Ajoneuvokohtaisessa verotuksessa määrättävä viivästyskorko laskettaisiin jo sitä päivää seuraavasta päivästä, jona veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt, jos verotus toimitettaisiin viranomaisaloitteisesti sillä perusteella, että ajoneuvo on otettu käyttöön veroilmoitusta antamatta. Näissä tilanteissa verovelvolliselle ei annettaisi jatkossakaan korotonta maksuaikaa. Maksuvaikeuksissa olevaan verovelvolliseen sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä, ja ennen perintätoimiin ryhtymistä autoverosta annettaisiin veronkantolain mukainen maksukehoitus. Autoveron lykkäyksestä luovutettaisiin, ja sen sijaan voitaisiin tehdä maksujärjestely Verohallinnon ja Liikenne- ja viestintäviraston maksujärjestelykäytännön mukaisesti. Voimassa olevan maksujärjestelyn aikana autoveroon ei kohdistettaisi muita perintätoimenpiteitä. Maksamattoman autoveron vuoksi asetettava käyttökielto muutettaisiin viranomaisen harkintaan perustuvaksi. Autoverolain huojennusta koskevat säännökset korvattaisiin veronkantolain mukaisella verosta vapauttamisella.

Verotuksen muutostilanteissa palautettavalle autoverolle maksettaisiin hyvityskorkoa veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan veroviranomaisen tililtä tai käytetään veron suorituksiksi. Jos autoveron palautus maksettaisiin hakemuksen perusteella, hyvityskorkoa laskettaisiin kuitenkin päätöspäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käytetään veron suorituksiksi. Vientipalautukselle maksettavan koron osalta nykytilaan ei esitetä muutosta, joten vientipalautukselle maksettaisiin hyvityskorkoa vain ennalta määritetyn käyttöjakson ajalta.

Veronkantolain eräät säännökset

Veronkantolain mukaisen kantomenettelyn soveltamisessa on osoittautunut, että veronkantolain eräitä säännöksiä olisi tarpeen täsmentää tai yhdenmukaistaa muun sääntelyn kanssa. Nämä säännökset koskevat veron suorituksiksi myöhemmin kuin maksupäivänä käytetyille maksulle tai palautukselle laskettavaa hyvityskorkoa sekä myöhässä ilmoitetun oma-aloitteisen veron ja takaisin perittävän palautuksen vanhentumisajan alkamisajankohtaa.

Hyvityskoron laskemista koskevaa säännöstä korkoajan päättymisajankohdasta ehdotetaan täsmennettäväksi veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloitteisten verojen osalta. Esityksessä ehdotetaan, että hyvityskorkoa laskettaisiin siihen päivään, jona vero, jonka suorituksiksi maksu tai palautettava määrä käytetään, on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava. Säännös täsmentäisi hyvityskoron laskemista tilanteessa, jossa maksu tai palautus käytettäisiin veron suorituksiksi myöhemmin kuin maksu tai palautus on käytettävissä.

Myöhässä ilmoitetun oma-aloitteisen veron vanhentumisen alkamisajankohtaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viiden vuoden määräaika laskettaisiin samalla tavalla riippumatta siitä, korjaako verovelvollinen oma-aloitteista veroa koskevaa veroilmoitustaan vai määrääkö Verohallinto oma-aloitteisen veron maksettavaksi. Takaisin perittävän palautuksen vanhentumisajan alkamisajankohtaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) sääntelyä julkisen saatavan vanhentumisen alkamisajankohdasta.

4.1.4 Muutosverotus ja muutoksenhaku

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuksen ja autoverotuksen muutosverotuksessa ja muutoksenhaussa otetaan käyttöön yhtenäiset menettelysäännökset muiden Verohallinnon kantamien verojen kanssa. Myös muutosverotusta ja muutoksenhakua koskeva termistö yhtenäistettäisiin. Valmisteverotuksessa sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä, ja valmisteverotuslain muutosverotusta ja muutoksenhakua koskevat säännökset kumottaisiin. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain muutosverotusta ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös hakemuksesta palautettavia valmisteveroja koskeviin päätöksiin. Valmisteverotuslain, polttoaineverolain, sähköverolain ja jäteverolain veron palauttamista koskevia säännöksiä tarkennettaisiin näiltä osin. Valmisteverotuksen lupia, rekisteröintejä ja tiedonantovelvollisuutta koskeviin päätöksiin haettaisiin muutosta siten kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetään eräitä Verohallinnon muita kuin verotuspäätöksiä, eli niin sanottuja erillispäätöksiä, koskevasta muutoksenhausta. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin ja valmisteverotuslakiin ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat muutokset näiltä osin.

Autoverolain muutosverotusta ja muutoksenhakua koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin siten, että se olisi yhdenmukainen verotusmenettelylain sääntelyn kanssa. Muutokset koskisivat sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston muutosverotusta ja muutoksenhakua. Viranomaisten toimittaman verotuksen luonteen eroavaisuudet huomioiden eräät muutoksenhakuun liittyvät muutosehdotukset koskisivat kuitenkin vain Verohallinnon toimittaman autoverotuksen muutoksenhakua.

Verotuksen muuttaminen viranomaisaloitteisesti

Valmisteverotuksessa verotusta muutettaisiin jatkossa viranomaisaloitteisesti määräämällä vero viranomaisen aloitteesta tai oikaisemalla jo tehtyä veron määräämispäätöstä. Autoverotuksessa viranomaisaloitteinen verotuksen muuttaminen vastaisi nykytilaa, mutta menettelyä yhdenmukaistettaisiin ja tarkennettaisiin.

Veroviranomainen oikaisisi havaitsemansa verotusta koskevan virheen verovelvollisen hyväksi, jos veroa on tullut virheellisesti liikaa maksetuksi tai verotuksessa on muu virhe. Lisäksi verotusta voitaisiin muuttaa verovelvollisen hyväksi tilanteissa, joissa veroviranomainen kohdistaa valvontatoimen pidennettyjä määräaikoja koskevien säännösten perusteella. Myös verovelvollisen vahingoksi verotusta voitaisiin oikaista virheen laadusta tai aiheuttajasta riippumatta. Muutosta verovelvollisen vahingoksi ei voitaisi pääsääntöisesti kuitenkaan tehdä eikä veroa määrätä, jos veroviranomainen olisi selvittänyt ja nimenomaisesti ratkaissut asian. Verotusta voitaisiin kuitenkin muuttaa, jos ratkaisu asiassa on perustunut virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen, taikka jos asiassa on ilmennyt sellaista uutta selvitystä, joka olisi voinut vaikuttaa asian ratkaisuun. Myös kirjoitusvirhe, laskuvirhe tai niihin verrattava erehdys voitaisiin oikaista. Tietyissä tilanteissa myös luottamuksensuojaa koskeva sääntely estäisi verotuksen muuttamisen kuten nykyisinkin. Oikaisua verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi ei voitaisi myöskään tehdä, jos asia olisi ratkaistu valitukseen annetulla päätöksellä. Näissä tilanteissa veroa ei voitaisi määrätä tai verotusta tai päätöstä oikaista, vaikka valituksen perusteena olevat tiedot osoittautuisivat myöhemmin virheellisiksi. Lisäksi veroa voitaisiin jättää määräämättä ja verotusta tai päätöstä oikaisematta verovelvollisen vahingoksi silloin, kun veroa on pidettävä vähäisenä eikä verotuksen tasapuolisuus tai verovelvollisen laiminlyöntien laatu tai toistuvuus vaadi veron määräämistä tai oikaisua.

Pääsääntönä olisi, että verotusta voitaisiin oikaista, vero määrätä tai päätöstä oikaista sekä verovelvollisen hyväksi että vahingoksi yleisessä kolmen vuoden määräajassa verovuoden, kalenterivuoden tai tilikauden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Valmisteverotuksen nykytilasta poiketen päätös veron määräämisestä tai päätöksen oikaisusta verovelvollisen hyväksi olisi tehtävä yleisen kolmen vuoden määräajan kuluessa.

Verovelvollisen vahingoksi tehtävän veron määräämisen ja verotuksen tai päätöksen oikaisun määräaika olisi mahdollista veroviranomaisen harkinnan perusteella jatkaa yhdellä vuodella. Menettely olisi tarkoitettu poikkeukselliseksi ja sovellettavaksi vain niissä verointressiltään merkittävässä tilanteissa, joissa veroviranomaisesta riippumatta oikeita ja riittäviä tosiasiatietoja verotuspäätöksen tekemiseksi ei ehditä saada tai joissa asiaa ei ehditä selvittämään riittävästi ennen verotuksen muuttamiseen liittyvän määräajan päättymistä ja valvontatoimi olisi tämän vuoksi kesken. Sääntely olisi tarpeen sen vuoksi, että yleinen kolmen vuoden määräaika saattaa erityisissä tilanteissa muodostua verotuksen oikeellisuuden varmistamisen kannalta liian lyhyeksi. Hallintopäätökseltä, kuten verotuspäätökseltä, edellytetään, että asia on tosiseikoiltaan riittävästi selvitetty ja asian käsittelyssä on noudatettu asianmukaisia menettelytapoja, kuten kuu-

lemismenettelyä. Myös verovelvollisen oikeusturvan toteutuminen edellyttää, että asia selvitetään riittävästi ja asianmukaisesti ennen ratkaisun tekemistä. Ilman ehdotettua sääntelyä asia voitaisiin joutua ratkaisemaan puutteellisen tosiasiaselvityksen perusteella.

Vero voitaisiin määrätä ja verotusta tai päätöstä oikaista verovelvollisen vahingoksi erityistilanteissa kuuden vuoden määräajan kuluessa. Pidennetty määräaika olisi mahdollinen ainoastaan laissa säädetyin erityisin edellytyksin. Mahdollisuutta pidempiin oikaisuaikeihin verotuksessa tarvittaisiin tiettyjen asiaryhmien osalta verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi, ja pidennetty määräaika turvaisi asian riittävää ja asianmukaista selvittämistä ennen päätöksentekoa. Lisäksi rikoslaissa tarkoitetuissa veropetosasioissa verotusta voitaisiin oikaista, vero määrätä tai päätöstä oikaista verovelvollisen vahingoksi silloinkin, kun edellä selostetut muut määräajat olisivat kuluneet umpeen. Määräaika rikosperusteiseen verotuksen muuttamiseen olisi aina vuosi sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana syyttäjä olisi nostanut syytteen.

Valmisteverotuksessa määräajat laskettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaan pääsääntöisesti sen kalenterivuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, johon kuuluvalta verokaudelta vero olisi tullut ilmoittaa ja maksaa. Jos verovelvollisen tilikausi poikkeaisi kalenterivuodesta ja samalla verokausi olisi kalenterikuukausi, määräajat laskettaisiin kuitenkin tilikauden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Valmisteverotuslain, polttoaineverolain, sähköverolain ja jäteverolain veron palauttamista koskevia säännöksiä tarkennettaisiin näiltä osin. Autoverotuksen oikaisun ja muutoksenhaun määräajat laskettaisiin verovuoden päättymistä seuraavan kalenterivuoden alusta. Määräaikojen laskennan alkujankohta yhtenäistyisi siten niiden Verohallinnon kantamien verojen kanssa, joissa on käytössä verovuoden käsite.

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuksen yhdistetyistä päätöksistä luovutettaisiin. Valmisteverotuslain säännös oikaisusta ja jälkiverotuksen toimittamisesta verokautta pidemmältä ajalta kumottaisiin. Valmisteverotuksessa sovellettavasta verokaudesta säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa. Oma-aloitteisia veroja koskevan verotusmenettelyn mukaisesti verovelvollinen korjaisi itse veroilmoituksessaan olevat verokautta koskevat virheet. Vastavasti myös veron määräämistä ja päätöksen oikaisua koskeva päätös annettaisiin enintään verokauden pituiselta ajanjaksolta. Oikeustilan selkeyttämiseksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin lisättäisiin asiaa koskeva nimenomainen säännös. Kuten oma-aloitteisissa veroissa nykyisin, hallinnollisen tehokkuuden vuoksi eri verokausia koskevat erilliset verotuspäätökset voitaisiin kuitenkin sisällyttää samaan päätöksiäkirjaan.

Muutoksenhaku

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnon toimivaltaan kuuluvassa valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa otettaisiin käyttöön oikaisulautakuntamenettely, eli vireille tulevat oikaisuvaatimukset ratkaistaisiin yhteneväisesti muiden Verohallinnon verolajien kanssa verotuksen oikaisulautakunnassa. Oikaisulautakuntamenettely koskisi Verohallinnon valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa tekemiä verotuspäätöksiä ja muita päätöksiä sekä näiden verolajien veronkantoon liittyviä päätöksiä ennakkoratkaisuja lukuun ottamatta. Verohallinto voisi ratkaista oikaisuvaatimuksen kuitenkin siltä osin kuin verovelvollisen vaatimus hyväksytään, jollei muutoksenhakija ole Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö.

Valmiste- ja autoverotuksessa sovellettavat oikaisulautakunnan ratkaisuja koskevat valitusajat vastaisivat muussa Verohallinnon toimivaltaan kuuluvassa verotuksessa sovellettavia valitusajkoja, eli valitus hallinto-oikeuteen olisi tehtävä 60 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvallontayksikön määräaika laskettaisiin

päätöksen tekemisestä. Valitusaika valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa lyhenisi merkittävästi nykyisestä, mutta muutosehdotus vastaisi paremmin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain yleissääntelyä, jonka mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa valituskelpoisen päätöksen tiedoksisaannista.

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnon muussa verotusmenettelyssä sovellettava ennakkopäätösvalitusmenettely laajennettaisiin Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaan valmiste- ja autoverotukseen. Tämä tarkoittaisi, että verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä voisi hakea ennakkopäätösvalituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Tämä parantaisi verovelvollisten oikeusturvaa sekä verojärjestelmän yleistä toimivuutta lisäämällä verotuksen ennustettavuutta, oikeusvarmuutta ja yhtenäisyyttä.

Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinnon toimittamassa autoverotuksessa otettaisiin myös käyttöön täydentävää verotuspäätöstä koskeva menettely. Verohallinto tekisi ensimmäistä verotuspäätöstä täydentävän verotuspäätöksen, jos verovelvollinen ilmoittaisi oikaisuvaatimuksella ilmoittamisvelvollisuuden piiriin kuuluvan verotukseen vaikuttavan tiedon, jota tämä ei olisi aikaisemmin ilmoittanut tai johon verotuspäätös ei muutoin olisi perustunut. Asiat voitaisiin kuitenkin käsitellä oikaisuvaatimusmenettelyssä, jos asioiden käsittely yhdessä olisi niiden keskinäiseen yhteyteen liittyvästä syystä perusteltua tai niiden ratkaiseminen yhdessä olisi muusta vastaavasta syystä perusteltua.

Valmisteveroa koskeviin päätöksiin haettaisiin esityksen mukaan muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kuten nykyisin. Valmisteveroja koskevien valitusten määrä on vuosittain vähäinen: vuonna 2019 valmisteverovalituksia tuli vireille Helsingin hallinto-oikeudessa 44 ja sitä edeltävänä vuonna 49. Oikaisulautakuntamenettelyyn siirtymisen voidaan arvioida jossain määrin vähentävän valitusten määrää nykyisestäään. Erityisosaamisen tarve puoltaa määrältään vähäisten valmisteverovalitusten keskitettyä käsittelyä myös jatkossa. Valmisteverotuksessa ei ole tyypillistä, että valitusasioiden määrät vaihtelisivat vuosittain huomattavasti, mistä johtuen asioiden hajauttamiselle ei olisi tarvetta ruuhkatilanteiden nykyistä paremmaksi hallitsemiseksikaan. Valmisteverovalitusten hajauttaminen ei myöskään sisälly oikeudenhoidon uudistamisohjelmaan vuosille 2013—2025 ([Oikeusministeriön mietintö ja lausuntoja 16/2013](#)).

Muita keskeisiä ehdotuksia

Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotuksen ja autoverotuksen menettelyjä tilanteissa, joissa muutoksenhakuaste kumoaa verotuksen tai muun verotuspäätöksen osittain tai kokonaan, selkeytettäisiin ja yhtenäistettäisiin Verohallinnon tehtäväalaaan kuuluvien muiden verolajien kanssa. Kun kyseessä on muutoksenhakuviranomaisen päätöksen perusteella uudelleen käsiteltävä asia, verotusta muutettaisiin noudattaen, mitä veron määräämisestä, verotuksen oikaisusta tai päätöksen oikaisusta säädetään. Vastaavasti meneteltäisiin tilanteessa, jossa verotusta on muutoin muutettava muutoksenhaun johdosta, esimerkiksi tilanteessa, jossa valitusviranomainen on hyväksynyt verovalituksen osittain tai kokonaan ja päätöksellään vahvistanut muutoksen perusteen. Muutoksenhaun johdosta tehtävät muutokset verotukseen voitaisiin tehdä, vaikka veron määräämisen tai oikaisun määräaika olisi päättynyt tai muut veron määräämisen tai oikaisun edellytykset puuttuisivat. Tehtyihin päätöksiin haettaisiin muutosta siten kuin muutoksenhausta veron määräämistä, verotuksen oikaisua tai päätöksen oikaisua koskevaan päätökseen säädetään.

Esityksessä ehdotetaan, että valmiste- ja autoverotuksessa sovellettaisiin muiden Verohallinnon kantamien verojen kanssa yhtenäisiä säännöksiä siitä, että veroviranomaisen olisi omasta aloit-

teestaan määrättävä saatavan täytäntöönpano keskeytettäväksi siltä osin kuin muutoksenhakuviranomaisen on kumonnut toimitetun verotuksen tai muutoin palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi. Mahdolliset veron perintätoimet jatkuisivat vasta sen jälkeen, kun verotus on toimitettu uudelleen ja perittävän veron määrä on selvillä. Täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan erillisen sääntelyn ja siinä noudatettavien menettelyjen avulla turvattaisiin verovelvollisen oikeusturva.

Esityksessä ehdotetaan, että valmiste- ja autoverotuksessa otettaisiin käyttöön seurannaismuutosta koskeva menettely. Seurannaismuutossäännöksen soveltamisen edellytyksenä olisi, että verotukseen ensin tehty muutos vaikuttaisi suoraan ja ilman erillistä harkintaa saman verovelvollisen tai toisen verovelvollisen verotukseen. Seurannaismuutoksen perusteena voisi olla myös verovelvollisen hakemus tai valmisteverotuksessa veroilmoitus tai oikaisuilmoitus. Tämän lisäksi seurannaismuutos voitaisiin valmisteverotuksessa tehdä tilanteessa, jossa toisessa verolajissa tehty muutos vaikuttaisi suoraan ja ilman erillistä harkintaa toisen verolajin verotukseen.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että päätöksiin, jotka koskevat arvonlisäverotuksen verovarastolupia, haettaisiin muutosta siten kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetään niin sanottujen erillispäätösten muutoksenhausta.

4.1.5 Valmisteverotukseen ja autoverotukseen liittyvät erityiset menettelysäännökset arvonlisäverolaissa

Valmisteverot

Esityksen tavoitteena on erityismenettelyn alaisiin yhteisöhankintoihin liittyvän menettelyn yksinkertaistaminen Verohallinnon kannalta. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi esityksessä ehdotetaan, että valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankinnan arvonlisäverotuksen erityismenettelyä luovutaan ja tätä menettelyä koskevat säännökset kumotaan. Arvonlisäveron ja valmisteveron verotuksen eriyttäminen merkitsisi sitä, että hankinnasta suoritettavaan arvonlisäveroon sovellettaisiin yleistä arvonlisäveroa koskevaa menettelyä. Veroilmoituksen antoajankohta ja veron maksun eräpäivä olisi siten sama kuin arvonlisäveroilmoituksen määräpäivä. Tällaisia yhteisöhankkijoita ei kuitenkaan merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Autovero

Arvonlisäverotuksen erityismenettelyä luopumista ehdotetaan myös niissä tilanteissa, joissa uudesta kuljetusvälineestä suoritetaan arvonlisäveron lisäksi autoveroa. Esityksessä ehdotetaan, että arvonlisäveron kantamisesta autoverotuksen yhteydessä luovuttaisiin ja arvonlisäveron verotusmenettelyssä ja veronkannossa siirryttäisiin oma-aloitteisten verojen menettelyyn. Yksityishenkilö ilmoittaisi ja maksaisi kaikissa tilanteissa, myös autoverolain soveltamisalaan kuuluvista ajoneuvoista, uuden kuljetusvälineen arvonlisäveron oma-aloitteisten verojen menettelyllä. Tällaisia yhteisöhankkijoita ei kuitenkaan merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

4.1.6 Valmisteverotusta ja autoverotusta koskevien tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen

Perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan PeVL 4/2014 vp ja PeVL 40/2005 vp pitänyt tärkeänä, että valtioneuvostossa selvitetään kokonaisvaltaisesti verotustietojen ja niitä vastaavien tietojen julkisuuden ja salassapidon suhdetta perustuslain julkisuusperiaatteeseen. Verotustieto-

jen julkisuutta ja salassapitoa sekä niihin liittyviä erityistarpeita ei ole tarkoituksenmukaista arvioida yksinomaan valmisteverotuksen ja autoverotuksen näkökulmasta, vaan arviointi edellyttää kaikki verolajit kattavaa selvitystä. Valmiste- ja autoverotusta koskevien tietojen julkisuutta ja salassapitoa koskevaan sääntelyyn ei näin ollen ehdoteta muutoksia tässä esityksessä, vaan asia tulee arvioitavaksi verotustietojen julkisuutta ja salassapitoa koskevan kokonaisselvityksen yhteydessä.

4.1.7 Muut ehdotukset

Verovarastolupa arvonlisäverotuksessa

Sähköisen asioinnin lisäämiseksi esityksessä ehdotetaan, että vastaavasti kuin valmisteverolu- vissa myös arvonlisäverotuksen verovarastoluissa otetaan käyttöön sähköinen hakemusmenet- tely. Sekä hakemus että varaston pohjapiirros lähetettäisiin Verohallinnolle sähköisesti. Luvan- varainen toiminta on pääsääntöisesti elinkeinonharjoittajien harjoittamaa toimintaa, jossa val- mius sähköiseen menettelyyn on hyvä. Eräissä harvoissa tilanteissa luvanhakijana voi kuitenkin olla luonnollinen henkilö tai ulkomaalainen, joille sähköiset menettelyt eivät poikkeuksellisesti olisi saatavilla. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti kaikkien on saatava asiansa käsitte- lyksi viranomaisessa, joten Verohallinto voisi erityistilanteissa sallia hakemuksen tekemisen muutoin kuin sähköisesti. Verovarastolupaa koskeva päätös voitaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaan antaa verovelvolliselle tiedoksi sähköisesti verovelvollisen suos- tumuksella samaan tapaan kuin muut Verohallinnon päätökset.

Ennakkoperintärekisteriin merkitseminen ja siitä poistaminen

Esityksessä ehdotetaan, että liiketoimintakieltoon määrääminen olisi peruste olla merkitsemättä yritystä ennakkoperintärekisteriin tai poistaa yritys ennakkoperintärekisteristä. Liiketoiminta- kieltoon määrääminen ei nykyisin ole ennakkoperintälain mukaan este rekisteriin merkitsemi- selle tai siitä poistamiselle, vaikka liiketoimintakiellon määräämisen perusteena ovat pääasial- lisesti sen tyyppiset velvoitteiden laiminlyönnit ja menettelyt, joiden perusteella voidaan olettaa henkilön laiminlyövän myös verotukseen liittyviä velvoitteitaan. Tätä voidaan pitää ennakkoperintärekisteröinnin tavoitteiden näkökulmasta ongelmallisena.

Ehdotettu muutos laajentaisi rekisteröinnin esteitä ja rekisteristä poistamisen perusteita nykyti- laan verrattuna, koska liiketoimintakiellon perusteena voivat olla myös muut velvoitteiden lai- minlyönnit ja menettelyt kuin vain verotukseen ja kirjanpitoon liittyvien velvoitteiden laimin- lyönnit.

Ennakkoperintärekisteriin merkitsemättä jättäminen liiketoimintakiellon johdosta ei sinänsä es- täisi yritystä tai henkilöä harjoittamasta sellaista toimintaa, jota liiketoimintakielto ei kiellä. Jos yritystä tai elinkeinonharjoittajaa ei olisi suorituksen maksuhetkellä merkitty ennakkoperintä- rekisteriin, työkorvauksen maksajan olisi toimitettava maksamastaan työkorvauksesta ennakon- pidätys.

Arvonlisäveron palauttaminen hakemuksesta

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki koskee verovelvollisia. Laissa ei mainita nimen- omaisesti palautuksen hakijoita tai palautukseen oikeutettuja. Verovelvollista koskevien sään- nösten soveltaminen hakemuksesta palautettavaan arvonlisäveroon, palautuksen hakijaan ja pa- lautukseen oikeutettuun edellyttää näin ollen erillisiä, yksilöityjä viittauksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiin.

Sääntelyn selkeyttämiseksi esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi, mitä verovelvollista koskevia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyn säännöksiä sovelletaan arvonlisäverotuksen palautuksenhakijoihin. Sääntely olisi yhtenäistä valmisteverotuksen osalta ehdotettavan palautuksenhakijoita koskevan sääntelyn kanssa.

Rekisterisääntelyn täydentäminen

Esityksessä ehdotetaan, että ennakkoperintärekisteriä ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriä koskevaa sääntelyä täydennettäisiin. Vastaavasti kuin valmisteverotuslakiin ja autoverolakiin myös ennakkoperintälakiin ja arvonlisäverolakiin lisättäisiin rekisterin käyttötarkoitusta ja rekisteritietojen säilytysaikaa koskevat säännökset.

Läsnäolo verotarkastuksessa

Valmisteverotuksessa on nykyisin mahdollista, että toisen viranomaisen edustaja on läsnä verotarkastuksessa. Esityksessä ehdotetaan, että mahdollisuus toisen viranomaisen läsnäoloon laajennettaisiin koskemaan kaikkia verolajeja. Toisen viranomaisen asiantuntija-apu saattaisi olla välttämätöntä esimerkiksi tontinrajoja tai varaston arvoa määritettäessä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotuksen mukaan valmisteverojen ilmoitus- ja maksupäivät yhtenäistettäisiin muiden oma-aloitteisten verojen kanssa. Ehdotus pidentäisi säännöllisesti toimivien verovelvollisten veronmaksuaikaa noin kahdella viikolla ja satunnaisesti toimivien verovelvollisten maksuaikaa enimmillään reilulla kuukaudella. Muutos veron maksamisen jaksotukseen tarkoittaisi muutoksen voimaantulovuonna merkittävää kertaluonteista verotuoton pienentymistä. Voimaantulovuonna marraskuun verokauden verotuotto kertyisi nykyisen joulukuun sijaan vasta seuraavan vuoden tammikuussa, mikä tarkoittaisi vuonna 2021 vajaan 600 miljoonan euron kertaluonteista valtion verotuoton pienentymistä veron maksun myöhentyessä. Edellä mainittu sopeutettaisiin valtiontalouden kehysten puitteisiin ja otettaisiin huomioon valtion vuoden 2021 talousarvioehdotusta laadittaessa.

Kertaluonteisen verotuoton pienentymisen lisäksi valtio saisi jatkossa valmisteverotulot nykyistä myöhemmin. Tästä aiheutuisi korkotappiota, joka heikentäisi valtion taloutta. Säännöllisesti toimivien verovelvollisten maksamien verojen osuus koko valmistevero- ja jäteverokertymästä oli 99,8 prosenttia eli noin 7 400 miljoonaa euroa vuonna 2019. Tälle summalle korkotappio olisi kahden prosentin vuosittaisella nimelliskorolla laskettuna noin 6 miljoonaa euroa vuodessa. Satunnaisesti toimivat verovelvolliset maksoivat valmisteveroja vuonna 2019 puolestaan noin 20 miljoonaa euroa, mille summalle laskettuna korkotappio olisi vähäinen, noin 30 000 euroa vuodessa.

Eräpäivän muutoksen ei arvioida heikentävän valmisteverojen kertymistä, koska sekä valmisteverot että valmisteveroa maksavien asiakkaiden oma-aloitteiset verot maksetaan nykyisin lähes täysimääräisesti eräpäivänä. Valmisteverojen siirtymisen osaksi oma-aloitteisten verojen kokonaisuutta voidaan ennemminkin katsoa tehostavan verojen kertymistä entisestään, koska muista oma-aloitteisista veroista muodostuvat palautukset voitaisiin käyttää valmisteveron suoritukseksi nykyistä kuittausmenettelyä joustavammin.

Ehdotuksen mukaan rekisteröidyn autoveroilmoittajan uusien ajoneuvojen verotuksessa ilmoitusjakso muuttuisi, mikä siirtäisi veron eräpäivää keskimäärin yhdeksän päivää nykyistä myöhemmäksi. Myös tästä aiheutuisi valtiolle vuosittain vähäisiä lisääntyneitä rahoituskustannuksia. Lisäksi myös muiden kuin rekisteröityjen autoveroilmoittajien maksuajankohta siirtyisi, millä ei kuitenkaan arvioida olevan juurikaan taloudellisia vaikutuksia.

Autoveron kantamatta jättäminen viritetyistä mopoista ja nelipyöristä vähentäisi autoveron tuottoa noin 25 000 eurolla vuosittain. Ajoneuvon virittämällä on vaikutusta yleiseen liikenneturvallisuuteen, mitä ehdotettu muutos voisi jossain määrin heikentää. Ehdotetun muutoksen vaikutusta viritämisen yleisestäävyyteen ja liikenneturvallisuuteen voidaan kuitenkin pitää vähäisenä, sillä määrättävä vero on jäänyt hyvin pieneksi, minkä lisäksi autoveron osuus viritämisestä seuraavista maksuista on vähäinen.

Esityksessä ehdotettavat lainsäädäntömuutokset mahdollistaisivat osaltaan Verohallinnon uuden tietojärjestelmän käyttöönoton valmiste- ja autoverotuksessa. Verohallinto on arvioinut, että käyttöönoton vaatimat tietojärjestelmän muutustyöt aiheuttaisivat yhteensä noin 34 miljoonan euron kustannukset. Verohallinnon toimintamenoihin on myönnetty hankkeen investointimenoja varten yhteensä 17,35 miljoonan euron rahoitus. Tietojärjestelmämuutosten lisäksi Verohallinnolle aiheutuu kustannuksia toimintojen uudistamisesta, toiminnan suunnittelusta, ohjeistuksesta, koulutuksesta ja viestinnästä. Kustannukset katettaisiin Verohallinnon vuosittaisista toimintamäärärahoista.

Lainsäädäntöön ehdotettavien muutosten arvioidaan osaltaan pienentävän Verohallinnon tietojärjestelmämuutoksien kokonaiskustannuksia jatkossa, koska valmiste- ja autoverotuksen nettelyjen ja lainsäädännön yksinkertaistaminen ja yhtenäistäminen muiden Verohallinnon kantamien verojen kanssa helpottaa tarvittavien toiminnallisuuksien toteuttamista Verohallinnon tietojärjestelmään. Toisaalta tietojärjestelmän käyttöönotto valmiste- ja autoverotuksessa vaatii Verohallinnolta huomattavaa työpanosta. Siirtymävaiheen jälkeen yhtenäistetyn kaikille verolajeille yhteisen verotusjärjestelmän johdonmukaisuuden ja selkeyden arvioidaan alentavan Verohallinnon hallinnollisia kustannuksia ja parantavan toiminnan tuottavuutta.

Sen jälkeen, kun Verohallinnon uusi tietojärjestelmä on otettu käyttöön valmiste- ja autoverotuksessa, näitä veroja koskevien nykyisten verotusjärjestelmien ylläpidosta ja siihen liittyvästä kehitystyöstä Tullissa voidaan pääosin luopua. Tämä tarkoittaisi Tullille nykyisten 595 000 euron suuruisten vuosittaisten tietojärjestelmäkustannusten säästöä. Verohallinnon tietojärjestelmän ylläpitokustannuksiksi on arvioitu valmiste- ja autoverotuksen osalta yhteensä 350 000 euroa. Yhteensä tietojärjestelmien ylläpidon hankinnassa säästettäisiin siten 245 000 euroa vuosittain vuodesta 2022 lähtien. Vuonna 2021 säästön ennakoidaan olevan 150 000 euroa pienempi, sillä Tulli ylläpitäisi nykyisiä verotuksen tietojärjestelmiä maaliskuun 2021 loppuun rajoitetusti. Tullin vastuulla olevat valmisteverot kannettaisiin nykyiseen tapaan tullausjärjestelmällä, mistä ei aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia.

Liikenne- ja viestintävirastossa ehdotettavat muutokset aiheuttaisivat toimintojen uudistamiseen, toiminnan suunnitteluun, ohjeistukseen, koulutukseen ja viestintään liittyviä kustannuksia. Kustannusten ei arvioida olevan merkittäviä, ja ne katettaisiin Liikenne- ja viestintäviraston toimintamäärärahoista.

Vaikutukset verovelvollisille

Valmiste- ja autoverojen maksupäivän myöhentämisestä verovelvolliset saisivat vuosittaisen korkohyödyn, minkä seurauksena niiden vuosittainen rahoitusasema paranisi. Yritysten saama

rahoitushyöty olisi mahdollisesti suurempi kuin valtion korkotappio, koska rahoituksen kulut ovat yrityksille yleensä suuremmat kuin valtiolle.

Valmistevero- ja autoveroilmoitusten tietosisältöön ja veron maksamiseen liittyvät muutokset saattaisivat edellyttää verovelvollisilta ja veroilmoituspalveluiden tarjoajilta muutoksia tietojärjestelmiin, mistä aiheutuisi kertaluonteisia kustannuksia. Myös muutokseen liittyvä tiedottaminen ja koulutus sitoisi muutosvaiheessa verovelvollisten resursseja. Valmisteverotuksessa yhden verolajikohtaisen veroilmoituksen antamiseen siirtyminen saattaisi lisäksi vaatia muutoksia yrityksen sisäisiin toimintaprosesseihin.

Seuraamusmaksujen kokonaismäärien ei arvioida merkittävästi poikkeavan nykyisestä, mutta seuraamusmaksujärjestelmän uudistaminen voisi vaikuttaa seuraamusmaksuista yksittäiselle verovelvolliselle aiheutuviin kustannuksiin. Esityksessä seuraamusmaksujen taso on erityisesti veronkorotuksen osalta pyritty asettamaan nykyistä verotuskäytäntöä vastaavasti. Toisaalta nykyistä kaavamaisempien säännösten takia seuraamusmaksu tulisi määrättäväksi myös eräissä sellaisissa tapauksissa, joissa veronkorotus tai virhemaksu on nykyisin jätetty määräämättä voimassa oleviin säännöksiin liittyvän harkintavallan nojalla. Seuraamusmaksujen uhan arvioidaan kuitenkin myös osaltaan vähentävän esimerkiksi myöhässä annettujen ilmoitusten määrää. Seuraamusmaksujärjestelmän uudistuksen taloudellinen vaikutus arvioidaan siten vähäiseksi.

Autoveron kantamatta jättäminen viritetyistä mopoista ja nelipyöristä vähentäisi verovelvolliselle kohdistuvia kustannuksia mopojen osalta noin 100 eurolla ja nelipyörien osalta noin 1 100 eurolla.

Muilta osin esityksessä ehdotetuilla muutoksilla ei arvioida juurikaan olevan taloudellisia vaikutuksia verovelvollisille.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Muiden verolajien kanssa yhtenäinen verotus- ja veronkantomenettely sekä muutoksenhaku- ja seuraamusjärjestelmä mahdollistaisi Verohallinnon toimintojen järjestämisen tehokkaalla tavalla. Ehdotettavat muutokset poistaisivat eroavaisuuksia verolajien välillä ja yhdenmukaistaisivat verolainsäädäntöä, jolloin tarve ylläpitää verolajikohtaisia erityismenettelyjä vähenisi merkittävästi. Muutokset helpottaisivat veroviranomaisten toimintaa ja työskentelyä menettelyyn liittyvien tulkinallisten tilanteiden vähentyessä. Osa ehdotettavista muutoksista vähentäisi virkailijatyönä tehtävän rutiinityön määrää, jolloin Verohallinto voisi kohdentaa resurssit aiempaa paremmin verovalvontaan, ennakoivaan ohjaukseen ja neuvontaan. Tämä vaikutus olisi tosin vähäinen niin kauan kuin valmiste- ja autoverotuksessa ei voitaisi hyödyntää automaattista päätöksentekoa, vaan päätökset tehtäisiin virkailijatyönä. On kuitenkin arvioitu, että päätösten tekeminen virkailijatyönä kaikissa tilanteissa olisi kuitenkin väliaikaisesti mahdollista ilman lisäresursseja ottaen huomioon auto- ja valmisteverotuksessa tehtävien päätösten suhteellisen vähäisen määrän muuhun verotukseen nähden. Kyse olisi nimenomaan siitä, mihin Verohallinto voisi resurssinsa kohdentaa. Esitykseen sisältyvät ehdotukset tarkoittaisivat lisäksi sitä, että muun muassa ohjeistuksen ja tarvittavien lomakkeiden määrä vähenisi.

Sähköisen menettelyn lisääminen valmiste- ja autoverotuksessa nopeuttaisi ja tehostaisi Verohallinnon työtä ja mahdollistaisi näin Verohallinnon henkilöstöresurssien kohdistamisen verovalvonnan kannalta tuottavammin. Sähköisen ilmoittamisen lisääntyminen vähentäisi myös automaattisen ohjauksen ja tarkistustoimintojen ansiosta virheellisten ilmoitusten määrää sekä ilmoitusten sähköiseen muotoon muuttamisesta aiheutuvaa työmäärää Verohallinnossa.

Valmisteverojen ja autoveron kannossa ja perinnässä siirryttäisiin myös käyttämään samaa tietojärjestelmää kuin muiden verojen kohdalla, mikä yksinkertaisi kantomenettelyä ja lisäisi veronkantoprosessin sujuvuutta. Samalla ohjaaviin ja veron kertymisen turvaaviin toimenpiteisiin ryhtyminen helpottuisi.

Valmiste- ja autoverotuksessa otettaisiin käyttöön oikaisulautakuntamenettely, mikä lisäisi muutoksenhakuasioissa Verohallinnon toiminnan hallinnollista tehokkuutta. Verotuksen oikaisulautakunnan ja Verohallinnon yksiköiden valtakunnallinen toimivalta mahdollistaisi samanlaisten oikaisuvaatimusten käsittelyn keskittämisen ja joustavat toimintamallit parantaisivat mahdollisuuksia samanlaisten tapausten yhdenmukaiseen ja samanaikaiseen käsittelyyn. Oikaisulautakunnan käsiteltäväksi tulisi kuitenkin muutoksen seurauksena aiempaa enemmän asioita. Täydentävää verotuspäätöstä koskevan menettelyn laajentaminen autoverotukseen toisaalta selkeyttäisi ensiasteessa tapahtuvan verotuksen toimittamisen ja muutoksenhaun välistä suhdetta autoverotuksessa sekä vähentäisi oikaisuvaatimusmenettelyssä käsiteltävien tapausten määrää. Koska valmisteverotuksessa otettaisiin lisäksi samanaikaisesti käyttöön oma-aloitteinen virheen korjaamismenettely, oikaisulautakuntamenettelyn laajentamisen kyseisiin verolajeihin ei arvioida lisäävän Verohallinnon työmäärää merkittävästi tai pidentävän käsittelyaikoja. Erityistä huomiota tulisi kuitenkin kiinnittää valmiste- ja autoverotuksen asiantuntemuksen turvaamiseen lautakunnassa. Lautakunnan kokoonpanossa huomioitaisiin, että näissä veroissa valtio on ainoa veronsaaja. Oikaisulautakuntamenettely parantaisi myös valitusten käsittelyn edellytyksiä hallinto-oikeudessa.

Verohallinnon henkilöstön kouluttamiseen, verovelvollisten ohjaukseen sekä tiedottamiseen liittyvät resurssitarpeet lisääntyisivät alkuvaiheessa uusiin menettelyihin siirryttäessä. Työn automatisoituminen ja painottuminen riskiperusteiseen valvontaan toteutuisi varsinaisesti vasta siinä vaiheessa, kun valmiste- ja autoverotuksessa olisi mahdollista hyödyntää automatisoitua päätöksentekoa. Asiakasohjaus-, koulutus- ja viestintätarpeita liittyisi erityisesti valmisteverotuksen muuttumiseen oma-aloitteiseksi verotukseksi sekä autoverotuksen verotus- ja veronkantoprosessin muuttumiseen. Myös esimerkiksi uudenlaiset lomakkeet ja sähköisen asioinnin mahdollistaminen rekisteröintiasioissa edellyttäisivät virkailijoiden kouluttamista ja asiakasohjausta.

Liikenne- ja viestintävirastossa verotusmenettelyyn ehdotettavat muutokset tehostaisivat toimintaa, ja autoverotuksen lainsäädäntöön liittyvät tulkintatilanteet selkiytyisivät. Henkilöstön kouluttamiseen, verovelvollisten ohjaukseen sekä tiedottamiseen liittyvät resurssitarpeet lisääntyisivät alkuvaiheessa kuitenkin myös Liikenne- ja viestintävirastossa.

Autoveron kantamatta jättäminen viritetyistä mopoista ja nelipyöristä vähentäisi verotuksen toimittamisesta aiheutuvia viranomaiskustannuksia. Muutoksella olisi välillistä vaikutusta myös poliisin ja hallintotuomioistuinten toimintaan. Poliisin osalta kyse on toiminnan tehostumisesta siltä osin, kuin verotusta koskevan valvontailmoituksen tekemisestä liittyvät työvaiheet jäisivät pois.

Valmisteveron ja autoveron eriyttäminen yhteisöhankearvonlisäverosta yksinkertaistaisi menettelyä Verohallinnon kannalta. Muutos mahdollistaisi yhteisöhankearvonlisäveron ilmoittamisen ja maksamisen valvonnan osin vastaavasti kuin muussa arvonlisäverotuksessa. Uusien kuljetusvälineiden yhteisöhankearvonlisäveron valvonnassa käytettäisiin jatkossa autoverotustietoja, Liikenne- ja viestintävirastosta saatavia rekisteröintitietoja sekä muista jäsenvaltioista saatavia arvonlisäverotusta koskevia tietoja. Valvonta tulee pohjautumaan yhä enemmän monipuoliseen riskianalyysiin. Verohallinto aikoo lisäksi panostaa verovelvollisten ennakkolliseen ohjaukseen. Ehdotetun muutoksen ei katsota vaikuttavan olennaisesti veron suorittamiseen eikä valvontamahdollisuuksiin.

4.2.3 Verovelvolliseen kohdistuvat muut kuin taloudelliset vaikutukset

Valmiste- ja autoverotuksen verotusmenettelyiden yhtenäistyminen muiden Verohallinnon verotusmenettelyiden kanssa sekä ehdotettu yhtenäinen kantomenettely ja siihen liittyvä ratkaisukäytäntö mahdollistaisivat verovelvollisen asioiden käsittelyn kokonaisuutena. Muutokset parantaisivat verovelvollisen oikeusturvaa esimerkiksi ilmoittamiskäytäntöjen, seuraamusmaksujen ja muutoksenhaun osalta. Yhtenäiset menettelyt tukisivat saman tyyppisten asiakokonaisuuksien käsittelyä yhdenvertaisesti ja toisiaan vastaavien periaatteiden mukaisesti. Lisäksi muun verotuksen kanssa yhteiset verotusmenettelyt ja asiointikanavat helpottaisivat valmiste- vero- ja autoverovelvollisten asiointia Verohallinnossa alentaen verovelvollisten hallinnollista taakkaa. Menettelyiden yksinkertaistaminen nopeuttaisi joiltain osin myös asioiden käsittelyä Verohallinnossa. Virkailijäkäsittelystä huolimatta käsittelyaikojen ei arvioida merkittävästi pidentyvän. Lainsäädännön selkeys ja läpinäkyvyys parantuisi jo tässä vaiheessa ja alentaisi osaltaan verovelvollisten hallinnollista taakkaa.

Myös eräät muut ehdotettavat muutokset vähentäisivät verovelvollisiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Esimerkiksi rekisteröityneen autoveroilmoittajan antamien veroilmoitusten määrä vähenisi, ja hallinnollinen taakka näin pienenesi merkittävästi. Tilanne olisi sama sellaisilla valmisteverotuksessa satunnaisesti toimivilla verovelvollisilla, jotka vastaanottavat valmisteveron alaisia tuotteita useamman kerran kuukaudessa, sekä säännöllisesti toimivilla verovelvollisilla, joilla on useampi, nykyisin erillisillä veroilmoituksilla ilmoitettava veroton varasto.

Toisaalta joidenkin yritysten kohdalla muutos saattaisi lisätä hallinnollista työtä ja vaatia toimintamallien muuttamista. Esimerkiksi se, että valmisteverotuksen nykyisiä vähennyksiä haettaisiin jatkossa palautuksena erillisellä palautushakemuksella, lisäisi niiden verovelvollisten hallinnollista taakkaa, jotka nykytilassa ovat voineet tehdä vähennyksen täysimääräisesti verokauden veroilmoituksella. Koska palautusta voisi hakea kuitenkin lyhimmillään kalenterikuukauden jaksolta, palautusten saamisen ei arvioida myöhentyvän olennaisesti. Joidenkin verovelvollisten toimintaa vähennysmenettelystä luopuminen saattaisi helpottaa, sillä vähentämättä jääneitä määriä ei enää siirrettäisi seuraaville verokausille vaan koko palautuksen saisi yhdellä kertaa toisin kuin nykyään.

Virvoitusjuomien ja juomapakkausten pienvalmistajille säädettävä rekisteröitymisvelvollisuus lisäisi myös jossain määrin niille kohdistuvaa hallinnollista taakkaa. Toisaalta jo nykyisellään pienvalmistajien on tehtävä Verohallinnolle ilmoitus, jotta niille voidaan myöntää verovapautena EU:n valtioneuvoston mukaisista vähämerkityksistä tukea. Muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille etämyyjille sekä tiettyjen hankintojen osalta yksityishenkilöille ehdotettava ennakoilmoitusvelvollisuus myös eräiden kansallisen valmisteveron alaisten tuotteiden osalta lisäisi hallinnollista taakkaa. Laajentuva ennakoilmoitusvelvollisuus parantaisi kuitenkin verovalvonnan edellytyksiä. Muutoksessa olisi tärkeää, että myös etämyyjille varmistetaan pääsy Verohallinnon sähköiseen palveluun ennakoilmoituksen antamista varten.

Mahdollisuus antaa kaikki ilmoitukset ja tehdä kaikki hakemukset sähköisessä asiointipalvelussa helpottaisi ja nopeuttaisi asiointia. Yritystoimintaa harjoittavilla verovelvollisilla sähköisen asioinnin osuus on jo nykyisin korkea, minkä vuoksi sähköisen ilmoittamisvelvollisuuden laajentamisesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä muutoksia verovelvollisille. Lisäksi pakollinen sähköinen ilmoittaminen koskisi jatkossa lähtökohtaisesti samoja verovelvollisia, joilla on jo muissa verolajeissa velvollisuus antaa veroilmoitus sähköisesti. Sähköiseen menettelyyn siirtyminen saattaisi kuitenkin alkuvaiheessa lisätä jonkin verran esimerkiksi sähköisen pientuottajien hallinnollista taakkaa, koska näillä verovelvollisilla sähköinen asiointi on nykytilassa jonkin verran vähäisempää kuin muilla yritystoimintaa harjoittavilla verovelvollisilla. Pidemmällä aikavälillä taakka kuitenkin alenisi. Sähköiset palvelut olisivat käytännössä kaikkien saatavilla,

poikkeuksen muodostaisivat lähinnä sellaiset ulkomaiset toimijat, joilla on haasteita sähköisessä ilmoittamisessa tarvittavien tunnisteiden saamisessa. Näissä tilanteissa Verohallinto voisi erityisestä syystä hyväksyä paperiveroilmoituksen antamisen edelleen.

Autoverotuksessa ajoneuvon verottomaan käyttöön ehdotettavat muutokset lisäävät käyttäjän velvollisuutta olla tietoinen verotukseen ja ajoneuvon verottomaan käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista. Toisaalta lainsäädäntöä selkeytettäisiin ja verottomaan käyttöön liittyviä velvollisuuksia ja seuraamuksia täsmennettäisiin, joten käyttäjän mahdollisuudet arvioida omia oikeuksia ja velvollisuuksia parantuisivat. Muutokset voisivat kuitenkin yksittäistapauksissa lisätä laiminlyöntejä ja niistä aiheutuvia seuraamuksia. Autoveron suorittamisvelvollisuuden tarkentaminen selkeyttäisi autoverovelvollisuuden syntymisperusteita, mutta muuttaisi toisaalta jossain määrin nykytilaa. Erityisesti se, että ajoneuvon käyttö käyttöönottoilmoituksen nojalla ennen ajoneuvon rekisteröintiä katsottaisiin jatkossa verolliseksi käytöksi, olisi selkeä muutos verovelvollisen kannalta. Lisäksi verovelvollisen mahdollisuudet autoveroilmoituksen peruuttamiseen vähenisivät, koska autoveroilmoitus olisi mahdollista peruuttaa vain, jos ajoneuvo ei ole ollut verollisessa käytössä. Veroilmoituksen peruuttamiselle säädettäisiin myös nykytilasta poiketen määräaika, mikä rajoittaisi verovelvollisen mahdollisuuksia peruuttaa antamansa autoveroilmoitus. Verovelvollisen olisi kuitenkin jatkossa mahdollista vaatia, että ajoneuvosta määrättävä vero suhteutettaisiin aikaan, jonka ajoneuvo on ollut verollisessa käytössä Suomessa.

Esityksen mukaan valmisteverotuksen ja autoverotuksen rekistereihin merkitsemisestä ja niistä poistamisesta tehtäisiin aina muutoksenhakukelpoinen päätös. Muutos selkeyttäisi menettelyä ja vahvistaisi verovelvollisten oikeusturvaa.

Veronkanton ehdotettujen muutosten myötä erityisesti valmisteverojen maksaminen yksinkertaistuisi, koska valmisteverot ja muut oma-aloitteiset verot voisi maksaa oma-aloitteisten verojen yleisenä eräpäivänä asiakaskohtaisella oma-aloitteisten verojen viitenumerolla. Toisaalta verovelvollinen ei voisi lähtökohtaisesti enää itse valita, minkä veron suorituksiksi maksun haluaa käyttää.

Muutosverotuksen ja muutoksenhaun edellytysten yhtenäistäminen selkeyttäisi menettelyä, lyhentäisi käsittelyaikoja ja parantaisi eri verolajien päätösten yhtenäisyyttä. Oikaisulautakuntamenettelyn laajentaminen valmiste- ja autoverotukseen mahdollistaisi sen, että verovelvollinen voisi ennakkoratkaisuja lukuun ottamatta hakea muutosta kaikkiin Verohallinnon muutoksenhakukelpoiisiin päätöksiin ensiasteena verotuksen oikaisulautakunnalta. Verotuksen oikaisulautakunnan itsenäinen asema vahvistaisi valmiste- ja autoverotusta koskevan oikaisuvaatimuksen käsittelyä puolueettomasti ja verotusta koskevan päätöksen tehneestä Verohallinnon yksiköstä riippumattomasti, mikä parantaisi verovelvollisen oikeusturvaa. Myös ennakkopäätösvalitusmenettelyn laajentaminen valmiste- ja autoverotukseen edistäisi verotuksen ennustettavuutta, oikeusvarmuutta ja yhtenäisyyttä. Verovelvollinen voisi saada tiettyssä tilanteessa yksittäiseen tulkinnanvaraiseen kysymykseensä ylimmän oikeusasteen ratkaisun nykyistä nopeammin. Käytännössä ennakkopäätösvalitukset ovat tosin ainakin muiden verolajien kohdalla olleet harvinaisia.

Ehdotuksen mukaan valitusaika hallinto-oikeudelle olisi nykyistä huomattavasti lyhyempi, jos verovelvollinen valittaa oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä. Ratkaisu mahdollisesta valituksesta tulisi näin ollen tehdä pian oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen saatuaan. Muutoksenhaun määräaikojen yhtenäistäminen selkeyttäisi menettelyä, mutta lyhentäisi määräaikaan olennaisesti nykyisestä. Toisaalta se samalla lyhentäisi verotusprosessien kestoa kokonaisuudessaan.

Järjestelmä, jossa tietyistä yhteisöhankinnoista ilmoitetaan ja suoritetaan arvonlisävero samanaikaisesti valmisteveron tai autoveron kanssa, on alun perin luotu helpottamaan verovelvollisen toimintaa. Ehdotuksen mukaan näiden verolajien menettely eriytettäisiin. Tämä merkitsisi sitä, että verovelvollinen joutuisi maksamaan valmiste- tai autoveron ja arvonlisäveron eri aikaan ja eri menettelyä noudattaen. Näitä muutoksia on selostettu tarkemmin kohdassa 2.5. Verovelvollisen hallinnollisen taakan ei kuitenkaan katsota kasvavan uuden menettelyn seurauksena merkittävästi.

Liikenne- ja viestintäviraston toimittamassa autoverotuksessa muutokset parantaisivat verovelvollisen oikeusturvaa ja yksinkertaistaisivat verotusmenettelyjä. Erityisesti vaikutukset verovelvolliseen ilmenisivät verotuksen yleisten periaatteiden tarkentumisen sekä seuraamusmaksuja ja muutoksenhakua koskevien uudistusten osalta. Lisäksi autoverolainsäädännön menettelyuudistus yhtenäistäisi Verohallinnon ja Liikenne- ja viestintäviraston menettelyjä, jolloin verovelvollisten yhdenvertaisuus eri veroviranomaisten kanssa toimiessa paranisi.

5 Lausuntopalaute

5.1 Yleistä lausunnoista

Esitysluonnoksesta annettiin lausuntokierroksella 30 lausuntoa. Lausuntojen perusteella esitystä on monin paikoin täydennetty ja täsmennetty sekä joiltain osin muutettu.

Esityksen tavoitteita yhdenmukaistaa valmiste- ja autoverotusmenettelyjä muiden verojen verotusmenettelyjen kanssa kannatettiin laajalti. Lausunnoissa pidettiin myös kannatettavana sitä, että yhdenmukaistaminen vähentäisi monilta osin verovelvollisten hallinnollista taakkaa sekä veroviranomaiselle verotuksen toimittamisesta aiheutuvaa hallinnollista työtä. Elinkeinoelämä näki esitykseen kuitenkin sisältyvän myös ehdotuksia, jotka lisäisivät hallinnollista taakkaa. Uudistuksen arvioitiin aiheuttavan yrityksille myös tietojärjestelmien ja sisäisten toimintaprosessien muutoksiin liittyviä huomattavia kertaluonteisia kustannuksia. Elinkeinoelämän lausunnoissa toivottiin lisäksi muutosten toimeenpanolle riittävän pitkää siirtymäaikaa ja Verohallinnon resurssien kohdentamista muutostilanteessa ohjeistukseen ja neuvontaan.

Oikaisulautakuntamenettelyn käyttöönottoa valmiste- ja autoverotuksen muutoksenhaussa kannatettiin, mutta pidettiin tärkeänä varmistaa näitä verolajeja koskeva asiantuntijuus lautakunnassa. Valmisteverojen maksuajan pidentymisen nähtiin lisäävän yritysten taloudellista liikkumavaraa. Autoverolain rakenteen uudistamista ja lain kirjoittamista kokonaisuudessaan uudelleen pidettiin hyvänä.

Valtioneuvoston oikeuskansleri kiinnitti lausunnossaan huomiota esityksen tavoitteeseen lisätä automaatiota erityisesti autoverotuksen toimittamisessa ja totesi, ettei esityksessä ole arvioitu automaattisen käsittelyn lisäämistä siltä osin, onko asiassa otettu huomioon perustuslakivaliokunnan automaattisesta päätöksenteosta antamat lausunnot. Myös korkeimman hallinto-oikeuden, Turun hallinto-oikeuden ja Suomen Yrittäjien lausunnoissa kiinnitettiin huomiota automaattiseen päätöksentekoon verotuksessa.

Oikeusministeriö viittasi lausunnossaan perustuslakivaliokunnan verotustietojen julkisuutta koskeviin kannanottoihin ja piti esityksessä ehdotettua julkisuussäätelyä perustuslain näkökulmasta pulmallisena. Tämän lisäksi oikeusministeriö näki, että esitystä tulee täsmentää ja täydentää muun muassa sähköisen hakemisen ja ilmoittamisen sekä sanktiosäätelyn osalta.

5.2 Lausunnoista yksityiskohtaisemmin

Automaattinen päätöksenteko

Lausuntokierroksen aikana eduskunnan apulaisoikeusasiamies antoi Verohallinnon automaattista päätöksentekoa koskevan ratkaisun (EOAK/3379/2018), jonka mukaan automatisoitu päätöksentekomenettely ei täytä perustuslain vaatimuksia. Valtioneuvoston oikeuskanslerin lausunnossa todettiin, että automaattinen menettely tarvitsee eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisun ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan riittävän ja selkeän oikeudellisen perustan, joka oikeuttaa automaattisten menettelyiden käyttämiseen. Oikeuskansleri totesi, että automaattisessa päätöksenteossa tulee turvata myös hyvän hallinnon perusteiden ja virkavastuun toteutuminen säädösperusteisesti. Jatkovalmistelussa olisikin lausunnon mukaan syytä arvioida, antaako esitys riittävän oikeudellisen perustan automaation hyödyntämiseen sekä tarvittaessa täydentää esitystä tarvittavilta osin. Olisi mahdollista harkita ja osin välttämätöntäkin ainakin osin säätää verotuksen automaattisista menettelyistä verotusmenettelyä koskevassa lainsäädännössä ja osin eri hankkeessa kuin oikeusministeriön johdolla tehtävässä automaattista päätöksentekoa koskevan yleislainsäädännön valmistelussa. Lausunnon mukaan jatkovalmistelussa olisi arvioitava, missä määrin valmisteverotuksessa ja autoverotuksessa on perusteltua olla omia säännöksiään ja missä määrin säännökset automaattisesta menettelystä kootaan verotusmenettelylakiin tai ainakin huolehditaan niiden perustumisesta yhtenäisiin periaatteisiin.

Oikeuskanslerin lausunnon ja apulaisoikeusasiamiehen ratkaisun johdosta jatkovalmistelussa on selvitetty etenemisvaihtoehtoja automaattista päätöksentekoa koskevan sääntelytarpeen suhteen. Edellä mainitun lausunnon ja ratkaisun lisäksi on huomioitu, että oikeusministeriö on käynnistänyt automatisoituja hallintopäätöksiä koskevan yleissääntelyn valmistelun. Lisäksi on huomioitu, että eduskunnan perustuslakivaliokunta on katsonut automaattiseen päätöksentekoon liittyvän sellaisia perusoikeuksiin ja julkisen vallan käyttöön liittyviä erittäin laajakantoisia oikeudellisia erityiskysymyksiä, joita pitäisi arvioida yleislainsäädännön kehittämistarpeiden kannalta. Valiokunnan mielestä hallinnonalakohtaisista sääntelyehdotuksista tulisi pidättäytyä. Koska kuitenkin valmiste- ja autoverotuksen menettelyiden uudistaminen lähivuosina nähdään tarpeelliseksi muun muassa nykyisin käytössä olevien verotusjärjestelmien käyttöikään liittyvien riskien takia, jatkovalmistelussa on päädytty etenemään suunnitellun aikataulun mukaisesti. Esitystä on kuitenkin jatkovalmistelussa muutettu merkittävästi niin, että se ei miltään osin laajenna automaattisen päätöksentekomenettelyn käyttöalaa Verohallinnossa. Myös esityksen perusteluja on tältä osin täydennetty ja vaikutuksia arvioitu uudelleen. Vaikka valmisteverotukseen sovellettaisiin samoja verotus- ja veronkantomenettelysäännöksiä kuin muuhun omaaloitteiseen verotukseen ja autoverotukseen pääosin samoja tai vastaavia säännöksiä kuin muuhun maksuunpantavaan verotukseen, menettelyt toimeenpantaisiin niin, ettei niihin sisältyisi automatisoitua päätöksentekoa. Valmiste- ja autoverotuspäätökset tehtäisiin virkailijatyönä, kunnes automatisoidun päätöksenteon säädöspohjaan liittyvät kysymykset olisi ratkaistu. Esityksestä on myös poistettu ne lausuntokierroksella olleeseen luonnokseen sisältyneet muita verolajeja koskevat ehdotukset, joihin liittyi automatisoitua päätöksentekomenettelyä koskevia kysymyksiä.

Verotustietojen julkisuus ja salassapito

Oikeusministeriö totesi lausunnossaan perustuslakivaliokunnan katsoneen, että salassapidon pääsääntöön perustuva verotustietojen julkisuuslaki ilmentää perustuslain 12 §:n 2 momentin julkisuusperiaatteen näkökulmasta nurinkurista lähtökohtaa (PeVL 4/2014 vp ja PeVL 40/2005 vp). Valiokunta katsoi lausunnossaan jo vuonna 2005, että suunnitellussa lainsäädännön jatkovalmistelussa oli syytä arvioida verotustietojen julkisuuslain rakennetta ja sen suhdetta

perustuslain säännöksiin. Oikeusministeriö totesi, ettei esityksessä ole tuotu esiin, mitkä ovat ne välttämättömät syyt, joiden perusteella autoverotusta ja valmisteverotusta koskevien tietojen julkisuutta ehdotetaan rajoitettavaksi, ja että tietojen salassapidon välttämättömyys tulisi perustella ottaen huomioon perustuslain pääsääntö asiakirjojen julkisuudesta. Oikeusministeriö totesi, että ehdotettua julkisuussäätelyä voidaan edellä todetun vuoksi pitää perustuslain näkökulmasta pulmallisena.

Esityksen jatkovalmistelussa katsottiin, ettei julkisuutta ja salassapitoa sekä niihin mahdollisesti liittyviä erityistarpeita ole tarkoituksenmukaista selvittää ja uudelleenarvioida pelkästään valmiste- ja autoverotuksen osalta vaan osana laajempaa tarkastelua. Perustuslakivaliokunnan edellyttämää verotustietojen julkisuuden kokonaistarkastelua ei kuitenkaan ole resurssisyistä voitu valtiovarainministeriössä käynnistää sellaisessa aikataulussa, että sitä voitaisiin hyödyntää tämän esityksen yhteydessä. Oikeusministeriön lausunnon johdosta on jatkovalmistelussa näin ollen päädytty muuttamaan esitystä siten, ettei valmiste- ja autoverotuksen julkisuus- ja salassapitosäännöksiä tässä esityksessä ehdoteta muutettaviksi. Valmisteverotuksessa sovellettaisiin edelleen vanhan valmisteverotuslain säännöksiä. Autoverotuksessa sovellettaisiin nykyisiä, muilta osin kumottavaksi ehdotettavan autoverolain säännöksiä.

Sähköinen hakeminen ja ilmoittaminen

Oikeusministeriö totesi lausunnossaan, että esityksestä ei vaivatta ilmene, voiko sähköiseen hakemiseen tai ilmoittamiseen velvoitettu olla luonnollinen henkilö. Yksinomaan sähköinen ilmoitusvelvollisuus on merkityksellinen perustuslain 21 §:ssä tarkoitettujen hyvän hallinnon periaatteiden sekä perustuslain 6 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuuden kannalta. Oikeusministeriö huomautti, että esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa ei ole arvioitu mainittua seikkaa.

Esitystä on oikeusministeriön lausunnon johdosta täsmennetty siten, että poikkeuksesta velvollisuuteen asioida sähköisesti ehdotetaan säädettäväksi nimenomaisesti. Säätämisyjärjestysperusteluja on myös täydennetty tältä osin.

Seuraamusmaksuja koskeva säätely

Oikeusministeriö katsoi lausunnossaan, että esityksen seuraamusmaksuja koskevaa säätelyä tulisi monin paikoin täsmentää. Autoverotuksen osalta jatkovalmistelussa tulisi varmistua siitä, että laiminlyönnin vakavuusaste tulee säätelyn oikeasuhtaisuuden näkökulmasta asianmukaisesti huomioon otetuksi seuraamusmaksujen ja niiden suuruuden määrittämisessä. Valmisteverotuksen osalta oikeusministeriö kiinnitti huomiota osin viittaussäännöksiin toteutettavaksi ehdotettuun seuraamusmaksusäätelyyn ja katsoi, että jatkovalmistelussa tulisi varmistua siitä, ettei seuraamusmaksun määräämisen perusteista jää epäselvyyttä. Lausunnossa todettiin perustuslakivaliokunnan korostaneen toistuvasti, ettei hallinnollisia sanktioita koskevassa sääntelyssä voida sivuuttaa rikosoikeudelliselle laillisuusperiaatteelle ominaista vaatimusta säätelyn yleisestä tarkkuudesta.

Esitystä on oikeusministeriön lausunnon johdosta monin paikoin täsmennetty seuraamusmaksuja koskevan säätelyn osalta. Autoverotuksen osalta valmistelussa on huomioitu laiminlyönnin vakavuusasteen ilmeneminen oikeasuhtaisena seuraamusmaksun määräämisessä, ja ehdotuksia on tältä osin täydennetty ja tarkennettu.

Hallinnollisen taakan lisääntyminen

Useimmissa elinkeinoelämän lausunnoissa todettiin, että valmisteverotuksen vähennysmenettelystä luopuminen ja palautusmenettelyyn siirtyminen lisääisi merkittävästi verovelvollisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Muutamassa lausunnossa nähtiin, että jos erilliseen palautusmenettelyyn kuitenkin siirryttäisiin, palautusta tulisi voida hakea kuukausittain. Vähennysmenettelyä ehdotetaan saadusta lausuntopalautteesta huolimatta luovuttavaksi esityksestä ilmenevillä perusteilla. Esitystä on kuitenkin muutettu siten, että polttoaineveron palautusta myös hiilivetyjen talteenoton perusteella olisi mahdollista hakea kalenterikuukauden jaksolta. Esitystä on muutettu vastaavasti sähköverolaissa säädetyn vähennysmenettelyn korvaavan palautusmenettelyn osalta.

Polttoaineyhtiöiden mukaan hallinnollista taakkaa aiheutuisi myös siitä, että luovuttaisiin polttoaineverolaissa säädetystä mahdollisuudesta kohdistaa verokorjaukset sen verokauden veroilmoitukseen, jonka kuluessa korjaukset on viety kirjanpitoon. Esityksessä esiintuodut valvonnalliset syyt puoltavat kuitenkin menettelyä luopumista. Lisäksi Verohallinnon tiedossa on ainoastaan yksi verovelvollinen, joka käyttää kyseistä menettelyä. Ei olisi perusteltua säilyttää vain yhtä verolajia koskevaa ja yhden verovelvollisen soveltamaa poikkeussäännöstä yksinkertaistettaessa ja yhtenäistettäessä menettelyjä muutoin.

Autoverotusta koskevat eräät lausuntohuomiot

Verohallinnon lausunnossa todettiin, ettei ajoneuvon käyttöönotosta aiheutuva veroseuraamus olisi oikeassa suhteessa käytön tilapäisyyteen ja vähäisyyteen, jos ajoneuvoa ei olisi tarkoitus käyttää pysyvästi Suomessa, mutta ajoneuvosta ei kuitenkaan olisi mahdollista saada vientipalautusta. Lausunnon mukaan olisi tarkoituksenmukaista säätää veron määrästä erikseen niissä tilanteissa, joissa ajoneuvoa ei rekisteröidä tai ei voida rekisteröidä Suomessa. Esitystä on muutettu siten, että täysimääräinen vero voitaisiin verovelvollisen vaatimuksesta tietyissä tapauksissa suhteuttaa aikaan, jonka ajoneuvo on ollut verollisessa käytössä Suomessa.

Verohallinto toi lausunnossaan myös esiin, että rekisteröidyn asiamiehen autoveron suorittamisvelvollisuuden kiinnittämiseen rekisteri-ilmoituksen antamiseen liittyy tulkinnanvaraisuutta. Jotta rekisteröityihin asiamiehiin liittyvä verotusmenettely säilyisi jatkossakin nykyistä vastaavasti tehokkaana ja toimivana, esityksessä rekisteröidyn asiamiehen velvollisuus suorittaa autovero omistajan tai osamaksukaupassa haltijan sijasta on palautettu vastaamaan voimassa olevaa autoverolakia.

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Valmisteverotuslaki

1 §. Soveltamisala. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti valmisteverojen maksamisesta valtiolle. Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin siten, että siinä yksilöitäisiin ne lait, joissa säädettyihin veroihin ja maksuihin valmisteverotuslakia sovelletaan.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin lain soveltamisalan rajauksesta. Valmisteverotuslakia ei sovellettaisi, jos *2 momentissa* mainitussa verolajikohtaisessa valmisteverolaissa säädettäisiin valmisteverotuslaista poiketen, vaan tuolloin sovellettaisiin asianomaisen lain säännöksiä. Valmisteverotuslain säännökset olisivat siten yleissäännöksiä suhteessa *2 momentissa* mainittujen lakien säännöksiin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että valmisteveron alaisten tuotteiden veron perusteista ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Pykälän 5 momentti sisältäisi edelleen informatiivisen viittauksen Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettuun lakiin.

Pykälän uuteen 6 momenttiin otettaisiin informatiivinen säännös siitä, mitä lakia valmisteverotusta koskeviin verotusmenettelyihin ja veronkantoon sovellettaisiin. Koska valmisteverotus ehdotetaan muutettavaksi oma-aloitteiseksi verotukseksi, verotusmenettelyihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ja veronkantoon veronkantolain oma-aloitteisia veroja koskevia säännöksiä. Jos tässä laissa tai verolajikohtaisessa laissa säädettäisiin toisin, sovellettaisiin kyseisiä säännöksiä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain ja veronkantolain säännösten sijaan.

2 §. Alueellinen soveltamisala. Pykälään tehtäisiin tekninen muutos. Viittaus 1 §:ään täsmennettäisiin viittaukseksi 1 §:n 2 momenttiin mainittuun lainkohtaan ehdotetun muutoksen takia. Lisäksi täsmennettäisiin, että kyse on Euroopan unionin jäsenvaltiosta.

3 §. Tullilainsäädännön soveltaminen. Pykälässä säädetään siitä, missä tilanteessa valmisteverot kannetaan noudattaen tullilainsäädännön menettelyjä ja miltä osin tullilainsäädäntöä näissä tilanteissa sovelletaan. Verotustoimivalta on tällöin Tullilla. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selvyuden vuoksi nykyistä yksityiskohtaisemmin siitä, mihin menettelyihin tullilainsäädäntöä sovellettaisiin. Tullilainsäädäntöä sovellettaisiin nykytilaa vastaavasti valmisteveron suorittamiseen, palauttamiseen ja takaisin perimiseen sekä muuhunkin menettelyyn, samoin kuin vakuuksiin, veronkorotukseen, virhemaksuun, jälkiverotukseen ja muutoksenhakuun. Myös tiedonantovelvollisuuteen, uhkasakon asettamiseen sekä tietojen salassapitoon ja salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen ja saamiseen sovellettaisiin tullia koskevia tullilainsäädännön säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavasta poikkeuksesta 1 momenttiin. Tilanteessa, jossa tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, eikä niitä aseteta välittömästi niiden maahantuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, verotuksen toimittamiseen ja muuhun menettelyyn ei sovellettaisi tullilainsäädäntöä, jos verovelvolliselle myönnetään tullilainsäädännön mukainen maksunlykkäys. Lainkohta vastaisi nykyistä sääntelyä, mutta siihen tehtäisiin tekninen muutos lisäämällä kutsumanimike toukokuusta 2016 sovelletulle unionin tullikoodeksista annetulle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukselle. Pykälän 3 ja 4 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavasti valmisteverotusdirektiivin 3 artiklan mukaisesti siitä, että tuotaessa tuotteita 5 §:n 2 kohdassa tarkoituilta kolmansilta alueilta tai vietäessä tuotteita kolmansille alueille tulee soveltaa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia soveltuvien osin.

4 §. Toimivaltaiset viranomaiset. Pykälän 1 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin. Koska valmisteverot muuttuisivat oma-aloitteisiksi veroiksi, Verohallinto ei enää toimittaisi valmisteverotusta vaan kantaisi verovelvollisen oma-aloitteisesti ilmoittamat verot. Valmisteverotuksen toimittaminen korvattaisiin tästä johtuen valmisteverojen kantamisella.

6 §. Muut määritelmät. Pykälä sisältää laissa käytetyt muut kuin maantieteelliset määritelmät. Sääntely vastaisi suurimmalta osin nykyistä, mutta joistain määritelmistä luovuttaisiin, osaa päivitetäisiin ja pykälään lisättäisiin kaksi uutta määritelmää. Kohtien numerointi muuttuisi nykyisestä.

Tullikoodeksin kutsumanimike ehdotetaan otettavaksi käyttöön 3 §:n 2 momentissa, joten sitä ei olisi enää tarpeen määritellä. Tullikoodeksin soveltamisasetuksen määritelmästä luovuttaisiin

tarpeettomana. Voimassa olevassa tullikoodeksissa on luovuttu tullisuspensiomenettelyn ja -järjestelmän käsitteistä, joten niitä ei käytettäisi eikä näin ollen enää määriteltäisi tässä laissa.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmä määriteltäisiin pykälän *1 kohdassa* nykyistä vastaavasti siten, että siitä rajattaisiin pois ne tuotteet, joilla on muu kuin unionitavaran tullioikeudellinen asema voimassa olevan tullikoodeksin säännösten mukaisesti. Pykälän *2 ja 3 kohdaksi* otettaisiin selvyuden vuoksi uudet lähtöjäsenvaltiota ja määrjäsenvaltiota koskevat määritelmät. Lähtöjäsenvaltiolla tarkoitettaisiin sitä EU:n jäsenvaltiota, josta valmisteveron alaiset tuotteet lähetetään ja määrjäsenvaltiolla sitä EU:n jäsenvaltioita, johon tuotteet on tarkoitus toimittaa. Pykälän *4—7 kohdan* verotonta varastoa, valtuutettua varastonpitäjää, rekisteröityä vastaanottajaa ja väliaikaisesti rekisteröityä vastaanottajaa koskevat määritelmät vastaisivat nykyistä sääntelyä. Samoin tietokoneistettu järjestelmä, etämyynti, etämyyjä ja veroedustaja määriteltäisiin *9—12 kohdassa* nykyistä vastaavasti, kuten myös suora luovutus ja vientipaikka *15 ja 17 kohdassa*.

Pykälän *8, 14, 16 ja 18 kohdan* rekisteröityä lähettäjää, tuontia, tuontipaikkaa ja vientijäsenvaltiota koskevien määritelmien viittaukset aiemman tullikoodeksiin artikloihin muutettaisiin viittauksiksi voimassa olevan tullikoodeksin artikloihin. Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita koskevaan määritelmään *19 kohdassa* lisättäisiin nykyisen 22 kohdan määritelmä valmisteverotusdirektiivin soveltamisasetuksesta, jota ei näin ollen enää erikseen määriteltäisi. Nykyisistä verokauden ja verokausi-ilmoittajan määritelmistä luovuttaisiin. Verokaudesta säädetäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 2 §:ssä. Jatkossa kaikilla niillä valmisteverovelvollisilla, joiden verotukseen sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia, olisi verokausi. Verokausi-ilmoittajan käsite ei siten enää olisi riittävä erottelemaan säännöllistä ja satunnaista toimintaa. Valmisteverotuksessa säännöllisesti ja satunnaisesti toimivat verovelvolliset määriteltäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa, johon valmisteverojen ilmoittamista ja maksamista koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi.

Pykälän 7, 10, 13, 15 ja 19 kohtaan tehtäisiin lisäksi kielellisiä täsmennyksiä oikeustilaa muuttamatta.

11 a §. Sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 11 a §, joka sisältäisi väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tapahtuvaa sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä. Sääntöjenvastaisessa menettelyssä on kyse tilanteista, joissa verovelvolliselle määrätään veroa, joten olisi tarpeen poiketa eräistä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksistä, säätää veron suorittamisvelvollisuuden syntyhetkestä ja täsmentää määräaikojen laskemisen alkamisajankohtaa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin siitä, miltä osin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ei sovellettaisi, jos Verohallinnon tai Tullin valvontatoimen yhteydessä tai muutoin havaitaan, että tuotteita maahantuotaessa, vastaanottaessa tai siirrettäessä on tapahtunut sääntöjenvastaisuus. Käytännössä havainto voitaisiin tehdä esimerkiksi Verohallinnon tai Tullin suorittaman tarkastuksen yhteydessä. Siltä osin kuin soveltamista ei olisi nimenomaisesti pois suljettu, sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Sääntöjenvastaiseen menettelyyn voitaisiin esimerkiksi soveltaa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 45, 46 ja 47 §:n säännöksiä veron määräämisen määräajan jatkamisesta ja pidennetystä määräajasta sekä rikosperusteisen veron määräämisestä.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovellettaisi, jos kyseessä on sääntöjenvastainen menettely. Nykytilaa vastaavasti veron ilmoittamisaikaa ei olisi. Verohallinto määräisi veron erikseen jokaisen sääntöjenvastaisen menettelyn osalta eikä verokausittain. Vero olisi maksettava viimeistään päätöksessä mainittuna oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 2 §:n

3 kohdassa tarkoitettuna yleisenä eräpäivänä. Momentissa säädettäisiin nykyistä, kumottavaksi ehdotettavaa tämän lain 46 §:ää vastaavasti, että veron suorittamisvelvollisuus syntyy heti, kun tuotteet on sääntöjenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 44 ja 61 §:ssä säädetyn veron määräämisen, päätöksen oikaisun ja oikaisuvaatimuksen määräajan laskemisesta. Määräaika laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

13 §. Verovelvollisuus eräissä tilanteissa. Pykälän 3 momentin viittaus päivitettäisiin voimassa olevan tullikoodeksin ulkoista passitusta koskevaan artiklaan.

14 §. Veron määräytyminen. Pykälässä säädettäisiin jatkossakin siitä, minä ajankohtana voimassa olleiden säännösten mukaisesti vero määräytyy. Pykälän otsikko muutettaisiin vastamaan tarkemmin pykälän sisältöä.

Lisäksi pykälän sanamuotoja tarkistettaisiin vastaamaan paremmin oma-aloitteista verotusta. Veron määrääminen korvattaisiin veron määräytymisellä kaikissa momenteissa. Lisäksi 2 momenttiin tehtäisiin kielellinen täsmennys. Muilta osin sääntely vastaisi nykyistä.

15 §. Verotettavat määrät. Pykälän 1—4 momentin sanamuotoja tarkistettaisiin. Koska valmisteverot olisivat jatkossa oma-aloitteisia veroja ja Verohallinto määräisi veron vain poikkeustapauksissa, veron määräämisen käsite korvattaisiin käsitteellä veron suorittaminen. Muutettu sanamuoto vastaisi paremmin oma-aloitteista verotusta. Pykälän 3 momentista poistettaisiin lisäksi maininta siitä, että 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen verotukseen sovelletaan, mitä rekisteröidystä vastaanottajasta säädetään. Koska jatkossa myös 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua verovelvolliset antaisivat veroilmoituksen verokaudelta, maininta verotukseen sovellettavasta rekisteröityä vastaanottajaa koskevasta sääntelystä ei olisi enää tarpeellinen. Momenttiin lisättäisiin kuitenkin viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin, jotta olisi selvää, että myös momentissa tarkoitettua verovelvolliset antavat veroilmoituksen. Veroilmoitus olisi annettava oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 17 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti eli viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä. Yleisellä eräpäivällä tarkoitetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa kalenterikuukauden 12. päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää.

Pykälän 5 momenttia muutettaisiin niin, että siinä viitattaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiin veron ilmoittamisesta ja maksamisesta eikä enää tämän lain säännöksiin. Jos verottomassa varastossa olisi verottamattomia tuotteita silloin, kun luvan peruuttaminen tulee voimaan, tuotteet katsottaisiin kulutukseen luovutetuiksi. Niistä ilmoitettaisiin ja maksettaisiin vero oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 17 §:n 1 momentin ja 32 §:n 1 momentin mukaisesti.

Koska veron ilmoittamiseen ja maksamiseen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia, ilmoittamisen ja maksamisen määräaika pitenis nykyisestä. Pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valtuutettua varastonpitäjää, rekisteröityä vastaanottajaa ja veroedustajaa antaisivat luvan voimassaoloajalta ilmoituksen verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Pykälään lisättävässä 6 momentissa säädettäisiin, että 1—5 momentin verotettavia määriä koskevia säännöksiä sovellettaisiin veron oma-aloitteisen suorittamisen lisäksi myös silloin, kun Verohallinto tai Tulli määrää veron.

16 §. Verosta tehtävät vähennykset. Pykälä kumottaisiin. Pykälässä säädetystä veron vähennysmahdollisuudesta luovuttaisiin. Samoilla perusteilla, joilla on ollut mahdollista tehdä vähennys, voisi jatkossa hakea veron palautusta. Perusteet saada maksettu vero takaisin pysyisivät näin entisinä, mutta vähennysmenettelystä siirryttäisiin palautusmenettelyyn. Palautusperusteista säädettäisiin 83 §:ssä ja palauttamisesta 83 a §:ssä.

17 §. Valmisteverottomuus. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä valmistettavat, hallussa pidettävät tai siirrettävät tuotteet ovat verottomia, samoin kuin tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksissa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai vientimenettelyyn. Momentin viittaukset tullikoodeksin asianomaisiin artikloihin päivitetäisiin vastaamaan voimassa olevaa tullikoodeksia. Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että valmisteveronalaisten tuotteiden verottomuudesta säädetään lisäksi asianomaisissa valmisteverolaeissa.

18 §. Vapautukset valmisteverosta. Pykälässä säädetään muun muassa diplomaattien sekä kansainvälisten järjestöjen käyttöön tarkoitettujen tuotteiden verottomuudesta. Pykälän *2 momentin* mukaan energiatuotteiden ja sähkön osalta verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla vero hakemuksesta. Momenttia muutettaisiin siten, että verottomuus voitaisiin toteuttaa palauttamalla myös muiden valmisteveron alaisten tuotteiden osalta. Tämä vastaisi Verohallinnon vaikiintunutta verotuskäytäntöä. Momentin viittaus päivitetäisiin koskemaan 83 §:n 1 momenttia, jossa säädetään verottomaan käyttöön perustuvan palautuksen edellytyksistä, ja 83 a §:n 1 momenttia, jossa säädetään palautuksen hakujaksosta ja -ajasta. Tässä pykälässä tarkoitettuihin palautuksiin ei sovellettaisi muita palautuksia koskevia säännöksiä, kuten säännöstä veronkorotuksesta. Tavanomaista verotusmenettelyä ei sovellettaisi, koska vapautukset verosta perustuvat valtioiden välisiin sopimuksiin. Palautushakemukseen annettuun päätökseen saisi kuitenkin hakea muutosta. Momenttiin lisättäisiin tätä koskeva viittaussäännös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain muutoksenhakuoikeutta koskevaan säännökseen.

20 a §. Merkintä verottomuudesta. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti. Momenttiin otettaisiin informatiivinen viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ään, jossa säädettäisiin 1 momentissa säädetyn velvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta. Verohallinto määräisi merkintävelvollisuuden laiminlyönnistä enintään 5 000 euron laiminlyöntimaksun, jos velvollisuutta ei täytettäisi kehotuksenkaan jälkeen.

21 §. Toiminnan luvanvaraisuus. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että tuotteiden valmistaminen, jalostaminen, hallussapito, lähettäminen ja vastaanottaminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä on luvanvaraista. Pykälän *2 momentin* mukaan Verohallinto voisi hakemuksen perusteella myöntää luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. Valmisteveroluvan alainen toiminta on pääsääntöisesti yritystoimintaa. Koska yrityksillä on nykyisin jo hyvät valmiudet sähköiseen menettelyyn, hakemus olisi jatkossa tehtävä sähköisesti. Poikkeustapauksessa luvan hakijana voisi kuitenkin olla myös luonnollinen henkilö. Muun muassa valmisteveron alaisten tuotteiden etämyyjän asettamaksi veroedustajaksi saattaisi hakeutua luonnollinen henkilö. Yksityishenkilöillä tulee olla mahdollisuus hoitaa velvollisuutensa muutoin kuin sähköisesti, joten pykälään otettaisiin tätä koskeva poikkeussäännös. Valmisteveroluvan olisi nykyistä vastaavasti oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Pykälän *3 momentiksi* lisättäisiin lupapäätöksen tiedoksiantoa koskeva säännös, jonka mukaan tiedoksiantoon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain päätöksen tiedoksiantoa koskevia säännöksiä. Mainitun lain 56 §:ssä säädetään tiedoksiannosta verovelvolliselle

ja 57 §:ssä tiedoksiannosta Veronsaajien oikeudenvilvontayksikölle. Valmisteverolupaa koskevia muutoksenhakusäännöksiä ei sisällytetäisi kaikkia oma-aloitteisesti suoritettavia veroja koskevaan yleislakiin eli oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin, vaan lupapäätöstä koskevasta muutoksenhakuoikeudesta säädettäisiin pykälään lisättävässä *4 momentissa*. Lupapäätökseen saisivat hakea muutosta sekä päätöksensaaja että Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö. Muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n 5 momenttia. Muutosta haettaisiin verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön muutoksenhaku-aika laskettaisiin päätöksen tekemisestä. Mainitun lainkohdan nojalla muutoksenhakuun sovellettaisiin muilta osin, kuten kuulemisen ja hallintotuomioistuimelle tehtävän valituksen osalta, lain 10 luvun muita säännöksiä.

22 §. Veroton varasto. Pykälään lisättäisiin uusi *4 momentti*. Momenttiin otettaisiin informatiivinen viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ään, jossa säädettäisiin tässä pykälässä säädetyn velvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta. Verohallinto määräisi velvollisuuden laiminlyönnistä enintään 5 000 euron laiminlyöntimaksun, jos velvollisuutta ei täytettäisi Verohallinnon kehotuksen jälkeenkään.

26 §. Luvan myöntämisen muut edellytykset. Pykälässä säädettäisiin valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan, rekisteröidyn lähettäjän ja veroedustajan luvan myöntämisen yleisistä edellytyksistä, jotka koskisivat kaikkia luvan hakijoita.

Pykälän *1 kohdassa* säädettäisiin siitä, että hakijan luotettavuutta arvioitaisiin jatkossa ennakkoperintälain 26 §:n 2 ja 3 momentin mukaan. Lupaa ei siten myönnettäisi hakijalle, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Sama koskisi hakijaa, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyönnin mainitun velvollisuutensa. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan myös, että ennakkoperintälain 26 §:n 3 momenttiin lisättäisiin uudet liiketoimintakieltoa koskevat 3 ja 4 kohdat. Ehdotettavan muutoksen seurauksena valmisteverolupaa ei myönnettäisi myöskään hakijalle, joka on määrätty liiketoimintakieltoon eikä yhteisölle tai yhtymälle, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakieltoon. Samalla luovutettaisiin nykyisestä Tullille säädetyistä velvollisuudesta antaa Verohallinnon pyynnöstä lausunto hakijan luotettavuudesta.

Pykälän *2 kohdassa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti, että jos hakija olisi luonnollinen henkilö, hänen tulisi olla täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan saisi olla rajoitettu.

Pykälän *3 kohdan* mukaan luvan edellytyksenä olisi edelleen, että hakija asettaa Verohallinnon määräämän vakuuden. Vakuuden määräämisestä säädettäisiin tarkemmin 28 §:ssä.

28 §. Vakuudet. Pykälässä säädetään luvanhakijalta verosaatavan turvaamiseksi vaadittavista vakuuksista. Sääntely vastaisi muilta osin nykytilaa, mutta 1 momentin muotoilua selkeytettäisiin oikeustilaa muuttamatta ja 4 momentissa säädettäisiin jatkossa selvyiden vuoksi myös siitä, että Verohallinto määräisi paitsi vakuuden suuruuden myös sen lajin. Verohallinto voisi myös vaatia vakuuden asetettavaksi toiminnan jo alettua tilanteessa, jossa vakuutta ei lupaharkinnan yhteydessä ole katsottu tarpeelliseksi vaatia. Verohallinto voisi luvan voimassaoloaikana myös muuttaa vaadittavan vakuuden määrää, jos luvanhaltijan toiminnassa tapahtuisi muutoksia. Näissä tilanteissa Verohallinto antaisi luvanhaltijalle pyynnöstä erillisen muutoksenhakukelpoisen päätöksen vakuuden vaatimisesta tai sen määrän muuttamisesta. Vakuutta koskevan päätöksen tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädettäisiin vastaavasti kuin lupapäätöksen osalta

21 §:n 3 ja 4 momentissa. Lupahakemuksen yhteydessä vaadittavasta vakuudesta ei tehtäisi erillistä päätöstä, vaan vakuus olisi osa muutoksenhakulpoista lupapäätöstä.

29 §. Luvan peruuttaminen. Pykälässä säädettäisiin jatkossa ainoastaan valmisteveroluvan peruuttamisesta, ja sen otsikko muutettaisiin tämän mukaisesti. Varoituksen antamisesta ennen luvan peruuttamista luovuttaisiin.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin peruuttamisen edellytyksistä. Nykyistä vastaavasti lupa voitaisiin peruuttaa, jos luvan haltija itse hakee luvan peruuttamista tai jos luvan haltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä. Luvan myöntämisen yleisten edellytysten osalta kyse olisi ennakkoperintälain 26 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettusta arvioinnista. Verohallinto voisi peruuttaa luvan siltä, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Lupa voitaisiin poistaa myös siltä, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövän säädetyt velvollisuutensa. Oletus laiminlyönneistä ei perustuisi Verohallinnon harkintaan vaan yrityksen aiempiin laiminlyönnteihin tai yrityksen johtohenkilön johtamien muiden yritysten aiempiin laiminlyönnteihin. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan myös, että ennakkoperintälain 26 §:n 3 momenttiin lisättäisiin uudet liiketoimintakieltoa koskevat 3 ja 4 kohdat. Ehdotettavan muutoksen seurauksena valmisteverolupa voitaisiin peruuttaa myös siltä, joka on määrätty liiketoimintakieltoon tai yhteisöltä tai yhtymältä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakieltoon. Edellytyksillä tarkoitettaisiin myös niitä edellytyksiä, joista säädetään tämän lain 21—28 §:ssä. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen tiedoksiannosta ja päätöstä koskevasta muutoksenhausta säädettäisiin vastaavasti kuin lupapäätöksen osalta 21 §:n 3 ja 4 momentissa.

Pykälän *2 momentin* mukaan Verohallinnolla olisi ennen luvan peruuttamista velvollisuus ilmoittaa peruuttamisesta luvan haltijalle. Tälle olisi samalla varattava tilaisuus antaa asiasta selvitys ja korjata puute tai laiminlyönti annetussa määräajassa. Jos luvan haltija itse pyytäisi luvan peruuttamista, lupa voitaisiin peruuttaa kuulematta. Nykyisessä 2 momentissa säädetyistä mahdollisuuksista antaa varoitus luvan haltijalle luovuttaisiin. Jos luvan haltijan toiminnassa jatkossa havaittaisiin puutteita, voisi Verohallinto peruuttaa luvan.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin siitä, että lupa voitaisiin määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun luvan haltija on jättänyt luvan peruuttamista koskevan hakemuksen Verohallinnolle. Säännöksellä rajoitettaisiin varastolupaan yksinomaan verosuunnittelusyistä haettavia muutoksia. Momentti vastaisi nykyistä sääntelyä.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin vakuuden palauttamisesta sen jälkeen, kun luvan haltijan lupa on peruutettu. Verohallinnon olisi vapautettava vakuus viipymättä luvan peruuttamisen jälkeen. Vakuutta ei kuitenkaan vapautettaisi siltä osin, kuin sitä olisi käytetty veron suoritukseksi tai olisi tiedossa, että sitä tullaan käyttämään luvassa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuvien verovelvoitteiden maksuun. Sääntely vastaisi sisällöllisesti nykyistä 4 momenttia.

Pykälän *5 momentin* mukaan valmisteveroluvan katsottaisiin päättyvän, jos luvan haltija asetetaan konkurssiin. Momentti vastaisi nykyistä sääntelyä, ainoastaan momentin sanamuotoa tarkennettaisiin.

30 §. Valmisteverotuksen rekisterit. Pykälään koottaisiin valmisteverotuksen rekistereitä koskeva sääntely. Pykälän *1 momentti* vastaisi nykyistä sääntelyä, mutta viittaus hallinnollista yhteistyötä koskevaan asetukseen päivitetäisiin.

Pykälän nykyisessä 2 momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta 1 momentissa tarkoitettuista rekistereistä. Säännös kumottaisiin tarpeettomana. Tietojen luovutuksiin sovellettaisiin ilman erillistä säännöstäkin tämän lain säännöksiä ja 113 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä sekä yleislakien, kuten julkisuuslain, tietosuojalain ja tiedonhallintalain (906/2019) säännöksiä, samoin kuin tietosuojasetusta.

Pykälän nykyisen 4 momentin sisältö siirrettäisiin *2 momentiksi*. Momenttiin lisättäisiin virvoitusjuomaverolaissa ja juomapakkauksiverolaissa tarkoitettuista pienvalmistajista pidettävää rekisteriä koskeva sääntely. Momentissa säädettäisiin rekisterin käyttötarkoituksesta ja rekisteriin merkittävistä tiedoista. Rekisteriä pidettäisiin vähämerkityksisten tukien myöntämistä ja seurantaan varten. Rekisteriin merkittäisiin tuen myöntämistä varten tarvittavat tiedot, kuten pienvalmistajan nimi, tuen hakuvuoden aikana tuotettavien valmisteveron alaisten tuotteiden määrät ja muiden viranomaisten hakuvuoden ja sitä edeltävän kahden vuoden aikana myöntämien tukien määrät.

Pykälään lisättävässä uudessa *3 momentissa* säädettäisiin valmisteverotuksen rekistereiden tietojen säilytysajasta. Säilytysajaksi ehdotetaan 12 vuotta siitä lukien, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä. Ehdotetussa säilytysajassa on huomioitu valmisteverotusta koskeva muutoksenhaku-aika sekä veron määräämisen ja päätöksen oikaisun määräajat. Pisimmillään vero voi tulla määrättäväksi tai päätös oikaistavaksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 47 §:ssä tarkoitettussa määräajassa. Yksittäistapauksessa tietoja voitaisiin säilyttää myös tämän jälkeen, jos kyseisessä asiassa on vireillä muutoksenhaku tai verotuksen muuttamiseen liittyvä asia.

Pykälän nykyinen 3 momentti siirtyisi *4 momentiksi*. Momentti sisältäisi informatiivisen säännöksen siitä, että luvanhaltijoista ja verottomista varastoista pidettävästä rekisteristä luovutettaisiin tietoja toisten jäsenvaltioiden viranomaisille 1 momentissa mainitun asetuksen nojalla. Lainkohdasta poistettaisiin tarpeettomana maininta teknisestä käyttöyhteydestä.

5 luku. Rekisteröityminen. Ilmoitusvelvollisuutta koskevan luvun otsikko ja lukuun sisältyviä pykäläiä muutettaisiin, koska valmisteverojen ilmoittamiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Ehdotetaan, että 5 lukuun koottaisiin verovelvolliseksi, tuensaajaksi ja pienvalmistajaksi rekisteröintiä koskevat säännökset, jotka nykyisin ovat hajallaan valmisteverolainsäädännössä. Luku sisältäisi kaikkia rekisteröintejä koskevat yhteiset menettelysäännökset. Rekisteröitymisvelvollisuutta ja rekisteröitymisoikeutta koskevat säännökset jäisivät kuitenkin edelleen asianomaisiin valmisteverolakeihin.

31 §. Rekisteröitymisilmoitus. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Valmisteverojen ilmoittamiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Velvollisuudesta antaa veroilmoitus säädetään mainitun lain 16 §:ssä ja veroilmoituksen määräpäivistä 17 §:ssä. Tilanteista, joissa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä ilmoittamisaikaa ei sovellettaisi, säädettäisiin jatkossa tämän lain 11 a ja 82 a §:ssä. Niissä on suljettu pois muun muassa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain veroilmoituksen määräpäivää koskevan säännöksen soveltaminen. Kyse olisi tapauksista, joissa tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä. Verohallinnon mahdollisuudesta pidentää tietyn verovelvollisen verokautta luovutettaisiin valvonnallisista syistä. Veroilmoituksella verokausittain annettavat ajantasaiset tiedot toiminnasta mahdollistaisivat sen, että ilmoituksen oikeellisuus voidaan varmistaa mahdollisimman reaaliaikaisesti. Verohallinto on käytännössä voinut pidentää verokautta, jos verovelvolliseen tai sen toimintaan ei kohdistu erityistä valvonnan tarvetta ja toiminta on valmisteveron alaista mutta kokonaan valmisteverotonta. Käytännössä tapauksia on ollut vähän. Verohallinto ei voisi jatkossa myös-

kään määrätä verovelvollista antamaan veroilmoitusta muuna kuin laissa säädettyinä ajankohdina. Niissä tilanteissa, joissa valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen valmisteveron alainen toiminta on keskeytynyt, verovelvollisen olisi jatkossa mahdollista antaa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 23 §:n mukaisesti veroilmoitus etukäteen enintään kuukaudelta kuukaudelta. Veroilmoitus annettaisiin verokausikohtaisesti, mutta sen tietosisältö olisi suppea.

Pykälässä säädettäisiin jatkossa rekisteröitymisilmoituksesta, ja pykälän otsikko muutettaisiin tämän mukaisesti. Pykälän *1 momentin* mukaan niiden valmisteveron alaisten toimintaa harjoittavien, joiden on lain mukaan rekisteröidyttävä toiminnastaan verovelvolliseksi, tuensajaksi tai pienvalmistajaksi, olisi tehtävä Verohallinnolle tätä koskeva ilmoitus. Velvollisuudesta rekisteröityä verovelvolliseksi säädetään sähköverkonhaltijoiden, sähköntuottajien ja sähkön pientuottajien osalta sähköverolain 9 §:ssä, polttoturpeen ja maakaasun käyttäjien osalta sähköverolain 17 §:ssä ja maakaasuverkonhaltijan osalta sähköverolain 21 a §:ssä. Maakaasua verotomaan tarkoitukseen käyttävä yritys voi sähköverolain 21 a §:n 2 momentin mukaan hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi, mutta rekisteröityminen ei ole pakollista. Jäteverolain 9 §:ssä säädetään kaatopaikan pitäjän ja polttoaineverolain 11 a §:ssä biopolttoöljyn valmistajan velvollisuudesta rekisteröityä verovelvolliseksi. Tämän lain 98 b §:ssä säädetään valtiontuen saajan velvollisuudesta rekisteröityä tuensajaksi. Velvollisuudesta rekisteröityä pienvalmistajaksi ehdotetaan säädettäväksi virvoitusjuomaverolain 1 §:n 5 momentissa ja juomapakkausverolain 1 §:n 3 momentissa.

Rekisteröitymistä koskeva ilmoitus olisi tehtävä ennen toiminnan alkamista. Tämä vastaisi arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitymistä. Nykyisin verkonhaltijan, sähköntuottajan ja sähkön pientuottajan on annettava ilmoitus kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Mäntyöljyn ja polttoturpeen käyttäjän rekisteröitymiselle ei nykyään ole asetettu mitään määräaika, kuten ei myöskään maakaasuverkonhaltijoiden rekisteröitymiselle.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin verovelvollisen velvollisuudesta ilmoittaa viipymättä Verohallinnolle rekisteröitymistä koskevien tietojen muutoksista ja siitä, jos rekisteröitymistä edellyttävä toiminta loppuu. Jos verovelvollinen alkaisi harjoittaa toimintaa rekisteröitymisen jälkeen myös muussa kuin rekisteriin merkityssä voimalaitoksessa, sähköverkossa tai maakaasuverkossa, verovelvollisen olisi tehtävä muutosilmoitus viipymättä. Verohallinto lisäisi uuden voimalaitoksen tai verkon verovelvollisen rekisteröintitietoihin. Käytännössä muutosilmoituksen tekeminen viipymättä tarkoittaisi, että verovelvollisen pitäisi tehdä ilmoitus heti, kun muutoksen ajankohta on tiedossa. Ilmoitus tehtäisiin yleensä ennen kuin toiminta uudessa laitoksessa, käyttöpaikassa tai muussa kohteessa on aloitettu, ja viimeistään sen verokauden aikana, kun toiminta on muuttunut. Myös toiminnan lopettamisesta pitäisi yleensä ilmoittaa heti, kun loppumisajankohta on tiedossa. Ilmoitus tulisi tehdä viimeistään sen verokauden loppuun mennessä, jolloin toiminta on loppunut. Myös maakaasun rekisteröidyn käyttäjän olisi peruutettava rekisteröityminen, jos sähköverolain 21 §:ssä tarkoitettu veroton käyttö loppuisi.

Ilmoitus toiminnan alkamisesta, muuttumisesta tai päättymisestä tulisi *3 momentin* mukaan tehdä sähköisesti. Sähköinen menettely olisi lähtökohtaisesti pakollista. Rekisteröintiä vaativa toiminta on pääsääntöisesti yritystoimintaa, ja yrityksillä on nykyisin jo hyvät valmiudet sähköiseen menettelyyn. Poikkeustapauksessa hakijana voisi kuitenkin olla luonnollinen henkilö. Koska yksityishenkilöillä tulee olla mahdollisuus hoitaa velvollisuutensa muutoin kuin sähköisesti, pykälään otettaisiin vastaava poikkeussäännös kuin lupaa koskevaan 21 §:ään. Erityisestä syystä ilmoitus voitaisiin tehdä muutoin kuin sähköisesti.

32 §. Rekisteröinnin ajankohta. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Veroilmoituksen antamiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 18 §:ää, jonka mukaan veroilmoitus on annettava sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen antamisen paperisena.

Pykälässä säädettäisiin jatkossa rekisteröinnin ajankohdasta, ja pykälän otsikkoa muutettaisiin tämän mukaisesti. Verovelvolliset merkittäisiin *1 momentin* mukaan rekisteriin toiminnan alkamisesta lukien. Tuensaajien sekä virvoitusjuomien tai juomapakkausten pienvalmistajien kohdalla on kyse niille myönnettävästä valtiontuesta. Rekisteröinti tehtäisiin siitä lukien kun tukeen oikeuttava toiminta alkaa mutta kuitenkin aikaisintaan rekisteröintipäätöksen tekemisestä. Rekisteröinnillä ei ole tukeen nähden itsenäistä merkitystä. Pykälän *2 momentin* mukaan muutokset rekisteriin tai rekisteristä poisto tehtäisiin toiminnan päättymisessä tai muuttumisesta lukien.

6 luku. Verotuksen toimittaminen. Luvun otsikko kumottaisiin. Luvun 33 ja 34 § siirtyisivät 5 lukuun ja niitä muutettaisiin. Luvun 35—45 § kumottaisiin.

33 §. Rekisteröintiä koskeva päätös. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Pykälä siirtyisi 5 lukuun.

Pykälässä säädetään nykyisin verotuspäätöksen antamisesta, jonka osalta sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 52 §:ää. Verohallinto ei enää vahvistaisi verotuspäätöksellä suoritettavan veron määrää veroilmoituksen perusteella. Verotuspäätös annettaisiin jatkossa ainoastaan silloin, kun veroa määrätään tai päätöstä oikaistaan verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi taikka verovelvolliselle määrätään veronkorotusta, myöhästymismaksua tai laiminlyöntimaksua. Niissä tapauksissa, joissa Verohallinto määrää veroa, vero vahvistettaisiin jatkossakin tuoteryhmittäin. Veron laskentaa koskevasta säännöksestä luovuttaisiin. Veron laskenta yhdenmukaistettaisiin siten, että kaikissa tilanteissa täyden yksikön yli menevät osat otettaisiin huomioon kahden desimaalin tarkkuudella. Laskenta tapahtuisi samalla tarkkuudella kuin veron määrä on veroilmoituksella ilmoitettava.

Pykälässä säädettäisiin jatkossa rekisteröintiä koskevasta päätöksestä, ja pykälän otsikkoa muutettaisiin tämän mukaisesti. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että Verohallinnon tulisi antaa päätös rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta. Nykyään Verohallinto ei anna päätöstä valmisteverovelvollisten tai tuensaajien rekisteröinnistä, mutta jatkossa rekisteröinnistä annettaisiin aina muutoksenhakukelpoinen päätös. Muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n rekisteröintipäätöksen muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Rekisteröinnillä ei tarkoitettaisi 53 §:n mukaista tilannetta, jossa elinkeinonharjoittaja saa vakuuden asettamalla kertaluonteisen oikeuden vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 56 §:n säännöksiä myös silloin, kun päätös koskee tuensaajaa tai pienvalmistajaa. Lisäys olisi tarpeen, koska kaikki rekisteröidyt, joille päätös annetaan, eivät ole mainitussa lainkohdassa tarkoitettuja verovelvollisia. Ilman lisäystä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki ei soveltuisi esimerkiksi tuensaajan rekisteröintiä koskevan päätöksen tiedoksiantoon kaikissa tapauksissa.

34 §. Rekisteröintiä koskevat tarkemmat määräykset. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Pykälä siirtyisi 5 lukuun. Pykälässä nykyisin säädettävästä veron määräämisestä arvioimalla säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 43 §:ssä, jossa säädetään myös arvioverotuksen poistamisesta. Mainitun lainkohdan mukaan verovelvolliselle lähetetään kehoitus antaa veroilmoitus, jos verovelvollinen on laiminlyönyt ilmoittamisen kokonaan tai on

ilmoittanut veroa ilmeisesti liian vähän. Kehotus sisältää arvion veron määrästä. Jos verovelvollinen ei kehotuksesta huolimatta anna veron määrittämistä varten tarvittavia tietoja, vero määrätään arvioimalla. Jos verovelvollinen antaa luotettavana pidettävän ilmoituksen vasta sen jälkeen, kun Verohallinto on määrännyt veron arvioimalla, Verohallinto voi poistaa arvioimalla määrätyn veron ja veronkorotuksen. Annettua ilmoitusta pidetään tällöin myöhässä annettuna veroilmoituksena.

Pykälässä säädettäisiin jatkossa Verohallinnolle annettavasta valtuudesta antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä. Kyse olisi lähinnä rekisteröitymisilmoituksen tietosisältöä koskevista tarkemmista määräyksistä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan uutta sisältöä.

35 §. Oikaisu veronsaajan hyväksi. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Veron oikaisuun sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Veron määrittämisestä ja verovelvollisen vahingoksi tehtävästä oikaisusta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 40 §:ssä. Veron määrittämisen ja oikaisun määräajasta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 44—47 §:ssä.

36 §. Jälkiverotus. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Jälkiverotusta koskevan pykälän sijaan sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 40 §:ää, joka koskee veron määrittämistä ja oikaisua verovelvollisen vahingoksi. Verohallinto määräisi puuttuvan valmisteveron verovelvollisen maksettavaksi, jos verovelvollinen olisi ilmoittanut veroa liian vähän tai veroa olisi muusta syystä tullut liian vähän maksettavaksi. Nykyisestä poiketen verovelvollisen nimenomaista laiminlyöntiä ei siten edellytetäisi. Veron määrittämisen ja oikaisun määräajasta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 44—47 §:ssä.

37 §. Oikaisun ja jälkiverotuksen toimittaminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Oikaisun tai jälkiverotuksen toimittaminen verokautta pidemmältä ajalta ei olisi enää jatkossa mahdollista. Veroa ei voisi määrätä eikä päätöksiä oikaista useampaa kuin yhtä verokautta koskevalla päätöksellä. Jokaiselle verokaudelle tehtäisiin aina erillinen päätös, ja verokaudet käsiteltäisiin aina erillisinä, vaikka samaan asiakirjaan sisältyisi useita eri verokausia koskevia päätöksiä. Päätöksen antaminen kultakin verokaudelta erikseen vastaisi muuta oma-aloitteista verotusta koskevaa sääntelyä. Selvyyden vuoksi asiasta säädettäisiin nimenomaisesti oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 52 §:ään ehdotettavassa uudessa 5 momentissa.

38 §. Asian selvittäminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 8 §:ää, jossa säädetään selvittämismenettelyä koskevista säännöksistä. Pykälää ei olisi tarpeen säilyttää myöskään Tullin toimittamaa valmisteverotusta varten, koska Tulli soveltaa jo nykyisin selvittämismenettelyä koskevaa hallintolain 31 §:ää.

39 §. Päätöksen perusteleminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Päätöksen perusteleminen sovellettaisiin jatkossa kaikissa tilanteissa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 55 §:ää, jossa säädetään Verohallinnon antaman päätöksen sisällöstä. Pykälää ei olisi tarpeen säilyttää myöskään Tullin toimittamaa valmisteverotusta varten, koska Tulli soveltaa jo nykyisin tullilain ja hallintolain vastaavia säännöksiä.

40 §. Kuuleminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Kuulemiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 7 §:ää. Kuulemiseen arvioverotuksen yhteydessä sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 43 §:ää. Pykälää ei olisi tarpeen säilyttää myöskään Tullin toimittamaa valmisteverotusta varten, koska Tulli soveltaa jo nykyisin asiaa koskevia tullikoodeksin säännöksiä.

41 §. Päätöksen tiedoksianto. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Päätöksen tiedoksiantoon sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 56 ja 57 §:ää. Pykälän 3 momentin säännös tiedoksiannosta tulliasiamiehelle siirrettäisiin tämän lain 107 §:ään.

42 §. Veron kiertäminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain veron kiertämistä koskevaa 10 §:ää.

43 §. Veronkorotus. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain veronkorotusta koskevaa 37 ja 38 §:ää.

44 §. Virhemaksu. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverotuksen virhemaksu korvattaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisilla seuraamusmaksuilla, joista säädetään mainitun lain 7 luvussa.

45 §. Veronkorotuksen ja virhemaksun määrääminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska valmisteverotuksessa sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 7 luvun seuraamusmaksuja koskevia säännöksiä.

7 luku. Veronkanto. Valmisteveron maksamisesta säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa, joten luvun otsikkoa muutettaisiin.

46 §. Veron maksamisen ajankohta. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteveron maksamiseen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 6 luvun säännöksiä.

Pykälän 2 momenttiin sisältyvä sääntöjenvastaisuuksia koskeva sääntely veron suorittamisvelvollisuuden syntymisestä siirrettäisiin uuteen 11 a ja 82 a §:ään. Kyse olisi tapauksista, joissa tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

47 §. Veronkantoa koskevia erityisiä säännöksiä. Pykälän edellä olevan 7 luvun otsikko muutettaisiin. Pykälä sisältäisi jatkossa veronkantoa koskevia erityisiä säännöksiä, ja sen otsikko muutettaisiin vastaavasti. Pääsääntöisesti valmisteverojen veronkantoon sovellettaisiin jatkossa veronkantolakia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitä veronkantolain säännöksiä hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon sovelletaan. Veronkantolaissa palautuksella tarkoitetaan verovelvolliselle palautettavaa veroa, vieraasta valtiosta Suomeen siirrettyä veroa tai veron ennakkoa sekä niille laskettuja korkoja. Valmisteveroa voidaan kuitenkin palauttaa hakemuksesta myös muulle kuin verovelvolliselle. Tällaiseen palautukseen sovellettaisiin samoja veronkantolain säännöksiä kuin veronkantolaissa tarkoitettuun palautukseen. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin tästä syystä säännös, jonka mukaan hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon ja palautusta hakevaan sovelletaan, mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta palautuksen saajana.

Hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon sovellettaisiin esimerkiksi palautuksen käyttämistä, säilyttämistä ja maksamista koskevia veronkantolain säännöksiä. Lisäksi sovellettaisiin palautettavalle määrälle maksettavaa hyvityskorkoa koskevia säännöksiä ja palautuksen vanhentumista koskevia säännöksiä. Hakemukseen perustuvan palautuksen käyttö merkittäisiin veronkantolaissa tarkoitettuun verokaudelta muodostettavaan yhteenvetoon. Hakemukseen perustuvan palautuksen kantomenettelyssä tapahtuneisiin virheisiin sovellettaisiin virheen korjaamista koskevia veronkantolain säännöksiä.

Verovelvollista koskevien veronkantolain säännösten soveltaminen palautuksen hakijaan tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että hakemukseen perustuvaa palautusta käytettäisiin hakijan eräänlyneiden verojen, Verohallinnon muiden saatavien ja muun viranomaisen saatavan suorituksiksi. Palautusta voitaisiin käyttää myös sellaisten muiden verojen suorituksiksi, joista hakija olisi vastuussa. Palautuksen hakijalla olisi muutoksenhakuoikeus veronkantolain nojalla annettuun päätökseen, joka koskee hakemuksesta palautettavaa valmisteveroa. Palautuksen hakija voisi myös vaatia sellaisen kantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamista, joka koskee hakemuksesta palautettavaa valmisteveroa.

Pykälään lisättäisiin uusi *2 momentti*, johon otettaisiin informatiivinen säännös siitä, että kerta-luonteisen vakuuden suorituksiksi kohdistetun maksun käyttämisestä ja palauttamisesta säädet-täisiin veronkantolaissa.

Kun kyse on Tullin kantamasta valmisteverosta, veronkantoon sovellettaisiin tullilakia kuten jo nykyisin. Tullin myöntämiin huojennuksiin ja maksunlykkäyksiin sovellettaisiin edelleen tämän lain 105 §:ää.

47 a §. Kuittaus. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Kuittaussäännöksen sijaan sovellettaisiin veronkantolain 22 §:ää, jossa säädetään palautuksen käyttämisestä Verohallinnon saatavan suorituksiksi sekä 70 §:ää palautuksen käyttämisestä koskevien tietojen merkitsemisestä verovelvolliselle muodostettavaan yhteenvetoon.

Erillistä muutoksenhakukelpoista kuittausilmoitusta ei enää lähetettäisi. Verohallinto korjaisi palautuksen käyttämisessä tapahtuneet virheet veronkantolain virheen korjaamista koskevien säännösten nojalla. Kielteiseen Verohallinnon päätökseen voisi hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnalle tehtävällä oikaisuvaatimuksella.

Tullin kantamaan valmisteveroon sovellettaisiin 3 §:n 1 momentin nojalla jatkossakin tullilain 69—72 §:ää.

47 b §. Kuittauksen esteet. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Jatkossa sovellettaisiin veronkantolain 25 §:ää, jossa säädetään palautuksen käyttämisen esteistä. Veronkantolaissa säädetty palautuksen käyttämisen esteperusteet vastaavat pääosin valmisteverotuslaissa säädettyjä kuittauksen esteperusteita. Nykytilasta poiketen valmisteverotuksessa sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä laiminlyöntimaksusta, mistä johtuen saatavan suorituksiksi ei käytettäisi myöskään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista valmisteveron laiminlyöntimaksun palautusta. Toisin kuin valmisteverotuslain mukaisessa kuittauksessa nykyisin, veronkantolain mukaan palautusta voidaan verovelvollisen pyynnöstä käyttää myös sellaisen velan tai sen osan suorituksiksi, jonka täytäntöönpano on kokonaan kielletty tai keskeytetty. Vakiintuneesti on katsottu, että palautuksen käyttäminen verojen suorituksesi ei rinnastu omaisuuden realisoinnista saatujen tulojen tilittämiseen. Palautuksen käyttäminen olisi näin ollen mahdollista esimerkiksi silloin, kun täytäntöönpanon keskeytysmääräys on annettu osittaisena siten, että ulosmittaus on sallittu, mutta myynti tai varojen tilitys on kielletty.

47 c §. Kuittauspäivä. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Kuittauspäivää koskevan säännöksen korvaisi veronkantolain 24 §:n säännös palautuksen käyttämisen ajankohdasta. Palautuskoron sijaan laskettaisiin hyvityskorkoa, josta säädetäisiin tämän lain 49 §:ssä. Hyvityskoron laskennasta säädetään veronkantolain 38 §:ssä.

47 d §. Kuittausjärjestys. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Pykälässä tarkoitetun kuittausjärjestyksen sijasta sovellettaisiin veronkantolain 4 luvun säännöksiä siitä, miten palautukset käytetään saatavien suorituksiksi. Valmisteveron palautus käytettäisiin jatkossa ensisijaisesti

veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettujen oma-aloitteisten verojen suoritukseksi niiden vanhentumisjärjestyksessä. Verosta vapauttamiseen perustuvaa valmisteveron palautusta ei voisi veronkantolain 23 §:n 1 momentin mukaan käyttää toisen viranomaisen saatavan suoritukseksi. Kumottavan pykälän 4 momenttia vastaavasti verovelvolliselle Verohallinnolta tulevaa muuta kuin valmisteveroa koskevaa palautusta voitaisiin jatkossakin käyttää myös valmisteverojen suoritukseksi veronkantolain 22 §:n nojalla.

47 e §. Tarkemmat määräykset kuittauksesta. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Pykälässä tarkoitettavat tarkemmat määräykset annettaisiin veronkantolain 29 §:n nojalla. Toisin kuin nykyisin, tarkempia määräyksiä voitaisiin antaa myös palautuksen käyttöjärjestyksestä ja käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta.

48 §. Veronlisäys ja viivekorko eräissä tilanteissa. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Jatkossa Verohallinnon kantaman valmisteveron viivästysseuraamuksiin sovellettaisiin veronkantolain 14 §:ää. Nykyisen veronlisäyksen ja viivekoron sijasta maksettaisiin aina viivästyskorkoa. Viivästyskorko laskettaisiin kuten muidenkin oma-aloitteisten verojen viivästyskorot, joiden valmisteveron maksaminen katkaisisi viivästyskoron laskemisen.

Pykälässä säädettäisiin jatkossa ainoastaan Tullin kantamaa valmisteveroa koskevista viivästysseuraamuksista. Verolle laskettaisiin veronlisäystä ja viivekorkoa viivekorkolain 2 ja 3 §:ssä säädetyllä tavalla. Ajanjakso, jolta veronlisäys lasketaan, määräytyisi kuitenkin tullikoodeksin mukaisesti. Sääntely pysyisi tältä osin ennallaan.

49 §. Hyvityskorko. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin. Pykälässä säädettäisiin hyvityskorosta. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan hyvityskoron käsitettä, jota veronkantolaissa käytetään palautuskoron sijasta.

Hyvityskoron maksamista koskeva sääntely säilyisi valmisteverotuslaissa, mutta korkokannasta ja koron laskemisesta säädettäisiin veronkantolaissa. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin siitä, milloin palautettavalle valmisteverolle maksetaan hyvityskorkoa. Sitä maksettaisiin verovelvollisen hyväksi tehtävän oikaisupäätöksen taikka muutoksenhaun perusteella kuten nykyisinkin. Lisäksi hyvityskorkoa maksettaisiin silloin, kun valmisteveroa palautetaan oikaisuilmoituksen, hakemuksen tai veron määräämistä koskevan päätöksen perusteella. Hakemuksesta palautettavalle valmisteverolle maksettaisiin veronkantolain 38 §:n mukaan hyvityskorkoa oikaisusta poiketen kuitenkin vasta päätöspäivää seuraavasta päivästä lukien.

Hyvityskorkoa ei maksettaisi palautettavalle vakuudelle lukuun ottamatta tilanteita, joissa palautetaan kertaluonteista vakuutta, jota on osaksikin käytetty verojen suoritukseksi. Palautettavalle vakuudelle ei maksettaisi hyvityskorkoa myöskään niissä tilanteissa, joissa vakuuden asettaja peruuttaa maksamansa vakuuden esimerkiksi sen vuoksi, että valmisteveron alaisten tuotteiden tilaus, johon vakuus on kohdistunut, peruutetaan. Näissä tilanteissa maksu katsottaisiin tarkoitetuksi yksinomaan valmisteverolainsäädännössä säädetyn vakuuden eikä osittainkaan veron suoritukseksi. Jos asetettua vakuutta olisi osittain käytetty verojen suoritukseksi, hyvityskorkoa maksettaisiin koko vakuuden määrälle.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin myös informatiivinen säännös siitä, että hyvityskoron laskemisesta säädetään veronkantolaissa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti siitä, että pykälää sovelletaan myös Tullin palauttaessa valmisteveron. Koron laskemisen ajankohta määräytyisi kuitenkin tullilain mukaisesti kuten nykyisin.

50 §. Pienin kannettava ja palautettava valmistevero. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Valmisteverojen kanton sovellettaisiin jatkossa veronkantolakia. Pykälän pienintä palautettavaa valmisteveron määrää koskevan säännöksen sijaan sovellettaisiin veronkantolain 32 §:ää. Sen perusteella Verohallinto maksaisi palautuksen verovelvolliselle, jos palautettava määrä on vähintään kymmenen euroa eikä verovelvollinen pyydä säilyttämään sitä tulevien verojen suoritukseksi. Alle kymmenen euron määrää ei palautettaisi, vaan se säilytettäisiin myöhemmin maksettaviksi tulevien verojen suoritukseksi.

Valmisteverot kannettaisiin jatkossa kokonaan, koska veronkantolaissa ei ole säännöstä pienimmästä kannettavasta määrästä. Valmisteverot muuttuisivat oma-aloitteisiksi veroiksi, jotka pitäisi ilmoittaa ja suorittaa oma-aloitteisesti aina myös silloin, kun veron määrä on alle kymmenen euroa. Veron määräämistä koskeva päätös annettaisiin vain niissä tilanteissa, joista säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 9 luvussa. Jos valmisteveroa tulisi poikkeuksellisesti määrättäväksi, voitaisiin edellytysten täytyessä soveltaa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 50 §:ää. Sen mukaan vero voidaan jättää määräämättä silloin, kun veroa on pidettävä vähäisenä eikä verotuksen tasapuolisuus tai verovelvollisen laiminlyöntien laatu tai toistuvuus vaadi veron määräämistä tai oikaisua.

54 §. Suora luovutus. Pykälässä säädetään suorasta luovutuksesta. Sääntely vastaisi muilta osin nykytilaa, mutta pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin suoran luovutuksen käyttäjän rekisteröitymisvelvollisuutta koskeva säännös. Rekisteröintimenettelystä säädetäisiin 5 luvussa.

56 §. Siirron alkaminen. Pykälän viittaus aiemmin voimassa olleen tullikoodeksin 79 artiklaan muutettaisiin viittaukseksi voimassa olevan tullikoodeksin 201 artiklaan.

71 §. Eräiden tuotteiden siirtäminen ilman tietokoneistettua järjestelmää. Pykälän *1 momentti* pysyisi ennallaan. Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin kirjanpitoon merkitsemistä koskeva säännös. Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan kirjanpitoon liittyvistä erityisistä vaatimuksista säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

71 a §. Tuotteiden siirtämistä koskevia erityisiä säännöksiä. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä. Pykälään otettaisiin informatiivinen viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ään, jossa säädettäisiin tässä luvussa säädettyjen siirtomenettelyä koskevien velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta. Verohallinto määräisi väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävien tuotteiden lähettäjälle tai vastaanottajalle nykyisen virhemaksun sijaan enintään 2 000 euron laiminlyöntimaksun, jos tämä ei täyttäisi siirtomenettelyä koskevia velvollisuuksiaan.

72 §. Yksityishenkilön tuomis. Pykälässä säädetään yksityishenkilön tuomisista. Pykälän *1–5 momentin* sanamuotoja selkeytettäisiin ja täsmennettäisiin oikeustilaa muuttamatta. Tämän lisäksi *6 momenttia* muutettaisiin siten, että niissä 5 momentissa säädetyissä tilanteissa, joissa yksityishenkilön tulee maksaa valmisteveroa omaan käyttöönsä tuomastaan polttoainesta, verotettavaa polttoainetta ei ilmoitettaisi Suomeen saavuttaessa Tullille. Sen sijaan yksityishenkilön tulisi noudattaa kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä. Käytännössä kyse olisi Verohallinnolle etukäteen tehtävästä ilmoituksesta ja vakuuden asettamisesta. Säännös olisi vastaava kuin 4 momentissa, joka koskee yksityishenkilön hankkimia tuotteita, joita hän ei tuo itse mukanaan tai jotka hän tuo muuhun kuin omaan käyttöönsä.

74 §. Yksityishenkilön hankinnat. Pykälässä säädetään tilanteesta, jossa yksityishenkilö hankkii valmisteveron alaisia tuotteita omaan käyttöönsä muuten kuin tuomalla ne 72 §:ssä tarkoitetulla tavalla itse matkustajatuomisena tai ostamalla ne etämyynnillä. Sääntely vastaisi muilta osin nykyistä sääntelyä, mutta siihen lisättäisiin säännös kansallisen valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta ennakoilmoitusvelvollisuudesta.

Pykälän *1 ja 2 momentit* vastaisivat nykyistä sääntelyä. Pykälän *3 momentti* muutettaisiin koskemaan yhdenmukaistettujen verojen alaisten tuotteiden lisäksi myös kansallisen veron alaisia tuotteita. Tämän lisäksi momentin sanamuotoja täsmennettäisiin oikeustilaa muuttamatta. Yksityishenkilön olisi myös ennen kansallisen valmisteveron alaisten tuotteiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ilmoitettava niistä Verohallinnolle. Kansallisen valmisteveron alaisten tuotteiden osalta ei kuitenkaan edellytettäisi kertaluonteisen vakuuden asettamista, mitä koskeva säännös otettaisiin pykälään ehdotettavaan uuteen *4 momenttiin*. Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirroissa menettely ei muuttuisi nykyisestä.

78 §. Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa. Pykälässä säädetään menettelystä kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa. Pykälän *1 ja 4 momentti* vastaisivat nykyistä sääntelyä, mutta *1 momenttiin* tehtäisiin tekninen muutos. Pykälän *2 momentin* sanamuotoja täsmennettäisiin oikeustilaa muuttamatta. Pykälän *3 momenttia* muutettaisiin siten, että jatkossa *2 momentissa* säädetty vaatimus ennakoilmoituksen tekemisestä koskisi myös kansallisen valmisteveron alaisia tuotteita, mutta vakuuden asettamista ei kuitenkaan vaadittaisi. Muutos tehostaisi verovalvontaa. Yhdenmukaistettujen valmisteverojen alaisten tuotteiden siirtomenettely ei muuttuisi nykyisestä.

80 §. Menettely etämyynnissä. Pykälässä säädetään etämyynnissä noudatettavasta menettelystä. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti etämyynnillä Suomeen valmisteveron alaisia tuotteita myyvän velvollisuudesta ilmoittaa Verohallinnolle tuotteista ennen kuin ne lähetetään toisesta jäsenvaltiosta ja velvollisuudesta asettaa vakuus veronmaksun turvaamiseksi. Pykälän *2 momentin* sääntelyä muutettaisiin nykyisestä siten, että jatkossa etämyyjän tulisi tehdä ennakkoon ilmoitus myös muista kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista. Muutoksella tehostettaisiin verovalvontaa. Vakuus tulisi kuitenkin nykyistä vastaavasti asettaa vain yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista.

81 §. Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana. Pykälässä säädetään kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutumisesta kuljetuksen aikana. Pykälän *1 momentin* sanamuotoja selkeytettäisiin oikeustilaa muuttamatta, minkä lisäksi momentin viimeisessä virkkeessä oleva säännös siirrettäisiin *2 momenttiin*. Nykyisen *2 momentin* sisältö siirtyisi *3 momenttiin* ja sen sanamuotoihin tehtäisiin tekninen muutos. Nykyisen *3 momentin* sisältö siirtyisi sellaisenaan ehdotettavaan uuteen *4 momenttiin*. Kuljetuksen aikana tuhoutuneista tuotteista ei jatkossakaan annettaisi veroilmoitusta, vaan vakuus palautettaisiin hakemuksesta.

82 §. Sääntöjenvastainen menettely. Pykälässä säädetään sääntöjenvastaisesta menettelystä. Pykälä vastaisi nykyistä sääntelyä, mutta sen *2 ja 4 momentin* sanamuotoja selkeytettäisiin oikeustilaa muuttamatta. Pykälän *1 momentin* mukaan valmistevero kannettaisiin Suomessa sellaisista kulutukseen luovutetuista tuotteista, joiden kaupalliseen tarkoitukseen tai etämyyntiin liittyvän siirron aikana tapahtuisi sääntöjenvastaisuus Suomessa. Pykälän *2 momentin* mukaan valmistevero kannettaisiin Suomessa myös silloin, kun sääntöjenvastaisuus havaittaisiin Suomessa, mutta ei olisi tietoa, missä se todellisuudessa tapahtui. Jos kolmen vuoden kuluessa tuotteiden hankintapäivästä saataisiin selville, missä jäsenvaltiossa sääntöjenvastaisuus tapahtui, valmistevero kannettaisiin siellä. Veron palauttamisesta näissä tapauksissa säädettäisiin 83 §:ssä.

Pykälän 3 *momentin* nojalla valmistevero kannettaisiin vakuudenantajalta ja sääntöjenvastaiseen menettelyyn osallistuneelta. Sääntöjenvastaisuudella tarkoitettaisiin 4 *momentin* mukaan tilannetta, joka syntyy silloin kun siirretään kulutukseen luovutettuja tuotteita kaupallisessa tarkoituksessa tai etämyynnillä, mutta tuotteiden siirto ei pääty säännösten mukaisesti.

82 a §. Kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia erityisiä säännöksiä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädettäisiin kulutukseen luovutettujen tuotteiden verotusmenettelyä koskevista poikkeuksista tietyissä tilanteissa. Pykälään otettaisiin myös informatiivinen viittaus siirtomenettelyä koskevien velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamukseen.

Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin niistä tilanteista, joissa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovellettaisi. Näissä tilanteissa veron ilmoittamisaikaa ei olisi. Verohallinto määräisi veron erikseen seurauksena jokaisesta sääntöjenvastaisesta menettelystä soveltamatta verokautta koskevia säännöksiä. Vero olisi maksettava viimeistään päätöksessä mainittuna oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettuna yleisenä eräpäivänä. Tällainen tilanne olisi ensinnäkin nykytilaa vastaavasti silloin, kun 72 §:ssä tarkoitettujen matkustajatuomisten katsotaan tulevan kaupalliseen tarkoitukseen, ei matkustajan omaan käyttöön. Samanlainen tilanne olisi käsillä myös silloin, kun yksityishenkilö hankkii toisesta jäsenvaltiosta valmisteveron alaisia tuotteita omaan käyttöönsä muutoin kuin tuomalla ne itse mukanaan tai etämyynnillä mutta noudattamatta 74 §:ssä säädettyjä menettelyjä. Kolmanneksi tavanomaisia säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovellettaisi, jos tuotteiden maahantuonnissa, vastaanottamisessa tai siirtämisessä on tapahtunut sääntöjenvastaisuus. Sääntöjenvastaisuus havaitaan käytännössä esimerkiksi Verohallinnon tai Tullin tarkastuksen tai muun valvontatoimenpiteen yhteydessä.

Siltä osin kuin soveltamista ei olisi nimenomaisesti poissuljettu, edellä mainituissa tilanteissa sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä, kuten esimerkiksi mainitun lain 45, 46 ja 47 §:n säännöksiä määräajan jatkamisesta, pidennetystä määräajasta ja rikosperusteisen veron määräämisestä.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin nykyistä verotuskäytäntöä vastaavasti, että veron suorittamisvelvollisuus syntyy heti, kun tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu esimerkiksi Verohallinnon tai Tullin valvontatoimenpiteen yhteydessä.

Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin siitä, milloin veron määräämisen, päätöksen oikaisun ja oikaisuvaatimuksen määräajan laskeminen alkaa. Määräaikoihin sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Veron määräämisen, päätöksen oikaisun ja oikaisuvaatimuksen määräaika laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Pykälän 4 *momenttiin* otettaisiin informatiivinen viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ään, jossa säädettäisiin tässä luvussa säädettyjen siirtomenettelyä koskevien velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta. Verohallinto määräisi kulutukseen luovutettujen tuotteiden lähettäjälle tai vastaanottajalle nykyisen virhemaksun sijaan enintään 2 000 euron laiminlyöntimaksun, jos tämä ei täyttäisi siirtomenettelyä koskevia velvollisuuksiaan.

83 §. Valmisteveron yleiset palautusperusteet. Pykälän otsikkoa sekä 5 ja 6 momenttia muutettaisiin.

Pykälän 5 momentissa säädetään nykyisin veron peruuttamisesta siinä tapauksessa, ettei Suomessa määrättyä veroa ole vielä maksettu. Koska jatkossa veroa ei pääsääntöisesti enää määrätäisi vaan se maksettaisiin oma-aloitteisesti laissa säädettyinä aikana, kyse olisi jo suoritettujen veron palauttamisesta laissa säädettyllä perusteella, ei peruuttamisesta. Peruuttamisesta ei näin ollen jatkossa enää olisi tarvetta säätää. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi jatkossa valtuutettujen varastonpitäjien oikeudesta saada palautusta verottomaan varastoon palautetuista tuotteista. Säännös vastaisi asiallisesti kumottavan 16 §:n 1 momentin säännöstä vähennysoikeudesta, josta luovuttaisiin. Kuten nykyisin vähennysmenettelyssä, palautusta ei olisi oikeus saada tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä tuotteiden ominaisuuksista johtuvasta syystä. Tällaisia syitä olisivat muun muassa vanhentuminen ja haihtuminen.

Pykälän nykyisessä 6 momentissa säädetään puolestaan oikeudesta hakea palautusta siinä tilanteessa, että 16 §:ssa tarkoitettua vähennystä ei ole voitu tehdä täysmääräisenä. Tästä ei olisi enää tarpeen säätää vähennysmenettelyä luovuttaessa. Ehdotetaan, että momentissa säädettäisiin jatkossa valtuutettujen varastonpitäjien ja rekisteröidyn vastaanottajan oikeudesta saada palautusta sellaisista kulutukseen luovutetuista tuotteista maksetusta verosta, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetyt ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Palautusta voisi nykyistä vastaavasti saada esimerkiksi sellaisista tuotteista, joita ei ole voitu päästää vähittäismyynnistä kuluttajille sen vuoksi, että tuotteet ovat tuhoutuneet valmistusvirheen tai viallisen pakkauksen vuoksi taikka tulipalossa tai liikenneonnettomuudessa. Kuten nykyisin vähennysmenettelyssä, palautusta ei olisi oikeus saada tuotteista, joiden tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Jatkossakin edellytettäisiin, että tuotteiden tuhoutumisesta tai menettämisestä on näyttöä. Lisäksi säädettäisiin nykyistä vastaavasti siitä, että ne tuotteet, joista maksettu vero on oikeus saada palautuksena, tulisi hävittää Verohallinnon tai Tullin valvonnassa tai muutoin hyväksyttävällä tavalla.

Pykälä sisältäisi jatkossa säännökset eri valmisteveroille yhteisistä palautusperusteista, joten pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sisältöä.

83 a §. Valmisteveron palauttaminen. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, joka sisältäisi valmisteveron palauttamista koskevat yleiset säännökset. Valmisteverolaeissa voitaisiin säätää nämä säännökset syrjäyttäen tai niitä täydentäen.

Pykälän 1 momentin mukaan palautusta voisi hakea erikseen kalenterikuukauden jaksolta tai kalenterivuodelta. Hakuajaksosta ei nykyisin säädetä, joten säännös olisi uusi ja yhtenäistäisi menettelyä. Palautuksen hakija voisi valita oman tilanteensa mukaan joustavasti, hakisiko palautusta kuukausittain vai vasta kalenterivuoden ajalta kerrallaan. Määräaika palautuksen hakemiselle olisi kolme vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jona palautusperuste syntyi. Määräaika sidottaisiin näin kaikkien palautusperusteiden osalta siihen ajankohtaan, jolloin palautusperuste on syntynyt, esimerkiksi kun tuote on käytetty verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen tai toimitettu toiseen jäsenvaltioon. Nykyisin määräaika on 83 §:n 1—4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa sidottu veron määräämisajankohtaan. Muutos yhtenäistäisi valmisteveron palautusta koskevien määräaikojen laskemista. Määräaika laskettaisiin jatkossa samalla tavalla kuin energiaveroa koskevien palautushakemusten määräaika nykyisin. Muutos olisi perusteltu myös sen vuoksi, että veron alkuperäisen määräämisajankohdan selvittäminen on osoittautunut hankalaksi tilanteissa, joissa veron on maksanut muu kuin palautuksen hakija. Tällöin tiedossa on yleensä ollut ainoastaan verollisen tuotteen hankintahetki.

Pykälän 2 momentin mukaan palautukseen sovellettaisiin 1 momentin lisäksi tämän lain, valmisteverolain, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain tai muun lain valmisteveroa koskevia säännöksiä. Palautukseen ja palautuksen hakijaan sovellettaisiin lisäksi veronkantolain

säännöksiä palautuksesta ja verovelvollisesta silloin kuin verovelvollinen on palautuksen saajana.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki koskee verovelvollisia eikä laissa mainita nimenomaisesti palautuksen hakijoita tai palautukseen oikeutettuja. Verovelvollista koskevien säännösten soveltaminen hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon, palautuksen hakijaan ja palautukseen oikeutettuun edellyttää näin ollen erillisiä, yksilöityjä viittauksia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiin. Pykälän 2 momentti sisältäisi selkeyden vuoksi viittauksen niihin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiin, joita sovellettaisiin myös palautuksen hakijaan ja palautukseen oikeutettuihin. Nämä koskisivat verotuksen tasapuolisuutta, luottamuksensuojaa, selvittämisvelvollisuutta, asian tutkimista, lisätietojen antamista ja tositteiden esittämistä, verotarkastusta, veronkorotusta, veronkorotuksen määrää, veron määräämistä ja oikaisua verovelvollisen vahingoksi, veron määräämistä ja oikaisua verovelvollisen hyväksi, veron määräämisessä käytettäviä tietoja, veron määräämisen ja oikaisun määräajan jatkamista, pidennettyä veron määräämisen ja oikaisun määräaika, rikosperusteista veron määräämistä ja oikaisua, veron määräämistä ja oikaisua koskevia erityissäännöksiä, veron määräämättä tai oikaisematta jättämistä, päätöksen antamista tietyin osin, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön pyynnöstä annettavaa päätöstä, päätöksen sisältöä, tiedoksiantoa verovelvolliselle, oikeutta muutoksenhakuun, oikaisuvaatimuksen määräaika, kuulemista valitusta käsiteltäessä, ennakkopäätösvalitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, äänestystä, erityissäännöksiä muutoksenhausta ja muutoksenhaun johdosta tehtävistä muutoksista, seurannaismuutosta sekä allekirjoittamista ja sähköistä asiointia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin liikaa palautetulle määrälle maksettavasta viivästyskorosta. Korkoa maksettisiin nykyistä vastaavasti sitä päivää seuraavasta päivästä, jona palautus on maksettu.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta määrätä veronkorotus, jos palautuksen hakija ilmoittaa hakemuksessaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Veron korotuksen määrää laskettaessa verovelvollisen vahingoksi määrättyllä verolla tarkoitettaisiin tällöin perusteetta haetun palautuksen määrää. Veronkorotukseen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 37 ja 38 §:ssä säädetyt edellytyksiä. Tämä tarkoittaisi muun muassa sitä, ettei veronkorotusta määrättäisi, jos virhe on vähäinen tai sille on pätevä syy.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetyin veron määräämistä ja päätöksen oikaisua sekä oikaisuvaatimusta koskevan määräajan laskemisesta. Määräajat laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa veron palautuspäätös koskee. Säännös poikkeaisi nykyisestä. Veron määräämistä, päätöksen oikaisua ja oikaisuvaatimusta koskevat määräajat kuluisivat samanaikaisesti palautushakemusta koskevan määräajan kanssa.

Pykälän 6 momenttiin sisältyisi valtuussäännös tarkempien määräysten antamiseksi.

11 luku. Kirjanpitovelvollisuus. Luku ja siihen kuuluvat 92—95 § ehdotetaan kumottaviksi. Valmisteveron alaista toimintaa koskeva yhdenmukaistettu sääntely sisältyisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain verovelvollisen kirjanpitoa koskevaan 26 §:ään. Valmisteverovelvollisten kirjanpitovelvollisuudesta säädettäisiin tarkemmin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Tarkemmat säännökset koskisivat muun muassa varastokohtaista kirjanpitoa, kirjanpitoa kaatopaikalle toimitetun jätteen määrästä sekä veroilmoituksen perusteena olevan dokumentaation säilyttämistä. Kirjanpitolakia (1336/1997) muutettiin vuoden 2016 alusta siten, ettei se enää rajoita oikeutta säilyttää kirjanpitoaineistoa ulkomailla. Aineisto on kuitenkin säilytettävä siten, että sen tarkastelu Suomesta

käsin on mahdollista viranomaiselle tai tilintarkastajalle ilman aiheutonta viivettä. Säännöstä sovellettaisiin jatkossa myös valmisteverotuksessa, ja nykyisestä vaatimuksesta säilyttää kirjanpitoaineisto Suomessa luovuttaisiin.

12 luku. Tarkastus, tiedonantovelvollisuus ja haltuunotto ja 96 §. Tullin tarkastusoikeus. Pykälän edellä oleva 12 luvun otsikko päivitetäisiin vastaamaan 98 §:n otsikkoon ehdotettavaa muutosta. Tietojenantovelvollisuuden käsite korvattaisiin käsitteistön yhtenäistämiseksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa ja verotusmenettelylaissa vakiintuneella tiedonantovelvollisuuden käsitteellä.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin jatkossa ainoastaan Tullin tarkastusoikeuksista. Verohallinnon toimivaltaan kuuluvan valmisteverotuksen osalta tarkastukseen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 24 §:n säännöksiä.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 24 §:ään ja verotusmenettelylain 14 §:ään ehdotetaan lisättäväksi tämän pykälän 1 momentissa olevaa säännöstä vastaava uusi momentti siitä, että verotarkastuksessa voi olla avustamassa myös muun viranomaisen edustaja. Tarkastuksesta säädettäisiin tarkemmin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

97 §. Tullin muut tarkastusvaltuudet. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin jatkossa ainoastaan Tullia koskevista tarkastusvaltuuksista. Muilta osin se vastaisi nykyistä sääntelyä.

Verohallinnon toimivaltaan kuuluvan valmisteverotuksen osalta sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 24 §:n säännöksiä. Tarkastuksesta säädettäisiin tarkemmin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

98 §. Muu tiedonantovelvollisuus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *3 momentti*, jossa säädettäisiin Verohallinnolle velvollisuus antaa tiedonantovelvolliselle muutoksenhakukelpoinen päätös, jos tämä kehotuksen jälkeen kieltäytyy antamasta vaadittuja tietoja. Ehdotettu sääntely vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain sääntelyä. Valmisteverolainsäädännössä ei ole aiemmin ollut vastaavia säännöksiä päätöksen antamisesta. Päätöksen tiedoksiantosta tiedonantovelvolliselle säädettäisiin aineellisella viittauksella oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 56 §:ään. Koska mainittu lainkohta koskee tiedoksiantoa verovelvolliselle, säädettäisiin erikseen sen soveltamisesta myös tässä pykälässä tarkoitettuun tiedonantovelvollisuuteen. Jos tiedonantovelvollinen ei katsoisi olevansa velvollinen antamaan vaadittuja tietoja, voisi tiedonantovelvollinen hakea päätökseen muutosta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n nojalla.

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä, mitä koskeva informatiivinen viittaus otettaisiin 3 momenttiin selvyuden vuoksi. Jos tiedonantovelvollinen ei antaisi vaadittuja tietoja kehotuksen jälkeenkään, Verohallinto määräisi tälle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun.

Lisäksi pykälän otsikkoa muutettaisiin siten, että tietojenantovelvollisuuden käsite korvattaisiin käsitteistön yhtenäistämiseksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa ja verotusmenettelylaissa vakiintuneella tiedonantovelvollisuuden käsitteellä.

98 a §. Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus. Pykälässä säädetään tuensaajan ilmoittamisvelvollisuudesta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *4 momentti*. Momentin mukaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä verovelvollisesta säädettyä sovellettaisiin myös tässä laissa tarkoitettuun tuensaajaan. Säännös olisi tarpeen, koska oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:n mukaan laiminlyöntimaksu määrätään verovelvolliselle. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin kuitenkin myös tuensaajalle tämän laiminlyödessä ilmoittamisvelvollisuutensa.

98 b §. Tukitietojen ilmoittamisenmenettely. Pykälässä säädetään tukitietojen ilmoittamista koskevasta menettelystä. Pykälän otsikkoa ja *1 momentin* sanamuotoja tarkistettaisiin, ja momenttiin lisättäisiin viittaus 5 lukuun, jossa säädettäisiin rekisteröitymisestä. Pykälän *2 momenttia* muutettaisiin siten, että tuensaajan olisi ilmoitettava Verohallinnolle paitsi ilmoitettujen tietojen muuttumisesta myös yrityksen joutumisesta taloudellisiin vaikeuksiin. Taloudellisiin vaikeuksiin joutumisesta olisi ilmoitettava, koska 98 a §:ssä tarkoitettua tukea ei saa pykälässä mainitun asetuksen mukaan myöntää asetuksessa tarkoitetuissa taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yritykselle. Vaikeuksissa olevana pidetään EU:n valtiontukisäännöissä yleisesti ottaen yritystä, jonka toiminnan katsotaan loppuvan lähes varmasti lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä ilman viranomaisten tukitoimia. Pykälän *3 momenttia* täsmennettäisiin siten, että maininta tukiviranomaisesta muutettaisiin maininnaksi Verohallinnosta.

98 c §. Muut verotukiin sovellettavat säädökset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädettäisiin aineellisella viittaussäännöksellä eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) soveltamisesta myös verotukiin. Viittaussäännös ehdotetaan otettavaksi kaikkia valmisteverotukia koskevana valmisteverotuslakiin. Sähköverolain vastaava säännös kumottaisiin.

99 §. Verottoman käytön selvittämisen laiminlyönti. Pykälän viittaus veron suorittamiseen tämän lain mukaisesti korvattaisiin aineellisella viittauksella veron suorittamiseen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetyn mukaisesti.

100 §. Sivullisen tiedonantovelvollisuus. Pykälä kumottaisiin. Sen sijaan sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 30 §:ää. Mainitussa lainkohdassa viitataan sivullisen erityisen tiedonantovelvollisuuden osalta verotusmenettelylain 19 §:ään, johon sisältyy tämän pykälän 1 momenttia vastaava säännös. Verohallinnon tarkastusoikeudesta säädetään pykälän 2 momenttia vastaavasti verotusmenettelylain 23 §:ssä, johon viitataan myös sovellettavaksi ehdotettavan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 31 §:ssä. Mainitussa 31 §:ssä viitataan muun ohessa myös verotusmenettelylain 22 §:ään, jonka nojalla tiedot olisi annettava nykyistä vastaavasti salassapitosäännösten estämättä.

101 §. Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteeseen verotukseen siirtymisestä johtuvat päivitykset. Tarkastuksista säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 24 §:ssä ja sivullisen tiedonantovelvollisuudesta mainitun lain 30 §:ssä. Asiasisällöllisesti sääntely vastaisi nykytilaa.

102 §. Uhkasakko. Pykälä kumottaisiin. Verohallinnon mahdollisuudesta asettaa uhkasakko ehdotetaan luovuttavaksi. Tullin osalta uhkasakon asettamiseen sovellettaisiin, mitä tullin osalta tullilainsäädännössä säädetään.

103 §. Haltuunotto. Pykälässä säädetään valmisteveron alaisten tuotteiden haltuunotosta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *5 momentti*, jossa säädettäisiin muutoksenhausta haltuunotopäätöksiin. Sekä Tulli että Verohallinto voivat ottaa haltuunsa valmisteveron alaisia tuotteita.

Kun muutoksenhaku koskisi Tullin antamaa haltuunottopäätöstä, sovellettaisiin tullilain 13 luvun säännöksiä. Kun muutoksenhaku koskisi Verohallinnon antamaa haltuunottopäätöstä, sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n 5 momenttia.

104 §. Ennakkoratkaisu. Pykälässä säädetään ennakkoratkaisusta. Pykälän 4 momentti muutettaisiin koskemaan vain Tullin antamien ennakkoratkaisujen muutoksenhakua. Lisäksi momentin viittaus kumottuun hallintolainkäyttölakiin muutettaisiin viittaukseksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin (808/2019).

Pykälään ehdotettavassa uudessa 5 momentissa säädettäisiin selvyuden vuoksi, että muutoksenhausta Verohallinnon antamaan ennakkoratkaisuun säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa. Nykyinen 5 momentti siirtyisi 6 momentiksi.

105 §. Tullin myöntämä huojennus ja maksunlykkäys. Pykälässä säädettäisiin jatkossa huojennuksesta ja maksunlykkäyksestä ainoastaan Tullin toimittaman valmisteverotuksen osalta. Pykälän otsikkoa täsmennettäisiin. Pykälän 1—4 momentin sääntely vastaisi muilta osin nykyistä sääntelyä. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin huojennusta ja maksunlykkäystä koskevasta muutoksenhakukiellosta, josta säädetään nykyisin kumottaviksi ehdotettavissa 107 a ja 107 b §:ssä.

Verohallinnon toimivaltaan kuuluvan valmisteveron osalta sovellettaisiin huojennuksen ja maksunlykkäyksen sijaan jatkossa veronkantolain maksujärjestelyä ja verosta vapauttamista koskevia 43 ja 47 §:n säännöksiä. Verohallinto ei voisi enää asettaa verosta vapauttamiselle ehtoja, toisin kuin nykyisin pykälän 2 momentin perusteella on mahdollista. Pykälän 3 momentin perusteella lykätyn määrän suorittamisesta annetaan aina vakuus. Veronkantolain maksujärjestelyä koskeva säännös ei edellytä vakuuden asettamista, joten se ei jatkossa olisi maksujärjestelyn laissa säädetty edellytys. Verohallinnon päätöksellä voidaan kuitenkin määrätä, että Verohallinto voi vaatia vakuuden asettamista maksujärjestelyyn kuuluvien verojen maksamisen turvaamiseksi. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tutkimus- ja kehittämishankkeeseen liittyvästä huojennusperusteesta säädettäisiin Verohallinnon kantaman valmisteveron osalta veronkantolain 47 §:ään ehdotettavassa uudessa 4 momentissa.

106 §. Oikaisu verovelvollisen hyväksi. Pykälä kumottaisiin. Jatkossa sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Veron määräämisestä ja oikaisusta verovelvollisen hyväksi säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 41 §:ssä, joka soveltuisi jatkossa myös valmisteverotukseen. Veron määräämisen ja oikaisun määrääjasta säädetään saman lain 44 §:ssä.

107 §. Valtion oikeudenvallonta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa valtion oikeutta valvoo tulliasiamies. Nykyistä 41 §:n 3 momenttia vastaavasti päätös annettaisiin tiedoksi tulliasiamiehelle niin, että tälle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Pykälän 2 momentissa olisi informatiivinen viittaus siihen, että valtion oikeudenvallonnasta ja päätöksen tiedoksiannosta Veronsaajien oikeudenvallontayksikölle säädetään Verohallinnosta annetussa laissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa.

107 a—107 c § ja 108 §. Oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua koskevat pykälät kumottaisiin. Jatkossa oikaisuvaatimukseen ja valitukseen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 10 luvun muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Muutosta haettaisiin ensiasteena verotuksen oikaisulautakunnalta oikaisuvaatimuksella. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ja ennakkoratkaisuun haettaisiin muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kuten

nykyisin. Valmisteverovalitusten määrä on vuosittain vähäinen. Erityisosaamisen varmistaminen puoltaa valitusten käsittelyn keskittämistä jatkossakin. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 64 §:n 2 momenttiin lisättäisiin asiaa koskeva säännös.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:ssä säädetään eräitä Verohallinnon päätöksiä koskevasta muutoksenhausta. Näitä niin sanottuja erillispäätöksiä koskeva muutoksenhakuaika on verotus- ja palautuspäätöksiä koskevaa muutoksenhakuaikaa lyhyempi. Valmisteverotuksessa tällaisia päätöksiä olisivat valmisteverolupia ja rekisteröintejä koskevat päätökset, Verohallinnon tekemät haltuunottopäätökset sekä laiminlyöntimaksua, vähämerkityksistä tukea ja ilmoittamis- ja tiedonantovelvollisuutta koskevat päätökset.

Valmisteverotuksen muuttuessa oma-aloitteiseksi verotukseksi Verohallinto määräisi valmisteveron ja antaisi veron määräämistä koskevan päätöksen enää poikkeuksellisesti. Tämän lisäksi verovelvollisen tulisi itse korjata veroilmoituksessaan olevat virheet antamalla oikaisuilmoitus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 25 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta Tullin tekemään haltuunottopäätökseen säädettäisiin jatkossa 103 §:ssä.

110 §. Valmisteverorikkomus. Pykälä kumottaisiin. Verolajikohtaisista rikkomussäännöksistä on luovuttu myös muissa oma-aloitteisissa veroissa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säätämisen yhteydessä ja siirrytty määräämään laiminlyöntimaksua. Valmisteverorikkomusta koskevaa säännöstä ei ole käytännössä sovellettu.

114 §. Väliaikaisen verottomuuden järjestelmää koskevat siirtymäsäännökset. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

115 §. Muut siirtymäsäännökset. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2021. Lain soveltamisen pääsäännöstä säädettäisiin selvyuden vuoksi voimaantulosäännöksen 2 momentissa. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen alkavien verokausien verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun. Verotusmenettelyllä tarkoitettaisiin voimaantulosäännöksessä kaikkia niitä valmisteverotuksen menettelyjä, joista säädetään valmisteverotuslaissa. Näihin kuuluvat esimerkiksi lupia ja rekisteröintejä sekä valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoja koskevat menettelyt. Verotusmenettelyllä tarkoitettaisiin myös hakemuksesta palautettavaan valmisteveroon liittyviä menettelyitä. Lakia sovellettaisiin siten palautukseen, jota haetaan lain voimaan tultua syntyneellä palautukseen oikeuttavalla perusteella.

Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, mistä säädettäisiin selvyuden vuoksi 3 momentissa. Täsmennyksistä ja poikkeuksista tähän pääsääntöön säädettäisiin jäljempänä. Lain soveltaminen määräytyisi lähtökohtaisesti verokausittain, eikä merkitystä olisi sillä, milloin verokauden veroilmoitus annettaisiin. Myös verokauden verotusmenettelyä koskevan päätöksen muutoksenhausta sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka päätös annettaisiin lain voimaantulon jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädettäisi.

Vastaavasta pääsäännöstä säädettäisiin 4 momentissa niiden verovelvollisten osalta, joilla ei ole ollut verokautta ennen lain voimaantuloa. Jos tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen ehdotetun lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljem-

pänä toisin säädettäisi. Kuten nykyisin, veron suorittamisvelvollisuuden syntymisestä säädettäisiin valmisteverotuslaissa ja asianomaisissa valmisteverolaeissa. Merkitystä ei olisi sillä, milloin veroilmoitus annettaisiin. Myös verotusmenettelyä koskevan päätöksen muutoksenhaussa sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka päätös annettaisiin lain voimaantulon jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa päättyneisiin verokausiin kohdistuvat veron määräämistoimet tehtäisiin noudattaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka veron määräämistä koskeva päätös tehtäisiin lain voimaantulon jälkeen. Myös ennen lain voimaantuloa päättyneelle verokaudelle kohdistettavaa veroa koskevien laiminlyöntien seuraamuksiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Vastaavasti toimittaisiin, jos verovelvollisella ei ole ollut verokautta ennen lain voimaantuloa ja tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen lain voimaantuloa. Lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa päättyneeltä ajanjaksolta haettavaan veron palautukseen.

Jos verokausi on päättynyt, tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen ehdotetun lain voimaantuloa, määrääjat laskettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Määrääjat laskettaisiin pääsääntöisesti lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti myös silloin, kun veron palautusta haetaan ajanjaksolta ennen lain voimaantuloa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentin pääsääntö koskisi myös tilanteita, joissa Verohallinnossa on lain voimaan tullessa vireillä muutosverotusta, kuten jälkiverotusta tai verovelvollisen hyväksi tapahtuvaa oikaisua, koskeva asia. Vaikka tällainen asia ratkaistaisiin lain voimaantulon jälkeen, päätös tehtäisiin lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Jos muutoksenhakuviranomainen olisi lain voimaantulon jälkeen kumonnut ennen lain voimaantuloa päättyneeseen verokauteen kohdistuneen Verohallinnon päätöksen ja palauttanut asian Verohallinnolle uudelleen käsiteltäväksi, uudelleen käsittely tapahtuisi lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Vastaavasti toimittaisiin, jos verovelvollisella ei ole ollut verokautta ennen lain voimaantuloa ja tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen lain voimaantuloa. Myös tilanteessa, jossa muutoksenhakuviranomainen muuttaisi Verohallinnon päätöstä, veron tai palautuksen määrään vaikuttavat muutokset tehtäisiin lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ehdotettua 3 ja 4 momenttia havainnollistavat seuraavat esimerkit.

Esimerkki 1. Vuoden 2020 joulukuun verokauden veroilmoituksen määräpäivä on 18.1.2021. Yritys antaa veroilmoituksen myöhässä 21.1.2021. Verotus vahvistettaisiin annetun ilmoituksen mukaisena Verohallinnon päätöksellä. Veroilmoituksen myöhästymisestä määrättäisiin lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen seuraamusmaksu eli veronkorotus tai virhemaksu. Myös muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Esimerkki 2. Yritys vastaanottaa kertaluonteisen erän valmisteveron alaisia tuotteita 31.12.2020 ja antaa veroilmoituksen 4.1.2021. Verotus vahvistettaisiin annetun ilmoituksen mukaisena Verohallinnon päätöksellä. Muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 3 momentissa säädettyä sovellettaisiin myös hakemuksesta palautettavaan veroon, jos hakemus koskee ajanjaksoa ennen lain voimaantuloa. Veronpalautushakemusta koskevasta

poikkeuksesta 3 momentin pääsääntöön säädettäisiin 5 *momentissa*. Kalenterivuotta 2020 tai sitä aikaisempaa kalenterivuotta koskevaan veronpalautukseen sovellettaisiin sen mukaan ehdotetun lain säännöksiä silloin, jos hakemus on tullut vireille lain voimaantulon jälkeen. Palautusta koskevan hakemusasian vireille tulo olisi siten määrävä tekijä sen suhteen, mitä säännöksiä sovellettaisiin. Palautuspäätöksen tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevasta poikkeuksesta tietyissä tilanteissa säädettäisiin kuitenkin 11 *momentissa*.

Lain voimaan tullessa vireillä olevasta lupaa ja rekisteröintiä koskevasta menettelystä säädettäisiin 6 *momentissa*. Ennen lain voimaan tuloa vireille tulleeseen lupaa tai rekisteröintiä koskevaan asiaan sovellettaisiin ehdotetun lain säännöksiä, jos päätös annetaan ehdotetun lain voimaan tultua. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että valmisteveron alaista toimintaa koskevan luvan myöntämisen edellytykset tutkittaisiin ja ratkaistaisiin siten kuin tässä laissa säädetään. Rekisteröintiä koskevan asian osalta kyse olisi esimerkiksi siitä, että rekisteröinnistä annettaisiin muutoksenhakukelpoinen päätös. Jos luvan peruuttamista koskeva asia olisi vireillä lain voimaan tullessa, sovellettaisiin kuitenkin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka luvan peruuttamisesta annettaisiin päätös vasta lain voimaan tultua. Säännöstä voidaan havainnollistaa seuraavalla esimerkillä.

Esimerkki 3. Vuoden 2020 lokakuussa havaitaan, että luvanhaltijan toiminnassa on ilmennyt merkittäviä puutteita. Yritykselle annetaan luvan peruuttamista koskeva kirjallinen varoitus 1.11.2020. Samalla puutteiden korjaamiselle asetetaan määräaika vuoden loppuun. Tammikuussa 2021 havaitaan, ettei puutteita ole korjattu ja lupa peruutetaan. Koska luvan peruuttamista koskeviin toimiin on ryhdytty antamalla luvanhaltijalle varoitus ennen lain voimaantuloa, peruuttamiseen sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Valmisteverotuslain nojalla enintään kalenterivuodeksi pidennetyt verokaudet päättyisivät ehdotetun lain voimaan tullessa. Viimeisenä pidennettynä verokautena pidettäisiin siten kalenterivuotta 2020, mistä säädettäisiin 7 *momentissa*. Lain voimaantultua verokaudet määräytyisivät oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisesti.

Voimaantulosäännöksen 8 *momentissa* säädettäisiin valmisteverotuslain nojalla verokausi-ilmoittajille myönnettyjen paperi-ilmoittamista koskevien lupien voimassaolosta. Luvat päättyisivät ehdotetun lain voimaan tullessa. Viimeinen verokausi, jolta veroilmoituksen voisi antaa paperilomakkeella, olisi vuoden 2020 viimeinen verokausi. Vuoden 2020 viimeistä verokautta koskevat paperi-ilmoitukset olisi annettava lain voimaan tullessa voimassa olleiden veroilmoittamista koskevien säännösten mukaisesti viimeistään tammikuussa 2021. Lain voimaantultua veroilmoituksen antamismenettely määräytyisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisesti.

Ennen lain voimaantuloa päättyneeltä verokaudelta maksettua veroa ei voisi vähentää lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavilta verokausilta, mistä säädettäisiin 9 *momentissa*. Vähennyksiä olisi mahdollista ilmoittaa vielä kalenterivuoden 2020 viimeistä verokautta koskevalla veroilmoituksella. Vähentämättä jääneestä määrästä olisi tämän jälkeen haettava veron palautusta, vaikka vähennykseen oikeuttava peruste olisi syntynyt ennen ehdotetun lain voimaantuloa. Vähennystä olisi haettava ehdotetun lain säännösten mukaisesti, mutta palautuksen hakemisen määräaika olisi vähennykseen oikeuttavan perusteen syntymisen hetkellä voimassa olleen lain mukainen.

Voimaantulosäännöksen 10 *momentissa* säädettäisiin verotuspäätöksen tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevasta poikkeuksesta 3 momentin pääsääntöön. Ennen lain voimaantuloa päättynyttä verokautta koskevan verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös annetaan

ennen 1.2.2021. Helmikuusta 2021 alkaen tiedoksiintoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä, vaikka päätös koskisi ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusta. Kyse olisi ainoastaan verotusta koskevan päätöksen tiedoksiannosta ja muutoksenhausta. Säännös ei koskisi esimerkiksi valmisteverolupia ja rekisteröintejä koskevia päätöksiä, joiden tiedoksiintoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä heti lain voimaantulosta alkaen, jos päätös annetaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Palautuspäätösten tiedoksiinto- ja muutoksenhakumenettelystä säädettäisiin vastaavasti *11 momentissa*.

Vastaavasti kuin verokautta koskevan verotuksen osalta säädetään 10 momentissa säädettäisiin *12 momentissa* niiden verovelvollisten osalta, joilla ei ole ollut verokautta ennen lain voimaantuloa. Verotuspäätöksen tiedoksiannon ja muutoksenhaun osalta sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen lain voimaantuloa ja verotuspäätös annettaisiin ennen 1.2.2021. Jos päätös annettaisiin tämän jälkeen, sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä.

Päätöksen tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevia 10—12 momentin säännöksiä havainnollistavat seuraavat esimerkit.

Esimerkki 4. Yritys vastaanottaa kertaluonteisen erän valmisteveron alaisia tuotteita 31.12.2020 ja antaa veroilmoituksen 4.1.2021. Verotus vahvistettaisiin annetun ilmoituksen mukaisena Verohallinnon päätöksellä heti tammikuun alussa. Päätöksen tiedoksiintoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Esimerkki 5. Verohallinto on 20.1.2021 antamallaan päätöksellä määrännyt maksettavaksi veroa kesäkuun 2020 verokaudelta. Päätöksen tiedoksiintoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettuun tuotteiden siirtoon sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos siirto on aloitettu ennen lain voimaantuloa. Verohallinnolle ei siten annettaisi ilmoitusta toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä muista kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista tuotteista, jos tuotteiden siirto on aloitettu ennen ehdotetun lain voimaantuloa ja siitä huolimatta, että tuotteet vastaanotettaisiin Suomessa lain voimaantulon jälkeen. Verohallinnolle olisi ilmoitettava ennen siirron aloittamista toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista, jos siirto aloitetaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Seuraava esimerkki havainnollistaa siirtomenettelyä koskevaa *13 momentin* säännöstä.

Esimerkki 6. Yksityishenkilö tilaa 30.12.2020 Virosta erän virvoitusjuomia ja järjestää tuotteiden kuljetuksen Suomeen. Kuljetusliike noutaa tuotteet myyjän varastosta 6.1.2021. Yksityishenkilön olisi ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle Virosta Suomeen lähetettävistä tuotteista. Tuotteet sisältyisivät vuoden 2021 tammikuun verokaudelta ilmoitettavaan ja maksettavaan veroon.

Voimaantulosäännöksen *14 momentissa* säädettäisiin selventävästi muihin kuin verotusta koskeviin laiminlyönteihin sovellettavista säännöksistä. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin laiminlyönteihin sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lain voimaantulon jälkeen tapahtuneisiin laiminlyönteihin sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Tilannetta kuvaa seuraava esimerkki.

Esimerkki 7. Yksityishenkilö on ostanut toisessa EU:n jäsenvaltiossa sijaitsevalta viinitilalta viiniä ja järjestänyt tuotteiden kuljetuksen Suomeen. Yksityishenkilö vastaanottaa tuotteet 31.12.2020 ja antaa veroilmoituksen 4.1.2021. Veroilmoitusta käsiteltäessä virkailija havaitsee, ettei tuotteista ole ilmoitettu Verohallinnolle ennen siirron aloittamista eikä valmisteverojen suorittamisesta ole asetettu vakuutta. Verotus vahvistettaisiin annetun ilmoituksen mukaisena Verohallinnon päätöksellä. Ennakoilmoituksen ja vakuuden asettamisen laiminlyönnistä määrättäisiin lain voimaantullessa voimassa olleiden säännösten mukainen seuraamusmaksu eli virhemaksu.

Sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien tietojen antamisen laiminlyöntiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin vain, jos tietoja olisi pyydetty ennen lain voimaantuloa. Jos tietoja olisi pyydetty lain voimaan tultua, sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksiin sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyä, vaikka kyse olisi lain voimaantuloa edeltävään aikaan liittyvistä tiedoista.

Veronkantomenettelyä koskeva siirtymäsäännös otettaisiin *15 momenttiin*. Valmisteverojen veronkanto ja perintä siirtyisivät vanhasta kantomenettelystä uuteen kantomenettelyyn ja samalla vanhasta tietojärjestelmästä uuteen tietojärjestelmään 1.2.2021. Tästä syystä ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita valmisteverotuslain säännöksiä veronkannosta ja perinnästä sovellettaisiin vielä tammikuun 2021 ajan siltä osin kuin on kyse verokaudesta ennen lain voimaan tuloa koskeneesta verokaudesta. Samoin meneteltäisiin, jos valmisteveron suorittamisvelvollisuus olisi muutoin syntynyt ennen lain voimaantuloa.

Lain voimaan tullessa voimassa olleiden veronkantoa ja perintää koskevien säännösten soveltaminen tarkoittaisi, että tammikuun 2021 loppuun sovellettaisiin nykyisen valmisteverotuslain säännöksiä veronkannosta, veron maksamisen ajankohdasta, palautuksen kuittaamisesta, kuittauksen esteistä, kuittauspäivästä, kuittausjärjestyksestä, kuittausta koskevista tarkemmista määräyksistä, veronlisäyksestä, viivekorosta, palautuskorosta, huojennuksesta, maksunlykäyksestä, perinnästä sekä pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteverosta.

Valmisteveron viivästyseuraamuksiin ja palautukselle maksettavaan korkoon sovellettaisiin veronkantolain hyvityskorkoa ja viivästyskorkoa koskevia säännöksiä 1.2.2021 alkaen. Tätä edeltävältä ajalta valmisteveron palautukselle maksettavaan korkoon sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita palautuskorkoa koskevia säännöksiä. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että hakemukseen perustuvalla valmisteveron palautukselle ei maksettaisi korkoa ajalta ennen 1.2.2021. Viivästyseuraamuksiin sovellettaisiin 31.1.2021 saakka lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä veronlisäyksestä ja viivekorosta ja tämän jälkeen säännöksiä viivästyskorosta.

Veronkantolain säännöksiä veronkannosta ja perinnästä sovellettaisiin 1.2.2021 alkaen, mikä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että valmisteveroja koskevat veronkantolain 70 §:ssä tarkoitetut tiedot merkittäisiin ensimmäisen kerran helmikuulta 2021 muodostettavaan yhteenvetoon.

6.2 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

2 a §. Pykälässä säädetään veron suorittamisesta. Pykälän *1—3 momenttiin* tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Verottamisen sijasta säädettäisiin veron suorittamisesta. Lisäksi 2 ja 3 momentin sanamuotoja yksinkertaistettaisiin oikeustilaa muuttamatta.

Pykälän *4 momentin* sanamuotoa selkeytettäisiin oikeustilaa muuttamatta.

3 §. Pykälässä säädetään verovelvollisuudesta. Pykälän *2 momentti* kumottaisiin, koska jatkossa veroilmoitus annettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 17 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti eikä erillistä sääntelyä enää tarvittaisi. Veroilmoitus annettaisiin nykyistä vastaavasti kalenterikuukauden pituiselta verokaudelta.

6 §. Pykälässä säädetään veron suorittamisen perusteista. Pykälän *1 momenttiin* tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella. Lisäksi momentin 3 ja 4 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos. Pykälän *2 momentti* kumottaisiin. Jatkossa luovutettuja määriä koskevat korjaukset tulisi kohdistaa oikealle verokaudelle oma-aloitteisen verotusmenettelyn periaatteiden mukaisesti antamalla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettu oikaisuilmoitus.

6 a §. Pykälä kumottaisiin. Vähennysmenettelystä luovuttaisiin, ja se korvattaisiin veron palautusmenettelyllä. Oikeudesta saada palautusta maksetusta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta hiilivetyjen talteenoton perusteella säädettäisiin uudessa 9 b §:ssä.

8 §. Pykälässä säädetään polttoaineen tunnistettavaksi tekemisen laiminlyönnistä. Pykälän *1 momentti* vastaisi asiasisällöltään nykyistä sääntelyä, mutta sen sanamuotoja päivitetäisiin ja täsmennettäisiin. Pykälän *2 momentissa* säädetty seuraamus tunnistettavaksi tekemisen laiminlyönnistä muutettaisiin käsitteellisesti virhemaksusta laiminlyöntimaksuksi termistön yhtenäistämiseksi muiden Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien verojen kanssa. Lisäksi tehtäisiin kielellinen muutos siten, että laiminlyöntimaksu määrättäisiin, ei kannettaisi. Laiminlyöntimaksun määrä säilyisi nykyisenä. Muilta osin siihen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä säädettyä laiminlyöntimaksua koskevia säännöksiä. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin samalla tavalla ja samoin edellytyksin kuin mainitun lain 39 §:n laiminlyöntimaksu. Lisäksi se olisi muun muassa maksettava viimeistään päätöksessä mainittuna yleisenä eräpäivänä ja siihen haettaisiin muutosta kuten mainitun lain 39 §:ssä tarkoitettuun laiminlyöntimaksuun.

9 a §. Pykälässä säädetään verottomuuden toteuttamisesta ja veron palauttamisesta. Pykälän 4—6 momentti kumottaisiin. Pykälän 4 momentin sisältö siirrettäisiin ehdotettavaan uuteen 9 c §:ään ja 5 ja 6 momentin sisältö uuteen 9 d §:ään.

9 b §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädettäisiin moottoribensiinistä talteen otetuista hiilivedyistä suoritettun valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun palauttamisesta. Palautusmenettely korvaisi kumottavaksi ehdotetussa 6 a §:ssä säädetyn vähennysmenettelyn. Kyseessä olisi 9 a §:ää vastaava palautusmenettely.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin palautettavasta verosta ja huoltovarmuusmaksusta sekä palautukseen oikeutetusta. Palautukseen olisi oikeutettu se valtuutettu varastonpitäjä, joka on luovuttanut tuotteen verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen. Säännöstä täsmennettäisiin nykyisestä siten, että palautusta olisi oikeus saada myös moottoribensiiniä korvaavista tuotteista talteen otetuista hiilivedyistä suoritettusta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin palautukseen oikeuttavien hiilivetyjen määrän laskemisesta. Laskenta vastaisi nykyisen 6 a §:n 2 momenttia, joka ehdotetaan kumottavaksi.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin palautuksenhakijasta. Palautusta voisi hakea se valtuutettu varastonpitäjä, jonka verottomasta varastosta bensiini on luovutettu kulutukseen. Säännös vastaisi kumottavaksi ehdotetun 6 §:n 3 momenttia.

9 c §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka *1 momentissa* säädettäisiin 9 a ja 9 b §:ssä tarkoitetun palautuksen hakujaksoista. Palautusta verottoman käytön perusteella voisi hakea joko koko kalenterivuodelta tai puolelta vuodelta erikseen. Sääntely vastaisi 9 a §:n kumottavaa 4 momenttia, mutta määräaika palautuksen hakemiselle laskettaisiin jatkossa hakujaksoa seuraavan kalenterivuoden alusta eikä hakujakson päättymisestä kuten nykyisin. Hiilivetyjen talteenoton perusteella palautusta voisi hakea kalenterivuoden aikana talteen otetuista hiilivedyistä. Palautusta voisi myös hakea nykyistä vähennysmenettelyä vastaavasti erikseen kalenterikuukauden aikana talteen otetuista hiilivedyistä. Verottoman käytön lisäksi myös hiilivetyjen talteenotto tulisi osoittaa luotettavasti, jotta palautusta voitaisiin myöntää.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin pienimmistä palautettavasta määrästä vastaavasti kuin nykyisen 9 a §:n 4 momentissa. Alle 330 euron suuruinen palautus maksettaisiin vain, kun kyse on kalastusaluksen osalta tai hiilivetyjen talteenoton perusteella maksettavasta palautuksesta. Palautuksiin sovellettaisiin lisäksi valmisteverotuslakiin ehdotettavan uuden 83 a §:n yleisiä palauttamista koskevia säännöksiä, mistä säädettäisiin *3 momentissa*.

9 d §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka *1 momenttiin* siirrettäisiin 9 a §:n kumottavan 5 momentin säännökset sellaisinaan. Momentissa säädetään siitä, että Verohallinto vahvistaa puolivuositain moottoribensiinistä, dieselöljystä, nestekaasusta, kevyestä polttoöljystä tai niitä korvaavista tuotteista palautettavan veron määrän.

Pykälän *2 momenttiin* otettaisiin 9 a §:n kumottavan 6 momentin sisältö sellaisenaan. Momentissa määritellään tyypillisille polttoaineille tai polttoaineseoksille maksettavat, tuoteryhmiin sidotut veronpalautusten määrät niissä tapauksissa, joissa 1 momenttia ei voida soveltaa.

11 §. Pykälä kumottaisiin. Valmisteverotuslakiin ehdotetun soveltamisalasäännöksen perusteella polttoaineverolaki kuuluisi valmisteverotuslain soveltamisalaan. Valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin nestemäisistä polttoaineista kannettavaan veroon, jollei tässä laissa toisin säädetä. Valmisteverotuslaki sisältää sovellettavat säännökset muun muassa toimivaltaisesta viranomaisesta, verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista sekä veron palauttamisesta.

Nestemäiset polttoaineet kuuluisivat myös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan. Verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin mainitun lain soveltamisalasäännöksen perusteella kyseisen lain säännöksiä siltä osin kuin valmisteverotuslaissa tai polttoaineverolaissa ei toisin säädetä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin muun muassa veron ilmoittamiseen ja maksamiseen, muutoksenhakuun, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuuteen, tarkastukseen ja tietojenantovelvollisuuteen.

11 a §. Pykälässä säädetään biopolttoöljyn valmistajasta. Sääntely vastaisi muilta osin nykytilaa, mutta *2 momentin* säännöksiä rekisteröintimenettelystä täsmennettäisiin. Biopolttoöljyn valmistajan tulisi rekisteröityä verovelvolliseksi, rekisteröitymismenettelystä säädettäisiin valmisteverotuslain muutettavassa 5 luvussa. Rekisteröitymisilmoitus tulisi tehdä Verohallinnolle sähköisesti ennen toiminnan alkamista, ja Verohallinto tekisi ilmoituksen perusteella rekisteröintiä koskevan muutoksenhakukelpoisen päätöksen.

12 §. Pykälässä säädetään polttoaineeseen lisättäviä apu- ja tunnisteaineita koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, sillä kyseiset aineet ovat veronalaisia ja näin verovalvonnan piirissä.

6.3 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

2 §. Pykälä sisältää laissa käytettävät määritelmät. Pykälän *19 kohtaan* otettaisiin viittaus valmisteverotuslain 5 lukuun, jossa säädettäisiin jatkossa valmisteverotuksen rekisteröinneistä, ja maininta rekisteröitymisestä tulliviranomaiselle poistettaisiin. Rekisteröitymistä koskeva ilmoitus tehtäisiin valmisteverotuslain 5 luvun nojalla nykyistä vastaavasti Verohallinnolle. Valmisteverotuksen toimivalta siirrettiin Tullilta Verohallinnolle vuoden 2017 alusta lailla 1178/2016.

2 a §. Pykälässä säädetään tuotteiden veronalaisuudesta sekä verovelvollisuudesta tietyissä tilanteissa. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Verottaminen korvattaisiin veron suorittamisella, mikä kattaisi sekä veron oma-aloitteisen suorittamisen että tilanteet, joissa veroa määrätään. Lisäksi 1 momentin sanamuotoja yksinkertaistettaisiin oikeustilaa muuttamatta.

6 §. Pykälässä säädetään valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun suorittamisesta. Pykälän *1 momentti* vastaisi asiasisällöltään nykyistä sääntelyä, mutta siihen tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella. Lisäksi momentin 3 ja 4 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti kulutukseen luovutettuna tai käytettynä pidettävän sähkön määrästä ja määrän kohdistamisesta verokaudelle. Aiheettomasti ilmoitettua ja maksettua veroluokan I sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei voisi enää vähentää veroilmoituksella, vaan nykyinen vähennysmenettely korvattaisiin palautusmenettelyllä. Palautuksesta säädettäisiin 6 a §:ssä. Muu veroilmoituksessa oleva virhe korjattaisiin antamalla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettu oikaisuilmoitus. Oikaisuilmoituksella korjattava virhe voisi koskea esimerkiksi toimitetun sähkön määrää.

Pykälän *3 ja 4 momentti* kumottaisiin. Veroilmoituksen antamiseen ja verokauteen sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Veroilmoitus olisi jatkossa verolajikohtainen, mutta tiedot veroilmoituksella annettaisiin voimailaitoskohtaisesti. Se, miten kohteiden tiedot jatkossa ilmoitettaisiin, vahvistettaisiin tarvittaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla annettavalla Verohallinnon määräyksellä. Sähköverovelvollisten verokausista säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 11 §:ssä. Verokausien pituuksia ei muutettaisi.

6 a §. Lakiin ehdotetaan uutta pykälää, jossa säädettäisiin nykyisen vähennysmenettelyn korvaavasta palautusmenettelystä. Pykälän *1 momentin* mukaan sähköverkonhaltijan tai sähkön tuottajan maksama veroluokan I sähkövero ja huoltovarmuusmaksu sähköstä, joka käytetään veroluokkaan II oikeuttavaan tarkoitukseen, voitaisiin palauttaa hakemuksesta. Edellytyksenä olisi luotettava selvitys sähkön käytöstä. Palautusta voisi hakea se, joka on käyttänyt sähkön veroluokan II tarkoitukseen. Sähkön ylemmän ja alemman veroluokan erotuksessa on kyse tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 mukaisesta valtioneudesta. Tästä syystä olisi perusteltua, että palautusta olisi oikeutettu hakemaan sähkön loppukäyttäjä eli valtioneuteen oikeutettu tuensaaja. Palautusmenettelyn avulla pystyttäisiin varmistamaan tuen kohdentuminen oikein ja tarkistamaan, että tuen saamisen edellytykset täyttyvät.

Palautuksen hakujaksoista ja hakuajasta säädettäisiin *2 momentissa*. Palautusta voisi hakea joko kalenterivuoden jaksolta tai erikseen kalenterikuukauden pituiselta jaksolta. Määräaika palautuksen hakemiselle olisi kolme vuotta, ja se laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, johon hakujakso kuuluu. Vero palautettaisiin tuotteiden hankinta-ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti.

Palautukseen sovellettaisiin muilta osin valmisteverotuslain valmisteveron palauttamista koskevia yleisiä säännöksiä, mistä säädettäisiin *3 momentissa*.

Sähkötuotannon tuki. Lailla 1396/2010 kumotun 8 §:n edellä oleva väliotsikko ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

8 a §. Pykälässä säädetään energiaintensiivisten yritysten veronpalautuksesta. Pykälän *4 momenttiin* tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuva muutos. Koska verotusmenettelystä säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa, momentin ensimmäinen virke poistettaisiin. Muilta osin momentti pysyisi ennallaan.

Pykälän *5 momenttiin* lisättäisiin säännös valmisteverotuslain valmisteveron palauttamista koskevien yleisten säännösten soveltamisesta. Momentista poistettaisiin viittaussäännös eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annettuun lakiin. Vastaava viittaus lisättäisiin kaikkia valmisteverotukia koskevana valmisteverotuslakiin.

9 §. Pykälässä säädetään sähköverovelvollisen rekisteröitymisvelvollisuudesta. Rekisteröintimenettelystä ja Verohallinnon ylläpitämästä rekisteristä säädettäisiin jatkossa valmisteverotuslaissa, mistä syystä pykälästä poistettaisiin näitä koskevat yksityiskohtaisemmat säännökset. Pykälään otettaisiin viittaus valmisteverotuslain soveltamiseen. Verohallinto voisi valmisteverotuslain nojalla antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä, kuten rekisteröinnin yhteydessä ilmoitettavista tiedoista. Voimallaitoksista olisi rekisteröitymisen yhteydessä annettava samat tiedot kuin nykyisin. Sähköverovelvollisen veroilmoittamiseen ja veron maksamiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 4 ja 6 luvun säännöksiä, mistä johtuen nykyisen *3 momentin* viittaussäännös valmisteverotuslakiin poistettaisiin.

9 a §. Pykälässä säädetään sähkön verottomaan varastointiin liittyvästä toiminnasta ja luvista. Pykälän *1 momenttiin* tehtäisiin luvan antamiseen liittyvä tekninen korjaus. Muotoilu ”Verohallinto antaa hakemuksesta luvan” muutettaisiin muotoon ”Verohallinto voi antaa hakemuksesta luvan”. Jo nykyisin on kyse siitä, että lupa myönnetään, jos luvan myöntämisen lainkohdassa säädetyt erityiset edellytykset ja valmisteverotuslaissa säädetyt yleiset edellytykset täyttyvät.

9 b §. Pykälässä säädetään verottoman sähkön varastoinnista ja mittaamisesta. Pykälän *1 momentin* mukaan verottoman sähkövaraston pitäjään sovelletaan valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä. Lainkohta kumottaisiin liittyen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymiseen. Sähkövarastonpitäjiin sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä muun muassa veron ilmoittamisesta, maksamisesta ja muutoksenhausta. Pykälässä säädettäisiin jatkossa sen nykyistä *2 momenttia* vastaavasti verottoman varastoinnin tapahtumisesta verottomassa sähkövarastossa ja luvan edellytyksenä olevasta sähkön määrän mittaamisesta luotettavasti.

11 §. Pykälässä säädetään kivihiilen valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun määräämisestä. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määräämisen sijaan vero suoritettaisiin.

12 §. Pykälässä säädetään kivihiilen valmisteverottomuudesta ja huoltovarmuusmaksuttomuudesta. Pykälän *1 momentin 2 kohtaan* tehtäisiin tekninen muutos korvaamalla yhteisön käsite unionilla. Pykälän *2 momentin* sanamuotoja täsmennettäisiin oikeustilaa muuttamatta. Pykälän *3 momentti* säilyisi ennallaan.

14 §. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti kivihiilen veronalennuksen ja verottomuuden toteuttamisesta veron palautuksena muulle kuin valtuutetulle varastonpitäjälle.

Palautuksen hakemista koskevassa *2 momentissa* ei enää viitattaisi valmisteverotuslakiin veronoikaisua, jälkiverotusta, muutoksenhakua ja muuta menettelyä koskevin osin johtuen siitä, että verotusmenettelyssä siirryttäisiin soveltamaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Valmisteverotuslakiin lisättäisiin palautusmenettelyä koskevat yleiset säännökset, joiden soveltamisesta pykälässä tarkoitettussa tilanteessa säädettäisiin ehdotettavassa uudessa *3 momentissa*. Jatkossa määräaika laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu käyttöajanjakso kuuluu, eikä käyttöajanjakson päättymisestä.

16 §. Pykälässä säädetään polttoturpeesta ja mäntyöljystä suoritettavasta verosta. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella. Veroilmoittamisesta ja verokaudesta säädettäisiin jatkossa tämän lain sijaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa.

17 §. Pykälässä säädetään polttoturpeen ja mäntyöljyn käyttäjän velvollisuudesta rekisteröityä verovelvolliseksi. Rekisteröitymismenettelystä ja rekisteristä säädettäisiin jatkossa tämän lain sijaan valmisteverotuslain 5 luvussa. Ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten tehtäisiin Verohallinnolle sähköisesti, ja Verohallinto antaisi ilmoituksen perusteella tehtävästä rekisteröinnistä muutoksenhakukelpoisen päätöksen. Rekisteröitymisilmoitus olisi tehtävä ennen kuin rekisteröitymistä edellyttävä toiminta alkaa. Jatkossakin jokainen voimalaitos olisi merkittävä rekisteriin.

19 §. Pykälässä säädetään valmisteverotusta varten pidettävästä kirjanpidosta. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Verovelvollisen kirjanpidosta säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 26 §:ssä sekä sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa.

20 b §. Pykälässä säädetään verolliseen tarkoitukseen käytetyn maakaasun verosta. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuva muutos korvaamalla veron määrääminen veron suorittamisella.

21 a §. Pykälässä säädetään maakaasuverkonhaltijaa ja maakaasua verottomaan tarkoitukseen käyttävää koskevasta rekisteröinnistä. Sääntely vastaisi muilta osin nykytilaa, mutta rekisteröitymismenettelyä säädettäisiin jatkossa valmisteverotuslain 5 luvussa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin maakaasuverkonhaltijan rekisteröitymisvelvollisuudesta ja *2 momentissa* maakaasua verottomaan tarkoitukseen käyttävän mahdollisuudesta rekisteröityä rekisteröidyksi käyttäjäksi. Valmisteverotuslain 5 luvussa säädettäisiin jatkossa rekisteröintimenettelyä koskevista yleisistä säännöksistä, mitä koskeva viittaussäännös otettaisiin *3 momenttiin*. Rekisteröitymisilmoitus tehtäisiin valmisteverotuslain mukaan Verohallinnolle jatkossa lähtökohtaisesti sähköisesti, ja Verohallinto antaisi ilmoituksen perusteella tehtävästä rekisteröinnistä muutoksenhakukelpoisen päätöksen. Jotta valmisteverotuslain verovelvolliseksi rekisteröitymistä koskevia säännöksiä voitaisiin soveltaa myös maakaasun rekisteröityyn käyttäjään, lisättäisiin momenttiin tätä koskeva säännös. Rekisteröity käyttäjä poistettaisiin verovelvollisesta poiketen rekisteristä siitä lukien, kun poistoa koskeva pyyntö on tehty.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin nykyistä vastaavasti tietojen antamisesta maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

22 §. Pykälässä säädetään veronalennuksen ja verottomuuden toteuttamisesta palauttamalla maakaasusta suoritettu vero hakemuksesta. Pykälän 1 momentti pysyisi ennallaan. Pykälän *2 momentin* palautuksen hakuaikaa koskevaa säännöstä muutettaisiin. Palautusta on nykyisin haettava kolmen vuoden kuluessa hakujakson päättymisestä. Hakujakso voi olla joko kalenterivuosi tai puoli vuotta. Jatkossa hakuaika laskettaisiin sen kalenterivuoden päättymisestä, johon

hakujakso kuuluu. Muutos yhtenäistäisi määräajan laskentaa arvonlisäveron palauttamista koskevan määräajan laskennan kanssa. Niissä tilanteissa, joissa palautusta haetaan erikseen tammi-kesäkuun aikana käytetystä maakaasusta, haku aika pidentyisi puolella vuodella. Muilta osin 2 momentti vastaisi nykyistä sääntelyä.

Pykälän 3 momentissa ei enää viitattaisi valmisteverotuslakiin veronoikaisua, jälkiverotusta, muutoksenhakua ja muuta menettelyä koskevin osin johtuen siitä, että verotusmenettelyssä siirryttäisiin soveltamaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Tämän sijasta momenttiin otettaisiin viittaussäännös valmisteverotuslakiin lisättäviin valmisteveron palautusta koskeviin yleisiin säännöksiin.

23 §. Pykälässä säädetään niistä valmisteverotuslain lainkohdista, joita ei sovelleta sähkään, polttoturpeeseen, mäntyöljyyn, kivihiileen ja maakaasuun. Sääntely vastaisi nykytilaa, mutta siihen tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset.

Valmisteverotuslaki on yleislaki suhteessa sähköverolakiin, joten sen säännöksiä sovelletaan, jollei tässä laissa toisin säädetä. Pykälässä suljettaisiin pois nykyistä vastaavasti tiettyjen valmisteverotuslain säännösten soveltaminen lainkohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin. Pykälän 1 momentin mukaan sähkään, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei sovellettaisi valmisteverotuslain valmisteverolupia koskevia 21—29 §:ää eikä tuotteiden siirtämistä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä koskevaa 8 lukua. Tuotteista ei myöskään olisi tehtävä kansallisen valmisteveron aläisten tuotteiden vastaanottamiseen liittyvää ennakkoilmoitusta, josta ehdotetaan säädettäväksi mainitun lain 9 luvussa. Valmisteverotuslain lupia koskevia 26—30 §:ää sovellettaisiin kuitenkin tämän lain 9 a §:n 4 momentin perusteella sähkövarastoihin. Pykälän 2 momentin mukaan valmisteverotuslain 9 luvun ennakkoilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä ei sovellettaisi myöskään kivihiileen eikä maakaasuun. Nykyisen 3 momentin huoltovarmuusmaksua koskeva säännös ei olisi tarpeen, sillä valmisteverotuslain muutettavaksi ehdotettavan lain soveltamisalaa koskevan 1 §:n nojalla lakia sovellettaisiin myös huoltovarmuusmaksuun.

26 §. Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

26 b §. Pykälässä säädetään sähköverkonhaltijan, sähkön tuottajan ja verottoman sähkövarastopitäjän vuosittaisesta velvollisuudesta ilmoittaa tukiviranomaiselle tuensaajakohtaisesti sähköveroluokan II luovutuksista. Tukiviranomaisella tarkoitetaan Verohallintoa, joten lainkohtaa täsmennettäisiin tältä osin. Pykälän sanamuotoja täsmennettäisiin myös joiltain osin. Lisäksi pykälään lisättäisiin säännös, jonka mukaan myös sähkön edelleen luovutuksista muille tuensaajille tulisi ilmoittaa vuosittain Verohallinnolle. Verohallinnolle säädettäisiin myös valtuutus antaa tarkempia määräyksiä sille annettavista tiedoista tai tietojen antamista koskevasta menettelystä. Valtuutuksen perusteella Verohallinto voisi muun muassa määrätä tietojen antamisajankohdasta.

Pykälään lisättävässä uudessa 2 momentissa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettulle tiedonantovelvolliselle annettavasta päätöksestä. Valmisteverolainsäädännössä ei ole aiemmin ollut vastaavia säännöksiä päätöksen antamisesta. Ehdotettu sääntely vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain sääntelyä. Verohallinnon olisi annettava tiedonantovelvolliselle muutoksenhakukelpoinen päätös, jos tämä kieltäytyisi antamasta kehotuksesta huolimatta tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Päätöksen tiedoksiannosta tiedonantovelvolliselle säädettäisiin aineellisella viittauksella oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 56 §:ään. Koska mainittu lainkohta koskee tiedoksiantoa verovelvolliselle, säädettäisiin erikseen sen soveltamisesta myös tiedoksiantoon tässä pykälässä tarkoitettulle tiedonantovelvolliselle. Jos tie-

donantovelvollinen ei katsoisi olevansa velvollinen antamaan vaadittuja tietoja, voisi tiedonantovelvollinen hakea päätökseen muutosta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n nojalla.

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä, mitä koskeva informatiivinen viittaus otettaisiin 2 momenttiin selvyuden vuoksi. Jos verovelvollinen ei antaisi vaadittuja tietoja kehotuksen jälkeenkään, Verohallinto määräisi tälle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun.

6.4 Laki virvoitusjuomaverosta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 5 momenttia muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin säännös pienvalmistajan velvollisuudesta rekisteröityä. Rekisteröitymiseen sovellettaisiin valmisteverotuslakiin ehdotetun uuden rekisteröitymistä koskevan 5 luvun säännöksiä.

5 §. Valmisteverotuslain soveltaminen. Pykälä kumottaisiin. Valmisteverotuslakiin ehdotetun soveltamisalasäännöksen mukaan virvoitusjuomaveron kuuluisi valmisteverotuslain soveltamisalaan. Valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin virvoitusjuomaveroon, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Valmisteverotuslaki sisältää sovellettavat säännökset muun muassa toimivaltaisesta viranomaisesta sekä verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista.

Virvoitusjuomaveron kuuluisi myös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan. Verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä siltä osin kuin valmisteverotuslaissa tai tässä laissa ei toisin säädetä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin muun muassa virvoitusjuomaveron ilmoittamiseen ja maksamiseen, muutoksenhakuun, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuuteen ja tarkastukseen.

Pykälän 2 momentin säännös siitä, että vastaanotettaessa tuotteita toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta sovelletaan soveltuvin osin valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita, olisi tarpeeton, koska asia selviää valmisteverotuslain asianomaisista lainkohdista. Esimerkiksi siirtomenettelyjä koskevassa valmisteverotuslain 78 §:ssä on säädetty selkeästi siitä, miltä osin säännökset soveltuvat kansallisen valmisteveron alaisiin tuotteisiin.

7 §. Siirtymäsäännös. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

6.5 Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta

2 §. Pykälässä säädetään lain soveltamisalasta. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos. Maininta yhteisöstä muutettaisiin maininnaksi unionista.

3 §. Pykälässä säädetään määritelmistä. Pykälän 1 momentin 5 kohdan c alakohdan viittaus makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annettuun lakiin päivitetäisiin ja muutettaisiin viittaukseksi virvoitusjuomaverosta annettuun lakiin.

5 §. Pykälässä säädetään yksityishenkilöiden omaa käyttöönsä varten tuomien alkoholijuomien verotuksesta siltä osin kuin tuontimäärä ylittää verottomaksi säädetyn rajan. Pykälän 1 momenttiin sisältyvä asetuksenantovaltuus kumottaisiin tarpeettomana. Muilta osin momentti vastaisi

nykyistä sääntelyä. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos. Maininta yhteisöstä muutettaisiin maininnaksi unionista.

6 §. Pykälässä säädetään tuotteen alkoholipitoisuuden ilmoittamisesta veroilmoituksella. Pykälä vastaisi nykyistä sääntelyä. Pykälän 1 momentin sanamuotoon tehtäisiin kuitenkin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuva muutos. Veron kantamisen sijaan vero suoritettaisiin.

10 §. Pykälässä säädetään valmisteverotuslain soveltamisesta. Pykälä kumottaisiin. Valmisteverotuslakiin ehdotetun soveltamisalasäännöksen mukaan alkoholi- ja alkoholijuomavero kuuluisi valmisteverotuslain soveltamisalaan. Valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin alkoholi- ja alkoholijuomaveroon, jollei tässä laissa toisin säädetä. Valmisteverotuslaki sisältää sovellettavat säännökset muun muassa toimivaltaisesta viranomaisesta sekä verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista.

Alkoholi- ja alkoholijuomavero kuuluisi myös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan. Verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä siltä osin kuin valmisteverotuslaissa tai tässä laissa ei toisin säädetä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin muun muassa alkoholiveron ilmoittamiseen ja maksamiseen, muutoksenhakuun, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuuteen ja tarkastukseen.

12 §. Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

14 §. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Pykälän sääntely koskee lain voimaantuloajankohtaa vuonna 1995.

6.6 Laki eräiden juomapakkausten valmisteverosta

1 §. Soveltamisala. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin säännös juomapakkausten pienvalmistajan rekisteröitymisvelvollisuudesta. Rekisteröintimenettelyyn sovellettaisiin valmisteverotuslain muutettavan 5 luvun rekisteröintimenettelyä koskevia yleisiä säännöksiä. Pienvalmistuksen verovapaus katsotaan EU:n valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetuksi vähämerkityksiseksi tueksi, johon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Momentin ensimmäiseen virkkeeseen tehtäisiin lisäksi teknisluonteinen muutos.

Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jolla momentissa oleva viittaus valmisteverotuslain säädöskokoelmanumeroon siirrettäisiin 3 momenttiin. Lisäksi 4 momentin sanamuotoa selkeytettäisiin oikeustilaa muuttamatta.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin viittaussäännöksellä mainitun asetuksen soveltamisesta 3 momentissa tarkoitettuun tuotantoon.

6 §. Verottomuus. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa oleva maininta Euroopan yhteisöstä muutettaisiin maininnaksi Euroopan unionista. Lisäksi 5 kohdan viittaus makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annettuun lakiin päivitetäisiin viittaukseksi lain nykyiseen nimikkeeseen, virvoitusjuomaverosta annettuun lakiin. Lisäksi 5 kohdan virvoitusjuomaverolaissa säädetyt verottomuusperusteita koskevaan säännösviittaukseen tehtäisiin tekninen muutos. Koska verottomia ovat myös virvoitusjuomaverolain 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu raaka-aineena muiden elintarvikkeiden teollisessa tuotannossa käytettävät virvoitusjuomat, viitattaisiin lainkohdassa 4 §:n 1 momentin 1—5 kohtaan.

7 §. Tuottajarekisteriin hyväksyminen. Pykälä vastaisi nykyistä sääntelyä, mutta siihen tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Koska valmisteveroja koskevaan ilmoitusmenettelyyn sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia, pykälän viittaus valmisteverotuslain mukaisesti annettuun veroilmoitukseen muutettaisiin viittaukseksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaiseen veroilmoitukseen. Pykälän viimeiseen virkkeeseen tehtäisiin lisäksi kielellinen täsmennys oikeustilaa muuttamatta.

9 §. Erinäiset säännökset. Pykälässä säädetään valmisteverotuslain soveltamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Pykälä kumottaisiin. Valmisteverotuslakiin ehdotetun soveltamisalasäännöksen mukaan juomapakkausvero kuuluisi valmisteverotuslain soveltamisalaan. Valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin juomapakkausveroon, jollei tässä laissa toisin säädetä. Valmisteverotuslaki sisältää sovellettavat säännökset muun muassa toimivaltaisesta viranomaisesta, verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista.

Juomapakkausvero kuuluisi myös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan. Verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä siltä osin kuin valmisteverotuslaissa tai tässä laissa ei toisin säädetä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin muun muassa juomapakkausveron ilmoittamiseen ja maksamiseen, muutoksenhakuun, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuuteen ja tarkastukseen.

Valmisteverotuslain siirtosäännösten soveltumisesta kansallisen veron alaisiin tuotteisiin säädetäisiin valmisteverotuslain asianomaisissa lainkohdissa, mistä johtuen tämän pykälän 2 ja 3 momentin säännökset voitaisiin kumota tarpeettomina. Esimerkiksi siirtomenettelyjä koskevassa valmisteverotuslain 78 §:ssä säädetään siitä, miltä osin säännökset soveltuvat kansallisen valmisteveron alaisiin tuotteisiin.

12 §. Siirtymäsäännökset. Lain voimaantuloon 1.1.2005 liittyvät siirtymäsäännökset kumottaisiin tarpeettomina.

6.7 Laki tupakkaverosta

8 §. Pykälässä säädetään tupakkaveron suorittamisesta. Sääntely vastaisi nykyistä, mutta siihen tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella *2 ja 3 momentissa*. Lisäksi 3 momentin sanamuotoa tarkennettaisiin oikeustilaa muuttamatta.

9 §. Pykälässä säädetään tupakkatuotteiden vähittäismyyntihinnasta. Sääntely vastaisi nykyistä, mutta siihen tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuva muutos. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella 1 momentissa.

11 §. Pykälässä säädetään siitä, että tupakkatuotteisiin on ennen kulutukseen luovuttamista kiinnitettävä hintalipukkeet tai niiden vähittäismyyntipakkauksiin on painatettava teksti, josta ilmenee tuotteen vähittäismyyntihinta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *4 momentti*. Momenttiin otettaisiin selvyuden vuoksi informatiivinen viittaus oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ään, jossa säädetäisiin hintalipukkeita ja painettua vähittäismyyntihintaa koskevan velvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta. Jos verovelvollinen ei täyttäisi säädettyä velvollisuutta, Verohallinto määräisi enintään 2 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin laiminlyönnin luonteesta johtuen ilman verovelvolliselle annettavaa erillistä kehotusta.

13 §. Pykälä sisältää tupakkaveroa koskevia erinäisiä säännöksiä. Pykälään lisättäisiin uusi *3 momentti*, jossa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettulle tiedonantovelvolliselle annettavasta päätöksestä. Verohallinnon olisi annettava tiedonantovelvolliselle muutoksenhakukelpoinen päätös, jos tämä kieltäytyisi antamasta Verohallinnon kehotuksesta tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Jos tiedonantovelvollinen ei katsoisi olevansa velvollinen antamaan vaadittuja tietoja, voisi tiedonantovelvollinen hakea päätökseen muutosta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n nojalla. Sääntely vastaisi muuta oma-aloitteista verotusta koskevaa sääntelyä.

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä. Momenttiin otettaisiin tätä koskeva informatiivinen viittaus. Jos verovelvollinen ei antaisi tietoja, Verohallinto määräisi mainitun lainkohdan nojalla enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun.

14 §. Pykälässä säädetään valmisteverotuslain soveltamisesta tässä laissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Pykälä kumottaisiin. Valmisteverotuslakiin ehdotetun soveltamisalasäännöksen mukaan tupakkavero kuuluisi valmisteverotuslain soveltamisalaan. Valmisteverotuslain säännöksiä sovellettaisiin tupakkaveroon, jollei tässä laissa toisin säädetä. Valmisteverotuslaki sisältää sovellettavat säännökset muun muassa toimivaltaisesta viranomaisesta, verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista.

Tupakkavero kuuluisi myös oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan. Verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä siltä osin kuin valmisteverotuslaissa tai tässä laissa ei toisin säädetä. Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovellettaisiin muun muassa tupakkaveron ilmoittamiseen ja maksamiseen, muutoksenhakuun, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuuteen ja tarkastukseen.

Valmisteverotuslain siirtosäännösten soveltumisesta kansallisen veron alaisiin tuotteisiin säädettäisiin valmisteverotuslain asianomaisissa lainkohdissa, mistä johtuen tämän pykälän 2 momentin säännökset voitaisiin kumota tarpeettomina.

Liite. Lain liitteenä olevaa verotaulukkoa muutettaisiin tupakkaveron perusteena olevan yksikön osalta. Savukkeiden vero lasketaan nykyisin 1 000 savuketta kohti. Piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero lasketaan kilogrammaa kohti. Esityksessä ehdotetaan, että savukkeiden vero laskettaisiin jatkossa kappaletta kohti ja piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero grammaa kohti. Tupakkaveron tasoon ei tehtäisi tässä yhteydessä muutoksia. Valmisteverotuslain nykyisen 33 §:n mukaan vero lasketaan täysiltä veron perusteena olevilta yksiköiltä jättämällä täyden yksikön yli menevät osat huomioon ottamatta. Täyden yksikön yli menevät osat otetaan kuitenkin huomioon, jos veroa määrätään yksityishenkilöiden mukanaan tuomille tai vastaanottamille verotettaville tuotteille. Valmisteverotuslain verotuksen toimittamista koskevat säännökset kumottaisiin siirryttäessä oma-aloitteisia veroja koskevaan verotusmenettelyyn. Samassa yhteydessä verotusmenettelyä yksinkertaistettaisiin siten, että yksityishenkilöiden ja muiden verovelvollisten veronlaskenta yhtenäistettäisiin. Koska jatkossa tulisi kuitenkin edelleen olla mahdollista verottaa esimerkiksi yksityishenkilön toisesta jäsenvaltiosta lahjana saamia savukkeita silloin, kun niitä on alle nykyisen yksikön eli 1 000 kappaletta mutta enemmän kuin verottomaksi säädetty 300 kappaletta, muutettaisiin verotaulukon yksiköt kappaleiksi. Vastaavasti kilogrammat muutettaisiin grammoiksi. Yksikön muutoksen seurauksena veron määrä ilmaistaisiin verotaulukossa jatkossa eurojen sijaan sentteinä.

6.8 Jäteverolaki

7 §. Verotettavat määrät. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Veron määrääminen korvattaisiin veron suorittamisella *1 ja 2 momentissa*. Lisäksi 1 momentin verokausia koskeva säännös poistettaisiin, sillä verokausista säädettäisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 11 §:ssä. Verokauden pituus säilyisi ennallaan.

8 §. Oikeus veron palautukseen. Pykälässä nykyisin säädettävästä veron vähennysmenettelystä luovuttaisiin, ja siirryttäisiin palautusmenettelyyn. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan sen uutta sisältöä. Kaatopaikalta poisviedystä jätteestä maksetun veron voisi muutettavan *1 momentin* mukaan saada takaisin palautuksena vastaavasti kuin veron sai aiemmin vähentää veroilmoituksella verokaudelta maksettavaksi tulevasta verosta. Edellytyksenä palautuksen saamiselle olisi edelleen Verohallinnolle annettava luotettava selvitys jätteen poisviennistä. Pykälän *2 momentti* sisältäisi palautuksen hakujaksoa ja hakukautta koskevat säännökset. Palautusta voisi hakea joko kerralla kalenterivuodelta tai erikseen verokausittain. Määräaika palautuksen hakemiselle olisi kolme vuotta sen kalenterivuoden päättymistä, johon hakukausi kuuluu. Pykälään ehdotettavaan uuteen *3 momenttiin* otettaisiin viittaussäännös valmisteverotuslain hakemuksesta myönnettäviä palautuksia koskevaan 83 a §:ään, jossa säädettäisiin muun muassa palautukseen sovellettavista oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksistä, liikaa palautetulle määrälle maksettavasta viivästyskorosta ja oikaisuvaatimuksen määräajasta.

9 §. Rekisteröitymisvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin kaatopaikanpitäjän velvollisuudesta rekisteröityä verovelvolliseksi. Muilta osin rekisteröitymiseen sovellettaisiin valmisteverotuslain rekisteröintiä koskevia yleisiä säännöksiä. Pykälään otettaisiin tätä koskeva viittaussäännös. Nykyinen rekisteriin merkitsemistä koskeva 2 momentti kumottaisiin.

10 §. Tiedonantovelvollisuus. Pykälää muutettaisiin siten, että sen *1 momentissa* säädettäisiin jatkossa vain jäteluettelon muista kuin veronalaisista jätteistä annettavista tiedoista. Momentin ensimmäinen virke vastaisi nykyisen 2 momentin sisältöä. Ilmoituksen sijaan kyse olisi kuitenkin tietojen antamisesta käsitteen yhdenmukaistamiseksi muussa oma-aloitteisessa verotuksessa käytettävän käsitteistön kanssa. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaavasti. Lisäksi momentissa säädettäisiin tietojen antamisen määräajasta ja antamistavasta aineellisella viittauksella oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain veroilmoitusta koskeviin lainkohtiin. Tiedot tulisi antaa viimeistään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 17 §:n 2 momentissa säädettynä veroilmoituksen määräpäivänä eli verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 12 päivänä. Ilmoitus tulisi antaa lähtökohtaisesti sähköisesti, kuten veroilmoituksen osalta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 18 §:ssä säädetään. Verokausi olisi nykyiseen tapaan neljännesvuosi.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tiedonantovelvolliselle annettavasta päätöksestä. Verohallinnon olisi annettava tiedonantovelvolliselle muutoksenhakukelpoinen päätös, jos tämä kieltäytyisi antamasta Verohallinnon kehotuksesta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja. Jos tiedonantovelvollinen ei katsoisi olevansa velvollinen antamaan vaadittuja tietoja, voisi tiedonantovelvollinen hakea päätökseen muutosta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 62 §:n nojalla.

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädettäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä. Momenttiin otettaisiin tätä koskeva informatiivinen viittaus. Jos tiedonantovelvollinen ei antaisi tietoja, Verohallinto määräisi mainitun lainkohdan nojalla enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun.

11 §. Kirjanpitovelvollisuus. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Kirjanpitoa koskeva yhdenmu-
kaistettu sääntely sisältyisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 26 §:ään. Kirjanpito-
velvollisuudesta säädettäisiin tarkemmin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain nojalla
annetussa valtioneuvoston asetuksessa. Tarkemmat säännökset koskisivat muun muassa kirjan-
pitoa kaatopaikalle toimitetun jätteen määrästä sekä veroilmoituksen perusteena olevan doku-
mentaation säilyttämistä. Pykälän 3 momentissa aiemmin säädetyn neljän kalenterivuoden säi-
lytysajan sijasta verovelvollisten kirjanpitoaineiston säilytysaikaan sovellettaisiin jatkossa kir-
janpitolain 2 luvun 10 §:ssä säädettyä kuuden vuoden säilytysaika.

13 §. Erinäiset säännökset. Pykälässä säädetään valmisteverotuslain säännösten soveltami-
sesta jäteveroon. Asiasisällöltään sääntely pysyisi ennallaan, mutta pykälään tehtäisiin oma-
aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Jäteverovelvolliset
olisivat jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettuja valmisteverotuk-
sessa säännöllisesti verovelvollisia, joihin sovellettaisiin valmisteverotuslain säännöksiä siltä
osin kuin tässä laissa ei muuta säädettäisi. Jäteverotuksessa ei nykyistä vastaavasti sovellettaisi
valmisteverotuslain alueellista soveltamista ja tullilainsäädännön soveltamista koskevia sään-
nöksiä. Myöskään verovelvollisuutta, verottomuutta, valmisteveron alaisiin tuotteisiin liittyvää
toimintaa ja lupia, tuotteiden siirtämistä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, toisessa jä-
senvaltiossa verotettuja tuotteita tai unionin ulkopuolelta tuotavien tuotteiden verottomuutta
koskevia valmisteverotuslain säännöksiä ei edelleenkaan sovellettaisi jäteverotuksessa.

6.9 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta

2 §. Muiden lakien soveltaminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin. Polttoainemaksun mää-
rämisessä sovelletaan nykyisin tietyin osin valmisteverotusmenettelyjä. Koska valmisteverot
ehdotetaan muutettaviksi oma-aloitteisesti, ilman maksuunpanoa suoritettaviksi veroiksi, yksi-
tyisestä huvialuksesta suoritettavaa polttoainemaksua, sen korotusta ja tässä laissa ehdotettavaa
hallinnollista seuraamusmaksua koskevaa maksu- ja kantomenettelyä muutettaisiin. Polttoaine-
maksu määrättäisiin ja maksettaisiin soveltaen oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain
39 §:ssä säädettyä laiminlyöntimaksua koskevia säännöksiä. Polttoainemaksun kanton ja pe-
rintään sovellettaisiin laiminlyöntimaksuun sovellettavia veronkantolain säännöksiä. Polttoai-
nemaksuvelvolliseen sovellettaisiin verovelvollista koskevia säännöksiä. Polttoainemaksu
muun muassa maksettaisiin samalla viitteellä kuin oma-aloitteiset verot, eräpäivä määräytyisi
vastaavasti kuin laiminlyöntimaksulla, kuten myös se, kuinka maksua käytettäisiin oma-aloit-
teisten verojen suorituksiksi. Polttoainemaksua koskevan päätöksen tiedoksianto tapahtuisi
sähköisesti, jos maksuvelvollinen on antanut tähän suostumuksen, muutoin se annettaisiin ta-
vallisena tiedoksiantona. Mainittuja lakeja sovellettaisiin, jollei tässä laissa asiasta säädettäisi
erikseen. Nykyistä vastaavasti polttoainemaksuun sovellettaisiin myös verojen ja maksujen täy-
täntöönpanosta annettua lakia.

8 §. Maksun korottaminen. Perustuslakivaliokunta on hallituksen esitykseen eduskunnalle ve-
ronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi
lainsäädännöksi (HE 97/2017 vp) antamassaan lausunnossa 39/2017 vp todennut, että esityksen
veronkorotussäännöksiä tulisi muuttaa niin, että Verohallinnon harkinta päätettäessä veronko-
rotuksen määräämättä jättämisestä on sidottua. Tämä tarkoittaa, että veronkorotus jätetään mää-
räämättä säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täytyessä. Pykälää muutettaisiin perustusla-
kivaliokunnan kannanoton mukaisesti siten, että polttoainemaksun sekä korottamista että korot-
tamatta jättämistä koskeva harkinta sidottaisiin laissa säädettyihin edellytyksiin. Polttoainemak-
sua korotettaisiin silloin kun 1 momentin 1 ja 2 kohdan edellytykset täyttyvät. Pykälään ehdo-
tettavan uuden 2 momentin mukaan korotus jätettäisiin määräämättä, jos laiminlyönti on vähäi-
nen tai laiminlyönnille on pätevä syy. Pätevänä syynä pidettäisiin muun muassa sairastumista
ja ylivoimaista estettä.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetään polttoainemaksun korottamisesta silloin, kun moottoribensiiniä tai dieselöljyä lievemmin verotetun tai verottoman polttoaineen käyttö huvialuksella on erityisen törkeää. Edellytys törkeästä käytöstä muutettaisiin vastaamaan verotusmenettelylain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain veronkorotusta koskevaa koventamisperustetta oikeustilaa muuttamatta. Korotus olisi enintään 50 prosentin sijaan enintään 100 prosenttia, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö osoittaisi ilmeistä piittaamattomuutta polttoaineen käyttöä koskevista lain velvoitteista. Arvioinnissa otettaisiin jatkossakin huomioon muun muassa toiminnan suunnitelmallisuus, erityisen suuren taloudellisen edun tavoittelu sekä toiminnan laajuus ja kesto.

9 §. Polttoainemaksun määrääminen. Pykälän 2 momentissa säädetään siitä, kuinka pitkän ajan jälkeen maksuunpano voidaan vielä toimittaa niissä tilanteissa, joissa tavalla tai toisella saadaan näyttöä siitä, että aluksessa on käytetty väärää polttoainetta jo ennen polttoainenäytteen oton ajankohtaa. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että polttoainemaksua voitaisiin jatkossa määrätä viiden vuoden sijasta kolmen vuoden ajalta luettuna siitä ajankohdasta, jona aluksen käyttö maksuvelvollisuuden aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon. Määräaika vastaisi verotuksessa yleisesti käytettyä veron määräämisen määräaikaa. Polttoainemaksu kannettaisiin nykyistä vastaavasti vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunut polttoaineen käyttö näyttö koskee. Vastaava yhdenmukaistaminen tehtäisiin 3 momenttiin, jonka mukaan Verohallinnon tulisi jatkossa määrätä polttoainemaksu kahden vuoden sijaan viimeistään kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö maksuvelvollisuuden aiheuttavalla polttoaineella on tullut sen tietoon. Pykälän 2 ja 3 momenttiin ehdotettavat muutokset tarkoittaisivat, että säännökset eivät enää vastaisi tältä osin Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvan tieliikenteen polttoainemaksun kantamisessa sovellettavia määräaikoja.

12 §. Polttoainemaksun suorittaminen. Pykälä kumottaisiin. Polttoainemaksun maksamiseen sovellettaisiin jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä säädetyn laiminlyöntimaksun maksamista koskevia säännöksiä. Polttoainemaksu olisi maksettava oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 34 §:n mukaan viimeistään päätöksessä mainittuna yleisenä eräpäivänä. Yleisellä eräpäivällä tarkoitetaan mainitun lain 2 §:n 3 kohdan mukaan kalenterikuukauden 12 päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää. Eräpäivän jälkeen suoritettavalle polttoainemaksulle olisi maksettava veronkantolain 14 §:n nojalla viivästyskorkoa nykyisen viivekoron sijaan kuten muillekin Verohallinnon kantamille veroille. Viivästyskoron laskemisesta säädetään viivekorkolain 5 b §:n 2 momentissa. Maksupaikoista ja maksun yhteydessä annettavista tiedoista säädetään veronkantolain 2 luvussa ja perinnästä, kuten perintäkeinoista ja maksukehoksesta, 7 luvussa.

18 §. Oikaisu maksunsaajan hyväksi. Pykälä muutettaisiin vastaamaan muuta verotusta koskevaa sääntelyä siten, että lainkohdassa tarkoitetuissa tilanteissa Verohallinto oikaisisi päätöstä ja oikaisu olisi tehtävä säädettyssä kolmen vuoden määräajassa. Lisäksi määräajan laskemista koskevan säännöksen muotoilu yhtenäistettäisiin muuta verotusta koskevan sääntelyn kanssa oikeustilaa muuttamatta. Maksuvelvollisuuden kuulemisesta säädettäisiin nykyistä vastaavasti.

19 §. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi. Pykälän sanamuotoja täsmennettäisiin oikeustilaa muuttamatta vastaavasti kuin 18 §:ssä.

20 §. Oikaisuvaatimus. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin. Polttoainemaksua koskevassa muutoksenhaussa otettaisiin käyttöön oikaisulautakuntamenettely Verohallinnon toimivaltaan kuuluvaa muuta verotusta vastaavasti. Tämä tarkoittaisi, että oikaisuvaatimuksen ratkaisisi jatkossa pääsääntöisesti verotuksen oikaisulautakunta Verohallinnon sijasta. Verohallinto voisi

kuitenkin edelleen ratkaista vaatimuksen siltä osin kuin vaatimus hyväksytään, paitsi jos muutoksenhakijana on Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö. Muilta osin oikaisuvaatimusta koskevaa sääntelyä ei muutettaisi.

21 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälän 3 momentissa säädetään hallinto-oikeudelle tehtävän valituksen määräajasta. Määräajat ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan muuta verotusta koskevaa sääntelyä. Valitus oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä olisi tehtävä 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikön osalta päätöksen tekemisestä. Valitusaika lyhenisi näin huomattavasti nykyisestä kolmesta vuodesta. Maksuvelvolliselta voidaan kuitenkin edellyttää kohtuullisen nopeaa reagointia asian saattamiseksi valitusteilse hallinto-oikeuden käsiteltäväksi sen jälkeen, kun maksuvelvollinen on tehnyt oikaisuvaatimuksen ja saanut siihen perustellun päätöksen. Lyhyt määräaika vastaisi nykyistä paremmin myös oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain yleissääntelyä, jonka mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa valituskelpoisen päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskeva valitusaika lyhenisi nykyisestä 60 päivästä 30 päivään päätöksen tiedoksisaannista tai Veronsaajien oikeudenvallontayksikön osalta päätöksen tekemisestä.

21 a §. Kuuleminen valitusta käsiteltäessä. Pykälän 2 momentin viittaus kumotun hallintolainkäyttölain asianosaisen kuulemista koskevaan pykälään muutettaisiin viittaukseksi hallintoasioiden oikeudenkäyntiä koskevaan uuteen yleislakiin. Lisäksi momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen muutos vaihtamalla termi verovelvollinen laissa muutoin käytetyksi maksuvelvolliseksi.

23 §. Muutoksenhaun ja Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta maksettava korko. Pykälä kumottaisiin. Polttoainemaksua koskevat korot määräytyisivät jatkossa samoin kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista laiminlyöntimaksua koskevat korot. Oikaisun tai muutoksenhaun johdosta palautettavalle polttoainemaksulle maksettavaan korkoon sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä. Mainitun lain 37 §:ssä säädetään palautettavalle maksulle maksettavasta hyvityskorosta ja 38 §:ssä hyvityskoron laskemisesta. Maksuvelvollisen vahingoksi oikaistulle maksulle laskettavaan viivästyskorkoon sovellettaisiin puolestaan viivekoron lain 5 a ja 5 b §:ää, joissa säädetään viivästyskoron laskemisesta.

27 §. Aiheettoman suorituksen palauttaminen. Pykälään lisättäisiin erehdyksessä suoritettun polttoainemaksun rinnalle maininta muusta aiheettomasti suoritetusta maksusta. Lisäys vastaisi pykälän nykyistä otsikkoa ja yhdenmukaistaisi säännöksen veronkantolain 20 §:n säännöstä vastaavaksi oikeustilaa muuttamatta. Pykälässä säädetäisiin lisäksi nykyistä vastaavasti ja sovellettavia veronkantolain säännöksiä täydentävästi tilanteesta, jota ei pidetä erehdyksenä.

28 §. Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys. Pykälä kumottaisiin. Polttoainemaksun huojentamisen ja maksunlykkäyksen sijasta sovellettaisiin jatkossa 2 §:n nojalla veronkantolain maksujärjestelyä ja verosta vapauttamista koskevia 43 ja 47 §:n säännöksiä. Menettely vastaisi muihin Verohallinnon kantamiin veroihin jo nykyisin sovellettavaa menettelyä lukuun ottamatta valmiste- ja autoverotusta, joihin vastaavaa muutosta ehdotetaan tässä esityksessä.

29 §. Laiminlyöntimaksu. Verolajikohtaisista rikkomussäännöksistä on laajalti luovuttu muussa verotuksessa ja korvattu ne merkitykseltään vähäisistä rikkeistä määrättävillä rangaitusluonteisilla hallinnollisilla seuraamuksilla. Myös polttoainemaksurikkomuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Sen sijaan määrättäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädetyn laiminlyöntimaksun kaltaista laiminlyöntimaksua tilanteessa, jossa alusta kuljetetaan ilman, että erääntynyttä polttoainemaksua on suoritettu. Laiminlyöntimaksun enimmäismääräksi ehdotetaan 5 000 euroa vastaavasti kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain laimin-

lyöntimaksussa. Tuottamuksesta riippumatonta vastuuta kohtuullistaisi 2 momentin säännös laiminlyöntimaksun määräämättä jättämisestä. Laiminlyöntimaksu jätettäisiin määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai sille olisi pätevä syy. Verohallinnon harkinta laiminlyöntimaksun määräämisessä ja määräämättä jättämisessä olisi perustuslakivaliokunnan kannan mukaisesti sidottu lain edellytysten täyttymiseen. Tässä pykälässä tarkoitettuun laiminlyöntimaksuun sovellettaisiin 1 §:n nojalla oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 39 §:ssä säädettyä laiminlyöntimaksua koskevia säännöksiä.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2021. Ennen lain voimaantuloa tehtyä päätöstä koskevaan muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin laiminlyönteihin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

6.10 Laki öljysuojarahastosta

6 §. Maksuvelvolliset. Pykälän 1 ja 2 momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen muutos muuttamalla termi yhteisö unioniksi. Lisäksi aiemman tullikoodeksin ilmaus tulliselvitysmuodon osoittamisesta päivitetäisiin tullimenettelyyn asettamisella.

7 §. Maksun kantaminen. Pykälän 3 momentissa oleva aiemman tullikoodeksin ilmaus tulliselvitysmuodon osoittamisesta päivitetäisiin tullimenettelyyn asettamisella.

7 a §. Maksumenettely. Pykälässä säädetään valmisteverotuslain säännösten soveltamisesta öljysuojamaksuun. Pykälään tehtäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Öljysuojamaksuvelvolliset olisivat jatkossa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettuja valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisia, joihin sovellettaisiin maksumenettelyn ja muutoksenhaun osalta tämän lain lisäksi valmisteverotuslain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Öljysuojamaksu tulisi esimerkiksi ilmoittaa ja maksaa verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, joka on pääsääntöisesti kuun 12. päivä, ja oikaisuvaatimukset ratkaistaisiin verotuksen oikaisulautakunnassa. Veronkantoon sovellettaisiin veronkantolakia.

6.11 Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 6 ja 7 §:n sekä öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Lain 6 ja 7 §:ää muutettiin lailla 1791/2009, jonka voimaantulosäännöksen mukaan mainittujen pykälien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Muutokset liittyivät EU:n tullilainsäädännön muuttumiseen. Maksuvelvollisuus tuotaessa öljyä unionin ulkopuolelta Suomeen sidottiin yhteisön tullikoodeksista annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2008 (uudistettu tullikoodeksi). Lain 6 ja 7 §:ää koskevien muutosten voimaantulo jäi riippuvaiseksi siitä, milloin uudistettua tullikoodeksia aletaan soveltaa. Lailla 1191/2016 muutettiin 7 §:ää, ja muutoksen voimaantulo jätettiin asetuksella säädettäväksi. Tällä muutoslalla varmistettiin se, että lailla 1190/2016 muutettu pykälä pysyisi sisällöllisesti muuttumattomana siinäkin tilanteessa, että lailla 1791/2009 aiemmin säädetty muutokset tulisivat voimaan. Koska uudistettua tullikoodeksia ei kuitenkaan koskaan alettu soveltaa vaan sen sijaan sovelletaan myöhemmin säädettyä tullikoodeksia, ehdotetaan sekä 6 ja 7 §:ään vuonna 2009 säädetty muutokset että 7 §:ää koskeva vuonna 2016 säädetty muutoslaki kumottaviksi tarpeettomina.

6.12 Autoverolaki

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. Lain soveltamisala. Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalaan kuuluvista ajoneuvoista. Autoveroa olisi suoritettava Suomessa rekisteröitävästä tai käyttöön otettavasta lain soveltamisalaan kuuluvasta ajoneuvosta.

Voimassa olevan autoverolain 1 §:ssä säädetään lisäksi, että vero tulee suorittaa ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan käyttöön. Merkittävä osa Suomessa rekisteröitävistä ajoneuvoista rekisteröidään kuitenkin ennen autoveron suorittamista, sillä rekisteröityä asiamaista koskeva menettely mahdollistaa rekisteröinnin ilman Verohallinnon lupaa. Menettely takaa autoverotuksen kokonaistehokkuuden. Käytännössä voimassa olevan lain 1 §:ssä säädetty pääsääntö autoveron suorittamisesta ennen rekisteröintiä tai käyttöönottoa on siten muodostunut vain pienempää osaa verotettavia ajoneuvoja koskevaksi poikkeukseksi.

Jatkossa soveltamisalaa koskevassa pykälässä säädettäisiin vain lain soveltamisalasta ja menettely sekä ajankohta veron suorittamiselle säädettäisiin jäljempänä laissa. Autovero tulisi kuitenkin edelleen suorittaa ennen ajoneuvon rekisteröintiä, jollei kyseessä ole Verohallinnon rekisteröity autoveroilmoittaja. Lisäksi jos ajoneuvoa käytettäisiin ennen rekisteröintiä, ennen ajoneuvon verollista käyttöönottoa ajoneuvosta tulisi antaa käyttöönottoilmoitus, jolla ajoneuvo tulee verovalvonnan piiriin. Voimassa olevaa oikeustilaa ei siten muutettaisi, mutta lainsäädäntöä selkiytettäisiin. Ehdotettavan lain 1 §:ssä säädettäisiin jatkossa soveltamisalasta, 3 §:ssä veron suorittamisvelvollisuudesta, 9 luvussa ilmoittamisvelvollisuuden ajankohdista ja 10 luvussa verotuksen toimittamisesta sekä rekisteröintiluvasta. Ehdotettavan lain 9 luvun säännösten mukaan veroilmoitus ja käyttöönottoilmoitus tulisi antaa jatkossakin ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään ensimmäistä kertaa tai otetaan verolliseen käyttöön Suomessa. Ehdotettavan lain 77 §:n mukaan Verohallinto antaisi luvan rekisteröinnille, kun ajoneuvosta määrätty vero on suoritettu. Jos Verohallinnon hyväksymä rekisteröity autoveroilmoittaja kuitenkin olisi velvollinen suorittamaan veron, ajoneuvon saisi rekisteröidä ennen veroilmoituksen antamista ja ilman Verohallinnon rekisteröintilupaa.

Pykälän *1 momentti* vastaisi soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen osalta pääasiassa voimassa olevan lain soveltamisalaa. Lisäksi 1 momentissa säädettäisiin jatkossa, että muista L-luokan ajoneuvoista soveltamisalaan kuuluvat vain L5e- ja L7e-luokkien moottorikäyttöiset kolmipyörät ja raskaat nelipyörät. Muutos vastaisi sisällöllisesti voimassa olevaa lakia, sillä voimassa olevan autoverolain 21 §:n 4 momentissa muut kuin L5e- ja L7e-luokan ajoneuvot ovat säädetty autoverosta vapaiksi. Ehdotettavan muutoksen myötä voimassa olevaa 21 §:ää vastaavassa uudessa 23 §:ssä ei enää säädettäisi muita L-luokan ajoneuvoja autoverosta vapaiksi, koska ne eivät enää kuuluisi lain soveltamisalaan. Ehdotettava muutos selventäisi autoverolain soveltamisalaa, sillä jatkossa 1 §:ssä säädettäisiin kaikki soveltamisalaan kuuluvat ajoneuvoluokat ja niiden alaluokat.

Laissa käytettäisiin voimassa olevan ajoneuvolain sekä kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaista e-kirjaimen sisältävää L-luokan merkintää. Koska ajoneuvoluokan merkitsemistapa liikennerekisterissä riippuu kuitenkin siitä, minkä ajankohdan säännösten mukaan ajoneuvo on merkitty rekisteriin, liikennerekisteriin voidaan myös merkitä aiemmin käytettyä, pelkällä L-kirjaimella ilmaistua merkintätapaa vastaavia ajoneuvoja. Uuteen autoverolakiin ei olisi tarkoituksenmukaista ottaa vanhentuneen lainsäädännön merkintätavan mukaista luokkamerkintää. Laissa tarkoitettuja veronalaisia ajoneuvoja olisivat kuitenkin myös sellaiset ajoneuvot, joiden ajoneuvoluokka on merkitty aiemman merkintätavan

mukaisesti tai joilla ei ole lainkaan ajoneuvoluokkaa, jos ne teknisiltä ominaisuuksiltaan vastaavat pykälässä mainittuja ajoneuvoluokkia. Soveltamisesta säädettäisiin siirtymäsäännöksellä.

Pykälän 2 ja 3 momentti vastaisivat voimassa olevaa autoverolakia.

2 §. Ajoneuvon rekisteröinti ja käyttöönotto. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon rekisteröinnistä, käyttöönottamisesta ja käyttöönottajasta. Säättäminen olisi merkityksellistä autoveron suorittamisvelvollisuuden kannalta. Ehdotus vastaisi pääosin nykytilaa. Verottoman käytön sääntelyyn tehtäisiin kuitenkin muutoksia, jotka selkiyttäisivät nykytilaa ja lainsäädäntöä.

Pykälän 1 momentin mukaan autoverolaissa ajoneuvon rekisteröinnillä tarkoitettaisiin ajoneuvon ensirekisteröintiä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Näistä rekistereistä käytettäisiin tässä laissa käsitettä liikennerekisteri. Määritelmä vastaisi pääosin voimassa olevan lain 1 §:n mukaista määritelmää, jota kuitenkin tarkennettaisiin ehdotettavassa laissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ajoneuvon käyttöönoton verollisuudesta. Vastaavasti kuin voimassa olevan lain 2 §:ssä säädetään, ajoneuvon käyttöönotto Suomessa tarkoittaisi ajoneuvon käyttöä liikenteeseen Suomen alueella. Tämä koskisi myös ajoneuvoa, jota ei ole rekisteröity Suomessa. Lain soveltamisalaan kuuluvaa käyttöä olisi ajoneuvon sekä veroton että verollinen käyttö, ja kaiken tyyppinen ajoneuvon käyttäminen kuuluisi lain soveltamisalaan. Pykälässä selvennettäisiin myös, milloin ajoneuvon käyttö katsottaisiin verolliseksi käytöksi ja milloin verottomaksi käytöksi. Ajoneuvon käyttö olisi lähtökohtaisesti verollista käyttöä, jollei ajoneuvoa käytettäisi yksinomaan verottomassa käytössä. Lain 6 luvussa olisivat säännökset verottomasta käytöstä eli niistä edellytyksistä, joilla ulkomailla tai Suomessa vakituisesti asuva henkilö voisi käyttää ajoneuvoa verottomasti Suomessa. Henkilöllä tarkoitettaisiin sekä oikeushenkilöä että luonnollista henkilöä, jollei toisin säädettäisi. Jäljempänä 6 luvussa säädetty verottoman käytön edellytykset vastaisivat pääosin voimassa olevan lain 6 luvun väliaikaisen verottoman käytön edellytyksiä. Voimassa olevasta autoverolaista poiketen ajoneuvon käyttö käyttöönottoilmoituksen nojalla ei kuitenkaan olisi jatkossa verotonta käyttöä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, ketä olisi pidettävä ajoneuvon käyttöönottajana. Käyttöönottajasta säättäminen olisi tarpeen, sillä 5 §:ssä säädettäisiin käyttöönoton perusteella syntyvästä verovelvollisuudesta. Lähtökohtaisesti käyttöönottaja olisi se, joka käyttää ajoneuvoa ensimmäistä kertaa Suomessa. Jos käyttö olisi alkanut verottomana käytönä ja ajoneuvon käyttöä jatketaan Suomessa verottoman käytön päätyttyä, käyttöönottaja olisi kuitenkin se, joka käyttää ajoneuvoa verottomuuden edellytysten päätyttyä. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi verottomalle käytölle säädetyn määräajan päättymistä tai ajoneuvon muunlaista kuin verottomaksi säädettyä käyttöä. Myös silloin, jos ajoneuvo luovutetaan muulle kuin verottomaan käyttöön oikeutetulle, ajoneuvo ei täyttäisi enää verottoman käytön edellytyksiä, jollei kyse ole tilapäisestä ja vähäiseksi katsottavasta luovutuksesta. Luovutuksensaaja olisi käyttöönottaja, sillä hän käyttäisi ajoneuvoa verottoman käytön päätyttyä.

Jos ajoneuvoa käytetään toisen puolesta, käyttöönottaja olisi se, jonka lukuun ajoneuvoa käytetään. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi sitä, että työntekijä käyttää työtehtäviensä hoitamiseen työnantajan ajoneuvoa, jolloin käyttöönottajana olisi pidettävä työnantajaa eikä työntekijäasemassa olevaa ajoneuvon kuljettajaa. Olennaista arvioinnissa olisi se, olisiko käyttö tapahtunut työntekijäasemassa työnantajan määräämissä työtehtävissä ja olisiko käyttäjällä ollut itsenäinen mahdollisuus vaikuttaa päätökseen käyttää ajoneuvoa. Viime kädessä, kuten epäselviksi jääneissä tilanteissa, käyttöönottajaksi katsottaisiin nykytilan mukaisesti ajoneuvon omistaja.

Verottoman käytön edellytykset ja määräajat lueteltaisiin lain 6 luvussa tyhjentävästi. Ajoneuvon käyttö olisi verollista, jos ajoneuvoa käytetään verottomalle käytölle säädetyn määräajan päättymisen jälkeen, jos käyttö ei enää täyttäisi verottomalle käytölle säädettyjä edellytyksiä tai jos ajoneuvo luovutetaan muuhun kuin verottomaan käyttöön tai muulle kuin verottomaan käyttöön oikeutetulle. Tällöin käyttäjälle syntyisi pääsääntöisesti veron suorittamisvelvollisuus 3 §:n mukaisesti. Jos veron suorittamisvelvollisuus syntyy, ajoneuvon verolliseen käyttöön ottanut käyttöönottaja olisi verovelvollinen 5 §:n 2 momentin nojalla. Siten ajoneuvon käyttöönottaja sovellettaisiin kaikkia verovelvollista koskevia oikeuksia ja velvollisuuksia, kuten ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä, vastaavasti kuin muuhunkin verovelvolliseen. Jos verovelvollinen näissä tilanteissa täyttäisi ilmoittamisvelvollisuutensa, Verohallinto toimittaisi verotuksen ja määräisi autoveron. Jos verovelvollinen ei kuitenkaan täyttäisi ilmoittamisvelvollisuuttaan, voisi Verohallinto toimittaa verotuksen viranomaisaloitteisesti. Jos ilmoittamisvelvollisuus on jätetty täyttämättä osittain tai kokonaan, verovelvolliselle määrättäisiin seuraamusmaksua 12 luvun mukaisesti.

Lähtökohtana olisi siten, että ajoneuvon verolliseen käyttöön ottaneelle määrättäisiin autovero täysimääräisesti. Kaikissa verotustapauksissa ajoneuvoa ei kuitenkaan välttämättä ole tarkoitus rekisteröidä Suomessa tai ajoneuvoa ei voida rekisteröidä Suomeen. Täysimääräinen vero voisi siten eräissä tapauksissa olla suhteellisuusperiaatteen vastainen. Vaikka veron suorittamisvelvollisuus olisi syntynyt, verovelvollisella tai rekisteröidyllä autoveroilmoittajalla olisi jatkossa 28 §:ssä säädetystä mahdollisuudesta vaatia täysimääräisen veron sijasta ajoneuvon käyttöaikaan perustuvaa veroa ennen kuin ajoneuvo on merkitty liikennerekisteriin. Tällöin ajoneuvon käyttö Suomessa tulisi lopettaa viimeistään vaatimuksen esittämisen jälkeen. Täysimääräinen vero oikeaistaisiin käyttöaikaan vastaavaksi veroksi, mutta veroa määrättäisiin kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisestä verosta. Jos autoverotus olisi toimitettu ja ajoneuvo merkitty liikennerekisteriin, mutta ajoneuvoa ei kuitenkaan olisi tarkoitus käyttää pysyvästi Suomessa verollisessa käytössä ja se vietäisiin pois Suomesta, ajoneuvon omistajalla olisi mahdollisuus hakea voimassa olevan lain mukaisesti ehdotetun lain 29 §:ssä tarkoitettua vientipalautusta. Vientipalautus myönnettäisiin, jos sen edellytykset täyttyisivät. Myös vientipalautuksen jälkeen ajoneuvon kohdistuisi käyttöaikaan suhteutettu autovero.

3 §. Veron suorittamisvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin veron suorittamisvelvollisuudesta. Voimassa olevassa autoverolaissa ei ole tästä nimenomaista säännöstä, vaan se on käynyt välillisesti ilmi muista lain säännöksistä sekä verotuskäytännöstä.

Pykälän *1 momentin* mukaan veron suorittamisvelvollisuus syntyisi, kun ajoneuvo rekisteröitäisiin ensimmäistä kertaa liikennerekisteriin taikka kun ajoneuvo otettaisiin ensimmäistä kertaa verolliseen käyttöön. Tältä osin säännös vastaisi voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lisäksi veron suorittamisvelvollisuus syntyisi veroilmoituksen antamisesta, jos veroilmoitus annetaan ennen kuin ajoneuvo rekisteröidään ja otetaan verolliseen käyttöön. Näissä tilanteissa veroilmoituksen saapumishetki Verohallinnolle tuottaisi velvollisuuden suorittaa vero. Veron suorittamisvelvollisuus syntyisi veroilmoituksen antamisen perusteella vain niissä tapauksissa, joissa veroilmoitus annetaan ennen kuin kumpikaan edellä mainittu muu suorittamisvelvollisuuden syntyperuste on täytynyt. Tämä selkeyttäisi sääntelyä, koska verovelvollisen on mahdollista antaa veroilmoitus ennen ajoneuvon ensirekisteröintiä tai verollista käyttöönottoa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin sellaisista säädetyistä olosuhteiden muutoksista, jotka muuttavat verotukseen vaikuttavia tekijöitä ja johtavat veron suorittamisvelvollisuuden syntymiseen. Momentti vastaisi pääasiassa voimassa olevan lain 46 §:ssä säädettyä veron suorittamisvelvollisuutta.

Pykälän 2 momentin viimeisessä virkkeessä säädettäisiin lisäksi, ettei veron suorittamisvelvollisuutta enää syntyisi sellaisesta ajoneuvon rakenteen muutoksesta, joka on todettu ainoastaan mittaamalla ajoneuvon nopeus. Ehdotettava säännös olisi muutos nykytilaan. Käytännössä säännös koskisi ajoneuvoluokkien L1, L2, L1e, L2e ja L6e eli kevyiden kaksipyöräisten moottorikäyttöisten ajoneuvojen, kolmipyöräisten mopojen ja kevyiden nelipyöräisten viritystilanteita, joissa rakenteen muuttaminen todetaan nopeuden perusteella. Valtiontaloudellisesti näiden ajoneuvojen verotus on hyvin vähäistä, mutta aiheuttaa verotusta toimittavalle viranomaiselle merkittävää hallinnollista taakkaa. Lisäksi kyseessä olevissa rakenteen muutoksissa verovelvollinen ei yleensä voi rekisteröidä ajoneuvoa siihen ajoneuvoluokkaan, jonka perusteella tälle määrätään vero maksettavaksi, sillä muutoskatsastus vaatisi nopeuden lisäksi useiden muidenkin teknisten vaatimusten täyttymisen osoittamista. Viritystilanteeseen liittyy myös ajoneuvon palauttaminen mopoksi ja sen todentaminen katsastuksessa. Näin ollen kyseessä olevissa tilanteissa vero on lähinnä rangaistuksen luonteinen, eikä se siten vastaa autoverolain tarkoitusta. Autoveron osuus muista tilanteesta aiheutuvista maksuista, kuten sakkoseuraamuksesta ja vakuutusmaksuista, on myös hyvin vähäinen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin veron suorittamisvelvollisuudesta tilanteissa, jossa ajoneuvo verotetaan uudelleen siihen tehtyjen muutosten takia. Momentin 1—3 kohdat koskisivat ajoneuvon rakenteeseen tehtyjä muutoksia ja vastaisivat pääasiassa voimassa olevan lain 3 ja 14 §:ää. Momentin 4 kohta koskisi tilanteita, joissa autoveroa on määrätty 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai ajoneuvosta on myönnetty vientipalautus tai vähennys määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella ja ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan uudelleen verolliseen käyttöön Suomessa taikka siitä annetaan veroilmoitus 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Momentin 4 kohta vastaisi pääasiallisesti voimassa olevan lain 34 d §:n 5 momentissa tarkoitettua veron suorittamisvelvollisuutta, minkä lisäksi siihen sisällytettäisiin ajoneuvon käytön perusteella määrättävää veroa koskeva tarkennus.

4 §. Uusi ja käytetty ajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin edellytykset siitä, pidetäänkö ajoneuvoa uutena vai käytettynä. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 10 §:ää. Lisäksi 3 momenttia tarkennettaisiin siten, että siinä tarkoitettaisiin 41 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaista esittelyauton käyttöä. Näin ollen uutena ajoneuvona pidettäisiin sekä Suomessa valmistettua että maahantuotua uutta ajoneuvoa, jota käytetään laissa tarkoitetussa esittelykäytössä.

2 luku. Verovelvollisuus

5 §. Verovelvollisuus ajoneuvon rekisteröinnistä ja käyttöönotosta. Pykälässä säädettäisiin verovelvollisesta, kun ajoneuvo rekisteröidään, otetaan käyttöön tai siitä annetaan veroilmoitus.

Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan autoverolain 4 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momentin mukaan ajoneuvon käyttöönottaja on verovelvollinen, jos ajoneuvo on otettu käyttöön ennen rekisteröintiä. Pykälä vastaisi asiasisällöltään pääosin voimassa olevan autoverolain 4 §:n 5 momenttia, mutta käyttöönottajan verovelvollisuus syntyisi jatkossa pääsääntöisesti aina, jos rekisteröimätön ajoneuvo otetaan verolliseen käyttöön. Käyttöönottajasta säädettäisiin tarkemmin 2 §:ssä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin verovelvollisuudesta, joka syntyy veroilmoituksen antamisesta. Verovelvollisuus määräytyisi veroilmoituksen antamisen perusteella vain niissä tilanteissa, joissa verovelvollinen antaa veroilmoituksen ennen ajoneuvon ensirekisteröintiä ja ennen kuin ajoneuvo otetaan verolliseen käyttöön.

6 §. Verovelvollisuus ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muuttuessa. Pykälässä säädettäisiin verovelvollisuudesta, kun ajoneuvon veroperusteisiin vaikuttavaa tekijää muutetaan. Muuttamisella tarkoitettaisiin tässä yhteydessä myös ajoneuvon luovuttamista muulle kuin 5 luvussa tarkoitettuun verovapaaseen tai alennetun veron käyttöön oikeutetulle. Tällöin verovelvollinen olisi ajoneuvon luovuttaja, joka omistusaikanaan tekee luovutuksen. Jos esimerkiksi ulkomaisen edustuston henkilökuntaan kuulunut henkilö myisi Suomessa autoverovapaan ajoneuvon muulle kuin 5 luvussa tarkoitettuun verovapaaseen ajoneuvoon oikeutetulle, olisi myyjä verovelvollinen.

Pykälän *1 momentti* vastaisi asiasisällöltään pääosin voimassa olevan autoverolain 5 §:n 1 momenttia, mutta sen sanamuotoa tarkennettaisiin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lisäksi, että verovelvollinen olisi liikennerekisteriin merkittävä omistaja, osamaksukaupassa haltija, käyttöönottaja tai veroilmoituksen antaja, jos ajoneuvo rekisteröidään, otetaan uudelleen käyttöön tai siitä annetaan veroilmoitus 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sen jälkeen, kun ajoneuvon verotus on toimitettu sen käyttöajan perusteella, tai kun siitä on myönnetty vientipalautus tai vähennys määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Voimassa olevan autoverolain 5 §:n 2 momenttia ei ehdoteta otettavaksi uuteen autoverolakiin, sillä säännökselle ei ole ollut nykyisin tarvetta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin lisäksi, että vamman perusteella maksettavan autoveron palautuksen takaisinperinnässä verovelvollisena pidettäisiin palautuksen saajaa eli omistajaa tai haltijaa. Säännös olisi tarpeen, koska vamman perusteella maksettava autoveron palautus on henkilöön liittyvä palautus. Palautus voitaisiin siten periä sen saaneelta henkilöltä eikä esimerkiksi rahoitusyhtiöltä niissä tilanteissa, joissa ajoneuvon omistaa rahoitusyhtiö. Muissa veroedun takaisinperintää koskevista tilanteista verovelvollisuus määräytyisi 1 momentissa säädetyllä tavalla.

7 §. Rekisteröidyn autoveroilmoittajan velvollisuus suorittaa vero. Pykälässä säädettäisiin pääasiassa nykytilaa vastaavasti rekisteröidyn autoveroilmoittajan velvollisuudesta suorittaa autovero verovelvollisen sijasta.

Pykälän *1 momentin* mukaan rekisteröity autoveroilmoittaja olisi velvollinen suorittamaan autoveron, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy rekisteröinnistä ja rekisteröity autoveroilmoittaja on tuonut ajoneuvon maahan, valmistanut ajoneuvon taikka hankkinut ajoneuvon verottamattomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta. Momentti vastaisi asiasisällöltään pääosin voimassa olevan lain 4 §:n 2 momenttia. Vastaavasti pykälän *2 momentti* sisältäisi säännökset verovastuun siirtämisestä kuten voimassa olevan lain 4 §:n 3 momentti. Voimassa oleva oikeustila rekisteröityjen autoveroilmoittajien velvollisuudesta säilytetäisiin.

Pykälän *3 momentti* vastaisi pääosin voimassa olevan lain 4 §:n 4 momentin sääntelyä. Momentin mukaan verovelvollinen olisi vastuussa ajoneuvosta suoritettavan veron määrästä, jos veroa ei saada perityksi rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta.

8 §. Lain soveltamisen tarkentaminen. Pykälässä säädettäisiin, mitä autoverolain säännöksiä sovellettaisiin rekisteröityyn autoveroilmoittajaan verovelvollisen sijasta sekä palautuksen hakijaan ja muihin ilmoittamis- ja tiedonantovelvollisiin kuin verovelvolliseen laissa muutoin säädetyn lisäksi. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan autoverolain 74 a §:ää.

3 luku. Veron määrä

9 §. Veroperusteen määräytyminen. Pykälässä säädettäisiin veroperusteen määräytymisestä. Säännös olisi autoverolaissa uusi, ja sen tarkoituksena olisi selkiyttää veroperusteen määräytymishetkeä. Säännös koskisi esimerkiksi ajoneuvon sovellettavan veroprosentin tai verotusarvon suuruutta.

10 §. Uusi henkilöauto ja pakettiauto. Pykälässä säädettäisiin uuden henkilöauton ja pakettiauton veron määrästä vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 6 §:ssä.

11 §. Vähennys pakettiauton verosta. Pykälässä säädettäisiin pakettiauton veroprosentista tehtävästä vähennyksestä ja sen edellytyksistä vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 8 §:ssä.

12 §. Uusi linja-auto, moottoripyörä ja muu L-luokan ajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin uuden linja-auton, moottoripyörän ja muun L-luokan ajoneuvon veron määrästä vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 7 §:ssä.

13 §. Käytetty ajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin käytettynä verotettavan ajoneuvon autoveron määrästä.

Pykälän *1 momentti* vastaisi voimassa olevan autoverolain 8 a §:ää. Lisäksi pykäläviittaukset muutettaisiin vastaamaan ehdotettavan uuden autoverolain mukaisia pykäläiä.

Pykälän *2 momentti* vastaisi voimassa olevan autoverolain 34 d §:n 5 momenttia. Veron määrän laskentaperuste laajennettaisiin koskemaan kaikkia niitä tilanteita, joissa ajoneuvon verotuksessa on myönnetty 29 §:ssä tarkoitettu vientipalautus, tehty määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella 31 §:ssä tarkoitettu vähennys tai määrätty 28 §:ssä säädetysti vero, ja ajoneuvo rekisteröidään, otetaan uudelleen verolliseen käyttöön tai siitä annetaan veroilmoitus 3 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Voimassa olevaa lakia vastaavasti ajoneuvo verotettaisiin tällöin uudestaan ottamatta huomioon aikaisempaa verotusta Suomessa. Lisäksi momentti sisältäisi voimassa olevaa lakia vastaavasti säännöksen, jonka mukaan ajoneuvon verotusarvo voitaisiin laskea vientipalautusta, määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella myönnettyä vähennystä tai käytön perusteella määrättyä veroa varten määritellystä arvosta, jos palautuksen maksamisesta, vähennyksen myöntämisestä tai veron määräämisestä on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta. Voimassa olevaa lakia vastaavasti säännöksen tavoitteena olisi täydentää veron kiertämistä koskevan säännösten ja säännös koskisi järjestelyjä, joissa kahden arvonmäärittämissä tuman eroja voitaisiin käyttää väärin. Voimassa olevan säännöksen perustelut sisältyvät hallituksen esitykseen HE 34/2016 vp.

14 §. Ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutos. Pykälässä säädettäisiin veron määrästä ajoneuvolle, jonka rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta on muutettu 3 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Pykälän *1 momentin* mukaan veron määrä määräytyisi niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava samanlaiseen käytettyyn ajoneuvon. Koska tosiasiallista muutoshetkeä on usein hyvin vaikeaa todeta jälkikäteen, veron määrä määritettäisiin sen hetken perusteella, jona veroperusteisiin vaikuttava muutos on tullut veroviranomaisen tietoon.

Pykälän *2 momenttiin* sisältyisi poikkeus 1 momentista. Poikkeus koskisi ajoneuvoja, jotka olisivat 23 §:n säädetysti verovapaita tai joista olisi myönnetty 25 ja 26 §:ssä säädetysti palautusta ja joiden veroetua koskisi kuoleentumisaika. Pykälän *3 momenttiin* sisältyisivät veroetuuksien

kuoleentumisaikaa koskevat säännökset. Säännökset vastaisivat asiasisällöllisesti voimassa olevan lain 48 §:ää, mutta säännöksen sanamuotoa tarkennettaisiin.

Myös *4 momentissa* tarkennetaan 1 momentissa säädettyjä veroperusteita. Momentti koskisi sellaisia ajoneuvoja, jotka tehtyjen muutosten johdosta katsottaisiin uusiksi rakennetuiksi ajoneuvoksi. Tällöin ajoneuvosta kannettava vero olisi perusteltua määrittää vastaavan uuden ajoneuvon perusteella.

4 luku. Verotusarvo ja vähittäismyyntiarvo

15 §. Verotusarvo. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon verotusarvon lähtökohdasta vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 11 §:ssä.

16 §. Yleinen vähittäismyyntiarvo. Pykälässä säädettäisiin, mitä ajoneuvon yleinen vähittäismyyntiarvo tarkoittaa ja millä perusteilla yleinen vähittäismyyntiarvo määritetään. Pykälän sisältö vastaisi pääosin voimassa olevan autoverolain 11 b §:n 1 ja 2 momenttia, ja sen kirjoitusasuun tehtäisiin eräitä selventäviä tarkennuksia.

Jatkossa yleinen vähittäismyyntiarvo määräytyisi kuitenkin ajankohtana, jona veron suorittamisvelvollisuus syntyy. Tämä olisi muutos nykytilaan, jonka mukaan ajankohtana on ollut vain veroilmoituksen antamishetki.

Selkeyden vuoksi voimassa olevan autoverolain 11 b § jaettaisiin uudessa autoverolaissa kahteen erilliseen pykälään asiakokonaisuuksien mukaan. Jatkossa voimassa olevan autoverolain 11 b §:n 3 momenttia vastaavista käytetyn ajoneuvon arvon määrittämisestä koskevista poikkeuksista säädettäisiin 18 §:ssä.

17 §. Yleisen vähittäismyyntiarvon määrittäminen. Pykälässä säädettäisiin, mitä yleisen vähittäismyyntiarvon määrittämisessä huomioidaan. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan autoverolain 11 c §:ää, ja sen kirjoitusasuun tehtäisiin vain eräitä selvennyksiä.

Lisäksi 4 momenttia tarkennettaisiin siten, että siinä tarkoitettaisiin 41 §:n 8 kohdan mukaisen uuden esittelyauton käyttöä. Näin ollen uutena ajoneuvona esittelykäyttöön ilmoitetun ajoneuvon esittelykäytön aikana kertynyttä ajokilometrimäärää ei otettaisi huomioon ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa määritettäessä. Tämä vastaisi nykytilaa.

18 §. Käytetyn ajoneuvon arvon määrittämisen poikkeukset. Pykälässä säädettäisiin niistä poikkeuksista, joilla yleinen vähittäismyyntiarvo voidaan määrittää, jos käytetyn ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa ei voida määrittää 16 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Pykälä vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan autoverolain 11 b §:n 3 momenttia.

19 §. Samanlaiset ajoneuvot. Pykälässä säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 11 d §:ssä, milloin ajoneuvoja voidaan arvonmäärityksessä pitää samanlaisina. Säännöksen sanamuotoa tarkennettaisiin nykyistä tyyppihyväksyntälainsäädäntöä vastaavaksi.

20 §. Vastaava uusi ajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevan autoverolain 11 e §:ssä, milloin ajoneuvoa voidaan arvonmäärityksessä pitää vastaavana ajoneuvona. Pykälän kirjoitusasuun tehtäisiin eräitä selventäviä tarkennuksia.

21 §. Ajoneuvon ikä. Pykälässä säädettäisiin, miten ajoneuvon ikä määritetään verotusta varten. Pykälä vastaisi pääosin sisällöltään voimassa olevan autoverolain 11 f §:ää.

Jatkossa ajoneuvon ikä laskettaisiin kuitenkin siihen ajankohtaan saakka, jolloin veron suorittamisvelvollisuus syntyy. Tämä olisi muutos nykytilaan, jonka mukaan ajankohtana on ollut veroilmoituksen antamishetki. Lisäksi nykyisen autoverolain 11 f §:n 1 momentissa oleva säännös ajankohdasta, johon saakka ajoneuvon ikä lasketaan, ehdotetaan siirrettäväksi uudessa autoverolaissa 3 momentiksi. Pykälän sanamuotoon tehtäisiin selventäviä tarkistuksia.

22 §. Varusteet. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon verotusarvoon kuuluviksi katsottavista vähimmäisvarusteista, eikä verotusarvoa alennettaisi tällaisten varusteiden puuttumisen tai epäkuntoisuuden takia. Pykälä vastaisi voimassa olevan autoverolain 15 §:n 1 momenttia. Pykälän sanamuotoa selvennettäisiin.

Voimassa olevan autoverolain 15 §:n 2 momenttia ei ehdoteta sisällytettäväksi uudistettavaan autoverolakiin, sillä ehdotettavan lain 75 § arvioverotuksesta tekisi tarpeettomaksi tilanteen, jossa verotuksen toimittaminen jouduttaisiin keskeyttämään siihen asti, että ajoneuvo voitaisiin riittävästi yksilöidä verotusarvon määrittämistä varten. Verovelvollinen voi sen sijaan varmistua ajoneuvon rekisteröintikelpoisuudesta jo ennen veroilmoituksen antamista rekisteröintikatastuttamalla ajoneuvon, joten on tarpeetonta säätää veroviranomaiselle velvollisuutta varmistua ajoneuvon rekisteröintikelpoisuudesta. Muutos korostaisi verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuutta ja omaa selvitysvelvollisuutta.

5 luku. Verovapaus, alennettu vero ja veron palauttaminen

23 §. Verosta vapaat ajoneuvot. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvoista, jotka kuuluvat lain soveltamisalaan mutta jotka on säädetty verovapaiksi.

Voimassa olevan lain 21 §:ssä säädetään osin eräiden ajoneuvojen verovapauden edellytyksistä, ja osittain edellytyksistä säädetään asetuksella. Autoverovapaan eläinlääkintäauton ja ruumisauton määritelmistä säädetään ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetussa asetuksessa (1256/1992), joka on jätetty osittain voimaan lailla 1090/2002. Ajoneuvolain 20 §:ssä määritellään pelastusauto ja 21 §:ssä ambulanssi.

Sairasauton nimike muutettaisiin autoverolaissa ambulanssiksi. Eläinlääkintäauton ja ruumisauton asetuksessa olevat määritelmät ehdotetaan siirrettäväksi autoverolakiin, koska näiden ajoneuvojen määritelmillä on merkitystä ainoastaan verokohteluun eikä niitä ole määritelty ajoneuvolaissa. Asiasisällöltään pykälä vastaisi jatkossakin voimassa olevan lain 21 §:n 1—3 momenttia sekä ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettua asetusta, joka ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana. Verovapauden edellytyksiin ei ehdoteta muutoksia.

Voimassa olevan lain 21 §:n 4 momenttia ei ehdoteta sisällytettäväksi ehdotettavaan uuteen autoverolakiin, sillä 1 §:ään esitettävät muutokset tekisivät sen tarpeettomaksi. Siten muut kuin 1 §:ssä tarkoitettut L-luokan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan niitä vastaavat ajoneuvot eivät kuuluisi lain soveltamisalaan, eikä niistä näin ollen kannettaisi veroa. Ehdotus ei muuttaisi nykytilaa.

24 §. Kansainvälisen sopimuksen perusteella verosta vapaat ajoneuvot. Pykälässä säädettäisiin EU:n toimielinten ja niiden henkilöstön sekä ulkomaisten edustustojen ja niiden henkilöstön ajoneuvojen verovapaudesta. Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevan lain 22 ja 22 a §:ää, eikä nykytilaa olisi tarkoitus muuttaa. Ulkoministeriön nimi päivitetäisiin vastaamaan nykyistä virallista muotoa.

25 §. Taksit. Pykälässä säädettäisiin esteettömien taksien autoverovapaudesta ja muille kuin esteettömille takseille myönnettävästä autoveron alennuksesta. Pykälä vastaisi voimassa olevan

lain 28 §:ää ja autoverolain muuttamisesta annetun lain (370/2018) voimaantulosäännöstä siltä osin kuin voimaantulosäännös koskee ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen myönnettävää autoveron alennusta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti, että esteettömät tilataksit ja koulu- ja päivähoitokuljetuksiin tarkoitetut taksit olisivat kokonaan autoverottomia. Pykälän 1 momentin 2 kohdan sanamuotoa päivitetäisiin kesäkuussa 2020 voimaan tulevan tieliikennelain (729/2018) mukaiseksi. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin veron alennuksista niille takseille, jotka eivät ole oikeutettuja 1 momentissa säädettyyn esteettömien tilataksien ja koulu- ja päivähoitokuljetuksiin tarkoitettujen taksien verotukseen. Veroetu olisi voimassa autoverolain muuttamisesta annetun lain mukaisesti 30 päivään kesäkuuta 2022. Veroetu ei enää myönnettäisi 1 päivästä heinäkuuta 2022 lähtien. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin veron alennuksen pienentämisestä vastaavasti kuin autoverolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentissa.

26 §. Autoveron palauttaminen vamman perusteella. Pykälässä säädettäisiin autoveron palauttamisesta liikunta- tai näkövamman tai muun vamman perusteella. Pykälän 1 ja 2 momenttia vastaisivat palautuksen edellytysten osalta voimassa olevan autoverolain 51 §:n 1 ja 2 momenttia. Sanamuotoja tarkistettaisiin ja nykyaikaistettaisiin. Voimassa olevan autoverolain 51 §:n 1 ja 2 momentissa olevat hakemusta koskevat menettelysäännökset sisältyisivät ehdotettavassa laissa 27 §:ään, jota sovellettaisiin palautuksen hakemiseen, kuten 6 momentissa säädettäisiin. Pykälän 3 momentti vastaisi voimassa olevan autoverolain 51 a §:ää ja 5 momentti voimassa olevan lain 51 §:ää. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin palautusta koskevista erityistilanteista, joissa palautus myönnettäisiin, vaikka kaikki edellytykset eivät täytyisi. Momentti vastaisi näiltä osin voimassa olevan autoverolain 50 §:ää, jonka nojalla Verohallinto on voinut myöntää voimassa olevan lain 51 §:ssä tarkoitettua palautuksen erityisestä syystä, vaikka säädetyt edellytykset eivät olisi täyttyneet. Jatkossakin Verohallinnolla olisi vastaava valtuus. Aiempi veron huojentamista koskeva sääntely yhtenäistettäisiin muiden verolajien kanssa veronkantolain verosta vapauttamista koskevalla sääntelyllä.

27 §. Veron palauttaminen verovapauden tai alennettuna veron perusteella. Pykälässä säädettäisiin hakemusmenettelystä, jolla veroa palautetaan. Menettely koskisi ajoneuvoja, joista on maksuunpantu täysimääräinen vero ja jotka kuitenkin merkitään liikennerekisteriin 3 ja 5 luvussa tarkoitettuina lievemmin verotettavina tai verottomina ajoneuvoina. Menettely koskisi 11 §:ssä tarkoitettuja pakettiautoja, 23 §:ssä tarkoitettuja verovapaita ajoneuvoja, 24 §:ssä tarkoitettuja ulkomaisten edustustojen, EU:n toimielinten, ulkomaisten edustustojen ja niiden henkilöstön verovapaita ajoneuvoja, 25 §:ssä tarkoitettuja takseja sekä 26 §:ssä tarkoitettuja vammautuneiden henkilöiden ajoneuvoja. Hakemus olisi tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ajoneuvo on merkitty rekisteriin ensimmäistä kertaa. Muussa tapauksessa oikeus palautukseen menetetään. Määräaika palautuksen hakemiselle olisi myös siten lopullinen, ettei ajoneuvon omistaja tai osamaksukaupassa haltija voisi vaatia palautusta enää veron maksuunpanon jälkeen oikaisuvaatimuksella. Hakijalla on velvollisuus esittää tarvittava selvitys edellytysten täyttymisestä sekä oma-aloitteisesti että Verohallinnon kehotuksesta.

Palautusmenettely vastaisi pääosin voimassa olevan lain 44 §:ssä tarkoitettua veron oikaisua ja 51 §:ssä tarkoitettua palautusmenettelyä, mutta menettelyä ehdotetaan yksinkertaistettavaksi. Palautuksen hakemisen määräaika laskettaisiin kaikissa tilanteissa ajoneuvon ensirekisteröinnistä. Sekä ajoneuvon omistaja että osamaksukaupassa haltija voisivat hakea palautusta. Palautus maksettaisiin heti, kun se on myönnetty, eikä palautuksen maksamisen erityisenä edellytyksenä olisi, että haltija on merkitty ajoneuvon omistajaksi. Tämä muuttaisi nykytilaa ja parantaisi vamman perusteella myönnettävän autoveron palautukseen oikeutetun tilannetta, koska palautuksen saisi jo ennen kuin ostaja on merkitty rekisteriin omistajaksi. Lisäksi muiden palautusten osalta nykytila parantuisi siten, että palautuksen voisi hakea myös jälkikäteen. Tämä voisi josain määrin lisätä myös palautushakemusten määrää.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Verohallinnon valtuudesta antaa tarkempia määräyksiä hakemusmenettelystä. Tämän säännöksen nojalla Verohallinto voisi määrätä muun muassa hakemuksella ilmoitettavista tiedoista sekä siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen hakemus on tehtävä.

28 §. Vero ajoneuvon käytön perusteella. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon käytön perusteella määrättävästä verosta, jolla mahdollistettaisiin käyttöaikaan suhteutettu verotus eräissä tilanteissa. Ehdotettavaa menettelyä osittain vastaava menettely sisältyy voimassa olevan autoverolain 35 a §:n 4 momenttiin, mutta sen soveltamisala on ollut rajatumpi.

Ehdotettavan lain mukaan veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ajoneuvon ottamisesta verolliseen käyttöön, minkä lisäksi veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ajoneuvon rekisteröinnistä ja eräissä tapauksissa veroilmoituksen antamisesta. Veron suorittamisvelvollisuus johtaisi lähikohtaisesti täysimääräisen veron suorittamiseen. Kaikissa tapauksissa ajoneuvoa ei välttämättä ole kuitenkaan tarkoitus rekisteröidä pysyvästi Suomessa tai ajoneuvoa ei voida rekisteröidä pysyvästi Suomeen, vaikka veron suorittamisvelvollisuus olisi syntynyt. Tällöin täysimääräinen vero voisi olla suhteellisuusperiaatteen vastainen verrattuna ajoneuvon käyttöaikaan Suomessa. Pykälässä säädettävä menettely olisikin tarkoitettu tilanteisiin, joissa ajoneuvosta määrättävä vero olisi tarpeen suhteuttaa aikaan, jolloin ajoneuvo on ollut verollisessa käytössä Suomessa.

Pykälän 1 momentin mukaan kyseessä olisi verovelvollisen tai rekisteröidyn autoveroilmoittajan vaatimukseen perustuva vähennys. Edellytyksenä olisi, että kyseessä on ajoneuvo, joka on otettu ensimmäistä kertaa Suomessa verolliseen käyttöön. Jos ajoneuvo on ollut verollisessa käytössä Suomessa jo aiemmin, mutta viety esimerkiksi maasta pois ja tuotu takaisin, käyttöaikaan suhteutettua veroa ei voisi vaatia. Toisena edellytyksenä olisi, että ajoneuvoa ei ole merkitty liikennerekisteriin eikä sitä tulla rekisteröimään Suomessa. Ajoneuvon tulee siten olla Suomessa rekisteröimätön.

Vähennys laskettaisiin soveltaen 29 §:ssä tarkoitettua vientipalautuksen määrittämisessä käytettävää laskentaa. Veroa määrättäisiin kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisen veron määrästä, mikä vastaa voimassa olevan autoverolain 35 a §:n 4 momentissa säädettyä määrää. Vähennys laskettaisiin ajoneuvon käytön päättymispäivään, jonka verovelvollinen ilmoittaa vaatimuksessaan.

Pykälän 2 momentin mukaan vaatimus olisi esitettävä Verohallinnolle yhden vuoden kuluessa ensimmäistä kertaa määrätyn veron eräpäivästä. Vaatimus voitaisiin esittää joko jo ennen verotuksen toimittamista tai vielä verotuksen toimittamisen jälkeenkin, jos ajoneuvoa ei ole rekisteröity ja määräaika on jäljellä. Pykälässä säädettävä määräaika vaatimuksen esittämiselle olisi ehdoton, ja jos vaatimusta ei esitetä määräajassa, täysimääräinen vero jäisi lopulliseksi veroksi. Verohallinnolla olisi valtuus antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja vaatimuksella on esitettävä, miten tiedot annettaisiin sekä muusta menettelystä tietojen antamiseksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että Verohallinto myöntäisi vähennyksen oikaisemalla verotusta verovelvollisen hyväksi laissa säädetyllä tavoilla, jos verotus olisi jo toimitettu ennen vaatimuksen esittämistä. Oikaisu voitaisiin tehdä, vaikka verotuksen oikaisulle 82 §:ssä säädetty kolmen vuoden määräaika olisi jo päättynyt. Tämä olisi tarpeen, koska esimerkiksi 84 §:n mukaan verotus voidaan eräissä tapauksissa toimittaa pidennetyssä kuuden vuoden määräajassa. Samalla Verohallinto peruuttaisi mahdollisesti myönnetyn rekisteröintiluvan.

Pykälän 4 momentin mukaan ajoneuvon käyttö olisi lopetettava, kun vaatimus on esitetty.

Kyseessä olisi menettelyllisesti verosta tehtävä vähennys ja verotuksen oikaisu, jos verotus olisi jo toimitettu. Verohallinto toimittaisi siten verotuksen tai verotuksen oikaisun sekä antaisi verotuspäätöksen siten kuin laissa säädetään. Menettelyyn soveltuisivat laissa säädettävät verotusta koskevat menettelysäännökset, kuten verotuksen toimittamista ja seuraamusmaksuja koskevat säännökset. Verotuspäätökseen haettaisiin muutosta 13 luvussa säädetyllä tavalla.

29 §. Vientipalautus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 34 d §:ssä tarkoitettusta vientipalautuksesta. Säännöksen rakenteeseen ja sanamuotoihin ehdotetaan tehtäväksi eräitä muutoksia ja täsmennyksiä. Vientipalautussäännöksen pääsisältö vastaisi kuitenkin yhä voimassa olevaa lakia.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin vientipalautuksesta ja palautukseen oikeutetusta pääasiassa voimassa olevaa säännöstä vastaavasti. Säännös vientipalautuksen maksamisesta voimassa olevan lain 34 e §:n mukaiselle enakkopalautuksen saajalle poistettaisiin tarpeettomana ehdotettavan lain 31 §:n takia.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin pääosin voimassa olevan lain 34 d §:n 1 ja 2 momenttia vastaavasti palautuksen enimmäismäärästä. Säännöstä siitä, ettei veroa palauteta enempää kuin ajoneuvosta on maksettu, ehdotetaan muutettavaksi siten, että veroa ei palautettaisi enempää kuin ajoneuvosta on maksuunpantu verotuspäätöksellä.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi voimassa olevan lain 34 d §:n 2 momentissa säädetyt tarkemmat edellytykset vientipalautuksen myöntämiselle. Vientipalautuksen edellytykset säilyisivät ennallaan, mutta säännöksen sanamuotoa selkiytettäisiin.

30 §. Vientipalautuksen hakeminen. Pykälässä säädettäisiin tarkempia säännöksiä vientipalautuksen hakemusmenettelystä ja vientipalautuksen hakijan velvollisuuksista. Pykälä vastaisi pääasiassa voimassa olevan lain 34 d §:n 4 momenttia. Palautusmenettelyyn ja säännöksen rakenteeseen ehdotetaan tehtäväksi eräitä muutoksia ja täsmennyksiä. Pykälään ehdotettavat muutokset yksinkertaistaisivat vientipalautusmenettelyä ja nopeuttaisivat hakemusten käsittelyä.

Vientipalautusta haettaisiin jatkossa vasta sen jälkeen, kun ajoneuvo on viety Suomesta. Hakemus olisi jätettävä 30 päivän kuluessa ajoneuvon viennistä. Jos vientipalautusta ei haettaisi määräajan kuluessa, oikeus palautukseen menetettäisiin. Erillinen säännös tarkastusoikeudesta vientipalautuksen yhteydessä ei olisi enää tarpeen, koska vientipalautusta haettaisiin vasta viennin jälkeen. Voimassa olevaa lakia vastaavasti hakijalla olisi yhä näyttövelvollisuus siitä, että palautukselle säädetyt edellytykset täyttyvät.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin Verohallinnolle nykytilaa vastaavasti valtuutus antaa tarkempia määräyksiä vientipalautukseen sovellettavista menettelyistä ja hakemuksessa tai sen yhteydessä esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

31 §. Vähennys määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 34 e §:ssä tarkoitettusta enakkopalautuksesta. Menettelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että veroilmoituksen yhteydessä tehtävästä hakemuksesta luovuttaisiin ja verosta myönnettäisiin vientipalautusta vastaava vähennys. Samalla enakkopalautuksen nimike muutettaisiin vähennykseksi määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella.

Verosta tehtävä vähennys myönnettäisiin samoilla edellytyksillä ja ehdoilla kuin 29 §:ssä tarkoitettu vientipalautus. Jatkossa vähennystä koskevat tiedot ilmoitettaisiin veroilmoituksella ja verovelvollisella olisi 32 §:ssä säädetysti ilmoittamisvelvollisuus vähennyksen edellytysten muutoksista. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin nykyistä sääntelyä vastaavasti vähennyksestä.

Momenttiin lisättäisiin säännös, ettei vähennyksen hyväksymisen jälkeen samasta ajoneuvosta myönnettäisi vientipalautusta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vähennyksen edellytyksistä ja pienimmästä vähennyksen määrästä voimassa olevaa lakia vastaavasti. Pienin vähennyksen määrä vastaa pienintä myönnettävää vientipalautuksen määrää. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti vähennyksen määrittämisestä.

32 §. Määräaikaisen vuokrasopimuksen muuttuminen ja päättyminen. Pykälässä säädettäisiin määräaikaisen vuokrasopimuksen muuttumista koskevasta ilmoittamisvelvollisuudesta sekä tarkemmat säännökset määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymisen jälkeen tehtävistä toimenpiteistä ja menettelyistä.

Pykälän 1 momentin mukaan verovelvollisen tulisi voimassa olevaa lakia vastaavasti ilmoittaa määräaikaista vuokrasopimusta koskevista muutoksista. Jos ilmoittamisvelvollisuus laiminlyödään, verovelvolliselle määrättäisiin laiminlyöntimaksu. Momentissa säädettäisiin valtuussäännös Verohallinnolle antaa tarkempia määräyksiä ilmoittamisesta ja menettelyistä. Lisäksi Verohallinto voisi rajoittaa ilmoittamisvelvollisuutta. Säännös olisi tarpeen, jos havaittaisiin, että luovutusilmoitus ei olisi tarkoituksenmukainen verovalvonnan kannalta ja aiheuttaisi tarpeetonta hallinnollista taakkaa ilmoittamisvelvolliselle.

Määräaikaisen vuokrasopimuksen päätyttyä ajoneuvon käyttö Suomessa on lopetettava. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ajoneuvon käyttöoikeuden päättymisestä ja ajoneuvon poistamisesta liikennekäytöstä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin verotuksen oikaisemisesta Verohallinnon aloitteesta. Voimassa olevan lain mukaiset ennakopalautuksen vähentäminen vientipalautuksesta ajoneuvon viennin jälkeen ja ennakopalautuksen takaisinperintä korvautuisivat verotuksen oikaisulla verovelvollisen hyväksi ja vahingoksi. Koska ensiverotusvaiheessa ei yleensä voida tarkkaan tietää ajoneuvon arvoa ja siihen sisältyvää veron määrää vientipäivänä, vähennyksen määrä määräytyisi laskennallisesti ajoneuvojen keskimääräisen arvonalenemisen perusteella ja laskennallinen vähennys oikaistaisiin säännönmukaisesti ajoneuvon vientipäivän jälkeen. Vientipalautuksena myönnettävällä määrällä tarkoitettaisiin 31 §:n 1 momentissa tarkoitettua vientipalautukseen rinnastettavaa määrää. Menettely säilyisi kaksivaiheisena, mutta verovelvollinen antaisi Verohallinnolle nykyisestä poiketen vain veroilmoituksen, jos vähennyksestä ilmoitetuissa tiedoissa ei tapahtuisi muutoksia ja ajoneuvo vietäisiin Suomesta ilmoituksen mukaisesti. Koska vähennys koskee enintään viiden vuoden määräaikaista vuokrasopimuksia ja verotuksen oikaisun pääsäännöksi ehdotetaan kolmen vuoden määräaikaista, tämän pykälän mukaiselle verotuksen oikaisemiselle säädettäisiin kuuden vuoden pidennetty määräaika, jotta määräaika olisi riittävä Verohallinnon valvontatoimenpiteille.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lisäksi nykytilaa vastaavasti, ettei verovelvollinen menetä verotuksessa myönnettyä vähennystä, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut, eikä sitä sen vuoksi viedä ulkomaille, kuten Verohallinnolle oli alun perin vähennyksen vaatimisen yhteydessä ilmoitettu.

6 luku. Veroton käyttö

33 §. Vakituinen asuinpaikka. Pykälässä säädettäisiin, mitä vakituisella asuinpaikalla tarkoitettaisiin autoverotuksessa. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 33 §:ää, ja siihen tarkennettaisiin

siin veroviranomaiselle valtuus antaa tarkemmat määräykset vakituisen asuinpaikan hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

34 §. Ulkomailla vakituisesti asuvan oikeus verottomaan käyttöön. Ulkomailla vakituisesti asuvalla olisi oikeus verottomaan käyttöön jatkossa vastaavasti kuin voimassa olevan lain 2 §:n 2 momentissa ja 34 §:ssä säädetään. Verottomasta käytöstä ei tarvitsi antaa 57 §:n mukaista ilmoitusta, jollei toisin säädettäisi.

35 §. Verottoman käytön enimmäisajan pidentäminen eräissä tapauksissa. Pykälässä säädettäisiin verottoman käytön enimmäisajan pidentämisestä, siihen liittyvistä menettelyistä sekä poikkeuksista. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 32 §:ää, mutta Verohallinnolle annettaisiin valtuus antaa tarkemmat määräykset hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

36 §. Ulkomaisen yrityksen tai yhteisön oikeus verottomaan käyttöön. Ulkomaisessa yrityksen tai yhteisön oikeudesta verottomaan käyttöön säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevan lain 34 a §:ssä säädetään. Verottomasta käytöstä ei tarvitsi antaa 57 §:n mukaista ilmoitusta. Pykälän sanamuotoa tarkennettaisiin ja 2 momenttiin selvennettäisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja verotuskäytäntöä vastaavasti, ettei pykälässä tarkoitettua määräaika voitaisi pidentää hakemuksesta.

37 §. Lyhytaikainen käyttö. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 35 c §:ää vastaavasti Suomessa vakituisesti asuvan luonnollisen henkilön ja hänen perheensä oikeudesta käyttää ajoneuvoa verottomasti. Perheen määritelmä vastaisi voimassa olevan autoverolain 34 c §:n 2 momenttia, ja sen sanamuotoon tehtäisiin eräitä tarkennuksia. Verottomasta käytöstä tulisi antaa 57 §:n mukainen ilmoitus Verohallinnolle ennen käytön alkamista.

38 §. Ulkomaisen työnantajan ajoneuvon käyttö työtehtäviin. Pykälässä säädettäisiin ulkomaisen työnantajan ajoneuvon käytöstä työtehtäviin Suomessa. Tämän pykälän nojalla oikeus verottomaan käyttöön olisi vain luonnollisella henkilöllä, jonka työpaikka sijaitsee muussa valtiossa kuin Suomessa ja joka käyttää ajoneuvoa työtehtäviin. Luonnollisen henkilön perheellä ei olisi oikeutta käyttää ajoneuvoa verottomasti. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 34 b §:ää. Verottomasta käytöstä tulisi antaa 57 §:n mukainen ilmoitus Verohallinnolle ennen käytön alkamista.

39 §. Ulkomailla rekisteröity työsuhdeajoneuvo. Pykälässä säädettäisiin ulkomailla rekisteröidyn työsuhdeajoneuvon käytöstä Suomessa. Tämän pykälän nojalla oikeus verottomaan käyttöön olisi sekä luonnollisella henkilöllä sekä hänen perheellään. Perheellä tarkoitettaisiin 37 §:n 2 momentissa tarkoitettua perhettä. Pykälän mukainen käyttö ei edellyttäisi liityntää työtehtäviin. Pykälä vastaisi voimassa olevan lain 34 c §:ää. Verottomasta käytöstä tulisi antaa 57 §:n mukainen ilmoitus Verohallinnolle ennen käytön alkamista.

40 §. Ulkomailla opiskelevan tilapäinen ajoneuvon käyttö. Suomessa vakituisesti asuvan ja ulkomailla opiskelevan opiskelijan oikeudesta tilapäiseen ajoneuvon käyttöön Suomessa säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevan lain 35 §:n 9 kohdassa. Pykälässä tarkoitettaisiin sellaista henkilöä, joka katsotaan Suomessa vakituisesti asuvaksi mutta joka opiskelee ulkomailla vähintään 185 päivää kalenterivuodessa. Verottomasta käytöstä ei tarvitsi antaa ehdotetun lain 57 §:n mukaista ilmoitusta.

41 §. Muu veroton käyttö. Pykälässä säädettäisiin eräistä muista tilanteista, joissa ajoneuvon käyttö olisi verotonta. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan lain 35 §:n 1 momenttia, mutta

siihen tehtäisiin eräitä muutoksia ja sanamuotoja tarkistettaisiin. Pykälän *1 momentin 1 kohta* vastaisi voimassa olevan lain 35 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa. Momentin *2—7 kohta* vastaisi voimassa olevan lain 35 §:n 1 momentin 3—8 kohtaa. Momentin *8 kohta* autoliikkeiden esittelykäytössä olevista ajoneuvoista vastaisi voimassa olevan lain 35 b §:n 1 momenttia. Momentin *9 kohta* vastaisi voimassa olevan autoverolain 76 §:ää. Pykälän *2 momentti* vastaisi voimassa olevan lain 35 §:n 2 momentin mukaista Verohallinnon oikeutta yksittäistapauksessa hyväksyä ajoneuvon veroton käyttö. Verottomasta käytöstä tulisi antaa 57 §:n mukainen ilmoitus Verohallinnolle ennen käytön alkamista, jollei toisin säädettäisi.

42 §. Verottoman käytön päättyminen. ja **43 §. Verottoman käytön päättyminen ajoneuvon luovutuksen takia.** Pykälissä säädettäisiin menettelyistä ja mahdollisista seuraamuksista, jos verottomassa käytössä ollut ajoneuvo käytetään, vaikka verottoman käytön edellytykset eivät täyttyisi tai määräaika olisi päättynyt tai ajoneuvo luovutettaisiin muuhun kuin verottomaan käyttöön.

Lain 42 §:ssä säädettäisiin tilanteista, joissa ajoneuvon verottoman käytön määräaika tai muu edellytys päättyy, mutta ajoneuvon käyttöä Suomessa jatketaan. Määräajalla ja edellytyksillä tarkoitetaan joko laissa säädettyjä tai Verohallinnon asettamia määräaikoja ja edellytyksiä. Pykälä vastaisi osittain voimassa olevan lain 36 §:ää, mutta pykälää tarkennettaisiin vastaamaan ehdotettavaa lakia ja sen sanamuotoja tarkistettaisiin.

Lain 43 §:ssä säädettäisiin tilanteista, joissa verottomassa käytössä ollut ajoneuvo luovutetaan muuhun kuin verottomaan käyttöön tai muulle kuin verottomaan käyttöön oikeutetulle henkilölle. Luovutuksella tarkoitettaisiin ajoneuvon myyntiä, vuokrausta tai muuta luovutusta.

Lain *42 §:n 1 momentissa* säädettäisiin, että veroton käyttö päättyy, kun edellytykset eivät enää täyty tai määräaika päättyy. Vastaavasti *43 §:n 1 momentissa* säädettäisiin, että veroton käyttö päättyy, jos ajoneuvo luovutetaan muuhun kuin verottomaan käyttöön tai muulle kuin verottomaan käyttöön oikeutetulle. Ajoneuvon käyttö verottoman käytön päättymisen jälkeen olisi verollista. Tällöin käyttäjälle syntyisi veron suorittamisvelvollisuus 3 §:n 1 momentin mukaisesti. Jos veron suorittamisvelvollisuus syntyy, ajoneuvon verolliseen käyttöön ottanut olisi verovelvollinen 5 §:n 2 momentin nojalla. Jos ajoneuvo on otettu verolliseen käyttöön, autovero määrättäisiin lähtökohtaisesti täysimääräisesti. Jos veron suorittamisvelvollisuus syntyy, mutta ajoneuvoa ei kuitenkaan olisi tarkoitus käyttää pysyvästi Suomessa verollisena eikä rekisteröidä Suomeen, ajoneuvon omistajalla olisi mahdollisuus vaatia täysimääräisen veron sijasta ajoneuvon käyttöaikaan perustuvaa veroa, jollei ajoneuvoa ole merkitty liikennerekisteriin. Tällöin ajoneuvon käyttö Suomessa tulisi lopettaa viimeistään, kun vaatimus esitetään. Täysimääräinen vero oikaistaisiin käyttöaikaa vastaavaksi veroksi, mutta veroa määrättäisiin kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisestä verosta.

Toisin kuin voimassa olevan lain 31 §:ssä säädetään, verottomassa käytössä olevaa ajoneuvoa ei jatkossa enää koskisi luovutuskielto. Ajoneuvo olisi siten sallittua luovuttaa muuhun kuin verottomaan käyttöön tai muulle kuin verottomaan käyttöön oikeutetulle, mutta veroton käyttöoikeus päättyisi tällöin. Veron suorittamisvelvollisuus ja verovelvollisuus määräytyisivät 3 ja 5 §:n mukaisesti. Lisäksi *43 §:n 2 momentissa* säädettäisiin ajoneuvon luovuttajalle ilmoittamisvelvollisuus luovutuksesta. Ilmoitus olisi tarpeen verovalvonnan takia. Momentissa säädettäisiin Verohallinnolle valtuus antaa tarkempia määräyksiä ilmoittamisvelvollisuudesta ja menettelyistä. Lisäksi Verohallinto voisi rajoittaa ilmoittamisvelvollisuutta. Säännös olisi tarpeen, jos havaittaisiin, että luovutusilmoitukset eivät olisi tarkoituksenmukaisia verovalvonnan kannalta ja aiheuttaisivat tarpeetonta hallinnollista taakkaa ilmoittamisvelvollisille.

Eräissä tapauksissa veron suorittamisvelvollisuuden syntyminen ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista käytön keston ja luonteeseen suhteutettuna. Ehdotettavissa pykälissä säädettäisiin siksi nimenomaiset poikkeukset edellä tarkoitettua pääsäännöstä.

Lain 42 §:n 2 momentin mukaan veron suorittamisvelvollisuutta ei syntyisi, jos ajoneuvon käytön tarkoituksena olisi viedä se verottoman käytön määräajan tai edellytysten päätyttyä viivytyksettä pois maasta, siirtää Verohallinnon määräämään paikkaan tai hävittää viranomaisen määräämällä tavalla. Momentti vastaisi voimassa olevan lain 36 §:n 1 momentin sääntelyä.

Lain 43 §:n 3 momentissa säädettäisiin poikkeustilanteista, jolloin ajoneuvon luovutus ei päätäisi verottoman käytön edellytyksiä. Ajoneuvon saisi voimassa olevan lain 35 §:n 1 momentin 1 kohtaa vastaavasti luovuttaa siirrettäväksi huoltoa, korjausta tai muuta käsittelyä varten taikka 31 §:n 2 momenttia vastaavasti luovuttaa ajoneuvon vaurioitumisen johdosta vakuutusyhtiölle.

Lisäksi 42 §:n 3 momentissa ja 43 §:n 4 momentissa säädettäisiin lievennys pääsääntöön, jonka perusteella veron suorittamisvelvollisuus syntyisi välittömästi verottoman käytön päättymisen jälkeen. Eräissä tapauksissa ajoneuvon käytön tai luovutuksen ei välttämättä olisi ollut tarkoitus päättää verotonta käyttöä, vaan laiminlyönti olisi perustunut erehdykseen tai ylivoimaiseen esteeseen. Jos 42 §:n 1 momentissa tarkoitettu ajoneuvon käyttö enimmäisajan päätyttyä tai muiden edellytysten puuttuessa taikka 43 §:n 1 momentissa tarkoitettu luovutus olisi tilapäinen, perustuisi erehdykseen tai ylivoimaiseen esteeseen ja verotonta käyttöä olisi pidettävä vähäisenä, veron suorittamisvelvollisuutta ei syntyisi eikä ajoneuvon veroton käyttöoikeus päättyisi. Tämä vastaisi myös suhteellisuusperiaatteen mukaisesti siihen, että täysimääräisen veron määrääminen ei olisi oikeasuhtainen seuraus verrattuna mahdollisen käytön tilapäisyyteen ja vähäisyyteen. Verottomassa käytössä olevan ajoneuvon käytön tilapäisyyttä ja vähäisyyttä on käsitelty esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 1999:33. Jos teko osoittaisi ilmeistä piittaamattomuutta laista tai olisi toistuva, laiminlyöntiä ei voitaisi pitää enää vähäisenä, vaikka se olisi ajallisesti vähäinen. Tällöin veron suorittamisvelvollisuus syntyisi pääsäännön mukaisesti.

7 luku. Viranomaiset

44 §. Veroviranomaiset ja muut valvontaviranomaiset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 54 §:ää vastaavasti autoverotuksen toimivaltaisista veroviranomaisista ja valvontaviranomaisista.

Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaa tarkennettaisiin 3 momentissa siten, että Liikenne- ja viestintävirasto vastaa autoverotuksen toimittamisesta, veronkannosta, verovalvonnasta ja muista säädetystä viranomaistehtävistä, kun kyseessä on ajoneuvon rekisteröinnin jälkeen toimitettava muutostilanteisiin liittyvä verotus. Liikenne- ja viestintävirasto ei kuitenkaan vastaisi verotustehtävistä, kun kyseessä on EU:n toimielinten, ulkomaisten edustustojen ja niiden henkilöstön verovapaan ajoneuvojen omistuksen muutos, vaan tehtävistä vastaisi Verohallinto. Verohallinto vastaisi Liikenne- ja viestintäviraston sijasta verotustehtävistä myös silloin, kun ajoneuvon verosta on myönnetty 29 §:ssä tarkoitettu vientipalautus, tehty määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella 31 §:ssä tarkoitettu vähennys tai määrätty 28 §:ssä säädetysti vero, ja ajoneuvo rekisteröidään, otetaan uudelleen verolliseen käyttöön tai siitä annetaan veroilmoitus 3 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Momentin mukainen toimivallan jako vastaisi nykyistä käytäntöä. Tarkennukset selkeyttäisivät toimivallan jakoa veroviranomaisten välillä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin autoverotuksen valvontaviranomaisista, joita olisivat jatkossakin Tulli ja poliisi.

45 §. Valtion oikeudenvallvonta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 55 §:ää vastaavasti valtion oikeudenvallvonnasta.

8 luku. *Rekisteröity autoveroilmoittaja*

46 §. Autoveroilmoittajien rekisteri. Pykälässä säädettäisiin Verohallinnon ylläpitämästä autoveroilmoittajien rekisteristä ja toiminnanharjoittajasta, joka voitaisiin merkitä rekisteriin.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin Verohallinnon oikeudesta ylläpitää rekisteriä, johon rekisteröidyt autoveroilmoittajat merkitään. Rekisteristä käytettäisiin nimitystä autoveroilmoittajien rekisteri. Momentissa säädettäisiin myös autoveroilmoittajien rekisterin käyttötarkoituksesta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tarkemmin siitä, minkälaista toimintaa harjoittava toimija voidaan merkitä rekisteriin. Rekisteriin merkitystä toimijasta käytettäisiin jatkossa nimitystä rekisteröity autoveroilmoittaja. Voimassa olevan autoverolain mukaisesti autoveroilmoittajien rekisteriin merkittäisiin se, joka harjoittaa uusien tai käytettyjen ajoneuvojen maahantuontia tai valmistusta säännöllisen liiketoiminnan muodossa. Rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta ei enää edellytettäisi, että ajoneuvojen valmistusta harjoitetaan Suomessa. Toiminnanharjoittaja merkitäisiin rekisteriin hakemuksesta.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin rekisteriin merkittävistä tiedoista.

47 §. Rekisteriin merkitsemisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin autoveroilmoittajien rekisteriin merkitsemisen edellytyksistä.

Pykälän *1 kohdan* mukaan hakijan luotettavuutta arvioitaisiin jatkossa ennakkoperintälain 26 §:n 2 ja 3 momentin mukaan. Rekisteriin ei siten merkittäisi hakijaa, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa. Sama koskisi hakijaa, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä mainitut velvollisuutensa. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan myös, että ennakkoperintälain 26 §:n 3 momenttiin lisättäisiin uudet liiketoimintakieltoa koskevat 3 ja 4 kohdat. Ehdotettavan muutoksen seurauksena rekisteröidyksi autoveroilmoittajaksi ei merkittäisi myöskään esimerkiksi hakijaa, joka on määrätty liiketoimintakieltoon, eikä yhteisöä tai yhtymää, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakieltoon.

Pykälän *2 kohdassa* säädettäisiin luonnollista henkilöä koskevista rekisteriin merkitsemisen lisäedellytyksistä. Vajaavaltainen luonnollinen henkilö voi harjoittaa pienimuotoista tulonhankkimistoimintaa tai toimia ammatinharjoittajana. Rekisteröitynä autoveroilmoittajana harjoitettua toimintaa ei kuitenkaan katsottaisi siinä mielessä pienimuotoiseksi, että se olisi vajaavaltaiselle mahdollista. Selvyiden vuoksi asiasta säädettäisiin nimenomaisesti ja luonnollista henkilöä koskevana lisäedellytyksenä olisi, kuten eräissä valmisteverotuksen luvissa, että hakijana oleva luonnollinen henkilö on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu.

Pykälän *3 kohdassa* säädettäisiin nykytilaa vastaavasti, että hakija asettaa Verohallinnon vaatiman vakuuden. Vakuuden määräämisestä säädettäisiin tarkemmin 51 §:ssä.

48 §. Hakemus ja rekisteriin merkitseminen. Pykälässä säädettäisiin rekisteröitymistä koskevasta menettelystä.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin tiedoista, jotka rekisteröintiä hakevalla olisi velvollisuus antaa. Rekisteröintihakemus olisi tehtävä sähköisesti, ja sähköinen menettely olisi lähtökohtaisesti pakollista. Velvollisuus koskisi kaikkia autoveroilmoittajiksi rekisteröityviä toimijoita näiden yritysmuodosta riippumatta. Hakijoiden toiminta on pääsääntöisesti yritystoimintaa, ja rekisteröidyillä autoveroilmoittajilla on nykyisin jo hyvät valmiudet sähköiseen menettelyyn. Poikkeustapauksessa hakijana voisi olla luonnollinen henkilö. Vaikka kyse tällöinkin olisi elinkeinotoiminnan harjoittamisesta, sähköisen menettelyn pakollisuus olisi välittömästi luonnolliseen henkilöön kohdistuva velvollisuus. Perustuslaissa säädettyjen hyvän hallinnon ja yhdenvertaisuuden vaatimusten valossa on huomioitava, että yhtäältä kaikilla on muun muassa oikeus saada asiansa käsitellyksi viranomaisessa ja toisaalta sähköiset asiointivälineet eivät välttämättä ole tosiasiallisesti jokaisen saatavilla. Tästä johtuen luonnollisten henkilöiden olisi erityistilanteissa mahdollista tehdä hakemus muutoin kuin sähköisesti.

Pykälän *2 momentin* mukaan rekisteröinti olisi mahdollista aikaisintaan rekisteröintipäätöksen tekemisestä alkaen. Rekisteröityä autoveroilmoittajaa ei olisi tarpeen merkitä rekisteriin takautuvasti, koska rekisteröinti oikeuttaa merkitsemään ajoneuvon liikennerekisteriin ilman Verohallinnon lupaa, eikä tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää jälkikäteen. Hakija voisi kuitenkin hakemuksellaan pyytää rekisteröintiä myöhemmästä ajankohdasta alkaen.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin rekisteriin jo merkityn autoveroilmoittajan velvollisuudesta antaa tietoja. Käytännössä muutosilmoituksen tekeminen viipymättä tarkoittaisi, että rekisteröidyn autoveroilmoittajan olisi tehtävä ilmoitus heti, kun muutoksen ajankohta on tiedossa. Ilmoitus toiminnan lopettamisesta olisi yleensä annettava heti, kun loppumisajankohta on tiedossa. Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin Verohallinnon valtuudesta antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä. Tämän säännöksen nojalla Verohallinto voisi määrätä muun muassa hakemuksella ilmoitettavista tiedoista sekä siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen hakemus on tehtävä.

49 §. Rekisteristä poistaminen. Pykälässä säädettäisiin rekisteröidyn autoveroilmoittajan poistamisesta rekisteristä. Pykälän *1 momentin* mukaan rekisteröity autoveroilmoittaja poistettaisiin rekisteristä, jos tämä hakisi itse rekisteristä poistamista. Rekisteristä poistaminen tapahtuisi tällöin päätöksen tekemisestä alkaen. Rekisteristä poistamisesta ei tarvitsisi kuulla, jos rekisteröity autoveroilmoittaja itse pyytää rekisteristä poistamista. Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin, että rekisteristä poistaminen voitaisiin tehdä myös Verohallinnon aloitteesta. Jos poistaminen perustuisi ennakkoperintälaissa tarkoitettuihin laiminlyönteihin, rekisteröidylle autoveroilmoittajalle olisi varattava tilaisuus antaa asiasta selvitys. Muutoin kuuleminen ei olisi välttämätöntä. Jos rekisteröity autoveroilmoittaja poistetaan rekisteristä Verohallinnon aloitteesta, poistamisen ajankohta määräytyisi Verohallinnon menettelyiden mukaisesti. Poistamista ei kuitenkaan tehtäisi takautuvasti, jos poistaminen perustuu 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin laiminlyönteihin.

50 §. Rekisteröintiä koskeva päätös. Pykälässä säädettäisiin rekisteröintiä koskevasta päätöksestä. Verohallinnon tulisi antaa päätös rekisteröinnistä, rekisteriin merkitsemättä jättämisestä ja rekisteristä poistamisesta. Rekisteröintiä koskeviin päätöksiin sovellettaisiin 67 §:n säännöksiä autoverolain nojalla annettavan päätöksen sisällöstä. Muutoksenhakuun sovellettaisiin 97 §:ää. Päätös voitaisiin jättää perustelematta, jos perusteleva on ilmeisen tarpeeton. Päätöksen tiedoksiantoon sovellettaisiin verotusmenettelylain 26 c §:ää.

51 §. Vakuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 39 §:ää vastaavasta rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta vaadittavasta vakuudesta, mutta vakuuteen liittyviä menettelyitä tarkennettaisiin. Pykälän *1 momentin* mukaan vakuuden määrittämisessä otettaisiin huomioon,

sisältyykö esimerkiksi rekisteröintiä hakevan toimintaan tai aiempaan ilmoittamiskäyttäytymiseen sellaisia riskejä, joiden perusteella vakuuden määrääminen olisi tarpeen. Jos tällaisia riskejä ei arvioida olevan, Verohallinto ei vaatisi vakuutta. Pykälän 2 *momentin* mukaan Verohallinto voisi tarvittaessa muuttaa vakuutta tai vaatia vakuuden asettamista myös rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Näissä tilanteissa Verohallinto antaisi rekisteröidylle autoveroilmoittajalle pyynnöstä erillisen muutoksenhakukelpoisen päätöksen vakuuden vaatimisesta tai sen määrän muuttamisesta. Pykälän 3 *momentin* mukaisesti Verohallinnon olisi vapautettava vakuus viipymättä rekisteristä poistamisen jälkeen. Vakuutta ei kuitenkaan vapautettaisi siltä osin, kuin sitä olisi käytetty veron maksuun tai olisi tiedossa, että sitä tullaan käyttämään veron maksuun. Vakuutta käytettäisiin vain sellaisten verovelvoitteiden suorituksiksi, jotka on määritetty tarkemmin vakuuden asettamisen yhteydessä eikä yleisesti kaikkien Verohallinnon kantamien verolajien suorituksiksi.

52 §. Autoveroilmoittajien rekisterin tietojen säilytysaika. Pykälässä säädettäisiin autoveroilmoittajien rekisterin tietojen säilytysajasta. Säilytysajaksi ehdotetaan 12 vuotta siitä lukien, kun rekisteröity autoveroilmoittaja on poistettu rekisteristä. Rekisteröityyn autoveroilmoittajaan sovellettaisiin verovelvollisen sijasta muun muassa verotuksen toimittamista, verotuksen oikaisua ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Lisäksi veroa, jonka rekisteröity autoveroilmoittaja on ollut velvollinen suorittamaan verovelvollisen sijasta, voidaan palauttaa myöhemmin muulle hakijalle. Ehdotetussa säilytysajassa on siten huomioitu autoverotusta koskeva muutoksenhakuaika, verotuksen toimittamisen ja oikaisun määräajat sekä veron palauttamisen määräajat. Pisimmillään verotus voidaan toimittaa tai verotusta voidaan oikaista autoverolain 85 §:ssä tarkoitettussa määräajassa. Säännöksessä ehdotetaan, että yksittäistapauksessa tietoja voitaisiin säilyttää myös tämän jälkeen, jos kyseisessä asiassa on vireillä muutoksenhaku tai verotuksen muuttamiseen liittyvä asia.

9 luku. Ilmoittamisvelvollisuus

53 §. Velvollisuus antaa ilmoitus ajoneuvon käyttöönosta. Rekisteröintilainsäädännön mukaan moottorikäyttöistä ajoneuvoa ei lähtökohtaisesti saa käyttää liikenteessä, jos sitä ei ole asianmukaisesti rekisteröity. Rekisterilainsäädännössä säädetään kuitenkin eräitä poikkeuksia, joiden perusteella Suomessa rekisteröimätöntä ajoneuvoa voidaan käyttää määrätyn ajan Suomessa liikenteessä, jos ajoneuvosta on annettu esimerkiksi käyttöönnotoilmoitus.

Tässä pykälässä säädettäisiin käyttöönottajän velvollisuudesta antaa ajoneuvosta käyttöönnotoilmoitus, jos ajoneuvo otettaisiin verolliseen käyttöön jo verotusprosessin aikana, vaikka ajoneuvosta ei ole suoritettu autoveroa eikä ajoneuvoa ole merkitty liikennerekisteriin. Näin ajoneuvo olisi mahdollista ottaa käyttöön Suomessa henkilön tarpeen mukaan, eikä käyttöönotto olisi riippuvainen verotuksen kestosta. Säätely vastaisi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-54/05 Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Suomen tasavalta antamaa tuomiota, jonka mukaan jäsenvaltio voi verovalvonnan tehokkuuden turvaamiseksi ottaa käyttöön sellaisen järjestelmän, jossa ajoneuvon omistaja tai haltija on omasta aloitteestaan velvollinen antamaan kyseisen ajoneuvon käyttöönottoa koskevan ilmoituksen ja johon liittyy kyseisen hallinnollisen menettelymääräyksen noudattamatta jättämisestä määrättävät asianmukaiset seuraamukset. Nykytilassa käyttöönnotoilmoituksesta säädetään voimassa olevan lain 35 a §:ssä.

Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin käyttöönottajän velvollisuudesta antaa Verohallinnolle ilmoitus ajoneuvon käytöstä ennen Suomessa tapahtuvan käytön alkamista. Toisin kuin nykytilassa käytölle ei säädettäisi määräaika, mutta veroilmoitus tulisi antaa 55 §:ssä säädettävän viiden päivän kuluessa ilmoitetusta käytön alkamispäivästä. Jos ajoneuvo on tarkoitus ottaa käyttöön vasta rekisteröinnin jälkeen, käyttöönnotoilmoitukselle ei olisi tarvetta, eikä sitä siten pykälän 1 *momentin* mukaan tarvitsisi antaa.

Kyseessä olisi Verohallinnolle tehtävä ilmoitus, jonka Verohallinto vahvistaisi. Verohallinto ei ilmoittamisvaiheessa tutkisi ja ratkaisisi asiaa eikä tekisi asiassa erikseen muutoksenhakukelpoista päätöstä. Käyttöönottoilmoituksen antamisella käyttöönottaja kuitenkin vahvistaisi Verohallinnolle, että ajoneuvon verollinen käyttö Suomessa on aloitettu. Käyttöönottoilmoituksen antamisen laiminlyönnistä voitaisiin määrätä seuraamusmaksu, sillä käyttöönottoilmoituksella ajoneuvo tulee verovalvonnan piiriin.

Voimassa olevasta autoverolaista poiketen veron suorittamisvelvollisuus syntyisi ajoneuvon ottamisesta verolliseen käyttöön eikä ajoneuvon käyttö käyttöönottoilmoituksen nojalla olisi verotonta käyttöä. Verovelvollisen olisi nykytilasta poiketen annettava ajoneuvosta veroilmoitus, jos käyttöönottoilmoitus on annettu. Ajoneuvon käyttöönotto tämän säännöksen nojalla johtaisi siten aina ilmoittamisvelvollisuuteen ja verotuksen toimittamiseen. Jos ajoneuvoa käytettäisiin antamatta käyttöönottoilmoitusta eikä veroilmoitusta myöskään annettaisi, veroviranomainen voisi käytön havaitessaan toimittaa verotuksen viranomaisaloitteisesti ja määrätä 12 luvun mukaisesti seuraamusmaksun. Ehdotuksella sääntelyä selkiytettäisiin. Tämän pykälän nojalla käyttöönottetusta ajoneuvosta määrättäisiin lähtökohtaisesti täysimääräinen vero, jonka suorittamisen jälkeen Verohallinto antaisi luvan ajoneuvon rekisteröintiin. Toisin kuin nykytilassa veroilmoitusta ei voisi enää peruuttaa, jos käyttöönottoilmoitus on annettu, sillä ajoneuvon verollisen käytön katsottaisiin alkaneen. Jos verovelvollinen ei käyttöönottoilmoituksen antamisesta huolimatta kuitenkaan rekisteröisi ajoneuvoa Suomessa, verovelvollisen olisi ennen ajoneuvon rekisteröintiä mahdollista hakea 28 §:ssä tarkoitettua ajoneuvon käytön perusteella määrättävää vähennystä verosta. Tällöin täysimääräinen vero oikaistaisiin käyttöaikaa vastaavaksi veroksi, mutta veroa määrättäisiin kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisestä verosta. Vähennys myönnettäisiin edellytysten täytyessä. Käyttöönottoilmoitusta koskevalla säännöksellä ei ole nykytilassakaan ollut tarkoitus mahdollistaa verotonta käyttöoikeutta tilanteissa, joissa ajoneuvoa ei rekisteröidä Suomessa. Sen sijaan ajoneuvosta suoritettavaksi tulevan veron määrän selvittämiseksi etukäteen verovelvollisen olisi mahdollista hakea Verohallinnolta maksulista ennakkoratkaisua toisin kuin nykyisin.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin käyttöönottoilmoituksella annettavista tiedoista ja Verohallinnon valtuudesta antaa tarkempia määräyksiä. Käyttöönottoilmoitus olisi 3 *momentin* mukaan pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä nykytilaa vastaavasti ja esitettävä pyynnöstä.

54 §. Velvollisuus antaa veroilmoitus. Pykälässä säädettäisiin verovelvollisen velvollisuudesta antaa veroilmoitus ja rekisteröidyn autoveroilmoittajan velvollisuudesta antaa veroilmoitus, jos rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron verovelvollisen sijasta. Velvollisuus koskisi sekä uusien ajoneuvojen että käytettyjen ajoneuvojen ilmoittamisesta rekisteröityneitä autoveroilmoittajia. Pykälä sisältäisi säännökset veroilmoituksella annettavista tiedoista.

55 §. Veroilmoituksen määräaika. Pykälässä säädettäisiin määräajasta, jonka puitteissa veroilmoitus on annettava. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin nykyistä autoverolakia vastaavasti, että verovelvollisen on annettava veroilmoitus ennen kuin ajoneuvo merkitään liikennerekisteriin tai otetaan käyttöön Suomessa. Jos verovelvollinen olisi antanut ajoneuvosta käyttöönottoilmoituksen, veroilmoitus tulee antaa viiden päivän kuluessa käyttöönotosta. Jos käyttöönottoilmoitus annettaisiin veroilmoituksen antamisen jälkeen, veroilmoitusta ei tarvitsisi kuitenkaan antaa uudelleen. Esityksessä ei ehdoteta säädettäväksi aikarajaa, kuinka paljon ennen ajoneuvon rekisteröintiä veroilmoitus voitaisiin antaa tilanteissa, joissa ajoneuvoa ei oteta käyttöön ennen rekisteröintiä. Tarkoitus kuitenkin olisi, että veroilmoitus annetaan, kun ajoneuvon rekisteröinti olisi ajankohtaista.

Rekisteröity autoveroilmoittaja ilmoittaisi ajoneuvot verotettavaksi vasta rekisteröinnin jälkeen kuten nykyisinkin. Rekisteröidyn autoveroilmoittajan olisi *2 momentin* mukaan annettava uusien ajoneuvojen tiedot verotusta varten kalenterikuukauden autoverojaksolta. Autoverojaksolla tarkoitettaisiin ajanjaksoa, jolta autovero ja tiedot jakson aikana ensirekisteröidyistä uusista ajoneuvoista on ilmoitettava. Autoveroilmoittajan olisi annettava veroilmoitus kultakin autoverojaksolta viimeistään seuraavan kuukauden 10. päivänä. Lisäksi veroilmoitus olisi annettava myös siinä tapauksessa, että jakson aikana ei olisi ensirekisteröity yhtään uutta ajoneuvoa. Käytännössä tämä tarkoittaisi tilannetta, jossa rekisteröidyn autoveroilmoittajan toiminta on keskeytynyt tai ajoneuvojen rekisteröinti ja verotus on kausiluontoista. Esimerkiksi moottoripyörien kauppa painottuu vahvasti kevät- ja kesäkauteen ja useilla toimijoilla voisi olla syys- ja talvikaudella kuukausia, joilta olisi annettava ilmoitus, ettei verotettavaksi ilmoitettavia ajoneuvoja ole. Tällaisen veroilmoituksen voisi tehdä etukäteen enintään kuudelta kalenterikuukaudelta, mikä vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 23 §:ssä säädettyä menettelyä.

Käytettyjen ajoneuvojen tiedot rekisteröity autoveroilmoittaja antaisi *3 momentin* mukaan ajoneuvokohtaisesti. Ilmoitus olisi tehtävä viiden päivän kuluessa ajoneuvon ensirekisteröinnistä.

Pykälän *4 momentti* koskisi tilanteita, joissa ajoneuvo on jo aiemmin rekisteröity, mutta ajoneuvon rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta muutetaan siten, että veron suorittamisvelvollisuus syntyy. Veroilmoitus tulisi tällöin tehdä kuukauden kuluessa muutoksen tekemisestä. Veroilmoitus annettaisiin sille veroviranomaiselle, joka olisi 44 §:n perusteella toimivaltainen toimittamaan verotuksen. Käytännössä veroilmoitus annettaisiin momentin tarkoittamissa tilanteissa pääasiassa Liikenne- ja viestintävirastolle. Edellä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa sekä 24 §:ssä tarkoitetuissa omistajanmuutoksissa veroilmoitus annettaisiin kuitenkin Verohallinnolle noudattaen tämän pykälän 1 tai 3 momentin määräaika. Lisäksi 24 §:ssä tarkoitetuissa omistajanmuutoksissa ilmoitus olisi annettava ennen ajoneuvon luovutusta.

Veroviranomainen voisi *5 momentin* mukaan antaa tarkentavia määräyksiä veroilmoituksen antamisajankohdasta.

56 §. Veroilmoituksen peruuttaminen. Pykälässä säädettäisiin veroilmoituksen peruuttamisesta niissä tilanteissa, joissa ajoneuvoa ei ole rekisteröity tai otettu verolliseen käyttöön. Pykälä vastaisi osittain voimassa olevan lain 43 §:ää.

Pykälän *1 momentin* mukaan verotusta ei voisi nykyistä vastaavasti peruuttaa, jos ajoneuvo on merkitty liikennerekisteriin tai otettu verolliseen käyttöön Suomessa. Lakiin ehdotettavien muiden muutosten myötä veroilmoituksen peruuttamisen mahdollisuus vähenisi merkittävästi, sillä veroilmoitusta ei voisi enää peruuttaa sen jälkeen, kun ajoneuvo on otettu verolliseen käyttöön. Nykyisestä käytännöstä tämä eroaisi siten, että käyttöönottoilmoituksen perusteella tapahtuva ajoneuvon käyttö olisi jatkossa verollista käyttöä, josta määrättäisiin lähtökohtaisesti täysimääräinen vero, eikä veroilmoitusta siten voisi enää peruuttaa. Tällaisissa tilanteissa verovelvollinen tai rekisteröity autoveroilmoittaja voisi kuitenkin vaatia 28 §:ssä tarkoitettua ajoneuvon käyttöaikaan suhteutetun veron määräämistä. Veroilmoituksen peruuttamisen mahdollisuus laajennettaisiin lisäksi koskemaan tilanteita, joissa rekisteröintilupa annettaisiin tai olisi annettu eri henkilön kuin rekisteriin merkittävän nimiin. Tämä koskisi esimerkiksi tilanteita, joissa ajoneuvon omistus muuttuisi veroilmoituksen antamisen ja verotuksen toimittamisen välillä. Veroilmoituksen peruuttamisen määräajaksi säädettäisiin vuosi veron eräpäivästä, mutta peruutuksen voisi tehdä myös ennen kuin vero on määrätty.

Pykälän 2 *momentissa* ehdotetaan Verohallinnolle oikeutta peruuttaa veroilmoitus oma-aloitteisesti. Valtuutus olisi tarpeen tilanteessa, jossa verovelvollinen on passiivinen. Jos verovelvollinen ei suorita autoveroa edes maksukehotuksen saatuaan, olisi verovelvollisen etu, että Verohallinto peruuttaa veroilmoituksen verovelvollisen puolesta ennen kuin maksamatonta veroa peritään esimerkiksi ulosottoin. Verotuksen peruuttaminen Verohallinnon aloitteesta olisi tarkoituksenmukaista myös siinä tilanteessa, ettei verovelvollinen rekisteröi ajoneuvoa kohtuullisessa ajassa, vaikka on maksanut autoveron. Verohallinto voisi tehdä peruuttamisen aikaisintaan, kun eräpäivästä on kulunut vuosi.

Pykälän 1 ja 2 momentin tarkoittamissa tilanteissa Verohallinto tekisi peruuttamisasiassa päätöksen. Koska kysessä ei olisi verotuksen toimittaminen, päätös ei olisi luonteeltaan verotuspäätös, vaan Verohallinnon niin sanottu erillispäätös. Erillispäätökseen haettaisiin muutosta 13 luvussa säädetystä ja muutoksenhakuajaksi olisi 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

Jos verovelvollinen, rekisteröity autoveroilmoittaja tai Verohallinto peruuttaa veroilmoituksen, Verohallinto määräisi verovelvolliselle tai rekisteröidylle autoveroilmoittajalle 3 *momentin* mukaan laiminlyöntimaksun. Laiminlyöntimaksun määrääminen olisi perusteltua, sillä veroilmoitusta ei tulisi antaa harkitsemattomasti tai esimerkiksi hankkiakseen maksutta ajoneuvon verotuksesta tietoja, kuten ajoneuvon veron määrän. Jos ajoneuvon verotuksesta, kuten verotusarvosta tai veron määrästä, olisi tarpeen saada tietoja, verovelvollinen voisi hakea veroviranomaiselta ennakkoratkaisua 74 §:n mukaisesti.

Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin Verohallinnolle oikeus antaa tarkempia määräyksiä peruuttamisesta annettavista tiedoista ja niiden antamistavasta sekä antamisessa noudatettavasta menettelystä.

57 §. Velvollisuus antaa ilmoitus verottomasta käytöstä. Pykälässä säädettäisiin verottomasta käytöstä annettavista ilmoituksista. Voimassa olevassa laissa verottoman käytön ilmoituksista ja hakemuksista säädetään verotonta käyttöä koskevan 6 luvun yksittäisissä pykälissä. Verotonta käyttöä koskevat ilmoitukset ja hakemukset ovat ilmoittamismenettelyiltään kuitenkin yhtenäisiä, ja niiden ilmoittamismenettelyä koskeva sääntely olisi perusteltua yhtenäistä muun menettelyuudistuksen yhteydessä.

Jatkossa verottomasta käytöstä annettaisiin vain ilmoitus ja hakemusmenettelystä luovuttaisiin. Käyttöönottaja arvioisi siten itse edellytysten täyttymisen sekä toimittaisi Verohallinnolle ilmoituksen verottomasta käytöstä. Kyseessä olisi Verohallinnolle tehtävä ilmoitus, jonka Verohallinto vahvistaisi. Verohallinto ei kuitenkaan ilmoittamisvaiheessa tutkisi ja ratkaisisi asiaa eikä tekisi erikseen muutoksenhakukelpoista päätöstä. Ilmoituksesta erillinen verotuspäätös tehtäisiin vasta mahdollisen veroilmoituksen antamisen ja verotuksen toimittamisen jälkeen, jos ajoneuvon käyttö katsottaisiin Suomessa verolliseksi käytöksi. Henkilölle, jonka tarkoituksena on ottaa ajoneuvo verottomaan käyttöön, muodostuisi aiempaa suurempi vastuu ottaa selvää verottoman käytön oikeuksista ja velvollisuuksista, sillä edellytysten puuttuessa ajoneuvon käyttö synnyttäisi veron suorittamisvelvollisuuden. Toisaalta menettelymuutos keventäisi käyttöönottajän hallinnollista taakkaa. Käyttöönottaja voisi myös hakea etukäteen Verohallinnolta maksullista ennakkoratkaisua halutessaan varmistua Verohallintoa sitovasti käytön verottomuudesta.

Pykälän 1 *momentin* mukaan lähtökohtaisesti kaikesta verottomasta käytöstä tulisi antaa ilmoitus, jollei säädettäisi toisin. Ilmoittamisvelvollisuus vastaisi asiasisällöltään pitkälti voimassa olevaa lakia, ja lisäksi verottoman käytön hakemukset muutettaisiin vakinaista asuinpaikkaa koskevaa hakemusta lukuun ottamatta ilmoituksiksi. Ilmoitus tulisi antaa ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan verottoman käytön alkamista. Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin verottoman

käytön ilmoituksella annettavista tiedoista sekä Verohallinnolle valtuutus antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista. Pykälän *3 momentin* mukaisesti ilmoitus olisi pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä nykytilaa vastaavasti ja esitettävä pyynnöstä valvontaviranomaiselle.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin ilmoittamisvelvollisuuden poikkeuksista. Poikkeukset koskisivat pääasiassa muualla kuin Suomessa vakituisesti asuvia käyttöönottajia, joiden osalta ilmoittamismenettely ei olisi tarpeen käytön luonteen vuoksi. Verottoman käytön ilmoitusta ei annettaisi 34 §:ssä tarkoitettusta ulkomailla vakituisesti asuvan yksityiskäytössä käyttämästä ajoneuvosta, jollei 34 §:ssä edellytettäisi ilmoituksen antamista, eikä 36 §:ssä tarkoitettusta ulkomailla vakituisesti asuvan yritystoiminnassa käytettävästä ajoneuvosta. Lisäksi ilmoittamisvelvollisuutta rajoitettaisiin eräissä muissa tapauksessa voimassa olevan lain mukaisesti.

58 §. Ilmoituksen antamistapa. Pykälässä säädettäisiin tarkemmat säännökset tässä laissa tarkoitettujen ilmoitusten antamistavasta sekä siitä, mille viranomaiselle ilmoitus on annettava.

Pykälän *1 momentin* mukaan ilmoitus olisi annettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Ilmoitus olisi siten annettava Verohallinnolle, kun kyseessä on 44 §:n 2 momentissa tarkoitettut verotustehtävät. Sen sijaan 44 §:n 3 momentin tilanteissa ilmoitus olisi annettava Liikenne- ja viestintävirastolle. Veroviranomainen antaisi tarkemmat määräykset siitä, missä muodossa ilmoitus on annettava. Liikenne- ja viestintävirastolle annettavana ilmoituksena voidaan pitää myös liikennerekisteriin tehtävää ilmoitusta esimerkiksi ajoneuvon ajoneuvoluokan tai -rakenteen muutoksesta, käyttötiedon muutoksesta tai luovutusilmoituksesta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin rekisteröidyn autoveroilmoittajan sekä yhteisön ja yhteisetuuden lähtökohtaisesta velvollisuudesta antaa ilmoitus sähköisesti. Velvollisuus koskisi kaikkia autoveroilmoittajiksi rekisteröityneitä toimijoita näiden yritysmuodosta riippumatta. Lisäksi velvollisuus koskisi yhteisöjä ja yhteisetuuksia, jotka eivät ole rekisteröityneitä autoveroilmoittajia. Yhteisöllä tarkoitettaisiin tuloverolain (1535/1992) 3 §:ssä tarkoitettua yhteisöä ja yhteisetuudella tuloverolain 5 §:ssä tarkoitettua yhteisetuutta. Yleisesti rekisteröityjen autoveroilmoittajien, yhteisöjen sekä yhteisetuuksien tekniset valmiudet sähköiseen ilmoittamiseen ovat hyvät. Vastaava velvollisuus esimerkiksi tuloveroilmoituksen sähköisestä antamisesta on säädetty yhteisöille ja yhteisetuuksille verotusmenettelylaissa. Jatkossa rekisteröidyt autoveroilmoittajat voisivat käyttää muun muassa veroilmoituksen antamiseen konekielisen ilmoittamisen ohessa myös Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua. Sellaisen rekisteröidyn autoveroilmoittajan, joka aikoo käyttää teknistä käyttöyhteyttä veroilmoituksen antamiseen, olisi myös jatkossa osoitettava Verohallinnolle, että sillä on valmiudet tietojen antamiseen teknisellä käyttöyhteydellä. Poikkeustapauksessa rekisteröitynä autoveroilmoittajana voisi olla luonnollinen henkilö. Vaikka kyse tällöinkin olisi elinkeinotoiminnan harjoittamisesta, sähköisen menettelyn pakollisuus olisi välittömästi luonnolliseen henkilöön kohdistuva velvollisuus. Verohallinto voisikin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen antamisen myös paperilomakkeella. Erityisenä syynä voitaisiin lisäksi pitää tilanteita, joissa ei kohtuudella voitaisi edellyttää sähköisen ilmoituksen antamista, kuten poikkeuksellisten ja tilapäisten tietoteknisten ongelmien vuoksi. Säännös vastaisi verotusmenettelylain 7 a §:ää.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin, että veroviranomainen voisi nykytilaa vastaavasti antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen antamistavasta sekä muusta ilmoituksen antamiseen liittyvästä menettelystä. Tämän säännöksen nojalla Verohallinto voisi määrätä muun muassa siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen ilmoitus on annettava.

59 §. Ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä vastuussa olevat. Pykälässä säädettäisiin verotusmenettelylain 9 §:ää vastaavasti ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä vastuussa olevista.

60 §. Lisätietojen antaminen ja tositteiden esittäminen. Pykälässä säädettäisiin ilmoittamisvelvollisuudesta vastuussa olevan velvollisuudesta antaa verotustaan varten täydentäviä tietoja ja selvityksiä veroviranomaisen tai muutoksenhakuviranomaisen kehotuksesta. Sääntely vastaisi pääosin verotusmenettelylain 11 §:ää. Velvollisuus koskisi verovelvollista, mutta myös muuta autoverolaissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta vastuussa olevaa, kuten rekisteröityä autoveroilmoittajaa ja verottoman käytön ilmoittajaa. Lisäksi pykälän 2 momentissa tarkennettaisiin voimassa olevan lain 81 §:n 2 momenttia vastaavasti ajoneuvon verottomaan käyttöön ottajan velvollisuudesta antaa veroviranomaisille tarvittava selvitys vakituisesta asuinpaikastaan.

61 §. Kirjanpitovelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin verovelvollisen kirjanpidon järjestämisestä autoverotusta varten. Verovelvollisen kirjanpitoa koskeva velvollisuus olisi kirjanpito-laissa säädettyyn yleiseen kirjanpitovelvollisuuteen nähden verotusta koskeva lisävelvoite. Kirjanpito tulisi järjestää siten, että siitä saadaan tämän lain mukaan määrättävän veron määräämistä varten tarvittavat tiedot ajoneuvosta ja verovelvollisesta tai rekisteröidystä autoveroilmoittajasta. Ehdotettu sääntely vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 26 §:n sääntelyä.

62 §. Muistiinpanovelvollisuus ja tositteiden säilyttäminen. Pykälässä säädettäisiin muistiinpanovelvollisuudesta ja tositteiden säilyttämisestä. Autoverolaissa ei ole ollut aiemmin erillistä säännöstä tositteiden säilyttämisestä. Verovelvollisella, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, tarkoitettaisiin muita verovelvollisia kuin kirjanpitolaissa tarkoitettuja kirjanpitovelvollisia. Kirjanpitolain 1 luvun 1 §:ssä säädetään oikeushenkilön kirjanpitovelvollisuudesta ja 1 a §:ssä säädetään liike- ja ammattitoimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön kirjanpitovelvollisuudesta. Esimerkiksi luonnollinen henkilö, joka on tuonut ajoneuvon maahan käytettäväksi omassa yksityistaloudessaan, olisi siten velvollinen pitämään muistiinpanoja sekä säilyttämään tositteet tämän pykälän mukaisesti.

Muistiinpanojen tulisi olla sellaiset, että niistä saadaan veron määräämistä varten tarvittavat tiedot. Verohallinto voisi antaa tarkempia määräyksiä muistiinpanoista. Pykälän 1 momentti vastaisi asiasisällöltään verotusmenettelylain 12 §:ää.

Muistiinpanojen olisi perustuttava 2 momentin mukaan tositteisiin. Tositteet olisi säilytettävä, ja ne tulisi toimittaa veroviranomaiselle tai muutoksenhakuviranomaiselle, jos nämä tositteita erikseen pyytävät. Momentin mukaan verovelvollisella olisi velvollisuus esittää tarkastettavaksi tositteensa myös yleisen kolmen vuoden muutoksenhakuajan ylittävältä ajalta. Kuuden vuoden säilytysaika tositteille vastaisi verotusmenettelylaissa tositteille säädettyä säilyttämisaikaa.

Tässä pykälässä tarkoitetulla tositteella olisi tarkoitus todentaa ajoneuvon verotuksen perusteeksi tarkoitetut ajoneuvon yksilöintitieto tai muu tieto. Näiden tietojen lisäksi meno- tai tulotositteen tulisi täyttää sille kirjanpitolain 2 luvun 5 §:n 1—3 momentissa asetetut edellytykset. Tositteet voisi säilyttää paperisina tai sähköisenä. Jos tositteet säilytettäisiin sähköisenä, ne tulisi voida tarvittaessa tulostaa paperisiksi. Tositteiden käsittelyä ja säilyttämistä koskevalla säännöksellä olisi tarkoitus turvata verotuksen oikeellisuus esimerkiksi verotuksen oikaisua koskevassa tilanteessa. Verovelvollisen etu olisi, että hänellä on mahdollisuus myös myöhemmin esittää tarvittaessa tositteet verotuksen perusteeksi esittämistään seikoista, jos verotus tulisi uudelleen arvioitavaksi esimerkiksi verotuksen oikaisuna verovelvollisen vahingoksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin veroviranomaiselle oikeus antaa tarkempia määräyksiä muistiinpanovelvollisuudesta ja tositteiden säilyttämisvelvollisuuden rajoittamisesta, kun tositteiden säilyttämisvelvollisuus olisi ilmeisen tarpeetonta. Valtuussäännös vastaisi verotusmenettelylain valtuussäännöstä.

63 §. Ajopäiväkirja. Autoverolaissa ehdotetaan säädettäväksi ajopäiväkirjaa koskeva pykälä, joka kattaisi voimassa olevassa laissa olevat pykäläkohtaiset ajopäiväkirjaa tai muuta vastaavaa selvitystä koskevat säännökset, kuten voimassa olevan lain 35 b §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden pitää ajopäiväkirjaa esittelyajoneuvojen käytöstä. Ehdotettu ajopäiväkirjaa koskeva säännös myös täydentäisi niitä tilanteita, joissa ajopäiväkirjasta ei ole aiemmin ollut nimenomaista mainintaa, mutta käytännössä ajopäiväkirjaa on pidetty tietyn edun saamiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi voimassa olevan lain 28 §:ssä tarkoitettu autoverosta vapaan taksin verovapauden edellytysten todentaminen ja 34 c §:ssä tarkoitettu ulkomaisen työsuhteauton verovapaan käytön edellytysten todentaminen.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin verovapaan ajoneuvon pääasiallisen käytön sekä ajoneuvon verottoman käytön ja sen edellytysten todentamisesta ajopäiväkirjalla. Ajopäiväkirjalla tarkoitettaisiin asiakirjaa, josta on selvitettävissä edellä mainitut verotukseen vaikuttavat seikat. Ajopäiväkirja voisi olla joko paperinen tai sähköinen. Ajopäiväkirjasta olisi *2 momentin* mukaan käytävä selville autoverovapauden edellytysten täyttyminen tai säädettyjen verottoman käytön edellytysten täyttyminen. Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin veroviranomaiselle oikeus antaa tarkempia määräyksiä ajopäiväkirjan osalta. Tällaisia määräyksiä olisivat muun muassa määräykset siitä, kuka on velvollinen pitämään ajopäiväkirjaa tai mitä tietoja ajopäiväkirjan pitäisi sisältää esimerkiksi ajoneuvosta ja ajoneuvon käytöstä, jotta pykälässä mainitut edellytykset olisivat riittävästi todennettu. Lisäksi veroviranomaisella olisi mahdollisuus antaa määräyksiä siitä, miten ajopäiväkirjaa säilytetään ja missä tilanteissa ajopäiväkirja olisi esitettävä veroviranomaiselle.

64 §. Verotarkastus. Pykälässä säädettäisiin verovelvollisen velvollisuudesta esittää kirjanpitoa ja toimintaansa liittyvä muu aineisto tarkastettavaksi sekä verotarkastuksen toteuttamisesta ja menettelystä. Ehdotettava sääntely vastaisi pääosin autoverotuksen nykyistä käytäntöä sekä verotusmenettelylain sääntelyä verotarkastuksesta. Velvollisuus esittää aineisto tarkastettavaksi koskisi sekä verotarkastusta että muuta verovalvontaa.

Aineistolla tarkoitettaisiin kirjanpitoa, muistiinpanoja ja muita dokumentteja sekä omaisuudella toimintaan liittyviä varastoja ja muuta omaisuutta. Tarkastettavaksi olisi esitettävä myös muu aineisto ja omaisuus kuin välittömästi toimintaan liittyvä, jos tämän aineiston tai omaisuuden tarkastaminen saattaisi olla tarpeen verotuksessa tai verotusta koskevassa muutoksenhaussa. Tällaista muuta aineistoa tai omaisuutta voisivat olla dokumentit ja omaisuus, joita verovelvollinen käyttää yksityiskäytössään. Edellytyksenä olisi, että verotuksessa olisi tarpeen selvittää, onko kyseisillä dokumenteilla tai kyseisellä omaisuudella vaikutusta yrityksen tai verovelvollisen verotuksessa. Sanamuodon mukaan verotarkastuksen suorittajalta ei edellytetä sen perustelemista, että esitettäväksi pyydetty aineisto tai omaisuus ehdottomasti vaikuttaisi verotukseen, vaan tarpeellisuuden mahdollisuus olisi riittävä syy.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin ulkomailla sähköisesti säilytettävän aineiston esittämisvelvollisuudesta. Osa rekisteröidyistä autoveroilmoittajista toimii ulkomailta ja pykälän tarkoituksena olisi turvata suomalaisten veroviranomaisten tiedonsaantioikeudet Suomessa toimivien ulkomaisten rekisteröityjen autoveroilmoittajien verotuksen perusteena oleviin tositteisiin ja muuhun aineistoon. Muulla aineistolla tarkoitettaisiin sellaisia muita tositteita ja asiakirjoja, joissa olisi tietoja esimerkiksi ajoneuvosta, sen ominaisuuksista, ajoneuvon käyttöönottopäivästä sekä muista verotuksen toimittamisessa tarvittavista seikoista, jotka on ilmoitettu autoverotuksen perusteeksi.

Pykälän *3 momentin* mukaan veroviranomaisella olisi velvollisuus ilmoittaa verovelvolliselle tarkastuksen aloittamisajankohta ja tarkastuspaikka etukäteen. Erityinen syy, jonka perusteella

ilmoitus voitaisiin jättää tekemättä, olisi esimerkiksi epäily siitä, että aineistoa ryhdytään muokkaamaan tai hävittämään ennen tarkastusta. Myös tarve selvittää liiketoiminnan tosiasiallista laatua tai laajuutta olisi peruste ennakoilmoituksen suorittamatta jättämiselle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että veroviranomaista voisi avustaa asiantuntijana toisen viranomaisen edustaja. Säännös korvaisi voimassa olevan lain 81 §:n 1 momentin. Tarkoituksena olisi turvata verotarkastuksen huolellinen toimittaminen sekä huomioida verotarkastuksessa oikeat ja riittävät tiedot. Säännös tulisi sovellettavaksi tilanteissa, joissa verotarkastuksessa merkityksellisten seikkojen selvittäminen tai todentaminen ei ole mahdollista vain verotarkastusta toimittavalla viranomaisella olevan osaamisen puitteissa. Esimerkiksi Verohallinnon tekemän verotarkastuksen yhteydessä ajoneuvon tekniset ominaisuudet voitaisiin selvittää Liikenne- ja viestintäviraston asiantuntijan avulla. Toisen viranomaisen edustajan käyttämisestä avustavana asiantuntijana päättäisi lähtökohtaisesti verotarkastusta toimittava viranomainen. Verotarkastuksessa avustavana asiantuntijana toimiva ei olisi verotarkastuksessa verotustehtävää tekevän viranomaisen roolissa, vaan hän toimisi asiantuntijana. Avustavana asiantuntijana toimivaa koskisivat samat vaitiolo- ja vahingonkorvaussäännökset kuin verotarkastusta toimittavaa viranomaista. Vastaava säännös on valmisteverotuslain 96 §:ssä, ja vastaavaa säännöstä ehdotetaan tässä esityksessä myös verotusmenettelylakiin.

Pykälän 5 momentin mukaan veroviranomaisella on velvollisuus laatia verotarkastuskertomus suoritetusta verotarkastuksesta. Verotarkastuskertomuksen tekemättä jättäminen tulisi kyseen lähinnä hyvin suppeaa toimintaa harjoittavien tarkastuksen yhteydessä. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että verotarkastuksessa ei ole havaittu puutteita tai virheitä, jotka vaikuttaisivat verotukseen, tai niiden määrä olisi hyvin vähäinen. Tällöin asiakirjat palautettaisiin verovelvolliselle lyhyellä saatekirjelmällä varustettuna, jossa tarkastuksen lopputulos ilmoitettaisiin verovelvolliselle. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuudesta. Verotusmenettelystä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu verotarkastusmenettelystä, verotarkastuksessa esitettävästä aineistosta ja omaisuudesta sekä verotarkastuksen suorittamispaikasta on säädetty verotusmenettelystä annetussa asetuksessa (763/1998).

10 luku. Verotuksen toimittaminen ja oikaisu

Yleiset menettelysäännökset

65 §. Verotuksessa noudatettavat yleiset säännökset. Pykälässä säädettäisiin yleisistä menettelysäännöksistä eli yleisistä periaatteista, jotka tulisivat autoverotusmenettelyssä ja muissa autoverotukseen liittyvissä viranomaistehtävissä sovellettavaksi. Nykytilassa menettelysäännöksistä säädetään autoverolaissa hajanaisesti ja osin puutteellisesti. Pykälän 1 momentissa olisivat viittaussäännökset verotusmenettelylaissa säädettyihin yleisiin menettelysäännöksiin, jotka koskevat puolueettomuusperiaatetta, luottamuksensuojaa, kuulemista, selvittämisvelvollisuutta, asian tutkimista verotuksessa, asioiden valmistelua ja yhdessä ratkaisemista sekä tiedoksiantoa. Pykälän 2 momentin mukaan verotusmenettelylain Verohallintoon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet koskisivat myös Liikenne- ja viestintävirastoa ja verovelvolliseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet koskisivat rekisteröityä autoveroilmoittajaa, palautuksen hakijaa ja muuta ilmoittamis- ja tiedonantovelvollista. Pykälän 3 momentin mukaan kuulemista koskevaa verotusmenettelylain yleistä menettelysäännöstä sovelletaan myös kuulemiseen muuta ilmoitusta sekä seurannaismuutosta koskevassa asiassa, jos kuuleminen on mahdollista ja se ei olisi ilmeisen tarpeetonta. Kuulemista voitaisiin pitää ilmeisen tarpeettomana esimerkiksi, kun muutos olisi verovelvolliselle edullinen.

66 §. Ilmoituksen ja muiden tietojen antamisajankohta. Pykälässä säädettäisiin autoverotuksen toimittamisen kannalta tarkoitettujen tarpeellisten tietojen saapumisajankohdasta. Tietojen saapumisen ajankohdasta ei ole ollut aiemmin nimenomaista säännöstä autoverolaissa, vaan autoverotusta toimitettaessa asiakirjan on katsottu saapuneen veroviranomaiselle hallintolain 18 §:ssä tarkoitettuna ajankohtana. Tietojen saapumishetken selkeä määrittäminen on olennainen osa oikean sisältöisten ilmoitusten oikea-aikaista antamista ja tähän liittyvän ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä määrättävän seuraamusmaksujärjestelmän uudistamista. Verovelvollisen oikeusturvan kannalta olisi tärkeää, että seuraamusmaksun määräämiseen liittyvät aikaedellytykset olisivat selkeästi lainsäädännössä määriteltynä.

Pykälän *1 momentin* mukaan tiedot katsottaisiin annetuksi, kun ne ovat saapuneet verotuksen toimittavalle veroviranomaiselle. Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tiedon saapumisesta sähköisesti tai paperilla. Sähköisen tiedon antamispäivä olisi päivä, jona tieto on viranomaisen käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että tietoa voidaan käsitellä. Jos saapumisajankohdasta ei voida esittää selvitystä, tieto katsottaisiin saapuneeksi lähettämisaikankohdasta, jos siitä voidaan esittää luotettava selvitys. Esimerkiksi sähköisesti annettavan veroilmoituksen voisi käytännössä lähettää siten vielä viimeisenä määräpäivänä. Paperisena annettun tiedon saapumispäivä olisi päivä, jona se on annettu veroviranomaiselle. Postitse lähetetyn asiakirjan saapumispäiväksi katsottaisiin päivä, jona lähetys on saapunut veroviranomaisen postilokeroon tai veroviranomaiselle on toimitettu ilmoitus lähetyksen saapumisesta postiyhteyteen.

67 §. Päätöksen sisältö ja perustelevminen. Pykälässä säädettäisiin autoverolain nojalla annettavien päätösten sisällöstä ja päätöksen perustelevmisestä eri tilanteissa. Säännös soveltuisi sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaan autoverotukseen.

Verotuksen toimittaminen alkaisi jatkossakin pääasiassa veroilmoituksen tiedoista. Verohallinnon toimittamaa autoverotusmenettelyä ehdotetaan kuitenkin uudistettavaksi niin, että se vastaisi verotusmenettelylain mukaista tuloveroilmoituksen verotusmenettelyä. Tämän myötä Verohallinnon toimittama verotus olisi luonteeltaan niin sanottua massamenettelyä, jonka toimitamiseen olisi mahdollista soveltaa verotusmenettelylain 26 §:n 6 momentin säännöstä asioiden tutkimisesta ja selvittämisestä. Liikenne- ja viestintävirasto toimittaisi autoverotuksen jatkossa vastaavasti kuin nykytilassa huomioiden yleiset menettelysäännökset menettelyissään. Siten jäljempänä esitetty menettelymuutos kuvaisi ensisijaisesti Verohallinnon toimittamaa autoverotusta, mutta soveltuisi myös Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaan autoverotukseen, jos Liikenne- ja viestintävirasto arvioi menettelyn tarkoituksenmukaiseksi.

Jos asia valikoituisi veroviranomaisen käsittelyyn asioiden tutkimista ja selvittämistä koskevien säännösten nojalla tai muulla tavalla, veroviranomaisen olisi lähtökohtaisesti varattava mahdollisuus antaa asiassa lisäselvitystä ennen asian ratkaisemista, jollei asiaa voisi ratkaista veroviranomaisella jo olevien tietojen perusteella. Pyytäessään lisäselvitystä tai muuta vastinetta veroviranomaisen olisi mahdollisuuksien mukaan mainittava, mistä seikoista selvitystä tulisi erityisesti esittää. Kun lisäselvityksen toimittamisen määräaika olisi kulunut, veroviranomainen on velvollinen tekemään asiassa ratkaisun sillä olevien tietojen perusteella. Jos veroilmoituksen tiedoista oltaisiin olennaisesti poikkeamassa, veroviranomainen lähettäisi jatkossa ilmoittajalle poikkeamiskirjeellä ratkaisuluonnoksen, jossa selvittäisiin, miten asia on ajateltu ratkaista ja mitkä ovat ratkaisun perustelut. Ilmoittajalla olisi mahdollisuus antaa asiassa vielä lisäselvitystä, jolla voisi olla merkitystä asiassa tehtävän lopullisen ratkaisun kannalta. Mikäli asiassa ei enää annettaisi lisäselvitystä tai sillä ei olisi asian ratkaisun kannalta merkitystä, varsinainen verotuspäätös syntyisi, kun veroviranomainen on toimittanut verotuksen.

Jos veroilmoitustiedoista poikettaisiin olennaisesti, poikkeamisen perustelut olisivat pääosin ilmoittajan tiedossa ennen verotuspäätöksen saamista. Autoverotuspäätökselle ei siten olisi enää

tarkoituksenmukaista sisällyttää veroilmoituksen tietoja eikä myöskään tietoja, joista veroviranomainen on erikseen lähettänyt poikkeamiskirjeen. Poikkeamiskirjeen lisäksi perustelut olisivat saatavissa kaikissa tapauksissa veroviranomaiselta samoin kuin verovelvollisen mahdollisesti antamaan lisäselvitykseen liittyvät veroviranomaisen kommentit ja perustelut. Jos veroviranomainen on havainnut, että veroilmoitukseen pitäisi tehdä muu kuin olennainen poikkeaminen, muutos voitaisiin tehdä varaamatta mahdollisuutta vastineen antamiseen asiassa. Näissäkin tilanteissa veroviranomaisen olisi perusteltava veroilmoituksesta poikkeaminen, mutta perusteluita ei tarvitsisi sisällyttää verotuspäätökseen. Perustelut veroilmoituksesta poikkeamiselle olisi kuitenkin tallennettava veroviranomaisen tietojärjestelmään tai sen hallussa oleviin verotusasiakirjoihin, joista ne olisivat tarvittaessa saatavana.

Jatkossa verotuspäätöksissä olisivat vain *1 momentissa* mainitut tiedot. Kirjallisesta päätöksestä olisi käytävä ilmi verovelvollisen tai hakijan yksilöintitiedot eli tieto verovelvollisesta tai hakijasta, jota päätös koskee. Päätöksestä olisi ilmettävä myös, miten asia on ratkaistu, eli esimerkiksi mihin verovelvollinen tai hakija olisi oikeutettu tai velvoitettu ja millä ehdoilla tai miten asia olisi muutoin ratkaistu. Asiaratkaisun tulisi olla riittävän yksilöity ja selkeä. Päätöksessä olisi myös mainittava päätöksen tehnyt viranomainen yhteystietoineen, jotta verovelvollinen tai hakija voisi tarvittaessa saada oikealta taholta tietoja päätöksestä ja sen perusteista tai neuvontaa päätöksen toteuttamiseksi. Lisäksi päätöksessä olisi oltava ohjeet siitä, miten päätökseen voisi hakea muutosta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin voimassa olevan lain 74 c §:n 1 momenttia vastaavasti päätöksen perusteleminen, jos autoverolain nojalla annetusta ilmoituksesta tai oikaisuvaatimuksesta poiketaan, jos asiaa ei ratkaista hakemuksen mukaisesti tai jos verotusta muutetaan verovelvollisen tai muun asianosaisen vahingoksi.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin poikkeuksista perusteluiden kirjaamisvelvollisuudesta. Riittävää olisi, että perustelut päätöksestä poikkeamiselle olisivat saatavina veroviranomaiselta. Lisäksi *3 momentissa* säädettäisiin, että asiakirjoihin olisi merkittävä päätöksen perusteena oleva lainkohta, jos ilmoituksesta poikettaessa sovellettaisiin arvioverotusta, veron kiertämistä tai veronkorotusta koskevia säännöksiä. Säännös vastaisi asiasisällöltään verotusmenettelylain 26 b §:n 1 momentin säännöstä. Pykälän *2 momentti* koskisi säännönmukaisen verotuksen ja verotuksen oikaisun lisäksi myös oikaisuvaatimusmenettelyä.

Pykälän *4 momenttia* vastaava säännös on voimassa olevan lain 74 c §:n 2 momentissa. Momentissa tarkoitetaan tilanteita, joissa verovelvollisella tai muulla asianosaisella ei ole oikeus-suojan tarvetta, koska esitetty vaatimus on hyväksytty sellaisenaan. Soveltamisalaan kuuluisi myös tilanne, jossa veroviranomainen voisi oikaista verovelvollisen autoverotusta tämän hyväksi. Perustelut olisivat ilmeisen tarpeettomia, jos verovelvollisen hyväksi tehtävä oikaisu olisi vallitsevan verotus- tai oikeuskäytännön mukainen, eikä se myöskään sisältäisi tulkinnallisia tai arvostamiseen liittyviä kysymyksiä. Vaikka veroviranomainen oikaisisi verovelvollisen autoverotusta tämän hyväksi, perusteluiden kirjoittamista päätökseen tulisi harkita tapauskohtaisesti erityisesti niissä tilanteissa, joissa verotuksen oikaisuprosessin aikana veroviranomainen ei ole ollut yhteydessä verovelvolliseen esimerkiksi lisäselvityspyynnöllä. Tällaisissa tilanteissa verovelvollinen saisi päätöksen perusteluista tiedot siitä, miten ja miksi verotusta on oikaistu. Säännös vastaisi asiasisällöltään myös verotusmenettelylain 26 b §:n 3 momenttia.

68 §. Asiakirjojen tuhoutuminen. Pykälässä säädettäisiin velvollisuudesta antaa veroviranomaiselle uudelleen veroilmoitus tai muu asiakirja, joka olisi tuhoutunut. Veroviranomaisella olisi oikeus antaa tarvittavia määräyksiä ilmoittamisvelvollisuuden uudelleen täyttämisestä ja veron määrittämisestä tilanteissa, joissa veroilmoitus tai muita verotukseen liittyviä asiakirjoja

tuhoutuu. Säännöksessä asiakirjalla tarkoitettaisiin myös sähköisiä tiedonsiirtovälineitä käyttäen annettuja veroilmoituksia ja muita asiakirjoja. Säännös koskisi myös asiakirjojen tuhoutumista sähköisen tiedonsiirron yhteydessä. Säännös olisi autoverolaissa uusi, mutta vastaisi verotusmenettelylain 90 §:ää ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 77 §:ää.

Verotuksen toimittaminen

69 §. Verovuosi. Pykälässä säädettäisiin autoverotuksessa sovellettavasta verovuoden käsitteestä, joka olisi autoverotuksessa uusi. Käsitteen määrittely olisi tarpeen verotuksen toimittamisen määräaikaa sekä oikaisua ja muutoksenhakua koskevien säännösten soveltamiseksi.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin pääsäännöstä, jonka mukaan verovuodella tarkoitettaisiin kalenterivuotta, jolloin autoveroa koskeva veron suorittamisvelvollisuus syntyy. Momentissa tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti kaikkia veron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohtia, jollei toisin säädettäisi. Veron suorittamisvelvollisuus viittaisi ajoneuvon ensirekisteröintiin, verolliseen käyttöönottoon sekä eräissä tapauksissa veroilmoituksen antamiseen. Lisäksi veron suorittamisvelvollisuus viittaisi siihen hetkeen, jona veroperusteisiin vaikuttavaa tekijää muutetaan, jos kyse on Verohallinnon verotustehtävistä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin verovuodesta tilanteista, joissa veron suorittamisvelvollisuus ei välttämättä synny, mutta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle palautettaisiin veroa. Näissä tilanteissa verovuosi olisi se kalenterivuosi, jolloin Verohallinto on tehnyt asiassa päätöksen.

Pykälän 3 momentissa säädetyksi Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaan kuuluvassa verotuksessa verovuodella tarkoitettaisiin kalenterivuotta, jonka aikana Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt asiassa päätöksen.

70 §. Verotuksen toimittaminen Verohallinnossa ja Liikenne- ja viestintävirastossa. Pykälässä säädettäisiin verotuksen toimittamisesta Verohallinnossa sekä Liikenne- ja viestintävirastossa. Verotuksen toimittamista koskeva säännös yhtenäistettäisiin vastaamaan verotusmenettelylain sääntelyä. Pykälässä tarkoitettuja sivullisilta saatuja tietoja olisivat esimerkiksi poliisin ja Tullin antamat tiedot ajoneuvon käytöstä liikenteessä. Verotusta toimitettaessa on jo nykyisinkin voitu ottaa huomioon eri tavoin saadut selvitykset, joten säännös vastaisi nykytilaa.

71 §. Verotuspäätöksen antaminen. Lakiin sisällytettäisiin uutena säännös verotuspäätöksen lähettämisestä verovelvolliselle. Verotuspäätöksen sisältöön sovellettaisiin, mitä 67 §:ssä säädettäisiin.

72 §. Pienin määrättävä vero. Autoverolakiin lisättiin uuden veronkantolain säätämisen yhteydessä voimassa olleen veronkantolain 71 §:n 1 ja 2 momenttia vastanneet säännökset pienimmästä kannettavasta ja perittävästä määrästä. Sääntely oli tarpeen, koska uudessa veronkantolaissa ei ollut enää pienintä kannettavaa määrää koskevaa sääntelyä. Voimassa olevan veronkantolain mukaisessa kantomenettelyssä ei veron kantamiselle eikä perimiselle ole asetettu euromääräisiä rajoituksia. Kun autoveron veronkanto yhdenmukaistettaisiin muiden verojen kantomenettelyn kanssa, pienintä kannettavaa ja perittävää autoveroa koskevat säännökset olisivat tarpeettomia. Koska tavoitteena kuitenkin on pienien maksamattomien autoveron määrien aiheuttaman hallinnollisen taakan vähentäminen, pykälässä säädettäisiin, että autovero jätettäisiin määräämättä samoilla perusteilla, joilla se voimassa olevan autoverolain 65 a §:n 1 momentin nojalla jätetään kantamatta tai perimättä. Voimassa olevan autoverolain 65 a §:n 2 momenttia ei ehdoteta sisällytettäväksi uuteen autoverolakiin, sillä menettely eroaisi muusta Verohallinnon verotusmenettelystä ja aiheuttaisi tarpeetonta hallinnollista työtä.

73 §. Täydentävä verotuspäätös. Pykälässä säädettäisiin autoverotuksessa uudesta täydentävästä verotuspäätöksestä. Pykälä vastaisi asiasisällöltään verotusmenettelylain 51 a §:ää. Hallituksen esitykseen HE 97/2017 vp sisältyy yksityiskohtaiset perustelut täydentävää verotuspäätöstä koskevasta menettelystä. Menettely koskisi Verohallinnon toimittamaa verotusta. Menettelyä ei ole nähty tarkoituksenmukaiseksi laajentaa koskemaan Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaa verotusta sen luonteen ja pienimuotoisuuden vuoksi.

Verohallinto tekisi ensimmäistä verotuspäätöstä täydentävän verotuspäätöksen, jos verovelvollinen ilmoittaisi oikaisuvaatimuksella verotukseen vaikuttavan tiedon, jota hän ei olisi aikaisemmin ilmoittanut tai johon verotuspäätös ei muutoin olisi perustunut. Tiedolla tarkoitettaisiin niitä tietoja, jotka verovelvollinen 54 §:n nojalla on velvollinen ilmoittamaan autoveroilmoituksessaan. Uudeksi tiedoksi katsottaisiin sellainen ilmoittamisvelvollisuuden piiriin kuuluva verotukseen vaikuttava tieto, jota verovelvollinen ei olisi aikaisemmin ilmoittanut Verohallinnolle. Tiedolla, johon verotuspäätös olisi muutoin perustunut, tarkoitettaisiin esimerkiksi sivulliselta tiedonantovelvolliselta saatua tietoa, kuten Liikenne- ja viestintävirastolta saatua tietoa. Täydentävää verotuspäätöstä koskevassa menettelyssä Verohallinto toimittaisi verotuksen verovelvollisen ilmoittaman uuden tiedon osalta. Uudet tiedot käsiteltäisiin noudattaen verotuksen toimittamiseen liittyviä yleisiä periaatteita. Verohallinto voisi ratkaista asian verovelvollisen ilmoittaman tiedon mukaisesti tai siitä poiketen. Jos verovelvollinen esimerkiksi ilmoittaisi oikaisuvaatimuksella verotusjaksolta puuttuvan ajoneuvon verotusarvon, voisi Verohallinto vahvistaa korkeamman tai matalamman verotusarvon täydentävällä verotuspäätöksellä. Täydentävää verotuspäätöstä ei kuitenkaan voitaisi tehdä sellaisesta asiasta, jolla ei olisi välitöntä yhteyttä ilmoitettuun tietoon. Näissä tilanteissa verotusta voitaisiin laissa säädettyjen edellytysten täytyessä oikaista viranomaisaloitteisesti verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi verotuksen oikaisua koskevien säännösten mukaan.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin, että täydentävä verotuspäätös tehtäisiin muutoin noudattaen, mitä verotuksen oikaisusta 79 ja 80 §:ssä ja 89 §:n 2 momentissa säädetään. Verotuksen muutos toteutettaisiin teknisesti kuten verotuksen oikaisutilanteissa. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että täydentävästä verotuspäätöksestä johtuva veron vähentäminen kohdistuisi verolle ja koronlaskenta tapahtuisi samalla tavalla kuin verotuksen oikaisussa. Täydentävän verotuspäätöksen myötä palautettavalle verolle laskettaisiin siten hyvityskorkoa tai verovelvolliselle voitaisiin määrätä viivästyskorko ja veronkorotus, jos verovelvollinen ilmoittaisi verotukseen vaikuttavan tiedon, jonka ilmoittamisen hän on laiminlyönyt veroilmoituksessaan. Täydentävän verotuspäätöksen yhteydessä veronkorotus määrättäisiin virheen oma-aloitteista korjaamista koskevien säännösten mukaisesti. Myös maksettavaksi määrättävän veron eräpäivä ja palautuksen maksupäivä määräytyisivät vastaavalla tavalla kuin verotuksen oikaisua koskevien päätösten yhteydessä. Täydentävän verotuspäätöksen perusteella voitaisiin tehdä myös seurannaismuutos, jos sitä koskevat edellytykset täytyisivät.

Täydentävää verotuspäätöstä koskeva asia tulisi vireille verovelvollisen tekemän oikaisuvaatimuksen johdosta. Määräaika oikaisuvaatimukselle olisi kolme vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Jos oikaisuvaatimus olisi tullut vireille ennen määräajan päättymistä, päätös oikaisuvaatimukseen voitaisiin tehdä sen jälkeenkin, eikä päätöksen tekemiselle ole säädetty erillistä määräaikaa. Sama koskisi oikaisuvaatimuksella ilmoitettua uutta tietoa, joka käsiteltäisiin täydentävää verotuspäätöstä koskevassa menettelyssä.

Täydentävää verotuspäätöstä ei tehtäisi, jos verovelvollinen tekisi oikaisuvaatimuksen ja ilmoittaisi uuden tiedon vasta verotarkastuksen jo alettua tai asian tultua muutoin vireille. Verovelvollisen ilmoittamasta uudesta tiedosta johtuva muutos verotukseen tehtäisiin tällöin verotuksen oikaisuna verovelvollisen vahingoksi. Menettely vastaisi nykyistä käytäntöä, jonka mukaan ve-

rovelvollisen vaatimus tiedosta, jonka johdosta veron määrä nousisi, käsitellään voimassa olevan autoverolain 55 §:ssä tarkoitettuna jälkiverotuksena, jos vaatimus on tullut vireille vasta verotarkastuksen alettua tai viranomaisaloitteisen verotuksen oikaisun tultua vireille. Täydentävää verotuspäätöstä ei tehtäisi, jos verotus on toimitettu arvioimalla ja rovelvollinen hakee muutosta verotukseen antamalla veroilmoituksen, koska tällöin kysymyksessä on muutoksenhaku verotusta ja veronkorotusta koskevaan Verohallinnon asiaratkaisuun.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeus, jonka nojalla rovelvollisen ilmoittamaa uutta tietoa koskeva vaatimus voitaisiin ratkaista oikaisuvaatimusmenettelyssä. Perusteen olemassaoloa arvioitaessa tulisi ottaa huomioon menettelyn tasapuolisuus ja yhdenvertaisuus samankaltaisissa tilanteissa sekä rovelvollisen edut. Verotuksen oikaisulautakunta voisi kuitenkin itsenäisen ratkaisuvaltansa perusteella palauttaa asian Verohallinnon ratkaistavaksi täydentävää verotuspäätöstä koskevassa menettelyssä. Verovelvolliselle tehtävä ilmoitus uuden vaatimuksen käsittelystä oikaisuvaatimusmenettelyssä olisi tarpeen, jotta rovelvollinen voisi varautua oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen liittyvään lyhyempään muutoksenhaku-aikaan. Velvollisuus ilmoittaa asian käsittelystä oikaisuvaatimusmenettelyssä ei koskisi tilanteita, joissa rovelvollisen vaatimus kuuluisi normaalisti käsiteltäväksi oikaisuvaatimusmenettelyssä.

Pykälän 3 momentin mukaan Verohallinto voisi täydentävää verotuspäätöstä koskevaa asiaa käsitellessään kieltää saatavan täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Täytäntöönpanon kieltä tai keskeytystä haettaisiin Verohallinnolta ja se myönnettäisiin samoin edellytyksin, oikeusvaikutuksin ja rajoituksin kuin oikaisuvaatimuksen yhteydessä. Kuten oikaisuvaatimuksenkin käsittelyn yhteydessä, Verohallinto voisi kieltää tai keskeyttää täytäntöönpanon myös viran puolesta. Sovellettaessa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 17 §:ää täydentävää verotuspäätöstä pidettäisiin mainitussa pykälässä tarkoitettuna verotuksen oikaisuasiassa annettuna päätöksenä. Keskeytysmääräys annettaisiin esimerkiksi siinä tapauksessa, että rovelvollinen ilmoittaa uuden perustellun vaatimuksen, jonka hyväksymisen johdosta rovelvolliselta perittävän veron määrä tulisi todennäköisesti alenemaan.

Pykälän 4 momentin mukaan täydentävä verotuspäätös käsiteltäisiin ilman aiheetonta viivytystä vastaavalla tavalla kuin oikaisuvaatimus. Verohallinto antaisi tarkemmat määräykset tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä tietojen antamiseksi. Täydentävää verotuspäätöstä koskevassa menettelyssä uutta verotukseen vaikuttavaa tietoa koskeva asia saatettaisiin vireille kirjallisesti. Tieto voitaisiin ilmoittaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen tai paperilla. Säännöksen nojalla Verohallinto voisi esimerkiksi määrätä, että rovelvollisen olisi annettava tiedot niiden ilmoittamiseen tarkoitetuilla lomakkeilla tai jos rovelvollinen ilmoittaisi tiedot sähköisesti, Verohallinto ohjaisi, missä sähköisessä palvelussa tiedot voidaan antaa.

Pykälän 5 momentin mukaan täydentävään verotuspäätökseen haettaisiin muutosta samassa menettelyssä ja määräajassa kuin muihinkin Verohallinnon tekemiin verotuspäätöksiin.

74 §. Ennakkoratkaisu. Pykälässä säädettäisiin ennakkoratkaisun hakemisesta rovelviranomaiselta eli Verohallinnolta tai Liikenne- ja viestintävirastolta. Pykälä vastaisi muilta osin voimassa olevan lain 67 §:ää, mutta nykytilasta poiketen ennakkoratkaisun voisi antaa myös verotusarvosta. Ennakkoratkaisu olisi maksullinen kuten nykyisinkin.

75 §. Arvioverotus. Pykälässä säädettäisiin verotuksen toimittamisesta arvioimalla, ja se koskisi sekä Verohallinnon että Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaa verotusta. Säännös vastaisi asiasisällöllisesti verotusmenettelylain 27 §:n 1 ja 3 momenttia. Säännöstä voitaisiin soveltaa verotuksen eri vaiheissa.

Pykälän *1 momentin* mukaan verotus olisi mahdollista toimittaa arvioimalla, jos veroilmoitusta ei olisi annettu lainkaan. Autoverotus olisi mahdollista toimittaa arvioimalla myös silloin, kun veroilmoitusta ei voisi oikaistunakaan panna verotuksen perusteeksi. Tällainen tilanne olisi kyseessä esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa annettu veroilmoitus todettaisiin niin puutteelliseksi, ettei sen perusteella olisi mahdollista luotettavalla tavalla määrittää autoveron määrää.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin verovelvolliselle ennen arvioverotuksen toimittamista läheittävästä kehotuksesta veroilmoituksen antamiseksi tai selvityksen esittämiseksi. Ajoneuvon veron määrää arvioitaessa otettaisiin huomioon ajoneuvosta käytävissä olevat tiedot. Autoverojakson veron määrää arvioitaessa otettaisiin huomioon muun muassa aikaisempia ilmoitustietoja, vertailutietoja ja muita vastaavia käytävissä olevia tietoja. Ehdotettu säännös koskisi tilannetta, jossa veroviranomainen kehottaisi antamaan veroilmoituksen tai esittämään selvitystä arvioverotuksen toimittamisen uhalla. Sen lisäksi veroviranomainen voisi nykyiseen tapaan kehottaa verovelvollista antamaan veroilmoituksen tai esittämään selvitystä ilman arvioverotuksen uhkaa.

76 §. Veron kiertäminen. Pykälässä säädettäisiin veron kiertämistä koskevista tilanteista. Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan lain 77 §:n 1 momenttia. Pykälän 2 momentti olisi uusi ja siinä säädettäisiin säännöstä sovellettaessa noudatettavasta menettelystä. Säännös vastaisi verotusmenettelylain 28 §:n 2 momenttia. Pykälän 3 momentti vastaisi voimassa olevan lain 77 §:n 2 momenttia.

Ajoneuvon rekisteröinti liikennerekisteriin

77 §. Rekisteröintilupa. Pykälässä säädettäisiin Verohallinnon luvasta ajoneuvon ensirekisteröintiä varten.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 42 §:ää vastaavasti, että Verohallinto antaisi luvan rekisteröintiä varten, kun vero on suoritettu. Pääsääntönä olisi edelleen, ettei ajoneuvoa saa merkitä liikennerekisteriin, jollei Verohallinto ole antanut lupaa ajoneuvon rekisteröintiin. Verohallinnolla olisi valtuus antaa tarkempia määräyksiä luvan tiedoista ja menettelystä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin poikkeus 1 momentin mukaisesta pääsäännöstä. Voimassa olevan autoverolain 40 §:n 1 momentissa säädetään nykyisin vastaavasta poikkeuksesta. Säännöstä muutettaisiin kuitenkin vastaamaan muita ehdotettavia muutoksia. Pykälän 2 momentin mukaan ajoneuvon voisi ensirekisteröidä ilman Verohallinnon lupaa, jos rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron. Muutoin ajoneuvoa ei lähtökohtaisesti saisi merkitä liikennerekisteriin ilman rekisteröintilupaa. Verohallinto voisi kuitenkin antaa määräyksen menetellä toisin, jos luvan myöntäminen olisi verovalvonnan kannalta ilmeisen tarpeellista.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin Ahvenanmaata koskeva poikkeus 1 ja 2 momentista. Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen liikennerekisteriin ajoneuvo voidaan merkitä ilman Verohallinnon rekisteröintilupaa.

78 §. Ajoneuvon käytön estäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 46 §:n 3 momentin ja 85 §:n mukaisesti ajoneuvon käytön estämisestä. Säännöksen sanamuotoa tarkennettaisiin. Käyttö voitaisiin estää siinä tapauksessa, että rekisteriin on merkitty tai käytössä on ajoneuvo, josta ilmoittamisvelvollisuus on laiminlyöty.

Verotuksen oikaisu

79 §. Verotuksen oikaisu verovelvollisen hyväksi. Pykälässä säädettäisiin, milloin veroviranomainen oikaisisi verotusta verovelvollisen hyväksi.

Pykälän *1 momentin* mukaan verotusta oikaistaisiin ensinnäkin, jos verotuksessa olevan virheen vuoksi veroa on määrätty liikaa tai palautettu liian vähän. Oikaisu voitaisiin tehdä virheen laadusta ja sen syystä riippumatta. Verotuksen oikaisu verovelvollisen hyväksi voisi koskea esimerkiksi verotuksessa olevia asia-, kirjoitus- ja laskuvirheitä sekä muita virheitä. Käytännössä oikaisu verovelvollisen hyväksi rajoittuisi kuitenkin vain selvien tai ilmeisten virheiden oikaisuun.

Pykälän *2 momentin* mukaan oikaisu voitaisiin tehdä, vaikka 82 §:ssä säädetty yleinen määräaika olisi kulunut umpeen. Säännös tulisi sovellettavaksi, kun veroviranomainen suorittaa valvontatoimintaa määräajan jatkamista koskevan 83 §:n, määräajan pidentämistä koskevan 84 §:n tai rikosperusteista pidennettyä määräaika koskevan 85 §:n perusteella. Oikaisu edellyttäisi, että veroviranomainen on käynnistänyt verovelvolliseen kohdistuvan valvontatoimen, kuten verotarkastuksen. Erityisesti lain jatkettua määräaika koskevilla tilanteilla valvontatoimi voisi käsitellä verovelvollisen koko toiminnan ja kaikki verolajit. Valvontatoimi voisi kuitenkin kohdistua hyvinkin rajattuun asiaan, kuten ajoneuvojen kilometrisuoritteiden oikeellisuuden tarkastamiseen. Pidennetyn ja rikosperusteisen määräajan tilanteissa valvontatoimi jo sinänsä kohdentuisi tiettyihin tarkkarajaisiin asioihin. Tällöin myös verovelvollisen hyväksi tehtävät muutokset rajautuisivat valvontatoimen kohteen mukaisesti. Valvontatoimeen liittymättömissä asioissa ei kuitenkaan tehtäisi muutoksia verovelvollisen hyväksi. Siltä osin kuin kysymys olisi lain 85 §:ssä tarkoitettusta tilanteesta, valvontatoimen jatkamista koskevassa päätöksessä oleva valvontatoimen kohderajaus olisi siten merkityksellinen.

Pykälän *2 momentin* säännös laajentaisi verovelvollisen hyväksi tehtävien oikaisujen mahdollisuutta. Jos veroviranomainen havaitsisi valvontatoimeen liittyvässä asiassa virheen, joka on vaikuttanut verovelvollisen vahingoksi, säännös mahdollistaisi verotuksen oikaisun verovelvollisen hyväksi, vaikka verotusta ei valvontatoimen johdosta oikaistaisi lainkaan verovelvollisen vahingoksi.

Pykälän *3 momentin* säännös vastaisi voimassa olevan autoverolain 68 §:n *1 momenttia* siltä osin kuin on kyse tilanteista, joissa verotusta ei voitaisi oikaista, vaikka valituksen perusteena olevat tiedot osoittautuisivat myöhemmin virheellisiksi.

80 §. Verotuksen oikaisu verovelvollisen vahingoksi. Pykälässä säädettäisiin, milloin veroviranomainen oikaisisi verotusta verovelvollisen vahingoksi.

Pykälän *1 momentin* mukaan verotusta oikaistaisiin, jos vero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa. Oikaisu voitaisiin tehdä riippumatta verotuspäätöksessä olevan virheen laadusta tai siitä, kenen syystä virhe on aiheutunut. Oikaisu voisi koskea verotuspäätöksessä olevia asia-, kirjoitus- ja laskuvirheitä sekä muita virheitä. Oikaisuedellytysten kannalta ei olisi merkitystä sillä, onko verovelvollinen täyttänyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai olisiko veroviranomainen voinut käytettävissä olevien tietojen perusteella ratkaista asian oikein.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin uudelleen harkinnan kiellosta. Momentissa säädettäisiin lisäksi tilanteista, jotka muodostavat poikkeuksen aikaisemmin tehdyn ratkaisun pysyvyydestä. Sääntely vastaisi verotusmenettelylain 56 §:n *3 momentin* sääntelyä.

Selvittäminen ja nimenomaisesti ratkaiseminen tapahtuisi verotuksen massamenettelyn vuoksi aina veroviranomaisen aloitteesta. Verovelvollinen ei siten voisi vaatia sitä, että veroviranomainen selvittää ja nimenomaisesti ratkaisee esimerkiksi tietyn asian. Selvittämistä olisi muun muassa se, että veroviranomainen on pyytänyt verovelvolliselta selvitystä asiassa ja virkailija on käsitellyt saadun selvityksen. Kysymys voisi olla myös tilanteesta, jossa veroviranomainen olisi pyytänyt tietoja sivullisilta. Vain veroviranomaisen aito ja aktiivinen kannanotto muodostaisi esteen verovelvollisen vahingoksi tapahtuvalle oikaisulle. Nimenomaista ratkaisemista koskevan käsitteen tulkinnassa voitaisiin tukeutua myös siihen oikeuskäytäntöön, joka koskee luottamuksensuojan syntymistä verotuksessa. Ratkaisun tekeminen olisi selvityssidonnaista. Veroviranomainen tekisi ratkaisun aina vain niillä tiedoilla, jotka asiassa olisi selvitetty. Jos tiedot myöhemmin osoittautuisivat puutteellisiksi tai virheellisiksi taikka asiaan ilmenisi uutta selvitystä, verotusta voitaisiin oikaista verovelvollisen vahingoksi tältä osin. Ratkaisun tekeminen olisi myös verolajikohtaista. Toisessa verolajissa tehty nimenomainen ratkaisu ei estäisi samaan taloudelliseen tapahtumaan perustuvaa veron määräämistä tai päätöksen oikaisua toisessa verolajissa.

Veroviranomainen ei voisi ottaa nimenomaisesti ratkaisemaansa asiaa uuteen harkintaan silloin, kun ratkaisu on perustunut oikeisiin ja riittäviin tietoihin, vaikka ratkaisu olisi lain tai oikeuskäytännön vastainen. Virheen korjaaminen olisi tällaisessa tilanteessa käytännössä veronsaajan muutoksenhaun varassa. Tältä osin ehdotettu sääntely vastaisi nykytilaa. Uudelleen harkinnan kiellon lisäksi verotusta ei voitaisi oikaista verovelvollisen vahingoksi silloinkaan, kun luottamuksensuojan edellytykset täyttyvät. Verotusta ei voitaisi oikaista taannehtivasti myöskään kiristyneen oikeuskäytännön nojalla. Myös tämä vastaisi nykyistä oikeustilaa.

Päätöksessä ollut kirjoitusvirhe, laskuvirhe tai muu niihin verrattava erehdys voitaisiin oikaista. Koska päätöksen lopputulos ei tällaisen virheen vuoksi vastaisi sitä, mitä viranomainen olisi päätöksellään tarkoittanut, päätöstä voitaisiin korjata. Tämän perusteella verotusta voitaisiin oikaista niin kauan kuin 82 §:ssä säädettyä päätöksen oikaisuaikaa olisi jäljellä, kuten nykyisinkin voidaan hallintolain 51 ja 52 §:n nojalla tehdä. Myös 83—85 §:ssä säädettyissä verotuksen oikaisua koskevissa erityistilanteissa syntyneet mekaanisluonteiset virheet voitaisiin oikaista edellä tarkoitettulla tavalla 83—85 §:ssä säädettyjen määräaikojen puitteissa.

Pykälän 3 momentin säännös vastaisi voimassa olevaa lakia. Näissä tilanteissa verotusta ei voitaisi oikaista, vaikka valituksen perusteena olevat tiedot osoittautuisivat myöhemmin virheellisiksi.

81 §. Verotuksen oikaisun jättäminen toimittamatta. Pykälässä säädettäisiin verotuksen oikaisun toimittamatta jättämisestä. Verotusta oikaistaisiin vähäisenkin määräämättä jääneen veron osalta esimerkiksi silloin, kun veron määräämättä jättäminen olisi johtunut verovelvollisen tahalliseen laiminlyöntiin. Veroviranomaisella olisi oikeus antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin määräämättä jäänyttä veroa on pidettävä vähäisenä.

Verotuksen toimittamisen määräaika ja oikaisuaika

82 §. Verotuksen toimittamisen ja oikaisemisen määräaika. Pykälässä säädettäisiin verotuksen toimittamisen ja oikaisemisen määräajasta. Lähtökohtaisesti verotus olisi 1 momentin mukaan toimitettava ja oikaistava kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymisestä. Määräaika olisi ehdoton, eikä sitä voitaisi katkaista. Jos verotusta ei toimitettaisi tai oikaistaisi viimeistään kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymisestä, verotus voitaisiin toimittaa tai oikaista vain laissa jäljempänä säädettyissä poikkeustilanteissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeus 1 momentin määräajasta siltä osin, kun kyse on Liikenne- ja viestintäviraston toimittamasta verotuksesta. Muutoksilla tarkoitetaan tässä 3 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1—3 kohdissa tarkoitettuja muutoksia lukuun ottamatta 24 §:ssä tarkoitettuja omistajanvaihdoksia, joiden verotukseen liittyvistä tehtävistä vastaa Verohallinto. Liikenne- ja viestintäviraston tekemään oikaisuun sovellettaisiin 1 momentin mukaista määräaika.

83 §. Verotuksen toimittamisen ja oikaisun määräajan jatkaminen. Autoverolakiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusi säännös veroviranomaisen harkintaan perustuvasta oikeudesta jatkaa verotuksen toimittamiselle tai verovelvollisen vahingoksi tehtävälle oikaisulle säädettyä kolmen vuoden yleistä määräaika. Menettely olisi tarkoitettu poikkeukselliseksi. Menettely olisi tarkoitettu sovellettavaksi säännöksessä mainituissa tilanteissa, joissa oikeita ja riittäviä tosiasiatietoja päätöksen tekemiseksi ei ehditä veroviranomaisesta riippumattomista syistä asianmukaisia menettelytapoja noudattaen riittävästi selvittää ennen mainitun määräajan päättymistä. Pykälä vastaisi asiasisällöltään pääasiassa verotusmenettelylain 56 a §:ää, jonka yksityiskohtaiset perustelut sisältyvät hallituksen esitykseen HE 29/2016 vp.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin edellytykset määräajan jatkamiselle yhdellä vuodella. Veroviranomainen harkitsisi ja ratkaisisi, täyttyykö jokin määräajan jatkamista koskevista edellytyksistä. Momentin 1 kohdan mukaan määräaika voitaisiin jatkaa, jos esimerkiksi Liikenne- ja viestintävirastolta tulisi Verohallinnolle vertailutieto lähellä kolmen vuoden määräajan päättymistä ja sitä ei ehdittäisi selvittämään säädetyssä määräajan kuluessa. Määräajan jatkamisen perusteena olevan tiedon tulisi koskea asian tosiseikkoja. Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä oleva laintulkintaa koskeva ratkaisu ei olisi tällainen tieto. Määräajan jatkamisen perusteena olevan tiedon lähdettä ei olisi kuitenkaan käytännössä rajattu, mutta tyyppillisesti tieto saataisiin toiselta viranomaiselta, kuten poliisilta. Vastaavasti määräaika voitaisiin jatkaa, jos riittävän tosiasiaselvityksen saaminen edellyttää valvontatoimen suorittamista viranomaisyhteistyönä ja viranomaisyhteistyö olisi määräaika jatkettaessa jo vireillä. Oikaisuajan jatkamisen perusteeksi riittäisi, että valvontatoimi olisi ainakin jonkun tai joidenkin samaan kokonaisuuteen kuuluvien verovelvollisten taikka jonkun kokonaisuuteen kuuluvan asian osalta kesken ennen yleisen määräajan päättymistä. Kysymys voisi kuitenkin olla myös yksittäistä verovelvollista koskevasta verotarkastuksesta, joka edellyttäisi esimerkiksi virka-apupyyntöä toiselta viranomaiselta. Momentin 2 kohdan mukaisissa tilanteissa verovelvollisen katsottaisiin vaikeuttavan olennaisesti valvontatoimen suorittamista tilanteissa, joissa verovelvollinen olisi toistuvasti laiminlyönyt pyydettyjen selvitysten antamisen, antanut ne olennaisesti myöhässä tai puutteellisina taikka muulla tavoin olennaisesti vaikeuttanut asian selvittämistä.

Pykälän 2 momentin mukaan päätös määräajan jatkamisesta olisi tehtävä ennen 82 §:ssä säädetyn kolmen vuoden määräajan päättymistä. Tämän määräajan estämättä päätös määräajan jatkamisesta voitaisiin kuitenkin tehdä 60 päivän kuluessa siitä, kun veroviranomainen olisi saanut 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun tiedon tai 2 kohdassa tarkoitettun ilmoituksen tai muun selvityksen edellyttäen, että tieto, ilmoitus tai muu selvitys olisi saatu määräajan kuluessa.

Jos verotuksen oikaisuaikaa olisi jatkettu tämän pykälän nojalla, verotusta muutettaisiin lähtökohtaisesti soveltaen tätä säännöstä sen edellytysten täytyessä. Mahdollista olisi kuitenkin myös se, että verotusta oikaistaisiin jatkettun määräajan kuluessa soveltaen 84 tai 85 §:n säännöstä, jos niiden soveltamisedellytykset täyttyisivät. Kyseeseen tulisi esimerkiksi tilanne, jossa jatkettun määräajan kuluessa valvontatoimen kohteena olevaan asiaan saadaan viranomaisyhteistyössä myös kansainvälisessä tietojenvaihdossa verotukseen vaikuttava tieto, joka täyttäisi 84 §:n soveltamisedellytykset. Mainituissa tilanteissa verotuksen oikaisun perusteeksi voitaisiin asettaa sekä 83 että 84 §.

Pykälän 3 *momentin* mukaan verotuksen oikaisuajan jatkamista koskevaan päätökseen ei saisi erikseen hakea muutosta. Pääasiaa koskevan muutoksenhaun yhteydessä voisi kuitenkin tulla arvioitavaksi, olivatko määräajan jatkamisen edellytykset täyttyneet. Periaatteessa verotuspäätöstä koskeva muutoksenhaku voisi myös kohdistua yksinomaan tähän prosessikysymykseen. Jos muutoksenhakuviranomainen katsoisi, että jatkettun määräajan perusteena oleva säännös ei tulisi sovellettavaksi tai kysymys ei olisi pykälässä tarkoitettusta tilanteesta, verotuksen oikaisua koskeva päätös olisi kumottava tältä osin liian myöhään tehtynä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voisi hakea muutosta tällaiseen muutoksenhakuviranomaisen päätökseen.

84 §. Pidennetty verotuksen toimittamisen ja oikaisun määräaika. Autoverolakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös erityistilanteista, joissa verotus voitaisiin toimittaa tai oikaista verovelvollisen vahingoksi kuuden vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta lukien. Pidennetty määräaika olisi mahdollinen ainoastaan, jos verotuksen toimittamisen tai oikaisun perusteena olisi pykälässä säädetty erityinen peruste säädetyn kolmen vuoden määräajan jälkeen. Pidennetyn määräajan perusteella tehdyn verotuksen toimittamisen tai oikaisun tulisi tapahtua säännöksessä mainitulla perusteella kysymyksessä olevan asian osalta ensimmäistä kertaa. Pykälään sisältyvä edellytysten luettelo olisi tyhjentävä, mutta verotus voitaisiin toimittaa tai oikaista yhden tai useamman edellytyksen perusteella. Edellytyksen täyttyminen voisi tulla arvioitavaksi myös verovelvollisen tekemän muutoksenhaun yhteydessä. Jos muutoksenhakuaste katsoisi, että säännös ei tulisi sovellettavaksi, verotuksen toimittamista tai oikaisua koskeva päätös kumottaisiin tältä osin liian myöhään tehtynä. Pykälä vastaisi asiasisällöltään erältä osin verotusmenettelylain 56 b §:ää, jonka yksityiskohtaiset perustelut sisältyvät hallituksen esitykseen HE 29/2016 vp.

Pykälän 1 *momentin* 1 *kohdan* mukaan pidennetty määräaika olisi mahdollinen, jos verotuksen toimittamisen tai oikaisun perusteena olisi sellainen verovelvollisen verotukseen vaikuttava tieto, joka olisi saatu kansainvälisessä tietojenvaihdossa muutoin kuin automaattisessa tietojenvaihdossa. Tietoja eivät siten olisi automaattiseen tietojenvaihtoon kuuluvat verotusta koskevat massaluonteiset tiedot, joita valtiot ja lainkäyttöalueet systemaattisesti ja säännönmukaisesti toimittavat toisilleen. Määräajan pidentäminen olisi mahdollista vain verotukseen vaikuttavan asian tosiseikastoa koskevan tiedon perusteella, ja esimerkiksi oikeuskäytännön muutosta koskeva tieto ei olisi tällainen tieto. Lainkohta soveltuisi tyypillisesti tilanteisiin, joissa veroviranomainen saa tekemänsä virka-apupyynnön perusteella toisesta valtiosta tai lainkäyttöalueelta verotukseen olennaisesti vaikuttavaa tietoa, taikka tilanteisiin, joissa toisen valtion tai lainkäyttöalueen vero- tai muu viranomainen antaa tiedon autoverotuksen veroviranomaiselle omaaloitteisesti ilman, että veroviranomainen on sitä erikseen pyytänyt.

Pykälän 1 *momentin* 2 *kohdassa* säädettäisiin siitä erityistilanteesta, jossa verotuksen toimittamisaikaa voitaisiin pidentää silloin, kun ajoneuvo on merkitty liikennerekisteriin tai otettu käyttöön Suomessa, mutta veroilmoitusta ei ole annettu. Verotus voitaisiin toimittaa kuuden vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Säännös vastaisi voimassa olevan autoverolain 57 §:n 2 *momentin* sääntelyä, mutta verotuksen toimittamiselle asetettaisiin kuuden vuoden määräaika.

85 §. Rikosperusteinen verotuksen toimittaminen tai oikaisu. Lakiin sisältyisi jatkossa säännös verotuksen toimittamisen tai oikaisun määräajan pidentämisestä tilanteissa, joissa verovelvollista syytettäisiin rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä tarkoitetuissa rikosasioissa eli silloin, kun kysymyksessä on veropetos, törkeä veropetos tai lievä veropetos.

Pykälän 1 *momentin* mukaan verotus voitaisiin näissä tilanteissa toimittaa tai oikaista verovelvollisen vahingoksi, vaikka 82 §:ssä säädettävä kolmen vuoden määräaika olisi kulunut um-

peen. Määräaika rikosperusteiselle verotuksen toimittamiselle tai oikaisulle olisi vuosi sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana syyttäjä on nostanut syytteen. Verotus voitaisiin tämän säännöksen nojalla toimittaa tai oikaista merkittävästi pidemmän ajan kuluessa kuin muissa edellä mainituissa tilanteissa. Säännöstä voitaisiin soveltaa mainitun kolmen vuoden määräajan päättymisen jälkeen, ja määräajan takaraja olisi sidoksissa asianomaista rikosta koskevaan syytteen nostamisaikaan. Säännös oikeuttaisi muttei velvoittaisi veroviranomaista oikaisemaan verotusta verovelvollisen vahingoksi. Tätä harkintavaltaa tarvittaisiin, koska veroviranomainen voisi nykyiseen tapaan rikosasian yhteydessä myös vaatia menetetyn veron määrän vahingonkorvauksena.

Pykälän 2 momentin mukaan veroviranomainen oikaisisi 1 momentissa tarkoitetun päätöksen viran puolesta siltä osin kuin syyttäjä olisi peruuttanut syytteen taikka syyte olisi hylätty lainvoimaisella tuomiolla tai päätöksellä tai jätetty tutkimatta. Jos syyttäjä peruuttaisi syytteen vain osittain tai oikeus antaisi syytteen hylkäävän tuomion vain joidenkin syytekohtien osalta, veroviranomainen oikaisisi päätöstä vain tältä osin. Päätös oikaistaisiin noudattaen, mitä verotuksen oikaisusta verovelvollisen hyväksi säädetään, jolloin palautettavalle verolle maksettaisiin myös korkoa.

Veroviranomaisen olisi toimitettava ja oikaistava verotus vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana syyttäjä olisi nostanut syytteen. Useimmissa tilanteissa tämä määräaika riittäisi siihen, että verorikosasia ehdittäisiin myös ratkaista kärjäoikeudessa. Mahdollista kuitenkin olisi, että syntyisi asetelma, jossa verovelvollista koskevan verorikosasian käsittely voisi olla vireillä kärjäoikeudessa tai muutoksenhakuasiana esimerkiksi hovioikeudessa samanaikaisesti kuin verotusta koskeva päätös olisi jo tehty ja myös siihen olisi haettu oikaisuvaatimuksella muutosta. Tällöin verotusta koskeva muutoksenhaku käsiteltäisiin yleensä vasta sen jälkeen, kun verorikosasia on lainvoimaisesti ratkaistu. Veroviranomainen voisi tässä yhteydessä kieltää hallinnolliseen päätöksentekoon perustuvan verosaatavan ulosoton tai määrätä sen keskeytettäväksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain nojalla.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että rikosperusteinen verotuksen toimittaminen ja oikaisu voidaan kohdistaa oikeushenkilöön silloin, kun 1 momentissa tarkoitetusta rikoksesta syytetään oikeushenkilön puolesta toiminutta luonnollista henkilöä. Kysymys voisi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa osakeyhtiön puolesta toiminutta, sen hallintoon kuuluvaa luonnollista henkilöä syytetään veropetoksesta. Tällöin verotuksen toimittaminen ja oikaisu olisi mahdollista kohdistaa osakeyhtiöön.

86 §. Verotuksen toimittamista ja oikaisua koskevia erityisiä säännöksiä. Pykälässä säädettäisiin, milloin verotus katsottaisiin toimitetuksi tai oikaisu tehdyksi määräajassa. Säännös vastaisi verotusmenettelylain 57 §:n 2 momenttia.

11 luku. Veron maksaminen ja veronkanto

87 §. Veronkantalain soveltaminen. Pykälässä säädettäisiin veronkantalain soveltamisesta. Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevan autoverolain 66 §:ää, mutta asiasisältöä sekä sanamuotoa tarkistettaisiin ja täydennettäisiin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin veronkantalain soveltamisesta autoveron veronkantoon ja perintään. Lähtökohtaisesti sovellettaisiin veronkantalain säännöksiä, jollei autoverolaissa toisin säädettäisi. Pykälän 2 momentin mukaan siinä mainitut veronkantalain säädökset, joissa viitataan Verohallintoon ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikköön, koskisivat myös Liikenne- ja viestintävirastoa ja Liikenne- ja viestintäviraston veroasiameistä, jollei toisin säädettäisi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, mitä veronkantolain säännöksiä hakemuksesta palautettavaan autoveroon sovellettaisiin. Autoveroa voidaan palauttaa hakemuksesta muulle kuin verovelvolliselle. Tällaiseen palautukseen sovellettaisiin samoja veronkantolain säännöksiä kuin veronkantolaissa tarkoitettuun palautukseen. Tämä tarkoittaisi, että hakemuksesta palautettavaan autoveroon sovellettaisiin esimerkiksi palautuksen käyttämistä, säilyttämistä ja maksamista koskevia veronkantolain säännöksiä. Lisäksi sovellettaisiin palautettavalle määrälle maksettavaa hyvityskorkoa koskevia säännöksiä ja palautuksen vanhentumista koskevia säännöksiä. Hakemukseen perustuvan palautuksen käyttö merkittäisiin veronkantolaissa tarkoitettuun palautuksen hakijalle muodostettavaan yhteenvedon. Hakemukseen perustuvan palautuksen kantomenettelyssä tapahtuneisiin virheisiin sovellettaisiin virheen korjaamista koskevia veronkantolain säännöksiä. Verovelvollista koskevien veronkantolain säännösten soveltaminen palautuksen hakijaan tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että hakemukseen perustuvaa palautusta käytettäisiin hakijan eräänntyneiden verojen, Verohallinnon muiden saatavien ja muun viranomaisen saatavan suorituksiksi. Palautusta voitaisiin käyttää myös sellaisten muiden verojen suorituksiksi, joista hakija olisi vastuussa. Palautuksen hakija voisi myös vaatia esimerkiksi sellaisen kantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamista, joka koskee hakemuksesta palautettavaa autoveroa. Palautuksen hakijalla olisi muutoksenhakuoikeus veronkantolain nojalla annettuun päätökseen, joka koskee hakemuksesta palautettavaa autoveroa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin veronkantolain verovelvollista koskevien säännösten soveltamisesta rekisteröityyn autoveroilmoittajaan silloin, kun rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan autoveron verovelvollisen sijasta. Tämä säännös olisi tarpeen, koska veronkantolaissa verovelvollisella tarkoitetaan sekä verovelvollista että veron suorittamiseen velvollista. Säännöksessä määrättäisiin, että silloin, kun rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan autoveron verovelvollisen sijasta, verovelvollista koskevia veronkantolain säännöksiä sovelletaan rekisteröityyn autoveroilmoittajaan eikä verovelvolliseen.

88 §. Erityisiä säännöksiä Liikenne- ja viestintäviraston veronkannosta. Pykälässä säädettäisiin Liikenne- ja viestintävirastoa koskevista poikkeuksista veronkantolain soveltamiseen. Liikenne- ja viestintäviraston suorittama autoveroa koskeva veronkanto ja perintä on Verohallinnon toimittamaan veronkantoon ja perintään nähden pienimuotoista. Koska veronkantolaki koskee lähtökohtaisesti Verohallinnon veronkantoa ja perintää, lakiin sisältyy eräiltä osin menettelyitä, jotka eivät ole tarkoituksenmukaisia Liikenne- ja viestintäviraston veronkannossa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin poissulkevasti ne lainkohdat, joita Liikenne- ja viestintävirasto ei soveltaisi. Säännökset koskisivat muun muassa Verohallinnon soveltamaa maksujen kohdistamista, palautuksia koskevia erityissäännöksiä, Verohallinnon veronkannon yhteenvedon koskevia säännöksiä, muutoksenhakua ja kansainvälisten verovarojen siirtämistä koskevia säännöksiä.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin veronkantolakia tarkentavia säännöksiä, jotka koskevat Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaa verotusta. Liikenne- ja viestintäviraston määräämä autovero on 2 momentin mukaan maksettava Liikenne- ja viestintäviraston maksun yhteydessä ilmoittamia tietoja noudattaen. Maksun yhteydessä ilmoitettavilla tiedoilla tarkoitettaisiin tässä yhteydessä Liikenne- ja viestintäviraston antamaa viitenumeroa, jota käyttäen maksu on suoritettava ja jonka avulla viranomainen kohdistaa maksun oikealle ajoneuvolle ja verovelvolliselle. Pykälän 3 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi myöntää vapautuksen määräämillään ehdoilla. Tarkennus olisi tarpeen Liikenne- ja viestintäviraston verotustehtävien takia.

Veronkantolaissa säädetään Verohallinnon soveltama käyttäjärjestys maksuille ja palautuksille. Koska Liikenne- ja viestintäviraston osalta kyseessä on kuitenkin muu kuin Verohallinnon suo-

rittama veronkanto ja perintä, säädettäisiin autoverolaissa sitä koskeva poikkeussäännös. Pykälän 4 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston määräämä autoveron maksu ja palautus käytetään ensi sijassa Liikenne- ja viestintäviraston määräämän autoveron suorituksiksi. Sen jälkeen maksu tai palautus voidaan käyttää ensin muiden Liikenne- ja viestintäviraston verosaatavien suorituksiksi ja lopulta muiden valtion verosaatavien suorituksiksi. Jos tällaisia verosaatavia ei ole, maksu tai palautus voidaan palauttaa verovelvolliselle tämän pyynnöstä.

Pykälän 5 momentin mukaan Liikenne- ja viestintäviraston veronkannon ja perinnän päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan autoverolain säännöksiä muutoksenhausta. Näin ollen Liikenne- ja viestintäviraston veronkantoa ja perintää koskevaan päätökseen muutosta haetaan Liikenne- ja viestintävirastolta.

89 §. Viivästyskorko eräissä tilanteissa. Pykälässä säädettäisiin erityissäännökset viivästyskorosta. Muutoin viivästyskorkoon sovellettaisiin veronkantolakia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että viivästyskorkoa olisi suoritettava autoverolle myös silloin, kun veroviranomainen toimittaa verotuksen sillä perusteella, että liikennerekisterissä tai käytössä on ajoneuvo, josta ei ole annettu autoveroilmoitusta tai autoveroilmoitus on annettu säädetyn määräajan jälkeen ja veron määrääminen on tämän johdosta viivästynyt. Viivästyskorko laskettaisiin näissä tilanteissa viivekorkolaissa säädettävällä tavalla. Liikenne- ja viestintäviraston toimittaessa verotuksen viivästyskorko lasketaan siitä hetkestä alkaen, kun tieto veroperusteen muutoksesta on tullut veroviranomaisen tietoon. Viivästyskorkoa olisi siis suoritettava eräissä tilanteissa myös verotuspäätöksellä määrättyä eräpäivää edeltävältä ajalta. Korotonta maksuaikaa ei siten saisi toimimalla veroilmoituksen antamista koskevien säännösten vastaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että viivästyskorkoa on määrättävä suoritettavaksi autoverolle myös silloin, kun autovero määrätään sillä perusteella, että vero on jäänyt kokonaan tai osittain määräämättä tai sitä on palautettu liikaa sen johdosta, että verovelvollinen on antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan. Viivästyskorko laskettaisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisesti.

Ehdotettavassa autoverolaissa ei enää säädettäisi eräpäivän jälkeen maksamatta olevalle autoverolle suoritettavasta viivästyskorosta, koska autoveroon sovellettaisiin veronkantolain 14 §:ää, jonka mukaan viivästyskorkoa on maksettava eräpäivän jälkeen suoritettulle verolle. Veronkantolain 14 § sisältää lisäksi informatiivisen säännöksen siitä, että viivästyskoron laskemisesta säädetään viivekorkolaissa.

90 §. Käyttökielto. Pykälässä säädettäisiin ajoneuvon käyttökiellosta, josta säädetään voimassa olevan autoverolain 63 §:ssä. Pykälän sisältö vastaisi voimassa olevan autoverolain 63 §:n 2 momenttia, mutta siihen tehtäisiin eräitä tarkennuksia.

Jatkossa veroviranomaisen harkinnassa olisi, käytetäänkö autoverosaatavan turvaamistoimena ajoneuvon määräämistä käyttökieltoon. Tämä olisi muutos nykytilaan, sillä voimassa olevan säännöksen mukaan ajoneuvon käyttäminen on aina kiellettyä, jos veroa ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä. Käyttökieltoon määrääminen tapahtuisi jatkossa veroviranomaisen suorittaman kokonaisharkinnan perusteella. Veroviranomainen voisi myös määrätä käyttökiellon päättymään, jos ajoneuvon käytön kieltäminen ei olisi enää tarpeen autoverosaatavan turvaamiseksi. Veroviranomainen voisi jatkossakin pyytää käytön estämiseen virka-apua Tullilta ja poliisilta. Pykälään tarkennettaisiin valvontaviranomaista koskeva oikeus estää käyttökiellossa olevan ajoneuvon käyttö, jos ajoneuvo kuljettajineen tavataan liikenteessä esimerkiksi liikennevalvonnan yhteydessä.

Kuten nykyisinkin käyttökielto päättyisi, kun vero olisi suoritettu. Suorittaja voisi olla verovelvollinen tai joku muu. Viranomaisen määräämä käyttökielto olisi voimassa, vaikka veroa ei säädettyjen määräaikaisten kulumisen vuoksi voitaisi enää periä. Sääntely olisi jatkossakin tarpeellinen sen estämiseksi, että ajoneuvo vapautuisi automaattisesti käyttökiellosta, kun autoverosaatava vanhentuisi. Jos autovero olisi vanhentunut ja käyttökieltoon määrätty ajoneuvo olisi siirtynyt vilpittömässä mielessä olevalle taholle, veroviranomainen voisi 3 momentin nojalla hakemuksesta poistaa käyttökiellon. Sääntely vastaisi voimassa olevan autoverolain 52 §:n sääntelyä käyttökiellon peruuttamisesta.

Voimassa olevan autoverolain 63 §:n 1 ja 3 momentin säännöksiä ei ehdoteta sisällytettäväksi uuteen autoverolakiin. Autoveroon sovellettaisiin jatkossa veronkantolain 41 §:n säännöksiä perintäkeinoista. Veronkantolaissa ei ole enää niin sanottua ulosottopakkoa, vaan veroviranomainen selvittää verovelvollisen maksukykyä ja tarkoituksenmukaista perintäkeinoa ennen perintätoimiin ryhtymistä. Veroviranomainen voi ulosottoimien perittäväksi lähettämisen sijasta ryhtyä esimerkiksi maksujärjestelyyn. Siten voimassa olevan autoverolain 63 §:n 1 momentissa olevalle sääntelylle ei ole enää tarvetta. Myöskään voimassa olevan autoverolain 63 §:n 3 momentissa oleville säännöksille ei olisi tarvetta, koska vastaavaan lopputulokseen päästään soveltamalla ajoneuvon käytön estämistä ja ulosottoperintää koskevia säännöksiä. Mainitussa lainkohdassa säädetään ajokieltoon määrätyn ajoneuvon ottamisesta veroviranomaisen tai valvontaviranomaisen haltuun ja tällaisen ajoneuvon myymisestä huutokaupalla. Ajokieltoon määrätyn ajoneuvon haltuun ottamista ja huutokaupalla myymistä koskevia säännöksiä ei ole käytännössä sovellettu haltuunotosta aiheutuvien käytännön ongelmien vuoksi.

91 §. Hyvityskorko. Hyvityskorosta säädettäisiin pääosin kuten voimassa olevan autoverolain 65 §:ssä, mutta pykälään tehtäisiin tarkennuksia. Pykälän *1 momenttia* muutettaisiin siten, että hyvityskorkoa maksettaisiin palautettavalle autoverolle muutoksenhaun tai viranomaisen tekemän oikaisun johdosta takaisin maksettavan veron lisäksi myös silloin, kun palautus perustuu palautushakemukseen. Vientipalautukselle maksettavaa korkoa koskeva *2 momentti* säilyisi vastaavana kuin nykytilassa. Voimassa olevan autoverolain 65 §:n 3 momenttia ei ehdoteta sisällytettäväksi uudistettavaan autoverolakiin, koska hyvityskoron laskemiseen sovellettaisiin veronkantolain 38 §:n säännöksiä.

12 luku. Seuraamusmaksut

92 §. Veronkorotus. Pykälässä säädettäisiin veronkorotuksen määräämisestä. Ehdotettu veronkorotussäännös olisi voimassa olevaa veronkorotussäännöstä kaavamaisempi ja sisältäisi vähemmän viranomaisharkintaa. Säännös vastaisi asiasisällöltään osin verotusmenettelylain 32 §:ää.

Pykälän *1 momentin* mukaan veronkorotusta määrättäisiin pykälässä säädetysti ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnillä tarkoitettaisiin ensinnäkin veroilmoituksen tai siihen liittyvän tiedon tai asiakirjan antamista puutteellisenä tai virheellisenä taikka tällaisen ilmoituksen, tiedon tai asiakirjan antamatta jättämistä. Laiminlyönti voisi olla esimerkiksi ajoneuvon päästötietojen ilmoittamista virheellisinä tai tarkastuksen yhteydessä Verohallinnon pyytämien selvitysten toimittamatta jättämistä. Toiseksi Verohallinto määräisi veronkorotuksen myös, jos 27 §:ssä tai 29 §:ssä säädetty palautuksen hakija ilmoittaa hakemuksessaan virheellisiä tai puutteellisia tietoja. Veronkorotusta voitaisiin määrätä myös silloin, kun verotusta oikaistaisiin verovelvollisen vahingoksi, jos ilmoittamisvelvollisuus on laiminlyöty. Veronkorotusta voitaisiin määrätä ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta myös silloin, kun tehtäisiin täydentävä verotuspäätös.

Säännös olisi viranomaista velvoittava siten, että veronkorotus olisi määrättävä, jos ilmoittamisvelvollisuus on laiminlyöty. Tämä olisi muutos nykytilaan, jossa viranomaisella on harkintavaltaa veronkorotuksen määräämisen ja määrättävän veronkorotuksen suuruuden suhteen. Veronkorotus määrättäisiin tyypillisesti silloin, kun veroviranomainen määrää veroa verovelvollisen vahingoksi poikkeamalla annetusta veroilmoituksesta tai oikaisemalla toimitettua verotusta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin veronkorotuksen määräämättä jättämisestä, jos verovelvollinen olisi jättänyt ilmoittamatta verovelvollisen hyväksi vaikuttavan tiedon. Veronkorotus voitaisiin kuitenkin määrätä tässäkin tapauksessa, jos toiminta olisi toistuvaa tai sen voidaan katsoa osoittavan ilmeistä piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista.

Pykälän 3 momentin mukaan veronkorotus jätettäisiin määräämättä myös, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy. Laiminlyöntiä pidettäisiin lähtökohtaisesti vähäisenä, jos sen taloudellinen merkitys on vähäinen. Vaikka laiminlyönti olisi yksittäin tarkasteltuna vähäinen, sitä ei pidettäisi vähäisenä, jos verovelvollisen laiminlyönnit ovat toistuvia. Veroilmoituksen antamista koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä ei kuitenkaan pidettäisi 3 momentissa tarkoitettuna vähäisenä laiminlyöntinä. Pätevänä syynä laiminlyönnille pidettäisiin muun muassa sairastumista tai ylivoimaista estettä. Verovelvollisen tulisi esittää veroviranomaiselle selvitys kykenemättömyydestä täyttää ilmoittamisvelvollisuus. Ilmoittamisvelvollisuus tulisi kuitenkin täyttää mahdollisimman nopeasti esteen lakattua, jotta veronkorotus voitaisiin jättää määräämättä. Pykälän 3 momentin mukaan veronkorotus voitaisiin jättää määräämättä lisäksi silloin, jos veronkorotuksen määrääminen olisi 93 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Ehdotetussa momentissa on kysymys tilanteista, joissa asia on luottamuksensuojasäännöksessä tarkoitettulla tavalla tulkinnanvarainen tai epäselvä tai perustason mukainen veronkorotus on muusta erityisestä syystä kohtuuton. Tämä tulkinta vastaisi muun muassa verotusmenettelylaissa säädettyä.

93 §. Veronkorotuksen määrä. Pykälässä säädettäisiin veronkorotuksen määrästä, joka laskettaisiin jatkossa lisääntyneen veron määrästä koko veron määrän sijaan. Säännös vastaisi asiassällöltään osittain verotusmenettelylain 32 a §:ää. Jos veroviranomainen määräisi veronkorotuksen 27 tai 29 §:ssä säädetyn palautuksen hakijan ilmoittamien virheellisten tai puutteellisten tietojen johdosta, verolla tarkoitettaisiin perusteetta haetun palautuksen määrää.

Pykälän 1 momentin mukaan veronkorotuksen perustaso olisi 10 prosenttia lisääntyneen veron määrästä. Pykälän 2 momentin mukaan veronkorotus olisi vähintään 15 ja enintään 50 prosenttia lisääntyneen veron määrästä, jos ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti on toistuvaa tai verovelvollisen toiminta osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista. Veronkorotuksen määrä harkittaisiin näissä tilanteissa tapauskohtaisten olosuhteiden perusteella. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä määrättäisiin yleensä 1 momentissa tarkoitettun perustason mukainen veronkorotus. Tarkoituksena olisi, että 2 momentin mukainen ankarampi veronkorotus määrättäisiin vain vakavimpien laiminlyöntien perusteella. Perustason mukainen veronkorotus määrättäisiin esimerkiksi niissä tapauksissa, joissa laiminlyönti on sinänsä euro-määräisesti suuri, mutta tapaukseen ei liity toistuvuutta eikä verovelvollisen toiminta osoita ilmeistä piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin arvioverotuksessa määrättävästä 25 prosentin veronkorotuksesta. Jos puuttuva veroilmoitus annetaan arvioverotusta koskevan päätöksen tekemisen jälkeen, veroviranomainen voisi kumota arvioverotuksen ja toimittaa verotuksen uudelleen. Tällöin veronkorotus laskettaisiin arvioverotuksen kumoamisen jälkeen vahvistetusta lisätyn veron määrästä. Veronkorotus määrättäisiin lähtökohtaisesti 1 momentin nojalla eli veronkorotuksen perustason mukaisena, jollei veroilmoituksen antamatta jättäminen olisi toistuvaa tai osoittaisi ilmeistä piittaamattomuutta

Pykälän 4 momentin mukaan veronkorotusta määrättäisiin 5 prosenttia lisääntyneen veron määrästä, jos kysymyksessä oleva asia on tulkinnanvarainen tai epäselvä. Asian tulkinnanvaraisuudella tai epäselvyydellä tarkoitettaisiin samaa kuin verotusmenettelylain luottamuksensuojaa koskevan säännöksen soveltamiskäytännössä on näillä käsitteillä tarkoitettu. Veronkorotuksen määräämisen kannalta merkitsevää olisi asian laatu eli sen objektiivinen tulkinnanvaraisuus tai epäselvyys. Veronkorotus määrättäisiin 4 momentin perusteella myös silloin, kun 1 momentin mukainen veronkorotus on muusta erityisestä syystä kohtuuton. Erityisiä syitä voisivat olla verovelvollisen olosuhteisiin liittyvät seikat, joiden johdosta ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntiä tai erehdystä verosäännöksistä voitaisiin pitää vähemmän moitittavana. Tällaisia seikkoja voisivat olla esimerkiksi verovelvollisen terveydentila ja kokemattomuus veroasioissa. Jos virhe johtuisi verovelvollisen asianhoitajasta tai kirjanpitäjältä, ei 4 momenttia kuitenkaan voitaisi tällaisessa tilanteessa soveltaa. Pykälän 1 momentissa säädetyn perustason mukainen veronkorotus voisi myös olla kohtuuton, jos kyseessä esimerkiksi olisi tahaton ja olosuhteisiin nähden vähäinen virhe. Veronkorotusta ei pidettäisi erityisestä syystä kohtuuttomana pelkästään sen johdosta, että lisätyn veron suuren määrän johdosta myös veronkorotuksen euromäärä on suuri.

Pykälän 5 momentin mukaan veronkorotus olisi 2 prosenttia lisätyn veron määrästä, jos verovelvollinen oma-aloitteisesti vaatii virheen korjaamista verotuspäätöksen tekemisen jälkeen. Säännös koskisi kaikkia laiminlyöntejä ja virheitä. Verovelvollisen olisi esitettävä veroviranomaiselle vaatimus virheen korjaamisesta ennen kuin hän on tullut tietoiseksi veron määräämiseksi aloitetusta viranomaisen valvontatoimesta. Kyse ei olisi laiminlyönnin oma-aloitteisesta korjaamisesta esimerkiksi silloin, kun verovelvollinen vaatii verotuksessa olevan virheen korjaamista vasta saatuaan asiaa koskevan selvityspyynnön tai tiedon tulevasta verotarkastuksesta. Puuttuvan veroilmoituksen antaminen arvioverotuksen toimittamisen jälkeen ei myöskään olisi tässä säännöksessä tarkoitettu oma-aloitteinen virheen korjaaminen. Veronkorotuksen määrääminen 5 momentin perusteella edellyttäisi lisäksi, että verovelvollinen on täyttänyt selvittämismääränsä. Veronkorotusta ei voitaisi määrätä 5 momentin mukaisena esimerkiksi silloin, jos verovelvollinen ei ole määräajassa esittänyt veroviranomaisen asian käsittelyä varten pyytämää lisätietoa, selvityksiä tai tositteita. Jos verovelvollinen ei täyttäisi selvittämismääränsä, veronkorotus määrättäisiin normaalisti kyseiseen virheeseen ja laiminlyöntiin soveltuvan veronkorotussäännöksen perusteella.

Verovelvollinen ilmoittaisi verotuspäätöksen tekemisen jälkeen verotuksessa olevasta virheestä oikaisuvaatimuksella. Jos vaatimus koskisi aiemmin ilmoittamatta jätettyä verotukseen vaikuttavaa uutta tietoa, asiassa tehtäisiin 73 §:ssä tarkoitettu täydentävä verotuspäätös. Veron ja veronkorotuksen lisäksi verovelvollisen maksettavaksi määrättäisiin tällöin viivästyskorko niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin veronkorotuksen vähimmäismäärästä. Veronkorotus olisi vähintään 75 euroa. Autoverojaksosa koskevalta veroilmoitukselta määrättävä veronkorotus olisi vähintään 300 euroa. Autoverojaksolla tarkoitettaisiin rekisteröidyn autoveroilmoittajan veroilmoittamisen jaksoa. Maksun vähimmäismäärän mitoituksessa on huomioitu rekisteröityjen autoveroilmoittajien toiminnan luonne, ja siksi autoverojaksolta määrättävä maksu olisi suurempi. Vähimmäiskorotus voisi tulla määrättäväksi, jos lisääntyneen veron määrästä laskettava veronkorotus jäisi alle vähimmäiskorotuksen määrän. Jos lisääntyneestä verosta laskettavia prosenttiperusteisia veronkorotuksia määrättäisiin samalla päätöksellä useampia, veronkorotusten yhteenlaskettua määrää verrattaisiin vähimmäiskorotukseen ja veronkorotuksena määrättäisiin vähimmäiskorotus, jos yhteenlaskettu määrä olisi vähimmäiskorotusta pienempi tai yhtä suuri kuin vähimmäiskorotus. Vähimmäiskorotus voisi tulla myös määrättäväksi tilanteissa, joissa veron määrää ei lisääntyisi tai lisääntyneen veron määrää ei voitaisi selkeästi laskea, mutta il-

moittamisvelvollisuuden laiminlyöntiä ei voida pitää vähäisenä. Vähimmäiskorotus olisi mahdollista määrätä myös, jos verovelvollinen ei täytä ilmoittamisvelvollisuuteen kuuluvaa velvollisuutta antaa tiedot ja selvitykset veroviranomaisen määräämällä lomakkeella tai velvollisuuttaan antaa veroviranomaisen pyytämät lisätiedot ja selvitykset.

Jos veroilmoitukseen liittyisi useampia virheitä ja laiminlyöntejä, veronkorotuksen määräämisen edellytykset ja sovellettava veronkorotussäännös harkittaisiin kunkin virheen ja laiminlyönnin osalta erikseen. Verotuspäätöksessä eri virheiden ja laiminlyöntien perusteella määrättyjen veronkorotusten yhteismäärä ilmaistaisiin yhtenä veronkorotuksena.

94 §. Myöhästymismaksu. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusi myöhästymismaksua koskeva sääntely. Pykälä vastaisi pääosin asiasisällöltään verotusmenettelylain 33 §:ää.

Pykälän *1 momentin* mukaan myöhästymismaksu määrättäisiin, kun verovelvollinen ei ole täyttänyt veroilmoitusta koskevaa ilmoittamisvelvollisuuttaan säädettyssä määräajassa, mutta korjaa laiminlyöntinsä oma-aloitteisesti ennen verotuspäätöksen tekemistä. Lisäksi myöhästymismaksu määrättäisiin, jos verovelvollinen antaa veroilmoituksen säädetyn määräajan jälkeen ennen verotuspäätöksen muodostamista. Laiminlyönnin oma-aloitteisella korjaamisella tarkoitettaisiin sitä, että verovelvollinen ilmoittaa oikeat tiedot ennen kuin verovelvollinen on tullut tietoiseksi veron määräämiseksi aloitetusta viranomaisen valvontatoimesta. Laiminlyönnin korjaaminen ei olisi oma-aloitteista esimerkiksi silloin, kun verovelvollinen korjaa veroilmoituksessa olevan virheellisen tiedon vasta saatuaan asiaa koskevan selvityspyynnön tai tiedon tulevasta verotarkastuksesta. Näissä tilanteissa määrättäisiin veronkorotus. Sen sijaan myöhästymismaksu määrättäisiin, jos veroilmoitus annetaan vasta Verohallinnon kehotuksen jälkeen.

Pykälän *1 momentissa* tarkennettaisiin kuitenkin, ettei myöhästymismaksua kuitenkaan määrättäisi veronkorotuksen sijasta, jos verovelvollinen ottaa ajoneuvon verolliseen käyttöön antamatta lainkaan käyttöönottoilmoitusta. Näissä tilanteissa veroilmoitusta koskevan ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä määrättäisiin aina veronkorotus, koska verovelvollisen toiminta osoittaa lähtökohtaisesti ilmeistä piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista ja myöhästymismaksun määrääminen veronkorotuksen sijasta ei olisi perusteltua. Lisäksi käyttöönottoilmoituksen antamisen laiminlyönnistä voitaisiin määrätä 95 §:ssä säädetty laiminlyöntimaksu.

Pykälän *2 momentin* mukaan verovelvolliselle ei määrättäisi myöhästymismaksua yksinomaan sen johdosta, että verovelvollinen on jättänyt veroilmoituksessaan ilmoittamatta verotuksessa verovelvollisen hyväksi vaikuttavan tiedon. Myöhästymismaksu voitaisiin kuitenkin määrätä, jos verovelvollisen hyväksi vaikuttavien tietojen myöhässä ilmoittaminen on toistuvaa tai sen voidaan katsoa osoittavan verovelvollisen piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista. Tästä olisi kysymys esimerkiksi silloin, kun rekisteröity autoveroilmoittaja ilmoittaa ilman pätevää syytä verotukseen vaikuttavan tiedon autoverojaksosta toiseen veroilmoituksen antamiselle säädetyn määräpäivän jälkeen.

Myöhästymismaksu voitaisiin jättää määräämättä myös, jos veroilmoituksen antaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy. Verovelvollisesta riippumattomina syinä voitaisiin pitää esimerkiksi yleisen tietoverkon toimintahäiriötä tai muuta vastaavaa syytä. Myös veroviranomaisen sähköisen asiointipalvelun toimintahäiriötä voitaisiin pitää säännöksessä tarkoitettuna verovelvollisesta riippumattomana syynä. Laiminlyönnin vähäisyyttä arvioitaisiin laiminlyöntiin liittyvän veron määrän perusteella, jos laiminlyönti kohdistuu veroon. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntiä voitaisiin pitää lähtökohtaisesti vähäisenä, jos se on taloudelliselta merkitykseltään vähäinen. Veroilmoituksen antamista koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä ei

pidettäisi momentissa tarkoitettuna vähäisenä laiminlyöntinä, vaikka veroilmoituksella ilmoitettavan veron määrä olisi vähäinen. Laiminlyöntiä voitaisiin pitää vähäisenä myös, jos myöhästymisen kesto olisi lyhytaikainen. Laiminlyöntiä ei kuitenkaan pidettäisi edellä mainituissa tilanteissa vähäisenä, jos se on luonteeltaan toistuvaa. Pätevänä syynä pidettäisiin muun muassa sairastumista tai ylivoimaista estettä. Verovelvollisen tulisi esittää Verohallinnolle selvitys kykenemättömyydestä täyttää ilmoittamisvelvollisuus. Ilmoittamisvelvollisuus tulisi kuitenkin täyttää mahdollisimman nopeasti esteen lakattua, jotta myöhästymismaksu voitaisiin jättää määräämättä. Erityisenä syynä voitaisiin pitää esimerkiksi verovelvollisen vahingossa tekemää lasku-, kirjoitus- tai ilmaisuerehdystä.

Pykälän 3 momentin mukaan myöhästymismaksu määrättäisiin veroilmoituskohtaisesti. Verovelvolliselle määrättäisiin kultakin veroilmoitukselta vain yksi myöhästymismaksu, vaikka verovelvollisella olisi useita laiminlyöntejä, kuten useampia myöhässä ilmoitettuja tietoja. Momentissa säädettäisiin kiinteät määrät myöhästymismaksulle. Myöhästymismaksu olisi 50 euroa. Autoverojaksoa koskevalta veroilmoitukselta määrättävä myöhästymismaksu olisi kuitenkin 200 euroa. Autoverojaksolla tarkoitettaisiin rekisteröidyn autoveroilmoittajan veroilmoittamisen jaksoa. Maksun kiinteän määrän mitoituksessa on huomioitu rekisteröityjen autoveroilmoittajien toiminnan luonne, ja siksi autoverojaksolta määrättävä maksu olisi suurempi.

Pykälän 4 momentin mukaan verovelvolliselle olisi varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen myöhästymismaksun määräämistä, jos se on erityisistä syistä tarpeen. Säätely poikkeaisi hallintoasian käsittelyä koskevasta yleisestä sääntelystä. Koska myöhästymismaksun määräytymisperusteeseen ei yleensä sisältyisi veroviranomaisen tapauskohtaista harkintaa ja myöhästymismaksun laskentatapa on kaavamainen, kuulemiseen ei pääsääntöisesti olisi tarvetta verovelvollisen oikeuksien turvaamiseksi. Verovelvollista kuultaisiin kuitenkin esimerkiksi silloin, jos ilmoituksen saapumisajankohdasta olisi epäselvyyttä.

Pykälän 5 momentin mukaan myöhästymismaksua ei voisi vähentää menona tuloverotuksessa.

95 §. Laiminlyöntimaksu. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusi säännös laiminlyöntimaksusta. Laiminlyöntimaksu korvaisi autoverorikkomusta ja virhemaksua koskevat säännökset siltä osin kuin nykyisissä säännöksissä tarkoitettujen velvollisuuksien laiminlyönneistä ei tulisi jatkossa määrättäväksi myöhästymismaksua, veronkorotusta tai verotusmenettelylaissa säädettyä laiminlyöntimaksua. Laiminlyöntimaksu kohdistettaisiin muun muassa sellaisiin laiminlyönnteihin, joihin ei liity veron ilmoittamisvelvollisuutta tai joissa veron ilmoittamisvelvollisuus voi olla tulkinnanvarainen. Lisäksi laiminlyöntimaksu määrättäisiin jatkossa veroilmoituksen peruuttamisesta tai jos Verohallinto peruuttaa veroilmoituksen 56 §:ssä säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa laiminlyöntimaksu korvaisi voimassa olevan lain mukaisen seuraamuksen.

Autoverolain mukaisen velvollisuutensa laiminlyönyttä kuultaisiin ennen laiminlyöntimaksun määräämistä. Laiminlyöntimaksua koskevan päätöksen muutoksenhaku-aika olisi 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista tai valtion oikeudenvälvojan osalta päätöksen tekemisestä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin laiminlyöntimaksusta, joka määrättäisiin ilman, että veroviranomainen kehottaisi ensin korjaamaan laiminlyönnin. Tässä säännöksessä tarkoitettut velvollisuudet ja laiminlyönnit olisivat luonteeltaan sellaisia, ettei niitä olisi mahdollista tehokkaasti täyttää viranomaisen kehotuksesta tai sellaisia, että laiminlyöntimaksun määrääminen vasta viranomaisen kehotuksen jälkeen heikentäisi laiminlyöntimaksun tehokkuutta ohjauskeinona. Verottoman käytön ilmoittamisvelvollisuus on esimerkiksi säädetty käyttötilanteisiin, jotta ajoneuvojen verotonta käyttöä ja verottoman käytön edellytyksiä olisi mahdollista valvoa. Ilman kehotusta määrättävä seuraamusmaksu olisi perusteltu näissä tilanteissa, koska muussa tapauksessa ilmoituksen antamatta jättämisestä ei olisi käytännössä mitään seuraamusta niissä

tilanteissa, joissa laiminlyönti kohdistuisi pelkästään ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntiin muttei johtaisi ajoneuvon verottamiseen. Laiminlyöntimaksun enimmäismäärä vastaisi nykyisen virhemaksun enimmäismäärää. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin, jos laissa säädetty velvollisuus jätetään asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti täyttämättä joko osittain tai kokonaan. Laiminlyöntimaksua määrättäessä olisi otettava huomioon laiminlyönnin vakavuus ja mahdollinen vaikutus kolmansiin osapuoliin.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin laiminlyöntimaksusta, joka määrättäisiin, jos ajoneuvosta on annettu veroilmoitus, mutta ajoneuvoa ei kuitenkaan rekisteröitäisi liikennerekisteriin ja veroilmoitus tämän vuoksi peruutetaan. Laiminlyöntimaksu korvaisi näissä tilanteissa voimassa olevan lain 43 §:n 2 momentissa säädetyn maksun, joka vastaa suuruudeltaan ennakkoratkaisuhakemuksen maksua eli 200 euroa. Siten laiminlyöntimaksun enimmäismäärä voisi olla nykyistä olennaisesti korkeampi. Jatkossa laiminlyöntimaksu määrättäisiin myös siinä tapauksessa, että verotuksen toimittaminen olisi vielä kesken. Verotuksen toimittaminen käynnistyy jo veroilmoituksen antamisesta, jolloin seuraamusmaksu olisi johdonmukaista kohdistaa myös tilanteisiin, joissa veroilmoitus peruutetaan myös ennen verotuspäätöksen antamista.

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa viitattaisiin säädettyyn ilmoittamisvelvollisuuteen, joka liittyy 32 §:ssä tarkoitettujen määräaikaisen vuokrasopimuksen muutosten ilmoittamiseen, 43 §:ssä tarkoitettuun ajoneuvon luovuttamisesta ilmoittamiseen, 53 §:ssä tarkoitettua käyttöönottoilmoituksen antamiseen ja 57 §:ssä tarkoitettuun verottoman käytön ilmoituksen antamiseen. Momentin 3 kohdassa tarkoitettaisiin sellaisen selvittämisen velvollisuuden laiminlyöntiä, joka koskee edellisen kohdan ilmoittamisvelvollisuuksia eli sellaisia ilmoittamisvelvollisuuksia, jotka eivät liity veroilmoituksella annettaviin tietoihin tai 27 ja 29 §:ssä säädettyihin palautushakemuksiin. Momentin 4 kohdassa viitattaisiin ajoneuvon katsastajan velvollisuuteen tarkastaa määräaikaikatsastusta suorittaessaan, että ajoneuvo ei ole autoveron laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin laiminlyöntimaksusta, joka korvaisi nykyisen autoverorikkomuksen perusteella määrätyn sakkorangaistuksen. Lisäksi tässä säädettävä laiminlyöntimaksu korvaisi virhemaksun niissä tapauksissa, joissa olisi tarkoituksenmukaista, että veroviranomainen kehottaisi velvollisuuden täyttämiseen. Laiminlyöntimaksu määrättäisiin, jos laissa säädetty velvollisuus jätetään veroviranomaisen kehoituksesta huolimatta asianmukaisesti ja oikea-aikaisesti täyttämättä joko osittain tai kokonaan. Tämän momentin mukaisen laiminlyöntimaksun enimmäismäärä vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä laiminlyöntimaksun enimmäismäärää. Laiminlyöntimaksua määrättäessä olisi otettava huomioon laiminlyönnin vakavuus ja mahdollinen vaikutus kolmansiin osapuoliin.

Pykälän 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettaisiin 48 §:ssä tarkoitettua rekisteröintiä koskevaa ilmoittamisvelvollisuutta. Rekisteröintiä koskeva velvollisuus kattaa toiminnan muutos- ja lopettamisilmoitusten antamisen. Momentin 2 kohdassa viitattaisiin verotusta koskevaan kirjanpito-velvollisuuteen, verotusta koskevaan muistiinpanovelvollisuuteen ja velvollisuuteen pitää ajopäiväkirjaa. Verotusta koskeva kirjanpito-velvollisuus on kirjanpitolaissa säädettyyn kirjanpito-velvollisuuteen nähden verotusta koskeva lisävelvoite. Siten laiminlyöntimaksun määrääminen verotusta koskevan kirjanpito-velvollisuuden laiminlyönnistä ei estäisi kirjanpitorikosta koskevan syytteen tutkimista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin laiminlyöntimaksun määräämättä jättämisestä. Laiminlyöntimaksu olisi jätettävä määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy. Laiminlyönnin vähäisyyttä arvioitaisiin tapauskohtaisesti olosuhteiden perusteella. Päteviä syitä olisivat esimerkiksi sairastuminen tai ylivoimainen este.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että laiminlyöntimaksu ei olisi tuloverotuksessa vähennyskelpoinen meno. Säännös vastaisi verotusmenettelylain 22 a §:n 6 momenttia.

13 luku. Muutoksenhaku

96 §. Oikeus muutoksenhakuun. Pykälässä säädettäisiin oikeudesta muutoksenhakuun, jonka sisältöön tai laajuuteen ei ehdoteta muutosta.

Verovelvollisen ja rekisteröidyn autoveroilmoittajan muutoksenhakuoikeudesta säädettäisiin 1 momentissa. Jos rekisteröity autoveroilmoittaja olisi vastuussa veron ilmoittamisesta ja velvollinen suorittamaan veron verovelvollisen sijasta, muutoksenhakuoikeus olisi ainoastaan rekisteröidyllä autoveroilmoittajalla. Niissä tapauksissa, joissa veroa ei saada perityksi rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta ja omistaja tai haltija olisi velvollinen suorittamaan veron 7 §:n 2 momentissa mainituin rajoituksin, hänellä olisi tällöin myös oikeus käyttää verovelvollisen oikeussuojakeinoja. Tämä vastaisi nykytilaa. Verotukseen saisi lisäksi hakea muutosta muikin veron suorittamisesta vastuussa oleva.

Pykälän 2 momentin mukaan muuhun autoverolain nojalla annettuun päätökseen muutosta saisi hakea se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun välittömästi vaikuttaa. Muulla kuin verotuspäätöksellä tarkoitettaisiin 26 §:n 5 momentissa tarkoitettua päätöstä oikeudesta vammaan perusteella myönnettävään palautukseen, 33 §:ssä tarkoitettua vakiuista asuinpaikkaa koskevaa päätöstä, 35 §:ssä tarkoitettua päätöstä ajoneuvon verottoman käytön määrääjän pidentämisestä, 50 §:ssä tarkoitettua rekisteröintiä koskevaa päätöstä, 51 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuudesta annettavaa päätöstä, 56 §:ssä tarkoitettua autoveroilmoituksen peruuttamista koskevaa päätöstä, 78 §:ssä tarkoitettua ajoneuvon käytön eston määräämistä koskevaa päätöstä, 90 §:ssä tarkoitettua ajoneuvon käyttökiellon määräämistä koskevaa päätöstä, 95 §:n nojalla määrättyä laiminlyöntimaksua koskevaa päätöstä ja 115 §:n nojalla määrättyä sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevaa laiminlyöntimaksua koskevaa päätöstä. Lisäksi tiedonantovelvollinen voisi hakea muutosta Verohallinnon päätökseen, joka koskee velvollisuutta antaa 14 luvussa tarkoitettuja tietoja.

Lisäksi 2 momentin perusteella veron palauttamista koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta palautuksen hakija. Veron palauttamista koskevalla päätöksellä tarkoitettaisiin 27 §:ssä tarkoitettuihin palauttamishakemuksiin ja 29 §:ssä tarkoitettuun vientipalautushakemukseen annettua päätöstä.

Pykälän 3 momentin mukaan lain 45 §:ssä tarkoitettulla valtion oikeudenvälvoijalla olisi oikeus hakea muutosta.

97 §. Oikaisuvaatimus. Pykälässä säädettäisiin oikaisuvaatimuksesta ja viranomaisesta, jolle se osoitettaisiin.

Pykälän 1 momentin mukaan Verohallinnon tekemään päätökseen muutosta olisi haettava verotuksen oikaisulautakunnalta. Jos Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt päätöksen, muutosta haettaisiin Liikenne- ja viestintävirastolta. Muutosta haettaisiin kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Muutosta ei voisi hakea, jos asia olisi valitukseen annettulla päätöksellä jo ratkaistu.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, ettei ajoneuvon omistaja tai osamaksukaupassa haltija saisi vaatia 11 §:ssä tarkoitettua pakettiautojen alennettua autoveroa tai 23 §:ssä säädettävää pelastusauton, ambulanssin, eläinlääkintäauton, ruumisauton, matkailuauton ja yli 6 000 kilogramman M₁-luokan auton, 24 §:ssä tarkoitettujen ulkomaisen edustuston ja sen henkilöstön ajoneuvon taikka 25 §:ssä tarkoitettua taksin autoverovapautta enää oikaisuvaatimuksella. Vaatimus

tulisi näin ollen esittää joko veroilmoituksella tai 27 §:ssä säädetysti palautushakemuksella 6 kuukauden kuluessa siitä, kun ajoneuvo on merkitty rekisteriin ensimmäistä kertaa.

Pykälän 3 *momentin* mukaan oikaisuvaatimus olisi toimitettava määräajassa veroviranomaiselle eli Verohallinnolle tai Liikenne- ja viestintävirastolle sen mukaisesti, kumpi on toimittanut verotuksen.

Pykälän 4 *momentin* mukaan vaatimus olisi käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Tällä varmistettaisiin oikaisuvaatimusten viivytyksetön käsittely verotusta koskevassa oikaisuvaatimusmenettelyssä. Menettely vastaisi nykyistä oikaisuvaatimusmenettelyä koskevaa sääntelyä.

98 §. Oikaisuvaatimuksen määräaika. Pykälässä säädettäisiin oikaisuvaatimuksen määräajasta. Verotuspäätökseen ja veron palauttamista koskevaan päätökseen muutosta olisi 1 *momentin* mukaan haettava kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Oikaisuvaatimus voitaisiin kuitenkin aina tehdä 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Muihin kuin verotuspäätöksiin ja veron palauttamista koskeviin päätöksiin muutosta haettaisiin 2 *momentin* mukaan 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Pykälän 3 *momentin* mukaan valtion oikeudenvälvojan määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle olisi 60 päivää päätöksen tekemisestä. Menettely vastaisi nykyistä oikaisuvaatimusmenettelyä koskevaa sääntelyä.

99 §. Oikaisuviranomainen. Pykälässä säädettäisiin oikaisuviranomaisista. Pykälän 1 *momentin* mukaan verotuksen oikaisulautakunta ratkaisisi Verohallinnon päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset. Verohallinto voisi kuitenkin ratkaista oikaisuvaatimuksen silloin, kun esitetty vaatimus hyväksytään, jos muutoksenhakijana on muu kuin Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin toimivallasta arvioverotuksen kumoamispäätöksen tekemiseen. Menettely koskisi sekä veroilmoituksen antamatta jättämisestä että ilmoituksen epäluotettavuudesta johtuvia arvioverotuksia. Säännös ei olisi velvoittava, vaan uusi veroilmoitus voitaisiin käsitellä oikaisuvaatimuksena verotuksen oikaisulautakunnassa. Pääsääntöisesti uudesta veroilmoituksesta johtuvan verotuksen kumoamispäätöksen tekisi kuitenkin Verohallinto, minkä jälkeen Verohallinto toimittaisi verotuksen uudelleen. Tähän päätökseen olisi mahdollista hakea muutosta oikaisuvaatimuksella verotuksen oikaisulautakunnalta.

Pykälän 3 *momentin* mukaan Liikenne- ja viestintävirasto ratkaisisi jatkossakin ne oikaisuvaatimukset, jotka on tehty Liikenne- ja viestintäviraston tekemistä päätöksistä.

100 §. Muutoksenhaku ennakkoratkaisuun. Pykälässä säädettäisiin ennakkoratkaisun muutoksenhakumenettelystä voimassa olevaa autoverolakia vastaavasti. Pykälän 1 *momentin* mukaan ensivaiheessa muutosta haettaisiin valittamalla hallinto-oikeuteen. Jos veroviranomainen on päättänyt olla antamatta ennakkoratkaisua, tällaiseen päätökseen ei saisi hakea muutosta. Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin hallinto-oikeudesta, jolle valitus osoitetaan. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi alkuperäisen veroviranomaisen päätöksen tekohetken mukaan. Tämä vastaisi vallitsevaa muutoksenhakukäytäntöä. Pykälän 3 *momentissa* säädetään valitusajasta. Päätös voitaisiin antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona siten kuin verotusmenettelylain 26 c §:ssä säädettäisiin.

101 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälässä säädettäisiin muutoksenhakumenettelystä oikaisuvaatimusta koskevaan päätökseen. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin hallinto-oikeudesta, jolle valitus osoitetaan. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi alkuperäisen veroviranomaisen päätöksen tekohetken mukaan, joten kotikunta tai kotipaikka sinä ajankohtana, jona

oikaisulautakunnan päätös tehdään, ei olisi merkityksellinen. Tämä vastaisi voimassa olevaa muutoksenhakukäytäntöä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hallinto-oikeuteen tehtävän valituksen määräajasta. Valitusta koskeva määräaika lyhenisi merkittävästi nykyisestä valitusajasta ja muuttuisi vastaamaan verotusmenettelylaissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä valituksen määräaika. Valitukselle säädetty määräaika olisi siten jatkossa sama kaikissa Verohallinnon kantamissa veroissa. Samalla määräaika muuttuisi vastaamaan paremmin yleistä valitusaikaa, joka on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan valitusaika laskettaisiin päätöksentekohetkestä alkaen.

Päätös voitaisiin antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona siten kuin verotusmenettelylain 26 c §:ssä säädettäisiin.

102 §. Valtion oikeudenvälvojan ja verovelvollisen kuuleminen valitusta käsiteltäessä. Pykälässä säädettäisiin nykytilaa vastaavasti valtion oikeudenvälvojan ja verovelvollisen kuulemisesta valitusta käsiteltäessä. Verovelvollisella tarkoitettaisiin tässä pykälässä myös muuta 96 § momentissa tarkoitettua muutoksenhakuun oikeutettua.

103 §. Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 71 §:ää vastaavasti valituksesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

104 §. Ennakkopäätösvalitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälässä säädettäisiin autoverotuksessa uudesta ennakkopäätösvalituksesta. Ennakkopäätösvalituksella tarkoitetaan veroprosessin osapuolten poikkeuksellisesti suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle tekemää valitusta verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä. Menettelyn soveltaminen edellyttäisi sitä, että oikaisuvaatimuksen ratkaisisi verotuksen oikaisulautakunta. Menettelyä ei siten sovellettaisi sellaisiin oikaisuvaatimusmenettelyssä tehtyihin päätöksiin, jotka Verohallinto tai Liikenne- ja viestintävirasto on ratkaissut. Jos verotuksen oikaisulautakunta käsitelisi asian ja hyväksyisi oikaisuvaatimuksen kokonaisuudessaan, myös tästä päätöksestä tehtyyn valitukseen soveltuisi ehdotettu ennakkopäätösvalitusta koskeva sääntely. Ennakkopäätösvalituksen tekeminen edellyttäisi korkeimman hallinto-oikeuden myöntämää ennakkopäätösvalitusta koskevaa valituslupaa. Käytännössä tällaiset tilanteet olisivat harvinaisia. Ehdotettu menettely vastaisi verotusmenettelylain sääntelyä ennakkopäätösvalituksesta ja olisi siten yhtenäinen muun Verohallinnon toimittaman verotuksen kanssa. Pykälässä säädettäisiin, että ennakkopäätösvalitusta koskevassa menettelyssä noudatettaisiin verotusmenettelylain 71 a—71 d §:n säännöksiä.

105 §. Oikaisulautakunnan päätökseen liitettävä valitusosoitus. Pykälässä säädettäisiin oikaisulautakunnan päätökseen liitettävästä valitusosoituksesta ja sen sisällöstä. Pykälässä säädettäisiin myös, että valitusosoituksessa olisi selostettava ennakkopäätösvalitusta koskeva menettely pääpiirteittäin, jotta varmistettaisiin, että ennakkopäätösvalitusta koskevan lupahakemuksen tekijä tietäisi ja ymmärtäisi menettelyn luonteen ja suostumuksen antaja tietäisi ja ymmärtäisi suostumuksen merkityksen.

106 §. Muutosperusteen vahvistaminen. Pykälässä säädettäisiin muutosperusteen vahvistamisesta. Vahvistamiseen sovellettaisiin, mitä verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ssä säädetään.

107 §. Äänestys. Pykälässä säädettäisiin, miten asia ratkaistaisiin verotuksen oikaisulautakunnassa, hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa äänestäen. Päätökseksi tulisi tällöin se mielipide, jota useampi on kannattanut. Jos äänet jakautuisivat tasan, päätökseksi tulisi se mielipide, joka olisi verovelvolliselle edullisempi. Jollei tällaista perustetta voitaisi soveltaa,

päätökseksi tulisi se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Säännös vastaisi muun muassa verotusmenettelylain 74 §:ää.

108 §. Seurannaismuutos. Pykälässä säädettäisiin seurannaismuutoksesta, joka olisi autoverotuksessa uusi muutokseen liittyvä menettely. Verotuksella tarkoitettaisiin sekä verotuksen toimittamista että hakemuksesta palautettavan veron palautusta. Menettely vastaisi periaatteiltaan verotusmenettelylain seurannaismuutosta koskevaa sääntelyä.

Pykälän *1 momentin* mukaan seurannaismuutos voitaisiin tehdä veroviranomaisen tekemän verotuksen oikaisua koskevan päätöksen, muutoksenhakuviranomaisen tekemän päätöksen tai täydentävän verotuspäätöksen perusteella. Seurannaismuutos voitaisiin tehdä tilanteissa, joissa verotuspäätöstä on muutettu siten, että se vaikuttaa suoraan ja ilman erillistä harkintaa toiseen ajoneuvokohtaiseen verotukseen, toiseen autoverojaksoa koskevaan verotukseen, toisen verovelvollisen verotukseen tai hakemuksesta palautettavaan autoveroon. Seurannaismuutos voitaisiin tehdä myös esimerkiksi silloin, jos vientipalautusta tai vamma perusteella myönnettävää palautusta koskevaa päätöstä muutetaan siten, että se vaikuttaa suoraan ja ilman erillistä harkintaa toiseen vientipalautukseen tai vamma perusteella myönnettävään palautukseen. Jos esimerkiksi rekisteröidyn autoveroilmoittajan oikaisuvaatimuksen perusteella on muutettu sellaisen ajoneuvon verotusta, jossa on myönnetty palautus vamma perusteella, Verohallinto muuttaa tällöin myös palautuksen vastaamaan sitä määrää, joka voidaan palauttaa ajoneuvon uuden veron määrän perusteella.

Verohallinto tekisi seurannaismuutoksen myös silloin, jos Liikenne- ja viestintävirasto on muuttanut toimittamaansa verotusta siten, että se vaikuttaa suoraan Verohallinnon tekemään palautushakemusta koskevaan päätökseen. Liikenne- ja viestintävirasto tekisi vastaavasti seurannaismuutoksen silloin, kun Verohallinto olisi muuttanut verotusta tai palautushakemusta koskevaa päätöstä siten, että se vaikuttaisi suoraan ja ilman erillistä harkintaa Liikenne- ja viestintäviraston toimittamaan verotukseen.

Veroviranomainen voisi muuttaa saman tai toisen verovelvollisen verotusta tai palautusta muutosta vastaavasti. Seurannaismuutos voisi aiheuttaa muutoksen sekä verovelvollisen eduksi että vahingoksi. Seurannaismuutos voitaisiin tehdä, vaikka verotuksen oikaisun määräajat olisivat päättyneet.

Pykälän *2 momentin* mukaan seurannaismuutos voitaisiin jättää tekemättä, jos muutoksen tekeminen olisi erityisestä syystä kohtuutonta. Säännös vastaisi muiden verolajien vakiintunutta verotuskäytäntöä.

109 §. Erityisiä säännöksiä muutoksenhausta ja muutoksenhaun johdosta tehtävistä muutoksista. Pykälässä säädettäisiin verotuksen muuttamisesta muutoksenhaun johdosta. Verovelvollinen ja muu verosta vastuussa oleva olisi muutoksenhausta huolimatta velvollinen maksamaan määrätyn veron, sen viivästysseuraamuksen tai muun seuraamuksen. Pykälässä säädettäisiin lisäksi niistä muutoksista, jotka Verohallinnon on tehtävä muutoksenhakuviranomaisen päätöksen johdosta.

110 §. Muutosten toteuttaminen. Pykälässä säädettäisiin, miten muutokset toteutettaisiin. Ehdotettu sääntely olisi asiasisällöllisesti vastaava kuin verotusmenettelylain 78 §.

Pykälän *1 momentissa* tarkoitetuissa tilanteissa muutokset toteutettaisiin teknisesti kuten verotuksen oikaisu. Säännös vastaisi autoverotuksen nykyistä käytäntöä. Päätöksiin haettaisiin muutosta siten kuin muutoksenhausta verotuksen oikaisua koskevaan päätökseen säädetään. Jos esimerkiksi uudelleen toimitettua verotusta koskeva päätös olisi tehty myöhemmin kuin kolmen

vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, eli muutoksenhaun määräajan päättymisen jälkeen, verovelvollisen olisi haettava muutosta päätökseen 60 päivän kuluessa uudelleen toimitettua verotusta koskevan päätöksen tiedoksisaannista. Jos verovelvollinen katsoo, että verotukseen tehdyn muutoksen olisi tullut vaikuttaa hänen verotukseensa seurannaismuutoksena, hän voisi saattaa asian Verohallinnossa vireille muutoksenhausta säädettyjen määräaikojen estämättä. Verohallinnon asiassa tekemään päätökseen haettaisiin muutosta samalla tavoin kuin verotuspäätökseen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin täytäntöönpanon keskeytyksestä ja keskeytysmääräyksestä. Koska uudelleenkäsittely toteutettaisiin siten kuin verotuksen oikaisusta säädetään, verotuksen kumoamisen johdosta mahdollisesti tehtyä ulosmittausta ei peruutettaisi. Tämän vuoksi olisi tarpeen säätää, että näissä tilanteissa veroviranomaisen tulisi oma-aloitteisesti määrätä täytäntöönpano keskeytettäväksi. Uudelleen toimitettavassa verotuksessa ratkaistaisiin oikea veron määrä ja veron perintätoimet jatkuisivat sen jälkeen. Lähtökohtaisesti keskeytysmääräys olisi tehtävä. Keskeytysmääräys voitaisiin kuitenkin jättää tekemättä, jos siihen olisi erityisiä syitä, kuten juuri vanhenemassa oleva vero. Keskeyttämismääräys olisi tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun muutoksenhakuviranomaisen päätös olisi annettu veroviranomaiselle tiedoksi. Keskeytysmääräykseen sovellettaisiin muutoin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettua lakia.

Pykälän 3 momentissa säädetyksi muutos verotukseen voitaisiin siten tehdä esimerkiksi silloinkin, kun verotuksen oikaisulle laissa säädetty määräaika on päättynyt.

111 §. Perustevalitus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan autoverolain 70 §:n 4 momenttia vastaavasti perustevalituksen kiellosta.

112 §. Oikeudenkäyntikulut. Autoverolakiin ehdotetaan lisättäväksi oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva pykälä, jonka mukaan oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 luvun säännöksiä. Autoverolain mukaisten oikaisuvaatimusten käsittelyyn verotuksen oikaisulautakunnassa ja Liikenne- ja viestintävirastossa sovelletaan kuitenkin hallintolakia, eivätkä oikaisuvaatimusvaiheessa syntyneet kulut tulisi korvattavaksi. Säännös vastaisi sanamuodoltaan verotusmenettelylain vastaavia säännöksiä.

14 luku. Tietojenanto

113 §. Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin sivullisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta. Yleisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitetaan sivullisen velvollisuutta antaa veroviranomaiselle kehotuksesta tietoja verotusta varten, ja se kattaa sekä sivullisen että viranomaisen yleisen tiedonantovelvollisuuden.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin pääosin voimassa olevan autoveroverolain 11 g §:ää vastaavasti maahantuojan ja valmistajan velvollisuudesta antaa Verohallinnolle tiedot uusien ajoneuvojen pyyntihinnoista. Lisäksi säädettäisiin vastaava velvollisuus maahantuojan tai valmistajan edustajalle, jos tämä ilmoittaa maahantuojan tai valmistajan puolesta uusia autoja myytäväksi Suomessa. Käytännössä edustajalla tarkoitettaisiin esimerkiksi jälleenmyyjää. Uusien ajoneuvojen veroilmoitusmenettelyyn ehdotettujen muutosten johdosta uusien ajoneuvojen verotusarvojen vahvistaminen kaupallisten nimikkeiden avulla erillisessä menettelyssä ei olisi tarpeellista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta antaa Verohallinnolle tietoja käytettyjen ajoneuvojen myynti-ilmoituksista. Velvollisuus koskisi ajoneuvojen myynti-ilmoituksia liike-

toiminnan muodossa sähköisesti julkaisevaa toimijaa. Käytetyn ajoneuvon veron määrä perustuu ajoneuvon yleiseen verolliseen vähittäismyyntiarvoon, joka lasketaan hinnasta, jolla samantaisia ajoneuvoja yleisesti ilmoitetaan myytäväksi Suomen ajoneuvomarkkinoilla. Jotta Verohallinto voi toimittaa käytettyjen ajoneuvojen verotuksen laissa säädetyllä tavalla, se tarvitsee kattavat tiedot ajoneuvojen hinnoista Suomessa. Hintatietojen saanti voidaan turvata parhaiten säätämällä myynti-ilmoituksia julkaiseville sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.

Pykälän 3 momentti vastaisi voimassa olevan autoverolain 79 §:n 1 momenttia. Pykälän 4 momentissa viitattaisiin verotusmenettelylain säännökseen viranomaisen yleisestä tiedonantovelvollisuudesta. Kyseisen säännöksen mukaan muun muassa liikenteen palveluista annetun lain 216 §:ssä tarkoitetun rekisterinpitäjän on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tieliikenteeseen liittyvät liikenneasioiden rekisteriin tallennetut tiedot. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin veroviranomaiselle valtuus antaa tarkempia määräyksiä sekä rajoittaa tiedonantovelvollisuutta tilanteissa, joiden merkitys verovalvonnan kannalta on vähäinen.

114 §. Sivullisen erityinen tiedonantovelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin sivullisen erityisestä tiedonantovelvollisuudesta. Sivullisen erityisellä tiedonantovelvollisuudella tarkoitettaisiin sivullisen tai viranomaisen velvollisuutta antaa veroviranomaiselle käsiteltävänä olevassa yksittäisessä asiassa toista verovelvollista koskevia tietoja. Tällöin tiedot annettaisiin veroviranomaisen kehotuksesta. Sivullisen olisi annettava tieto, jos tieto saattaa olla verotusta tai muutoksenhakua koskevan asian käsittelyä varten tarpeen. Tiedon tarpeen ratkaisisi veroviranomainen, ei tiedon antamiseen velvollinen taho.

Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan autoverolain 83 §:ää, jota täsmennettäisiin siten, että se vastaisi pääosin verotusmenettelylain 19 §:n säännöstä. Näin ollen veroviranomaisen pyyntö olisi jatkossa yksilöitävä esimerkiksi nimen tai muun vastaavan yksilöinnin, kuten ajoneuvon valmistenumeron perusteella. Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevan autoverolain 81 §:n 3 momenttia elinkeinonharjoittajien erityisestä tiedonantovelvollisuudesta. Säännökseen tarkennettaisiin, että jokaisen elinkeinonharjoittajan erityinen tiedonantovelvollisuus koskee ajoneuvojen ostojen ja myyntien lisäksi ajoneuvojen myynti-ilmoituksia ja pyyntihintoja. Samalla säännöksen sanamuotoa yhtenäistettäisiin vastaamaan muita sivullisen erityistä tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Tullin velvollisuudesta antaa tietoja Verohallinnon kehotuksesta. Säännös vastaisi voimassa olevan autoverolain 87 a §:n 2 momenttia. Nykyinen veroviranomaisen oikeus saada tietoja pyynnöstä muuttuisi kuitenkin Tullin velvollisuudeksi antaa tietoja veroviranomaisen kehotuksesta. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että viranomaisen erityiseen tiedonantovelvollisuuteen sovellettaisiin lisäksi verotusmenettelylain 20 §:n säännöksiä viranomaisen erityisestä tiedonantovelvollisuudesta. Tiedot tulisi antaa myös Liikenne- ja viestintäviraston kehotuksesta. Voimassa olevan autoverolain 83 §:n 2 momentissa säädetyistä veroviranomaisen oikeudesta tarkastaa tai tarkastuttaa asiakirjoja säädettäisiin jatkossa uuden autoverolain verotarkastusta koskevassa 64 §:ssä.

115 §. Erityisiä säännöksiä sivullisen tiedonantovelvollisuudesta. Pykälässä säädettäisiin tiedonantovelvollisuutta koskevista erityisistä säännöksistä. Pykälä vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 31 §:ää.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, kuka olisi vastuussa tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä. Oikeushenkilön puolesta tiedonantovelvollisuudesta olisivat vastuussa ne henkilöt tai tahot, jotka ovat velvollisia täyttämään ilmoittamisvelvollisuuden. Verotusmenettelyn yhdenmukaisuuden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista soveltaa tiedonantovelvollisuuteen samaa vastuovelvollisuutta kuin ilmoittamisvelvollisuuteen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin verotusmenettelylain vertailutietotarkastusta, tietojen antamista koskevien erityissäännösten sekä laiminlyöntimaksua, tarkastusoikeutta ja tietojen maksullisuutta koskevien säännösten soveltamisesta tässä laissa säädettyyn tiedonantovelvollisuuteen. Verohallintoa koskevat säännökset soveltuisivat myös Liikenne- ja viestintävirastoon.

116 §. Käyttökiellon tarkastaminen katsastuksessa. Pykälässä säädettäisiin katsastuksen suorittajan velvollisuudesta tarkastaa ajoneuvon käyttökielto kuten voimassa olevan autoverolain 79 a §:ssä. Pykälän sanamuotoa tarkistettaisiin. Velvollisuuden laiminlyönnistä määrättäisiin laiminlyöntimaksu.

117 §. Tarkastusoikeus. Pykälässä säädettäisiin viranomaisen oikeudesta tarkastaa ajoneuvo tai määrätä ajoneuvo tarkastettavaksi kuten voimassa olevan autoverolain 80 §:ssä. Pykälään lisättäisiin tarkennus siitä, ettei pykälässä tarkoitettuja tarkistuksia saisi suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa tai paikoissa.

118 §. Tullin tietojenanto. Pykälässä säädettäisiin Tullia koskevista viranomaisen tietojenanto-oikeudesta. Pykälä vastaisi voimassa olevan autoverolain 87 a §:n 1 momenttia. Toisen valvontaviranomaisen eli poliisin osalta tietojenanto-oikeudesta säädetään nykyisin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetussa laissa (616/2019).

15 luku. Erinäiset säännökset

119 §. Sähköinen asiointi ja allekirjoittaminen. Pykälässä säädettäisiin viittaus verotusmenettelylain 93 a §:ään, jossa säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista ja allekirjoittamisesta. Säännös koskisi kaikkea tässä laissa tarkoitettua sähköistä ilmoittamista ja allekirjoittamista.

120 §. Viittaus rikoslakiin. Pykälässä säädettäisiin viittaus rikoslain veropetosta koskeviin säännöksiin kuten nykyisen autoverolain 89 §:n 1 momentissa.

Nykyisen autoverolain 89 §:n 2 momentin mukaista autoverorikkomusta koskevaa sääntelyä ei ehdoteta sisällytettäväksi uuteen autoverolakiin, vaan laiminlyönneistä määrättäisiin jatkossa veronkorotus taikka laiminlyöntimaksu.

16 luku. Voimaantulo

121 §. Voimaantulo. Pykälän 1 momentin mukaan laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2021.

Pykälän 2 momentin mukaan lakia sovellettaisiin ensinnäkin ajoneuvoihin, joita koskeva veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain tultua voimaan. Lakia sovellettaisiin, jos ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan ehdotettavassa laissa tarkoitettuun verolliseen käyttöön lain tultua voimaan taikka jos ajoneuvoa koskeva veroilmoitus annetaan ennen rekisteröintiä ja verollista käyttöönottoa lain tultua voimaan. Lakia sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa käyttöönotettuihin tai rekisteröityihin ajoneuvoihin, jos ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta muutetaan lain tultua voimaan siten, että muutoksen johdosta olisi lain nojalla kannettava veroa. Lisäksi lakia sovellettaisiin ajoneuvoihin, jotka on aikaisemmin verotettu tai olisi tullut ilmoittaa verotettavaksi ja joiden verotuksessa autoveroa on määrätty 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai ajoneuvosta on myönnetty vientipalautus tai vähennys määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella ja ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan uudelleen verolliseen käyttöön Suomessa taikka siitä annetaan veroilmoitus 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Pykälän 2 momentin mukaan lakia sovellettaisiin ajoneuvoon, joka otetaan verottomaan käyttöön Suomessa lain tultua voimaan.

Pykälä 3 *momentin* mukaan lakia sovellettaisiin autoveron palautukseen, jota haetaan lain voimaantulon jälkeen.

122 §. Kumottavat säädökset. Ehdotettavalla lailla kumottaisiin voimassa oleva autoverolaki, jäljempänä *vanha autoverolaki*, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen lukuun ottamatta salassapitoa koskevia 86, 87 ja 88 §:ää. Näin ollen vanhan autoverolain salassapitovelvollisuutta koskevat säännökset jäisivät voimaan.

Ehdotettavalla lailla kumottaisiin myös ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettu asetus (1256/1992).

123 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän 1 *momentin* mukaan autoverotukseen eli autoverotuksen toimittamiseen ja sen muuttamiseen sovellettaisiin pääsääntöisesti niitä vanhan autoverolain säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan, jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ensimmäisen kerran ennen ehdotettavan lain voimaantuloa. Myös verotukseen liittyvien laiminlyöntien seuraamuksiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt enne ehdotettavan lain voimaantuloa. Samoja säännöksiä sovellettaisiin myös veron palauttamiseen hakemuksesta, jos hakemus on tullut vireille ennen lain voimaantuloa. Lisäksi säännöksiä sovellettaisiin muutoksenhakuun, joka koskee ennen lain voimaantuloa tehtyä päätöstä. Säännöstä sovellettaisiin, jollei jäljempänä toisin säädettäisi.

Pykälän 1 *momentin* säännöstä sovellettaisiin esimerkiksi muutosverotukseen, joka oli vireillä Verohallinnossa tai Liikenne- ja viestintävirastossa ehdotettavan lain tullessa voimaan. Muutosverotuksella tarkoitettaisiin esimerkiksi verotuksen oikaisua tai uudelleen toimitettavaa verotusta. Vaikka tällainen asia ratkaistaisiin lain voimaantulon jälkeen, päätös tehtäisiin niiden säännösten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Lisäksi 1 *momentissa* säädetysti veron tai palautuksen määrään vaikuttavat muutokset tehtäisiin niiden säännösten mukaisesti, jotka olivat voimassa lain tullessa voimaan, jos muutoksenhakuviranomaisen muuttaa ennen lain voimaantuloa tehtyä päätöstä.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin muutoksenhausta ja päätöksen tiedoksiannosta lain voimaantulon jälkeen annettuun veroviranomaisen ensiasteen päätökseen, joka koskee ennen lain voimaantuloa syntyneitä veron suorittamisvelvollisuutta tai vireille tullutta veroa koskevaa palautushakemusta. Jos ensiasteen päätös tehdään ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen, muutoksenhakuun ja päätöksen tiedoksiantoon sovellettaisiin ehdotettavan lain säännöksiä kaikissa tapauksissa. Ensiasteen päätöksellä tarkoitettaisiin veroviranomaisen tekemiä päätöksiä, jotka eivät liity muutoksenhakuun. Esimerkiksi ehdotettavan lain voimassaoloaikana tehtyyn verotuksen oikaisua tai uudelleen toimitettavaa verotusta koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta ehdotettavan lain säännösten mukaan, vaikka päätös koskisi ennen lain voimaantuloa syntyneitä veron suorittamisvelvollisuutta.

Pykälän 2 *momentin* siirtymäsäännöstä voidaan havainnollistaa seuraavin esimerkein.

Esimerkki 1. Verohallinto toimittaa vuonna 2021 jälkiverotuksen ja ajoneuvoa koskeva veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt vuonna 2019. Jälkiverotuspäätös tehtäisiin soveltaen vanhan autoverolain säädöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan. Muutosta haettaisiin kuitenkin tämän lain säännösten mukaan.

Esimerkki 2. Verovelvollinen tekee vuonna 2019 annetusta verotuspäätöksestä oikaisuvaatimuksen Verohallinnolle joulukuussa 2020. Verohallinto hyväksyy verovelvollisen oikaisuvaatimuksen tammikuussa 2021. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö hakee valittamalla muutosta oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen. Siirtymäsäännöksen mukaan Verohallinnon päätöksellä tarkoitettaisiin alkuperäistä ensiasteen hallintopäätöstä eikä muutoksenhakuun liittyvää oikaisuvaatimukseen annettua päätöstä, joten muutoksenhakuun sovellettaisiin kaikissa muutoksenhakuasteissa niitä vanhan autoverolain säännöksiä, jotka olivat voimassa lain tullessa voimaan. Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö hakisi muutosta valittamalla vanhan autoverolain mukaisesti 60 päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkentavasti veron suorittamisvelvollisuudesta. Jos ajoneuvoa koskeva käyttöönottoilmoitus annetaan ennen ehdotettavan lain voimaantuloa, mutta veroilmoitus annettaisiin vasta lain voimaantulon jälkeen, veron suorittamisvelvollisuuden katsottaisiin syntyvän ehdotettavan lain mukaisesti veroilmoituksen antamisella.

Pykälän 4 momentti koskisi vanhan autoverolain mukaisen väliaikaisen verottomuuden perusteella Suomessa olevia ajoneuvoja, joita koskeva veroton käyttö on alkanut ennen ehdotettavan lain voimaantuloa. Tällaisen ajoneuvon käyttö katsottaisiin väliaikaisesti verottomaksi vanhan autoverolain säännösten mukaisesti vanhassa autoverolaissa kyseistä verotonta käyttöä koskevan määräajan loppuun saakka. Määräaikaa ei voitaisi kuitenkaan hakemuksesta enää pidentää, vaan ehdotettavaa lakia sovellettaisiin välittömästi määräaikojen päättyessä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että ajoneuvon verotukseen sovellettaisiin ehdotettavan lain säännöksiä, jos ajoneuvoa muutetaan ehdotetun lain tultua voimaan siten, että vanhan autoverolain säännösten nojalla myönnetyn autoveron palautuksen tai vapautuksen tai alennetun veron ehdot taikka edellytykset eivät enää täyty. Lisäksi veroedun saaneen oikeuksien turvaamiseksi momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta vaatia vanhan autoverolain soveltamista. Siten jos vanhan autoverolain säännökset johtaisivat veroedun saaneelle edullisempaan lopputulokseen, verotukseen voitaisiin veroedun saaneen vaatimuksesta soveltaa vanhan autoverolain säännöksiä. Ennakkopalautuksen takaisinperintään sovellettaisiin kuitenkin aina vanhan autoverolain 34 e § 3 momentin säännöksiä.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa palautusperuste vammaan perusteella palautettavaan autoveroon tai vientipalautukseen olisi syntynyt ennen ehdotettavan lain voimaantuloa, mutta hakemus tulisi vireille vasta ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen. Edellä 120 §:ssä säädettyä lain voimaantulon jälkeen vireille tulleeseen hakemukseen sovellettaisiin ehdotettavan lain säännöksiä. Jos hakemus koskee kuitenkin ennen ehdotettavan lain voimaantuloa syntynyttä palautusperustetta, hakijan oikeuksien turvaamiseksi sovellettaisiin kuitenkin vanhan autoverolain säännöksiä niissä tapauksissa, joissa ehdotettavan lain soveltaminen johtaisi palautushakemuksen hylkäämiseen, mutta palautushakemus hyväksyttäisiin, jos siihen sovellettaisiin vanhan autoverolain säännöksiä. Jos vientipalautushakemus tulee vireille ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen ja ajoneuvosta on myönnetty vanhassa autoverolaissa säädetty ennakkopalautus, ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä. Jos ennakkopalautusta olisi maksettu enemmän kuin vientipalautuksena myönnettäisiin, sovellettaisiin ennakkopalautuksen takaisinperintään 5 momentin nojalla vanhan autoverolain 34 e §:n 3 momentin säännöksiä. Pykälän 6 momentin siirtymäsäännöstä voidaan havainnollistaa seuraavalla esimerkillä.

Esimerkki 3. Hakija on ostanut ajoneuvon osamaksukaupalla. Ajoneuvo on ensirekisteröity 1.11.2018 ja hakija on merkitty rekisteriin ajoneuvon haltijaksi. Hakija on merkitty rekisteriin ajoneuvon omistajaksi 1.12.2020. Hakemus veron palauttamiseksi on saapunut Verohallinnolle

4.1.2021. Veron palauttamisen edellytykset täyttyisivät hakijan invaliditeetin osalta, mutta hakemus hylättäisiin myöhässä saapuneena, jos sovellettaisiin tämän lain säännöksiä. Tämän lain voimaantullessa voimassa olleen lain edellytykset veron palauttamiselle täyttyvät ja hakemus on saapunut määräajassa. Autoveron palauttamiseen sovelletaan lain voimaantullessa voimassa olleen lain säännöksiä, koska tämä johtaa hakijalle edullisempaan lopputulokseen.

Pykälän *7 momentin* mukaan vanhan autoverolain nojalla Verohallinnon hyväksymä rekisteröity asiamies siirrettäisiin ehdotettavan lain voimaan tullessa autoveroilmoittajien rekisteriin. Jos autoveroilmoittajien rekisteriin siirretty nykyinen rekisteröity asiamies ei täyttäisi ehdotetun lain mukaisia rekisteröinnin edellytyksiä, sovellettaisiin rekisteristä poistamiseen ehdotettavan lain 49 §:ää.

Pykälän *8 momentissa* säädettäisiin, että Verohallinnon vanhan autoverolain nojalla antamat väliaikaista verotonta käyttöä koskevat luvat jäisivät voimaan niissä mainituilla ehdoilla ehdotettavan lain tullessa voimaan. Kun luvassa mainittu määräaika päättyy tai jos luvassa mainittuja ehtoja ei noudateta, ajoneuvon käytön verollisuuteen sovellettaisiin ehdotetun lain säännöksiä.

Pykälän *9 momentissa* säädettäisiin, että Verohallinnon vanhan autoverolain nojalla ennakkoon antamaa päätöstä autoveron palauttamisesta invaliditeetin perusteella noudatetaan päätöksessä mainituilla ehdoilla. Jos hakija pyytää palautuksen maksamista päätöksessä asetettuun määräaikaan mennessä ja maksamisen edellytykset muutoin täyttyvät, palautus maksetaan, vaikka ajoneuvo olisi ensirekisteröity hakijan omistukseen vasta ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen.

Pykälän *10 momentin* mukaan vanhan autoverolain voimaan jäävässä 86 §:ssä säädettyä salassapitoa sovellettaisiin myös ehdotettavan lain 26 §:ssä tarkoitettuihin asioihin liittyviin asiakirjoihin vastaavasti kuin sitä sovellettaisiin vanhan autoverolain 50 ja 51 §:ssä tarkoitettuihin asioihin liittyviin asiakirjoihin.

Pykälän *11 momentissa* säädettäisiin pidennetty siirtymäaika vanhan autoverolain 43 §:ssä tarkoitettulle veroilmoituksen peruuttamiselle, jos veroilmoitus olisi annettu ennen ehdotettavan lain voimaantuloa. Veroilmoituksen voisi peruuttaa vanhan autoverolain 43 §:ssä säädettyillä edellytyksillä. Peruuttaminen tulisi kuitenkin tehdä yhden vuoden kuluessa ehdotetun lain voimaantulosta eli viimeistään 31.12.2021. Lisäksi momentissa säädettäisiin Verohallinnolle valtuus peruuttaa ennen ehdotetun lain voimaantuloa annettu veroilmoitus omasta aloitteestaan. Valtuus olisi tarpeen tilanteissa, joissa verovelvollinen on ollut passiivinen eikä suorita autoveroa edes maksukehotuksen saatuaan tai joissa verovelvollinen ei rekisteröi ajoneuvoa kohtuullisessa ajassa, vaikka on maksanut autoveron. Verohallinto voisi peruuttaa veroilmoituksen aikaisintaan yhden vuoden kuluttua ehdotetun lain voimaantulon jälkeen sillä edellytyksellä, että ajoneuvoa ei ole rekisteröity liikennerekisteriin yhden vuoden kuluessa veron alkuperäisestä eräpäivästä.

Pykälän *12 momentin* mukaan ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin laiminlyönteihin sovellettaisiin vanhan autoverolain säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien tietojen antamisen laiminlyönteihin sovellettaisiin vanhaa autoverolakia, jos tietoja olisi pyydetty ennen lain voimaantuloa. Jos tietoja olisi pyydetty ehdotettavan lain tultua voimaan, sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovellettaisiin ehdotettavan lain mukaisesti verotusmenettelylakia, vaikka kyse olisi lain voimaantuloa edeltävään aikaan liittyvistä tiedoista.

Pykälän *13 momentissa* säädettäisiin veronkantoa ja perintää koskeva siirtymäsäännös. Autoveron veronkanto ja perintä siirtyisivät vanhasta kantomenettelystä uuteen kantomenettelyyn ja samalla vanhasta tietojärjestelmästä uuteen tietojärjestelmään vasta helmikuun alusta 2021.

Tästä syystä säädettäisiin, että ehdotettavan lain voimaan tullessa voimassa olleita vanhan autoverolain säännöksiä veronkannosta ja perinnästä sovellettaisiin toimitettavassa autoverotuksessa 31.1.2021 saakka. Tämän jälkeen kaikkeen autoveron veronkantoon ja perintään sovellettaisiin ehdotettavan lain ja veronkantolain säännöksiä. Autoveroon sovellettaisiin hyvityskorkoa ja viivästyskorkoa koskevia säännöksiä 1.2.2021 alkaen. Tätä edeltävältä ajalta autoveron palautukselle maksettavaan korkoon sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita vanhan autoverolain säännöksiä palautuskorosta. Viivästysseuraamuksiin sovellettaisiin 31.1.2021 saakka lain voimaan tullessa voimassa olleita vanhan autoverolain säännöksiä viivekorosta ja veronlisäyksestä. Tämän jälkeen sovellettaisiin säännöksiä viivästyskorosta. Siten autoverolle laskettaisiin viivekorkoa ja veronlisäystä 31.1.2021 saakka ja viivästyskorkoa 1.2.2021 alkaen. Helmikuun alusta autoverotukseen sovellettaisiin ehdotettavan lain säännöksiä veronkannosta ja perinnästä, mikä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että autoveroa koskevat veronkantolain 70 §:ssä säädetyt tiedot merkittäisiin ensimmäisen kerran verovelvolliselle helmikuulta 2021 muodostettavaan yhteenvetoon.

Pykälän 14 momentissa säädettäisiin, että lain soveltamisalaan katsottaisiin kuuluvan myös sellainen ajoneuvo, jonka ajoneuvoluokka on merkitty vanhan luokkamerkintätavan mukaisesti tai jolla ei ole lainkaan ajoneuvoluokkaa, jos se teknisiltä ominaisuuksiltaan vastaa ehdotettavan lain 1 §:ssä mainittuja L5e- ja L7e-luokan ajoneuvoa. Säännös olisi tarpeen, koska ehdotettavaan uuteen autoverolakiin ei olisi tarkoituksenmukaista ottaa vanhentuneen lainsäädännön merkintätavan mukaista luokkamerkintää.

Pykälän 15 momentissa säädetyt viittaukset vanhaan autoverolakiin pidettäisiin viittauksina ehdotettavaan lakiin, jollei ehdotettavasti laista muuta johdu.

Liite. Liite ja siihen sisältyvät verotaulukot otettaisiin ehdotettavan autoverolain liitteeksi asiasällöltään samanlaisina kuin ne ovat voimassa olevassa autoverolaissa. Veroprosentit verotaulukoissa 1 ja 1 A vastaisivat viimeisimpiä veroprosenttitaulukoita, joista verotaulukon 1 veroprosentit ovat tulleet voimaan laissa 1481/2015 säädetyksi 1.1.2019 ja verotaulukon 1 A veroprosentit laissa 1365/2018 säädetyksi 1.1.2019.

6.13 Ajoneuvoverolaki

35 §. Vapautus vammaisuuden perusteella. Pykälän viittaus voimassa olevan autoverolain 51 §:ään muutettaisiin viittaukseksi uuden autoverolain säädöskokoelmanumeroon ja 26 §:ään.

6.14 Ajoneuvolaki

10 §. Auto. Pykälän 4 momentin viittaus voimassa olevaan autoverolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuden autoverolain säädöskokoelmanumeroon.

65 a §. Ennakkoilmoituksen tekijä. Pykälän 1 momentin 2 kohdan viittaus voimassa olevan autoverolain 39 §:ään muutettaisiin viittaukseksi uuden autoverolain 46 §:ään.

6.15 Hallinto-oikeuslaki

12 a §. Hallinto-oikeuden kokoonpano eräissä asioissa. Pykälän viittaus voimassa olevaan autoverolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuden autoverolain säädöskokoelmanumeroon.

6.16 Ennakkoperintälaki

25 §. Ennakkoperintärekisteri. Pykälään lisättäisiin uusi *4 momentti*, jossa säädettäisiin ennakkoperintärekisterin käyttötarkoituksesta. Ennakkoperintärekisteri otettiin käyttöön vuoden 1995 alusta. Hallituksen esityksen (HE 126/1994 vp) mukaan ennakkoperintärekisteriä ja ennakkoperintää koskevien muiden muutosten tavoitteena oli ennakkoperinnän ennustettavuuden ja yhdenmukaisuuden parantaminen sekä työn teettäjän suojaaminen ennakoimattomilta seurauksilta. Tavoitteena oli lisäksi edistää ennakkoverojen ja lopullisten verojen oikea-aikaista ja -määräistä kertymistä sekä parantaa veroviranomaisten tiedonsaantia ja verovalvontaa. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että ennakkoperintärekisterin käyttötarkoituksena olisi parantaa suorituksen maksajan oikeusturvaa ja tehostaa verojen kertymistä.

26 §. Ennakkoperintärekisteristä poistaminen. Pykälän *3 momenttiin* lisättäisiin uusi *3 kohta*, jossa säädettäisiin siitä, että ennakkoperintärekisteristä voidaan poistaa tai siihen jättää merkitsemättä se, joka on määrätty liiketoimintakieltoon. Rekisteriin merkitsemättä voitaisiin jättää tai rekisteristä voitaisiin poistaa sellainen toimija, jonka voidaan olettaa laiminlyöväen velvollisuutensa myös verotuksessa. Liiketoimintakielton perusteet voivat olla kuitenkin monenlaisia. Esimerkiksi liiketoimintakielto voidaan määrätä alaikäisen parituksen tai törkeän parituksen vuoksi.

Pykälän *3 momenttiin* lisättäisiin uusi *4 kohta*, jossa säädettäisiin siitä, että ennakkoperintärekisteristä voidaan poistaa tai siihen jättää merkitsemättä yhteisö tai yhtymä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakieltoon. Johtohenkilönä pidettäisiin esimerkiksi hallituksen jäsentä tai toimitusjohtajaa taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa olevaa, samoin kuin sitä, joka tosiasiallisesti johtaa yhteisön tai säätiön taikka ulkomaisen sivuliikkeen toimintaa taikka hoitaa sen hallintoa.

29 §. Ennakkoperintärekisterin tietojen säilytysaika. Lakiin lisättävässä pykälässä säädettäisiin ennakkoperintärekisterin tietojen säilytysajasta. Säilytysajaksi ehdotetaan 12 vuotta siitä lukien, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä. Ehdotetussa säilytysajassa on otettu huomioon tuloverotusta koskeva muutoksenhakuaja sekä verotuksen oikaisun määräajat. Pisimmillään verotusta voidaan oikaista verotusmenettelylain 56 c §:n tarkoittamassa määräajassa. Säännöksessä ehdotetaan, että yksittäistapauksessa tietoja voitaisiin säilyttää myös tämän jälkeen, jos kyseisessä asiassa olisi vireillä verotuksen muuttaminen tai muutoksenhaku.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Aiemmin määrätty liiketoimintakielto voisi olla perusteena ennakkoperintärekisteristä poistamiselle tai siihen merkitsemättä jättämiselle, kun poisto tai merkitsemättä jättäminen tehtäisiin lain voimaan tultua.

6.17 Laki verotusmenettelystä

14 §. Verotarkastus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi *4 momentti*, jonka mukaan toisen viranomaisen edustaja voisi asiantuntijana avustaa verotarkastuksessa. Säännös vastaisi asiassällöltään valmisteverotuslain nykyistä 96 §:n säännöstä, jonka mukaan tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Kyse olisi nimenomaisesti siitä, että toisen viranomaisen edustaja tulisi avustamaan Verohallinnon verotarkastajaa tämän tehtävässä. Toisen viranomaisen asiantuntija-apu saattaisi olla välttämätöntä esimerkiksi tontinrajoja tai varaston arvoa määritettäessä. Valmisteverotuslain säännös kumottaisiin ja vastaava säännös lisättäisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin ja uuteen autoverolakiin, joten toisen viranomaisen asiantuntijan apu verotarkastuksessa olisi jatkossa mahdollista kaikkien Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien verojen osalta. Nykyinen *4 momentti*, jossa säädetään valtioneuvoston oikeudesta antaa tarkempia säännöksiä, siirtyisi *5 momentiksi*.

6.18 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä

1 §. Lain soveltamisala. Pykälässä säädetään lain soveltamisalasta. Pykälän *1 momenttiin*, jossa säädetään, missä laeissa säädettyjen verojen ja maksujen verotusmenettelyyn ja muutoksenhaakuun lakia sovelletaan, lisättäisiin valmisteverotuslaki ja valmisteverolait. Lain soveltamisalaan lisättäviä valmisteverolakeja olisivat polttoaineverolaki, sähköverolaki, virvoitusjuomaverolaki, alkoholiverolaki, juomapakkausverolaki, tupakkaverolaki, jäteverolaki ja öljysuojarahastosta annettu laki.

2 §. Määritelmät. Pykälässä säädetään laissa käytettävissä määritelmistä. Säännös vastaisi muilta osin nykytilaa, mutta pykälän *4 kohtaan*, jossa määritellään verovelvollinen, lisättäisiin viittaus 1 §:ään lisättäväksi ehdotettujen valmisteverolakien mukaisessa verotuksessa verovelvollisiin.

Lisäksi pykälään lisättäisiin uusi *6 kohta*, jossa määriteltäisiin valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollinen. Valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisilla tarkoitettaisiin ensinnäkin valmisteveroluvan haltijoita eli valtuutettuja varastonpitäjiä, rekisteröityjä vastaanottajia ja veroedustajia. Lisäksi sillä tarkoitettaisiin niitä, jotka ovat rekisteröidyt verovelvollisiksi asianomaisen valmisteverolain säännöksen perusteella. Näitä ovat sähköverolaissa tarkoitettut verkonhaltijat, sähköntuottajat, sähkön pientuottajat, polttoturpeen ja maakaasun käyttäjät, maakaasuverkonhaltijat ja maakaasun rekisteröidyt käyttäjät. Myös jäteverolaissa tarkoitettut kaatopaikan pitäjät ja polttoaineverolaissa tarkoitettut biopolttoöljyn valmistajat ovat verovelvollisiksi rekisteröityjä.

Pykälään lisättäisiin myös uusi *7 kohta*, jossa määriteltäisiin valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollinen. Sillä tarkoitettaisiin kaikkia muita valmisteverovelvollisia paitsi säännöllisesti verovelvollisia. Satunnaisesti verovelvollinen olisi esimerkiksi sellainen tuoteita toisesta jäsenvaltiosta vastaanottava verovelvollinen, jolla ei ole valmisteverolupaa.

11 §. Verokausi. Pykälää muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyisi 7 momentiksi. Pykälän 1 momentin mukaan verokausi on kalenterikuukausi, jollei muissa momenteissa säädetä toisin. Uudessa *5 momentissa* säädettäisiin kaatopaikanpitäjän jäteverotuksessa sovellettavasta verokaudesta, joka olisi neljänneskalenterivuosi kuten nykyisin. Uudessa *6 momentissa* säädettäisiin nykytilaa vastaavasti, että sähkön pientuottajan verokausi olisi sähköverotuksessa kalenterivuosi. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että se kattaisi viittauksen myös uuteen 5 ja 6 momenttiin.

17 §. Veroilmoituksen määräpäivä. Pykälän *2 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen on ilmoitettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 12 päivänä.

Valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollinen antaisi veroilmoituksen yleensä 1 momentin mukaisessa määräajassa. Pykälään lisättävässä uudessa 4 momentissa säädettäisiin veroilmoituksen antamisen määräajasta tilanteesta, jossa valmisteverotuksessa satunnaisella verovelvollisella olisi samassa valmisteverossa myös säännöllistä toimintaa. Ehdotuksen mukaan ilmoittamisen määräaika määräytyisi tällöin kokonaisuudessaan 2 momentin mukaan eli myös veroilmoitus satunnaisesta toiminnasta annettaisiin säännöllistä toimintaa koskevassa määräajassa. Esimerkiksi jos verovelvollinen olisi alkoholiverosta sekä säännöllisesti että satunnaisesti verovelvollinen, kaikki alkoholiverot olisi ilmoitettava viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Pykälän 3 *momentissa* säädetään kalenterivuoden pituiselta verokaudelta suoritettavaa veroa koskevasta poikkeussäännöstä, jonka mukaan veroilmoitus kalenterivuoden verokaudelta on annettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä. Säännöstä sovellettaisiin jatkossakin vain arvonlisäverovelvolliseen ja apteekkiverovelvolliseen, joten momenttia muutettaisiin siten, että valmisteverotus suljettaisiin soveltamisen ulkopuolelle. Veroilmoitus valmisteverosta annettaisiin kalenterivuoden mittaiselta verokaudeltakin viimeistään verokautta seuraavan toisen kuukauden yleisenä eräpäivänä eli helmikuun 12 päivänä.

22 §. Veroilmoituksen antaminen verokauden muuttuessa. Pykälän 2 *momenttiin*, jossa säädetään veroilmoituksen antamisesta silloin, kun kalenterivuoden verokautta soveltava verovelvollinen lopettaa toimintansa, lisättäisiin viittaus 11 §:n 6 momentissa tarkoitettuun sähkön pientuottajaan, jonka verokausi sähköverotuksessa on kalenterivuosi. Toimintansa kokonaan lopettava sähkön pientuottaja antaisi veroilmoituksen 2 momentissa tarkoitettussa määräajassa. Säännös ei soveltuisi tilanteeseen, jossa sähkön pientuottajan vuosituotannon raja ylittyy kesken kalenterivuoden ja pientuottaja jatkaa toimintaansa sähköntuottajana. Tällaisessa tilanteessa ei ole kyse toiminnan lopettamisesta, joten sähköntuottaja ei antaisi veroilmoitusta 2 momentin mukaan. Tuottaja rekisteröitäisiin kuluvan kalenterivuoden alusta sähköntuottajaksi, ja veron ilmoittamiseen ja maksamiseen sovellettaisiin kuluvan kalenterivuoden alusta lähtien niitä määräpäiviä, jotka koskevat kalenterikuukauden verokautta soveltavaa valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollista sähköntuottajaa. Tämä tarkoittaisi, että tuottajan tulisi antaa kuluvan vuoden veroilmoitukset takautuvasti. Koska veroilmoitukset annettaisiin näissä tilanteissa 17 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, verovelvollisen maksettavaksi määrättäisiin myöhästymismaksua. Myös vero suoritettaisiin näissä tilanteissa säädetyn eräpäivän jälkeen, joten verolle laskettaisiin viivekorkolain mukaisesti viivästyskorkoa. Menettely vastaisi arvonlisäverotuksessa sovellettavaa menettelyä tilanteessa, jossa arvonlisäverovelvollisuuden alaraja ylittyy kesken vuoden liikevaihdon kasvaessa. Vastaavasti, jos sähköntuottaja havaitsisi kesken kalenterivuoden, että sähköntuotanto ei ylitä pientuottajan vuosituotantoa, sähköntuottaja rekisteröitäisiin sähköntuottajaksi kuluvan kalenterivuoden alusta. Sähköntuottajan tulisi tällöin korjata veroilmoituksensa 25 §:ssä säädettyä veroilmoituksessa olevan virheen korjaamista koskevaa menettelyä noudattaen, ja ilmoittamiseen ja maksamiseen sovellettaisiin kuluvan kalenterivuoden alusta lähtien pientuottajan verokautta sekä pientuottajan määräpäiviä koskevia säännöksiä.

Vastaavaa viittausta sähkön pientuottajaan ei olisi tarpeen lisätä 33 §:n 2 momenttiin, koska sähkön pientuottajat eivät maksa sähköveroa.

23 §. Toiminnan keskeytyminen. Pykälässä säädetään veroilmoituksen antamisesta ajalta, jolloin toiminta on keskeytynyt. Sen 1 *momenttiin* lisättäisiin maininta siitä, että myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen on annettava veroilmoitus ajalta, jolta toiminta on keskeytynyt. Muilta osin säännös vastaisi nykytilaa.

24 §. Verotarkastus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 *momentti*, jonka mukaan toisen viranomaisen edustaja voisi asiantuntijana avustaa verotarkastuksessa. Säännös vastaisi asiassällöltään valmisteverotuslain nykyisen 96 §:n säännöstä, jonka mukaan tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Toisen viranomaisen asiantuntemus on valmisteverotuksessa ollut ja on jatkossakin tarpeen esimerkiksi sähköverkkojen tai kaatopaikkojen rajojen selvittämisessä. Säännöstä olisi jatkossa mahdollista soveltaa kaikkia oma-aloitteisia veroja koskevissa tarkastuksissa. Kyse olisi nimenomaisesti siitä, että toisen viranomaisen edustaja tulisi avustamaan Verohallinnon verotarkastajaa tämän tehtävässä. Toisen viranomaisen asiantuntija-apu saattaisi olla välttämätöntä esimerkiksi tontinrajoja tai varaston arvoa määritettäessä. Nykyinen 6 momentti, jossa säädetään valtioneuvoston oikeudesta antaa tarkempia säännöksiä, siirtyisi 7 momentiksi.

25 §. Veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen. Valmisteveroa ei koskisi 2 momentissa säädetty menettely, jota sovelletaan taloudelliselta merkitykseltään vähäisen virheen korjaamiseen. Valmisteveroa koskevat virheet korjattaisiin aina 1 momentin mukaisesti antamalla kyseiseltä verokaudelta oikaisuilmoitus, eli uusi korjattu veroilmoitus. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, ettei sitä sovellettaisi valmisteveroihin.

32 §. Verokauden veron maksaminen. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen olisi maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 12 päivänä. Satunnaisesti verovelvolliseen sovellettaisiin 1 momenttia.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että valmisteverovelvolliseen, jonka verokausi on kalenterivuosi, ei sovellettaisi säännöstä, jonka mukaan kalenterivuoden mittaisen verokauden vero olisi maksettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä. Vero olisi maksettava säännönmukaisesti verokautta seuraavan toisen kuukauden 12 päivänä.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan, jos valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisella olisi samassa valmisteverossa myös säännöllistä toimintaa, kaikki verot maksettaisiin kuitenkin säännöllistä toimintaa koskevan 2 momentin mukaisessa määräajassa.

Esimerkiksi jos verovelvollinen olisi alkoholiverossa sekä säännöllisesti että satunnaisesti verovelvollinen, kaikki alkoholiverot olisi maksettava viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Pykälän nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin teknisluonteinen muutos.

35 §. Myöhästymismaksu. ja **37 §. Veronkorotus.** Perustuslakivaliokunta on hallituksen esitykseen eduskunnalle veronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 97/2017 vp) antamassaan lausunnossaan 39/2017 vp todennut, että esityksen veronkorotussäännöksiä tulisi muuttaa niin, että Verohallinnon harkinta päätettäessä veronkorotuksen määräämättä jättämisestä on sidottua harkintaa. Siten veronkorotus jätetään määräämättä säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täytyessä. Sekä myöhästymismaksua koskevan 35 §:n 5 momenttia että veronkorotusta koskevan 37 §:n 2 momenttia muutettaisiin jättämällä pois sana voidaan.

39 §. Laiminlyöntimaksu. Pykälässä säädettäisiin laiminlyöntimaksusta. Säännös vastaisi pääosin nykytilaa, mutta siihen tehtäisiin valmisteverotuksesta johtuvat muutokset.

Laiminlyöntimaksu korvaisi valmisteverotuslaissa säädetyt hallinnolliset seuraamusmaksut sekä valmisteverorikkomusta koskevan säännöksen niiltä osin kuin nykyisissä säännöksissä tarkoitettujen velvollisuuksien laiminlyönneistä ei tulisi jatkossa määrättäväksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaista myöhästymismaksua tai veronkorotusta.

Laiminlyöntimaksu korvaisi valmisteverotuslain valmisteverorikkomussäännöksen, jonka nojalla on nykyisin ollut mahdollista määrätä sakkorangaistus. Laiminlyöntimaksu korvaisi lisäksi valmisteverotuslaissa säädetyt virhemaksun, kun virhemaksu on määrätty valmisteverotuslaissa, asianomaisessa valmisteverolaissa tai näiden nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai näihin perustuvassa toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettua velvollisuuden laiminlyönnistä.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin valmisteverotusta koskevat laiminlyönnit. Momentissa säädetään niiden nimenomaisten velvollisuuksien laiminlyöntimaksusta, joka määrätään, jos verovelvollinen jättää täyttämättä velvollisuutensa Verohallinnon kehotuksesta huolimatta.

Pykälän 1 momentin 2 kohtaan lisättäisiin viittaus valmisteverotuslain muutettavaan 31 §:ään. Mainittu lainkohta koskisi jatkossa sähköverolain 9, 17 ja 21 a §:ssä, jäteverolain 9 §:ssä, polttoaineverolain 11 a §:ssä, virvoitusjuomaverolain 1 §:ssä, juomapakkausverolain 1 §:ssä ja valmisteverotuslain 98 b §:ssä säädettyä rekisteröitymisvelvollisuutta koskevaa menettelyä.

Pykälän 1 momentin 5 kohtaan lisättäisiin viittaus valmisteverotuslain 20 a §:ssä säädettyyn valmisteveron laskumerkintöjen tekemistä koskevaan velvollisuuteen. Velvollisuus kattaa laskumerkintöjen tekemisen, kun valmisteveron alainen tuote myydään verotta.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 6 kohta, jossa viitattaisiin valmisteverotuslain 22 tai 27 §:ssä säädettyihin valmisteverolupaan liittyviin velvollisuuksiin. Valmisteverotuslain 4 luvun mukaan väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä toimiminen edellyttää Verohallinnon myöntämää lupaa. Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen, jos laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Lupaan liittyvistä velvollisuuksista säädetään valmisteverotuslain 22 ja 27 §:ssä. Lain 27 §:n nojalla Verohallinto vahvistaa lisäksi lupapäätöksessä ne valvonnan ja verotuksen kannalta tarpeelliset ehdot, joita luvanhaltijan on noudatettava. Ehtoja voidaan muuttaa valvonnallisten tarpeiden tai luvanhaltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten perusteella. Laiminlyöntimaksu voitaisiin määrätä lupapäätöksessä vahvistettujen ehtojen laiminlyönnin perusteella.

Pykälään 1 momenttiin lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa viitattaisiin valmisteverotuslain 98 §:ssä säädettyyn muonitusta ja näytteiden antoa koskevaan tiedonantovelvollisuuteen.

Momenttiin lisättävässä uudessa 8 kohdassa viitattaisiin valmisteverotuslain 98 a §:ssä tarkoitettuun sähköverolaissa ja polttoaineverolaissa säädettyjä tukia koskevaan ilmoittamisvelvollisuuteen.

Momentin uudessa 9 kohdassa viitattaisiin sähköverolain 26 b §:ssä säädettyyn tiedonantovelvollisuuteen. Velvollisuus kattaa sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän velvollisuuden antaa Verohallinnolle tuensaajakohtaisesti tiedot II veroluokan sähkön luovutuksista.

Momenttiin lisättäisiin uusi 10 kohta, jossa viitattaisiin jäteverolain 10 §:ssä säädettyyn tiedonantovelvollisuuteen. Tiedonantovelvollisuus kattaa kaatopaikalle toimitetut, jäteluettelon mukaisesti jaoteltavat jätteet, joita ei ole mainittu jäteverolain liitteenä olevassa verotaulukossa.

Momenttiin lisättäisiin uusi 11 kohta, jossa viitattaisiin tupakkaverolain 13 §:ssä säädettyyn tiedonantovelvollisuuteen. Tiedonantovelvollisuus kattaa Verohallinnolle toimitettavat tiedot vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista sekä Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2, 3 ja 4 momentti siirtyisivät 3, 4 ja 5 momentiksi.

Uudessa 2 momentissa säädettäisiin laiminlyöntimaksun määräämisestä ilman velvollisuuden täyttämistä koskevaa Verohallinnon kehotusta. Säännös olisi tarpeen, koska kaikissa tilanteissa

velvollisuuden laiminlyöntiä ei voida korjata enää kehotuksenkaan jälkeen. Laiminlyöntimaksun suuruus olisi momentissa säädettyissä tilanteissa enintään 2 000 euroa. Laiminlyöntimaksun pienempi enimmäismäärä olisi perusteltu, koska ehdotetussa 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyöntejä voidaan pitää 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyöntejä vähäisempinä.

Momentin 1 kohdassa viitattaisiin valmisteverotuslain 8 ja 9 luvussa säädettyjä siirtomenettelyjä koskeviin velvollisuuksiin. Valmisteverotuslain 8 luku kattaa velvollisuudet, jotka liittyvät tuotteiden siirtämiseen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Valmisteverotuslain 58 §:ssä säädetään velvollisuudesta käyttää tietokoneistettua järjestelmää. Valmisteverotuslain 59 §:ssä säädetään tuotteiden mukaan liitettävästä asiakirjasta ja 54, 64 ja 68 §:ssä säädetään velvollisuudesta antaa vastaanottoraportti. Valmisteverotuslain 62 §:ssä säädetään energiatuotteiden siirtoon ja 63 §:ssä lähetyksen jakamiseen liittyvästä ilmoittamisvelvollisuudesta. Valmisteverotuslain 66 §:ssä säädetään yksinkertaistetun menettelyn käyttöön liittyvistä velvollisuuksista. Valmisteverotuslain 67 §:ssä säädetään tietokoneistetun järjestelmän korvaavaan järjestelmään liittyvistä velvollisuuksista ja 68 §:ssä vastaanottoraportin korvaavasta asiakirjasta. Valmisteverotuslain 71 §:ssä säädetään tulli-ilmoitukseen merkittävistä tiedoista, kun muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta. Valmisteverotuslain 9 luku kattaa toisessa jäsenvaltiossa verotettujen tuotteiden siirtoihin, verotukseen ja valvontaan liittyvät velvollisuudet. Ennen siirron aloittamista Verohallinnolle tehtävästä ilmoituksesta ja vakuuden antamisesta säädetään valmisteverotuslain yksityishenkilön tuomisista koskevassa 72 §:ssä, yksityishenkilön hankintoja koskevassa 74 §:ssä, kaupallisia siirtoja koskevassa 78 §:ssä ja etämyyntiä koskevassa 80 §:ssä.

Momentin 2 kohdassa viitattaisiin tupakkaverolain 11 §:ssä säädettyyn hintalipukkeita tai painettua vähittäismyyntihintaa koskevaan velvollisuuteen. Tupakkatuotteet on ennen niiden kuluksen luovuttamista varustettava vähittäismyyntipäällyksiin suojakelman alle kiinnitettävillä hintalipukkeilla tai vähittäismyyntipakkauksiin painettavalla tekstillä, josta käy ilmi tuotteen vähittäismyyntihinta.

Perustuslakivaliokunta on hallituksen esitykseen eduskunnalle veronkannon, verotuksen toimitamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 97/2017 vp) antamassaan lausunnossaan 39/2017 vp todennut, että esityksen veronkorotussäännöksiä tulisi muuttaa niin, että Verohallinnon harkinta päätettäessä veronkorotuksen määräämättä jättämisestä on sidottua harkintaa. Siten veronkorotus jätetään määräämättä säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täytyessä. Tämän vuoksi myös laiminlyöntimaksua koskevan pykälän nykyistä 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että siitä jätetään pois ilmaus ”voidaan”.

48 §. Veron määräämistä ja oikaisua koskevia erityisiä säännöksiä. Pykälän 1 momentti kumottaisiin. Momenttiin sisältyy informatiivinen säännös, jonka mukaan verovelvollisen suorittavaksi voidaan määrätä veronkorotus, kun veroa määrätään tai oikaisu tehdään verovelvollisen vahingoksi. Veronkorotuksen määräämisen edellytyksistä säädetään lain 37 §:ssä. Koska Verohallinnon harkinta päätettäessä veronkorotuksen määräämättä jättämisestä on sidottua harkintaa, 37 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että poistetaan ilmaus ”voidaan”. Lainsäädännön selkeyttämiseksi tämän pykälän 1 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

52 §. Päätöksen antaminen. Pykälän 4 momentin sanamuotoa tarkistettaisiin siten, että nimenomaisesti säädetäisiin siitä, että veron määräämisen tai oikaisun määrääjän jatkamista koskevassa asiassa päätös annetaan verovelvolliselle.

Pykälään lisättäisiin uusi *5 momentti*, jossa säädettäisiin selvyyden vuoksi, että 1 momentissa tarkoitettu päätös tulisi tehdä jokaiselta verokaudelta erikseen. Valmisteverotuksessa on ollut mahdollisuus toimittaa oikaisu ja jälkiverotus myös verokautta pidemmältä ajalta, kuitenkin enintään kalenterivuodelta. Tästä menettelystä ehdotetaan luovuttavaksi.

62 §. Eräitä Verohallinnon päätöksiä koskeva muutoksenhaku. Esityksessä ehdotetaan, että valmisteverotusta koskeviin rekisteröinteihin annettaisiin jatkossa aina muutoksenhakukelpoinen päätös. Tähän liittyen ehdotetaan, että pykälän *1 momentin* muotoilua muutettaisiin. Rekisteröintiä koskevaa päätöstä pyytäneen muutoksenhakuoikeuden sijaan säädettäisiin rekisteröintiä koskevan päätöksen saajan muutoksenhakuoikeudesta. Muotoilu kattaisi päätöksen sekä pyynnöstä että ilman pyyntöä saavat. Momentti soveltuisi näin valmisteverotuslain 5 luvussa säädettyihin rekisteröintiä koskeviin päätöksiin. Tällaisia päätöksiä ovat muun ohessa valmisteverotuslaissa ja asianomaisissa valmisteverolaissa säädetyt rekisteröinnit verovelvolliseksi, rekisteröidyksi käyttäjäksi ja tuensaajaksi. Pykälän 1 momentti soveltuisi myös valmisteverotuslain 54 §:ssä tarkoitettua suoran luovutuksen oikeuden rekisteröintiä koskevaan päätökseen.

Pykälän *2 momentissa* säädetään muutoksenhausta tiedonantovelvollisuutta koskevaan päätökseen. Tiedonantovelvollinen saa hakea muutosta sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevaan Verohallinnon päätökseen. Momenttia muutettaisiin siten, että tämän lisäksi tiedonantovelvollinen saisi hakea muutosta Verohallinnon päätökseen, joka koskee velvollisuutta antaa valmisteverotuslain 98 §:ssä, sähköverolain 26 b §:ssä, tupakkaverolain 13 §:n 1 momentissa tai jäteverolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja. Valmisteverotuslain 98 §:ssä säädetään muonitusta ja näytteitä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta. Sähköverolaissa säädetään sähköverkonhaltijan, sähkön tuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän vuosittaisesta velvollisuudesta ilmoittaa Verohallinnolle tuensaajakohtaisesti sähköveroluokan II luovutuksista. Myös sähkön edelleen luovutuksista muille tuensaajille on ilmoitettava vuosittain Verohallinnolle. Tupakkaverolaissa säädetään verovelvollisen velvollisuudesta antaa Verohallinnolle tietoja vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon vahvistamista sekä Euroopan komissiolle toimitettavia tupakkatuotteiden tilastotietoja varten. Jäteverolaissa säädetään kaatopaikalle toimitettuja, muita kuin lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja, jätteitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

64 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin valmisteveroa koskevat päätökset. Nykyistä vastaavasti valmisteveroa koskevista päätöksistä valitettaisiin Helsingin hallinto-oikeuteen.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021. Lain soveltamisen pääsäännöstä säädettäisiin selvyyden vuoksi voimaantulosäännöksen *2 momentissa*. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen alkavien verokausien verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.

Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovellettaisiin ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, mistä säädettäisiin selvyyden vuoksi *3 momentissa*. Poikkeuksista säännökseen säädettäisiin jäljempänä. Lain soveltaminen määräytyisi lähtökohtaisesti verokausittain, eikä merkitystä olisi sillä, milloin verokauden veroilmoitus annettaisiin. Myös verokauden verotusmenettelyä koskevan päätöksen muutoksenhaussa sovellettaisiin lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka päätös annettaisiin lain voimaantulon jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädettäisi.

Vastaavasti kuin 3 momentissa säädettäisiin *4 momentissa* niiden verovelvollisten osalta, joilla ei ole ollut verokautta ennen lain voimaantuloa. Jos tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja

muutoksenhakuun sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädettäisi. Kuten nykyisin, veron suorittamisvelvollisuuden syntymisestä säädettäisiin valmisteverotuslaissa ja asianomaisissa valmisteverolaeissa. Merkitystä ei olisi sillä, milloin veroilmoitus annettaisiin. Myös verotusmenettelyä koskevan päätöksen muutoksenhaussa sovellettaisiin lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka päätös annettaisiin lain voimaantulon jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädettäisi.

Voimaantulosäännöksen 5 *momentissa* säädettäisiin selvyuden vuoksi valmisteverotuslain nojalla verokausi-ilmoittajille myönnettyjen paperi-ilmoittamista koskevien lupien voimassaolosta. Viimeinen verokausi, jolta veroilmoituksen voisi antaa paperilomakkeella, olisi vuoden 2020 viimeinen verokausi. Vuoden 2020 viimeistä verokautta koskevat paperi-ilmoitukset olisi annettava lain voimaan tullessa voimassa olleiden veroilmoittamista koskevien säännösten mukaisesti viimeistään tammikuussa 2021. Veroilmoituksen antamismenettely määräytyisi ehdotetun lain mukaisesti vuoden 2021 ensimmäisestä verokaudesta lähtien.

Voimaantulosäännöksen 6—8 *momentissa* säädettäisiin valmisteveroa koskevan verotuspäätöksen tai palautuspäätöksen tiedoksiannosta ja päätöstä koskevasta muutoksenhausta. Ehdotetun lain säännöksiä sovellettaisiin ennen lain voimaantuloa päättynyttä verokautta koskevaan päätökseen, jos päätös tehtäisiin 1.2.2021 tai sen jälkeen. Tiedoksiannosta ja muutoksenhausta säädettäisiin vastaavasti, jos kyse olisi valmisteveron palautuspäätöksestä taikka verotuspäätöksestä silloin kun valmisteveron alaiset tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen ehdotetun lain voimaantuloa.

Ehdotetun lain 39 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin, jotka ovat tapahtuneet ennen lain voimaantuloa, sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, mistä säädettäisiin 9 *momentissa*. Ennen lain voimaantuloa pyydettyjen sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevien tietojen antamisen laiminlyöntiin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ehdotetun lain säännöksiä sivullisen tiedonantovelvollisuudesta ja sen laiminlyönnin seuraamuksista sovellettaisiin lain voimaantuloa edeltävään aikaan liittyviin tietoihin, jos tietoja olisi pyydetty lain voimaantulon jälkeen.

6.19 Arvonlisäverolaki

72 j §. Pykälän 2 *momentissa* oleva viittaus valmisteverotuslain 6 §:n 5 kohtaan muutettaisiin muuttuvan kohtajaon seurauksena viittaukseksi 6 §:n 4 kohtaan.

72 k §. Pykälässä säädetään verottoman varaston pitämistä koskevasta lupamenettelystä. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin, että hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voisi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen paperisena. Erityisenä syynä voitaisiin pitää tilanteita, joissa ei kohtuudella voitaisi edellyttää sähköisen veroilmoituksen antamista, esimerkiksi silloin, kun luonnollisella henkilöllä tai ulkomaalaisella ei olisi mahdollisuutta antaa hakemusta sähköisesti.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 *momentti*, jonka mukaan päätöksen tiedoksiantoon sovellettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä. Verovarastolupaa koskevat päätökset voitaisiin antaa tiedoksi sähköisesti Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa verovelvollisen suostumuksella.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 *momentti*, jossa säädettäisiin muutoksenhausta lupaa koskevaan päätökseen. Muutosta haettaisiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisesti oikaisuvaatimuksella. Muutoksenhakuun oikeutettu olisi luvan hakija sekä Veronsaajien oikeuden-

valvontayksikkö. Muutoksenhaun määräaika olisi 60 päivää siitä, kun muutoksenhakija on saanut tiedon päätöksestä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön muutoksenhaku-aika olisi 60 päivää päätöksen tekemisestä.

Pykälän nykyinen 4 momentti siirtyisi 6 momentiksi.

73 §. Pykälän 2 momentissa olevat viittaukset autoverolain säädöskokoelmanumeroon sekä 39 §:ään ja 4 §:n 2 momenttiin muutettaisiin viittauksiksi ehdotetun uuden autoverolain säädöskokoelmanumeroon ja vastaaviin säännöksiin.

133 c §. Pykälän 4 momentissa on lueteltu ne oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännökset verovelvollisesta, jotka koskevat 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuja palautuksen hakijoita. Palautuksenhakijaan sovellettavan verotusmenettelyn sääntelyä tarkistettaisiin. Palautuksen hakijoita koskisivat nykyisten säännösten lisäksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 2 luvussa säädetyt yleiset menettelyt kuulemisvelvollisuutta lukuun ottamatta. Tällaisia yleisiä oma-aloitteisessa verotuksessa noudatettavia menettelyjä ovat verotuksen tasapuolisuus, luottamuksensuoja, selvittämismenettely ja asian tutkiminen. Palautuksenhakijaan kohdistuisi lisäksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukainen velvollisuus antaa lisätietoja ja esittää tositteita Verohallinnon tai muutoksenhakuviranomaisen kehotuksesta ja verotarkastusmahdollisuus. Nykyisiä viittauksia selkeytettäisiin ottamalla mukaan viittaukset säännöksiin veronkorotuksen määrästä, veron määräämisestä käytettävistä tiedoista, veron määräämisen ja oikaisun määräajan jatkamisesta, pidennetystä veron määräämisen ja oikaisun määräajasta, rikospäätöksestä veron määräämisestä ja oikaisusta, veron määräämistä ja oikaisua koskevista erityissäännöksistä sekä kuolinpesään kohdistetusta veron määräämisestä ja oikaisusta. Viittaukset kattaisivat myös lain 9 luvun säännökset Verohallinnon päätöksestä eli päätöksen antaminen veron määräämistilanteissa ja seuraamusmaksuja koskevassa asiassa, päätös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön pyynnöstä, päätöksen sisältö ja tiedoksi antaminen verovelvolliselle. Muutoksenhaun osalta sääntelyä tarkistettaisiin lisäämällä viittaukset säännöksiin kuulemisesta valitusta käsiteltäessä, ennakkopäätösvalituksesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, äänestyksestä, erityissäännöksiin muutoksenhausta ja muutoksenhaun johdosta tehtävistä muutoksista ja seurannaismuutoksesta. Palautuksenhakijaa koskisi lisäksi lain säännös asiakirjojen allekirjoittamisesta ja sähköinen asiointi.

Pykälään lisättävässä uudessa 5 momentissa säädettäisiin, että seurannaismuutosta sovellettaessa sitä kalenterivuotta, jona oikeus veron palautukseen syntyi, pidettäisiin verokautena.

Nykyisen viittauksen veronkorotussäännökseen voidaan katsoa koskevan arvonlisäveron palauttamista koskevan päätöksen muuttamista palautuksenhakijan vahingoksi. Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa selkeytettäisiin veronkorotuksen soveltamisalaa palautusta koskevassa asiassa. Veronkorotusta voitaisiin määrätä myös silloin, kun Verohallinto havaitsee, että palautushakemuksessa tai sitä myöhemmin täydennettäessä annetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja.

Nykyinen 5 momentti siirtyisi 7 momentiksi.

14 luku. *Verotusmenettely eräissä yhteisöhankeasioissa.* Lain 14 luvun otsikko ehdotetaan kumottavaksi, koska siihen sisältyvät pykälät kumottaisiin.

148 a §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska uuden kuljetusvälineen, josta on suoritettava myös autoveroa, yhteisöhankeasioiden erityismenettelystä luovuttaisiin. Arvonlisäveron verotus-

menettelyssä ja veronkannossa siirryttäisiin oma-aloitteisten verojen menettelyyn. Yksityishenkilö ilmoittaisi ja maksaisi kaikissa tilanteissa uuden kuljetusvälineen arvonlisäveron oma-aloitteisten verojen menettelyllä.

148 b §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhan-
kinnasta suoritettavan arvonlisäveron erityismenettelystä luovuttaisiin. Arvonlisäveron verotus-
menettelyssä ja veronkannossa siirryttäisiin oma-aloitteisten verojen menettelyyn. Yhteisö-
hankkija ilmoittaisi ja maksaisi kaikissa tilanteissa arvonlisäveron oma-aloitteisten verojen me-
nettelyllä arvonlisäveroa koskevien ilmoitus- ja maksuajankohtien mukaisesti.

156 §. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että palautuksenhakijaan sovellettavan verotus-
menettelyn sääntelyä tarkistettaisiin 133 c §:ää vastaavasti. Tässä pykälässä tarkoitettuun pa-
lautuksenhakijaan soveltuisivat samat säännökset kuin 133 c §:ssä tarkoitettun palautuksen ha-
kijaan, lukuun ottamatta kuolinpesälle määrättävää veroa.

Pykälän 3 momentin mukaan palautuksenhakijaan sovellettaisiin osana muutosverotusta oma-
aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettua seurannaismuutosta esimerkiksi silloin,
kun verovelvollisen verotusta koskeva päätös vaikuttaisi suoraan ja ilman erillistä harkintaa pa-
lautettavan veron määrään. Seurannaismuutos tulisi sovellettavaksi joko palautuksenhakijan
eduksi tai vahingoksi. Pykälään lisättävässä uudessa 4 momentissa säädettäisiin, että seurannais-
muutosta sovellettaessa palautuksenhakijan sitä ajanjaksoa, jota palautushakemus on kos-
kenut, pidettäisiin verokautena.

Nykyisen viittauksen veronkorotussäännökseen voidaan katsoa koskevan arvonlisäveron pa-
lauttamista koskevan päätöksen muuttamista palautuksenhakijan vahingoksi. Pykälään lisättäi-
siin uusi 5 momentti, jossa selkeytettäisiin veronkorotuksen soveltamisalaa palautusta koske-
vassa asiassa. Veronkorotusta voitaisiin määrätä myös silloin, kun Verohallinto havaitsee, että
palautushakemuksessa tai sitä myöhemmin täydennettäessä annetaan puutteellisia tai virheelli-
siä tietoja.

Nykyinen 4 momentti siirtyisi 6 momentiksi.

156 I §. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että palautuksenhakijaan sovellettavan vero-
tusmenettelyn sääntelyä tarkistettaisiin 133 c §:ää ja 156 §:ää vastaavasti. Tässä pykälässä tar-
koitettuun palautuksenhakijaan soveltuisivat samat säännökset kuin 156 §:ssä tarkoitettun pa-
lautuksen hakijaan lukuun ottamatta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 80 §:n mu-
kaista allekirjoittamista ja sähköistä asiointia.

Pykälän 3 momentin mukaan palautuksenhakijaan sovellettaisiin osana muutosverotusta oma-
aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tarkoitettua seurannaismuutosta esimerkiksi silloin,
kun verovelvollisen verotusta koskeva päätös vaikuttaisi suoraan ja ilman erillistä harkintaa pa-
lautettavan veron määrään. Seurannaismuutos tulisi sovellettavaksi joko palautuksenhakijan
eduksi tai vahingoksi. Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin, että seurannaismuutosta so-
vellettaessa sitä ajanjaksoa, jota palautushakemus on koskenut, pidettäisiin verokautena.

Nykyisen viittauksen veronkorotussäännökseen voidaan katsoa koskevan arvonlisäveron pa-
lauttamista koskevan päätöksen oikaisua. Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jossa selkeytet-
täisiin veronkorotuksen soveltamisalaa palautusta koskevassa asiassa. Veronkorotusta voitaisiin
määrätä myös silloin, kun Verohallinto havaitsee, että palautushakemuksessa tai sitä myöhem-
min täydennettäessä annetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja.

Nykyinen 4 momentti siirtyisi 6 momentiksi.

161 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädetään ennen verollisen toiminnan aloittamista annettavasta perustamisilmoituksesta, sen muutosilmoituksesta sekä verollisen toiminnan päättymisestä annettavasta lopettamisilmoituksesta. Pykälän 3 momentin mukaan mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun uuden kuljetusvälineen ostajaan, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen ja johon ei sovelleta 148 a §:ää. Momentti siis koskee sellaisia uuden kuljetusvälineen yhteisöhankejoita, joita ei ole muista syistä merkittävä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja joiden ei ole suoritettava kuljetusvälineestä autoveroa.

Voimassa olevan 148 a §:n mukaan, jos uuden kuljetusvälineen ostaja ei ole muusta toiminnasta arvonlisäverovelvollinen ja kuljetusvälineestä on autoverolain mukaan suoritettava autoveroa, verotusmenettelyyn sovelletaan autoveroa koskevia säännöksiä. Lakiehdotuksen mukaan 148 a § kumottaisiin, jolloin tällaisiin yhteisöhankejoihin sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä. Tällaisiakaan uuden kuljetusvälineen yhteisöhankejoita ei merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, eikä heidän olisi annettava perustamis- tai lopettamisilmoitusta. Tämän vuoksi *3 momentista* poistettaisiin viittaus 148 a §:ään.

Lakiehdotuksen mukaan myös 148 b § kumottaisiin, koska valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankejoista suoritettavan arvonlisäveron erityismenettelyä luovutettiin, ja näidenkin yhteisöhankejojen osalta sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä. Tällaisiakaan yhteisöhankejoita ei merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, eikä heidän olisi annettava perustamis- tai lopettamisilmoitusta. Tämän vuoksi *3 momenttia* muutettaisiin lisäksi siten, että se koskisi myös tällaisia valmisteveronalaisten tuotteiden ostajia.

172 §. Pykälän 1 momentin mukaan verovelvolliset merkitään arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Pykälän 2 momentin mukaan arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ei 1 momentista poiketen merkitä sellaisen 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun uuden kuljetusvälineen ostajaa, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen ja johon ei sovelleta 148 a §:ää. Momentti siis koskee sellaisia uuden kuljetusvälineen yhteisöhankejoita, joita ei ole muista syistä merkittävä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ja joiden ei ole suoritettava kuljetusvälineestä autoveroa.

Voimassa olevan 148 a §:n mukaan, jos uuden kuljetusvälineen ostaja ei ole muusta toiminnasta arvonlisäverovelvollinen ja kuljetusvälineestä on autoverolain mukaan suoritettava autoveroa, verotusmenettelyyn sovelletaan autoveroa koskevia säännöksiä. Lakiehdotuksen mukaan 148 a § kumottaisiin, jolloin tällaisiin yhteisöhankejoihin sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä. Tällaisiakaan uuden kuljetusvälineen yhteisöhankejoita ei merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Tämän vuoksi *2 momentista* poistettaisiin viittaus 148 a §:ään.

Lakiehdotuksen mukaan myös 148 b § kumottaisiin, koska valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankejoista suoritettavan arvonlisäveron erityismenettelyä luovutettiin, ja näidenkin yhteisöhankejojen osalta sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä. Tällaisiakaan yhteisöhankejoita ei merkittäisi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Tämän vuoksi *2 momenttia* muutettaisiin lisäksi siten, että se koskisi myös tällaisia valmisteveronalaisten tuotteiden ostajia.

Ilman ehdotettuja muutoksia nämä yhteisöhankejoit tulisivat merkittäviksi rekisteriin vain kyseisestä ostopäivästä, minkä jälkeen henkilöt poistettaisiin rekisteristä, joten rekisteröinti ei olisi taroituksenmukaista.

172 a §. Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jossa säädettäisiin arvonlisäverovelvollisten rekisterin käyttötarkoituksesta. Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY 214 artiklan mukaan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotka tekevät mahdolliseksi tunnistaa yksilöllisellä tunnisteella artiklassa tarkemmin määritellyt verovelvolliset ja oikeushenkilöt. Direktiivin 216 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden tunnistusjärjestelmät mahdollistaisivat 214 artiklassa tarkoitettujen verovelvollisten yksilöinnin, ja siten 402 artiklassa tarkoitettujen yhteisöliiketoimien siirtymävaiheen verotusjärjestelmän oikean soveltamisen varmistamisen. Arvonlisäverotusta koskevat keskeiset säännökset sisältyvät arvonlisäverolakiin ja omaaloitteisten verojen verotusmenettelylakiin, mutta sovellettavaksi tulevat myös eräät muut lait sekä suoraan sovellettavat unionin oikeuden säännökset. Arvonlisäverorekisterin keskeisenä käyttötarkoituksena on unionin ja kotimaisen sääntelyn mukainen verotus ja sen valvonta. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 10 §:n mukaan Verohallinto saa käyttää ja käsitellä tiettyä verotusasiaa varten saamiaan ja laatimiaan verotustietoja muidenkin Verohallinnosta annetun lain mukaisten Verohallinnon tehtävien suorittamiseksi henkilötietojen suojaa ja asiakirjojen salassapitoa koskevien säännösten estämättä. Liiketoimen osapuolien kannalta arvonlisäverovelvollisten rekisteri mahdollistaa kaupan toisen osapuolen verovelvollisuusaseman tarkistamisen ja parantaa näin ollen liiketoimen osapuolten oikeusturvaa.

176 §. Lain 18 lukuun lisättävässä pykälässä säädettäisiin arvonlisäverovelvollisten rekisterin tietojen säilytysajasta. Säilytysaika olisi 12 vuotta siitä lukien, kun rekisteröity poistetaan rekisteristä. Säilytysajan pituuden määrittelyssä on huomioitu oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaiset veron määräämisen ja päätöksen oikaisun sekä muutoksenhaun määräajat. Yksittäistapauksessa tietoja voitaisiin säilyttää myös 12 vuoden määräajan päättymisen jälkeen, jos kyseisessä asiassa olisi vireillä verotuksen muuttaminen tai muutoksenhaku.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021.

Voimassa olevan arvonlisäverolain 148 a §:n mukaan, jos uuden kuljetusvälineen ostaja ei ole muusta toiminnasta arvonlisäverovelvollinen ja kuljetusvälineestä on autoverolain mukaan suoritettava autoveroa, verotusmenettelyyn sovelletaan autoveroa koskevia säännöksiä. Lakihdoituksen mukaan 148 a § kumottaisiin, jolloin tällaisiinkin yhteisöhankintoihin sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä. Vastaavasti arvonlisäverolain 148 b § kumottaisiin, koska valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron erityismenettelyä luovutettiin, ja näidenkin yhteisöhankintojen osalta sovellettaisiin normaalia arvonlisäverotusmenettelyä.

Uusia menettelysäännöksiä sovellettaisiin, jos velvollisuus suorittaa arvonlisävero uuden kuljetusvälineen yhteisöhankinnasta tai valmisteveronalaisten tavaroiden yhteisöhankinnasta on arvonlisäverolain 16 a §:n mukaan syntynyt lain voimaantulon jälkeen. Yhteisöhankintoihin, joista veron suorittamisvelvollisuus on arvonlisäverolain 16 a §:n mukaan syntynyt ennen lain voimaantuloa, sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lain 16 a §:n 1 momentin mukaan velvollisuus suorittaa vero tavarahan yhteisöhankinnasta syntyy, kun hankinta on tehty. Tavarahan hankinta on tehty sinä ajankohtana, jona tavara on vastaanotettu. Ajallista kohdistamista koskevan 138 b §:n mukaan tavarahan yhteisöhankinta kohdistetaan sitä kulkua seuraavalle kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on 16 a §:n 1 momentin mukaan syntynyt. Jos tavarahan ostaja on saanut vastaanotetusta tavarasta laskun tai vastaavan asiakirjan vastaanottokuukautena, hankinta kohdistetaan kuitenkin tavarahan vastaanottokuukaudelle. Tämä tarkoittaisi sitä, että jos ostaja on vastaanottanut uuden kuljetusvälineen tai valmisteveronalaisten tavarat 1.1.2021 tai sen jälkeen, hän antaisi arvonlisäveromenettelyn

mukaisen veroilmoituksen ja menettelyyn sovellettaisiin muutenkin arvonlisäverotusmenettelyä. Veroilmoitus olisi siis annettava ja vero maksettava esimerkiksi tammikuussa vastaanotettujen tavaroiden osalta maaliskuun 12 päivänä, tai, jos ostaja on saanut tavaroista laskun vasta tammikuun jälkeen, huhtikuun 12 päivänä. Jos tavarat on vastaanotettu ennen 1.1.2021, yhteisöhankinnasta suoritettavaan arvonlisäveroon sovellettaisiin 148 a ja 148 b §:ää, eli autoveroa koskevia säännöksiä tai valmisteverotuslakia.

Tästä poiketen 148 b §:ää ei sovellettaisi muutoksenhakuun lain voimaantulon jälkeen tehtävistä päätöksistä. Lain voimaantulon jälkeen tehtyjen päätösten muutoksenhakuun sovellettaisiin siis valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankintojen osalta aina oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia.

Valmisteverotuslain muuttamista koskevien siirtymäsäännösten mukaan ennen 1.1.2021 vastaanotettujen valmisteveronalaisten tuotteiden verotukseen sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin kuitenkin uusia säännöksiä helmikuun 2021 alusta. Ehdotettavan uuden autoverolain säännöksiä sovellettaisiin ajoneuvoihin, joita koskeva veron suorittamisvelvollisuus syntyy tai jotka otetaan Suomessa verottomaan käyttöön lain voimaan tulon jälkeen. Jos autoverotus koskee ajoneuvoa, josta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt tai päätös on annettu ennen uuden autoverolain voimaan tuloa, autoverotukseen ja sitä koskevaan muutoksenhakuun sovellettaisiin uuden autoverolain siirtymäsäännösten mukaan pääsääntöisesti lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Jos verotuspäätös on tehty uuden autoverolain voimaantulon jälkeen, autoverotusta koskevaan muutoksenhakuun ja tehdyn päätöksen tiedoksiantoon sovellettaisiin kuitenkin uuden autoverolain säännöksiä siinäkin tapauksessa, että autoverotus koskee ajoneuvoa, josta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen uuden lain voimaan tuloa.

Lain voimaan tullessa vireillä olevaan lupaa koskevaan asiaan sovellettaisiin ehdotetun lain säännöksiä lukuun ottamatta Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön muutoksenhakua. Ehdotetun lain mukaista menettelyä sovellettaisiin vain lain voimaantultua vireille tullessiin palautushakemuksiin. Ennen lain voimaantuloa tehtyihin 133 c §:n 6 momentissa, 156 §:n 5 momentissa ja 156 l §:n 5 momentissa tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita sanktioita.

6.20 Veronkantolaki

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan veronkantolakia sovellettaisiin valmisteverotuslaissa tarkoitettuihin veroihin myös siltä osin kuin niihin ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakia. Lisäys olisi tarpeen sen vuoksi, että silloin, kun on kyse valmisteverotuslain 11 §:ssä tai 82 a §:n 1 momentissa tarkoitettusta tilanteesta, kaikkia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännöksiä ei sovellettaisi. Esimerkiksi ilmoittamista koskevia säännöksiä ei sovellettaisi sääntöjenvastaiseen menettelyyn eikä silloin, kun yksityishenkilön 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla mukanaan tuomien tuotteiden katsotaan tulevan muuhun kuin hänen omaan käyttöönsä tai kun 74 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu mainitussa pykälässä säädettyä menettelyä. Jos lisäystä ei tehtäisi, veronkantolakia ei voitaisi näissä tilanteissa soveltaa.

Autoveroon veronkantolakia sovellettaisiin 2 momentin nojalla. Veronkantolakia sovelletaan 2 momentin nojalla myös perintöveroon, lahjaveroon ja varainsiirtoveroon.

16 §. Maksun kohdistaminen. Pykälään lisättäisiin säännökset siitä, miten maksu kohdistetaan valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tai polttoaineverolain 2 b §:ssä tarkoitettujen vakuuden

suoritukseksi. Lisäksi pykälässä säädettäisiin näin kohdistetun maksun käytöstä ja palauttamisesta. Muilta osin valmisteverotuslaissa tarkoitetuista vakuuksista ja niitä koskevasta menettelystä säädettäisiin valmisteverotuslaissa kuten nykyisinkin.

Pykälään lisättäisiin uusi *9 momentti*, jonka mukaan maksaja voisi pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjen yleismaksun ja verolajimaksun sijasta kohdistaa maksun myös valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:ssä taikka polttoaineverolain 2 b §:ssä tarkoitettun vakuuden suoritukseksi.

Pykälään lisättäisiin uusi *10 momentti*, jossa säädettäisiin vakuuden suoritukseksi kohdistetun maksun käyttämisestä silloin, kun valmisteverotuslain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettu kertaluonteinen vakuus on annettu tuotteista, jotka ovat veronalaisia Suomessa. Tällaista maksua ei käytettäisi ennen kuin verovelvollinen on antanut veroilmoituksen siltä verokaudelta, jonka aikana vastaanotettujen tuotteiden valmisteverosaatavan turvaamiseksi vakuus on annettu, tai ennen kuin verokauden valmistevero on määrätty arvioimalla. Vakuuden suoritukseksi kohdistettu maksu käytettäisiin ensi sijassa sen verokauden valmisteveron suoritukseksi, johon verovelvollinen kohdistaa vakuuden veroilmoituksessaan. Jos verokauden valmistevero olisi määrätty arvioimalla, maksu käytettäisiin ensi sijassa arvioidun valmisteveron suoritukseksi. Tämän jälkeen maksu käytettäisiin muiden verojen suoritukseksi noudattaen, mitä tämän lain 6 §:ssä säädetään. Jos maksua ei käytettäisi verojen suoritukseksi, se palautettaisiin 5 luvun mukaisesti. Palautettavalle vakuudelle maksettavasta hyvityskorosta säädettäisiin valmisteverotuslain muutettavaksi ehdotetussa 49 §:ssä.

Pykälän 10 momentin säännös koskisi sellaisia maksuja, jotka on tarkoitettu vakuuden suoritukseksi valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:n mukaisissa tilanteissa. Valmisteverotuslain 53 §:ssä säädetään väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan velvollisuudesta antaa vakuus tälle lähetettävistä tuotteista suoritettavasta valmisteverosta. Valmisteverotuslain 74 §:ssä säädetään vakuudesta, jonka yksityishenkilö antaa valmisteverojen suorittamisesta hankkiessaan toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä tuotteita muutoin kuin matkustajatuontina tai etämyynnillä. Valmisteverotuslain 78 §:ssä tarkoitettu vakuus liittyy kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisiin siirtoihin. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettu vakuus voi koskea myös yksityishenkilön hankkimia tuotteita valmisteverotuslain 72 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettussa tilanteessa. Valmisteverotuslain 80 §:ssä säädetään vakuudesta, joka etämyyjän on annettava valmisteverojen suorittamisesta, jos etämyyjällä ei ole Suomessa veroedustajaa.

Pykälään lisättäisiin *11 momentti*, jossa säädettäisiin vakuuden suoritukseksi kohdistetun maksun käytöstä silloin, kun vakuus on asetettu tuotteista, jotka eivät ole valmisteveron alaisia Suomessa tai joista ei muusta syystä ole annettava veroilmoitusta.

Jos maksu olisi kohdistettu sellaisen valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitettun vakuuden suoritukseksi, joka on annettava tuotteista, joista ei tule antaa veroilmoitusta, maksu palautettaisiin hakemuksesta verovelvolliselle. Jos maksun palauttamisen edellytykset täyttyisivät, Verohallinto voisi palauttaa maksun myös omasta aloitteestaan. Muutettavaksi ehdotetussa valmisteverotuslain 49 §:ssä säädettäisiin, että jos valmisteverolle asetettu kertaluonteinen vakuus palautettaisiin käyttämättä sitä osaksikaan verojen suoritukseksi, palautettavalle määrälle ei maksettaisi hyvityskorkoa. Veroilmoitusta ei anneta myöskään silloin, jos vakuus on asetettu valmisteverotuslain 53, 74 78 tai 80 §:n perusteella, mutta tuotteita ei vastaanoteta Suomessa. Kyse voi olla esimerkiksi siitä, että tuotteita ei ole lainkaan lähetetty tai tuotteet tuhoutuvat matkalla. Näissä tilanteissa verovelvollinen ei voisi kohdistaa vakuutta veron maksuksi veroilmoituksella, koska veroja ei tule maksettavaksi. Vakuuden suoritukseksi kohdistetun maksun palauttamiseen sovellettaisiin näissäkin tilanteissa 11 momentin säännöksiä.

Pykälän 11 momentin säännöksiä sovellettaisiin myös silloin, kun maksu kohdistettaisiin polttoaineverolain 2 b §:ssä tarkoitetun vakuuden suoritukseksi. Tämä johtuu siitä, että valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvuissa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan myös polttoaineverolain 2 b §:ssä tarkoitettuihin nestemäisiin polttoaineisiin, jotka eivät ole valmisteveron alaisia Suomessa. Myös näiden tuotteiden siirtoihin liittyen on asetettava vakuus. Tuotteiden vastaanotosta ei kuitenkaan anneta veroilmoitusta, koska tuotteet eivät ole veronalaisia Suomessa.

25 §. Palautuksen käyttämisen esteet. Pykälän 2 momentin 4 kohtaan lisättäisiin sääntelyn yhtenäistämiseksi ehdotetun autoverolain 95 §:n mukainen laiminlyöntimaksu. Muun saatavan suoritukseksi ei käytettäisi autoverolain 95 §:ssä tarkoitettua laiminlyöntimaksua koskevaa palautusta.

38 §. Hyvityskoron laskeminen. Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin korkoajasta silloin, kun hyvityskorkoa lasketaan joko autoverolain, valmisteverotuslain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hakemuksesta palautettavalle valmisteverolle. Pykälän nykyiset 5, 6 ja 7 momentti siirtyisivät 6, 7 ja 8 momentiksi. Samalla 1 momentin ja nykyisen 7 momentin sanamuotoa täsmennettäisiin.

Palautettavalle autoverolle ja valmisteverolle maksettavasta korosta säädettäisiin autoverolaissa ja valmisteverotuslaissa kuten nykyisinkin. Valmisteverotuslaissa säädettäisiin lisäksi, että valmisteverolle asetetun kertaluonteisen vakuuden palautukselle ei maksettaisi hyvityskorkoa, jos vakuutta ei ole osaksikaan käytetty verojen suoritukseksi. Kuten nykyisin autoverolaissa säädettäisiin vientipalautukselle maksettavasta korosta. Vientipalautukselle maksettaisiin hyvityskorkoa enintään ennalta määritetyn käyttöjakson ajalta eikä hyvityskorkoa maksettaisi lainkaan, jos vientipalautus olisi maksettu ennakoon.

Pykälän uudessa 5 momentissa säädettäisiin korkoajasta niissä tilanteissa, joissa palautus johtuu päätöksestä, joka koskee autoverolain nojalla hakemuksesta palautettavaa autoveroa taikka valmisteverotuslain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hakemuksesta palautettavaa valmisteveroa. Palautukselle laskettaisiin näissä tilanteissa hyvityskorkoa palautushakemukseen annetun päätöksen päätöspäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käytetään veron suoritukseksi. Käytännössä hyvityskorkoa tulisi yleensä maksettavaksi korkeintaan muutamalta päivältä.

Pykälän 1 ja 8 momentiksi siirtyvän 7 momentin säännösten sanamuotoa täsmennettäisiin. Säännösten mukaan veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloitteisten verojen palautukselle laskettaisiin hyvityskorkoa siihen päivään, jona mainitussa laissa tarkoitettu vero, jonka suoritukseksi palautettava määrä käytetään, on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava. Vastaavasti veronkannossa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloitteisten verojen maksumulle, joka käytetään kyseisten verojen suoritukseksi myöhemmin kuin maksupäivänä, laskettaisiin hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona vero, jonka suoritukseksi palautettava määrä käytetään, on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava.

47 §. Verosta vapauttaminen. Verosta vapauttamista koskevia säännöksiä yhdenmukaistettaisiin. Valmisteveron ja autoveron huojentamista koskevat autoverolain ja valmisteverotuslain säännökset kumottaisiin, ja autoveroon ja valmisteveroihin sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä verosta vapauttamisesta. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, joka vastaisi nykyistä valmisteverotuslain 105 §:n 1 momentin 2 kohtaa. Momentissa säädettäisiin valmisteverosta vapauttamisesta silloin, kun on kyse sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Lisäksi edellytettäisiin, että tutkimus- tai kehittämis-

hankkeen tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen. Koska momentti vastaisi valmisteverotuslain 105 §:n 1 momentin 2 kohdan sääntelyä, lisätty säännös ei muuttaisi nykytilaa.

Pykälän nykyiset 4—7 momentti siirtyisivät 5—8 momentiksi.

50 §. Veron vanhentuminen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että oma-aloitteisia veroja koskeva viiden vuoden vanhentumisaika laskettaisiin oma-aloitteisen veron veroilmoituksen antamista seuraavan kalenterivuoden alusta eikä mainitun veroilmoituksen antamista seuraavaa yleistä eräpäivää seuraavan kalenterivuoden alusta. Muutos lyhentäisi vanhentumisaikaa vuodella niiden myöhässä annettujen veroilmoitusten osalta, jotka on annettu Verohallinnolle joulukuun yleisenä eräpäivänä tai sen jälkeen mutta saman kalenterivuoden aikana. Muutos yhdenmukaistaisi sääntelyä, sillä veron vanhentumisaika laskettaisiin muutoksen jälkeen samalla tavalla riippumatta siitä, korjaako verovelvollinen oma-aloitteista veroa koskevaa veroilmoitustaan vai määrääkö Verohallinto oma-aloitteisen veron maksettavaksi. Lisäksi momentin sanamuotoa tarkennettaisiin siten, että siitä ilmenisi selkeämmin se, että vanhentumisaajan pidentyminen koskee vain myöhässä annetun ilmoituksen perusteella lisääntyntä verokauden veron määrää mutta ei aikaisemmalla ilmoituksella ilmoitettua verokauden veron määrää.

51 §. Takaisin perittävän palautuksen vanhentuminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että takaisin perittäväksi määrätyn määrän viiden vuoden vanhentumisaika alkaisi takaisinperinnän päätöspäivää seuraavan kalenterivuoden alusta eikä takaisin perittävän määrän eräpäivää seuraavan kalenterivuoden alusta. Muutos yhdenmukaistaisi sääntelyä, sillä muutoksen jälkeen takaisin perittäväksi määrätyn määrän vanhentumista koskeva säännös vastaisi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 20 §:n sääntelyä. Mainitun pykälän mukaan julkinen saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on määrätty tai maksuunpantu, ja muussa tapauksessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on erääntynyt.

52 §. Palautuksen ja maksun sekä niille maksettavan koron vanhentuminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin säännös maksun vanhentumisesta silloin, kun verovelvollinen ei ole tehnyt hakemusta valmisteveron kertaluonteisen vakuuden suoritukseksi kohdistetun maksun palauttamisesta eikä Verohallinto voi oma-aloitteisesti palauttaa maksua, koska maksutiedot ovat puutteellisia. Verovelvollisen kertaluonteisen vakuuden suoritukseksi kohdistama maksu vanhentuisi kuten 20 §:ssä tarkoitettu aiheeton maksu, jos verovelvollinen ei ole tehnyt maksun palauttamisesta 16 §:n 11 momentissa tarkoitettua hakemusta. Jos Verohallinto ei voisi palauttaa maksua verovelvolliselle puutteellisten maksutietojen vuoksi, maksu ja sille laskettava korko vanhentuisivat viiden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin maksu suoritettiin. Vanhentunut vakuuteen kohdistettu maksu tuloutettaisiin valtiolle 4 momentin nojalla.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.2.2021. Lain 16 §:n 9 momentin säännöstä verovelvollisen mahdollisuudesta kohdistaa maksu myös valmisteveron kertaluonteisen vakuuden suoritukseksi sovellettaisiin kuitenkin jo 1.1.2021 alkaen. Koska tällaisen valmisteveron eräpäivä olisi vasta helmikuussa 2021, vakuuden suoritukseksi kohdistettua maksua käytettäisiin valmisteveron suoritukseksi 1.2.2021 voimaan tulevien 16 §:n 10 ja 11 momentin mukaisesti.

Autoveron ja valmisteveron veronkanto ja perintä siirtyisivät vanhasta kantomenettelystä uuteen kantomenettelyyn ja samalla vanhasta tietojärjestelmästä uuteen tietojärjestelmään 1.2.2021. Vuoden 2021 tammikuun loppuun näihin verolajeihin sovellettaisiin ennen ehdotetun

lain voimaan tuloa voimassa olleita veronkantolain, autoverolain ja valmisteverotuslain veronkantoa ja perintää koskevia säännöksiä. Valmisteveroon sovellettaisiin valmisteverotuslain valmisteveron huojentamista koskevia säännöksiä, jos päätös tehtäisiin viimeistään 31.1.2021. Tämän jälkeen sovellettaisiin veronkantolain säännöksiä verosta vapauttamisesta.

Ennen lain voimaan tuloa myöhässä annetun oma-aloitteisen veron veroilmoituksen perusteella kasvaneen veron määrän ja takaisin perittäväksi määrätyn määrän vanhentumiseen sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, joiden mukaan vanhentumisajan laskeminen alkaa eräpäivää seuraavan kalenterivuoden alusta. Lain tultua voimaan vanhentumisajan laskeminen alkaisi jo oikeusperusteen syntymisajankohtaa seuraavan kalenterivuoden alusta. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että takaisin perittäväksi määrätyn määrän vanhentumisajan laskeminen alkaisi päätöspäivää seuraavan kalenterivuoden alusta.

6.21 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta

5 a §. Viivästyskorko ja huojennettu viivästyskorko. Pykälän 1 momentissa säädetään, että maksamatta jätetylle veronkantolain soveltamisalaan kuuluvalla verolle sekä verotusmenettelylain 57 §:ssä tarkoitetun verotuksen oikaisun yhteydessä määrättävälle verolle lasketaan viivästyskorkoa. Momentissa säädetään myös viivästyskoron korkokannasta. Momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin jatkossa myös valmisteverolle ja autoverolle verotuksen toimituksen tai oikaisemisen yhteydessä määrättävästä viivästyskorosta.

Viivästyskorkoa laskettaisiin valmisteverolle silloin, kun on kyse valmisteverotuslain 11 tai 82 §:ssä tarkoitettusta sääntöjenvastaisesta menettelystä tai 82 a §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta. Viivästyskorkoa laskettaisiin myös autoverolain 89 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa. Kyseinen säännös koskee tilanteita, joissa on kokonaan laiminlyöty autoveroilmoituksen antaminen tai se on annettu säädetyn määräajan jälkeen, sekä tilanteita, joissa autovero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa sen johdosta, että verovelvollinen on antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan.

5 b §. Viivästyskoron laskeminen. Pykälään lisättäisiin uusi 5, 6, 7 ja 8 momentti, joissa säädettäisiin viivästyskoron korkojasta silloin, kun valmisteveroa tai autoveroa määrättäessä määrätään suoritettavaksi myös viivästyskorkoa.

Pykälään lisättävässä 5 momentissa säädettäisiin, että valmisteverotuslaissa tarkoitettujen sääntöjenvastaisen menettelyn perusteella määrätyle valmisteverolle lasketaan viivästyskorkoa veron suorittamisvelvollisuuden syntymispäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään. Viivästyskorkoa tulisi siis maksettavaksi jo veron suorittamisvelvollisuuden syntymistä seuraavasta päivästä, kuten nykyisinkin. Jos verovelvollinen menettelisi sääntöjenvastaisesti, hän ei saisi valmisteverolle korotonta maksuaikaa.

Pykälään lisättävissä 6 ja 7 momentissa säädettäisiin viivästyskoron laskemisesta autoverolain 89 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että jaksokohtaisessa verotuksessa autoverolain 89 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko lasketaan eräpäivää seuraavasta päivästä määrättävän veron eräpäivään. Viivästyskoron juoksemista ei näissä tilanteissa voisi katkaista ennen eräpäivää, mikä kannustaisi omalta osaltaan maksamaan veron heti laissa säädettyä eräpäivänä. Pykälän 7 momentissa säädettäisiin, että ajoneuvoikohtaisessa verotuksessa viivästyskorko lasketaan veron suorittamisvelvollisuuden syntypäivää seuraavan kolmannen kalenterikuukauden 25 päivästä määrättävän veron eräpäivään. Lisäksi pykälässä säädettäisiin, että jos ajoneuvoikohtaisessa verotuksessa ajoneuvon verotus toimitettaisiin viranomaisaloitteisesti sillä perusteella, että ajoneuvo on otettu käyttöön veroilmoitusta antamatta,

autoverolle laskettaisiin kuitenkin viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt, määrättävän veron eräpäivään. Viivästyskoron laskeminen alkaisi siten näissä tapauksissa ajoneuvon käyttöön ottamista seuraavana päivänä. Autoverolle ei siis saisi korotonta maksuaikaa, jos ajoneuvo otetaan käyttöön, mutta veroilmoituksen antaminen laiminlyödään.

Autoverolain 89 §:n 2 momentissa säädettäisiin, että viivästyskorkoa on maksettava myös autoveron palautukselle, jota on maksettu liikaa esimerkiksi sen vuoksi, että hakija on antanut Verohallinnolle virheellisiä tietoja. Korkoseuraamuksen tarkoituksena olisi ennaltaehkäistä virheellisten ja puutteellisten tietojen antamista palautusta haettaessa. Viivästyskoron laskemisesta liikaa palautetulle autoverolle säädettäisiin pykälään ehdotettavassa uudessa 8 momentissa. Säännös olisi poikkeus 6 ja 7 momentissa säädettävästä autoveron viivästyskoron laskemisesta. Liikaa palautetulla määrällä tarkoitettaisiin sitä osaa palautetusta autoverosta, jonka palauttamiselle ei ole ollut perusteita ja joka määrättäisiin maksettavaksi takaisin veroviranomaiselle. Viivästyskorkoa laskettaisiin sitä päivää seuraavasta päivästä, jona autoveron liikaa palautettu määrä käytetään veron suoritukseksi tai veloitetaan Verohallinnon tililtä. Viivästyskorkoa laskettaisiin liikaa palautetun määrän takaisinmaksamiselle asetettavaan eräpäivään saakka. Eräpäivä määrättäisiin päätöksessä, jolla perusteettomasti palautettu autovero määrättäisiin maksettavaksi takaisin. Jos palautuksen hakija jättäisi määrätyn veron maksamatta eräpäivään mennessä, verolle laskettaisiin lisäksi viivästyskorkoa pykälän 1 momentin mukaisesti päätöksellä määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

7 §. Veronlisäyksen, viivekoron ja viivästyskorkojen perimättä jättäminen. Pykälän 3 momentin sanamuotoa tarkennettaisiin. Nykyinen sanamuoto, jonka mukaan Verohallinnon määräämä viivästyskorko voidaan jättää lainkohdassa säädetyillä perusteilla perimättä, on ollut tulokittavissa siten, ettei sääntely koskisi eräpäivän jälkeisiä myöhässä maksamisesta aiheutuvia viivästyskorkoja. Viivästyskorkojen perimättä jättämistä koskevan sääntelyn tulisi kuitenkin olla yhtenäistä kaikkien viivästyskorkojen osalta.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.2.2021. Viivästyskorkoa koskevia säännöksiä sovellettaisiin lain voimaantulopäivältä ja sen jälkeiseltä ajalta autoverolle ja valmisteverolle laskettavaan korkoon. Tätä edeltävältä ajalta laskettavaan korkoon sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita veronlisäystä ja viivekorkoa koskevia säännöksiä. Korkoa laskettaessa ei tällöin kuitenkaan sovellettaisi veronlisäyksen eikä viivekoron kolmen euron vähimmäismäärää. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että ennen lain voimaan tuloa maksamatta jätetyille autoverolle laskettaisiin viivekorkoa ja veronlisäystä ajalta ennen lain voimaan tuloa soveltamatta kuitenkaan kolmen euron vähimmäismäärää ja viivästyskorkoa lain voimaantulopäivästä alkaen.

7 Lakia alemman asteinen sääntely

Esityksessä ehdotetaan, että autoverolaissa säädettäisiin valtuutus antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä verotarkastuksessa noudatettavasta menettelystä sekä esitettävästä aineistosta ja omaisuudesta.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi valtuutuksia tarkempien määräysten antamiseksi.

Valmisteverotuslain nojalla annettavat Verohallinnon tarkemmat määräykset koskisivat rekisteröintimenettelyä, kuten rekisteröinnin yhteydessä ilmoitettavia tietoja, valmisteveron palautuksen hakemista koskevaa menettelyä sekä tukiin liittyvien tietojen antamista Verohallinnolle.

Sähköverolain nojalla Verohallinto antaisi tarkempia määräyksiä sähkön verottomaan varastointiin liittyvästä sähkön mittauksesta sekä Verohallinnolle annettavista tukia koskevista tiedoista ja tietojen antamista koskevasta menettelystä.

Autoverolain nojalla annettavat Verohallinnon ja Liikenne- ja viestintäviraston tarkemmat määräykset koskisivat vakituisen asuinpaikan hakemusmenettelyä, veroilmoituksen antamisajan kohtaa ja veroilmoituksella ilmoitettavia tietoja, lain 9 luvussa tarkoitettujen ilmoitusten antamistapaa ja sitä, mille viranomaiselle ilmoitus on annettava, muistiinpanovelvollisuutta ja tositteiden säilyttämistä, velvollisuutta pitää ajopäiväkirjaa, ilmoittamisvelvollisuuden uudelleen täyttämistä ja veron määräämistä tilanteissa, joissa veroilmoitus tai muita verotukseen liittyviä asiakirjoja tuhoutuu, sitä, milloin määräämättä jäänyttä veroa on pidettävä vähäisenä sekä sivullisen tiedonantovelvollisuuden puitteissa annettavia tietoja.

Verohallinto antaisi autoverolain nojalla tarkempia määräyksiä lisäksi autoveron palauttamista koskevasta hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä, käyttöaikaan suhteutettua veroa koskevan vaatimuksen yhteydessä annettavista tiedoista, tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä tietojen antamiseksi, vientipalautukseen sovellettavista menettelyistä ja hakemuksessa tai sen yhteydessä esitettävistä tiedoista ja selvityksistä, määräaikaista vuokrasopimuksen muuttumista koskevasta ilmoittamisesta, verottoman käytön enimmäisajan pidentämistä koskevasta hakemusmenettelystä, verottomassa käytössä olleen ajoneuvon luovuttajan ilmoittamisvelvollisuudesta ja menettelystä, rekisteröityä autoveroilmoittajaa koskevasta rekisteröintimenettelystä, käyttöönottoilmoituksella annettavista tiedoista, veroilmoituksen peruuttamisesta annettavista tiedoista ja niiden antamistavasta sekä antamisessa noudatettavasta menettelystä, verotonta käyttöä koskevalla ilmoituksella annettavista tiedoista samoin kuin tietojen antamisajankohdasta ja -tavasta, täydentävään verotuspäätökseen liittyvästä tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä sekä rekisteröintiluvan tiedoista.

8 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1.1.2021. Laki veronkantolain muuttamisesta ja laki veronliiksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta ehdotetaan tuleviksi voimaan kuitenkin vasta 1.2.2021.

Uusia säännöksiä sovellettaisiin valmistus- ja autoverotuksen verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun, kun on kyse ehdotettujen lakien voimaan tultua alkaneesta verokaudesta tai kun veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ehdotettujen lakien voimaan tultua. Vastaavasti ehdotettujen lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovellettaisiin eräin poikkeuksin ennen 1.1.2021 päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun taikka kun veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen 1.1.2021.

Uuden autoverolain voimaan tultua tehdyn autoverotusta koskevan päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovellettaisiin uusia säännöksiä siinäkin tapauksessa, että autoverotus koskee ajoneuvoa, josta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen ehdotetun lain voimaan tuloa, taikka että hakemus on tullut vireille ennen ehdotetun uuden autoverolain voimaan tuloa. Valmisteverotuksessa uusia tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovellettaisiin vastaavassa tilanteessa tietojärjestelmäsiyistä vasta 1.2.2021 alkaen.

Ennen 1.1.2021 tapahtuneisiin laiminlyönteihin, jotka eivät koske verotusta, sovellettaisiin ehdotettujen lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovellettaisiin ehdotettujen lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä siinä tapauksessa, että tietoja on pyydetty ennen lakien voimaan tuloa.

Veronkantomenettelyyn sovellettaisiin uusia säännöksiä 1.2.2021 alkaen. Uusia säännöksiä sovellettaisiin lain voimaantulon jälkeen myös sellaisten veroerien käsittelyssä, jotka ovat muodostuneet ennen lain voimaantuloa tai jotka koskevat lain voimaantuloa edeltänyttä aikaa.

Ehdotettuihin lakeihin sisältyisi lisäksi verolajikohtaisia siirtymäsäännöksiä.

9 Suhde muihin esityksiin

9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy liikenne- ja viestintäministeriössä valmisteltavaan ajoneuvolain kokonaisuudistukseen. Uudistusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitettu antaa eduskunnalle huhtikuussa 2020, ja siihen liittyvien lakimuutosten on tarkoitettu tulla voimaan syyskuussa 2020. Esityksessä ehdotetaan muutoksia joihinkin autoverolain säännöksiin vastaavasti kuin tässä esityksessä ehdotetaan muutoksia joihinkin ajoneuvolain säännöksiin. Molempien lakiehdotusten säädösviitaukset tulisi ottaa huomioon eduskuntakäsittelyn aikana.

9.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esityksessä ehdotetaan muutosta valmisteveron maksamisen jaksotukseen. Muutos tarkoittaisi sen voimaantulovuonna vajaan 600 miljoonan euron kertaluonteista valtion verotuoton pienentymistä veron maksun myöhentyessä. Vaikutus otettaisiin huomioon valtion vuoden 2021 talousarvioehdotusta laadittaessa.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Uuteen autoverolakiin liittyviä seikkoja

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi nykyinen vuonna 1995 voimaan tullut autoverolaki ja säädettäväksi uusi, rakenteeltaan selkeämpi autoverolaki. Perustuslain 80 §:n mukaan kansalaisten oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muutoin kuuluvat lain alaan, on säädettävä lailla. Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Verolaista tulee perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan ilmetä yksiselitteisesti verovelvollisuuden piiri. Lain säännösten tulee olla myös sillä tavoin tarkkoja, että lakia soveltavien viranomaisten harkinta veroa määrättäessä on sidottua.

Uusi autoverolaki sisältäisi nykyistä lakia vastaavasti muun muassa säännökset verovelvollisista, veron suorittamisvelvollisuuden syntymisestä sekä muutoksenhausta. Lakiehdotuksessa on myös määritelty veronalaiset ajoneuvot, veron määrä sekä seuraamusmaksun määräytyminen. Veron määrä tai seuraamusmaksun määrääminen ei riippuisi veroviranomaisen harkinnasta. Seuraamusmaksuja koskeva harkinta olisi perustuslakivaliokunnan kannanoton mukaisesti sidottua (PeVL 39/2017, s. 4).

Perustuslain 10 §:ssä turvataan jokaiselle kotirauha. Perustuslaissa turvattu kotirauhan piiri kattaa lähtökohtaisesti myös ajoneuvossa mahdollisesti olevat pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyt tilat (PeVL 46/2001 vp, s. 3/II). Perustuslakivaliokunta on todennut, että tällaiset tilat jäävät kuitenkin perustuslailla suojatun kotirauhan eräänlaiselle reuna-alueelle, koska ajoneuvoja käytetään sekä liikkumiseen että asumiseen (PeVL 17/1998 vp, s. 4/II). Ehdotetun autoverolain

117 §:n mukaan veroviranomaisella, Tullilla ja poliisilla olisi oikeus nykyistä vastaavasti tarkastaa ajoneuvo tai määrätä ajoneuvo esitettäväksi tarkastusta varten ajoneuvon katsastuksen suorittajalle. Kyse olisi liikenteessä olevaa ajoneuvoa koskevien asiakirjojen ja ajoneuvon teknisestä tarkastamisesta, joka ei ulottuisi ajoneuvossa mahdollisesti oleviin asumistiloihin. Viranomaisella on mainitun lainkohdan mukaan lisäksi oikeus tarkastaa tiloja, joissa pidetään hallussa tai käsitellään ajoneuvoja, sekä pysäyttää ajoneuvo tarkastusta varten. Tarkastukset eivät käytännössä kohdistuisi perustuslain 10 §:ssä turvatun kotirauhan piiriin, kun otetaan huomioon tarkastuksen kohteena olevat tilat ja toimijat. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että tällaisessa tilanteessa rajauksesta on kuitenkin syytä ottaa lakiin nimenomainen maininta (PeVL 2/2002 vp ja PeVL 19/2002 vp). Tämän vuoksi ehdotetussa 117 §:ssä rajattaisiin pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettut tilat tarkastusoikeuden ulkopuolelle.

Norminantovaltuudet

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Valtuutuksen tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) mukaan erityinen syy olisi käsillä lähinnä silloin, kun kysymyksessä on tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, johon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä. Lisäksi sääntelyn kohteeseen liittyvät erityiset syyt saattavat joskus edellyttää usein ja nopeasti muuteltavien säännösten antamista.

Uuteen autoverolakiin ehdotetaan useita määräyksenantovaltuutta koskevia säännöksiä. Esitykseen sisältyy myös muutama valmisteverotusta koskeva valtuussäännösehdoitus. Valtuussäännösten nojalla veroviranomainen antaisi tarkempia määräyksiä verotusmenettelyyn liittyvistä yksityiskohdista, joista ei olisi tarkoituksenmukaista säätää lain tai asetuksen tasolla. Valtuussäännöksissä olisi kyse laissa säädettyjä tietoja täsmällisemmistä määräyksistä. Laki ehdotusten sisältämien norminantovaltuuksien ei arvioida olevan ristiriidassa perustuslain 80 §:n kanssa.

Seuraamusmaksut

Valmisteverotuksen ja autoverotuksen seuraamusjärjestelmä yhtenäistettäisiin vastaamaan muussa verotuksessa jo aiemmin käyttöön otettua seuraamusjärjestelmää. Perustuslakivaliokunta arvioi järjestelmää ja siihen sisältyviä veronkorotusta ja myöhästymismaksua tuloverotusta, tonnistoverotusta, kiinteistöverotusta, perintö- ja lahjaverotusta sekä varainsiirtoverotusta koskevasta hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa PeVL 39/2017 vp. Valiokunta ei pitänyt ongelmattomana ehdotusta luopua veronkorotuksen osalta tuottamuksen tai tahallisuuden edellyttämisestä ottaen huomioon hallinnollisten seuraamusten asiallinen rinnastettavuus rikosoikeudellisiin seuraamuksiin. Perustuslakivaliokunta on lisäksi aiemmin yhtäältä kiinnittänyt huomiota siihen, ettei verotuksen kaltaisessa massaluonteisessa toiminnassa saa vaarantaa hyvän hallinnon vaatimuksia tai verovelvollisen oikeusturvaa (PeVL 35/2005 vp, s. 2/I), ja toisaalta todennut hallinnollisen seuraamusjärjestelmän toimivuuden kannalta olevan olennaista, että menettely on oikeusturvavaatimuksen asettamisissa rajoissa mahdollisimman yksinkertaista (PeVL 57/2010 vp, s.3/II).

Lausunnossaan perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota siihen, että veronkorotussäännöksiin ehdotettujen muutosten arvioitiin edistävän verotuksen yhdenmukaisuutta ja ennakoitavuutta. Valiokunta totesi kantanaan, että veronkorotuksen määrääminen osana verotusmenettelyä ja ottaen huomioon verotusmenettelyn erityisluonne massaluonteisena toimintana ja vastuuseen

säännöspäätöksenteistä tehty kohtuullistamiset, kuten sääntely veronkorotuksen määräämättä jättämisestä, veronkorotusta koskeva sääntely ei kokonaisuutena arvioiden muodostunut ongelmalliseksi oikeusturvaa koskevan perustuslain 21 §:n kannalta. Valiokunta totesi lisäksi, että Verohallinnon harkinnan tulisi kuitenkin olla sidottua päätettäessä veronkorotuksen seuraamusmaksujen lisäksi myös oma-aloitteisille veroille määrättävää veronkorotusta, myöhästymismaksua ja laiminlyöntimaksua koskeva harkinta olisi sidottua. Tämä tarkoittaa, että seuraamusmaksu jätetään määräämättä säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täytyessä.

Automaattinen päätöksenteko

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt perustuslain 21 §:n ja julkisen vallan käytön lakiperustaisuuden näkökulmasta huomiota siihen, ettei automaattisissa päätöksenteossa massaluonteisissaakaan toiminnassa saa vaarantaa hyvän hallinnon vaatimuksia tai asianosaisen oikeusturvaa (PeVL 7/2019 vp, s. 8, PeVL 62/2018 vp, s. 7, PeVL 49/2017 vp, s. 5, PeVL 35/2005 vp, s. 2).

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Perustuslain 118 §:ssä säädetään vastuusta virkatoimista. Perustuslakivaliokunnan mukaan oikeusturvan ja hyvän hallinnon ja vaatimusten toteutumisen varmistaminen edellyttää muun muassa, että asian käsittelyssä noudatetaan hallinnon yleislakeja ja että asioita käsittelevät toimivat virkavastuulla (PeVL 62/2018 vp, s. 8, PeVL 26/2017 vp, s. 49, PeVL 33/2004 vp, s. 7/II, PeVL 46/2002 vp, s. 10). Perustuslakivaliokunta on todennut, ettei päätöksenteon siirtäminen automaattiseen käsittelyyn saa johtaa siihen, että virkavastuuta koskevat perustuslain säännöksen menettävät merkityksensä.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että automaattista päätöksentekoa koskevan yleislainsäädännön valmistelu käynnistetään viivytyksettä (PeVL 7/2019 s. 11). Valiokunta on myös katsonut, että uusista hallinnonalakohtaisista automatisoitua päätöksentekoa koskevista sääntelyehdotuksista tulisi tässä vaiheessa pidättäytyä.

Oikeusministeriö on käynnistänyt perustuslakivaliokunnan edellyttämän automaattista päätöksentekoa koskevan hallinnon yleislainsäädännön valmistelun ja julkaissut siihen liittyen esiselvityksen automaattiseen päätöksentekoon liittyvän yleislainsäädännön sääntelytarpeista ([Oikeusministeriön julkaisu 02/2020](#)).

Jo hallintolakia säädettyä on lähdetty siitä, että verotus on erityistä massaluonteista hallintomenettelyä ja että siitä säädetään verotusmenettelylaissa ja muussa verotusmenettelyä koskevassa lainsäädännössä hallintolaista poikkeavalla tavalla. Verotuksen päätöksentekomenettelyssä sovelletaan Verohallinnon tietojärjestelmään määriteltyihin käsittelysääntöihin perustuvaa automaatiota, joka muodostaa selkeästi rajattavan sääntelykokonaisuuden. Verotusmenettelyssä ei ole kyse koneoppimiseen ja muihin vastaaviin menetelmiin perustuvasta tekoälypohjaisesta päätöksenteosta. Automaatiota on hyödynnetty verotuksessa vakiintuneesti ja useiden verotusmenettelyyn tehtyjen uudistusten perustana on ollut automaation laajamittainen hyödyntäminen.

Tämä esitys ei sisällä ehdotuksia, jotka laajentaisivat automatisoidun päätöksenteon käyttöalaa Verohallinnossa, Liikenne- ja viestintävirastossa tai Tullissa. Ehdotettuja menettelysääntöksiä sovellettaisiin siten, että valmiste- ja autoverotusta koskevat hallintopäätökset tehtäisiin muusta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvasta verotuksesta poiketen virkailijatyönä. Myös uudesta kuljetusvälineestä suoritettavaan arvonlisäveroon ja valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisö-

hankinnan arvonlisäveroon jatkossa erityismenettelyjen sijaan sovellettavassa yleisessä arvonlisäveromenettelyssä päätökset tehtäisiin virkailijatyönä. Esityksen ei näin ollen katsota tältä osin olevan perustuslain kannalta ongelmallinen.

Julkisuussäätely

Perustuslain 12 §:n 2 momentissa säädetään viranomaisten hallussa olevien asiakirjojen ja muiden tallenteiden julkisuudesta. Julkisuutta voidaan perustuslain mukaan kuitenkin rajoittaa, jos se on välttämätöntä ja rajoituksesta säädetään lailla. Keskeinen viranomaisen toiminnan julkisuutta rajoittava säädös on julkisuuslaki, jonka mukaan asiakirjat ovat julkisia, jollei julkisuuslaissa tai muussa laissa säädetä toisin. Myös veroviranomaisten asiakirjat ovat perustuslain ja julkisuuslain pääsäännön mukaisesti lähtökohtaisesti julkisia. Verotusta koskevien tietojen julkisuutta on kuitenkin rajoitettu useassa laissa.

Merkittävin verotusasiakirjojen julkisuutta rajoittava säädös on verotietolaki, jota ei sitä säädetäessä käsitelty perustuslakivaliokunnassa. Sittemmin perustuslakivaliokunta on muutamaan otteeseen kannanotoissaan pitänyt tärkeänä, että valtioneuvostossa selvitetään kokonaisvaltaisesti verotustietojen ja niitä vastaavien tietojen julkisuuden ja salassapidon suhdetta perustuslain julkisuusperiaatteeseen (PeVL 40/2005, s.2/II ja PeVL 4/2014, s.4/II).

Valmisteverotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta säädetään muilta osin kumotussa vuoden 1994 valmisteverotuslaissa, ja autoverolain vastaavat säännökset ovat peräisin vuodelta 2002. Molemmissa laeissa lähtökohtana on verotustietojen salassapito, josta on säädetty poikkeuksia.

Tässä yhteydessä verotustietojen julkisuutta ja salassapitoa sekä niihin mahdollisesti liittyviä erityistarpeita ei ole tarkoituksenmukaista arvioida pelkästään valmiste- ja autoverotuksen osalta, vaan arviointi tulisi tehdä osana kattavampaa selvitystä. Tämän vuoksi valmiste ja autoverotustietoja koskevaan julkisuussäätelyyn ei tässä esityksessä ehdoteta muutoksia. Esityksen ei näin ollen katsota olevan tältä osin ongelmallinen perustuslain kannalta.

Henkilötietojen suoja

Esitykseen sisältyy valmisteverotuksen, autoverotuksen, ennakkoperinnän ja arvonlisäverovelvollisten rekistereitä koskevia ehdotuksia. Rekisterit sisältävät pääosin yrityksiä koskevia tietoja. Koska niihin voi kuitenkin sisältyä myös luonnollisia henkilöitä koskevia tietoja, ehdotuksia on arvioitu perustuslain 10 §:ssä turvatun henkilötietojen suojan kannalta.

Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta on säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneessa käytännössään katsonut, että erityisesti rekisteröinnin tavoitteista, rekisteröitävien henkilötietojen sisällöstä, henkilötietojen sallituista käyttötarkoituksista, henkilötietojen luovutettavuudesta ja erityisesti teknisellä käyttöyhteydellä luovuttamisesta, henkilötietojen säilytysajoista sekä rekisteröidyn oikeusturvasta tulee säätää lain tasolla kattavasti ja yksityiskohtaisesti (esim. PeVL 12/2002 vp, s. 5, 19/2012 vp, s. 2 ja PeVL 71/2014 vp, s. 2).

EU-lainsäädännössä henkilötietojen käsittelystä säädetään kansallisesti suoraan sovellettavassa tietosuojasetuksessa. Kaikella henkilötietojen käsittelyllä tulee olla jokin tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisista oikeusperusteista. Asetus jättää kuitenkin eräissä asioissa jäsenvaltioille direktiivinomaista kansallista liikkumavaraa. Kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain siltä osin kuin se on asetuksen mukaan välttämätöntä tai se sallitaan asetuksessa.

Kansalliset tietosuoja-asetusta täydentävät säännökset henkilötietojen käsittelystä ovat 6 artiklan mukaan mahdollisia muun muassa silloin, kun henkilötietojen käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Kansalliset täydentävät säännökset voivat koskea muun muassa käsiteltävien tietojen tyyppiä, rekisterin käyttötarkoitusta ja säilytysaikaa.

Perustuslakivaliokunta on tietosuoja-asetuksen myötä tarkistanut aiempaa kantaansa henkilötietojen suojaa koskevaan sääntelyyn. Henkilötietojen suojan toteuttaminen tulisi valiokunnan mukaan jatkossa ensisijaisesti taata tietosuoja-asetuksen ja kansallisen yleislain eli tietosuojalain nojalla. Kansallisen erityislainsäädännön säätämistä tulisi välttää. Sellaisen säätäminen tulisi varata vain tilanteisiin, joissa se on yhtäältä sallittua tietosuoja-asetuksen kannalta ja toisaalta välttämätöntä henkilötietojen suojan toteuttamiseksi. Valiokunnan mukaan perustuslain 10 §:n 1 momentin kannalta on lähtökohtaisesti riittävää, että sääntely täyttää tietosuoja-asetuksessa asetetut vaatimukset (esim. PeVL 14/2018 vp, s. 4, PeVL 26/2018 vp, s. 2 ja 3, PeVL 17/2019 vp, s. 1 ja 2).

Uudessa autoverolaissa ehdotetaan säädettäväksi autoveroilmoittajien rekisteristä. Autoverolain säännökset koskisivat muun muassa rekisterin käyttötarkoitusta, rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä, rekisteriin merkittäviä tietoja ja tietojen säilytysaikaa. Autoverotusta koskevien tietojen luovuttamiseen sovellettaisiin edelleen nykyisen autoverolain voimaan jääviä tietojen luovutusta koskevia säännöksiä.

Valmisteverotuslain, ennakoperintälain ja arvonlisäverolain rekisterisääntelyä ehdotetaan täydennettäväksi rekisterien käyttötarkoitusta ja rekisteritietojen säilytysaikaa koskevilla säännöksillä tietosuoja-asetuksen vaatimuksia vastaavasti.

Henkilötietojen käsittely valmisteverotuksen, autoverotuksen ja arvonlisäverotuksen rekistereissä olisi tarpeen veroviranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Rekisterisääntelyä koskevien ehdotusten katsotaan täyttävän tietosuoja-asetuksen vaatimukset, joten esityksen ei katsota olevan ongelmallinen perustuslain henkilötietojen suojaa koskevan vaatimuksen kanssa.

Terveyttä koskevat tiedot ovat tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, joiden käsittely on 9 artiklan 1 kohdan pääsäännön mukaan kiellettyä. Artiklan 2 kohdan mukaan käsittelykieltoa ei kuitenkaan sovelleta, jos jokin 2 artiklan 2 kohdan a–j alakohdissa oleva edellytys täyttyy. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja saadaan a alakohdan perusteella käsitellä muun muassa asianomaisen henkilön suostumuksella. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelylle tulee 9 artiklan käsittelyperusteen lisäksi olla 6 artiklassa tarkoitettu yleinen oikeusperuste.

Perustuslakivaliokunta on lisäksi kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään (ks. esim. PeVL 3/2017 vp, s. 5).

Esitykseen sisältyy ehdotus luonnolliselle henkilölle vamman perusteella hakemuksesta myönnettävästä autoveron palautuksesta. Palautusta myönnettäisiin, jos hakija täyttää autoverolain 26 §:ssä säädetty vamman haitta-asteeseen ja auton käytön tarpeellisuuteen liittyvät edellytykset. Palautuksen saadakseen hakijan tulisi esittää selvitys siitä, että palautuksen edellytykset täyttyvät. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että hakijan tulisi esittää Verohallinnolle selvitys arkaluonteisina tietoina pidettävistä henkilötiedoista, jotka koskevat esimerkiksi hakijan terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta.

Verohallinto saisi palautuksen hakijan terveydentilaa koskevat tiedot sille laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi. Hakijan esittämät arkaluonteiset tiedot olisivat välttämättömiä vamman

HE 54/2020 vp

haitta-asteen ja auton käytön tarpeellisuuden toteamiseksi ja siten palautuksen myöntämiseksi. Ehdotettavassa säännöksessä olisi rajattu tyhjentävästi, mitä seikkoja Verohallinnolle annettavan selvityksen tulisi koskea. Vaadittavat tiedot vastaisivat voimassa olevan autoverolain 51 §:n nojalla vaadittavia tietoja.

Hakemalla terveystietoihin pohjautuvaa autoveron palautusta hakija antaisi suostumuksen luovuttamiensa tietojen käsittelyyn, joten henkilötietojen käsittelylle olisi yleisen käsittelyperusteen lisäksi myös tietosuoja-asetuksessa vaadittu erityinen käsittelyperuste.

Henkilön velvollisuus antaa itseään koskevia tietoja viranomaiselle on merkityksellistä perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvattujen henkilötietojen suojan kannalta. Kuten edellä on todettu, perustuslakivaliokunnan mukaan perustuslain 10 §:n 1 momentin kannalta on lähtökohtaisesti riittävää, että sääntely täyttää tietosuoja-asetuksessa asetetut vaatimukset. Koska autoverolain veron palauttamista vammaan perusteella koskevan ehdotuksen katsotaan täyttävän tietosuoja-asetuksen vaatimukset, esityksen katsotaan olevan tältäkin osin ongelmaton perustuslaissa säädetyn henkilötietojen suojan kannalta.

Esitystä valmisteltaessa on katsottu, että ehdotetut lait voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisen järjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valmisteverotuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valmisteverotuslain (182/2010) 16 §, 6 luvun otsikko, 35—46, 47 a—47 e ja 50 §, 11 luku, 100, 102, 106, 107 a—107 c, 108, 110, 114 ja 115 §, sellaisina kuin niistä ovat 16, 35, 36, 41 ja 100 § osaksi laissa 1178/2016, 44, 47 a, 47 b, 47 e, 102 ja 107 c § laissa 1178/2016, 47 c § laissa 495/2014, 47 d § laeissa 1178/2016 ja 29/2018, 50 § osaksi laissa 311/2016 sekä 106, 107 a, 107 b ja 108 § laeissa 939/2015 ja 1178/2016, *muutetaan* 1—3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 14, 15 ja 17 §, 18 §:n 2 momentti, 21, 26, 28—30 §, 5 luvun otsikko, 31—34 §, joista 33 ja 34 § samalla siirretään 5 lukuun, 7 luvun otsikko, 47—49, 54, 56, 71, 72, 74, 78 ja 80—82 §, 83 §:n otsikko sekä 5 ja 6 momentti, 12 luvun otsikko, 96 ja 97 §, 98 §:n otsikko, 98 b, 99 ja 101 §, 104 §:n 4 momentti, 105 ja 107 §, sellaisina kuin niistä ovat, 3 § laissa 311/2016, 4 §:n 1 momentti, 83 §:n 5 ja 6 momentti, 98 §:n otsikko, 101 §, 104 §:n 4 momentti, 105 ja 107 § laissa 1178/2016, 6, 21, 26, 28—30, 33, 54, 74, 78, 80, 81, 96 ja 97 § osaksi laissa 1178/2016, 31 § laeissa 495/2014 ja 1178/2016, 32 § laeissa 495/2014, 547/2016 ja 1178/2016, 47 § laissa 29/2018, 48 § osaksi laeissa 311/2016 ja 1178/2016, 49 § osaksi laissa 311/2016, 72 § laissa 495/2014 ja 98 b § laissa 479/2016, sekä *lisätään* lakiin uusi 11 a, 71 a, 82 a, 83 a ja 98 c §, 20 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 495/2014, uusi 2 momentti, 22 §:ään uusi 4 momentti, 98 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1178/2016, uusi 3 momentti, 98 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 479/2016, uusi 4 momentti, 103 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1152/2013 ja 1178/2016, uusi 5 momentti ja 104 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 939/2015 ja 1178/2016, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Valmisteveroja suoritetaan valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan veroihin ja maksuihin, joista säädetään:

- 1) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994);
- 2) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996);
- 3) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994);
- 4) tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994);
- 5) virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010);
- 6) eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004);
- 7) jäteverolaissa (1126/2010);
- 8) öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).

Jos 2 momentissa mainitussa laissa säädetään tästä laista poiketen, sovelletaan asianomaisen lain säännöksiä.

Valmisteveron alaisten tuotteiden veron määräämisen perusteista ja veron määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista tämän lain säännöksiin säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetussa laissa (1266/1996).

HE 54/2020 vp

Valmisteverojen maksamiseen, ilmoittamiseen, määrittämiseen, oikaisuun ja muuhun verotusmenettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia (768/2016) ja veronkantoon ja perintään veronkantolakia (11/2018), jollei tässä laissa tai 2 momentissa mainituissa laissa toisin säädetä.

2 §

Alueellinen soveltamisala

Valmisteveron alaisia ovat ne 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetut tuotteet, jotka Suomessa valmistetaan tai vastaanotetaan toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta.

3 §

Tullilainsäädännön soveltaminen

Tulli toimittaa verotuksen, jos tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta eikä niitä aseteta välittömästi niiden maahantuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään. Veron suorittamista, palauttamista ja takaisin perimistä koskevaan sekä muuhunkin menettelyyn, vakuuksiin, veronkorotukseen, virhemaksuun, jälkiverotukseen, tiedonantovelvollisuuteen, uhkasakon asettamiseen ja muutoksenhakuun sekä tietojen salassapitoon ja salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen ja saamiseen sovelletaan tällöin, mitä tullista tullilainsäädännössä säädetään, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä. Valmistevero on kuitenkin suoritettava ennen kuin valmisteveron alaiset tuotteet luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos verovelvolliselle myönnetään unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (*tullikoodeksi*) 110 artiklan mukainen maksunlykkäys.

Tuotteiden saapumista unionin tullialueelle koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden saapumiseen unioniin kolmansilta alueilta.

Tuotteiden poistumista unionin tullialueelta koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden poistumiseen unionista kolmansille alueille.

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Verohallinto kantaa valmisteverot ja vastaa verovalvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Myös Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä* järjestelmää, jota sovelletaan valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai

kolmannen maan tai alueen kautta väliaikaisesti valmisteverottomina, ei kuitenkaan niiden tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon, joilla on muun kuin unionitavarantullioikeudellinen asema tullikoodeksin 5 artiklan 24 kohdassa määritetyllä tavalla;

2) *lähtöjäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota, josta valmisteveron alaiset tuotteet lähetetään;

3) *määräjäsenvaltiolla* Euroopan unionin jäsenvaltiota, johon valmisteveron alaiset tuotteet on määrä toimittaa;

4) *verottomalla varastolla* paikkaa, jossa valtuutettu varastonpitäjä ansiotoiminnassaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussaan tai vastaanottaa taikka josta se lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottoman varaston sijaintipaikan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten vahvistamin edellytyksin;

5) *valtuutetulla varastonpitäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat valtuuttaneet ansiotoiminnassaan verottomassa varastossa valmistamaan, jalostamaan, pitämään hallussaan, vastaanottamaan tai sieltä lähettämään valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

6) *rekisteröidyllä vastaanottajalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

7) *väliaikaisesti rekisteröidyllä vastaanottajalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet oikeuden ansiotoiminnassaan vastaanottaa tietyn määrän valmisteveron alaisia tuotteita tietyltä lähettäjältä ja tietyinä ajankohtana toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

8) *rekisteröidyllä lähettäjällä* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle tuonti-jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tullikoodeksin 201 artiklassa tarkoitettun vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen;

9) *tietokoneistetulla järjestelmällä* valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 1152/2003/EY 1 artiklassa tarkoitettua tietokoneistettua järjestelmää, jonka tarkoituksena on hallinnollisen saateasiakirjan sähköinen siirtäminen ja valvonnan parantaminen;

10) *etämyynnillä* myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu henkilö kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta kulutukseen luovutettuja valmisteveron alaisia tuotteita, jotka myyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen;

11) *etämyyjällä* myyjää, joka myy tuotteita Suomeen 10 kohdan mukaisesti;

12) *veroedustajalla* sellaista Suomeen sijoittautunutta henkilöä, jonka etämyyjä on nimennyt ja jonka Verohallinto on hyväksynyt suorittamaan valmisteverot etämyyjän puolesta Suomessa vastaanotetuista tuotteista;

13) *hallussapidolla kaupallisessa tarkoituksessa* sitä, että muu henkilö kuin yksityishenkilö pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita ja sitä, että yksityishenkilö pitää kyseisiä tuotteita hallussaan ja kuljettaa niitä muuta kuin omaa käyttöään varten 72 §:n mukaisesti;

14) *tuonnilla* valmisteveron alaisten tuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

15) *suoralla luovutuksella* valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoa siten, että ne vastaanotetaan muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan vastaanottopaikassa;

16) *tuontipaikalla* paikkaa, jossa tavarat luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

17) *vientipaikalla* paikkaa, jossa valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat unionin alueelta;

18) *vientijäsenvaltiolla* jäsenvaltiota, jossa vienti-ilmoitus annetaan tullikoodeksin 263 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

19) *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla* neuvoston direktiivin 2008/118/EY täytäntöön panemisesta valmisteveron alaisten tavaroiden väliaikaisesti verottomia siirtoja koskevien tietokoneistettujen menettelyjen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 684/2009 liitteen II kohdassa 11 mainittuja tuotteita.

11 a §

Sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos valvontatoimenpiteen yhteydessä tai muutoin havaitaan, että tuotteita maahantuotaessa, vastaanotettaessa tai siirrettäessä on tapahtunut edellä 11 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus. Veron suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntöjenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

13 §

Verovelvollisuus eräissä tilanteissa

Jos unionin ulkopuolelle vietävät valmisteveron alaiset tuotteet on asetettu toisessa jäsenvaltiossa tullikoodeksin 226 artiklassa tarkoitettuun ulkoisen passituksen menettelyyn eikä tätä menettelyä päätetä sitä koskevien säännösten mukaisesti, tuotteista on suoritettava valmisteveroa, jos tuotteet ovat Suomessa tai voidaan olettaa, että ne on Suomessa kulutettu. Verovelvollinen edellä tarkoitetuista tuotteista on tullikoodeksissa tarkoitettu velallinen.

14 §

Veron määräytyminen

Valmistevero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on luovutettu kulutukseen Suomessa tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.

Niistä unionin ulkopuolelta tuotavista tuotteista, joita ei ole asetettu välittömästi maahantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, valmistevero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tulliviranomainen on hyväksynyt tuotteen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevan ilmoituksen.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on käytetty verolliseen tarkoitukseen.

Jos veronalaisia tuotteita on vastaanotettu taikka tuotu maahan kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä, vero määräytyy sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

15 §

Verotettavat määrät

Valtuutetun varastonpitäjän on suoritettava vero kultakin verokaudelta niistä tuotteista, jotka on luovutettu kulutukseen verokauden aikana.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on suoritettava vero kultakin verokaudelta niistä tuotteista, jotka on vastaanotettu verokauden aikana.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitettuna on suoritettava vero niistä tuotteista, jotka on käytetty verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n 1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään.

Muissa kuin 1—3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa vero on suoritettava niistä tuotteista, jotka kulloinkin on vastaanotettu tai joista muutoin on suoritettava veroa.

Jos valtuutetun varastonpitäjän verottoman varaston lupa peruutetaan, varastonpitäjän on suoritettava valmistevero verottomassa varastossa luvan päättyessä olevista tuotteista. Valmistevero suoritetaan tällöin niiden säännösten mukaan, jotka ovat voimassa luvan voimassaolon päättymistä seuraavana päivänä. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n 1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos valtuutettu varastonpitäjä on asetettu konkurssiin.

Mitä 1—5 momentissa säädetään verotettavista määristä, sovelletaan myös silloin, kun toimivaltainen viranomainen määrää veron maksettavaksi.

17 §

Valmisteverottomuus

Tuotteet, joita valmistetaan, jalostetaan, pidetään hallussa tai siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, ja tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksiin 240 artiklassa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 269 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn, ovat verottomia.

Valmisteveron alaisten tuotteiden verottomuudesta säädetään lisäksi asianomaisessa valmisteverolaissa.

18 §

Vapautukset valmisteverosta

Edellä 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin valmisteveron alaisia tuotteita voidaan myydä verotta verottomasta varastosta. Verovapaus voidaan toteuttaa myös palauttamalla valmistevero, jolloin sovelletaan 83 §:n 1 momenttia ja 83 a §:n 1 momenttia. Palautukseen oikeutettuun sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

20 a §

Merkintä verottomuudesta

Merkintävelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

21 §

Toiminnan luvanvaraisuus

Valmisteveron alaisia tuotteita saa valmistaa, jalostaa, pitää hallussa, lähettää tai vastaanottaa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain tähän toimintaan annetun luvan perusteella.

Verohallinto voi antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. Hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Lupapäätöksen tiedoksiintoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää.

Lupapäätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

22 §

Veroton varasto

Tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

26 §

Luvan myöntämisen muut edellytykset

Valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan, rekisteröidyn lähettäjän tai veroedustajan lupa myönnetään hakijalle, joka:

1) ei ole olennaisesti laiminlyönyt tai jonka ei voida ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentissa tarkoitettulla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövänsä ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiaan verotuksessa;

2) on täysi-ikäinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu, jos hakija on luonnollinen henkilö; sekä

3) on antanut 28 §:n mukaisen vakuuden.

28 §

Vakuudet

Valtuutetun varastonpitäjän on Verohallinnon vaatimuksesta annettava verosaatavan turvaamiseksi vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen tai hallussapitoon perustuvan valmisteveron suorittamisesta.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on Verohallinnon vaatimuksesta annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävistä tuotteista annettavasta vakuudesta säädetään 55 §:ssä. Toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä vakuudesta säädetään 9 luvussa.

Verohallinto määrää vakuuden lajin ja suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luvan hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista. Verohallinto voi määrätä vakuuden asetettavaksi, vaatia lisää vakuutta tai vapauttaa vakuutta, jos se on tarpeen luvan haltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia. Verohallinnon on tällöin annettava luvan haltijan pyynnöstä tälle vakuutta koskeva päätös.

Edellä 4 momentissa tarkoitettua vakuutta koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Vakuutta koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

29 §

Luvan peruuttaminen

Lupa peruutetaan, jos luvan haltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai jos luvan haltija sitä pyytää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

Verohallinnon on hyvissä ajoin ennen luvan peruuttamista ilmoitettava luvan haltijalle luvan peruuttamisesta ja varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, jollei luvan haltija itse ole pyytänyt luvan peruuttamista.

Luvan haltijan pyytäessä luvan peruuttamista lupa voidaan määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun hakemus on jätetty Verohallinnolle.

Luvan voimassaolon päätyttyä Verohallinto vapauttaa viipymättä 28 §:ssä tarkoitettua vakuuden. Jos luvan voimassaoloajalta on ollut tai on jäljellä maksamatonta veroa taikka tiedossa on luvassa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvia uusia verovelvoitteita, vakuudesta vapautetaan se osa, jota ei ole käytetty eikä käytetä veron suoritukseksi.

Luvan katsotaan päättyvän, jos luvan haltija asetetaan konkurssiin.

30 §

Valmisteverotuksen rekisterit

Verohallinto pitää luvan haltijoista ja verottomista varastoista rekisteriä, jota hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 389/2012 edellytetään. Lisäksi Verohallinto pitää tämän

lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotusta ja valmisteverojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

Verohallinto pitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaaajista. Lisäksi Verohallinto pitää rekisteriä virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n 5 momentissa ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuista pienvalmistajista. Rekisteriä pidetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettun tuen myöntämistä ja seuranta varten. Rekisteriin merkitään pienvalmistajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot, hakuvuoden aikana tuotettavien valmisteveronalaisten tuotteiden määrät sekä muiden viranomaisten pienvalmistajalle hakuvuonna ja kahtena edeltävänä kalenterivuonna myöntämien vähämerkityksisten tukien määrät.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen rekistereiden tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä. Tietoja säilytetään kuitenkin vähintään niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

Luvanhaltijoista ja verottomista varastoista pidettävän rekisterin tietojen luovuttamisesta sähköisesti toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään 1 momentissa mainitussa asetuksessa.

5 luku

Rekisteröityminen

31 §

Rekisteröitymisilmoitus

Niiden valmisteveron alaista toimintaa harjoittavien, joiden on lain mukaan rekisteröidyttävä verovelvolliseksi, tuensaaajaksi tai pienvalmistajaksi, on tehtävä Verohallinnolle rekisteröitymisilmoitus. Rekisteröitymisilmoitus on tehtävä ennen kuin rekisteröitymistä edellyttävä toiminta alkaa, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä.

Ilmoitettujen tietojen muuttumisesta ja rekisteröitymistä edellyttävän toiminnan päättymisestä on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti.

32 §

Rekisteröinnin ajankohta

Verohallinto merkitsee verovelvolliseksi rekisteröityneen rekisteriin siitä lukien, kun valmisteveron alainen toiminta alkaa, ja tuensaaajan tai pienvalmistajan siitä lukien, kun oikeus tuensaamiseen syntyy.

Verohallinto tekee muutokset rekisteröintiin tai poistaa verovelvollisen, tuensaaajan tai pienvalmistajan rekisteristä siitä lukien, kun rekisteröinnin edellytyksenä oleva toiminta on muuttunut tai päättynyt.

33 §

Rekisteröintiä koskeva päätös

Verohallinnon on annettava asianomaiselle päätös rekisteröintiä koskevassa asiassa.

HE 54/2020 vp

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ssä säädetään. Tuensaajaan ja pienvalmistajaan sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta säädetään.

34 §

Rekisteröintiä koskevat tarkemmat määräykset

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä.

7 luku

Veronkanto

47 §

Veronkantoa koskevia erityisiä säännöksiä

Mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta palautuksen saajana, sovelletaan myös hakemukseen perustuvaan tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa tarkoitettuun palautukseen sekä tällaisen palautuksen hakijaan.

Tämän lain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitetun vakuuden käyttämisestä ja palauttamisesta säädetään veronkantolain 16 §:ssä.

48 §

Veronlisäys ja viivekorko eräissä tilanteissa

Tullin kannettavaksi 3 §:n 1 momentin mukaisesti kuuluvan valmisteveron maksamisen viivästysseuraamuksiin sovelletaan, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään. Mainitun lain 3 §:n 3 momenttia sovellettaessa veronlisäys lasketaan kuitenkin ajanjaksolta, jolta tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu korko lasketaan.

49 §

Hyvityskorko

Palautettavalle valmisteverolle maksetaan hyvityskorkoa, jos valmisteveroa palautetaan oikaisuilmoituksen, hakemuksen tai muutoksenhaun taikka veron määräämistä tai verovelvollisen hyväksi tehtyä oikaisua koskevan päätöksen perusteella. Palautettavan vakuuden määrälle ei makseta hyvityskorkoa, jollei kyse ole 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitetusta vakuudesta, jota on osaksikin käytetty verojen suoritukseksi. Hyvityskoron laskemisesta säädetään veronkantolain 37 ja 38 §:ssä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaan. Korko palautettavalle valmisteverolle lasketaan kuitenkin tullilain 93 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajankohdasta.

8 luku

Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

54 §

Suora luovutus

Valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja voi ottaa vastaan valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä suoraa luovutusta käyttämällä, jos tuotteet on lähetetty toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verottomasta varastosta tai toisessa jäsenvaltiossa tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta.

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on rekisteröidyttävä suoran luovutuksen käyttäjäksi. Rekisteröitymiseen sovelletaan, mitä 5 luvussa säädetään verovelvolliseksi rekisteröitymisestä. Verohallinto voi valvonnallisista syistä rajoittaa suoran luovutuksen käyttöä tai kieltää sen käytön.

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on velvollisuus antaa suoraa luovutusta käyttämällä vastaanotetuista tuotteista 64 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastaanotto-raportti.

56 §

Siirron alkaminen

Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä alkaa 51 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat lähettävästä verottomasta varastosta, ja 51 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti.

71 §

Eräiden tuotteiden siirtäminen ilman tietokoneistettua järjestelmää

Muiden kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämisessä ei käytetä tietokoneistettua järjestelmää eikä siihen sovelleta, mitä 53, 58—65, 67, 68 ja 70 §:ssä säädetään. Jos näitä tuotteita siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottomien varastojen välillä Suomen alueella, noudatetaan 66 §:ssä säädettyä yksinkertaistettua menettelyä.

Jos muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan on merkittävä vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tulli-ilmoitukseen sen verottoman varaston numero, johon tuotteet siirretään, ja tuontierän viitenumero.

71 a §

Tuotteiden siirtämistä koskevia erityisiä säännöksiä

Edellä 54, 58, 59, 62—64, 66—68 ja 71 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

9 luku

Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet

72 §

Yksityishenkilön tuomiset

Valmisteveroa ei kanneta niistä toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka yksityishenkilö hankkii omaan käyttöönsä ja itse kuljettaa mukanaan Suomeen.

Arvioitaessa sitä, onko yksityishenkilön mukanaan Suomeen tuomien tuotteiden katsottava tulevan hänen omaan käyttöönsä vai kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen, otetaan huomioon tuotteiden haltijan kaupallinen asema ja hallussapidon syyt, tuotteiden sijaintipaikka ja käytetty kuljetustapa, tuotteisiin liittyvät asiakirjat, tuotteiden luonne sekä tuotteiden määrä ja muut näihin verrattavat asiaan vaikuttavat seikat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa arvioinnissa tuotteiden katsotaan tulevan kaupalliseen tarkoitukseen, jollei yksityishenkilö saata todennäköiseksi, että tuotteet tulevat hänen omaan käyttöönsä, jos tuotteiden määrä on enemmän kuin:

- 1) 20 litraa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuja välituotteita;
- 2) 90 litraa viinejä, joista enintään 60 litraa on kuohuviinejä;
- 3) 110 litraa olutta;
- 4) 10 litraa muita alkoholijuomia.

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteita muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista veron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Yksityishenkilön on tällöin lisäksi noudatettava kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia tämän lain säännöksiä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, yksityishenkilön, joka tuo mukanaan toisesta jäsenvaltiossa Suomeen polttoainetta omaan käyttöönsä, on suoritettava polttoaineesta nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua, jos kysymys on:

1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottorikulkuneuvon tavanomaisessa polttoainesäiliössä tai enintään 10 litran suuruudessa varasäiliössä moottorikulkuneuvoa kohti; tai

2) lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, jota tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.

Edellä 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yksityishenkilön on lisäksi noudatettava tämän lain säännöksiä kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotuksesta ja valvonnasta.

74 §

Yksityishenkilön hankinnat

Jos yksityishenkilö muuten kuin 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai etämyynnillä hankkii toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä valmisteveron alaisia tuotteita, jotka toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa Suomeen, tuotteet hankkinut yksityishenkilö on verovelvollinen. Tuotteiden kuljettamiseen osallistunut sekä tuotteita Suomessa hallussaan pitävä ovat myös vastuussa tuotteet hankkineen yksityishenkilön suoritettavasta verosta kuin omasta verostaan.

Valmisteveroa on suoritettava sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet luovutetaan tai luovutukseen tarkoitettuja tuotteita pidetään Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun yksityishenkilön on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 3 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

78 §

Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Sen, joka lähettää tuotteita 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tai Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta, on varustettava tuotteet lähtöjäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen yhteisön sisällä liikkuvien valmisteveron alaisen tuotteiden yksinkertaistetusta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3649/92 tarkoitettulla saateasiakirjalla, joka sisältää 58 §:n 1 momentissa tarkoitettun sähköisen hallinnollisen asiakirjan keskeiset tiedot.

Verovelvollisen on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa sekä vakuuden antamisesta 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 momentissa mainittua saateasiakirjaa korvaavasta menettelystä, jota noudatetaan siirrettäessä kulutukseen luovutettuja tuotteita säännöllisesti Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä. Edellytyksenä on, että toisessa jäsenvaltiossa on vastavaroisesti säädetty tai määrätty samanlaisen yksinkertaistetun menettelyn soveltamisesta.

80 §

Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta Suomeen.

81 §

Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Valmisteveroa ei kanneta Suomessa, jos kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti niiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Edellytyksenä on, että:

1) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn takia;

2) tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu ylivoimaisen esteen tai tulipalon, rikkoutumisen tai muun vastaavan ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena; tai

3) tuotteet tuhoutaan toimivaltaisen viranomaisen luvan perusteella.

Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menetettyinä, jos niitä ei ole mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina.

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti Suomessa tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Vakuus, joka on annettu 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla, on vapautettava.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Valmistevero kannetaan Suomessa sellaisista toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, joiden siirron aikana on tapahtunut sääntöjenvastaisuus Suomessa.

Valmistevero kannetaan Suomessa myös silloin, jos sääntöjenvastaisuus havaitaan Suomessa, mutta ei voida määrittää, missä sääntöjenvastaisuus on tapahtunut. Jos kuitenkin kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet hankittiin, saadaan selville, missä jäsenvaltiossa sääntöjenvastaisuus tapahtui, valmistevero kannetaan siinä jäsenvaltiossa.

Valmistevero kannetaan siltä, joka antoi vakuuden veron maksamisesta 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin mukaisesti, ja siltä, joka osallistui sääntöjenvastaisuuteen.

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, jossa 75 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu 78 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja jossa tästä syystä kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti.

82 a §

Kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos:

1) yksityishenkilön 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla mukanaan tuomien tuotteiden katsotaan tulevan muuhun kuin hänen omaan käyttöön;

2) 74 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu mainitussa pykälässä säädettyä menettelyä;

3) on tapahtunut 82 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus.

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy:

1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa heti kun tuotteet on tuotu maahan;

2) 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa heti kun tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Edellä 72, 74, 78 ja 80 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

83 §

Valmisteveron yleiset palautusperusteet

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus hakemuksesta saada palautuksena verottomaan varastoon palautetuista tuotteista suorittamansa valmistevero. Palautusta ei kuitenkaan voi saada sellaisista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi.

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus hakemuksesta saada palautuksena sellaisista kulutukseen luovuttamistaan tuotteista suorittamansa valmistevero, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Palautusta ei kuitenkaan voi saada, jos tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Edellytyksenä palautuksen saamiselle on lisäksi, että tuotteiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen voidaan näyttää toteen. Tuotteet, joista suoritettua veroa palautus koskee, on hävitettävä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin sen hyväksymällä tavalla.

83 a §

Valmisteveron palauttaminen

Edellä 83 §:ssä tarkoitettua palautusta voi hakea kalenterikuukauden tai kalenterivuoden jaksolta. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus palautuksen saamiseen syntyi.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverosta tässä laissa, asianomaisessa valmisteverolaissa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa sekä muussa laissa säädetään. Palautukseen ja palautuksen hakijaan sovelletaan, mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta silloin kuin verovelvollinen on palautuksen saajana. Palautuksen hakijaan sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

Liikaa palautetulle määrälle on maksettava viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona palautus on maksettu.

Jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa palautuspäätös koskee.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä palautuksen hakemista koskevasta menettelystä.

12 luku

Tarkastus, tiedonantovelvollisuus ja haltuunotto

96 §

Tullin tarkastusoikeus

Tulli voi tehdä tarkastuksia tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Verovelvollisen on pyydettäessä esitettävä Tullille tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa, tiedot kirjanpitojärjestelmästä ja sen yhteyksistä muihin järjestelmiin, tiedot sisäisen valvonnan järjestelmästä ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydytyssä muodossa. Jos tarkastettava aineisto on säilytetty koneellisella tietovälineellä, verovelvollisen on pyydettäessä saatettava aineisto selväkieliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon. Verovelvollisen on myös esitettävä varastonsa ja muut tilansa, siltä osin kuin niitä ei käytetä pysyväisluonteiseen asumiseen, sekä annettava tarvittavat tilat ja laitteet tarkastuksen suorittamista varten ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus viedä tarkastettava aineisto tai siitä valmistettu jäljennös pois verovelvollisen hallusta muualla tapahtuvaa tarkastusta varten, jos se on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa verovelvolliselle. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamista varten.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään verovelvollisesta, koskee soveltuvin osin myös verovelvollisen Suomessa olevan sivuliikkeen edustajaa ja sitä, joka on tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hankkinut verotta valmisteveron alaisia tuotteita.

Jokaisen on salassapitosäännösten estämättä annettava pyynnöstä Tullille tietoja valmisteveron alaisten tuotteiden ostoista, hallussapidosta, siirroista, myynneistä ja valmistuksesta.

97 §

Tullin muut tarkastusvaltuudet

Tullilla on oikeus tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi tai jos se on tarpeen verotusta varten:

1) päästä varastoihin ja muihin tiloihin sekä tarkastaa ne, jos niissä säilytetään tai käsitellään valmisteveron alaisia tuotteita;

2) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;

3) antaa valmisteveron alaisen tuotteen purkamista, lastausta, kuljetusta, vastaanottamista, varastointia ja lähettämistä koskevia määräyksiä sekä asettaa valmisteveron alaisen tuotteen päilykseen, kuljetusvälineeseen taikka varastoon lukko, sinetti tai muu tunnistemerkki.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa ei kuitenkaan saa tarkastaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

98 §

Muu tiedonantovelvollisuus

Verohallinnon on annettava tiedonantovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta sellaisia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tai 2 momentissa tarkoitettuja näytteitä, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon tiedonantovelvolliselle sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään tiedoksiantosta verovelvolliselle. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tukia koskevan 1 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

98 b §

Tukitietojen ilmoittamismenettely

Kun yritykselle myönnetään 98 a §:n mukaista tukea veronpalautuksena, yrityksen on ilmoitettava veronpalautushakemuksessa mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettut tiedot. Jos kyseessä on muu kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen on rekisteröidyttävä tuensaajaksi noudattaen, mitä 5 luvussa säädetään, ja annettava tiedot rekisteröitymisen yhteydessä.

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta tai yrityksen joutumisesta 98 a §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettuihin taloudellisiin vaikeuksiin.

Tiedot merkitään Verohallinnon ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämisestä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

98 c §

Muut verotukiin sovellettavat säädökset

Verotukiin sovelletaan, mitä eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetussa laissa (300/2001) tuista säädetään.

99 §

Verottoman käytön selvittämisen laiminlyönti

Jos se, joka on toimittanut verottomaan tarkoitukseen taikka hankkinut tuotteita verotta tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla, ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa osoittaa tuotteita toimitetuiksi tai käytetyiksi verottomaan tarkoitukseen, tuotteista on suoritettava

valmistevero noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään.

101 §

Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista

Sen, joka on 96 tai 98 §:ssä tai oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 24 tai 30 §:ssä tarkoitetulla tavalla velvollinen esittämään ja antamaan toimivaltaiselle viranomaiselle valmisteverotusta koskevia tietoja tai avustamaan tarkastuksessa, on suoritettava nämä toimenpiteet omalla kustannuksellaan.

103 §

Haltuunotto

Verohallinnon tekemään haltuunottoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään. Tullin tekemän haltuunottoa koskevan päätöksen muutoksenhausta säädetään tullilain 13 luvussa.

104 §

Ennakkoratkaisu

Tullin antamaan ennakkoratkaisuun ei saa vaatia oikaisua, vaan siihen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhakuun hallintotuomioistuimelta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on 107 §:ssä tarkoitetulla oikeudenvälvoijalla. Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei kuitenkaan saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Verohallinnon antamaa ennakkoratkaisua koskevasta muutoksenhausta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa.

105 §

Tullin myöntämä huojenus ja maksunlykkäys

Jos Tulli on kantanut valmisteveron, se voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai

2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tulli voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täytymistä.

Tulli voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyyn olennaisen alentumisen takia tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden takia taikka muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

107 §

Valtion oikeudenvallonta

Valtion oikeutta valvoo Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa tulliasiamies. Päätös Tullin toimivaltaan kuuluvassa asiassa annetaan tulliasiamiehelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Valtion oikeudenvallonnasta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa säädetään Verohallinnosta annetun lain 5 luvussa. Päätöksen tiedoksiannosta Veronsaajien oikeudenvallontayksikölle säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 57 §:ssä.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
2. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaan tultua alkaneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.
3. Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
4. Jos muu verovelvollinen kuin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 6 §:n 18 kohdassa tarkoitettu verokausi-ilmoittaja on vastaanottanut tuotteet tai tämän velvollisuus suorittaa vero on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
5. Jos oikeus veronpalautukseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa mutta palautushakemus on tullut vireille lain voimaan tultua, veron palauttamiseen sovelletaan tämän lain säännöksiä.
6. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen lupaa tai rekisteröintiä koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain säännöksiä. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen luvan peruuttamiseen sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
7. Jos verovelvollisen verokausi on pidennetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 31 §:n nojalla enintään kalenterivuodeksi, viimeisenä pidennettynä verokautena pidetään kalenterivuotta 2020.
8. Jos Verohallinto on hyväksynyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 32 §:n nojalla verokausi-ilmoittajan veroilmoituksen antamisen paperilomakkeella, viimeinen verokausi, jolta ilmoituksen saa antaa paperilomakkeella, on kalenterivuoden 2020 viimeinen verokausi.
9. Ennen lain voimaantuloa päättyneeltä verokaudelta maksettua veroa ei voi vähentää lain voimaan tultua alkavilta verokausilta. Veroa ei voi vähentää, vaikka oikeus vähennykseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Vähentämättä jäänyt veron määrä voidaan palauttaa

hakemuksesta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.

10. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän ennen lain voimaantuloa päättynyttä verokautta koskevan verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

11. Verohallinnon lain voimaan tullessa vireillä olleeseen palautushakemukseen antaman päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

12. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

13. Ennen lain voimaantuloa aloitettuun tämän lain 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettuun tuotteiden siirtoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 74, 78 ja 80 §:n säännöksiä.

14. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin lain voimaan tullessa voimassa olleessa 44 ja 110 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin, jotka eivät koske verotusta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

15. Valmisteveroon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä veronkannosta, veron maksamisen ajankohdasta, kuittaamisesta, viivästysseuraamuksista, palautukselle maksettavasta korosta, huojenuksesta, maksunlykkäyksestä, perinnästä sekä pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteverosta 31 päivään tammikuuta 2021, jos valmisteveron verokausi on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa tai valmisteveron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

2.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 3 §:n 2 momentti, 6 a §, 9 a §:n 4—6 momentti sekä 11 ja 12 §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentti ja 9 a §:n 4 momentti laissa 1399/2010, 6 a § laeissa 1159/1998 ja 1399/2010, 9 a §:n 5 momentti laissa 1179/2016 ja 6 momentti laissa 378/2015 sekä 12 § laissa 1179/2016,
muutetaan 2 a, 6, 8 ja 11 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 2 a § laissa 1305/2007, 6 § osaksi laissa 901/1995, 8 § osaksi laissa 918/2001 ja 11 a § laeissa 1399/2010 ja 1179/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 9 b—9 d § seuraavasti:

2 a §

Niistä nestemäisistä polttoaineista, joille ei ole säädetty lain liitteen verotaulukossa verotasoa, on suoritettava käyttötarkoituksensa perusteella veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tuotteista, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on suoritettava veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Turvetta lukuun ottamatta niistä hiilivedyistä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on suoritettava veroa verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta niihin kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

6 §

Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu suoritetaan:

- 1) niiden määrien perusteella, jotka valtuutettu varastonpitäjä on kirjanpitonsa mukaan luovuttanut verokauden aikana verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen;
- 2) verovelvollisen omaan kulutukseen verokauden aikana otetuista polttoaineista käyttöön otettujen määrien perusteella;
- 3) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella;
- 4) 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa luovutettujen määrien perusteella.

8 §

Polttoaine, jota ei ole tehty tunnistettavaksi siten kuin 7 §:n 1 momentin nojalla säädetään, voidaan kuitenkin katsoa kevyeksi polttoöljyksi edellyttäen, että se on luovutettu verolliseen kulutukseen ja käytetty kevyenä polttoöljynä.

Tunnistettavaksi tekemisen laiminlyömisestä voidaan määrätä laiminlyöntimaksua vähintään 10 prosenttia kantamatta jätettävän valmisteveron määräästä, kuitenkin enintään 80 000 euroa. Laiminlyöntimaksuun sovelletaan muutoin, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 39 §:ssä tarkoitettusta verovelvolliselle määrättävästä laiminlyöntimaksusta säädetään.

9 b §

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus hakemuksesta saada palautusta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista talteen otetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritetusta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Palautuksen edellytyksenä on, että talteen otetut hiilivedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa varastossa.

Palautukseen oikeuttavien hiilivetyjen määrä on 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla lasketusta kulutukseen luovutetusta moottoribensiiniin määrästä:

- 1) 0,14 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen sekä verottomassa varastossa että jakeluasemalla;
- 2) 0,07 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen verottomassa varastossa.

Palautusta voi hakea se valtuutettu varastonpitäjä, jonka verottomasta varastosta bensiini on luovutettu kulutukseen.

9 c §

Edellä 9 a §:ssä tarkoitettua palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi—kesäkuun ja heinä—joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Edellä 9 b §:ssä tarkoitettua palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen kalenterikuukauden aikana talteen otetuista hiilivedyistä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä tai hiilivetyjen talteenotosta.

Jos palautettava määrä on alle 330 euroa, palautusta ei makseta, jollei kyse ole 9 a §:n 2 momentin nojalla kalastusalusten osalta tai 9 b §:n mukaisesti palautettavasta verosta.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

9 d §

Verohallinto vahvistaa tammi—kesäkuulta ja heinä—joulukuulta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista, dieselöljystä ja sitä korvaavista tuotteista, nestekaasusta ja sitä korvaavista tuotteista sekä kevyestä polttoöljystä ja sitä korvaavista tuotteista palautettavan valmisteveron määrän, jota sovelletaan mainittuna aikana kulutukseen luovutettujen polttoaineiden veron palautukseen. Palautuksen määräksi vahvistetaan mainittuna aikana verolliseen kulutukseen luovutetusta polttoaineesta ja sitä korvaavista tuotteista suoritettujen verojen keskiarvo litraa tai kilogrammaa kohti kahden desimaalin tarkkuudella. Kuitenkin polttoaineesta, joka ei ole koostumukseltaan moottoribensiiniin, dieselöljyn ja eräiden muiden nestemäisten polttoaineiden laatuvaatimuksista ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla säädetyn mukaista, tai jos kysymyksessä on kevyt polttoöljy, joka sisältää biopolttoöljyä enemmän kuin seitsemän tilavuusprosenttia, hakijan on esitettävä palautuksen saamiseksi luotettava selvitys polttoaineesta suoritettavasta verosta ja huoltovarmuusmaksusta.

Jos palautettavan veron määrää ei voida vahvistaa tai selvittää 1 momentin mukaisesti, veronpalautuksen määrä on:

- 1) moottoribensiinistä, etanolista, moottoribensiiniin ja etanolin seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 22 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;
- 2) dieselöljystä, biodieselöljystä, dieselöljyn ja biodieselöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 49 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;
- 3) kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä, kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 64 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;
- 4) nestekaasusta, bionestekaasusta, nestekaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 113 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu.

HE 54/2020 vp

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja Euroopan unionin ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 8 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 19 ja 26 §, sellaisena kuin niistä on 8 §:n edellä oleva väliotsikko laissa 1168/2002, muutetaan 2 §:n 19 kohta, 2 a ja 6 §, 8 a §:n 4 ja 5 momentti, 9 §, 9 a §:n 1 momentti sekä 9 b, 11, 12, 14, 16, 17, 20 b, 21 a, 22, 23 ja 26 b §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 19 kohta, 2 a ja 20 b § laissa 1400/2010, 6 § osaksi laeissa 1132/2013, 501/2015 ja 1226/2018, 8 a §:n 4 momentti, 9, 16, 17 ja 21 a § laissa 1180/2016, 8 a §:n 5 momentti laissa 1168/2002, 9 a §:n 1 momentti, 9 b ja 26 b § laissa 1226/2018, 12 § osaksi laeissa 1400/2010, 612/2012 ja 1722/2015, 14 § laeissa 1400/2010 ja 612/2012, 22 § laeissa 1400/2010 ja 1226/2018 ja 23 § osaksi laissa 1400/2010, sekä lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verottomaan tarkoitukseen, ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi valmisteverotuslain 5 luvussa säädettyllä tavalla;

2 a §

Niistä kaasumaisista ja kiinteistä hiilivedyistä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on suoritettava vero verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen.

Sähkön valmisteveron määräämisen perusteet

6 §

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu on suoritettava kultakin verokaudelta liitteen verotaulukon mukaisena siitä sähkön määrästä, jonka:

- 1) verkonhaltija luovuttaa kulutukseen;
- 2) sähköntuottaja tai pientuottaja tuottaa, sekä siitä määrästä, jonka sähköntuottaja tai pientuottaja on hankkinut verottomasti ja käyttää itse tai luovuttaa verolliseen kulutukseen;
- 3) 5 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana, jolloin vero suoritetaan sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruisena;
- 4) 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan;
- 5) verottoman sähkövarastonpitäjä luovuttaa kulutukseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetään, kulutukseen luovutettuna tai käytetyn sähkön määränä voidaan pitää sitä määrää, josta sähköverkonhaltija suoraan tai myyntiyhtiön kautta veloitaa sähkön käyttäjää siirron yhteydessä. Yhdelle tai useammalle verokaudelle kuuluva verotettavan sähkön määrä voidaan tällöin kohdistaa sille verokaudelle, jonka aikana sähkön käyttäjää veloitetaan toimitetusta tai toimitettavasta sähköstä. Jos sähkön veroa

on tällöin muutettu, vero on suoritettava toimitusajankohtana voimassa olevan veron mukaisena.

6 a §

Jos sähkö on hankittu tai tuotettu veroluokan I verolla mutta se on käytetty veroluokkaan II oikeuttavaan tarkoitukseen, sähkön käyttäjällä on oikeus hakemuksesta saada veroluokan I ja II erotusta vastaava veron ja huoltovarmuusmaksun palautus. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen sähkön käytöstä.

Palautusta voi hakea sähköverkonhaltijalta tai sähköntuottajalta kalenterivuoden tai erikseen kalenterikuukauden aikana hankitusta sähköstä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jona tuotteet on hankittu.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

8 a §

Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus Verohallinnolle tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään. Jos yrityksen tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan kuitenkin tilikauden päättymistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

9 §

Verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.

9 a §

Verohallinto voi antaa hakemuksesta luvan toimia verottoman sähkövaraston varastonpitäjänä sekä luvan verottoman sähkövaraston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

9 b §

Sähkön verottoman varastoinnin on tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Varastoon syötetyn ja varastosta otetun sähkön määrä on mitattava luotettavalla tavalla. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittauksesta.

11 §

Valtuutetun varastonpitäjän on suoritettava kivihiilen valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua niiden määrien perusteella, jotka on verokauden aikana:

- 1) luovutettu varastonpitäjän kirjanpidon mukaan verolliseen kulutukseen;
- 2) otettu varastonpitäjän omaan kulutukseen.

12 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on:

- 1) kivihiili, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 2) kivihiili, jonka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualle unionin alueelle kuin Suomessa kulutukseen luovutettavaksi;

3) kivihiili, joka käytetään sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä;

4) kivihiili, joka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu verottomuus ja maksuttomuus ei kuitenkaan koske 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua sähköntuotantoa eikä 2 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua pientuottajan sähköntuotantoa.

Jos valtuutettu varastonpitäjä ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua verottomasta toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai 12 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, veronalennus tai verottomuus toteutetaan palauttamalla suoritettu vero tai osa verosta hakemuksesta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi—kesäkuun ja heinä—joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu käyttöajanjakso kuuluu. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

16 §

Vero polttoturpeesta ja mäntyöljystä suoritetaan kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona polttoturpe ja mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitettua käyttäjän on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veron suorittamisesta, rekisteröidyn käyttäjän on suoritettava vero ja huoltovarmuusmaksu verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi.

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi.

Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa. Edellä 2 momentissa tarkoitettuun rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä verovelvolliseksi rekisteröityneestä säädetään. Jos rekisteröity käyttäjä itse pyytää rekisteristä poistamista, Verohallinto poistaa käyttäjän rekisteristä kuitenkin siitä lukien, kun pyyntö on tehty.

Verohallinto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi—kesäkuun ja erikseen heinä—joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoriteta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

23 §

Sähköön, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, 8 lukuun eikä ennen siirron aloittamista Verohallinnolle tehtävää ilmoitusta koskevia 9 luvun säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Kivihiileen ja maakaasuun ei sovelleta valmisteverotuslain ennen siirron aloittamista Verohallinnolle tehtävää ilmoitusta koskevia 9 luvun säännöksiä.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista. Myös sen, joka luovuttaa mainittua sähköä edelleen muille tuensaajille, on annettava vuosittain Verohallinnolle näitä luovutuksia koskevat tiedot. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tai tietojen antamista koskevasta menettelystä.

Verohallinnon on annettava tiedonantovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) 5 ja 7 § sekä
muutetaan 1 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1182/2016, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Edellä 4 momentissa tarkoitetun valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys. Valmistajan on rekisteröidyttävä virvoitusjuomien pienvalmistajaksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 5 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 10, 12 ja 14 § sekä
muutetaan 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohta sekä 5 ja 6 §, sellaisina
kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohta laissa 1128/2010 ja 5 § osaksi laissa
1128/2010, seuraavasti:

2 §

Tätä lakia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on Suomen tai jonkin muun Euroopan unionin jäsenvaltion antamien säännösten tai määräysten mukaisesti vahvasti denaturoitu. Lakia ei sovelleta myöskään tuotteisiin, jotka on jäsenvaltioiden antamien säännösten tai määräysten mukaisesti lievästi denaturoitu ja jotka käytetään muiden kuin nautintatarkoituksiin käytettävien tuotteiden valmistukseen.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *etyylialkoholilla*:

c) juotavaa alkoholia sisältävää tuotetta joko liuoksena tai muutoin, lukuun ottamatta virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010) tarkoitettua virvoitusjuomaa.

5 §

Se, joka tuo Suomeen mukanaan omaa käyttöönsä varten alkoholijuomia enemmän kuin valmisteverotuslaissa (182/2010) säädetään verottomaksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta alkoholijuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös siihen, joka täällä vastaanottaa unionin ulkopuolelta muutoin kuin kaupallisessa tarkoituksessa toimitetun alkoholijuomia sisältävän läheyyksen.

6 §

Verovelvollisen on ilmoitettava tuotteen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina 0,1 prosenttiyksikön tarkkuudella yli menevää osuutta huomioon ottamatta. Jos enintään 5,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäväksi ilmoitetun erän todellisen alkoholipitoisuuden todetaan ylittävän ilmoitetun määrän vähintään 0,5 prosenttiyksiköllä, on vero suoritettava erän todellisen eikä ilmoitetun alkoholipitoisuuden perusteella. Muiden tuotteiden osalta vastaava raja on 1 prosenttiyksikkö.

Alkoholipitoisuus määritellään +20 celsiusasteen lämpötilassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 9 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 9 § osaksi laissa 1129/2010,
muutetaan 1 §:n 3 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta sekä 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 1212/2019, 1 §:n 4 momentti ja 6 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1129/2010 sekä 7 § laissa 1184/2016, ja
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1129/2010 ja 1212/2019, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta juomapakkauksiin, jos liitteen verotaulukossa tarkoitettuja juomia on valmistanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 70 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys. Valmistajan on rekisteröidyttävä pienvalmistajaksi juomapakkausten osalta. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 5 luvussa.

Tätä lakia ei sovelleta tuotteisiin, jotka ovat verottomia valmisteverotuslain 72, 73, 84, 86 ja 88—90 §:n nojalla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tuotantoon sovelletaan, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 säädetään.

6 §

Verottomuus

Verottomia ovat:

2) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muulla Euroopan unionin alueella kuin Suomessa käytettäväksi;

5) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään virvoitusjuomaveroasta annetun lain (1127/2010) 1 §:n 3 momentissa ja 4 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa.

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutokset huomioidaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 1125/2010,

muutetaan 8 ja 9 § ja liite,
sellaisina kuin ne ovat, 8 § osaksi laeissa 1071/2016 ja 838/2017, 9 § laeissa 1125/2010 ja 838/2017 sekä liite laissa 1118/2019, sekä

lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1125/2010, 1185/2016 ja 838/2017, uusi 4 momentti sekä 13 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1185/2016 ja 838/2017, uusi 3 momentti seuraavasti:

8 §

Tupakkaveroa on suoritettava liitteen verotaulukon mukaan.

Vero suoritetaan tuotteen vähittäismyyntihinnasta. Savukkeista, piippu- ja savuketupakasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta vero suoritetaan lisäksi yksikköverona. Savukkeista ja savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta suoritettavan veron määrä on kuitenkin aina vähintään verotaulukon mukainen vähimmäisvero.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen sähkösavukenenesteiden vero suoritetaan ainoastaan yksikköverona.

9 §

Tupakkaveroa suoritettaessa vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan verovelvollisen ilmoittamaa vähittäismyyntihintaa.

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero suoritetaan 8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

11 §

Tässä pykälässä säädetyn hintalipukkeita tai painettua vähittäismyyntihintaa koskevan verovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 39 §:ssä.

13 §

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle tiedonantovelvollisuutta koskeva päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta sellaisia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Liite

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan ajalla 1.1.—30.6.2021

Tuote	Tuote-ryhmä	Senttiä/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	7,625/kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	30,225/kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	4,00/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	30,00/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	4,00/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	30,00/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	7,20/g	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	5,05/g	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	18,75/g	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	30,00/ml	
-- nikotiiniton	7A.	30,00/ml	

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2021 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Senttiä/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	7,95/kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	31,20/kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	4,50/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	31,00/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	4,50/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	31,00/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	7,55/g	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	5,25/g	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	19,45/g	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	30,00/ml	
-- nikotiiniton	7A.	30,00/ml	

8.

Laki

jäteverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan jäteverolain (1126/2010) 11 §, ja
muutetaan 7—10 ja 13 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 ja 10 § laissa 1186/2016 ja 13 § laissa 1072/2014, seuraavasti:

7 §

Verotettavat määrät

Vero suoritetaan kultakin verokaudelta siitä jätteestä, joka on toimitettu kaatopaikalle verokauden aikana.

Jos jätettä säilytetään 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella kolme vuotta tai sitä pidempään, vero suoritetaan kaikista alueella olevista jätteistä. Kaikki jätteet katsotaan toimittuiksi kaatopaikalle sinä ajankohtana, jona kolmen vuoden määräaika täyttyy. Jätteisiin sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään kaatopaikalle toimitetusta jätteestä.

8 §

Oikeus veron palautukseen

Verovelvollisella on oikeus hakemuksesta saada palautuksena kaatopaikalta pois viedystä jätteestä suoritettu vero. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen jätteen poisviennistä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen kunkin verokauden aikana kaatopaikalta poisviedystä jätteestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

9 §

Rekisteröitymisvelvollisuus

Kaatopaikanpitäjän on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.

10 §

Tiedonantovelvollisuus

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle kultakin verokaudelta ilmoitus kaatopaikalle toimitetuista sellaisista jätteistä, joita ei ole mainittu liitteen verotaulukossa, jäteluettelon mukaisesti jaoteltuina. Tietojen antamisen määräpäivään ja antamismenettelyyn sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisesta.

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon

HE 54/2020 vp

sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

13 §

Erinäiset säännökset

Tässä laissa tarkoitettuihin jätteisiin ei sovelleta valmisteverotuslain 2 ja 3 §:ää, 2—4 lukua eikä 8—10 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 12, 23 ja 28 §, sellaisina kuin ne ovat, 12 § osaksi laissa 1189/2016 sekä 23 ja 28 § laissa 1189/2016, ja

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 8 §, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 3 momentti, 21 a §:n 2 momentti, 27 ja 29 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 §:n 2 momentti laissa 30/2018, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 3 momentti ja 21 a §:n 2 momentti laissa 1189/2016, 27 § osaksi laissa 1189/2016 ja 29 § osaksi laissa 790/2013, seuraavasti:

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua, polttoainemaksun korotusta ja tässä laissa tarkoitettua laiminlyöntimaksua koskevaan päätökseen ja sen tiedoksiantoon sekä maksamiseen sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) säädetään mainitun lain 39 §:ssä tarkoitettua laiminlyöntimaksusta. Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksun, sen korotuksen ja laiminlyöntimaksun kantoon ja perintään sovelletaan, mitä veronkantolaissa (11/2018) ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä tarkoitettua laiminlyöntimaksun kannosta ja perinnästä, samoin kuin mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Maksuvelvolliseen sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta mainituissa laeissa säädetään.

8 §

Polttoainemaksun korottaminen

Polttoainemaksua korotetaan:

1) enintään 50 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö toistuu sen jälkeen, kun aluksessa on havaittu käytettävän tällaista polttoainetta; ja

2) enintään 100 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta polttoaineen käyttöä koskevista velvoitteista.

Korotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kannetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuunpannaan enintään kolmelta vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, Verohallinto oikaisee polttoainemaksua koskevaa päätöstä. Oikaisu on tehtävä kolmen vuoden kuluessa sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos Verohallinto toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, sen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu on tehtävä kolmen vuoden kuluessa sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, jona polttoainemaksu on maksuunpantu tai maksunpalautus on määrätty.

20 §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Verohallinto voi kuitenkin ratkaista oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään, jos muutoksenhakijana on muu kuin Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskeva valitus on kuitenkin tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

21 a §

Kuuleminen valitusta käsiteltäessä

Sen lisäksi, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 44 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuimien voi ratkaista valituksen kuulematta valituksen valittajan oikeudenvilvoituksen määrä voi maksuvelvollisuuden vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Erehdyksessä tai aiheettomasti suoritetun polttoainemaksun palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolain 20 §:ssä säädetään. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

29 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun sille, joka kuljettaa alusta, josta on erääntynyt polttoainemaksua suorittamatta.

Laiminlyöntimaksu jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen lain voimaantuloa tehtyyn Verohallinnon päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

10.

Laki

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 6 §, 7 §:n 3 momentti ja 7 a §, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 3 momentti ja 7 a § laissa 1190/2016, seuraavasti:

6 §

Maksuvelvolliset

Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa.

Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka asettaa öljyn tullimenettelyyn.

7 §

Maksun kantaminen

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljy on asetettu tullimenettelyyn.

7 a §

Maksumenettely

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, öljysuojamaksua koskevasta maksumenettelystä ja muutoksenhausta säädetään valmisteverotuslaissa (182/2010) ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) sekä veronkannosta veronkantolaissa (11/2018). Maksuvelvolliseen sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollista koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 6 ja 7 §:n sekä öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (1791/2009) 6 ja 7 § sekä öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta annettu laki (1191/2016).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Autoverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Suomessa rekisteröitävästä tai käyttöön otettavasta henkilöautosta (M₁-luokka), pakettiautosta (N₁-luokka) sekä sellaisesta linja-autosta (M₂-luokka), jonka omamassa on alle 1 875 kilogrammaa, kevyt-autosta (T1-luokka), moottoripyörästä (L3e- ja L4e-luokka) sekä moottorikäyttöisestä kolmipyörästä ja raskaasta nelipyörästä (L5e- ja L7e-luokka) on suoritettava valtiolle autoveroa.

Autoveron suorittamiseen kevyt-autosta sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään henkilöautosta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, ajoneuvojen luokitteluun ja ajoneuvojen teknisiin ominaisuuksiin sovelletaan, mitä ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla säädetään.

2 §

Ajoneuvon rekisteröinti ja käyttöönotto

Ajoneuvon rekisteröinnillä tarkoitetaan ajoneuvolain mukaista ensirekisteröintiä liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin tai vastaavaan Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen rekisteriin (*liikennerekisteri*).

Käyttöönotolla tarkoitetaan ajoneuvon käyttöä liikenteessä Suomen alueella myös silloin, kun ajoneuvoa ei ole rekisteröity Suomessa. Ajoneuvo katsotaan otetuksi verolliseen käyttöön Suomessa, jollei sitä käytetä yksinomaan verottomaan käyttöön siten kuin 6 luvussa säädetään.

Ajoneuvon käyttöönottaja on se, joka käyttää ajoneuvoa ensimmäistä kertaa Suomessa liikenteessä tai jonka lukuun ajoneuvoa käytetään. Jos ajoneuvo on ollut verottomassa käytössä, käyttöönottaja on se, joka käyttää ajoneuvoa verottomuuden edellytysten päätyttyä tai jonka lukuun ajoneuvoa tällöin käytetään. Jos käyttöönottajaa ei muuten pystytä osoittamaan, käyttöönottajaksi katsotaan ajoneuvon omistaja.

3 §

Veron suorittamisvelvollisuus

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy, kun ajoneuvo rekisteröidään tai otetaan verolliseen käyttöön Suomessa. Jos ajoneuvosta kuitenkin annetaan veroilmoitus ennen rekisteröintiä ja verollista käyttöönottoa, veron suorittamisvelvollisuus syntyy, kun ajoneuvosta annetaan veroilmoitus.

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy myös, kun ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttö-tarkoitusta muutetaan siten, ettei ajoneuvo enää täytä 11 tai 23—26 §:ssä säädettyjä veronalen-

nuksen, veronpalautuksen tai verovapauden edellytyksiä, taikka kun ajoneuvo tulee lain soveltamisalaan sen rakenteen muutoksen takia. Rakenteen muuttamisena pidetään myös pakettiauton varustamista muilla kuin 11 §:ssä tarkoitetuilla istuimilla tai niiden kiinnittämiseen tarkoitetuilla laitteilla. Veron suorittamisvelvollisuutta ei kuitenkaan synny, jos ajoneuvo merkitään rekisteriin toisen verottomuuteen, alennetun veron alaisen ajoneuvon käyttöön tai veronpalautukseen oikeutetun omistukseen yhden kuukauden kuluessa siitä, kun mainittuihin etuihin oikeutettu omistaja on luovuttanut ajoneuvon. Veron suorittamisvelvollisuutta ei myöskään synny sellaisesta ajoneuvon rakennemuutoksesta, joka todetaan ainoastaan ajoneuvon nopeuden perusteella.

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy lisäksi, kun kyseessä on ajoneuvo, joka on aikaisemmin verotettu tai olisi tullut ilmoittaa verotettavaksi Suomessa, ja:

1) vähintään 50 prosenttia ajoneuvon sen verolliseen käyttöön otettaessa tai rekisteröitäessä kuuluneista osista vaihdetaan;

2) itsekantavalla korilla varustetun ajoneuvon kori vaihdetaan;

3) muutostyön tai varustelun takia rekisteritietoihin sisältyvää EY- tai EU -tyyppihyväksyntänumeroa olisi muutettava neljän vuoden kuluessa sen verovuoden päättymisestä, jona ajoneuvosta on ensimmäisen kerran määrätty veroa; taikka

4) ajoneuvo rekisteröidään, otetaan uudelleen verolliseen käyttöön tai siitä annetaan veroilmoitus 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos autoveroa on määrätty 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai jos ajoneuvosta on myönnetty 29 §:ssä tarkoitettu palautus tai 31 §:ssä tarkoitettu vähennys.

4 §

Uusi ja käytetty ajoneuvo

Ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä tai käytössä.

Jos ajoneuvoa ei pidetä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla käytettynä, katsotaan ajoneuvo tätä lakia sovellettaessa uudeksi ajoneuvoksi.

Jäljempänä 41 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaiseen esittelykäyttöön ilmoitettu uusi ajoneuvo katsotaan tätä lakia sovellettaessa uudeksi ajoneuvoksi.

2 luku

Verovelvollisuus

5 §

Verovelvollisuus ajoneuvon rekisteröinnistä ja käyttöönotosta

Verovelvollinen on se, joka merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon omistajaksi. Osamaksukaupassa verovelvollinen on kuitenkin ostaja, joka merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon haltijaksi.

Ajoneuvosta, joka on otettu käyttöön ennen rekisteröintiä, verovelvollinen on käyttöönottaja.

Jos ajoneuvosta on annettu veroilmoitus ennen rekisteröintiä ja verollista käyttöönottoa, verovelvollinen on veroilmoituksen antaja.

6 §

Verovelvollisuus ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muuttuessa

Verovelvollinen 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on se, jonka omistusaikana ajoneuvon veroperusteisiin vaikuttava tekijä muuttui. Jos omistajaa ei voida osoittaa, verovelvollinen on se, jonka omistusaikana tällainen muutos tuli veroviranomaisen tietoon. Edellä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa verovelvollisuus määräytyy 5 §:n mukaan.

Jos autoverosta on myönnetty 26 §:ssä tarkoitettu palautus, verovelvollisena pidetään 27 §:ssä tarkoitettua palautuksensaajaa.

7 §

Rekisteröidyn autoveroilmoittajan velvollisuus suorittaa vero

Jos ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa rekisteröity autoveroilmoittaja, rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen sijasta. Rekisteröity autoveroilmoittaja vastaa myös sellaisen ajoneuvon autoverosta, jonka hän on hankkinut verottamattomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta. Vastuu verosta voidaan kuitenkin siirtää, jolloin siirron saaja on vastuussa verosta. Siirron saajaan sovelletaan, mitä verovelvollisesta säädetään.

Verovastuun siirtämisestä on tehtävä kirjallinen sopimus. Siirtäjän on ilmoitettava siirrosta veroviranomaiselle. Jos ilmoitus laiminlyödään, ajoneuvon luovuttaja ja luovutuksen saaja tai luovuttajat ja luovutuksen saajat vastaavat verosta yhdessä. Ajoneuvon luovutuksella tarkoitetaan sen omistusoikeuden tai hallintaoikeuden luovutusta.

Jos veroa ei saada perityksi rekisteröidyltä autoveroilmoittajalta, ajoneuvon omistaja tai haltija on vastuussa verosta, jollei hän osoita maksaneensa autoveron määrää rekisteröidylle autoveroilmoittajalle tai tämän edustajalle.

8 §

Lain soveltamisen tarkentaminen

Jos rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron, sovelletaan ilmoittamisvelvollisuutta, verotuksen toimittamista ja oikaisua, veron maksamista ja veronkantoa, seuraamusmaksuja ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä verovelvollisen sijasta rekisteröityyn autoveroilmoittajaan, jollei toisin säädetä.

Sen lisäksi mitä tässä laissa erikseen palautuksen hakijasta ja palautuksesta säädetään, niihin sovelletaan 59—64, 68, 70—72, 74, 76, 79—86, 89, 92 ja 93 §:n säännöksiä.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa erikseen ilmoittamisvelvollisuudesta ja tiedonantovelvollisuudesta säädetään, muuhun ilmoittamisvelvolliseen kuin verovelvolliseen sovelletaan 64, 67, 68, 74 ja 76 §:n säännöksiä ja muuhun tiedonantovelvolliseen kuin verovelvolliseen sovelletaan 59, 60, 64, 67, 68 ja 74 §:n säännöksiä.

3 luku

Veron määrä

9 §

Veroperusteen määräytyminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, ajoneuvosta suoritettavaan veron määrään sovelletaan niitä säännöksiä, jotka ovat voimassa, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy.

10 §

Uusi henkilöauto ja pakettiauto

Uudesta henkilöautosta ja pakettiautosta suoritettava vero on liitteen verotaulukon 1 tai 1 A mukainen prosenttimäärä auton verotusarvosta, jollei 11 §:ssä toisin säädetä. Veroprosentti määräytyy auton polttoaineenkulutusta vastaavan hiilidioksidipäästön perusteella, joka on määriteltä Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Verotaulukkoa 1 A sovelletaan autoon, jonka polttoaineenkulutusta vastaava hiilidioksidipäästö on määriteltä moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 täydentämisestä, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY, komission asetuksen (EY) N:o 692/2008 ja komission asetuksen (EU) N:o 1230/2012 muuttamisesta ja komission asetuksen (EY) N:o 692/2008 kumoamisesta annetussa komission asetuksessa (EU) 2017/1151 ja sen liitteessä XXI tarkoitettulla yhdenmukaistetulla kevyiden hyötyajoneuvojen kansainvälisellä testimenetelmällä. Verotaulukkoa 1 sovelletaan muuhun autoon.

Jos 1 momentin mukaiset edellytykset täyttävää tietoa hiilidioksidipäästöstä ei ole, veroprosentti määräytyy verotaulukon 1 mukaan auton kokonaismassaa ja käyttövoimaa vastaavan laskennallisen hiilidioksidipäästön perusteella. Jos auton kilowatteina ilmaistun tehon ja kilogrammoina ilmaistun kokonaismassan osamäärä on vähintään 0,15, laskennallista hiilidioksidipäästöä korotetaan kertomalla se luvulla 1,5. Hiilidioksidipäästön määrä pyöristetään täysiin grammoihin.

Jos 1 momentissa tarkoitettun auton käyttövoima on yksinomaan sähkö, veron osuus on autoon sovellettavan verotaulukon pienin veron osuus.

11 §

Vähennys pakettiauton verosta

Edellä 10 §:n mukaan määräytyvästä veroprosentista vähennetään liitteen verotaulukon 2 tai 2 A mukainen määrä, jos kysymyksessä on N₁-luokkaan kuuluva pakettiauto, joka on varustettu kuljettajan istuimen lisäksi enintään tämän vieressä olevilla istuimilla tai niiden kiinnitykseen tarkoitetuilla laitteilla, jonka kokonaismassa on yli 2 500 kilogrammaa ja joka täyttää toisen seuraavista edellytyksistä:

1) kokonaismassan ja omamassan välinen erotus (*kantavuus*) on vähintään 680 mutta alle 1 000 kilogrammaa, ja tehon (kilowatteina) ja kokonaismassan (kilogrammoina) osamäärä on enintään 0,05; tai

2) kantavuus on vähintään 1 000 kilogrammaa ja tehon ja kokonaismassan osamäärä on enintään 0,06.

HE 54/2020 vp

Pakettiauton omamassa määräytyy sen varustuksen perusteella, joka ajoneuvossa on ensiverotuksen ajankohtana.

Vähennys myönnetään verotaulukon 2 A perusteella autolle, jonka verotuksessa sovelletaan verotaulukkoa 1 A. Muuhun autoon sovelletaan verotaulukkoa 2.

Veron osuus on kuitenkin vähintään autoon sovellettavan verotaulukon alin veron osuus.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös pakettiautoon, jossa kuljetetaan pyörätuolia vakituisesti käyttävää henkilöä, vaikka pakettiauto olisi varustettu myös pyörätuolin kiinnittämiseen tarkoitetuilla hyväksytyillä laitteilla.

12 §

Uusi linja-auto, moottoripyörä ja muu L-luokan ajoneuvo

Uuden linja-auton vero on 31,7 prosenttia auton verotusarvosta.

Uuden moottoripyörän ja muun verollisen L-luokan ajoneuvon vero on moottorin iskutilavuuden tai käyttövoiman mukaan seuraava prosenttimäärä ajoneuvon verotusarvosta:

Kokoluokka	Veroprosentti
enintään 130 cm ³	9,8
131—255 cm ³	12,2
256—355 cm ³	15,9
356—505 cm ³	19,5
506—755 cm ³	22,0
756 cm ³ tai enemmän	24,4
sähkökäyttöinen L-luokan ajoneuvo	9,8

13 §

Käytetty ajoneuvo

Suomessa käytettynä verotettavan ajoneuvon autovero on se pienin määrä, joka autoveroa on jäljellä 17 ja 19 §:ssä tarkoitetut seikat huomioon ottaen samanlaisena pidettävässä Suomessa rekisteröidyssä ajoneuvossa.

Ajoneuvo verotetaan käytetyn ajoneuvon verotusta koskevien säännösten mukaisesti ottamatta huomioon ajoneuvon aikaisempaa verotusta Suomessa myös, jos veron suorittamisvelvollisuus syntyy 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Jos veron määräämisestä taikka palautuksen tai vähennyksen myöntämisestä on kulunut alle kuusi kuukautta, ajoneuvon verotusarvona voidaan pitää veron määräämisen, palautuksen tai vähennyksen yhteydessä määriteltyä arvoa.

14 §

Ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutos

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa verotus toimitetaan niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava samanlaiseen käytettyyn ajoneuvoon ajankohtana, jona veropuolteen muutos tuli veroviranomaisen tietoon.

Jos kyse on 23 §:ssä tarkoitetusta ambulanssista, pelastusautosta, ruumisautosta tai eläinlääkintäautosta, 25 §:ssä tarkoitetusta taksista tai 26 §:ssä tarkoitetusta vammautuneen henkilön ajoneuvosta, maksuunpannaan veroa kuitenkin se määrä, joka ajoneuvosta olisi tullut sitä ensi

kertaa verotettaessa kantaa täysimääräisenä verona. Verosta vähennetään ajoneuvosta jo määrätyn veron määrä taikka suoritettun veron määrä, jos ajoneuvon verosta on myönnetty 27 §:ssä tarkoitettu palautus.

Edellä 2 momentissa tarkoitettusta veron määrästä vähennetään yksi neljäskymmeneskahdeksasosa jokaista rekisterissäoloajan täyttä kuukautta kohti, jos kyse on pelastusautosta, ruumisautosta tai eläinlääkintäautosta, sekä yksi kolmaskymmeneskuudesosa jokaista rekisterissäoloajan täyttä kuukautta kohti, jos kyse on taksista, ambulanssista tai vammautuneen henkilön ajoneuvosta.

Edellä 3 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa verotus toimitetaan niiden perusteiden mukaan, joita olisi sovellettava samanlaisen uuteen ajoneuvon ajankohtana, jona veroperusteen muutos tuli veroviranomaisen tietoon. Jos ajoneuvoa muutetaan 3 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaisesti, veron määrä perustuu vain muutostyön tai varustelun arvoon ajankohdana, jona veroperusteen muutos tuli veroviranomaisen tietoon.

4 luku

Verotusarvo ja vähittäismyyntiarvo

15 §

Verotusarvo

Ajoneuvon verotusarvo on sen yleinen verollinen vähittäismyyntiarvo.

16 §

Yleinen vähittäismyyntiarvo

Ajoneuvon yleisellä vähittäismyyntiarvolla tarkoitetaan hintaa, joka yhdestä samanlaisesta ajoneuvosta olisi yleisesti saatavissa myydessä se verollisena Suomen markkinoilla kuluttajan asemassa olevalle ostajalle sinä ajankohtana, jona veron suorittamisvelvollisuus syntyi.

Jos yleisiin myyntihintoihin perustuvaa arvoa ei ole käytettävissä, yleinen vähittäismyyntiarvo määritetään siitä hinnasta, jolla samanlaisia ajoneuvoja yleisesti ilmoitetaan myytäväksi ja josta on vähennetty tavanomaisia alennuksia vastaavat erät.

Ajoneuvon yleiseen vähittäismyyntiarvoon katsotaan kuuluvan kaikki se, minkä ajoneuvon ostaja välittömästi tai välillisesti luovuttaa vastikkeeksi ajoneuvosta myyjälle tai kolmannelle osapuolelle. Arvoon luettavan erän nimityksellä, maksun ajankohdalla tai muulla vastaavalla seikalla ei ole vaikutusta siihen, onko erä sisällytettävä vähittäismyyntiarvoon. Ajoneuvon arvoon ei kuitenkaan lueta tavanomaisia rahoituskuluja eikä sellaisia enintään 600 euron tavanomaisia kustannuksia, jotka aiheutuvat ajoneuvon toimittamisesta asiakkaalle.

17 §

Yleisen vähittäismyyntiarvon määrittäminen

Ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa määritettäessä otetaan huomioon käytettävissä oleva selvitys tekijöistä, jotka vaikuttavat ajoneuvon vähittäismyyntiarvon määräytymiseen Suomen ajoneuvomarkkinoilla, sekä selvitys ajoneuvon arvosta ja merkistä, mallista, tyypistä, käyttövoimasta, varustuksesta ja muista vastaavista arvoon vaikuttavista ajoneuvon ominaispiirteistä. Lisäksi huomioon voidaan ottaa ajoneuvon ikä, ajokilometrit ja kunto sekä muut yksilölliset ominaisuudet.

Yleistä vähittäismyyntiarvoa määritettäessä huomioon voidaan ottaa myös muiden maiden ajoneuvomarkkinoista saadut tiedot.

Yleistä vähittäismyyntiarvoa ei voida yksinomaan määrittää:

- 1) sellaisten hintojen perusteella, joita on käytetty keskenään etuyhteydessä olevien ostajan ja myyjän välillä tai jotka ovat määräytyneet poikkeuksellisissa markkinaolosuhteissa; eikä
- 2) verotettavana olevasta ajoneuvosta maksetun hankintahinnan taikka siitä saadun myyntihinnan tai lunastuskorvauksen perusteella.

Esittelykäyttöön ilmoitetun uuden ajoneuvon 41 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaista käyttöä ja sen aikana kertynyttä ajokilometrimäärää ei oteta huomioon määritettäessä ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa.

18 §

Käytetyn ajoneuvon arvon määrittämisen poikkeukset

Jos käytetyn ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa ei vähäisten markkinatietojen vuoksi voida määrittää 16 §:ssä tarkoitetulla tavalla, vähittäismyyntiarvo voidaan määrittää vastaavan uuden ajoneuvon yleisen vähittäismyyntiarvon perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu käytetyn ajoneuvon yleinen vähittäismyyntiarvo saadaan alentamalla uuden ajoneuvon vähittäismyyntiarvoa verotettavan ajoneuvon iän perusteella kolme prosenttia ajoneuvon käyttöönottovuodelta, kaksi prosenttia kahdelta sitä seuraavalta täydeltä vuodelta ja sen jälkeen yhdellä prosentilla kutakin täyttä vuotta kuukauden loppuun lasketusta jäännösarvosta. Tästä poikkeavaa arvonalenemisen laskennallista määrää voidaan soveltaa, jos markkinatietoja koskevan tilastollisen aineiston perusteella on perusteita poiketa oletuksena olevasta arvosta alenemasta ja jos käytettävissä olevan tiedon perusteella ei voida asianmukaisesti määrittää verotettavaa ajoneuvoa vastaavan ajoneuvon yleistä vähittäismyyntiarvoa.

19 §

Samanlaiset ajoneuvot

Ajoneuvoja voidaan pitää samanlaisina, jos ne ovat samanlaiset merkiltään, malliltaan ja varusteiltaan. Jos vertailtavana on eri maissa EY- tai EU -tyyppiä hyväksytyjä ajoneuvoja, asiakirjoissa olevien tietojen lisäksi ajoneuvojen tulee tosiasiallisesti olla teknisesti samanlaisia. Vähäiset eroavaisuudet ajoneuvoissa eivät kuitenkaan estä pitämästä ajoneuvoja samanlaisina, jos eroavaisuuksilla ei voida katsoa olevan merkitystä ajoneuvon arvon tai kuluttajien ajoneuvon kohdistuvien tarpeiden kannalta.

20 §

Vastaava uusi ajoneuvo

Vastaavana uutena ajoneuvona pidetään ajoneuvoa, joka on käyttövoimaltaan, merkiltään, korityypiltään ja malliltaan sama kuin verotettava ajoneuvo. Lisäksi ajoneuvojen moottorin, vaihteiston, voimansiirtotavan ja varustuksen ja muiden teknisten ominaisuuksien on vastattava toisiaan. Vähäiset eroavaisuudet eivät kuitenkaan estä pitämästä ajoneuvoja vastaavina.

Jos vastaavaa uutta ajoneuvoa ei voida osoittaa, valitaan lähinnä vastaava uusi ajoneuvo, jonka ominaisuuksissa sallitaan verotettavan ajoneuvon iästä ja tekniikan kehityksestä johtuvat erot ajoneuvon mallinimessä, teknisissä ominaisuuksissa ja muissa vastaavissa tekijöissä.

21 §

Ajoneuvon ikä

Ajoneuvon ikä luetaan kuukausina ajoneuvon ensimmäisestä rekisteröinnistä Suomessa tai ulkomailla. Jos tämä ajankohta ei ole tiedossa, ajoneuvon ikä lasketaan valmistuskuukauden päättymisestä. Jos tämäkään ajankohta ei ole tiedossa, ajoneuvon ikä määritetään sen vuoden päättymisestä, jona ajoneuvo on todennäköisesti ensimmäisen kerran Suomessa tai ulkomailla rekisteröity, otettu käyttöön taikka valmistettu.

Jos ajoneuvo on valmistettu aikaisemmin liikenteessä käytössä olleen tai olleiden ajoneuvon osista, ajoneuvon valmistusajankohdaksi katsotaan se ajankohta, jolloin ajoneuvon alkuperäisistä osista vähintään 50 prosentin on katsottava vaihtuneen.

Ajoneuvon ikä lasketaan siihen ajankohtaan, jolloin veron suorittamisvelvollisuus syntyi.

22 §

Varusteet

Ajoneuvon verotusarvoa määritettäessä ajoneuvon katsotaan kuuluvan toimintakuntoisina vähintään ne varusteet, jotka ajoneuvossa tulee olla, jotta se voitaisiin hyväksyä liikenteeseen. Lisäksi ajoneuvon katsotaan kuuluvan vähintään sellaiset muut varusteet, jotka tyyppihyväksynnän tai ajoneuvon valmistusmaassa julkaistun selvityksen mukaan kuuluvat ajoneuvon vakiovarusteisiin, sekä autossa lämmityslaitte. Verotusarvoa ei alenneta tällaisen varusteen puuttumisen tai epäkuntauisuuden takia.

5 luku

Verovapaus, alennettu vero ja veron palauttaminen

23 §

Verosta vapaat ajoneuvot

Autoverosta on vapaa:

- 1) ajoneuvolain 20 §:ssä tarkoitettu pelastusauto;
- 2) ajoneuvolain 21 §:ssä tarkoitettu ambulanssi;
- 3) eläinlääkintäautoksi rakennettu ja varustettu, eläinlääkärintointia harjoittavan eläinlääkärin omistuksessa oleva ja eläinlääkintätyössä käytettäväksi tarkoitettu N₁-luokan auto:
 - a) jossa on tilaa matkustajille vain kuljettajan vieressä olevilla istuimilla;
 - b) jonka ohjaamo-osan takana olevan korin osan sisäkorkeus mitattuna 0,8 metrin levyisellä ja 1,4 metrin pituisella alueella on vähintään 0,5 metriä; ja
 - c) jonka edellä b alakohdassa tarkoitettuun tilaan kuuluu eläinlääkintätyötä varten kiinteästi asennettu koneellisella jäähdytyslaitteella varustettu säilytystila sekä kiinteät kaapit, laatikot ja muut tarpeelliset rakenteet;
- 4) hautausoimea harjoittavan omistuksessa oleva, yksinomaan ruumiiden ja hautajaistoimintaan liittyvien kukkalaitteiden kuljetukseen käytettävä ja väriään musta, valkoinen tai hopeanharmaa M₁-luokan ruumisauto:
 - a) jossa on kiinteällä vetolavalla varustettu kori;
 - b) jonka ohjaamon ja arkkutilan välillä on kiinteä väliseinä;
 - c) jonka arkkutilan pituus 0,4 metrin korkeudelta vetolavasta mitattuna on vähintään 2,1 metriä; ja
 - d) jonka arkkutilassa on enintään yksi istuin yhdelle henkilölle;

- 5) matkailuauto:
- a) jonka omamassa on vähintään 2 500 kilogrammaa;
 - b) jonka majoitustilan sisäkorkeus on vähintään 1,85 metriä alueella, jonka leveys on vähintään 0,4 metriä ja pituus vähintään 1,30 metriä auton pituussuunnassa mitattuna; ja
 - c) jonka majoitustilojen varustukseen kuuluvat ajoneuvolain 22 §:ssä säädettyjen varusteiden lisäksi vähintään tukevasti kiinnitetty kylmäsäilytystila ja majoitustilan lämmitin; sekä
 - 6) sellainen M₁-luokan auto, jonka omamassa on vähintään 6 000 kilogrammaa.

24 §

Kansainvälisen sopimuksen perusteella verosta vapaat ajoneuvot

Autoverosta on vapaa ajoneuvo, joka tulee:

1) erityisillä rekisterikilvillä varustettuna ulkovaltojen Suomessa toimivien diplomaattisten ja muiden samassa asemassa olevien edustustojen tai lähetettyjen konsuleiden virastojen viralliseen käyttöön taikka diplomaattisten edustajien, lähetettyjen konsulien tai mainittujen edustustojen ulkomaan kansalaisuutta olevien hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäsenten ja heidän talouteensa kuuluvien perheenjäsenten henkilökohtaiseen käyttöön sen mukaan kuin diplomaattisia suhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa (SopS 4/70) ja konsulisuhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa (SopS 50/80) määrätään;

2) Euroopan unionin Suomessa sijaitsevien toimielinten käyttöön taikka tällaisten toimielinten palvelukseen Suomeen tulevan henkilön käyttöön ja omistukseen, jos henkilö on asunut pysyvästi muualla kuin Suomessa.

Ulkoministeriö vahvistaa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen yleissopimusten mukaisten edellytysten olemassaolon.

Ajoneuvoa ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoinkaan luovuttaa tai antaa vastikkeetta käytettäväksi muulle kuin vastaavaan verottomaan ajoneuvoon oikeutetulle edustustolle tai henkilölle ennen kuin kolme vuotta on kulunut ajoneuvon rekisteröimisestä kysymyksessä olevaan käyttöön.

Jos 1 momentissa tarkoitettu henkilö muuttaessaan pois Suomesta ennen kuin 3 momentissa säädetty määräaika on kulunut myy käytössään olleen ajoneuvon Suomessa, siitä on suoritettava veroa yksi kolmaskymmeneskuudesosa jokaista määräajasta jäljellä olevaa täyttä tai vajaata kuukautta kohti.

25 §

Taksit

Autoverosta on vapaa ajoneuvo, joka:

1) Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi liikenteen palveluista annetun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun taksiliikenteeseen tai sitä vastaavaan Ahvenanmaan maakuntalaisissa tarkoitettuun liikenteeseen ja jota pääasiallisesti käytetään siihen;

2) on esteetön tai jota käytetään tieliikennelain (729/2018) 142 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla järjestettyihin koulu- ja päivähoitokuljetuksiin; ja

3) on hyväksytty kuljettajan lisäksi vähintään kuuden matkustajan kuljetukseen, joista yksi tai useampi voi olla pyörätuolissa matkustava henkilö.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ajoneuvosta, joka ei täytä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, suoritettavaa autoveroa alennetaan enintään 1 200 eurolla, jos ajoneuvo rekisteröidään viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

26 §

Autoveron palauttaminen vamman perusteella

Jos autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai osamaksukaupassa haltijaksi on rekisteröity henkilö, jolle liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökohtaiseen käyttöön auto tulee, taikka sellainen henkilö, jolle vammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, Verohallinto palauttaa hakemuksesta autoveroa enintään 3 770 euroa määrämillään ehdoilla. Jos hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin luotettavasti osoittaa, että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 4 980 euroa.

Jos henkilön liikuntakyky on alaraajan tai alaraajojen puuttumisen taikka toiminnan vajavuuden vuoksi alentunut siten, että vamman pysyvä haitta-aste on vähintään 40 prosenttia, Verohallinto hakemuksesta palauttaa määrämillään ehdoilla autoverosta 60 prosenttia, kuitenkin enintään 2 460 euroa. Veronpalautusta myönnetään vain autosta, jonka hankinta on hakijalle hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen.

Veronpalautuksen enimmäismääriä korotetaan määrällä, jolla ajoneuvon erityisesti edellä mainitun liikunta- tai näkövamman tai muun vamman vuoksi ajoneuvon valmistamisen jälkeen asennetut varusteet ovat vaikuttaneet autoveroon.

Jos palautuksen myöntämistä on painavista syistä pidettävä kohtuullisena, Verohallinto voi 1 ja 2 momenttiin rinnastuvissa tapauksissa hakemuksesta myöntää määrämillään ehdoilla edellä säädetyn palautuksen tai osan siitä, vaikka säädetyt edellytykset palautuksen myöntämiselle eivät täyty.

Verohallinto voi antaa hakemuksesta enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan päätöksen siitä, onko hakija esitetyn selvityksen mukaan oikeutettu 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitettuun palautukseen.

Palautuksen hakemiseen sovelletaan, mitä 27 §:ssä säädetään.

27 §

Veron palauttaminen verovapauden tai alennetun veron perusteella

Jos ajoneuvo merkitään ensimmäistä kertaa rekisteröitäessä liikennerekisteriin 11 tai 23—26 §:ssä tarkoitettu perustein lievemmin verotettavana tai verottomana ajoneuvona ja ajoneuvosta on maksuunpantu täysimääräinen autovero, palautetaan veroa hakemuksesta sille, joka merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon omistajaksi taikka osamaksukaupassa ostajalle, joka merkitään liikennerekisteriin ajoneuvon haltijaksi.

Hakemus on tehtävä Verohallinnolle kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ajoneuvo on merkitty rekisteriin ensimmäistä kertaa. Hakijan on esitettävä selvitys palautuksen edellytysten täytymisestä.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

28 §

Vero ajoneuvon käytön perusteella

Jos ensimmäistä kertaa Suomessa verolliseen käyttöön otettua ajoneuvoa ei tulla rekisteröimään liikennerekisteriin, täysimääräisestä verosta vähennetään verovelvollisen tai rekisteröidyn autoveroilmoittajan vaatimuksesta se määrä, joka ajoneuvosta palautettaisiin 29 §:n 2 momentin mukaisesti. Vähennys lasketaan 29 §:n 2 momentista poiketen ajoneuvon käytön päättämispäivän perusteella. Veroa määrätään kuitenkin aina vähintään viisi prosenttia täysimääräisestä verosta.

Vaatimus on tehtävä Verohallinnolle yhden vuoden kuluessa ensimmäistä kertaa määrätyn veron eräpäivästä. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset vaatimuksen yhteydessä annettavista tiedoista, tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä tietojen antamiseksi.

Jos verotus on toimitettu ennen vaatimuksen esittämistä, Verohallinto oikaisee verotusta verovelvollisen hyväksi noudattaen, mitä oikaisusta muualla tässä laissa säädetään, vaikka 82 §:ssä verotuksen oikaisulle säädetty määräaika olisi päättynyt. Verohallinto peruuttaa myös ajoneuvon rekisteröintiluvan.

Vaatimuksen esittämisen jälkeen ajoneuvon käyttö Suomessa on lopetettava.

29 §

Vientipalautus

Autoveroa palautetaan hakemuksesta, jos Suomessa verotettu ajoneuvo on viety maasta pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi. Vientipalautus myönnetään hakijalle, joka ajoneuvon omistajana on vienyt ajoneuvon muualla kuin Suomessa käytettäväksi.

Veroa palautetaan se määrä, joka samanlaisesta ajoneuvosta kannettaisiin, jos se verotettaisiin käytettynä ajoneuvona Suomesta viennin ajankohtana. Veroa ei palauteta kuitenkaan enempää kuin sitä on ajoneuvosta maksuunpantu. Veroa ei myöskään palauteta siltä osin kuin ajoneuvon arvo tai ajoneuvosta suoritettava vero on noussut verotuksen jälkeen tehdyn muutostyön tai varustelun takia. Jos veroa palautetaan ajoneuvosta, jonka veroa on alennettu tämän lain perusteella, palautettavaa määrää alennetaan sillä osuudella veron alennuksesta, joka kannettaisiin, jos ajoneuvo luovutettaisiin palautuksen hakemisen ajankohtana muuhun kuin alennettuun veroon oikeuttavaan käyttöön.

Vientipalautuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) palautettava määrä on vähintään 500 euroa;
- 2) ajoneuvon ensimmäisestä käyttöönotosta on kulunut enintään kymmenen vuotta vientiajankohtana;
- 3) ajoneuvo on vientipäivänä liikennekelteisessä kunnossa; ja
- 4) ajoneuvo on poistettu Suomessa liikennekäytöstä ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti.

30 §

Vientipalautuksen hakeminen

Vientipalautusta koskeva hakemus on tehtävä Verohallinnolle ajoneuvon viennin jälkeen ja viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun ajoneuvo on viety maasta. Vientipalautuksen hakijan on esitettävä selvitys vientipalautuksen edellytysten täyttymisestä.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset vientipalautuksen hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

31 §

Vähennys määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella

Jos ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön otettavaa ajoneuvoa on tarkoitus käyttää Suomessa enintään viisi vuotta määräaikaisen vuokrasopimuksen perusteella, autoverosta vähennetään verovelvollisen veroilmoituksella tekemästä vaatimuksesta se määrä, joka hakemuksesta palautettaisiin vientipalautuksena ajoneuvon viennin jälkeen. Vähennyksen hyväksymisen jälkeen ajoneuvosta ei myönnetä vientipalautusta.

Vähennyksen edellytyksenä on, että ajoneuvo otetaan Suomessa ensimmäistä kertaa käyttöön. Lisäksi verovelvollisen tulee osoittaa, että vuokranantaja on sijoittautunut Euroopan talousalueelle ja sen liiketoimintana on ajoneuvojen säännöllinen vuokraus. Vähennystä ei tehdä, jos sen määrä on alle 500 euroa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua vientipalautuksen määrää ei voida luotettavasti määrittää verotusta toimitettaessa, verosta vähennetään määrä, joka ajoneuvosta kannettaisiin 18 §:n mukaisesti laskettuna, kun ajoneuvo viedään Suomesta määräaikaisen vuokrasopimuksen päättyessä. Käytettynä verotettavan ajoneuvon autoveron alennus lasketaan 13 §:n 1 momentin mukaisesta veron määrästä tekemällä siitä 18 §:ssä tarkoitettu vähennys.

32 §

Määräaikaisen vuokrasopimuksen muuttuminen ja päättyminen

Jos autoverosta on tehty 31 §:ssä tarkoitettu vähennys ja määräaikaista vuokrasopimusta muutetaan, verovelvollisen tulee ilmoittaa Verohallinnolle muutoksesta. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset ilmoituksesta, ilmoituksen antamisen ajankohdasta, ilmoitettavista tiedoista ja menettelystä ilmoituksen antamiseksi. Verohallinto voi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä silloin, kun ilmoittamisvelvollisuus on ilmeisen tarpeetonta.

Jos autoverosta on tehty 31 §:ssä tarkoitettu vähennys, ajoneuvon käyttö Suomessa on lopetettava viimeistään määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymispäivänä. Lisäksi ajoneuvo on poistettava liikennekäytöstä Suomessa ajoneuvolain 66 c §:n mukaisesti viimeistään määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymispäivänä ja vietävä pysyvästi muualla kuin Suomessa käytettäväksi 30 päivän kuluessa määräaikaisen vuokrasopimuksen päättymisestä. Ajoneuvon on oltava vientipäivänä liikennekelteisessä kunnossa.

Sen lisäksi mitä oikaisusta muualla tässä laissa säädetään, Verohallinto oikaisee verotusta kuuden vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi, jos verotusta toimitettaessa 31 §:n 3 momentin mukaisesti tehty vähennys poikkeaa ajoneuvon viennin jälkeen vientipalautuksena myönnettävästä määrästä. Verohallinto oikaisee verotusta verovelvollisen vahingoksi myös, jos vähennykselle 31 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyt edellytykset tai tämän pykälän 2 momentissa säädetyt vaatimukset eivät täyty. Verohallinto voi kuitenkin jättää verotuksen oikaisun verovelvollisen vahingoksi toimittamatta, jos ajoneuvo on romutettu tai muuten tuhoutunut ja tätä koskeva merkintä on tehty liikenneasioiden rekisteriin ajoneuvolain 66 e §:n mukaisesti.

6 luku

Veroton käyttö

33 §

Vakituinen asuinpaikka

Henkilön vakituisella asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu vähintään 185 päivää kalenterivuodessa arvioituna hänen henkilökohtaisten, ammatillisten ja muiden siteidensä perusteella.

Jos henkilö oleskelee kahdessa tai useammassa valtiossa, henkilön vakituksena asuinpaikkana on pidettävä sitä, jonne hän henkilökohtaisten syiden johdosta palaa säännöllisesti. Henkilökohdaisia syitä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon myös työskentelyn luonne ja pysyvyys muussa maassa sekä muut erityiset olosuhteet. Paluuta toiseen jäsenvaltioon ei edellytetä, jos henkilö oleskelee Suomessa määräaikaisen tehtävän suorittamiseksi. Määräaikaisen tehtävän suorittaminen ei vaikuta ajoneuvon verottomalle käytölle säädettyihin enimmäisaikoihin.

Veroviranomainen voi hakemuksesta antaa enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan päätöksen siitä, missä valtiossa henkilön asuinpaikan on esitetyn selvityksen mukaan katsottava sijaitsevan. Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

Henkilön vakituisen asuinpaikan ei katsota muuttuvan, jos henkilö oleskelee Suomessa tai muussa maassa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa opiskelua varten.

34 §

Ulkomailla vakituisesti asuvan oikeus verottomaan käyttöön

Ajoneuvon käyttö on verotonta, jos ulkomailla vakituisesti asuva luonnollinen henkilö käyttää maahan tuomaansa ulkomailla rekisteröityä ajoneuvoa yksityiskäyttöön enintään 6 kuukauden keskeytymättömänä tai keskeytyvänä määräaikana 12 kuukauden ajanjakson aikana.

Verottomalle käytölle 1 momentissa säädettyä enimmäisaikaa ei sovelleta, jos ulkomailla vakituisesti asuva luonnollinen henkilö työskentelee Suomessa ja poistuu ajoneuvolla säännöllisesti muussa valtiossa sijaitsevaan asuinpaikkaansa.

Enimmäisaikaa ei myöskään sovelleta ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttöön, jos ajoneuvon on tuonut maahan henkilö, joka oleskelee Suomessa yksinomaan yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa tapahtuvaa opiskelua varten ja jonka vakituinen asuinpaikka on ulkomailla. Ajoneuvon verottomasta käytöstä on kuitenkin ilmoitettava Verohallinnolle ennen 1 momentissa säädetyn enimmäisajan päättymistä, jos veroton käyttö jatkuu tätä pidempään. Lisäksi henkilön on annettava lukukausittain tai Verohallinnon määrääminä muina ajankohtina selvitys opiskelustaan.

35 §

Verottoman käytön enimmäisajan pidentäminen eräissä tapauksissa

Verohallinto voi hakemuksesta pidentää määräämillään ehdoilla 34 §:n 1 momentissa tarkoitettua verottoman käytön enimmäisaikaa enintään yhdellä vuodella. Pidennyshakemus on tehtävä ennen verottomaksi säädetyn käyttöajan päättymistä. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset hakemusmenettelystä, hakemuksessa annettavista tiedoista ja hakemuksen yhteydessä esitettävästä selvityksestä.

Jos enimmäisaikaa on 1 momentin mukaisesti pidennetty, ajoneuvoa voidaan käyttää uudelleen 34 §:n perusteella verotta aikaisintaan 6 kuukauden kuluttua pidennetyn ajanjakson päätymisestä. Jos enimmäisaikaa on pidennetty, ajoneuvosta ei tänä aikana kanneta veroa, vaikka ajoneuvon maahan tuoneen henkilön olisi katsottava tänä aikana tulleen Suomessa vakituisesti asuvaksi.

36 §

Ulkomaisten yrityksen tai yhteisön oikeus verottomaan käyttöön

Mitä 34 §:n 1 momentissa säädetään yksityiskäyttöön tuotavan ajoneuvon verottomasta käytöstä, sovelletaan myös ulkomailla rekisteröityyn ajoneuvoon, jonka muu kuin Suomessa vakituisesti asuva henkilö tuo maahan muun kuin Suomessa olevan yrityksen yritystoiminnassa käytettäväksi tai muualla kuin Suomessa olevan kansainvälisen järjestön tai muun yhteisön toiminnassa käytettäväksi.

Ajoneuvon verottoman käytön enimmäisaika Suomessa on 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa kuitenkin 7 kuukautta. Määräaikaa ei voida pidentää 35 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

37 §

Lyhytaikainen käyttö

Suomessa vakituisesti asuva luonnollinen henkilö ja hänen perheensä voivat käyttää yksityiskäyttöön maahantuomaansa ajoneuvoa veroa suorittamatta yhtäjaksoisesti enintään 14 päivän ajan kerran kalenterivuodessa, jos ajoneuvo on rekisteröity toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Henkilön perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja naimattomat lapset. Aviopuoliso on rinnastetaan avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

38 §

Ulkomaisten työnantajan ajoneuvon käyttö työtehtäviin

Suomessa vakituisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työpaikka sijaitsee ulkomailla, voi käyttää työpaikan sijaintivaltiossa vakituisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa ajoneuvoa Suomessa verottomasti yksinomaan työtehtäviensä hoitamiseen. Verottoman käytön edellytyksenä on, että ajoneuvo viedään takaisin rekisteröintivaltioon kunkin työtehtävän päätyttyä ja että ajoneuvon käyttö kerrallaan kestää Suomessa enintään kolme vuorokautta yhtäjaksoisesti. Ajoneuvon käyttöä asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin ei pidetä työtehtävien hoitamisenä.

39 §

Ulkomailla rekisteröity työsuhteajoneuvo

Suomessa vakituisesti asuva luonnollinen henkilö, jonka työnantajalla on kiinteä toimipaikka ulkomailla, voi käyttää ulkomailla vakituisesti rekisteröityä, työnantajansa omistuksessa tai hallinnassa olevaa ajoneuvoa Suomessa liikenteeseen verottomasti. Suomessa vakituisesti asuva ammatinharjoittaja, joka on sijoittautunut ulkomaille tai tarjoaa ulkomailla palvelujaan, voi käyttää ulkomailla vakituisesti rekisteröityä ajoneuvoaan Suomessa liikenteeseen verottomasti.

Myös luonnollisen henkilön 37 §:n 2 momentissa tarkoitettu perhe voi käyttää tällaista ajoneuvoa verottomasti.

Verottoman käytön edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettu henkilö ja hänen perheensä yhteensä käyttävät ajoneuvoa päivien mukaan laskettuna vähemmän Suomessa kuin ulkomailla kunkin 12 kuukauden pituisen ajanjakson aikana. Jos ajoneuvoa saman päivän aikana käytetään sekä Suomessa että ulkomailla, ajoneuvoa katsotaan käytettävän ulkomailla.

40 §

Ulkomailla opiskelevan tilapäinen ajoneuvon käyttö

Opiskelija, jonka vakituinen asuinpaikka on Suomessa ja joka oleskelee ulkomailla vähintään 185 päivää kalenterivuodessa yliopistossa tai muussa oppilaitoksessa tapahtuvaa opiskelua varten, voi käyttää ulkomailla rekisteröityä ajoneuvoa tilapäisesti Suomessa olosuhteet huomioon ottaen pakottavaksi katsottavan syyn taikka tavanomaisen lomamatkan tai siihen verrattavan lyhyehkön oleskelun johdosta.

41 §

Muu veroton käyttö

Ajoneuvon käyttö on verotonta, jos:

- 1) ajoneuvo tuodaan maahan ainoastaan huoltoa, korjausta tai muuta käsittelyä varten tai ajoneuvoa siirretään näiden toimenpiteiden suorittamiseksi maassa lyhyitä matkoja;
- 2) ajoneuvoa, jota ei rekisteröidä Suomessa, käytetään yksinomaan kokeiluun tai tutkimuskäyttöön, yksinomaan tyyppihyväksynnän suorittamista varten tai lyhytaikaiseen esittelyyn;
- 3) maahan tuotu ajoneuvo siirretään tuontipaikalta muualle maahan tai vientipaikalle rekisteröimättä ajoneuvoa Suomessa;
- 4) ajoneuvoa käytetään rekisteröimättä sitä Suomessa ainoastaan maasta vientiä varten tapahtuvaan siirtoon luovutuspaikalta vientipaikalle tai edellä mainittuun siirtoon merkittynä vientirekisteriin sekä vientirekisteriin merkityn ajoneuvon tilapäiseen käyttöön Suomessa pakottavaksi katsotun syyn taikka tavanomaisen lomamatkan tai siihen verrattavan lyhyehkön oleskelun johdosta, ei kuitenkaan maasta muuttoa välittömästi seuraavan tai maahan muuttoa välittömästi edeltävän kuukauden aikana;
- 5) ulkomailla rekisteröity ajoneuvo tuodaan maahan yksinomaan kilpailukäyttöön enintään 30 päivän ajaksi ja viedään tämän jälkeen maasta;
- 6) ajoneuvoa, jota ei rekisteröidä Suomessa, käytetään siirtokilvillä varustettuna yksinomaan kilpailutarkoituksiin yhtäjaksoisesti enintään seitsemän päivän ajan;
- 7) koenumeroilvillä varustettua ajoneuvoa siirretään koenumerotodistuksen saajan tai hänen edustajansa ollessa ajoneuvossa ja siirto liittyy välittömästi koenumerotodistuksen saajan ajoneuvon tai sen laitteiden tutkimus- tai tuotekehitystä varten suoritettuun kokeeseen, ajoneuvon koeajoon sen teknisen toimivuuden varmistamiseksi, lyhytaikaiseen myyntitarkoituksessa tapahtuvaan esittelyyn muualla kuin Suomessa vakituisesti asuvalle ostajalle taikka muuhun ajoneuvon valmistukseen, myyntiin, varustamiseen, maasta vientiin, korjaukseen tai katsastukseen välittömästi kuuluvaan siirtoon;
- 8) Suomessa myytäväksi tarkoitettua ajoneuvoa, jolle on myönnetty ajoneuvolaissa tarkoitettu siirtolupa tai joka on rekisteröity toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, käytetään enintään yhdeksän kuukauden ajan ajoneuvojen maahantuontia, valmistusta tai myyntiä harjoittavan yrityksen liiketoiminnassa lyhytaikaiseen, asiakasta kohden enintään kolmen vuorokauden pituiseen myyntitarkoituksessa tapahtuvaan koeajoon tai esittelyyn; tai
- 9) autoveroa tai auto- ja moottoripyöräveroa koskevasta verottomuudesta on sovittu Suomea velvoittavan toisen valtion kanssa tehdyllä sopimuksella.

Muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Verohallinto voi yksittäistapauksessa hyväksyä ajoneuvon lyhytaikaisen verottoman käytön 1 momentissa tarkoitettuja perusteita vastaavilla syillä sekä määräämillään ehdoilla ja rajoituksilla.

42 §

Verottoman käytön päätyminen

Veroton käyttö päättyy sen jälkeen, kun ajoneuvon verottomalle käytölle säädetty tai Verohallinnon määräämä edellytys ei enää täyty tai enimmäisaika päättyy.

Jos ajoneuvo viedään maasta, siirretään Verohallinnon määräämään paikkaan tai hävitetään viranomaisen määräämällä tavalla viivytyksettä, kun määräaika päättyy tai edellytys ei enää täyty, veron suorittamisvelvollisuutta ei kuitenkaan synny.

Veron suorittamisvelvollisuutta ei myöskään synny, jos ajoneuvon käyttö enimmäisajan päättyttyä tai kun edellytys ei enää täyty on tilapäistä, perustuu erehdykseen tai ylivoimaiseen esteeseen ja ajoneuvon muuta kuin verotonta käyttöä on pidettävä vähäisenä.

43 §

Verottoman käytön päätyminen ajoneuvon luovutuksen takia

Veroton käyttö päättyy, jos ajoneuvo myydään, vuokrataan tai muutoin luovutetaan muuhun kuin verottomaksi säädettyyn käyttöön taikka käytettäväksi muulle kuin sellaiselle henkilölle, jolla on tässä laissa säädetty oikeus ajoneuvon verottomaan käyttöön.

Jos ajoneuvo luovutetaan 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, ajoneuvon luovuttajan on ilmoitettava luovutuksesta Verohallinnolle. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset ilmoituksesta, ilmoituksen antamisen ajankohdasta, ilmoitettavista tiedoista ja menettelystä ilmoituksen antamiseksi. Verohallinto voi antaa ilmoittamisvelvollisuutta rajoittavia määräyksiä silloin, kun ilmoittamisvelvollisuus on ilmeisen tarpeeton.

Ajoneuvo voidaan kuitenkin luovuttaa siirrettäväksi Suomessa lyhyitä matkoja huoltoa, korjausta tai muuta käsittelyä varten taikka muussa vastaavassa tarkoituksessa, jos verottomaan käyttöön oikeutettu henkilö ei voi tilapäisesti itse kuljettaa ajoneuvoa. Ajoneuvo voidaan myös luovuttaa vaurioitumisen johdosta vakuutusyhtiölle. Tällaista ajoneuvoa ei voida kuitenkaan rekisteröidä tai ottaa verolliseen käyttöön Suomessa, jollei siitä suoriteta veroa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu luovutus muuhun kuin verottomaan käyttöön on tilapäistä, perustuu erehdykseen tai ylivoimaiseen esteeseen ja ajoneuvon muuta kuin verotonta käyttöä on pidettävä vähäisenä, veroton käyttö ei pääty.

7 luku

Viranomaiset

44 §

Veroviranomaiset ja muut valvontaviranomaiset

Veroviranomaisia ovat Verohallinto ja Liikenne- ja viestintävirasto.

Verohallinto vastaa autoverotuksen toimittamisesta, veronkannosta, verovalvonnasta ja muista tässä laissa säädettyistä viranomaistehtävistä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa 2 momentissa tarkoitetuista tehtävistä ajoneuvon rekisteröinnin jälkeen 3 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa lukuun ottamatta 24 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen omistuksen muutoksia.

Veroviranomaisten lisäksi Tulli ja poliisi valvovat säädettyjen ja määrättyjen velvollisuuksien noudattamista.

45 §

Valtion oikeudenvallonta

Valtion oikeutta valvoo Verohallinnon tehtävänä olevassa verotuksessa Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö ja Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä olevassa verotuksessa Liikenne- ja viestintäviraston veroasiamies.

Valtion oikeudenvallvojaa kuullaan ja päätös annetaan tiedoksi siten, että oikeudenvallvojalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

8 luku

Rekisteröity autoveroilmoittaja

46 §

Autoveroilmoittajien rekisteri

Verohallinto pitää rekisteriä rekisteröidyistä autoveroilmoittajista (*autoveroilmoittajien rekisteri*). Autoveroilmoittajien rekisterin käyttötarkoituksena on varmistaa verotus- ja rekisteröintimenettelyn tehokkuus sekä varmistaa ja valvoa rekisteröityjen autoveroilmoittajien luotettavuutta.

Verohallinto voi merkitä hakemuksesta rekisteriin sen, joka säännöllisen liiketoiminnan muodossa harjoittaa tai todennäköisesti ryhtyy harjoittamaan lain soveltamisalaan kuuluvien uusien tai käytettyjen ajoneuvojen maahantuontia tai valmistusta (*rekisteröity autoveroilmoittaja*).

Autoveroilmoittajien rekisteriin merkitään rekisteröidyn autoveroilmoittajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus ja rekisterimerkinnän voimassaoloaika. Lisäksi autoveroilmoittajien rekisteriin merkitään tieto siitä, koskeeko rekisteröityminen uusia vai käytettyjä ajoneuvoja.

47 §

Rekisteriin merkitsemisen edellytykset

Autoveroilmoittajien rekisteriin merkitään hakija, joka:

1) ei ole olennaisesti laiminlyönyt tai jonka ei voida enakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentissa tarkoitetulla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövänsä enakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiansa verotuksessa;

2) on täysi-ikäinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu, jos hakija on luonnollinen henkilö; sekä

3) on antanut 51 §:n mukaisen vakuuden.

48 §

Hakemus ja rekisteriin merkitseminen

Autoveroilmoittajaksi rekisteröintiä hakevan on annettava autoveroilmoittajien rekisterin pitämistä varten tarvittavat tiedot ja yhteystiedot sekä selvitys 46 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisesta ja 47 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä. Hakemus on

tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavoin kuin sähköisesti.

Verohallinto merkitsee rekisteröidyn autoveroilmoittajan autoveroilmoittajien rekisteriin rekisteröintipäätöksen tekemisestä alkaen. Rekisteröity autoveroilmoittaja voidaan hakijan pyynnöstä merkitä rekisteriin myös myöhemmästä ajankohdasta alkaen.

Rekisteröidyn autoveroilmoittajan on viipymättä ilmoitettava Verohallinnolle, jos rekisteröinnin yhteydessä annetut tiedot muuttuvat tai 46 §:n 2 momentissa tarkoitettu toiminta loppuu. Lisäksi rekisteröidyn autoveroilmoittajan on Verohallinnon pyynnöstä annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot ja selvitys.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset rekisteröintimenettelystä.

49 §

Rekisteristä poistaminen

Verohallinto poistaa rekisteröidyn autoveroilmoittajan autoveroilmoittajien rekisteristä, jos rekisteröity autoveroilmoittaja sitä pyytää. Rekisteröity autoveroilmoittaja poistetaan rekisteristä asiaa koskevan päätöksen tekemisestä alkaen.

Verohallinto voi tehdä päätöksen rekisteristä poistamisesta omasta aloitteestaan, jos rekisteröity autoveroilmoittaja ei enää harjoita 46 §:n 2 momentin mukaista toimintaa tai täytä 47 §:n mukaisia rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä. Verohallinnon on ennen rekisteristä poistamista ilmoitettava rekisteröidylle autoveroilmoittajalle rekisteristä poistamisesta ja varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, jos rekisteristä poistaminen perustuu 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin laiminlyönteihin.

50 §

Rekisteröintiä koskeva päätös

Verohallinnon on annettava asianomaiselle päätös rekisteröintiä koskevassa asiassa. Päätöksen sisällöstä säädetään 67 §:ssä.

51 §

Vakuus

Verohallinto voi vaatia asetettavaksi vakuuden autoveron suorittamisesta. Verohallinto määrää vakuuden lajin ja suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista.

Verohallinto voi rekisteröinnin jälkeen määrätä vakuuden asetettavaksi, vaatia lisää vakuutta tai vapauttaa vakuutta, jos se on tarpeen rekisteröidyn autoveroilmoittajan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia. Verohallinnon on tällöin annettava rekisteröidyn autoveroilmoittajan pyynnöstä tälle vakuutta koskeva päätös. Päätöksen sisällöstä säädetään 67 §:ssä.

Autoveroilmoittajien rekisteristä poistamisen jälkeen Verohallinto vapauttaa viipymättä vakuuden. Jos rekisteröidyllä autoveroilmoittajalla on ollut tai on jäljellä maksamatonta veroa taikka tiedossa on toimimisesta aiheutuvia uusia verovelvoitteita, vakuudesta vapautetaan kuitenkin vain se osa, jota ei ole käytetty eikä käytetä veron suoritukseksi.

52 §

Autoveroilmoittajien rekisterin tietojen säilytysaika

Autoveroilmoittajien rekisterin tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity autoveroilmoittaja on poistettu rekisteristä. Tietoja säilytetään kuitenkin vähintään niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

9 luku

Ilmoittamisvelvollisuus

53 §

Velvollisuus antaa ilmoitus ajoneuvon käyttöönotosta

Ajoneuvon käyttöönottajana tulee ennen ajoneuvon käyttöönottoa antaa ilmoitus käyttöönotosta Verohallinnolle (*käyttöönottoilmoitus*). Käyttöönottoilmoitusta ei anneta kuitenkaan ajoneuvosta, joka otetaan käyttöön rekisteröinnin jälkeen.

Käyttöönottoilmoituksen tulee sisältää tiedot ajoneuvosta ja sen verollisesta käyttöönotosta. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset ilmoitettavista tiedoista.

Verohallinnon vahvistama käyttöönottoilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä, jollei Verohallinto toisin määrää. Käyttöönottoilmoitus on esitettävä pyynnöstä valvontaviranomaiselle.

54 §

Velvollisuus antaa veroilmoitus

Verovelvollisen on annettava verotusta varten veroilmoitus. Jos rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron, rekisteröity autoveroilmoittaja on vastuussa veron ilmoittamisesta verovelvollisen sijasta.

Autoveroilmoituksen tulee sisältää verotuksen toimittamiseen tarvittavat tiedot ajoneuvosta, verovelvollisesta ja muista verotukseen vaikuttavista seikoista. Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset veroilmoituksessa ilmoitettavista tiedoista.

Veroilmoitukseen ei liitetä tositteita, jollei veroviranomainen verovalvontaan liittyvistä syistä toisin määrää.

55 §

Veroilmoituksen määräaika

Verovelvollisen on annettava veroilmoitus ennen kuin ajoneuvo merkitään liikennerekisteriin tai otetaan käyttöön Suomessa. Jos ajoneuvosta on annettu 53 §:n mukaisesti käyttöönottoilmoitus, veroilmoitus on annettava viiden päivän kuluessa käyttöönotosta.

Rekisteröidyn autoveroilmoittajan on annettava veroilmoitus kalenterikuukauden mittaiselta autoverojaksolta niistä uusista ajoneuvoista, jotka on rekisteröity jakson aikana. Autoveroilmoitus on annettava myös autoverojaksolta, jonka aikana ei rekisteröidä ajoneuvoja. Veroilmoitus on annettava viimeistään autoverojaksoa seuraavan kuukauden kymmentenä päivänä. Ilmoitus niiltä autoverojaksoilta, jolloin ajoneuvoja ei rekisteröidä, voidaan tehdä etukäteen enintään kuudelta kuukaudelta.

Rekisteröidyn autoveroilmoittajan on annettava veroilmoitus käytetyistä ajoneuvoista ajoneuvokohtaisesti viiden päivän kuluessa ajoneuvon rekisteröinnistä.

Ajoneuvon omistajan, jonka omistusaikana 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutos on tehty, on tehtävä veroilmoitus yhden kuukauden kuluessa muutoksen tekemisestä. Jos omistuksen muutos kuitenkin koskee 24 §:ssä tarkoitettua ajoneuvoa, on myyjän tehtävä ilmoitus Verohallinnolle ennen ajoneuvon luovutusta.

Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset veroilmoituksen antamisajankohdasta.

56 §

Veroilmoituksen peruuttaminen

Verovelvollinen tai rekisteröity autoveroilmoittaja voi peruuttaa Verohallinnolle antamansa autoveroilmoituksen, jos ajoneuvoa ei ole rekisteröity tai otettu verolliseen käyttöön. Veroilmoituksen voi peruuttaa myös se, joka osoittaa hankkineensa omistusoikeuden sellaiseen ajoneuvoon, jota ei ole rekisteröity tai otettu käyttöön. Peruuttaminen on tehtävä yhden vuoden kuluessa veron eräpäivästä.

Verohallinto voi tehdä päätöksen veroilmoituksen peruuttamisesta omasta aloitteestaan, jos ajoneuvoa ei ole rekisteröity tai otettu käyttöön yhden vuoden kuluessa veron eräpäivästä.

Verovelvolliselle tai rekisteröidylle autoveroilmoittajalle määrätään veroilmoituksen peruuttamisesta 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa laiminlyöntimaksu. Jos verotus on jo toimitettu ennen kuin veroilmoitus peruutetaan, Verohallinto peruuttaa lisäksi verotuksen ja rekisteröintiä varten annetun luvan.

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset peruuttamisen yhteydessä annettavista tiedoista, tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä tietojen antamiseksi.

57 §

Velvollisuus antaa ilmoitus verottomasta käytöstä

Joka tuo ajoneuvon maahan verottomaan käyttöön tai ottaa ajoneuvon täällä verottomaan käyttöön, on velvollinen antamaan ilmoituksen verottomasta käytöstä Verohallinnolle ennen ajoneuvon Suomessa tapahtuvan verottoman käytön alkamista.

Ilmoituksen tulee sisältää tiedot käytettävästä ajoneuvosta ja verottoman käytön perusteesta sekä muut ajoneuvon käytön verottomuuteen vaikuttavat tiedot. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset ilmoitettavista tiedoista.

Verohallinnon vahvistama ilmoitus on pidettävä mukana ajoneuvoa käytettäessä ja se on esitettävä valvontaviranomaiselle tämän pyynnöstä.

Verottoman käytön ilmoitusta ei anneta 34 §:ssä tarkoitettusta verottomasta käytöstä, jollei 34 §:ssä toisin säädetä, eikä 36 tai 40 §:ssä tai 41 §:n 1 momentin 7 tai 9 kohdassa tarkoitettusta käytöstä. Edellä 41 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ilmoitus tehdään vain Suomen rajan ylittämispaikan tulliviranomaiselle, kun ajoneuvo viedään maasta, ja 6 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ilmoitus annetaan vain ajoneuvon ensimmäisestä verottomasta käytöstä.

58 §

Ilmoituksen antamistapa

Tässä laissa tarkoitettut ilmoitukset on annettava veroviranomaiselle.

Tässä laissa tarkoitettut ilmoitukset ja muut tiedot verotusta varten on annettava veroviranomaisen määräämässä muodossa. Rekisteröidyn autoveroilmoittajan, yhteisön ja yhteisetuuden on annettava ilmoitus sähköisesti. Veroviranomainen voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen antamisen paperisena.

Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen antamistavasta sekä muusta menettelystä ilmoituksen antamiseksi.

59 §

Ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä vastuussa olevat

Ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä on vastuussa yhteisön hallitus tai hallinto, yhtymän osakas, edunvalvoja, kuolinpesän osakas tai se, jolla on pesä hallussaan, sekä ulkomaalaisen tai ulkomaisen yhteisön puolesta Suomessa oleva edustaja tai sivukonttorin johtaja.

60 §

Lisätietojen antaminen ja tositteiden esittäminen

Verovelvollisen ja muun ilmoittamisvelvollisen on veroviranomaisen kehotuksesta annettava veroilmoituksen tai muun antamansa ilmoituksen lisäksi samoin velvoituksin täydentävät tiedot ja selvitykset sekä esitettävä tositteet, jotka saattavat olla tarpeen tämän verotusta tai sitä koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

Ajoneuvon käyttäjän vedotessa ajoneuvon verotonta käyttöä koskeviin säännöksiin hänen on annettava veroviranomaisille tarvittava selvitys vakituisesta asuinpaikastaan.

61 §

Kirjanpitovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä kirjanpito-laissa (1336/1997) säädetään, verovelvollisen on järjestettävä kirjanpitonsa sellaiseksi, että siitä saadaan 54 §:ssä tarkoitettut tiedot.

62 §

Muistiinpanovelvollisuus ja tositteiden säilyttäminen

Verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot.

Muistiinpanojen on perustuttava tositteisiin. Veroilmoituksella ilmoitetun ajoneuvon tietoja koskevat tositteet on säilytettävä kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Tositteita tulee käsitellä ja säilyttää niin, että niiden sisältöä voi vaikeuksitta tarkastella ja tarkistaa selväkielisessä muodossa.

Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset muistiinpanovelvollisuudesta ja muistiinpanoista sekä tositteiden säilyttämisvelvollisuuden rajoittamisesta silloin, kun säilyttämisvelvollisuus on ilmeisen tarpeetonta.

63 §

Ajopäiväkirja

Edellä 25 §:ssä tarkoitetun ajoneuvon pääasiallinen käyttö sekä 39 §:ssä ja 41 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon veroton käyttö on todennettava ajopäiväkirjalla.

Ajopäiväkirjasta on käytävä selville 25 §:ssä säädettyjen autoverovapauden edellytysten täyttyminen tai 39 §:ssä tai 41 §:n 1 momentin 8 kohdassa säädettyjen verottoman käytön edellytysten täyttyminen.

Veroviranomainen antaa tarkempia määräyksiä velvollisuudesta pitää ajopäiväkirjaa sekä ajopäiväkirjan tiedoista, säilyttämisestä ja esittämisvelvollisuudesta.

64 §

Verotarkastus

Verovelvollisen on kehotuksesta esitettävä veroviranomaiselle tarkastettavaksi kirjanpitonsa, muistiinpanonsa sekä kaikki aineisto ja omaisuus, joka saattaa olla tarpeen verovelvollisen verotusta tai sitä koskevaa muutoksenhakua käsiteltäessä.

Ulkomailla sähköisesti säilytettävien autoveroa koskevien tositteiden ja muun aineiston osalta tietoihin tulee saada täydellinen tosiaikainen tietokoneyhteys ja tiedot on voitava muuttaa selväkieliseen muotoon. Veroviranomaisen kehotuksesta teknisestä tallenteesta on lisäksi valmistettava jäljennös tarkastusta suorittavan henkilön käyttöön, jos se on tarkastuksen suorittamista varten tarpeen.

Verotarkastuksen aloittamisajankohdasta ja tarkastuspaikasta on ilmoitettava verovelvolliselle etukäteen, jollei erityisestä syystä ole aihetta muuhun menettelyyn.

Toisen viranomaisen edustaja voi avustaa asiantuntijana verotarkastuksessa.

Veroviranomaisen on laadittava suoritetusta verotarkastuksesta verotarkastuskertomus, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Verotarkastuksessa noudatettavasta menettelystä sekä esitettävästä aineistosta ja omaisuudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 luku

Verotuksen toimittaminen ja oikaisu

Yleiset menettelysäännökset

65 §

Verotuksessa noudatettavat yleiset säännökset

Jollei tässä laissa toisin säädetä, verotusmenettelyyn sovelletaan, mitä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995), jäljempänä *verotusmenettelylaki*, 26 §:n 1—4 momentissa ja 6 momentissa, 26 a ja 26 c §:ssä tai niiden nojalla säädetään verotuksen yleisistä menettelysäännöksistä.

Mitä verotusmenettelylaissa säädetään Verohallinnosta, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintävirastoon. Mitä verotusmenettelylaissa säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tässä laissa tarkoitettuun rekisteröityyn autoveroilmoittajaan, palautuksen hakijaan sekä muuhun ilmoittamis- ja tiedonantovelvolliseen.

HE 54/2020 vp

Mitä verotusmenettelylain 26 §:n 3 momentissa säädetään kuulemisesta, sovelletaan kuulemiseen myös tässä laissa tarkoitettussa muuta ilmoitusta sekä seurannaismuutosta koskevassa asiassa, jos kuuleminen on mahdollista ja jos kuuleminen ei ole ilmeisen tarpeetonta.

66 §

Ilmoituksen ja muiden tietojen antamisajankohta

Ilmoitus ja muut tiedot katsotaan annetuksi, kun ne ovat saapuneet toimivaltaiselle veroviranomaiselle.

Sähköisesti annettujen tietojen saapumisajankohdasta säädetään sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja paperilla annettujen tietojen saapumisajankohdasta hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

67 §

Päätöksen sisältö ja perusteleminen

Päätöksestä on käytävä ilmi verovelvollisen tai hakijan yksilöintitiedot, tieto siitä, miten asia on ratkaistu, päätöksen tehnyt viranomainen yhteystietoineen ja ohjeet siitä, miten päätökseen voidaan hakea muutosta.

Päätös on perusteltava, jos ilmoituksesta tai oikaisuvaatimuksesta poiketaan, jos asiaa ei ratkaista hakemuksen mukaisesti tai jos verotusta muutetaan verovelvollisen vahingoksi.

Jos veroilmoituksesta poiketaan tai asiaa ei ratkaista 27 tai 29 §:ssä tarkoitettun hakemuksen mukaisesti, perusteluiden ei tarvitse olla päätöksessä, vaan ne pidetään saatavina veroviranomaisessa. Jos veroilmoituksesta poikettaessa sovelletaan arvioverotusta, veron kiertämistä tai veronkorotusta koskevia säännöksiä, asiakirjoihin on merkittävä päätöksen perusteena oleva lainkohta.

Päätös voidaan jättää perustelematta silloin, kun perusteleminen on ilmeisen tarpeetonta.

68 §

Asiakirjojen tuhoutuminen

Jos veroviranomaiselle annettu veroilmoitus tai muu asiakirja on tuhoutunut, se on annettava uudelleen.

Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset ilmoittamisvelvollisuuden uudelleen täyttämistä sekä veron määräämisestä siinä tapauksessa, että veroilmoitus tai muu asiakirja on tuhoutunut.

Verotuksen toimittaminen

69 §

Verovuosi

Verovuosi on se kalenterivuosi, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Tämän lain 27 tai 29 §:ssä tarkoitettua veron palauttamista koskevassa asiassa verovuosi on se kalenterivuosi, jonka aikana Verohallinto on tehnyt asiassa päätöksen.

Liikenne- ja viestintäviraston toimittaessa verotuksen verovuosi on se kalenterivuosi, jonka aikana Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt asiassa päätöksen.

70 §

Verotuksen toimittaminen Verohallinnossa ja Liikenne- ja viestintävirastossa

Veroviranomainen toimittaa verotuksen veroilmoituksen, sivulliselta tiedonantovelvolliselta saatujen tietojen ja asiassa saadun muun selvityksen perusteella.

71 §

Verotuspäätöksen antaminen

Kun veroviranomainen on toimittanut verotuksen, verovelvolliselle on lähetettävä verotuspäätös.

72 §

Pienin määrättävä vero

Jos autoveron määrä olisi alle 10 euroa, se jätetään määräämättä.

73 §

Täydentävä verotuspäätös

Jos verovelvollinen ilmoittaa oikaisuvaatimuksella 54 §:ssä tarkoitetun verotukseen vaikuttavan tiedon, jota tämä ei ole aikaisemmin ilmoittanut tai johon verotuspäätös ei ole muutoin perustunut, Verohallinto toimittaa verotuksen tältä osin ja tekee asiassa täydentävän verotuspäätöksen. Täydentävä verotuspäätös tehdään muutoin noudattaen, mitä verotuksen oikaisusta 79 ja 80 §:ssä ja 89 §:n 2 momentissa säädetään. Oikaisuvaatimuksen tutkimatta jättämisestä ei tehdä päätöstä.

Jos asia kuuluu samaan asiakokonaisuuteen samanaikaisesti vireillä olevan oikaisuvaatimuksen kanssa tai asioiden ratkaiseminen yhdessä on muusta vastaavasta syystä perusteltua, asia voidaan ratkaista oikaisuvaatimusta koskevassa menettelyssä. Asian käsittelemisestä oikaisuvaatimusta koskevassa menettelyssä on tällöin ilmoitettava verovelvolliselle.

Verohallinto voi käsitellessään täydentävää verotuspäätöstä koskevaa asiaa kieltää saatavan täytäntöönpanon tai määrätä täytäntöönpanon keskeytettäväksi. Menettelyyn sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään täytäntöönpanon keskeyttämisestä verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta. Verohallintoon sovelletaan tällöin, mitä mainitussa laissa säädetään muutoksenhakuviranomaisesta.

Täydentävää verotuspäätöstä koskeva asia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset tietojen antamistavasta ja muusta menettelystä tietojen antamiseksi.

Täydentävään verotuspäätökseen haetaan muutosta oikaisuvaatimuksella verotuksen oikaisulautakunnalta.

74 §

Ennakkoratkaisu

Veroviranomainen voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun siitä, miten tätä lakia sovelletaan hakijan ajoneuvon verotukseen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöity kysymys, josta ennakkoratkaisua haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovana siltä ajalta, jolle se on annettu.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Verohallinnossa, Liikenne- ja viestintävirastossa, hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa kiireellisenä.

75 §

Arvioverotus

Verotus on toimitettava arvioimalla, jos veroilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei voida panna oikaistunakaan verotuksen perusteeksi.

Veroviranomaisen on ennen arvioverotuksen toimittamista lähetettävä kehoitus veroilmoituksen antamiseksi tai selvityksen esittämiseksi. Kehotus sisältää tiedon arvioidun veron määrästä. Veron määrää arvioitaessa otetaan huomioon ajoneuvon tai autoverojakson tiedot, verovelvollisen toiminta tai muut vastaavat käytettävissä olevat tiedot.

76 §

Veron kiertäminen

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, on verotusta toimitettaessa meneteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa.

Jos on ilmeistä, että verotusta toimitettaessa olisi meneteltävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, on verotusta toimitettaessa huolellisesti tutkittava kaikki asian arvostelemiseen vaikuttavat seikat sekä annettava verovelvolliselle tilaisuus esittää selvitys havaituista seikoista. Jos verovelvollinen ei esitä selvitystä siitä, että verotukseen vaikuttavalle olosuhteelle tai toimenpiteelle annettu oikeudellinen muoto vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta taikka ettei muuhun toimenpiteeseen ole ryhdytty ilmeisesti siinä tarkoituksessa, että suoritettavasta verosta vapauduttaisiin, verotusta toimitettaessa on meneteltävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Jos ajoneuvoa on katsottava rakennetun tai muutetun verosta välttymisen tarkoituksessa siten, että se rakenteeltaan ja ominaisuuksiltaan poikkeaa asianomaiseen ajoneuvojen luokkaan kuuluvien ajoneuvojen tavanomaisista ominaisuuksista, ajoneuvosta voidaan kantaa vero sen mukaan, mitä ajoneuvoryhmää tai ajoneuvoluokkaa ajoneuvon tai sen käytön on tosiasiallisesti katsottava vastaavan, vaikka ajoneuvo olisi sen luokittelun tai tämän lain säännösten nojalla verosta vapaa tai oikeutettu alempaan verokantaan.

Ajoneuvon rekisteröinti liikennerekisteriin

77 §

Rekisteröintilupa

Verohallinto antaa luvan ajoneuvon rekisteröintiin (*rekisteröintilupa*) liikennerekisterin rekisterinpitäjälle, kun ajoneuvosta maksuunpantu vero on suoritettu. Verohallinto antaa tarkemmat määräykset rekisteröintiluvan tiedoista sekä menettelystä, jolla tiedot annetaan.

Jos rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan veron, ajoneuvon saa merkitä liikennerekisteriin ilman Verohallinnon rekisteröintilupaa. Muutoin ajoneuvoa ei saa merkitä liikennerekisteriin, jollei Verohallinto ole antanut lupaa ensirekisteröintiä varten. Verohallinto voi antaa rekisteriin merkitsemisen kieltoa rajoittavia määräyksiä, jos lupa on verovalvonnan kannalta ilmeisen tarpeeton.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään rekisteröintiluvasta, ei sovelleta ajoneuvoon, joka tulee rekisteröidä Ahvenanmaan maakuntalain mukaiseen liikennerekisteriin.

78 §

Ajoneuvon käytön estäminen

Jos rekisteriin on merkitty tai verollisessa käytössä on ajoneuvo, josta ei ole tehty autoveroilmoitusta taikka ilmoitusta rakenteen tai muun verotukseen vaikuttavan seikan muutoksesta, veroviranomainen voi määrätä ajoneuvon käytön heti estettäväksi. Jos ilmoittamisvelvollisuus on laiminlyöty, Tulli tai poliisi voi estää ajoneuvon käytön ja ottaa ajoneuvon rekisterikilvet ja rekisteröintitodistuksen haltuun, kunnes velvollisuus on täytetty tai vero maksuunpantu.

Ajoneuvon käyttö voidaan estää myös siinä tapauksessa, että ajoneuvon omistus tai hallinta on siirretty muulle omistajalle tai haltijalle. Jos myöhempi omistaja suorittaa veron, ajoneuvon käyttö voidaan jälleen sallia.

Veroviranomainen voi sallia ajoneuvon käytön veron eräpäivään saakka.

Verotuksen oikaisu

79 §

Verotuksen oikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos verovelvolliselle on verotuksessa olevan virheen takia määrätty veroa liikaa tai palautettu liian vähän, veroviranomainen oikaisee verotusta verovelvollisen hyväksi.

Jos veroviranomainen havaitsee 83—85 §:n nojalla suorittamaansa valvontatoimeen liittyvässä asiassa virheen verovelvollisen vahingoksi, veroviranomainen oikaisee verotusta verovelvollisen hyväksi.

Verotusta ei kuitenkaan oikaista, jos asia on valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

80 §

Verotuksen oikaisu verovelvollisen vahingoksi

Jos vero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa, veroviranomainen oikaisee verotusta verovelvollisen vahingoksi.

Verotusta ei oikaista, jos veroviranomainen on selvittänyt ja nimenomaisesti ratkaissut asian. Verotusta voidaan kuitenkin oikaista, jos ratkaisu asiassa on perustunut virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka asiassa on ilmennyt sellaista uutta selvitystä, joka olisi voinut vaikuttaa asian ratkaisuun. Myös kirjoitusvirhe, laskuvirhe tai muu niihin verrattava erehdys voidaan oikaista.

Verotusta ei oikaista, jos asia on valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

81 §

Verotuksen oikaisun jättäminen toimittamatta

Veroviranomainen voi jättää verotuksen oikaisun verovelvollisen vahingoksi toimittamatta silloin, kun määräämättä jäänyttä veroa on pidettävä vähäisenä eikä verotuksen tasapuolisuus taikka verovelvollisen laiminlyöntien laatu tai toistuvuus edellytä verotuksen oikaisun toimittamista.

HE 54/2020 vp

Veroviranomainen antaa tarkemmat määräykset siitä, milloin määräämättä jäänyttä veroa on pidettävä 1 momentissa tarkoitetulla tavalla vähäisenä.

Verotuksen toimittamisen määräaika ja oikaisu-aika

82 §

Verotuksen toimittamisen ja oikaisemisen määräaika

Verotus on toimitettava tai oikaisu verovelvollisen hyväksi tai vahingoksi on tehtävä kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Liikenne- ja viestintäviraston on 1 momentista poiketen toimitettava verotus kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona ajoneuvon rakenteen, käyttötarkoituksen tai omistuksen muutos tai ajoneuvon tuleminen lain soveltamisalaan on tullut veroviranomaisen tietoon.

83 §

Verotuksen toimittamisen ja oikaisun määräajan jatkaminen

Veroviranomainen voi jatkaa verotuksen toimittamiselle tai verovelvollisen vahingoksi tehtävälle oikaisulle 82 §:ssä säädettyä määräaika yhdellä vuodella, jos:

1) valvontatoimi on alkanut toisen viranomaisen antaman tai muualta saadun tiedon perusteella poikkeuksellisen myöhään taikka se vaatii viranomaisyhteistyötä; tai

2) verovelvollinen on antanut asiaa koskevan ilmoituksen tai muun selvityksen poikkeuksellisen myöhään taikka valvontatoimen kohteena oleva verovelvollinen vaikeuttaa olennaisesti valvontatoimen suorittamista.

Päätös määräajan jatkamisesta on tehtävä ennen 82 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä ja annettava tiedoksi verotusmenettelylain 26 c §:ssä säädettyllä tavalla. Jos veroviranomainen on saanut 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun tiedon, 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tai muun selvityksen ennen 82 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä, päätös voidaan kuitenkin tehdä 60 päivän kuluessa siitä, kun tieto, ilmoitus tai muu selvitys on saatu.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

84 §

Pidennetty verotuksen toimittamisen ja oikaisun määräaika

Veroviranomainen voi 82 §:n mukaisen määräajan estämättä kuuden vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta:

1) toimittaa verotuksen taikka oikaista verotusta verovelvollisen vahingoksi siltä osin kuin verotuksen toimittamisen tai oikaisun perusteena on sellainen verovelvollisen verotukseen vaikuttava tieto, joka on saatu kansainvälisessä tietojenvaihdossa muutoin kuin automaattisessa tietojenvaihdossa; tai

2) toimittaa verotuksen, jos liikennerekisterissä tai käytössä on ajoneuvo, josta ei ole annettu autoveroilmoitusta.

85 §

Rikosperusteinen verotuksen toimittaminen ja oikaisu

Veroviranomainen voi toimittaa verotuksen tai oikaista verotusta verovelvollisen vahingoksi 82 §:n mukaisen määräajan estämättä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana syyttäjä on nostanut syytteen rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä tarkoitetussa rikosasiassa.

Veroviranomainen oikaisee 1 momentissa tarkoitetun päätöksen siltä osin kuin syyttäjä on peruuttanut syytteen taikka syyte on lainvoimaisella tuomiolla tai päätöksellä hylätty tai jätetty tutkimatta. Menettelyssä noudatetaan, mitä verotuksen oikaisusta verovelvollisen hyväksi säädetään 79 §:ssä.

Rikosperusteinen verotuksen toimittaminen ja oikaisu voidaan kohdistaa oikeushenkilöön, jos 1 momentissa tarkoitetusta rikoksesta syytetään oikeushenkilön puolesta toiminutta luonnollista henkilöä.

86 §

Verotuksen toimittamista ja oikaisua koskevia erityisiä säännöksiä

Verotus katsotaan toimitetuksi ja oikaisu tehdyksi määräajassa, jos veroviranomaisen päätös on tehty ennen tässä laissa säädettyjen määräaikaisten päättymistä.

11 luku

Veron maksaminen ja veronkanto

87 §

Veronkantolain soveltaminen

Veronkantoon ja perintään sovelletaan veronkantolakia (11/2018), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Mitä veronkantolaissa säädetään Verohallinnosta, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintävirastoon sen suorittaman veronkannon ja perinnän osalta, jollei tässä laissa toisin säädetä. Mitä veronkantolain 35 ja 49 §:ssä säädetään Veronsaajien oikeudenvilvontayksiköstä, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintäviraston veroasiamieheen Liikenne- ja viestintäviraston suorittaman veronkannon ja perinnän osalta.

Mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta palautuksen saajana, sovelletaan myös hakemukseen perustuvaan palautukseen sekä tällaisen palautuksen hakijaan.

Mitä veronkantolaissa säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös rekisteröityyn autoveroilmoittajaan silloin, kun rekisteröity autoveroilmoittaja on velvollinen suorittamaan autoveron verovelvollisen sijasta.

88 §

Erityisiä säännöksiä Liikenne- ja viestintäviraston veronkannosta

Liikenne- ja viestintäviraston suorittamaan veronkantoon ja perintään ei sovelleta veronkantolain 16 ja 17 §:n, 27 §:n 1 momentin, 28, 30 ja 36 §:n, 42 §:n 2 momentin, 54, 60—64 ja 70 §:n, 71 §:n 3—7 momentin, 75 §:n 1 momentin eikä 11 luvun säännöksiä.

Sen lisäksi, mitä veronkantolain 11 §:ssä säädetään, Liikenne- ja viestintäviraston määräämä autovero on maksettava käyttäen Liikenne- ja viestintäviraston määräämiä maksun yhteydessä ilmoitettavia tietoja.

Veronkantolain 47 §:ssä säädetyn lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää vapautuksen autoverosta määräämillään ehdoilla.

Veronkantolain 6 §:ssä säädetystä käyttöjärjestyksestä poiketen Liikenne- ja viestintäviraston määräämä autoveron maksu tai palautus käytetään Liikenne- ja viestintäviraston määräämän autoveron suorituksiksi. Sen jälkeen maksu tai palautus voidaan käyttää ensisijaisesti Liikenne- ja viestintäviraston muiden verosaatavien suorituksiksi ja toissijaisesti valtion muiden verosaatavien suorituksiksi.

Liikenne- ja viestintäviraston tekemään veronkantoa ja perintää koskevaan päätökseen haetaan muutosta noudattaen, mitä tässä laissa säädetään muutoksenhausta.

89 §

Viivästyskorko eräissä tilanteissa

Jos ajoneuvosta ei ole annettu autoveroilmoitusta ja ajoneuvo on merkitty liikennerekisteriin tai otettu käyttöön Suomessa taikka jos autoveroilmoitus on annettu säädetyn määräajan jälkeen ja veron määrääminen on tämän johdosta viivästynyt, on verotusta toimitettaessa määrättävä myös veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) mukainen viivästyskorko. Liikenne- ja viestintäviraston toimittaessa verotuksen viivästyskorko lasketaan kuitenkin siitä hetkestä, kun tieto veroperusteen muutoksesta on tullut veroviranomaisen tietoon.

Jos autovero on jäänyt kokonaan tai osittain määräämättä tai sitä on palautettu liikaa sen johdosta, että verovelvollinen on antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, on verotusta toimitettaessa tai oikaistaessa määrättävä myös veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukainen viivästyskorko.

90 §

Käyttökielto

Jos veroa ei ole suoritettu eräpäivänä, veroviranomainen voi määrätä, ettei ajoneuvoa saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä siinä tapauksessa, että ajoneuvon omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin verovelvolliselle tai verosta vastuussa olevalle. Veroviranomainen voi pyytää Tullilta ja poliisilta virka-apua ajoneuvon käytön estämiseksi. Valvontaviranomainen voi ottaa käyttökiellossa olevan ajoneuvon rekisterikilvet ja rekisteröintitodistuksen haltuunsa. Valvontaviranomaisen kirjallisella luvalla ajoneuvon saa kuitenkin kuljettaa luvassa määrättyyn paikkaan säilytettäväksi.

Ajoneuvon käyttökielto päättyy, kun ajoneuvosta määrätty vero on suoritettu. Ajoneuvon käyttökielto ei kuitenkaan päätty, vaikka veroa ei säädettyjen määräaikojen kulumisen takia enää voitaisi periä.

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain nojalla, veroviranomainen voi hakemuksesta poistaa käyttökiellon määräajaksi tai pysyvästi, jos käyttökiellon poistamiselle on erityisiä syitä. Veroviranomainen voi määrätä käyttökiellon poistamiselle ehtoja. Hakemuksen käyttökiellon poistamiseksi voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija. Käyttökiellon poistamista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

91 §

Hyvityskorko

Verotuksen muutoksen tai palautushakemuksen johdosta takaisin maksettavalle verolle maksetaan veronkantolaissa säädetty hyvityskorko.

Edellä 29 §:ssä tarkoitettulle vientipalautukselle maksetaan korko, jos hakija osoittaa, että ajoneuvo on tuotu Suomeen määräaikaista käyttöä varten, jonka kesto on määritelty ennen ajoneuvon maahantuontia. Korko maksetaan enintään ennalta määritetyn käyttöjakson ajalta. Korkoa ei kuitenkaan makseta, jos hakijalle on myönnetty 31 §:ssä tarkoitettu vähennys. Korko laskeetaan vuotuisena korkona, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

12 luku

Seuraamusmaksut

92 §

Veronkorotus

Veroviranomainen määrää verovelvolliselle veronkorotuksen, jos veroilmoitus tai muu säädetty tieto, asiakirja tai selvitys on annettu puutteellisena tai virheellisenä taikka on jätetty kokonaan antamatta.

Veronkorotusta ei kuitenkaan määrätä, jos verovelvollinen on jättänyt ilmoittamatta verotuksessa hyväkseen vaikuttavan tiedon, jollei kyse ole 93 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tilanteesta.

Veronkorotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen, laiminlyönnille on pätevä syy tai jos veronkorotuksen määrääminen olisi 93 §:n 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta.

93 §

Veronkorotuksen määrä

Veronkorotus on 10 prosenttia lisääntyneen veron määrästä.

Veronkorotus on kuitenkin vähintään 15 prosenttia ja enintään 50 prosenttia lisääntyneen veron määrästä, jos:

1) 92 §:ssä tarkoitettu laiminlyönti on toistuvaa; tai

2) verovelvollisen toiminta osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista.

Arvioverotuksessa veronkorotus on 25 prosenttia lisääntyneen veron määrästä.

Jos asia on verotusmenettelylain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla tulkinnanvarainen tai epäselvä tai 1 momentin mukainen veronkorotus on muusta erityisestä syystä kohtuuton, veronkorotus on 5 prosenttia lisääntyneen veron määrästä.

Veronkorotus on 2 prosenttia lisääntyneen veron määrästä, jos verovelvollinen oma-aloitteisesti vaatii virheen korjaamista verotuspäätöksen tekemisen jälkeen ja on täyttänyt selvittämisvelvollisuutensa.

Veronkorotus on aina kuitenkin vähintään 75 euroa. Autoverojaksoa koskeva veronkorotus on kuitenkin vähintään 300 euroa.

94 §

Myöhästymismaksu

Veroviranomainen määrää verovelvolliselle veronkorotuksen sijasta myöhästymismaksun, jos verovelvollinen antaa veroilmoituksen tai oma-aloitteisesti korjaa muun 92 §:ssä tarkoitetun laiminlyönnin ennen verotuspäätöksen tekemistä. Myöhästymismaksua ei kuitenkaan määrätä veronkorotuksen sijasta, jos verovelvollinen on ottanut ajoneuvon verolliseen käyttöön ennen käyttöönottoilmoituksen antamista.

Myöhästymismaksua ei määrätä, jos verovelvollinen on jättänyt ilmoittamatta verotuksessa verovelvollisen hyväksi vaikuttavan tiedon, jollei kyse ole 93 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tilanteesta. Myöhästymismaksu jätetään määräämättä myös, jos veroilmoituksen antaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy.

Veroilmoituksen myöhästymisestä määrättävä myöhästymismaksu on 50 euroa. Autoverojaksoa koskevan veroilmoituksen myöhästymisestä määrättävä myöhästymismaksu on kuitenkin 200 euroa.

Verovelvolliselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen myöhästymismaksun määräämistä, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

Myöhästymismaksu ei ole tuloverotuksessa vähennyskelpoinen meno.

95 §

Laiminlyöntimaksu

Veroviranomainen määrää enintään 2 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun sille, joka:

- 1) peruuttaa 56 §:n 1 momentin mukaisesti veroilmoituksen tai jonka veroilmoituksen Verohallinto peruuttaa 56 §:n 2 momentin mukaisesti;
- 2) jättää täyttämättä 32 §:n 1 momentissa, 43 §:n 2 momentissa, 53 §:ssä tai 57 §:ssä tarkoitetun ilmoittamisvelvollisuuden;
- 3) jättää täyttämättä 60 §:ssä tarkoitetun selvittämisvelvollisuuden, joka koskee 32 §:n 1 momentissa, 43 §:n 2 momentissa, 53 §:ssä tai 57 §:ssä tarkoitettua ilmoittamisvelvollisuutta; tai
- 4) jättää täyttämättä 116 §:ssä säädetyn tarkastamisvelvollisuuden.

Veroviranomainen määrää enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun sille, joka jättää veroviranomaisen kehotuksesta huolimatta täyttämättä:

- 1) 48 §:ssä tarkoitetun rekisteröintiä koskevan ilmoittamisvelvollisuuden tai tietojenantovelvollisuuden;
- 2) 61 §:ssä säädetyn verotusta koskevan kirjanpitovelvollisuuden, 62 §:ssä säädetyn verotusta koskevan muistiinpanovelvollisuuden tai 63 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajopäiväkirjaa.

Laiminlyöntimaksua ei määrätä, jos laiminlyönti on vähäinen tai sille on pätevä syy.

Laiminlyöntimaksu ei ole tuloverotuksessa vähennyskelpoinen meno.

13 luku

Muutoksenhaku

96 §

Oikeus muutoksenhakuun

Verotukseen saa hakea muutosta verovelvollinen ja se, joka muutoin on veron suorittamisesta vastuussa. Jos rekisteröity autoveroilmoittaja on 7 §:n mukaan velvollinen suorittamaan autoveron, muutoksenhakuoikeus on kuitenkin rekisteröidyllä autoveroilmoittajalla.

Muutosta muuhun kuin verotuspäätökseen saa hakea se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Veron palauttamista koskevaan päätökseen saa hakea muutosta palautuksen hakija.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on valtion oikeudenvallvojalla.

97 §

Oikaisuvaatimus

Muutosta Verohallinnon tekemään päätökseen haetaan verotuksen oikaisulautakunnalta ja Liikenne- ja viestintäviraston tekemään päätökseen Liikenne- ja viestintävirastolta kirjallisella oikaisuvaatimuksella. Muutosta ei saa hakea, jos asia on valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu.

Ajoneuvon omistaja tai osamaksukaupassa haltija ei saa vaatia 11 §:ssä tarkoitettua alennettua veroa tai 23—25 §:ssä tarkoitettua verovapautta oikaisuvaatimuksella.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa veroviranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

98 §

Oikaisuvaatimuksen määräaika

Oikaisuvaatimus verotuspäätökseen ja veron palauttamista koskevaan päätökseen on tehtävä kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Oikaisuvaatimus voidaan kuitenkin aina tehdä 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuihin päätöksiin on tehtävä 60 päivän kuluessa siitä, kun muutoksenhakija on saanut tiedon veroviranomaisen päätöksestä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Valtion oikeudenvallvojan määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

99 §

Oikaisuviranomainen

Verotuksen oikaisulautakunta ratkaisee oikaisuvaatimuksen, joka koskee Verohallinnon tekemää päätöstä. Verohallinto voi kuitenkin ratkaista oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään, jos muutoksenhakijana on muu kuin Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö.

HE 54/2020 vp

Jos verovelvollisen verotus on toimitettu arvioimalla ja verovelvollinen hakee muutosta verotukseen antamalla verotuspäätöksen tekemisen jälkeen veroilmoituksen, Verohallinto voi kumota verotuksen ja toimittaa sen uudelleen.

Liikenne- ja viestintävirasto ratkaisee oikaisuvaatimuksen, joka koskee Liikenne- ja viestintäviraston tekemää päätöstä.

100 §

Muutoksenhaku ennakkoratkaisuun

Ennakkoratkaisun hakija sekä valtion oikeudenvälvoija saavat hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

Valitus tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin hakijan kotikunta tai kotipaikka päätöstä tehtäessä kuului. Jos mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta. Muutoksenhaussa noudatetaan, mitä 102 §:ssä säädetään.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

101 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus tehdään siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiiriin muutoksenhakuun oikeutetun kotikunta tai kotipaikka kuului, kun veroviranomaisen päätös tehtiin. Jos päätös koskee useaa verovelvollista tai mikään hallinto-oikeus ei olisi toimivaltainen käsittelemään valitusta, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

102 §

Valtion oikeudenvälvojan ja verovelvollisen kuuleminen valitusta käsiteltäessä

Hallintotuomioistuimen on varattava verovelvollisen tekemästä valituksesta 45 §:ssä tarkoitetulle valtion oikeudenvälvojalta ja 45 §:ssä tarkoitetun valtion oikeudenvälvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus antaa vastine sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus antaa vastaselitys.

Sen lisäksi, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 44 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvälvojaa, jos veron määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

103 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

HE 54/2020 vp

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaanista. Valitus-aika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaanista.

104 §

Ennakkopäätösvalitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Muutoksenhakuun oikeutettu sekä Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavat hakea muutosta verotuksen oikaisulautakunnan päätökseen hallinto-oikeuden sijasta korkeimmalta hallinto-oikeudelta, jos korkein hallinto-oikeus myöntää ennakkopäätösvalitusta koskevan valitusluvan. Muutoksenhaussa noudatetaan tällöin, mitä verotusmenettelylain 71 a—71 d §:ssä säädetään.

105 §

Oikaisulautakunnan päätökseen liitettävä valitusosoitus

Oikaisulautakunnan päätökseen on liitettävä hallintolain 47 §:ssä tarkoitettu valitusosoitus, josta ilmenee, miten ratkaisuun tyytymättömän on meneteltävä saattaakseen asia hallinto-oikeuden tutkittavaksi tai hakeakseen muutosta tämän lain 104 §:n mukaisella ennakkopäätösvalituksella. Valitusosoituksessa on myös selostettava menettely ennakkopäätösvalitusta koskevassa lupa-asiaassa pääpiirteittäin.

106 §

Muutosperusteen vahvistaminen

Muutoksen perusteen vahvistamiseen sovelletaan, mitä verotusmenettelylain 73 §:ssä säädetään.

107 §

Äänestys

Jos asia ratkaistaan verotuksen oikaisulautakunnassa, hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa äänestäen, päätökseksi tulee se mielipide, jota useimpien on katsottava kannattaneen. Jos äänet jakautuvat tasan, päätökseksi tulee se mielipide, joka on verovelvolliselle edullisempi tai, jollei tätä perustetta voida soveltaa, se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

108 §

Seurannaismuutos

Jos verotusta on muutettu toisen autoverojakson, toisen ajoneuvon tai toisen verovelvollisen verotukseen vaikuttavalla tavalla, veroviranomainen muuttaa myös toisen autoverojakson verotuksen, toisen ajoneuvon verotuksen tai toisen verovelvollisen verotuksen muutosta vastaavasti.

Seurannaismuutos voidaan jättää tekemättä, jos muutoksen tekeminen on erityisestä syystä kohtuutonta.

109 §

Erityisiä säännöksiä muutoksenhausta ja muutoksenhaun johdosta tehtävistä muutoksista

Verovelvollinen ja muu verosta vastuussa oleva on muutoksenhausta huolimatta velvollinen maksamaan veron, sen viivästysseuraamuksen ja muun seuraamuksen.

Jos muutoksenhaun johdosta annetun päätöksen perusteella vero on poistettava tai sitä on alennettava, veroviranomainen muuttaa verotusta ja palauttaa takaisin liikaa maksetun veron korkoseuraamuksineen.

Jos muutoksenhaun johdosta annetun päätöksen perusteella joku on määrättävä verovelvolliseksi tai veroa on korotettava, veroviranomainen muuttaa verotusta ja perii maksamattoman veron korkoseuraamuksineen. Jos verotuksen muutoksen johdosta määrättävän veron määrä on alle kymmenen euroa, veroa ei määrätä maksettavaksi.

110 §

Muutosten toteuttaminen

Muutoksenhakuviranomaisen tai veroviranomaisen päätöksen perusteella uudelleen toimitettava verotus, seurannaismuutos ja muutoksenhaun johdosta tehtävät muut muutokset verotukseen toteutetaan noudattaen, mitä verotuksen oikaisusta 79 ja 80 §:ssä säädetään. Tehtyihin päätöksiin haetaan muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta verotuksen oikaisua koskevaan päätökseen säädetään.

Veroviranomaisen on määrättävä omasta aloitteestaan saatavan täytäntöönpano keskeytettäväksi siltä osin kuin muutoksenhakuviranomainen on kumonnut verotusta koskevan päätöksen ja palauttanut asian veroviranomaiselle uudelleen toimitettavaksi, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Keskeytysmääräys on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun muutoksenhakuviranomaisen päätös on annettu veroviranomaiselle tiedoksi. Keskeytysmääräykseen sovelletaan muutoin, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettut muutokset verotukseen tehdään, vaikka verotuksen oikaisun edellytykset puuttuvat.

111 §

Perustevalitus

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain perustevalitusta koskevia säännöksiä.

112 §

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulujen korvaukseen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 luvun säännöksiä.

14 luku

Tietojenanto

113 §

Sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Maahantuojan tai valmistajan on toimitettava Verohallinnolle tiedot, joilla maahantuojia, valmistajia tai sen edustajia ilmoittaa uusia ajoneuvoja yleisesti myytäväksi Suomessa. Tiedot on annettava sen ajoneuvomallin tarkkuudella, jolla ajoneuvo yksilöidään ja jolla sitä yleisesti markkinoidaan. Tiedot on annettava, kun ajoneuvomallin myynti tai markkinointi alkaa, ja silloin, kun ajoneuvomallin yleinen pyyntihinta muuttuu. Edellä tarkoitetun tiedonantovelvollisen on lisäksi ilmoitettava Verohallinnolle, kun ajoneuvomallia ei ole enää myytävänä. Maahantuojan ja valmistajan on säilytettävä tässä momentissa tarkoitetut tiedot vähintään kuusi vuotta sen verovuoden päättymisestä, jonka kuluessa uusi ajoneuvo on ilmoitettu myytäväksi Suomessa. Tässä momentissa tarkoitettujen tietojen säilyttämiseen sovelletaan, mitä kirjanpitolaissa säädetään tositteiden säilyttämisestä.

Ajoneuvojen myynti-ilmoituksia liiketoiminnan muodossa sähköisesti julkaisevan yhteisön, yhteisetuuden tai elinkeinonharjoittajan on annettava Verohallinnolle tiedot julkaisemistaan käytettyjen ajoneuvojen myynti-ilmoituksista.

Ajoneuvon rekisteröinnin suorittajan, katsastuksen suorittajan, Tullin ja poliisin tulee ilmoittaa veroviranomaiselle, jos rekisterissä tai käytössä havaitaan olevan ajoneuvo, josta veroa ilmeisesti ei ole maksettu, tai jonka rakennetta, käyttötarkoitusta tai omistusta on muutettu siten, että ajoneuvosta voitaisiin joutua suorittamaan veroa. Jos poliisi tai Tulli estää ajoneuvon käytön 78 tai 90 §:n nojalla, sen tulee ilmoittaa käytön estämisestä veroviranomaiselle.

Viranomaisen yleiseen tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä verotusmenettelylain 18 §:ssä säädetään. Mitä verotusmenettelylain 18 §:ssä säädetään Verohallinnosta, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintävirastoon.

Veroviranomainen antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista, tietojen antamisen ajankohdasta ja tavasta sekä tietojen säilyttämisajasta ja -tavasta. Veroviranomainen voi rajoittaa tiedonantovelvollisuutta tilanteissa, joiden merkitys on verovalvonnan kannalta vähäinen.

114 §

Sivullisen erityinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen on veroviranomaisen kehotuksesta nimen, pankkitilin numeron, tilitapahtuman tai muun vastaavan yksilöinnin perusteella annettava hallussaan tai tiedossaan olevia tietoja, jotka saattavat olla tarpeen toisen verotusta tai muutoksenhakua koskevan asian käsittelyä varten, jollei tietojen haltijalla lain mukaan ole oikeutta kieltäytyä todistamasta asiasta. Verotukseen vaikuttavia, taloudellista asemaa koskevia tietoja ei kuitenkaan saa kieltäytyä antamasta.

Elinkeinoharjoittajan on Verohallinnon kehotuksesta annettava tietoja ajoneuvojen ostoista, myynti-ilmoituksista, pyyntihinnoista ja mahdollisista jälleenmyynneistä.

Tullin on veroviranomaisen kehotuksesta annettava tarpeelliset tiedot ajoneuvosta, valvontahavainnoista sekä muista verotukseen vaikuttavista tiedoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen, jos ne saattavat olla tarpeen autoverotuksen toimittamista, lupaharkintaa, verovalvontaa tai muuta veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotuksen tehtävää varten.

Viranomaisen erityiseen tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä verotusmenettelylain 20 §:ssä säädetään. Mitä verotusmenettelylain 20 §:ssä säädetään Verohallinnosta, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintävirastoon.

115 §

Erityisiä säännöksiä sivullisen tiedonantovelvollisuudesta

Mitä 59 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä vastuussa olevista, koskee myös 113 ja 114 §:ssä tarkoitettuja tiedonantovelvollisia.

Sivullisen tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi, mitä verotusmenettelylain 21, 22, 22 a, 23 ja 25 §:ssä säädetään. Mitä verotusmenettelylaissa säädetään Verohallinnosta, sovelletaan myös Liikenne- ja viestintävirastoon.

116 §

Käyttökiellon tarkastaminen katsastuksessa

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että ajoneuvo ei ole autoveron laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa. Ajoneuvon katsotaan olevan käyttökiellossa, jos veron laiminlyönnistä on merkintä ajoneuvoja koskevassa rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä veron suorittamisesta tai veron määränneen viranomaisen 90 §:n nojalla antamaa päätöstä, jolla ajoneuvon käyttö on sallittu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä pidetään rahalaitoksen antamaa tositetta veron suorittamisesta. Selvityksenä pidetään myös verotuspäätöksen kanssa yhdessä esitettyä tiliotetta tai tositetta.

117 §

Tarkastusoikeus

Veroviranomaisella, Tullilla ja poliisilla on oikeus tarkastaa ajoneuvo tai määrätä ajoneuvo esitettäväksi tarkastusta varten ajoneuvon katsastuksen suorittajalle, jonka tulee tällöin antaa pyydetty tieto veroviranomaisille. Veroviranomaisilla, Tullilla ja poliisilla on myös oikeus tarkastaa tiloja, joissa pidetään hallussa tai käsitellään ajoneuvoja sekä oikeus pysäyttää ajoneuvo tarkastusta varten. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

118 §

Tullin tietojenanto

Tullilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä antaa veroviranomaiselle omasta aloitteestaan tieto verotettavasta ajoneuvosta, valvontahavainnoista ja muista veroviranomaisen toimivaltaan kuuluvaa autoverotukseen liittyvää tehtävää varten tarpeellisista tiedoista verovelvollista koskevine yksilöinti- ja yhteystietoineen.

15 luku

Erinäiset säännökset

119 §

Sähköinen asiointi ja allekirjoittaminen

Sähköiseen asiointiin ja allekirjoittamiseen sovelletaan, mitä verotusmenettelylain 93 a §:ssä säädetään.

120 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus autoveron lainvastaisesta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain 29 luvun 1—3 §:ssä.

16 luku

Voimaantulo

121 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ajoneuvoihin, joita koskeva veron suorittamisvelvollisuus syntyy tai jotka otetaan verottomaan käyttöön lain tultua voimaan.

Lakia sovelletaan myös autoveron palautushakemukseen, joka tulee vireille lain tultua voimaan.

122 §

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan:

- 1) autoverolaki (1482/1994), jäljempänä *vanha autoverolaki*, lukuun ottamatta 86, 87 ja 88 §:ää, sellaisina kuin niistä ovat 86 § laissa 951/2018 ja 88 § laissa 1192/2016;
- 2) ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettu asetus (1256/1992).

123 §

Siirtymäsäännökset

1. Jollei jäljempänä toisin säädetä, autoverotukseen, veron palauttamiseen hakemuksesta ja niitä koskevaan muutoksenhakuun sekä muuta päätöstä koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos autoverotus koskee ajoneuvoa, josta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ensimmäisen kerran ennen tämän lain voimaan tuloa, taikka jos palautushakemus on tullut vireille tai päätös on annettu ennen tämän lain voimaan tuloa.

2. Jos päätös on tehty tämän lain tultua voimaan, autoverotusta, hakemuksesta myönnettävää palautusta ja muuta päätöstä koskevaan muutoksenhakuun ja tehdyn päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan tämän lain säännöksiä siinäkin tapauksessa, että autoverotus koskee ajoneuvoa, josta veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaan tuloa, taikka että hakemus on tullut vireille ennen tämän lain voimaan tuloa.

3. Jos ajoneuvosta on ennen tämän lain voimaantuloa annettu käyttöönottoilmoitus ja veroilmoitus annetaan tämän lain tultua voimaan, veron suorittamisvelvollisuuden katsotaan syntyvän tämän lain mukaisesti veroilmoituksen antamisella.

4. Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen vanhan autoverolain 2 §:n 2 momentin tai 6 luvun mukaiseen väliaikaiseen verottomaan käyttöön sovelletaan vanhaa autoverolakia siinä säädettyjen määräaikojen loppuun saakka. Tämän lain säännöksiä sovelletaan välittömästi määräaikojen päätyttyä.

5. Jos veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ensimmäisen kerran ennen tämän lain voimaan tuloa ja ajoneuvon rakennetta, omistusta tai käyttötarkoitusta muutetaan tämän lain tultua voimaan siten, ettei ajoneuvo enää täytä verottomuuden, veronpalautuksen tai veronalennuksen ehtoja tai edellytyksiä, veron suorittamisvelvollisuuden katsotaan syntyvän ajoneuvon muuttamisesta ja verotukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään autoverotuksesta, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy 3 § 2 momentin nojalla. Verotukseen voidaan kuitenkin verovelvollisen vaatimuksesta soveltaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos niiden soveltaminen johtaa veroedun saaneelle tämän lain säännöksiä edullisempaan lopputulokseen. Ennakkopalautuksen takaisinperintään sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

6. Jos oikeus vammaan perusteella palautettavaan autoveroon tai vientipalautukseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, mutta palautushakemus on tullut vireille tämän lain tultua voimaan, veron palauttamiseen sovelletaan tämän lain säännöksiä. Hakemukseen sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä autoveron palauttamisesta invaliditeetin perusteella tai vientipalautuksesta, jos niiden soveltaminen johtaa hakijalle tämän lain säännöksiä edullisempaan lopputulokseen. Jos vientipalautushakemus tulee vireille tämän lain voimaantulon jälkeen ja ajoneuvosta on myönnetty vanhassa autoverolaissa säädetty ennakkopalautus, ennakkopalautus vähennetään vientipalautuksena maksettavasta määrästä.

7. Verohallinto merkitsee rekisteröidyksi autoveroilmoittajaksi sen, joka on lain voimaan tullessa Verohallinnon hyväksymä rekisteröity asiamies.

8. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Verohallinnon väliaikaista verotonta käyttöä koskevat luvat jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.

9. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleet vanhan autoverolain 50 ja 51 §:n nojalla antamat päätökset jäävät voimaan niissä mainituilla ehdoilla.

10. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen vanhan autoverolain 86 §:ää sovelletaan myös tämän lain 26 §:ssä tarkoitettuihin asioihin liittyviin asiakirjoihin.

11. Ennen tämän lain voimaantuloa annetun veroilmoituksen voi peruuttaa vanhan autoverolain 43 §:ssä säädettyillä edellytyksillä yhden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Verohallinto voi omasta aloitteestaan peruuttaa ennen tämän lain voimaantuloa annetun veroilmoituksen aikaisintaan yhden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta, jos ajoneuvoa ei ole rekisteröity liikennerekisteriin yhden vuoden kuluessa veron eräpäivästä. Peruuttamiseen sovelletaan vanhan autoverolain säännöksiä.

12. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin 95 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

13. Autoveroon sovelletaan 31 päivään tammikuuta 2021 tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä veronkantolain soveltamisesta, eräpäivästä, viivästysseuraamuksista, palautukselle maksettavasta korosta, veronhuojennuksesta, maksunlykkäyksestä, perinnästä, käyttökiellosta sekä pienimmistä kannettavasta ja perittävästä autoverosta.

14. Jos liikennerekisteriin merkitään ajoneuvo, jonka ajoneuvoluokka on merkitty vanhan luokkamerkinnän mukaan tai jolla ei ole luokkamerkintää, ja jos ajoneuvo teknisiltä ominaisuuksiltaan vastaa L5e- ja L7e-luokan ajoneuvoa, sovelletaan ajoneuvon veronalaisuuteen tämän lain säännöksiä.

15. Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan vanhaan autoverolakiin, viittauksella tarkoitetaan tämän lain voimaan tultua viittausta tähän lakiin, jollei tästä laista muuta johdu.

VEROTAULUKKO 1

Auton kokonais- massa (kg)	Auton CO ₂ -päästöt (g/km)	Sovellettava veroprosentti
käyttövoima muu kuin dieselöljy	käyttövoima dieselöljy	
enintään 51	enintään 354	0
52-60	355-363	1
61-69	364-372	2
70-78	373-381	3
79-87	382-390	4
88-96	391-399	5
97-105	400-408	6
106-114	409-417	7
115-123	418-426	8
124-132	427-435	9
133-141	436-444	10
142-150	445-453	11
151-159	454-462	12
160-168	463-471	13
169-177	472-480	14
178-186	481-489	15
187-195	490-498	16
196-204	499-507	17
205-213	508-516	18
214-222	517-525	19
223-231	526-534	20
232-240	535-543	21
241-249	544-552	22
250-258	553-561	23
259-267	562-570	24
268-276	571-579	25
277-285	580-588	26
286-294	589-597	27
295-303	598-606	28
304-312	607-615	29
313-321	616-624	30
322-330	625-633	31
331-339	634-642	32
340-348	643-651	33
349-357	652-660	34
358-366	661-669	35
367-375	670-678	36

HE 54/2020 vp

376-384	679-687	37	3,9
385-393	688-696	38	4,0
394-402	697-705	39	4,0
403-411	706-714	40	4,1
412-420	715-723	41	4,1
421-429	724-732	42	4,2
430-438	733-741	43	4,3
439-447	742-750	44	4,3
448-456	751-759	45	4,4
457-465	760-768	46	4,5
466-474	769-777	47	4,5
475-483	778-786	48	4,6
484-492	787-795	49	4,7
493-501	796-804	50	4,7
502-510	805-813	51	4,8
511-519	814-822	52	4,9
520-528	823-831	53	5,0
529-537	832-840	54	5,0
538-546	841-849	55	5,1
547-555	850-858	56	5,2
556-564	859-867	57	5,3
565-573	868-876	58	5,4
574-582	877-885	59	5,5
583-591	886-994	60	5,6
592-600	995-1003	61	5,7
601-609	1004-1012	62	5,8
610-618	1013-1021	63	5,9
619-627	1022-1030	64	6,0
628-636	1031-1039	65	6,1
637-645	1040-1048	66	6,2
646-654	1049-1057	67	6,3
655-663	1058-1066	68	6,4
664-672	1067-1075	69	6,5
673-681	1076-1084	70	6,6
682-690	1085-1093	71	6,8
691-699	1094-1102	72	6,9
700-708	1103-1111	73	7,0
709-717	1112-1120	74	7,1
718-726	1121-1129	75	7,3
727-735	1130-1138	76	7,4
736-744	1139-1147	77	7,6
745-753	1148-1156	78	7,7
754-762	1157-1165	79	7,8
763-772	1166-1174	80	8,0
773-781	1175-1183	81	8,1
782-790	1184-1192	82	8,3
791-799	1193-1202	83	8,5
800-808	1203-1211	84	8,6

HE 54/2020 vp

809-817	1212-1220	85	8,8
818-826	1221-1229	86	8,9
827-835	1230-1238	87	9,1
836-844	1239-1247	88	9,3
845-853	1248-1256	89	9,5
854-862	1257-1265	90	9,7
863-871	1266-1274	91	9,8
872-880	1275-1283	92	10,0
881-889	1284-1292	93	10,2
890-898	1293-1301	94	10,4
899-907	1302-1310	95	10,6
908-916	1311-1319	96	10,8
917-925	1320-1328	97	11,0
926-934	1329-1337	98	11,3
935-943	1338-1346	99	11,5
944-952	1347-1355	100	11,7
953-961	1356-1364	101	11,9
962-970	1365-1373	102	12,1
971-979	1374-1382	103	12,4
980-988	1383-1391	104	12,6
989-997	1392-1400	105	12,9
998-1006	1401-1409	106	13,1
1007-1015	1410-1418	107	13,3
1016-1024	1419-1427	108	13,6
1025-1033	1428-1436	109	13,9
1034-1042	1437-1445	110	14,1
1043-1051	1446-1454	111	14,4
1052-1060	1455-1463	112	14,6
1061-1069	1464-1472	113	14,9
1070-1078	1473-1481	114	15,2
1079-1087	1482-1490	115	15,5
1088-1096	1491-1499	116	15,8
1097-1105	1500-1508	117	16,0
1106-1114	1509-1517	118	16,3
1115-1123	1518-1526	119	16,6
1124-1132	1527-1535	120	16,9
1133-1141	1536-1544	121	17,2
1142-1150	1545-1553	122	17,5
1151-1159	1554-1562	123	17,8
1160-1168	1563-1571	124	18,1
1169-1177	1572-1580	125	18,5
1178-1186	1581-1589	126	18,8
1187-1195	1590-1598	127	19,1
1196-1204	1599-1607	128	19,4
1205-1213	1608-1616	129	19,7
1214-1222	1617-1625	130	20,1
1223-1231	1626-1634	131	20,4
1232-1240	1635-1643	132	20,7

HE 54/2020 vp

1241-1249	1644-1652	133	21,1
1250-1258	1653-1661	134	21,4
1259-1267	1662-1670	135	21,7
1268-1276	1671-1679	136	22,1
1277-1285	1680-1688	137	22,4
1286-1295	1689-1697	138	22,8
1296-1304	1698-1706	139	23,1
1305-1313	1707-1715	140	23,5
1314-1322	1716-1725	141	24,0
1323-1331	1726-1734	142	24,2
1332-1340	1735-1743	143	24,4
1341-1349	1744-1752	144	24,6
1350-1358	1753-1761	145	24,8
1359-1367	1762-1770	146	25,0
1368-1376	1771-1779	147	25,2
1377-1385	1780-1788	148	25,4
1386-1394	1789-1797	149	25,6
1395-1403	1798-1806	150	25,8
1404-1412	1807-1815	151	26,0
1413-1421	1816-1824	152	26,2
1422-1430	1825-1833	153	26,4
1431-1439	1834-1842	154	26,6
1440-1448	1843-1851	155	26,8
1449-1457	1852-1860	156	27,0
1458-1466	1861-1869	157	27,1
1467-1475	1870-1878	158	27,3
1476-1484	1879-1887	159	27,5
1485-1493	1888-1896	160	27,7
1494-1502	1897-1905	161	27,9
1503-1511	1906-1914	162	28,1
1512-1520	1915-1923	163	28,3
1521-1529	1924-1932	164	28,5
1530-1538	1933-1941	165	28,7
1539-1547	1942-1950	166	28,9
1548-1556	1951-1959	167	29,1
1557-1565	1960-1968	168	29,3
1566-1574	1969-1977	169	29,5
1575-1583	1978-1986	170	29,7
1584-1592	1987-1995	171	29,9
1593-1601	1996-2004	172	30,0
1602-1610	2005-2013	173	30,2
1611-1619	2014-2022	174	30,4
1620-1628	2023-2031	175	30,6
1629-1637	2032-2040	176	30,8
1638-1646	2041-2049	177	31,0
1647-1655	2050-2058	178	31,2
1656-1664	2059-2067	179	31,4
1665-1673	2068-2076	180	31,6

HE 54/2020 vp

1674-1682	2077-2085	181	31,7
1683-1691	2086-2094	182	31,9
1692-1700	2095-2103	183	32,1
1701-1709	2104-2112	184	32,3
1710-1718	2113-2121	185	32,5
1719-1727	2122-2130	186	32,7
1728-1736	2131-2139	187	32,8
1737-1745	2140-2148	188	33,0
1746-1754	2149-2157	189	33,2
1755-1763	2158-2166	190	33,4
1764-1772	2167-2175	191	33,6
1773-1781	2176-2184	192	33,7
1782-1790	2185-2193	193	33,9
1791-1799	2194-2202	194	34,1
1800-1808	2203-2211	195	34,3
1809-1818	2212-2220	196	34,4
1819-1827	2221-2229	197	34,6
1828-1836	2230-2238	198	34,8
1837-1845	2239-2247	199	35,0
1846-1854	2248-2257	200	35,1
1855-1863	2258-2266	201	35,3
1864-1872	2267-2275	202	35,5
1873-1881	2276-2284	203	35,7
1882-1890	2285-2293	204	35,8
1891-1899	2294-2302	205	36,0
1900-1908	2303-2311	206	36,2
1909-1917	2312-2320	207	36,3
1918-1926	2321-2329	208	36,5
1927-1935	2330-2338	209	36,6
1936-1944	2339-2347	210	36,8
1945-1953	2348-2356	211	37,0
1954-1962	2357-2365	212	37,1
1963-1971	2366-2374	213	37,3
1972-1980	2375-2383	214	37,5
1981-1989	2384-2392	215	37,6
1990-1998	2393-2401	216	37,8
1999-2007	2402-2410	217	37,9
2008-2016	2411-2419	218	38,1
2017-2025	2420-2428	219	38,2
2026-2034	2429-2437	220	38,4
2035-2043	2438-2446	221	38,5
2044-2052	2447-2455	222	38,7
2053-2061	2456-2464	223	38,8
2062-2070	2465-2473	224	39,0
2071-2079	2474-2482	225	39,1
2080-2088	2483-2491	226	39,3
2089-2097	2492-2500	227	39,4
2098-2106	2501-2509	228	39,6

HE 54/2020 vp

2107-2115	2510-2518	229	39,7
2116-2124	2519-2527	230	39,8
2125-2133	2528-2536	231	40,0
2134-2142	2537-2545	232	40,1
2143-2151	2546-2554	233	40,3
2152-2160	2555-2563	234	40,4
2161-2169	2564-2572	235	40,5
2170-2178	2573-2581	236	40,7
2179-2187	2582-2590	237	40,8
2188-2196	2591-2599	238	40,9
2197-2205	2600-2608	239	41,1
2206-2214	2609-2617	240	41,2
2215-2223	2618-2626	241	41,3
2224-2232	2627-2635	242	41,5
2233-2241	2636-2644	243	41,6
2242-2250	2645-2653	244	41,7
2251-2259	2654-2662	245	41,8
2260-2268	2663-2671	246	42,0
2269-2277	2672-2680	247	42,1
2278-2286	2681-2689	248	42,2
2287-2295	2690-2698	249	42,3
2296-2304	2699-2707	250	42,4
2305-2313	2708-2716	251	42,6
2314-2322	2717-2725	252	42,7
2323-2331	2726-2734	253	42,8
2332-2340	2735-2743	254	42,9
2341-2350	2744-2752	255	43,0
2351-2359	2753-2761	256	43,1
2360-2368	2762-2770	257	43,2
2369-2377	2771-2780	258	43,4
2378-2386	2781-2789	259	43,5
2387-2395	2790-2798	260	43,6
2396-2404	2799-2807	261	43,7
2405-2413	2808-2816	262	43,8
2414-2422	2817-2825	263	43,9
2423-2431	2826-2834	264	44,0
2432-2440	2835-2843	265	44,1
2441-2449	2844-2852	266	44,2
2450-2458	2853-2861	267	44,3
2459-2467	2862-2870	268	44,4
2468-2476	2871-2879	269	44,5
2477-2485	2880-2888	270	44,6
2486-2494	2889-2897	271	44,7
2495-2503	2898-2906	272	44,8
2504-2512	2907-2915	273	44,9
2513-2521	2916-2924	274	45,0
2522-2530	2925-2933	275	45,1
2531-2539	2934-2942	276	45,2

HE 54/2020 vp

2540-2548	2943-2951	277	45,2
2549-2557	2952-2960	278	45,3
2558-2566	2961-2969	279	45,4
2567-2575	2970-2978	280	45,5
2576-2584	2979-2987	281	45,6
2585-2593	2988-2996	282	45,7
2594-2602	2997-3005	283	45,8
2603-2611	3006-3014	284	45,8
2612-2620	3015-3023	285	45,9
2621-2629	3024-3032	286	46,0
2630-2638	3033-3041	287	46,1
2639-2647	3042-3050	288	46,2
2648-2656	3051-3059	289	46,3
2657-2665	3060-3068	290	46,3
2666-2674	3069-3077	291	46,4
2675-2683	3078-3086	292	46,5
2684-2692	3087-3095	293	46,6
2693-2701	3096-3104	294	46,6
2702-2710	3105-3113	295	46,7
2711-2719	3114-3122	296	46,8
2720-2728	3123-3131	297	46,9
2729-2737	3132-3140	298	46,9
2738-2746	3141-3149	299	47,0
2747-2755	3150-3158	300	47,1
2756-2764	3159-3167	301	47,1
2765-2773	3168-3176	302	47,2
2774-2782	3177-3185	303	47,3
2783-2791	3186-3194	304	47,3
2792-2800	3195-3203	305	47,4
2801-2809	3204-3212	306	47,5
2810-2818	3213-3221	307	47,5
2819-2827	3222-3230	308	47,6
2828-2836	3231-3239	309	47,6
2837-2845	3240-3248	310	47,7
2846-2854	3249-3257	311	47,8
2855-2863	3258-3266	312	47,8
2864-2873	3267-3275	313	47,9
2874-2882	3276-3284	314	47,9
2883-2891	3285-3293	315	48,0
2892-2900	3294-3302	316	48,1
2901-2909	3303-3312	317	48,1
2910-2918	3313-3321	318	48,2
2919-2927	3322-3330	319	48,2
2928-2936	3331-3339	320	48,3
2937-2945	3340-3348	321	48,3
2946-2954	3349-3357	322	48,4
2955-2963	3358-3366	323	48,4
2964-2972	3367-3375	324	48,5

HE 54/2020 vp

2973-2981	3376-3384	325	48,5
2982-2990	3385-3393	326	48,6
2991-2999	3394-3402	327	48,6
3000-3008	3403-3411	328	48,7
3009-3017	3412-3420	329	48,7
3018-3026	3421-3429	330	48,8
3027-3035	3430-3438	331	48,8
3036-3044	3439-3447	332	48,9
3045-3053	3448-3456	333	48,9
3054-3062	3457-3465	334	49,0
3063-3071	3466-3474	335	49,0
3072-3080	3475-3483	336	49,1
3081-3089	3484-3492	337	49,1
3090-3098	3493-3501	338	49,1
3099-3107	3502-3510	339	49,2
3108-3116	3511-3519	340	49,2
3117-3125	3520-3528	341	49,3
3126-3134	3529-3537	342	49,3
3135-3143	3538-3546	343	49,3
3144-3152	3547-3555	344	49,4
3153-3161	3556-3564	345	49,4
3162-3170	3565-3573	346	49,5
3171-3179	3574-3582	347	49,5
3180-3188	3583-3591	348	49,5
3189-3197	3592-3600	349	49,6
3198-3206	3601-3609	350	49,6
3207-3215	3610-3618	351	49,7
3216-3224	3619-3627	352	49,7
3225-3233	3628-3636	353	49,7
3234-3242	3637-3645	354	49,8
3243-3251	3646-3654	355	49,8
3252-3260	3655-3663	356	49,8
3261-3269	3664-3672	357	49,9
3270-3278	3673-3681	358	49,9
3279-3287	3682-3690	359	49,9
3288 tai enemmän	3691 tai enemmän	360 tai enemmän	50,0

VEROTAULUKKO 1 A

Auton CO ₂ -päästöt (g/km)	Sovellettava veroprosentti
0	2,7
1	2,7
2	2,7
3	2,7
4	2,7
5	2,8
6	2,8
7	2,8
8	2,8
9	2,8
10	2,8
11	2,9
12	2,9
13	2,9
14	2,9
15	2,9
16	2,9
17	3,0
18	3,0
19	3,0
20	3,0
21	3,0
22	3,1
23	3,1
24	3,1
25	3,1
26	3,2
27	3,2
28	3,2
29	3,2
30	3,2
31	3,3
32	3,3
33	3,3
34	3,4
35	3,4
36	3,4
37	3,4
38	3,5
39	3,5
40	3,5

HE 54/2020 vp

41	3,6
42	3,6
43	3,6
44	3,6
45	3,7
46	3,7
47	3,7
48	3,8
49	3,8
50	3,9
51	3,9
52	3,9
53	4,0
54	4,0
55	4,0
56	4,1
57	4,1
58	4,2
59	4,2
60	4,3
61	4,3
62	4,3
63	4,4
64	4,4
65	4,5
66	4,5
67	4,6
68	4,6
69	4,7
70	4,7
71	4,8
72	4,8
73	4,9
74	5,0
75	5,0
76	5,1
77	5,1
78	5,2
79	5,2
80	5,3
81	5,4
82	5,4
83	5,5
84	5,6
85	5,6
86	5,7
87	5,8
88	5,9

HE 54/2020 vp

89	5,9
90	6,0
91	6,1
92	6,2
93	6,2
94	6,3
95	6,4
96	6,5
97	6,6
98	6,6
99	6,7
100	6,8
101	6,9
102	7,0
103	7,1
104	7,2
105	7,3
106	7,4
107	7,5
108	7,6
109	7,7
110	7,8
111	8,0
112	8,1
113	8,3
114	8,4
115	8,6
116	8,8
117	8,9
118	9,1
119	9,3
120	9,5
121	9,7
122	9,9
123	10,0
124	10,2
125	10,4
126	10,6
127	10,9
128	11,1
129	11,3
130	11,5
131	11,7
132	12,0
133	12,2
134	12,4
135	12,7
136	12,9

HE 54/2020 vp

137	13,2
138	13,4
139	13,7
140	13,9
141	14,2
142	14,5
143	14,8
144	15,0
145	15,3
146	15,6
147	15,9
148	16,2
149	16,5
150	16,8
151	17,1
152	17,4
153	17,7
154	18,0
155	18,3
156	18,6
157	19,0
158	19,3
159	19,6
160	20,0
161	20,3
162	20,6
163	21,0
164	21,3
165	21,7
166	22,0
167	22,4
168	22,7
169	23,1
170	23,4
171	24,0
172	24,2
173	24,4
174	24,6
175	24,8
176	25,0
177	25,2
178	25,4
179	25,6
180	25,8
181	26,0
182	26,2
183	26,4
184	26,6

HE 54/2020 vp

185	26,8
186	27,0
187	27,2
188	27,4
189	27,6
190	27,8
191	28,0
192	28,2
193	28,4
194	28,6
195	28,8
196	29,0
197	29,1
198	29,3
199	29,5
200	29,7
201	29,9
202	30,1
203	30,3
204	30,5
205	30,7
206	30,9
207	31,1
208	31,3
209	31,5
210	31,7
211	31,8
212	32,0
213	32,2
214	32,4
215	32,6
216	32,8
217	33,0
218	33,1
219	33,3
220	33,5
221	33,7
222	33,9
223	34,1
224	34,2
225	34,4
226	34,6
227	34,8
228	34,9
229	35,1
230	35,3
231	35,5
232	35,6

HE 54/2020 vp

233	35,8
234	36,0
235	36,2
236	36,3
237	36,5
238	36,7
239	36,8
240	37,0
241	37,1
242	37,3
243	37,5
244	37,6
245	37,8
246	37,9
247	38,1
248	38,3
249	38,4
250	38,6
251	38,7
252	38,9
253	39,0
254	39,2
255	39,3
256	39,5
257	39,6
258	39,8
259	39,9
260	40,0
261	40,2
262	40,3
263	40,5
264	40,6
265	40,7
266	40,9
267	41,0
268	41,1
269	41,3
270	41,4
271	41,5
272	41,7
273	41,8
274	41,9
275	42,0
276	42,2
277	42,3
278	42,4
279	42,5
280	42,6

HE 54/2020 vp

281	42,8
282	42,9
283	43,0
284	43,1
285	43,2
286	43,3
287	43,4
288	43,6
289	43,7
290	43,8
291	43,9
292	44,0
293	44,1
294	44,2
295	44,3
296	44,4
297	44,5
298	44,6
299	44,7
300	44,8
301	44,9
302	45,0
303	45,1
304	45,2
305	45,3
306	45,4
307	45,4
308	45,5
309	45,6
310	45,7
311	45,8
312	45,9
313	46,0
314	46,0
315	46,1
316	46,2
317	46,3
318	46,4
319	46,4
320	46,5
321	46,6
322	46,7
323	46,7
324	46,8
325	46,9
326	47,0
327	47,0
328	47,1

HE 54/2020 vp

329	47,2
330	47,2
331	47,3
332	47,4
333	47,4
334	47,5
335	47,6
336	47,6
337	47,7
338	47,8
339	47,8
340	47,9
341	47,9
342	48,0
343	48,1
344	48,1
345	48,2
346	48,2
347	48,3
348	48,3
349	48,4
350	48,4
351	48,5
352	48,5
353	48,6
354	48,6
355	48,7
356	48,7
357	48,8
358	48,8
359	48,9
360 tai enemmän	48,9

VEROTAULUKKO 2

Auton kokonaismassa (kg)	Veroprosentista tehtävä vähennys (prosenttiyksikköä)
2501—2550	9,8
2551—2600	11,5
2601—2650	12,8
2651—2700	13,8
2701—2750	14,7
2751—2800	15,4
2801—2850	16,1
2851—2900	16,7
2901—2950	17,2
2951—3000	17,8
3001—3050	18,3
3051—3100	18,7
3101—3150	19,1
3151—3200	19,6
3201—3250	19,9
3251—3300	20,3
3301—3350	20,7
3351—3400	21,0
3401—3450	21,4
3451—3500	21,7

VEROTAULUKKO 2 A

Auton kokonaismassa (kg)	Veroprosentista tehtävä vähennys (prosenttiyksikköä)
2501—2550	14,3
2551—2600	16,0
2601—2650	17,3
2651—2700	18,3
2701—2750	19,2
2751—2800	19,9
2801—2850	20,6
2851—2900	21,2
2901—2950	21,7
2951—3000	22,3
3001—3050	22,8
3051—3100	23,2
3101—3150	23,6
3151—3200	24,1
3201—3250	24,4
3251—3300	24,8
3301—3350	25,2
3351—3400	25,5
3401—3450	25,9
3451—3500	26,2

13.

Laki

ajoneuvoverolain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 35 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

35 §

Vapautus vammaisuuden perusteella

Perusverosta myönnetään vapautus:

3) henkilölle, jolle on myönnetty autoveron palautus autoverolain (/) 26 §:n perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

ajoneuvolain 10 ja 65 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain (1090/2002) 10 §:n 4 momentti ja 65 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 4 momentti laissa 507/2017 ja 65 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 942/2018, seuraavasti:

10 §

Auto

Autoverolaissa (/) säädetään sellaisen auton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta, mitoituksesta ja muista verovapauden tai alennetun veron edellytyksistä.

65 a §

Ennakoilmoituksen tekijä

Ennakoilmoituksen voi tehdä ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja:

2) joka on autoverolain 46 §:ssä tarkoitettu rekisteröity autoveroilmoittaja, jos yhteisö ennakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on Tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

12 a §

Hallinto-oikeuden kokoonpano eräissä asioissa

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi jäsentä, jollei asiassa ratkaistavana olevan kysymyksen laatu edellytä kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä ja ratkaistavana on muutoksenhakuasia, jossa on kysymys:

1) tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetusta luonnollisesta vähennyksestä, pääomatulosta tehtävästä vähennyksestä, matkakustannusten korvauksesta, ansiotulosta tehtävästä vähennyksestä, verosta tehtävästä vähennyksestä tai alijäämän hyvityksestä taikka kiinteistöverolain (654/1992), autoverolain (/) tai ajoneuvoverolain (1281/2003) soveltamisesta, metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (534/1998) mukaisesta metsänhoitomaksusta tai perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940) tarkoitetusta omaisuuden arvon arvioimisesta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentti sekä
lisätään 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1225/2006 ja 516/2010, uusi 4 momentti
sekä lakiin siitä lailla 516/2010 kumotun 29 §:n tilalle uusi 29 § seuraavasti:

2 luku

Ennakkoperintämenettely

25 §

Ennakkoperintärekisteri

Ennakkoperintärekisterin käyttötarkoituksena on parantaa suorituksen maksajan oikeusturvaa ja tehostaa verojen kertymistä.

26 §

Ennakkoperintärekisteristä poistaminen

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä

- 1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa;
- 2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella;
- 3) se, joka on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon;
- 4) yhteisö tai yhtymä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

29 §

Ennakkoperintärekisterin tietojen säilytysaika

Ennakkoperintärekisterin tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä, kuitenkin niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

HE 54/2020 vp

Tämän lain 26 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohtaa sovelletaan ennakkoperintärekisteristä poistamiseen tai siihen merkitsemättä jättämiseen myös, kun liiketoimintakielto on määrätty ennen tämän lain voimaantuloa.

17.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 520/2010 ja 772/2016, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

14 §

Verotarkastus

Toisen viranomaisen edustaja voi avustaa asiantuntijana verotarkastuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 48 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 16/2018,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 11 §:n 1 momentti, 17 §, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 32 §:n 1—3 momentti, 35 §:n 5 momentti, 37 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 4 momentti, 62 §:n 1 ja 2 momentti ja 64 §:n 2 momentti sekä

lisätään 11 §:ään uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 7 momentiksi, 24 §:ään uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, 32 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 39 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja 52 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan niiden Verohallinnon tehtäväalaa kuuluvien verojen ja maksujen verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun, joista säädetään:

- 1) arvonnäköverolaissa (1501/1993);
 - 2) arpajaisverolaissa (552/1992);
 - 3) apteekkiverolaissa (770/2016);
 - 4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966);
 - 5) ennakkoperintälaissa (1118/1996);
 - 6) työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetussa laissa (771/2016);
 - 7) korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990);
 - 8) ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa (1551/1995);
 - 9) Pohjoismaiden Investointipankin, Pohjoismaiden kehitysrahaston ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetussa laissa (562/1976);
 - 10) rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978);
 - 11) valmisteverotuslaissa (182/2010);
 - 12) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994);
 - 13) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996);
 - 14) virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010);
 - 15) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994);
 - 16) eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004);
 - 17) tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994);
 - 18) jäteverolaissa (1126/2010);
 - 19) öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).
-

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *verokaudella* ajanjaksoa, jolta asianomaisten verolakien mukaan määräytyvä vero ilmoitetaan ja maksetaan;
- 2) *veroilmoituksella* ilmoitusta, jolla verokauden veroa koskevat tiedot on annettava;
- 3) *yleisellä eräpäivällä* kalenterikuukauden 12 päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää;
- 4) *verovelvollisella* 1 §:n 1 momentin 1—4 ja 11—19 kohdassa mainittujen lakien mukaisessa verotuksessa verovelvollisten lisäksi 1 §:n 1 momentin 5—10 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettua maksuvelvollista, lähdeveron perimiseen velvollista ja ennakonpidätysvelvollista;
- 5) *suorituksen maksajalla* ennakonpidätyksen, lähdeveron, palkkatulon lähdeveron, lopullisen palkkaveron, korkotulon lähdeveron tai työnantajan sairausvakuutusmaksun alaisen suorituksen, muun suorituksen tai edun maksajaa tai antajaa;
- 6) *valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisella* valmisteverotuslaissa tarkoitettua valtuutettua varastonpitäjää, rekisteröityä vastaanottajaa, veroedustajaa sekä sellaista verovelvollista, joille on asianomaisessa valmisteverolaissa säädetty velvollisuus tai oikeus rekisteröityä verovelvolliseksi;
- 7) *valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisella* muuta valmisteverotuslain tai asianomaisten valmisteverolain nojalla verovelvollista kuin valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollista.

11 §

Verokausi

Verokausi on kalenterikuukausi, jollei 2—6 momentissa toisin säädetä.

Jäteverolain 4 §:ssä tarkoitetun kaatopaikanpitäjän jäteverotuksessa sovellettava verokausi on neljänneskalenterivuosi.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitetun pientuottajan sähköverotuksessa sovellettava verokausi on kalenterivuosi.

17 §

Veroilmoituksen määräpäivä

Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan, arpajaisverovelvollisen ja valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen on annettava verokauden veroilmoitus viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi muussa kuin valmisteverotuksessa on kalenterivuosi, verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

Valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisen on annettava kaikki samaa valmisteveroa koskevat veroilmoitukset viimeistään 2 momentissa säädettyinä määräaikana, jos verovelvollinen on samasta valmisteverosta myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollinen.

22 §

Veroilmoituksen antaminen verokauden muuttuessa

Jos 11 §:n 2, 4 tai 6 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua verokautta soveltava verovelvollinen lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden, verokauden katsotaan päättyvän lopettamispäivään. Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään lopettamiskuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

23 §

Toiminnan keskeytyminen

Arvonlisäveroa, vakuutusmaksuveroa ja apteekkiveroa koskeva veroilmoitus sekä valmiste-erotuksessa säännöllisesti verovelvollisen veroilmoitus on annettava myös ajalta, jolloin toiminta on keskeytynyt.

24 §

Verotarkastus

Toisen viranomaisen edustaja voi avustaa asiantuntijana verotarkastuksessa.

25 §

Veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen

Verovelvollinen voi ilman aiheetonta viivytystä korjata muuta kuin valmisteveroa koskevan taloudelliselta merkitykseltään vähäisen virheen muuttamalla seuraavilta verokausilta ilmoitettavan veron määrää tai muuta tietoa vastaavasti. Verohallinto voi kohdistaa virheen korjauksen oikealle verokaudelle, jos tämä on verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen erityisestä syystä perusteltua.

32 §

Verokauden veron maksaminen

Verovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan, arpajaisverovelvollisen ja valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi muussa kuin valmisteverotuksessa on kalenterivuosi, verokauden vero on maksettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

HE 54/2020 vp

Valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisen on maksettava kaikki samaa valmisteveroa koskevat verot viimeistään 2 momentissa säädettyinä määräaikana, jos verovelvollinen on samasta valmisteverosta myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollinen.

35 §

Myöhästymismaksu

Myöhästymismaksu jätetään määräämättä, jos veroilmoituksen myöhässä antaminen johtuu yleisessä tietoverkossa tai Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa olevasta toimintahäiriöstä. Myöhästymismaksua ei määrätä myöskään, jos myöhässä ilmoitetulle verolle määrätään veronkorotus.

37 §

Veronkorotus

Veronkorotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

39 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää verovelvolliselle tai, jos on kyse 7 tai 8 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta, tiedonanto- tai ilmoittamisvelvolliselle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää Verohallinnon kehotuksesta huolimatta täyttämättä:

- 1) arvonlisäverolain 130 §:n 4 momentissa tai 130 a §:n 5 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden;
- 2) arvonlisäverolain 133 f, 133 m tai 134 a §:ssä, 161 §:n 1 tai 2 momentissa, ennakkoperintälain 31 §:ssä tai valmisteverotuslain 31 §:ssä säädetyn rekisteröintiä koskevan ilmoittamisvelvollisuuden;
- 3) arvonlisäverolain 209 b §:ssä tai ennakkoperintälain 35 §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa tosité;
- 4) arvonlisäverolain 134 e §:ssä tai tämän lain 26 §:ssä säädetyn verotusta koskevan kirjanpitovelvollisuuden taikka 27 §:ssä säädetyn verotusta koskevan muistiinpanovelvollisuuden;
- 5) arvonlisäverolain 209 e tai 209 f §:ssä tai valmisteverotuslain 20 a §:ssä säädetyn laskumerkintöjen tekemistä koskevan velvollisuuden;
- 6) valmisteverotuslain 22 tai 27 §:ssä säädetyn valmisteverolupaan liittyvän velvollisuuden;
- 7) valmisteverotuslain 98 §:ssä säädetyn muonitusta ja näytteitä koskevan tiedonantovelvollisuuden;
- 8) valmisteverotuslain 98 a §:ssä säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden, jos on kyse mainitun pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettusta tuesta;
- 9) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 26 b §:n 1 momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden;
- 10) jäteverolain 10 §:n 1 momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden;

11) tupakkaverosta annetun lain 13 §:n 1 momentissa säädetyn tupakkatuotteiden määriä, hintaluokkaa ja tilastotietoja koskevan tiedonantovelvollisuuden.

Verohallinto määrää verovelvolliselle tai, jos on kyse 1 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta, valmisteveron alaisten tuotteiden lähettäjälle tai vastaanottajalle enintään 2 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää täyttämättä:

1) valmisteverotuslain 54, 58, 59, 62—64, 66—68, 71, 72, 74, 78 tai 80 §:ssä säädetyn siirtomenettelyä koskevan velvollisuuden;

2) tupakkaverosta annetun lain 11 §:ssä säädetyn hintalipukkeita tai painettua vähittäismyyntihintaa koskevan velvollisuuden.

Laiminlyöntimaksu jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

52 §

Päätöksen antaminen

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle päätös 45 §:ssä tarkoitettussa veron määräämisen tai päätöksen oikaisun määräajan jatkamista koskevassa asiassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös annetaan kultakin verokaudelta erikseen.

62 §

Eräitä Verohallinnon päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Rekisteröintiä koskevan päätöksen saaja, muu muutoksenhakuun oikeutettu ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavat hakea muutosta asianomaisen verolain mukaista rekisteröintiä koskevaan Verohallinnon päätökseen.

Tiedonantovelvollinen saa hakea muutosta Verohallinnon päätökseen, joka koskee velvollisuutta antaa 5 luvussa, valmisteverotuslain 98 §:ssä, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 26 b §:ssä, tupakkaverosta annetun lain 13 §:n 1 momentissa tai jäteverolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja. Tiedonantovelvollinen ja Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavat hakea muutosta 31 §:n nojalla määrättyä laiminlyöntimaksua koskevaan Verohallinnon päätökseen.

64 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Arvonlisäveroa, vakuutusmaksuveroa ja valmisteveroa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
2. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaan tultua alkaneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.
3. Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
4. Jos 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen on vastaanottanut tuotteet tai tämän velvollisuus suorittaa vero on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita valmisteverotuslain muuta verovelvollista kuin 6 §:n 18 kohdassa tarkoitettua verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.
5. Jos Verohallinto on hyväksynyt lain voimaan tullessa voimassa olleen valmisteverotuslain 32 §:n nojalla verokausi-ilmoittajan veroilmoituksen antamisen paperilomakkeella, viimeinen verokausi, jolta ilmoituksen saa antaa paperilomakkeella, on kalenterivuoden 2020 viimeinen verokausi.
6. Verohallinnon tekemän ennen lain voimaantuloa päättynyttä verokautta koskevan valmisteverotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen.
7. Verohallinnon lain voimaan tullessa vireillä olleeseen valmisteveron palautushakemukseen antaman päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen.
8. Verohallinnon tekemän valmisteverotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen. Edellä 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.
9. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin 39 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin vain, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

19.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 14 luku,
muutetaan 72 j §:n 2 momentti, 72 k §:n 1 momentti, 73 §:n 2 momentti, 133 c §:n 4 momentti, 156 §:n 3 momentti, 156 l §:n 3 momentti, 161 §:n 3 momentti ja 172 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 72 j §:n 2 momentti laissa 1392/2010, 72 k § 1 momentti laissa 529/2010, 73 §:n 2 momentti laissa 311/2018 sekä 133 c §:n 4 momentti, 156 §:n 3 momentti, 156 l §:n 3 momentti, 161 §:n 3 momentti ja 172 §:n 2 momentti laissa 773/2016, sekä lisätään 72 k §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1767/1995 ja 529/2010, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, 133 c §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1486/1994, 529/2010 ja 773/2016, uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 7 momentiksi, 156 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, ja 156 l §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, sekä lakiin uusi 172 a § ja siitä lailla 773/2016 kumotun 176 §:n tilalle uusi 176 § seuraavasti:

72 j §

Valmisteveron alaisten tavaroiden katsotaan olevan verovarastointimenettelyssä silloin, kun ne ovat valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 4 kohdassa tarkoitetussa verottomassa varastossa.

72 k §

Luvan verottoman varaston pitämiseen antaa Verohallinto hakemuksesta. Hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti. Lupapäätöksessä vahvistetaan varaston pitämistä koskevat ehdot. Verohallinto voi vaatia asetettavaksi vakuuden veron suorittamisesta.

Lupaa koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää.

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös verottoman varaston pitämistä koskevan luvan hakijaan. Lupaa koskevaan asiaan saa hakea muutosta myös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö. Muutosta haetaan kirjallisella oikaisuvaatimuksella oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 10 luvun mukaisesti noudattaen, mitä mainitun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään oikaisuvaatimuksen määräajasta.

73 §

Autoverolain (/) 46 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn autoveroilmoittajan mainitun lain 7 §:n 1 momentin nojalla liikenneasioiden rekisteriin merkityn ajoneuvon omistajan sijasta ajoneuvosta suorittama ja tältä veloittama autovero ei ole osa autoveroilmoittajan jälleenmyyjältä eikä jälleenmyyjän rekisteriin merkityltä ajoneuvon omistajalta ajoneuvon myynnistä veloittamaa vastiketta.

133 c §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä, palautuksen hakemiseen.

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena sitä kalenterivuotta, jona oikeus veron palautukseen syntyi.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

156 §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 150 §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä, palautuksen hakemiseen.

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 150 §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena 150 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajanjaksoa.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

156 l §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71 ja 73 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 156 a §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä, palautuksen hakemiseen.

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 156 a §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena 156 b §:n 1 momentissa tarkoitettua ajanjaksoa.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

161 §

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetun uuden kuljetusvälineen ostajaan, joka ei ole tämän lain mukaan

muusta toiminnasta verovelvollinen, eikä sellaiseen 26 e §:ssä tarkoitettujen valmisteveronalais-
ten tavaroiden ostajaan, jonka muut hankinnat eivät 26 c §:n 2 momentin nojalla muodosta yhteisö-
hankintaa.

18 luku

Rekisteröinti

172 §

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ei 1 momentista poiketen merkitä sellaista 26 d §:n
1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettua uuden kuljetusvälineen ostajaa, joka ei ole
tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen, eikä sellaista 26 e §:ssä tarkoitettujen
valmisteveron alaisten tuotteiden ostajaa, jonka muut hankinnat eivät 26 c §:n 2 momentin no-
jalla muodosta yhteisöhankeintaa.

172 a §

Arvonlisäverovelvollisten rekisterin käyttötarkoituksena on verovelvollisten tunnistaminen
verotusta ja sen valvontaa varten sekä liiketoimen osapuolten oikeusturvan parantamiseksi.

176 §

Arvonlisäverovelvollisten rekisterin tietoja säilytetään 12 vuotta siitä ajankohdasta, jona ve-
rovelvollinen poistettiin rekisteristä, kuitenkin niin kauan kuin verovelvollisen verotukseen voi-
daan tehdä muutoksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain uuden kuljetusvälineen tai valmisteveronalaisien tavaroiden yhteisöhankeintoja
koskevia säännöksiä sovelletaan, jos velvollisuus suorittaa arvonlisävero yhteisöhankeinnasta on
16 a §:n mukaan syntynyt tämän lain voimaantulon jälkeen. Yhteisöhankeintoihin, joista veron
suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voi-
maan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tästä poiketen lain voimaantulon jälkeen tehtävien
päätösten muutoksenhakuun ei sovelleta 148 b §:ää, vaan tämän lain säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan lupaa koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain
säännöksiä. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön hakiessa muutosta ennen tämän lain voi-
maantuloa vireille tullessa lupaa koskevassa asiassa sovelletaan kuitenkin lain voimaan tul-
lessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tullessiin palautushakemuksiin sovelletaan lain voi-
maan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin 133 c §:n 6 momentissa, 156 §:n 5 momentissa ja
156 l §:n 5 momentissa tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-
massa olleita säännöksiä.

20.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronkantolain (11/2018) 1 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 38 §:n 1 ja 7 momentti, 50 §:n 2 momentti, 51 § ja 52 §:n 2 momentti,
lisätään 16 §:ään uusi 9—11 momentti, 38 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 343/2019, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti ja muutettu 7 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi, ja 47 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4—8 momentti siirtyvät 5—9 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) tarkoitettujen verojen ja maksujen maksamisessa, palauttamisessa ja perimisessä noudatettavaan menettelyyn. Lakia sovelletaan ennakkoperintälaissa (1118/1996), arvonlisäverolaissa (1501/1993) ja valmisteverotuslaissa (182/2010) tarkoitettuihin veroihin myös siltä osin kuin niihin ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, jollei asianomaisessa laissa toisin säädetä.

16 §

Maksun kohdistaminen

Maksaja voi kohdistaa maksun valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitetun tai nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 b §:n nojalla vaaditun vakuuden suoritukseksi.

Jos maksu on kohdistettu valmisteverotuslain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitetun vakuuden suoritukseksi, maksua ei käytetä ennen kuin verovelvollinen on antanut veroilmoituksen siltä verokaudelta, jonka aikana vastaanotetuista tuotteista maksettavan valmisteveron turvaamiseksi vakuus on annettu, tai ennen kuin verokauden valmistevero on määrätty oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 43 §:n nojalla arvioimalla. Vakuus käytetään ensisijaisesti sen verokauden valmisteveron suoritukseksi, johon verovelvollinen vakuuden veroilmoituksella kohdistaa tai jonka vero on määrätty arvioimalla. Tämän jälkeen maksu käytetään muiden verojen suoritukseksi noudattaen, mitä 6 §:ssä säädetään.

Jos maksu on kohdistettu sellaisen 9 momentissa tarkoitetun vakuuden suoritukseksi, joka on annettava tuotteista, joista ei tarvitse antaa veroilmoitusta, maksu palautetaan hakemuksesta verovelvolliselle. Jos maksun palauttamisen edellytykset täyttyvät, Verohallinto voi palauttaa maksun myös omasta aloitteestaan.

25 §

Palautuksen käyttämisen esteet

Saatavan suorituksiksi ei käytetä:

- 1) erehdyksessä suoritettun veron palautusta;
- 2) palautusta, jota vastaavat varat on suoritettu jako-osuutena konkurssipesästä;
- 3) veronpalautusta, joka siirretään vieraalle valtiolle;
- 4) verotusmenettelystä annetun lain 22 a §:ssä, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä tai autoverolain (/) 95 §:ssä tarkoitetun laiminlyöntimaksun palautusta.

38 §

Hyvityskoron laskeminen

Palautettavalle verolle lasketaan hyvityskorkoa veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käytetään veron suorituksiksi. Edellä 7 §:ssä tarkoitetun veron palautukselle, joka käytetään mainitussa pykälässä tarkoitetun veron suorituksiksi, lasketaan hyvityskorkoa siihen päivään, jona vero on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava. Palautettavalle verolle, jota Verohallinto säilyttää myöhempien verojen suorituksiksi ja jolle ei ole muussa laissa säädetty maksettavaksi korkoa, lasketaan hyvityskorkoa kuitenkin sitä päivää seuraavasta päivästä alkaen, jona palautukseen oikeuttava päätös on tehty.

Jos palautus johtuu päätöksestä, joka koskee autoverolain (/), valmisteverotuslain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hakemuksesta palautettavaa veroa, palautukselle lasketaan hyvityskorkoa päätöspäivää seuraavasta päivästä 1 momentissa tarkoitettuun päivään.

Maksulle, joka käytetään veron suorituksiksi myöhemmin kuin maksupäivänä, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona se käytetään veron suorituksiksi. Edellä 7 §:ssä tarkoitetun veron maksulle, joka käytetään mainitussa pykälässä tarkoitetun veron suorituksiksi, lasketaan hyvityskorkoa siihen päivään, jona vero on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava. Maksulle, joka palautetaan 20 §:n nojalla tai käytetään 23 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä.

47 §

Verosta vapauttaminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, valmisteverosta voidaan myöntää vapautus, jos kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

50 §

Veron vanhentuminen

Jos oma-aloitteisia veroja koskeva veroilmoitus annetaan myöhässä, verokauden vero vanhentuu viiden vuoden kuluttua ilmoituksen antamista seuraavan kalenterivuoden alusta siltä osin kuin verokauden veron määrä ilmoituksen perusteella kasvaa.

51 §

Takaisin perittävän määrän vanhentuminen

Edellä 34 §:n nojalla takaisin perittäväksi määrätty määrä vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöspäivää seuraavan kalenterivuoden alusta.

52 §

Palautuksen ja maksun sekä niille maksettavan koron vanhentuminen

Jos 20 §:ssä tarkoitettua aiheetonta maksua tai 16 §:n 11 momentissa tarkoitettua vakuuden suoritukseksi kohdistettua maksua ei ole puutteellisten maksutietojen vuoksi voitu palauttaa verovelvolliselle, maksu ja sille maksettava korko vanhentuvat viiden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin maksu on suoritettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 16 §:n 9 momenttia sovelletaan kuitenkin jo 1 päivästä tammikuuta 2021.

Lain voimaantuloa edeltävältä ajalta palautukselle maksettavaan korkoon sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita palautukselle maksettavaa korkoa koskevia säännöksiä.

Ennen lain voimaan tuloa myöhässä annetun oma-aloitteisen veron veroilmoituksen perusteella kasvaneen veron määrän ja takaisin perittäväksi määrätyn määrän vanhentumiseen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

21.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 5 a §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 20/2018, ja lisätään 5 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 51/2017, 20/2018 ja 344/2019, uusi 5—8 momentti seuraavasti:

5 a §

Viivästyskorko ja huojennettu viivästyskorko

Viivästyskorkoa lasketaan maksamatta jätetylle veronkantolain soveltamisalaan kuuluvalla verolle, verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 57 §:ssä tarkoitetun verotuksen oikaisun yhteydessä määrättävälle verolle, valmisteverotuslain (182/2010) 11 a §:n 1 momentissa ja 82 a §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa määrättävälle valmisteverolle ja autoverolain (/) 89 §:ssä tarkoitetun verotuksen toimittamisen tai oikaisun yhteydessä määrättävälle autoverolle. Viivästyskorko on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

5 b §

Viivästyskoron laskeminen

Valmisteverotuslain 11 a §:n 1 momentissa ja 82 a §:n 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa määrättylle valmisteverolle lasketaan viivästyskorkoa veron suorittamisvelvollisuuden syntypäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko lasketaan jaksokohtaisessa verotuksessa laissa säädettyä eräpäivää seuraavasta päivästä määrättävän veron eräpäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko lasketaan ajoneuvoikohtaisessa verotuksessa veron suorittamisvelvollisuuden syntypäivää seuraavan kolmannen kalenterikuukauden 25. päivästä määrättävän veron eräpäivään. Jos ajoneuvon verotus toimitetaan ajoneuvoikohtaisessa verotuksessa viranomaisaloitteisesti sillä perusteella, että ajoneuvo on otettu käyttöön veroilmoitusta antamatta, autoverolle lasketaan kuitenkin viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt, määrättävän veron eräpäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettulle liikaa palautetulle määrälle lasketaan 6 ja 7 momentista poiketen viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona liikaa palautettu määrä on käytetty veron suoritukseksi tai veloitettu Verohallinnon tililtä, verotuksen oikaisun johdosta määrätyn veron eräpäivään.

7 §

Veronlisäyksen, viivekoron ja viivästyskorkojen perimättä jättäminen

Verohallinto voi jättää viivästyskoron ja huojennetun viivästyskoron kokonaan tai osittain perimättä, jos maksaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, pätevistä syistä tai muusta erityisestä syystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain voimaantuloa edeltävältä ajalta autoverolle ja valmisteverolle maksettava korko lasketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Lain voimaan tullessa maksettava korko lasketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti laskettuun korkoon ei kuitenkaan sovelleta veronlisäyksen ja viivekoron kolmen euron vähimmäismäärää.

Helsingissä 23.4.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni

1.

Laki**valmisteverotuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valmisteverotuslain (182/2010) 16 §, 6 luvun otsikko, 35—46, 47 a—47 e ja 50 §, 11 luku, 100, 102, 106, 107 a—107 c, 108, 110, 114 ja 115 §, sellaisina kuin niistä ovat 16, 35, 36, 41 ja 100 § osaksi laissa 1178/2016, 44, 47 a, 47 b, 47 e, 102 ja 107 c § laissa 1178/2016, 47 c § laissa 495/2014, 47 d § laeissa 1178/2016 ja 29/2018, 50 § osaksi laissa 311/2016 sekä 106, 107 a, 107 b ja 108 § laeissa 939/2015 ja 1178/2016,
muutetaan 1—3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §, 13 §:n 3 momentti, 14, 15 ja 17 §, 18 §:n 2 momentti, 21, 26, 28—30 §, 5 luvun otsikko, 31—34 §, joista 33 ja 34 § samalla siirretään 5 lukuun, 7 luvun otsikko, 47—49, 54, 56, 71, 72, 74, 78 ja 80—82 §, 83 §:n otsikko sekä 5 ja 6 momentti, 12 luvun otsikko, 96 ja 97 §, 98 §:n otsikko, 98 b, 99 ja 101 §, 104 §:n 4 momentti, 105 ja 107 §, sellaisina kuin niistä ovat, 3 § laissa 311/2016, 4 §:n 1 momentti, 83 §:n 5 ja 6 momentti, 98 §:n otsikko, 101 §, 104 §:n 4 momentti, 105 ja 107 § laissa 1178/2016, 6, 21, 26, 28—30, 33, 54, 74, 78, 80, 81, 96 ja 97 § osaksi laissa 1178/2016, 31 § laeissa 495/2014 ja 1178/2016, 32 § laeissa 495/2014, 547/2016 ja 1178/2016, 47 § laissa 29/2018, 48 § osaksi laeissa 311/2016 ja 1178/2016, 49 § osaksi laissa 311/2016, 72 § laissa 495/2014 ja 98 b § laissa 479/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 11 a, 71 a, 82 a, 83 a ja 98 c §, 20 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 495/2014, uusi 2 momentti, 22 §:ään uusi 4 momentti, 98 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1178/2016, uusi 3 momentti, 98 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 479/2016, uusi 4 momentti, 103 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1152/2013 ja 1178/2016, uusi 5 momentti ja 104 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 939/2015 ja 1178/2016, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Valmisteveroja suoritetaan valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan kannettaessa valmisteveroa energiatuotteista, sähköstä, alkoholista, alkoholijuomista ja valmistetusta tupakasta, jollei asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä.

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Valmisteveroja suoritetaan valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan *veroihin ja maksuihin, joista säädetään:*

1) *nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994);*

2) *sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996);*

3) *alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994);*

Voimassa oleva laki

Tätä lakia sovelletaan, sen mukaan kuin asianomaisessa valmisteverolaissa säädetään, kannettaessa valmisteveroa myös muista kuin 2 momentissa mainituista tuotteista.

Valmisteveron alaisten tuotteiden veron määräämisen perusteista ja veron määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista tämän lain säännöksiin säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolain-säädäntöön annetussa laissa (1266/1996).

2 §

Alueellinen soveltamisala

Valmisteveron alaisia ovat ne 1 §:ssä tarkoitetut tuotteet, jotka Suomessa valmistetaan tai vastaanotetaan toisesta jäsenvaltiosta tai tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta.

3 §

Tullilainsäädännön soveltaminen

Jos tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, eikä niitä aseteta välittömästi niiden maahan-tuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, verotuksen toimittamiseen ja muuhun menettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan, jos tässä laissa tai asianomaisessa

Ehdotus

4) *tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994);*

5) *virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010);*

6) *eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004);*

7) *jäteverolaissa (1126/2010);*

8) *öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).*

Jos 2 momentissa mainitussa laissa säädetään tästä laista poiketen, sovelletaan asianomaisen lain säännöksiä.

Valmisteveron alaisten tuotteiden veron määräämisen perusteista ja veron määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista tämän lain säännöksiin säädetään Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolain-säädäntöön annetussa laissa (1266/1996).

Valmisteverojen maksamiseen, ilmoittamiseen, määräämiseen, oikaisuun ja muuhun verotusmenettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia (768/2016) ja veronkantoon ja perintään veronkantolakia (11/2018), jollei tässä laissa tai 2 momentissa mainitussa laissa toisin säädetä.

2 §

Alueellinen soveltamisala

Valmisteveron alaisia ovat ne 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetut tuotteet, jotka Suomessa valmistetaan tai vastaanotetaan toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta.

3 §

Tullilainsäädännön soveltaminen

Tulli toimittaa verotuksen, jos tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta eikä niitä aseteta välittömästi niiden maahan-tuonnin jälkeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, Veron suorittamista, palauttamista ja takaisin

Voimassa oleva laki

valmisteverolaissa ei erikseen toisin säädetä, mitä tullista säädetään tai määrätään. Valmistevero on kuitenkin suoritettava ennen kuin valmisteveron alaiset tuotteet luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos verovelvolliselle myönnetään unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 110 artiklan mukainen maksunlykkäys.

Tuotteiden saapumista unionin tullialueelle koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden saapumiseen unioniin kolmansilta alueilta.

Tuotteiden poistumista unionin tullialueelta koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden poistumiseen unionista kolmansille alueille.

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Verohallinto vastaa valmisteverotuksen toimittamisesta, verovalvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Myös Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Ehdotus

perimistä koskevaan sekä muuhunkin menettelyyn, vakuuksiin, veronkorotukseen, virhemaksuun, jälkiverotukseen, tiedonantovelvollisuuteen, uhkasakon asettamiseen ja muutoksenhakuun sekä tietojen salassapitoon ja salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen ja saamiseen sovelletaan tällöin, mitä tullista tullilainsäädännössä säädetään, jollei tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa toisin säädetä. Valmistevero on kuitenkin suoritettava ennen kuin valmisteveron alaiset tuotteet luovutetaan vapaaseen liikkeeseen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos verovelvolliselle myönnetään unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (**tullikoodeksi**) 110 artiklan mukainen maksunlykkäys.

Tuotteiden saapumista unionin tullialueelle koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden saapumiseen unioniin kolmansilta alueilta.

Tuotteiden poistumista unionin tullialueelta koskevissa unionin tullisäännöksissä säädettyjä muodollisuuksia sovelletaan soveltuvin osin valmisteveron alaisten tuotteiden poistumiseen unionista kolmansille alueille.

4 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Verohallinto *kantaa valmisteverot ja vastaa* verovalvonnasta ja muista tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyistä viranomaistehtävistä. Myös Tullin tehtävänä on valvoa, että valmisteverovelvolliset noudattavat verotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi säädettyjä ja määrättyjä velvollisuuksiaan.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Voimassa oleva laki

1) *tullikoodexilla* yhteisön tullikoodexista annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2913/92;

2) *tullikoodexin soveltamisasetuksella* tietyistä yhteisön tullikoodexista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annettua komission asetusta (ETY) N:o 2454/93;

3) *tullisuspensiomenettelyllä tai -järjestelmällä* jotakin tullikoodexissa säädettyä unionin tullialueelle tuotavia muita kuin unionita-varoita koskevaa tullivalvontaa, väliaikaista varastointia, vapaa-alueita tai vapaavarastoja koskevaa erityismenettelyä tai tullikoodexin 84 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua menettelyä;

4) *väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä* järjestelmää, jota sovelletaan valmisteveron alaisen tuotteen valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta väliaikaisesti valmisteverottomina, ei kuitenkaan tuotteisiin, joihin sovelletaan tullisuspensiomenettelyä tai -järjestelmää;

5) *verottomalla varastolla* paikkaa, jossa valtuutettu varastonpitäjä ansiotoiminnassaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussaan tai vastaanottaa taikka josta se lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottoman varaston sijaintipaikan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten vahvistamin edellytyksin;

6) *valtuutetulla varastonpitäjällä* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat valtuuttaneet ansiotoiminnassaan verottomassa varastossa valmistamaan, jalostamaan, pitämään hallussaan, vastaanottamaan tai sieltä lähettämään valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

Ehdotus

1) ***väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä*** järjestelmää, jota sovelletaan valmisteveron alaisen tuotteen valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta väliaikaisesti valmisteverottomina, ei kuitenkaan niiden tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon, joilla on muun kuin unionitavaran tullioikeudellinen asema tullikoodexin 5 artiklan 24 kohdassa määritetyllä tavalla;

2) ***lähtöjäsenvaltiolla*** Euroopan unionin jäsenvaltiota, josta valmisteveron alaiset tuotteet lähetetään;

3) ***määräjäsenvaltiolla*** Euroopan unionin jäsenvaltiota, johon valmisteveron alaiset tuotteet on määrä toimittaa;

4) ***verottomalla varastolla*** paikkaa, jossa valtuutettu varastonpitäjä ansiotoiminnassaan valmistaa, jalostaa, pitää hallussaan tai vastaanottaa taikka josta se lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottoman varaston sijaintipaikan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten vahvistamin edellytyksin;

5) ***valtuutetulla varastonpitäjällä*** luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat valtuuttaneet ansiotoiminnassaan verottomassa varastossa valmistamaan, jalostamaan, pitämään hallussaan, vastaanottamaan tai sieltä lähettämään valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

6) ***rekisteröidyllä vastaanottajalla*** sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

Voimassa oleva laki

7) rekisteröidyillä vastaanottajalla sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan vastaanottaa valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

8) väliaikaisesti rekisteröidyillä vastaanottajalla sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet oikeuden ansiotoiminnassaan vastaanottaa tietyn määrän valmisteveron alaisia tuotteita, tietyltä lähettäjältä, tietyinä ajankohtana toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

9) rekisteröidyillä lähettäjällä sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle tuontijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tullikoodeksissa tarkoitettuna vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen;

10) tietokoneistetulla järjestelmällä valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 1152/2003/EY 1 artiklassa tarkoitettua tietokoneistettua järjestelmää, jonka tarkoituksena on hallinnollisen saateasiakirjan sähköinen siirtäminen ja valvonnan parantaminen;

11) etämyynnillä myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta kulutukseen luovutettuja valmisteveron alaisia tuotteita, jotka etämyyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen;

Ehdotus

7) väliaikaisesti rekisteröidyillä vastaanottajalla sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle määräjäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet oikeuden ansiotoiminnassaan vastaanottaa tietyn määrän valmisteveron alaisia tuotteita tietyltä lähettäjältä ja tietyinä ajankohtana toisesta jäsenvaltiosta tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä;

8) rekisteröidyillä lähettäjällä sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolle tuontijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistamiensa edellytysten mukaisesti myöntäneet luvan ansiotoiminnassaan lähettää valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tullikoodeksin 201 artiklassa tarkoitettuna vapaaseen liikkeeseen luovutuksen jälkeen;

9) tietokoneistetulla järjestelmällä valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan tietokoneistamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 1152/2003/EY 1 artiklassa tarkoitettua tietokoneistettua järjestelmää, jonka tarkoituksena on hallinnollisen saateasiakirjan sähköinen siirtäminen ja valvonnan parantaminen;

10) etämyynnillä myyntiä, jossa Suomeen sijoittautunut muu henkilö kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja tai väliaikaisesti rekisteröity vastaanottaja, joka ei harjoita itsenäistä taloudellista toimintaa, on ostanut toisesta jäsenvaltiosta kulutukseen luovutettuja valmisteveron alaisia tuotteita, jotka myyjä tai joku tämän puolesta suoraan tai välillisesti lähettää tai kuljettaa Suomeen;

11) etämyyjällä myyjää, joka myy tuotteita Suomeen 10 kohdan mukaisesti;

Voimassa oleva laki

12) *etämyyjällä* myyjää, joka myy tuotteita Suomeen 11 kohdan mukaisesti;

13) *veroedustajalla* sellaista Suomeen sijoittautunutta henkilöä, jonka etämyyjä on nimennyt ja jonka Verohallinto on hyväksynyt suorittamaan valmisteverot etämyyjän puolesta Suomessa vastaanotetuista tuotteista;

14) *hallussapidolla kaupallisessa tarkoituksessa* sitä, että henkilö, joka on muu kuin yksityishenkilö, pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita tai sitä, että yksityishenkilö pitää kyseisiä tuotteita hallussaan ja kuljettaa niitä muuta kuin omaa käyttöään varten 72 §:n mukaisesti;

15) *valmisteveron alaisten tuotteiden tuonnilla* valmisteveron alaisten tuotteiden saapumista unionin alueelle, paitsi jos tuotteet on asetettu niiden unionin alueelle saapumisen yhteydessä tullisuspensiomenettelyyn tai -järjestelmään, sekä niiden poistumista tullisuspensiomenettelystä tai -järjestelmästä;

16) *suoralla luovutuksella* valmisteveron alaisten tuotteiden vastaanottamista muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan vastaanotto paikassa;

17) *verokaudella* kalenterikuukautta;

18) *verokausi-ilmoittajalla* valtuutettua varastonpitäjää, rekisteröityä vastaanottajaa, veroedustajaa sekä niitä verovelvollisia, joihin asianomaisen valmisteverolain tai muun lain mukaan sovelletaan rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä;

19) *tuontipaikalla* paikkaa, jossa tavarat ovat silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 79 artiklan mukaisesti;

Ehdotus

12) *veroedustajalla* sellaista Suomeen sijoittautunutta henkilöä, jonka etämyyjä on nimennyt ja jonka Verohallinto on hyväksynyt suorittamaan valmisteverot etämyyjän puolesta Suomessa vastaanotetuista tuotteista;

13) *hallussapidolla kaupallisessa tarkoituksessa* sitä, että muu henkilö kuin yksityishenkilö pitää hallussaan valmisteveron alaisia tuotteita ja sitä, että yksityishenkilö pitää kyseisiä tuotteita hallussaan ja kuljettaa niitä muuta kuin omaa käyttöään varten 72 §:n mukaisesti;

14) *tuonnilla* valmisteveron alaisten tuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

15) *suoralla luovutuksella* valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoa siten, että ne vastaanotetaan muualla kuin valtuutetun varastonpitäjän verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan vastaanotto paikassa;

16) *tuontipaikalla* paikkaa, jossa tavarat luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodeksin 201 artiklan mukaisesti;

17) *vientipaikalla* paikkaa, jossa valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat unionin alueelta;

18) *vientijäsenvaltiolla* jäsenvaltiota, jossa vienti-ilmoitus annetaan tullikoodeksin 263 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

19) *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla* neuvoston direktiivin 2008/118/EY täytäntöön panemisesta valmisteveron alaisten tavaroiden väliaikaisesti verottomia siirtoja koskevien tietokoneistettujen menettelyjen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 684/2009 liitteen II kohdassa 11 mainittuja tuotteita.

Voimassa oleva laki

20) **vientipaikalla** paikkaa, jossa valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat unionin alueelta;

21) **vientijäsenvaltiolla** jäsenvaltiota, jossa vienti-ilmoitus annetaan tullikoodeksin 161 artiklan 5 kohdan mukaisesti;

22) **valmisteverotusdirektiivin soveltamisasetuksella** neuvoston direktiivin 2008/118/EY täytäntöön panemisesta valmisteveron alaisten tavaroiden väliaikaisesti verottomia siirtoja koskevien tietokoneistettujen menettelyjen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 684/2009;

23) **yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla** valmisteverotusdirektiivin soveltamisasetuksen liitteen 2 kohdassa 11 mainittuja tuotteita.

Ehdotus

11 a §

Sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos valvontatoimenpiteen yhteydessä tai muutoin havaitaan, että tuotteita maahantuotaessa, vastaanotettaessa tai siirrettiessä on tapahtunut edellä 11 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus. Veron suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntöjenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sen kalenterivuoden päätymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

13 §

Verovelvollisuus eräissä tilanteissa

Jos unionin ulkopuolelle vietävät valmisteveron alaiset tuotteet on asetettu toisessa jä-

13 §

Verovelvollisuus eräissä tilanteissa

Jos unionin ulkopuolelle vietävät valmisteveron alaiset tuotteet on asetettu toisessa jä-

Voimassa oleva laki

senvaltiossa tullikoodeksin 91 artiklassa tarkoitettuun ulkoisen passituksen menettelyyn eikä tätä menettelyä päätetä sitä koskevien säännösten mukaisesti, tuotteista on suoritettava valmisteveroa, jos tuotteet ovat Suomessa tai voidaan olettaa, että ne on täällä kulutettu. Verovelvollinen on edellä tarkoitetuista tuotteista tullikoodeksissa tarkoitettu velallinen.

14 §

Veron määräämisen ajankohta

Valmistevero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on luovutettu kulutukseen Suomessa tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.

Unionin ulkopuolelta tuotavista tuotteista, joita ei ole asetettu välittömästi maahantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, valmistevero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tulliviranomainen on hyväksynyt tuotteen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevan ilmoituksen.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vero määrätään sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on käytetty verolliseen tarkoitukseen.

Jos veronalaisia tuotteita on vastaanotettu taikka tuotu maahan kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä, vero määrätään *maksettavaksi* sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

15 §

Verotettavat määrät

Valtuutetulle varastonpitäjälle vero määrätään kultakin verokaudelta niistä tuotteista, jotka verokauden aikana on luovutettu kulutukseen.

Rekisteröidylle vastaanottajalle ja veroedustajalle vero määrätään kultakin verokaudelta niistä tuotteista, jotka on verokauden aikana vastaanotettu.

Ehdotus

senvaltiossa tullikoodeksin 226 artiklassa tarkoitettuun ulkoisen passituksen menettelyyn eikä tätä menettelyä päätetä sitä koskevien säännösten mukaisesti, tuotteista on suoritettava valmisteveroa, jos tuotteet ovat Suomessa tai voidaan olettaa, että ne on Suomessa kulutettu. Verovelvollinen edellä tarkoitetuista tuotteista on tullikoodeksissa tarkoitettu velallinen.

14 §

Veron määräytyminen

Valmistevero *määräytyy* sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on luovutettu kulutukseen Suomessa tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.

Niistä unionin ulkopuolelta tuotavista tuotteista, joita ei ole asetettu välittömästi maahantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään, valmistevero *määräytyy* sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tulliviranomainen on hyväksynyt tuotteen vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevan ilmoituksen.

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa vero *määräytyy* sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuote on käytetty verolliseen tarkoitukseen.

Jos veronalaisia tuotteita on vastaanotettu taikka tuotu maahan kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä, vero *määräytyy* sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

15 §

Verotettavat määrät

Valtuutetun varastonpitäjän on suoritettava vero kultakin verokaudelta *niistä tuotteista, jotka on luovutettu kulutukseen verokauden aikana.*

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on suoritettava vero kultakin verokaudelta *niistä tuotteista, jotka on vastaanotettu verokauden aikana.*

Voimassa oleva laki

Edellä 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulle verovelvolliselle vero määrätään verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetyistä tuotteista. Verotukseen sovelletaan muutoinkin, mitä rekisteröidystä vastaanottajasta säädetään.

Muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa vero määrätään niistä tuotteista, jotka kulloinkin on vastaanotettu tai joista muutoin on suoritettava veroa.

Jos valtuutetun varastonpitäjän verottoman varaston lupa peruutetaan, varastonpitäjän on suoritettava valmistevero verottomassa varastossa luvan päättyessä olevista tuotteista. Valmistevero määrätään tällöin luvan voimassaolon päättymistä seuraavana päivänä *voimassa olevien säännösten mukaan*. Vero on ilmoitettava ja maksettava siten kuin 31 §:n 2 momentissa ja 46 §:n 2 momentissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos valtuutettu varastonpitäjä on asetettu konkurssiin.

16 §

Verosta tehtävät vähennykset

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta asianomaisen verokauden aikana verottomaan varastoon palautetuista tuotteista suoritettu tai suoritettava valmistevero. Vähennystä ei voi kuitenkaan tehdä sellaisista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetty tuotteiden luonteesta johtuvasta syystä, kuten vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi.

Lisäksi valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta vero, joka on suoritettu tai suoritettu

Ehdotus

Edellä 13 §:n 1 momentissa *tarkoitettun verovelvollisen on suoritettava vero niistä tuotteista, jotka on käytetty verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n 1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään.*

Muissa kuin 1—3 momentissa *tarkoitetuissa tilanteissa vero on suoritettava niistä tuotteista, jotka kulloinkin on vastaanotettu tai joista muutoin on suoritettava veroa.*

Jos valtuutetun varastonpitäjän verottoman varaston lupa peruutetaan, varastonpitäjän on suoritettava valmistevero verottomassa varastossa luvan päättyessä olevista tuotteista. Valmistevero *suoritetaan tällöin niiden säännösten mukaan, jotka ovat voimassa luvan voimassaolon päättymistä seuraavana päivänä. Veroilmoitus on annettava ja vero on maksettava noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n 1 momentissa ja 32 §:n 1 momentissa säädetään.* Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos valtuutettu varastonpitäjä on asetettu konkurssiin.

Mitä 1—5 momentissa säädetään verotettavista määristä, sovelletaan myös silloin, kun toimivaltainen viranomainen määrää veron maksettavaksi.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

tava sellaisista kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneet tai lopullisesti menetetyt ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Vähennystä ei voi tehdä sellaisista tuotteista, joiden tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Vähennys voidaan tehdä ainoastaan sellaisista tuotteista, joiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen voidaan näyttää toteen. Tuotteet, joista tehdään vähennys, on hävitettävä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin sen hyväksymällä tavalla.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun vähennyksen saa tehdä se varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, joka on suorittanut tai on velvollinen suorittamaan tuotteista valmisteveron. Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettua vähennystä ei voida tehdä täysimääräisenä verokaudelta suoritettavaa veroa laskettaessa, valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja saa vähentää vähentämättä jääneen määrän kuluvan vuoden seuraavilta tai seuraavan kalenterivuoden verokausilta tehtävissä ilmoituksissa.

17 §

Valmisteverottomuus

Verottomia ovat tuotteet, joita valmistetaan, jalostetaan, pidetään hallussa tai siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä ja tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksin 98 artiklassa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 161 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn.

Valmisteveron alaisten tuotteiden verottomuudesta säädetään lisäksi asianomaisessa valmisteverolaissa.

18 §

Vapautukset valmisteverosta

Edellä 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin valmisteveron alaisia tuotteita voidaan myydä verotta verottomasta varastosta. Energiatuotteiden ja sähkön osalta verovapaus

Ehdotus

17 §

Valmisteverottomuus

Tuotteet, joita valmistetaan, jalostetaan, pidetään hallussa tai siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, ja tuotteet, jotka asetetaan tullikoodeksin 240 artiklassa tarkoitettuun tullivarastointimenettelyyn tai 269 artiklassa tarkoitettuun vientimenettelyyn, ovat verottomia.

Valmisteveron alaisten tuotteiden verottomuudesta säädetään lisäksi asianomaisessa valmisteverolaissa.

18 §

Vapautukset valmisteverosta

Edellä 1 momentissa mainittuihin tarkoituksiin valmisteveron alaisia tuotteita voidaan myydä verotta verottomasta varastosta. Verovapaus voidaan toteuttaa myös palauttamalla

Voimassa oleva laki

voidaan toteuttaa palauttamalla valmistevero, jolloin sovelletaan 83 §:ää.

Ehdotus

valmistevero, jolloin sovelletaan 83 §:n 1 momenttia ja 83 a §:n 1 momenttia. Palautukseen oikeutettuun sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

20 a §

Merkintä verottomuudesta

20 a §

Merkintä verottomuudesta

Merkintävelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

21 §

Toiminnan luvanvaraisuus

Valmisteveron alaisia tuotteita saa valmistaa, jalostaa, pitää hallussa, lähettää tai vastaanottaa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain tähän toimintaan annetun luvan perusteella.

Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

21 §

Toiminnan luvanvaraisuus

Valmisteveron alaisia tuotteita saa valmistaa, jalostaa, pitää hallussa, lähettää tai vastaanottaa väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain tähän toimintaan annetun luvan perusteella.

Verohallinto voi antaa hakemuksesta luvan toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, rekisteröitynä vastaanottajana, rekisteröitynä lähettäjänä tai veroedustajana sekä luvan verottoman varaston pitämiseen. *Hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti.* Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

Lupapäätöksen tiedoksiintoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää.

Lupapäätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

22 §

Veroton varasto

22 §

Veroton varasto

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

Luvan myöntämisen muut edellytykset

Valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan, rekisteröidyn lähettäjän tai veroedustajan lupa myönnetään hakijalle:

1) jota saadun selvityksen perusteella pidetään luotettava;

2) jolla katsotaan olevan riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toiminnan harjoittamiseen;

3) joka ei ole konkurssissa ja jos hakija on luonnollinen henkilö, hän on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu; ja

4) joka on antanut 28 §:n mukaisen vakuuden.

Hakijaa ei pidetä luotettavana, jos hakijana oleva luonnollinen henkilö taikka hakijana olevan yhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, vastuunalainen yhtiömies tai muussa näihin rinnastettavassa asemassa oleva tai tosiasiallinen edunsaaja on syyllistynyt rikokseen, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan toimintaa, johon lupaa haetaan. Hakijaa ei myöskään pidetä luotettavana, jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton harjoittamaan toimintaa, johon lupaa haetaan.

Hakijalla ei katsota olevan riittäviä taloudellisia edellytyksiä toiminnan harjoittamiseen erityisesti, jos hakija on ulosmittauksen tai muun selvityksen mukaan kykenemätön vastaamaan veloistaan tai hän on toistuvasti tai huomattavasti laiminlyönyt veroja, julkisia maksuja tai muita velvoitteitaan.

26 §

Luvan myöntämisen muut edellytykset

Tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Valtuutetun varastonpitäjän, rekisteröidyn vastaanottajan, rekisteröidyn lähettäjän tai veroedustajan lupa myönnetään hakijalle, joka:

1) *ei ole olennaisesti laiminlyönyt tai jonka ei voida ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentissa tarkoitetulla perusteella olettaa olennaisesti laiminlyövänsä ennakkoperintälain 26 §:n 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksiaan verotuksessa;*

2) *on täysi-ikäinen ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu, jos hakija on luonnollinen henkilö; sekä*

3) *on antanut 28 §:n mukaisen vakuuden.*

Voimassa oleva laki

Tulli antaa pyynnöstä Verohallinnolle lausunnon 2 momentissa tarkoitettusta hakijan luotettavuudesta.

28 §

Vakuudet

Valtuutetun varastonpitäjän on annettava *tarvittaessa* verosaatavan turvaamiseksi vakuus valmisteverojen suorittamisesta valmisteveron alaisten tuotteiden valmistuksen, jalostuksen ja hallussapidon osalta.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on annettava *tarvittaessa* vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävistä tuotteista annettavasta vakuudesta säädetään 55 §:ssä. Toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä vakuudesta säädetään 9 luvussa.

Verohallinto määrää vakuuden suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luvan hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista. Lisäksi harkinnassa tulee ottaa huomioon hakijan aikaisempi taloudellinen toiminta ja käyttämä maksutapa sekä hakijan riski joutua maksukyvyttömäksi tulevaisuudessa. Verohallinto voi muuttaa vakuuden määrää, jos se on tarpeen luvanhaltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia.

29 §

*Luvan peruuttaminen ja varoitus**Ehdotus*

28 §

Vakuudet

Valtuutetun varastonpitäjän on *Verohallinnon vaatimuksesta* annettava verosaatavan turvaamiseksi vakuus *valmisteveron* alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen *tai hallussapitoon perustuvan valmisteveron suorittamisesta*.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja veroedustajan on *Verohallinnon vaatimuksesta* annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävistä tuotteista annettavasta vakuudesta säädetään 55 §:ssä. Toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen tuotteiden siirtämiseen liittyvästä vakuudesta säädetään 9 luvussa.

Verohallinto määrää vakuuden *lajin ja* suuruuden. Vakuuden suuruutta harkittaessa tulee ottaa huomioon luvan hakijan luotettavuus, toiminnan laajuus ja kannattavuus sekä hakijan vakavaraisuus, maksuvalmius ja muut taloudelliset edellytykset vastata veroista. *Verohallinto voi määrätä vakuuden asetettavaksi, vaatii lisää vakuutta tai vapauttaa vakuutta, jos se on tarpeen luvanhaltijan toiminnassa tapahtuneiden muutosten takia. Verohallinnon on tällöin annettava luvanhaltijan pyynnöstä tälle vakuutta koskeva päätös.*

Edellä 4 momentissa tarkoitettua vakuutta koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Vakuutta koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voivat hakea päätöksen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

29 §

Luvan peruuttaminen

Voimassa oleva laki

Lupa peruutetaan, jos:

- 1) luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä;
- 2) luvanhaltija on olennaisesti laiminlyönyt valmisteverojen maksamisen;
- 3) luvanhaltijan toiminnassa on ilmennyt merkittäviä tai toistuvia puutteita, rikkomuksia taikka laiminlyöntejä eikä niitä ole korjattu kirjallisesta varoituksesta huolimatta; tai
- 4) luvanhaltija pyytää hakemuksella luvan peruuttamista.

Jos luvanhaltijan toiminnassa ilmenee puutteita, rikkomuksia tai laiminlyöntejä, Verohallinto voi antaa luvanhaltijalle kirjallisen varoituksen. Varoituksen antamisen yhteydessä voidaan asettaa luvanhaltijalle määräaika, jonka kuluessa luvanhaltijan tulee korjata puute tai laiminlyönti.

Luvanhaltijan hakiessa luvan peruuttamista lupa voidaan määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä Verohallinnolle.

Luvan peruuttamisen jälkeen Verohallinto palauttaa viipymättä 28 §:ssä tarkoitetun vakuuden tai sen osan siitä, jota ei ole käytetty verojen suoritukseksi, sen jälkeen kun luvanhaltijalla ei ole maksamattomia veroja eikä ole tiedossa, että luvassa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuisi uusia verovelvoitteita.

Luvan katsotaan päättyvän, kun luvanhaltija asetetaan konkurssiin.

30 §

Valmisteverotuksen rekisterit

Verohallinto pitää hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2073/2004 edellytettyä rekisteriä luvanhaltijoista ja verottomista varastoista. Lisäksi Verohallinto pitää tämän lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotuksen toimittamista tai verojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

Ehdotus

Lupa peruutetaan, jos luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai jos luvanhaltija sitä pyytää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää. Luvan peruuttamista koskevan päätöksen saaja ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö voivat hakea päätökseen muutosta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään.

Verohallinnon on hyvissä ajoin ennen luvan peruuttamista ilmoitettava luvanhaltijalle luvan peruuttamisesta ja varattava tilaisuus selvityksen antamiseen, jollei luvanhaltija itse ole pyytänyt luvan peruuttamista.

Luvanhaltijan pyytäessä luvan peruuttamista lupa voidaan määrätä päättyväksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun hakemus on jätetty Verohallinnolle.

Luvan voimassaolon päättyttyä Verohallinto vapauttaa viipymättä 28 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Jos luvan voimassaoloajalta on ollut tai on jäljellä maksamatonta veroa taikka tiedossa on luvassa tarkoitettusta toiminnasta aiheutuvia uusia verovelvoitteita, vakuudesta vapautetaan se osa, jota ei ole käytetty eikä käytetä veron suoritukseksi.

Luvan katsotaan päättyvän, jos luvanhaltija asetetaan konkurssiin.

30 §

Valmisteverotuksen rekisterit

Verohallinto pitää luvanhaltijoista ja verottomista varastoista rekisteriä, jota hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 389/2012 edellytetään. Lisäksi Verohallinto pitää tämän lain ja valmisteverolakien täytäntöön panemiseksi rekisteriä, johon merkitään valmisteverotusta ja valmisteverojen palauttamista varten tarpeelliset tiedot.

Voimassa oleva laki

Tietojen luovuttamiseen rekistereistä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, ja henkilötietojen muuhun käsittelyyn, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään, jollei tästä laista tai 113 §:ssä tarkoitetuista säännöksistä muuta johdu.

Luvanhaltijoista ja verottomista varastoista pidettävästä rekisteristä luovutetaan tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti toisten jäsenvaltioiden valmisteverotusta hoitaville viranomaisille siten kuin 1 momentissa mainitussa asetuksessa säädetään.

Verohallinto pitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaajista.

5 luku

Ilmoitusvelvollisuus

31 §

Veroilmoituksen antaminen

Verokausi-ilmoittajan on annettava Verohallinnolle veroilmoitus kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 18 päivänä.

Ehdotus

Verohallinto pitää rekisteriä 98 b §:ssä tarkoitetuista tuensaajista. Lisäksi Verohallinto pitää rekisteriä virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n 5 momentissa ja eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuista pienvalmistajista. Rekisteriä pidetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitetun tuen myöntämistä ja seuranta varten. Rekisteriin merkitään pienvalmistajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot, hakuvuoden aikana tuotettavien valmisteveronalaisten tuotteiden määrät sekä muiden viranomaisten pienvalmistajalle hakuvuonna ja kahtena edeltävänä kalenterivuonna myöntämien vähämerkityksisten tukien määrät.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen rekistereiden tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä. Tietoja säilytetään kuitenkin vähintään niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

Luvanhaltijoista ja verottomista varastoista pidettävän rekisterin tietojen luovuttamisesta sähköisesti toisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään 1 momentissa mainitussa asetuksessa.

5 luku

Rekisteröityminen

31 §

Rekisteröitymisilmoitus

Niiden valmisteveron alaista toimintaa harjoittavien, joiden on lain mukaan rekisteröidyttävä verovelvolliseksi, tuensaajaksi tai pienvalmistajaksi, on tehtävä Verohallinnolle rekisteröitymisilmoitus. Rekisteröitymisilmoitus on tehtävä ennen kuin rekisteröitymistä edellyttävä toiminta alkaa, jollei tässä laissa

Voimassa oleva laki

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun verovelvollisen on annettava Verohallinnolle veroilmoitus neljän arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt, tämä päivä mukaan luettuna. Arkipäiväksi ei katsota arkilauantaita. Neljän arkipäivän ilmoitusaikaa ei sovelleta, jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan, että tuotteet on tuotu maahan tai vastaanotettu noudattamatta tämän lain verotusta ja valvontaa koskevia säännöksiä.

Verohallinto voi perustellusta syystä määrätä verovelvollisen antamaan veroilmoituksen muuna kuin 1 tai 2 momentissa säädettyä ajankohtana tai antamaan yhteisen veroilmoituksen kahdesta tai useammasta verottomasta varastosta. Verohallinto voi perustellusta syystä myös määrätä tietyn verovelvollisen verokaudeksi pidemmän ajanjakson kuin mitä 6 §:n 17 kohdassa säädetään, kuitenkin enintään kalenterivuoden.

Veroilmoituksessa on annettava veron oikeamääräisyyden toteamiseksi tarvittavat tiedot sekä tuoteryhmittäin tiedot verottomista toimituksista. Valtuutetun varastonpitäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta verottomasta varastosta.

Veroilmoitus katsotaan annetuksi silloin kun se on saapunut Verohallinnolle. Saapumisajankohdasta säädetään sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 10 §:ssä ja hallintolain (434/2003) 18 §:ssä.

32 §

Veroilmoituksen antamistapa

Verokausi-ilmoittajan on annettava veroilmoitus sähköisesti (**sähköinen veroilmoitus**). Verohallinto voi hyväksyä ilmoituksen antamisen paperilomakkeella.

Muu verovelvollinen kuin verokausi-ilmoittaja voi antaa veroilmoituksen Verohallinnon vahvistamalla paperilomakkeella tai sähköisesti.

Ehdotus

tai asianomaisessa valmisteverolaisissa toisin säädetä.

Ilmoitettujen tietojen muuttumisesta ja rekisteröitymistä edellyttävän toiminnan päättymisestä on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä ilmoituksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti.

32 §

Rekisteröinnin ajankohta

Verohallinto merkitsee verovelvolliseksi rekisteröityneen rekisteriin siitä lukien, kun valmisteveron alainen toiminta alkaa, ja tuensaajan tai pienvalmistajan siitä lukien, kun oikeus tuen saamiseen syntyy.

Verohallinto tekee muutokset rekisteröintiin tai poistaa verovelvollisen, tuensaajan tai pienvalmistajan rekisteristä siitä lukien, kun rekisteröinnin edellytyksenä oleva toiminta on muuttunut tai päätynyt.

Voimassa oleva laki

Sähköinen veroilmoitus on varmennettava sähköisellä allekirjoituksella tai muulla hyväksyttävällä tavalla. Verovelvollisen on allekirjoitettava paperilomakkeella annettu veroilmoitus.

Sen estämättä, mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, Verohallinto voi määrätä, koska sähköinen veroilmoitusmenettely otetaan käyttöön, poikkeuksista sähköisen veroilmoituksen käyttöön ja siitä, mitä sähköistä menettelyä käyttäen sähköinen veroilmoitus voidaan antaa.

6 luku

Verotuksen toimittaminen

33 §

Verotuspäätös

Verohallinto vahvistaa verotuspäätöksessä veroilmoituksen ja saamansa muun selvityksen perusteella suoritettavan valmisteveron määrän viivytyksettä.

Vero vahvistetaan verotuspäätöksessä tuoteryhmittäin. Vero lasketaan täysiltä veron perusteena olevilta yksiköiltä jättämällä täyden yksikön yli menevät osat huomioon ottamatta. Täyden yksikön yli menevät osat otetaan kuitenkin huomioon, jos veroa määrätään yksityishenkilöiden mukanaan tuomille tai vastaanottamille verotettaville tuotteille.

34 §

Arvioverotus

Jos veroilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei oikaistunakaan voida panna verotuksen perusteeksi, verotus on toimitettava arvion mukaan (*arvioverotus*). Verotuspäätöksessä on tällöin mainittava arvion perusteet. Arvioverotus voidaan toimittaa, jos 96 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa havaitaan vajausta.

35 §

Ehdotus

(6 luvun otsikko kumotaan)

33 §

Rekisteröintiä koskeva päätös

Verohallinnon on annettava asianomaiselle päätös rekisteröintiä koskevassa asiassa.

Päätöksen tiedoksianto sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ssä säädetään. Tuensaajaan ja pienvalmistajaan sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta säädetään.

34 §

Rekisteröintiä koskevat tarkemmat määräykset

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröintimenettelystä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Oikaisu veronsaajan hyväksi

Jos valmistevero laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen takia tai sen johdosta, että Verohallinto ei ole asiaa joltakin osin tutkinut, on verovelvollisen sitä aiheuttamatta jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on samanlaisesta syystä palautettu liikaa, Verohallinnon on, jollei asia muutoin ole viireillä tai valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu, oikaistava antamaansa päätöstä.

(kumotaan)

Oikaisu on tehtävä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin vero tai veronpalautus määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

36 §

Jälkiverotus

*Jos sen johdosta, että verovelvollinen on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen taikka muun tiedon tai asiakirjan, valmistevero on jäänyt kokonaan tai osaksi määräämättä tai sitä on palautettu liikaa, Verohallinnon on määrättävä verovelvollisen suoritettavaksi mainitusta syystä määräämättä jäänyt valmistevero (**jälkiverotus**).*

(kumotaan)

Jälkiverotus on toimitettava kolmen vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin vero tai veronpalautus määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

37 §

Oikaisun ja jälkiverotuksen toimittaminen

Oikaisu tai jälkiverotus voidaan toimittaa myös verokautta pidemmältä ajalta, kuitenkin enintään kalenterivuodelta.

(kumotaan)

38 §

Asian selvittäminen

Voimassa oleva laki

Kun verovelvollinen on täyttänyt ilmoittamisvelvollisuutensa, veroviranomaisen ja verovelvollisen on osallistuttava mahdollisuuksiensa mukaan asian selvittämiseen. Pääasiallisesti sen osapuolen, jolla on siihen paremmat edellytykset, on esitettävä asiasta selvitys.

Ehdotus

(kumotaan)

39 §

Päätöksen perusteleva

Verotuspäätös on perusteltava, jos siinä poiketaan verovelvollisen antamasta veroilmoituksesta tai päätös koskee arvioverotusta, oikaisua veronsaajan hyväksi, jälkiverotusta, veronkorotusta tai virhemaksua taikka päätöksessä muutoin poiketaan säännönmukaisesta verotuksesta. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä pääasialliset tosiseikat on otettu päätöksen perusteiksi, ja mainittava sovelletut säännökset.

(kumotaan)

Päätös voidaan jättää perustelematta, jos se on ilmeisen tarpeetonta.

40 §

Kuuleminen

Jos verotusta toimitettaessa olennaisesti poiketaan verovelvollisen antamasta veroilmoituksesta, verovelvolliselle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

(kumotaan)

Ennen arvioverotuksen, veronsaajan hyväksi tapahtuvan oikaisun tai jälkiverotuksen toimittamista verovelvolliselle on varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

41 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös voidaan antaa tiedoksi saantitodistusmenettelyä käyttämättä, jolloin se katsotaan saadun tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta näytetä. Päätös voidaan antaa tiedoksi myös henkilökohtaisesti. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi päätöksen vahvistamispäivää seuraavana arkipäivänä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Päätös sähköisesti annettuun ilmoitukseen tai hakemukseen voidaan antaa tiedoksi myös sähköisesti ilmoittamalla, että päätös on saatavissa Verohallinnon tietojärjestelmästä. Tällöin päätös katsotaan saadun tiedoksi seuraavana arkipäivänä siitä, kun päätös on saatavissa Verohallinnon tietojärjestelmästä.

Päätös annetaan tiedoksi 107 §:ssä tarkoitettulle valtion oikeudenvälvoijalle siten, että oikeudenvälvoijalle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Muilta osin päätöksen tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa ja sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa.

42 §

Veron kiertäminen

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen oikeudellinen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta, valmisteverotusta toimitettaessa on meneteltävä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa. (kumotaan)

43 §

Veronkorotus

Valmisteveroa voidaan korottaa: (kumotaan)
1) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan säädetyn määräajan jälkeen, vähintään 50 eurolla ja enintään 2 500 eurolla, ja jos veroilmoitus, muu tieto tai asiakirja on annettu vasta kehotuksen jälkeen tai jos niissä on vähäinen puutteellisuus eikä verovelvollinen ole noudattanut kehotusta sen korjaamiseen, enintään 3 500 eurolla;
2) jos verovelvollinen on ilman pätevää syytä antanut veroilmoituksen tai muun tiedon tai asiakirjan virheellisenä tai olennaisesti vaillinaisena taikka jos hän kehotuksen saatuaan ilman pätevää syytä on jättänyt ilmoittamisvelvollisuutensa kokonaan tai osaksi täyttämättä, enintään 30 prosentilla;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3) jos verovelvollinen on tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän veroilmoituksen, muun tiedon tai asiakirjan taikka jättänyt muutoin ilmoittamisvelvollisuutensa täyttämättä ja mainitunlainen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan sen, että verovelvolliselle olisi voinut jäädä veroa määräämättä, enintään 50 prosentilla.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä, ottaen huomioon sillä saavutettavissa olleen hyödyn määrä ja muut asiaan vaikuttavat olosuhteet, on pidettävä törkeänä, veroa voidaan korottaa vähintään 50 ja enintään 100 prosentilla.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu virheellisyys tai laiminlyönti koskee vain osaa valmisteveron alaisista tuotteista, veronkorotus on määrättävä vain tätä osaa vastaavasta valmisteverosta.

44 §

Virhemaksu

Jos 43 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu menettely koskee valmisteverotusta, jossa veroa ei määrätä maksettavaksi tai jossa veron määrä on vähäinen eikä veronkorotusta ole määrätty taikka jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaisissa tai näiden nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai näihin säännöksiin perustuvassa toimivaltaisen viranomaisen päätöksessä tai määräyksessä tarkoitettu ilmoittamisvelvollisuus tai muu velvollisuus on laiminlyöty, taikka jos valmisteveron palautuksen saamiseksi on annettu puutteellisia tai väärä tietoja, virhemaksua voidaan määrätä vähintään 50 euroa ja enintään 15 000 euroa.

(kumotaan)

45 §

Veronkorotuksen ja virhemaksun määrääminen

Veronkorotusta ja virhemaksua määrättäessä otetaan huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut niihin rinnastettavat seikat.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ennen veronkorotuksen tai virhemaksun määrittämistä asianomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Päätös veronkorotuksen tai virhemaksun kantamisesta voidaan kuitenkin tehdä asianomaista kuulematta, jos veronkorotus tai virhemaksu määrätään sillä perusteella, että veroilmoitus tai muu tieto tai asiakirja on annettu tulliviranomaiselle säädetyt määräajan jälkeen.

Veronkorotus tai virhemaksu jää voimaan verovelvollisuuden lakkaamisesta tai valmisteveron palauttamisesta huolimatta, jos syyt, joiden perusteella seuraamus on määrätty, ovat yhä olemassa.

7 luku

7 luku

Veron maksaminen ja veronkanto

Veronkanto

46 §

Veron maksamisen ajankohta

Verokausi-ilmoittajan on maksettava verokaudelta suoritettava valmistevero viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 27 päivänä. Jos määräpäivä on pyhäpäivä tai arkilauantai, veron saa maksaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

(kumotaan)

Muun verovelvollisen kuin verokausi-ilmoittajan on maksettava vero kymmenen arkipäivän kuluessa siitä, kun tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt tämä päivä mukaan luetuna. Arkipäiväksi ei katsota arkilauantaita. Edellä 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa veron suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntöjenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Jos verovelvollinen ei ole saanut verotuspäätöstä tiedoksi ennen tässä pykälässä tarkoitettua määräajan päättymistä, valmistevero on suoritettava veroilmoituksen tai verovelvollisen kirjanpidon mukaisena.

47 §

47 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Veronkanto

Veronkantoa koskevia erityisiä säännöksiä

Jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä, valmisteveron kanton, maksamiseen, perintään, vastuuseen verosta ja palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolaissa (11/2018) tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta palautuksen saajana, sovelletaan myös hakemukseen perustuvan tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaisissa tarkoitettuun palautukseen sekä tällaisen palautuksen hakijaan.

Tämän lain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettun vakuuden käyttämisestä ja palauttamisesta säädetään veronkantolain 16 §:ssä.

47 a §

Kuittaus

Verohallinto voi kuitata tämän tai muun valmisteveroa koskevan lain nojalla maksettavan palautuksen määräaikana maksamatta jätetyn vero- tai muun laskun sekä sen viivästysseuraamuksien ja lykkäyskoron suorituksiksi. Kuittaus voidaan toimittaa sellaisen erääntyneen velan suorituksiksi, josta tai jonka osasta palautuksen saaja on verovelvollinen tai muuten vastuussa.

(kumotaan)

Verohallinto ilmoittaa toimitetusta kuittauksesta verovelvolliselle tai muuten velasta vastuussa olevalle. Kuittausilmoitukseen on liitettävä muutoksenhakuosoitus.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kuittaukseen sovelletaan tullilain 69—72 §:ää.

47 b §

Kuittauksen esteet

Kuittausta ei toimiteta:

*1) vanhentuneen velan suorituksiksi;
2) sellaisen velan tai sen osan suorituksiksi, jonka täytäntöönpano on keskeytetty tai kielletty.*

(kumotaan)

Kuittaukseen ei käytetä:

1) erehdyksessä liikaa suoritettua veroa tai maksua;

2) palautusta, jota vastaavat varat on suoritettu jako-osuutena verovelvollisen konkurssipesästä.

Voimassa oleva laki

Palautuksen saajan konkurssi ja palautuksen ulosmittaus eivät estä kuittauksen toimitamista. Verohallinnon on ilmoitettava ulosottomiehellä perittävänä olevan saatavan kuittauksesta viipymättä ulosottomiehelle.

47 c §

Kuittauspäivä

Valmisteveron kuittauspäivä on se päivä, jona palautuspäätös tehdään. Palautuskorko sekä viivästysseuraamukset lasketaan kuittauspäivään.

47 d §

Kuittausjärjestys

*Valmisteveron palautus käytetään ensin valmisteveron ja sen jälkeen autoveron suorituksiksi. Jos palautusta on tämän jälkeen vielä käyttämättä, se käytetään Verohallinnon muiden saatavien suorituksiksi. Palautuksen käyttämiseen sovelletaan, mitä veronkanto-
laissa säädetään.*

Jos palautusta ei käytetä Verohallinnon saatavien kuittaukseen, se voidaan käyttää palautuksen saajan muiden erääntyneiden ja maksamatta olevien valtion verojen, julkisoikeudellisten maksujen sekä niiden viivästysseuraamusten ja lykkäyskoron suorituksiksi, jos asianomainen viranomainen on ennen palautuksen maksamista pyytänyt sitä kuittauksesta päättävältä viranomaiselta. Vastaavasti verovelvollisen toiselta viranomaiselta oleva kuittauskelpoinen palautus voidaan pyynnöstä käyttää valmisteverosaatavan suorituksiksi. Kuittaukseen sovelletaan tällöin, mitä 47 a—47 c §:ssä säädetään.

Jos palautettavaa määrää ei käytetä Suomen viranomaisten saatavien suorituksiksi, voidaan palautus käyttää virka-apusopimuksen tai keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä annetun neuvoston direktiivin 2010/24/EU nojalla Suomessa perittävänä olevan veron suorituksiksi.

Ehdotus

(kumotaan)

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Verovelvollisen muu Verohallinnolta oleva palautus voidaan käyttää valmisteveron suorituksesi siten kuin veronkantolain 23 §:ssä säädetään.

47 e §

Tarkemmat määräykset kuittauksesta

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä kuittauksessa noudatettavasta menettelystä.

48 §

Veronlisäys ja viivekorko

Jos verovelvollinen suorittaa veron säädetyn maksuajankohdan jälkeen ilman maksuunpanoa, hänen on oma-aloitteisesti maksettava samalla veronlisäystä. Jos veronlisäystä ei makseta oma-aloitteisesti, Verohallinto määrää veronlisäyksen. Verotuspäätöksellä maksuunpannulle erääntyneelle maksamattomalle verolle on suoritettava viivekorkoa.

Veronlisäys ja viivekorko lasketaan siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annettussa laissa (1556/1995) säädetään. Jälkiverotuksen ja veronsaajan hyväksi tehtävän oikaisun yhteydessä veronlisäyksen määräämiseen sovelletaan, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tullia koskevien säännösten mukaan. Veronlisäys lasketaan kuitenkin ajanjaksolta, jolta unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 114 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu korko lasketaan.

49 §

Palautuskorko

Jos valmisteveroa palautetaan veronoikaisun tai valituksen johdosta, palautusmäärälle maksetaan korkoa. Korko lasketaan vuotuisena korkona, joka on kutakin kalenterivuotta

Ehdotus

(kumotaan)

48 §

Veronlisäys ja viivekorko eräissä tilanteissa

Tullin kannettavaksi 3 §:n 1 momentin mukaisesti kuuluvan valmisteveron maksamisen viivästyseuraamuksiin sovelletaan, mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettussa laissa (1556/1995) säädetään. Mainitun lain 3 §:n 3 momenttia sovellettaessa veronlisäys lasketaan kuitenkin ajanjaksolta, jolta tullikoodeksin 114 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu korko lasketaan.

49 §

Hyvityskorko

Palautettavalle valmisteverolle maksetaan hyvityskorkoa, jos valmisteveroa palautetaan oikaisuilmoituksen, hakemuksen tai muutok-

Voimassa oleva laki

edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 0,5 prosenttia. Korko lasketaan veron maksupäivästä. Korkoa ei makseta 100 euroa pienemmälle palautettavalle määrälle. Korkoon sovelletaan valmisteveroa koskevia säännöksiä, jollei tässä laissa tai muussa laissa toisin säädetä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tulliä koskevien säännösten mukaan. Korko lasketaan kuitenkin tullilain 93 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajankohdasta.

50 §

Pienin kannettava ja palautettava valmistevero

Jos päätöksen loppusumma on pienempi kuin 10 euroa, valmistevero jätetään kantamatta.

Pienin palautettava valmistevero on 10 euroa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta matkustajan tai Suomen ja kolmannen maan välisessä ammatteisessa liikenteessä olevan kulkuneuvon henkilökuntaan kuuluvan mukanaan tuomien tai yksityiselle henkilölle lähetettyjen alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden maahantuonnin valmisteverotuksessa.

8 luku

Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

54 §

Suora luovutus

Valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja voi ottaa vastaan valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä muualla kuin verottomassa varastossa tai rekisteröidyn vastaanottajan vastaanotto paikassa, jos tuotteet on lähetetty

Ehdotus

senhaun taikka veron määräämistä tai verovelvollisen hyväksi tehtyä oikaisua koskevan päätöksen perusteella. Palautettavan vakuuden määrälle ei makseta hyvityskorkoa, jollei kyse ole 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitettua vakuudesta, jota on osaksikin käytetty verojen suorituksiksi. Hyvityskoron laskemisesta säädetään veronkantolain 37 ja 38 §:ssä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tulliä koskevien säännösten mukaan. Korko palautettavalle valmisteverolle lasketaan kuitenkin tullilain 93 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajankohdasta.

(kumotaan)

8 luku

Tuotteiden siirtäminen väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

54 §

Suora luovutus

Valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja voi ottaa vastaan valmisteveron alaisia tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä *suoraa luovutusta käyttämällä*, jos tuotteet on lähetetty toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verottomasta varastosta tai toisessa jäsenvaltiossa tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta.

Voimassa oleva laki

toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevasta verottomasta varastosta tai toisessa jäsenvaltiossa tai Suomessa sijaitsevasta tuontipaikasta.

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on ilmoitettava Verohallinnolle ennen kuin 1 momentissa tarkoitettu toiminta aloitetaan. Verohallinto voi rajoittaa tai kieltää suoran luovutuksen käytön valvonnallisista syistä.

Valtuutetulla varastonpitäjällä tai rekisteröidyllä vastaanottajalla on velvollisuus antaa suoraan luovutukseen toimitetuista tuotteista 64 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastaanotto-raportti.

56 §

Siirron alkaminen

Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä alkaa 51 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin kun valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat lähettävästä verottomasta varastosta, ja 51 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodexin 79 artiklan mukaisesti.

71 §

Eräiden tuotteiden siirtäminen ilman tietokoneistettua järjestelmää

Muiden kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämisessä ei käytetä tietokoneistettua järjestelmää eikä siihen sovelleta, mitä 53, 58—65, 67, 68 ja 70 §:ssä säädetään. Jos näitä tuotteita siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottomien varastojen välillä Suomen alueella, noudatetaan 66 §:ssä säädettyä yksinkertaistettua menettelyä.

Jos muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan on merkittävä vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tulli-ilmoitukseen sen verottoman varaston

Ehdotus

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn vastaanottajan on rekisteröidyttävä suoran luovutuksen käyttäjäksi. Rekisteröitymiseen sovelletaan, mitä 5 luvussa säädetään verovelvolliseksi rekisteröitymisestä. Verohallinto voi valvonnallisista syistä rajoittaa suoran luovutuksen käyttöä tai kieltää sen käytön.

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on velvollisuus antaa suoraan luovutusta käyttämällä vastaanotetuista tuotteista 64 §:n 1 momentissa tarkoitettu vastaanotto-raportti.

56 §

Siirron alkaminen

Valmisteveron alaisten tuotteiden siirto väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä alkaa 51 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun valmisteveron alaiset tuotteet poistuvat lähettävästä verottomasta varastosta, ja 51 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa silloin, kun ne luovutetaan vapaaseen liikkeeseen tullikoodexin 201 artiklan mukaisesti.

71 §

Eräiden tuotteiden siirtäminen ilman tietokoneistettua järjestelmää

Muiden kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtämisessä ei käytetä tietokoneistettua järjestelmää eikä siihen sovelleta, mitä 53, 58—65, 67, 68 ja 70 §:ssä säädetään. Jos näitä tuotteita siirretään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä verottomien varastojen välillä Suomen alueella, noudatetaan 66 §:ssä säädettyä yksinkertaistettua menettelyä.

Jos muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita tuodaan unionin ulkopuolelta, valtuutetun varastonpitäjän tai rekisteröidyn vastaanottajan on merkittävä vapaaseen liikkeeseen luovuttamista koskevaan tulli-ilmoitukseen sen verottoman varaston

Voimassa oleva laki

numero, johon tuotteet siirretään, ja tuontierän viitenumero sekä merkittävä kirjanpitoonsa vastaanoton tapahduttua tulli-ilmoituksen numero ja tuontierän viitenumero.

Ehdotus

numero, johon tuotteet siirretään, ja tuontierän viitenumero.

71 a §

Tuotteiden siirtämistä koskevia erityisiä säännöksiä

Edellä 54, 58, 59, 62—64, 66—68 ja 71 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

9 luku

Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet

72 §

Yksityishenkilön tuomiset

Valmisteveroa ei kanneta toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka yksityishenkilö hankkii omaan käyttöönsä ja itse kuljettaa mukanaan Suomeen.

Arvioitaessa sitä, ovatko yksityishenkilön mukanaan Suomeen tuomat tuotteet katsottava tulevan hänen omaan käyttöönsä vai kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen, huomioon otetaan tuotteiden haltijan kaupallinen asema ja hallussapidon syyt, tuotteiden sijaintipaikka ja käytetty kuljetustapa, tuotteisiin liittyvät asiakirjat, tuotteiden luonne sekä tuotteiden määrä ja muut näihin verrattavat asiaan vaikuttavat seikat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua arviointia suoritettaessa tuotteiden määrän katsotaan osoittavan, että tuotteet tulevat kaupalliseen tarkoitukseen, ellei yksityishenkilö saata todennäköiseksi, että tuotteet tulevat hänen omaan käyttöönsä, jos hän tuo mukanaan enemmän kuin:

- 1) 20 litraa väli tuotteita;
- 2) 90 litraa viinejä, joista enintään 60 litraa on kuohuviinejä;
- 3) 110 litraa olutta;

9 luku

Toisessa jäsenvaltiossa verotetut tuotteet

72 §

Yksityishenkilön tuomiset

Valmisteveroa ei kanneta niistä toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, jotka yksityishenkilö hankkii omaan käyttöönsä ja itse kuljettaa mukanaan Suomeen.

Arvioitaessa sitä, onko yksityishenkilön mukanaan Suomeen tuomien tuotteiden katsottava tulevan hänen omaan käyttöönsä vai kaupalliseen tai muuhun elinkeinotarkoitukseen, otetaan huomioon tuotteiden haltijan kaupallinen asema ja hallussapidon syyt, tuotteiden sijaintipaikka ja käytetty kuljetustapa, tuotteisiin liittyvät asiakirjat, tuotteiden luonne sekä tuotteiden määrä ja muut näihin verrattavat asiaan vaikuttavat seikat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa arvioinnissa tuotteiden katsotaan tulevan kaupalliseen tarkoitukseen, jollei yksityishenkilö saata todennäköiseksi, että tuotteet tulevat hänen omaan käyttöönsä, jos tuotteiden määrä on enemmän kuin:

- 1) 20 litraa alkoholi- ja alkoholijuomaveroista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuja väli tuotteita;
- 2) 90 litraa viinejä, joista enintään 60 litraa on kuohuviinejä;
- 3) 110 litraa olutta;

Voimassa oleva laki

4) 10 litraa muita alkoholijuomia.

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteita muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista veron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Yksityishenkilön on lisäksi noudatettava kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia tämän lain säännöksiä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, yksityishenkilön, joka tuo mukanaan toisesta jäsenvaltiosta Suomeen *moottoripolttoainetta* omaan käyttöönsä, on suoritettava polttoaineesta nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitettua valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua, jos kysymys on:

1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottorikulkuneuvon taanomisessa polttoainesäiliössä;

2) moottoripolttoaineesta, jota tuodaan varasäiliössä enemmän kuin 10 litraa moottorikulkuneuvoa kohti; tai

3) *lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, jota tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.*

Edellä 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yksityishenkilön on saapuessaan Suomeen ilmoitettava verotettava polttoaine Tulille.

74 §

Yksityishenkilön hankinnat

Jos yksityishenkilö muuten kuin 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai etämyynnillä hankkii toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä valmisteveron alaisia tuotteita, jotka toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa Suomeen, tuotteet hankkinut yksityishenkilö on verovelvollinen. Tuotteiden kuljettamiseen osallistunut sekä tuotteita

Ehdotus

4) 10 litraa muita alkoholijuomia.

Jos yksityishenkilö hankkii tuotteita muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, hän on velvollinen suorittamaan tuotteista veron, jonka perusteesta ja määrästä säädetään asianomaisessa valmisteverolaissa. Yksityishenkilön on *tällöin* lisäksi noudatettava kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotusta ja valvontaa koskevia tämän lain säännöksiä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, yksityishenkilön, joka tuo mukanaan toisesta jäsenvaltiosta Suomeen polttoainetta omaan käyttöönsä, on suoritettava polttoaineesta nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua, jos kysymys on:

1) moottoripolttoaineesta, joka tuodaan muulla tavalla kuin moottorikulkuneuvon taanomisessa polttoainesäiliössä *tai enintään 10 litran suuruudessa varasäiliössä moottorikulkuneuvoa kohti; tai*

2) *lämmitykseen käytettävästä nestemäisestä polttoaineesta, jota tuodaan muulla tavalla kuin ammattimaisessa elinkeinotoiminnassa käytettävässä säiliöautossa.*

Edellä 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yksityishenkilön on *lisäksi noudatettava tämän lain säännöksiä kaupalliseen tarkoitukseen toimitettavien tuotteiden verotuksesta ja valvonnasta.*

74 §

Yksityishenkilön hankinnat

Jos yksityishenkilö muuten kuin 72 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai etämyynnillä hankkii toisesta jäsenvaltiosta omaan käyttöönsä valmisteveron alaisia tuotteita, jotka toinen yksityishenkilö tai ammattimainen elinkeinonharjoittaja kuljettaa Suomeen, tuotteet hankkinut yksityishenkilö on verovelvollinen. Tuotteiden kuljettamiseen osallistunut sekä tuotteita

Voimassa oleva laki

Suomessa hallussaan pitävä ovat myös vastuussa tuotteet hankkineen yksityishenkilön suorittavasta verosta kuin omasta verostaan.

Valmisteveroa on suoritettava sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet luovutetaan tai luovutukseen tarkoitettuja tuotteita pidetään hallussa Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yksityishenkilön on ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisista* tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

78 §

Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Sen, joka lähettää tuotteita 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tai Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta, on varustettava tuotteet lähtöjäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen yhteisön sisällä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden yksinkertaistetusta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3649/92 tarkoitettulla saateasiakirjalla (*yksinkertaistettu saateasiakirja*), joka sisältää 58 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakirjan keskeiset tiedot.

Verovelvollisen on ennen siirron aloittamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 momentissa mainittua saateasiakirjaa korvaavasta menettelystä, jota noudatetaan siirrettäessä kulutukseen luovutettuja tuotteita

Ehdotus

Suomessa hallussaan pitävä ovat myös vastuussa tuotteet hankkineen yksityishenkilön suorittavasta verosta kuin omasta verostaan.

Valmisteveroa on suoritettava sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona tuotteet luovutetaan tai luovutukseen tarkoitettuja tuotteita pidetään hallussa Suomessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yksityishenkilön on ennen *tuotteiden kuljetuksen alkamista* ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 3 momentissa säädetään vakuuden antamisesta, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

78 §

Menettely kulutukseen luovutettujen tuotteiden kaupallisissa siirroissa

Sen, joka lähettää tuotteita 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä tai Suomessa siten, että tuotteiden kuljetus tapahtuu toisen jäsenvaltion alueen kautta, on varustettava tuotteet lähtöjäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen yhteisön sisällä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden yksinkertaistetusta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3649/92 tarkoitettulla saateasiakirjalla, joka sisältää 58 §:n 1 momentissa tarkoitettua *sähköisen hallinnollisen* asiakirjan keskeiset tiedot.

Verovelvollisen on ennen *tuotteiden kuljetuksen alkamista* ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa *sekä vakuuden antamisesta 2 momentissa* säädetään, ei kuitenkaan sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää 1 momentissa mainittua saateasiakirjaa korvaavasta menettelystä, jota noudatetaan siirrettäessä kulutukseen luovutettuja tuotteita

Voimassa oleva laki

säännöllisesti Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä. Edellytyksenä on, että toisessa jäsenvaltiossa on vastavuoroisesti säädetty tai määrätty samanlaisen yksinkertaistetun menettelyn soveltamisesta.

80 §

Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta Suomeen.

81 §

Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Valmisteveroa ei kanneta Suomessa, jos kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti niiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. Tuhoutumisen tai menettämisen tulee tapahtua tuotteiden luonteesta johtuvan syyn, kuten vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi, ylivoimaisen esteen tai ennalta arvaamattoman tapahtuman, kuten tulipalon, rikkoutumisen tai vastaavan muun tapahtuman, seurauksena taikka toimivaltaisen viranomaisen luvan perusteella. Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menetettyinä, jos niitä ei ole mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina.

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti Suomessa tai tämä havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen tai menettäminen on

Ehdotus

säännöllisesti Suomen ja toisen jäsenvaltion välillä. Edellytyksenä on, että toisessa jäsenvaltiossa on vastavuoroisesti säädetty tai määrätty samanlaisen yksinkertaistetun menettelyn soveltamisesta.

80 §

Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta.

Mitä 1 momentissa säädetään *vakuuden antamisesta*, ei *kuitenkaan* sovelleta siirrettäessä muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita toisesta jäsenvaltiosta Suomeen.

81 §

Kulutukseen luovutettujen tuotteiden tuhoutuminen kuljetuksen aikana

Valmisteveroa ei kanneta Suomessa, jos kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti niiden kuljetuksen aikana toisesta jäsenvaltiosta Suomeen. *Edellytyksenä on, että:*

1) *tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn takia;*

2) *tuhoutuminen tai menettäminen tapahtuu ylivoimaisen esteen tai tulipalon, rikkoutumisen tai muun vastaavan ennalta arvaamattoman tapahtuman seurauksena; tai*

3) *tuotteet tuhotaan toimivaltaisen viranomaisen luvan perusteella.*

Tuotteita pidetään täydellisesti tuhoutuneina tai lopullisesti menetettyinä, jos niitä ei ole mahdollista käyttää valmisteveron alaisina tuotteina.

Jos valmisteveron alaiset tuotteet tuhoutuvat täydellisesti tai ne menetetään lopullisesti Suomessa tai *tuhoutuminen tai menettäminen* havaitaan Suomessa, tuotteiden tuhoutuminen

Voimassa oleva laki

näytettävä toteen toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, se on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia tyydyttävällä tavalla.

Vakuus, joka on annettu 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla, on vapautettava.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Valmistevero kannetaan Suomessa sellaisista toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, joiden 75 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitetun siirron aikana on tapahtunut sääntöjenvastaisuus Suomessa.

Valmistevero kannetaan, jos sääntöjenvastaisuus havaitaan Suomessa, mutta ei voida määrittää, missä sääntöjenvastaisuus on tapahtunut. Jos kuitenkin kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet on hankittu, saadaan selville, missä jäsenvaltiossa sääntöjenvastaisuus todella tapahtui, valmistevero kannetaan siinä jäsenvaltiossa.

Valmistevero kannetaan siltä, joka antoi kuuden veron maksamisesta 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin mukaisesti, ja siltä, joka osallistui sääntöjenvastaisuuteen.

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, kun 75 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoon ei ole sovellettu 78 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja kun kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti.

Ehdotus

tai menettäminen on näytettävä toteen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla. Jos tuotteet tuhoutuvat tai ne menetetään tai tuhoutuminen tai menettäminen havaitaan muussa jäsenvaltiossa, tuhoutuminen tai menettäminen on näytettävä toteen kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Vakuus, joka on annettu 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin nojalla, on vapautettava.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Valmistevero kannetaan Suomessa sellaisista toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutetuista tuotteista, joiden siirron aikana on tapahtunut sääntöjenvastaisuus Suomessa.

Valmistevero kannetaan Suomessa myös silloin, jos sääntöjenvastaisuus havaitaan Suomessa, mutta ei voida määrittää, missä sääntöjenvastaisuus on tapahtunut. Jos kuitenkin kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona kulutukseen luovutetut valmisteveron alaiset tuotteet hankittiin, saadaan selville, missä jäsenvaltiossa sääntöjenvastaisuus tapahtui, valmistevero kannetaan siinä jäsenvaltiossa.

Valmistevero kannetaan siltä, joka antoi kuuden veron maksamisesta 28 §:n 2 momentin, 78 §:n 2 momentin tai 80 §:n 1 momentin mukaisesti, ja siltä, joka osallistui sääntöjenvastaisuuteen.

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, jossa 75 §:n 1 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirrosta ei ole noudatettu 78 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja jossa tästä syystä kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti.

82 a §

Kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia erityisiä säännöksiä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos:

1) yksityishenkilön 72 §:ssä tarkoitetulla tavalla mukanaan tuomien tuotteiden katsotaan tulevan muuhun kuin hänen omaan käyttöönsä;

2) 74 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu mainitussa pykälässä säädettyä menettelyä;

3) on tapahtunut 82 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus.

Veron suorittamisvelvollisuus syntyy:

1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa heti kun tuotteet on tuotu maahan;

2) 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa heti kun tuotteet on vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt.

Edellä 72, 74, 78 ja 80 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

83 §

83 §

Valmisteveron palauttaminen tai peruuttaminen

Valmisteveron yleiset palautusperusteet

Jos 1—4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tuotteesta Suomessa määrättyä veroa ei ole kokonaan suoritettu, suorittamatta oleva vero peruutetaan. Palautusta tai peruutusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona tuotteesta on Suomessa määrätty vero.

Jos tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa säädettyä vähennysoikeutta ei ole voitu käyttää täysimääräisenä vähennyksen

*Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus hakemuksesta saada palautuksena verotto-
maan varastoon palautetuista tuotteista suorittamansa valmistevero. Palautusta ei kuitenkaan voi saada sellaisista tuotteista, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä tuotteiden vanhentumisen, haihtumisen tai näihin verrattavan tuotteen ominaisuuksiin liittyvän syyn vuoksi.*

Valtuutetulla varastonpitäjällä ja rekisteröidyllä vastaanottajalla on oikeus hakemuk-

Voimassa oleva laki

tekemiselle säädetyssä määräajassa, verovelvollisella on oikeus hakemuksesta saada vähentämättä jäänyttä suoritettua veroa vastaava palautus. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.

Ehdotus

sesta saada palautuksena sellaisista kulutukseen luovuttamistaan tuotteista suorittamansa valmistevero, jotka ovat täydellisesti tuhoutuneita tai lopullisesti menetettyjä ennalta arvaamattoman tapahtuman tai ylivoimaisen esteen takia. Palautusta ei kuitenkaan voi saada, jos tuhoutuminen on johtunut tuotteiden luonteesta. Edellytyksenä palautuksen saamiselle on lisäksi, että tuotteiden täydellinen tuhoutuminen tai lopullinen menettäminen voidaan näyttää toteen. Tuotteet, joista suoritettua veroa palautus koskee, on hävitettävä toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai muutoin sen hyväksymällä tavalla.

83 a §

Valmisteveron palauttaminen

Edellä 83 §:ssä tarkoitettua palautusta voi hakea kalenterikuukauden tai kalenterivuoden jaksolta. Palautusta on haettava Verohallinnolta kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus palautuksen saamiseen syntyi.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverosta tässä laissa, asianomaisessa valmisteverolaissa, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa sekä muussa laissa säädetään. Palautukseen ja palautuksen hakijaan sovelletaan, mitä veronkantolaissa säädetään palautuksesta ja verovelvollisesta silloin kuin verovelvollinen on palautuksen saajana. Palautuksen hakijaan sovelletaan lisäksi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta.

Liikaa palautetulle määrälle on maksettava viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona palautus on maksettu.

Jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu

Voimassa oleva laki

Ehdotus

määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvaa ajanjaksoa palautuspäätös koskee.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä palautuksen hakemista koskevasta menettelystä.

11 luku

(11 luku kumotaan)

Kirjanpitovelvollisuus

92 §

Valtuutetun varastonpitäjän kirjanpitovelvollisuus

Valtuutetun varastonpitäjän on pidettävä valmisteverotusta varten sellaista kirjanpitoa, josta käy selville verottomassa varastossa valmistettujen, jalostettujen, varastoitujen, omaan käyttöön otettujen, vastaanotettujen, täydellisesti tuhoutuneiden tai lopullisesti menetettyjen sekä varastosta lähetettyjen ja sieltä kulutukseen luovutettujen tuotteiden määrät, suorassa luovutuksessa vastaanotettujen tuotteiden määrät sekä muut valmisteveron määräämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot. Verotonta varastoa koskeva kirjanpitoaineisto on säilytettävä Suomessa.

(kumotaan)

Veroton varasto on inventoitava säännöllisesti. Inventaariosta tehtävät tositteet on säilytettävä osana verottoman varaston kirjanpitoa.

Valtuutetun varastonpitäjän on säilytettävä Suomessa aikajärjestyksessä sellaiset väliaikaisesti verottomina vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu tietokoneistettuun järjestelmään. Ne on pyynnöstä toimitettava Verohallinnolle.

93 §

Muun verovelvollisen, etämyyjän ja rekisteröidyn lähettäjän kirjanpitovelvollisuus

Muun kuin 92 §:ssä tarkoitetun verovelvollisen sekä sen, joka Suomesta etämyynnillä myy valmisteveron alaisia tuotteita toiseen jä-

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

senvaltioon, on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville vastaanotettujen, hallussa pidettyjen, siirrettyjen ja myytyjen tuotteiden määrät sekä muut valmisteveron määrittämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Rekisteröidyn vastaanottajan ja väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on säilytettävä Suomessa aikajärjestyksessä väliaikaisesti verottomina vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneet asiakirjat, joita ei ole toimitettu tietokoneistettuun järjestelmään. Ne on pyynnöstä toimitettava Verohallinnolle.

Rekisteröidyn lähettäjän on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville väliaikaisessa verottomuusjärjestelmässä lähetettyjen tuotteiden määrät sekä muut valmisteveron määrittämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

94 §

Muu kirjanpitovelvollisuus

Mitä 92 ja 93 §:ssä säädetään, koskee soveltuvien osin myös varastonpitäjän tai muun verovelvollisen Suomessa olevan sivuliikkeen edustajaa.

(kumotaan)

Sen, joka on hankkinut valmisteveron alaisia tuotteita verotta tässä laissa tai asianomaisessa valmisteverolaissa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, on pidettävä valmisteverotusta varten sellaista kirjanpitoa, josta käy selville verotta hankittujen tuotteiden määrät, tuotteiden käyttö ja varaston määrät.

95 §

Kirjanpitoaineiston selväkielisyys ja säilytysaika

Edellä 92—94 §:ssä tarkoitettu kirjanpitoaineisto on tehtävä selväkielisessä kirjallisessa muodossa tai koneelliselle tietovälineelle, josta se on muutettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon.

(kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettu aineisto on säilytettävä neljän kalenterivuoden ajan. Jos

Voimassa oleva laki

aineisto on sekä selväkielisessä kirjallisessa muodossa että koneellisella tietovälineellä, se on säilytettävä molemmissa muodoissa edellä säädetyn määräajan.

12 luku

Tarkastus, tietojenantovelvollisuus ja haltuunotto

96 §

Tarkastus

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä tarkastuksia tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvien osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Verovelvollisen on pyydettyessä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa, tiedot kirjanpitojärjestelmästä ja sen yhteyksistä muihin järjestelmiin, tiedot sisäisen valvonnan järjestelmästä ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydettyssä muodossa. Jos tarkastettava aineisto on säilytetty koneellisella tietovälineellä, verovelvollisen on pyydettyessä saatettava aineisto selväkieliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon. Verovelvollisen on myös esitettävä varastonsa ja muut tilansa, siltä osin kuin niitä ei käytetä pysyväisluonteiseen asumiseen, sekä annettava tarvittavat tilat ja laitteet tarkastuksen suorittamista varten ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus viedä tarkastettava aineisto tai siitä valmistettu jäljennös pois verovelvollisen hallusta muualla tapahtuvaa tarkastusta varten, jos se on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa verovelvolliselle. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamista varten.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään verovelvollisesta, koskee soveltuvien osin myös verovelvollisen Suomessa olevan sivuliikkeen

Ehdotus

12 luku

Tarkastus, tiedonantovelvollisuus ja haltuunotto

96 §

Tullin tarkastusoikeus

Tulli voi tehdä tarkastuksia tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi. Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvien osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Verovelvollisen on pyydettyessä esitettävä *Tullille* tarkastusta varten kirjanpitoaineistonsa, tiedot kirjanpitojärjestelmästä ja sen yhteyksistä muihin järjestelmiin, tiedot sisäisen valvonnan järjestelmästä ja muut verotuksessa tarpeelliset tiedot pyydettyssä muodossa. Jos tarkastettava aineisto on säilytetty koneellisella tietovälineellä, verovelvollisen on pyydettyessä saatettava aineisto selväkieliseen muotoon tai yleisesti käytössä olevaan tallennusmuotoon. Verovelvollisen on myös esitettävä varastonsa ja muut tilansa, siltä osin kuin niitä ei käytetä pysyväisluonteiseen asumiseen, sekä annettava tarvittavat tilat ja laitteet tarkastuksen suorittamista varten ja muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

Tarkastusta suorittavalla henkilöllä on oikeus viedä tarkastettava aineisto tai siitä valmistettu jäljennös pois verovelvollisen hallusta muualla tapahtuvaa tarkastusta varten, jos se on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa verovelvolliselle. Aineisto on palautettava heti, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksen suorittamista varten.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään verovelvollisesta, koskee soveltuvien osin myös verovelvollisen Suomessa olevan sivuliikkeen

Voimassa oleva laki

edustajaa ja sitä, joka on tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hankkinut verotta valmisteveron alaisia tuotteita.

Jokaisen on salassapitosäännösten estämättä annettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja valmisteveron alaisten tuotteiden ostoista, hallussapidosta, siirroista, myynneistä ja valmistuksesta.

97 §

Muut tarkastusvaltuudet

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi tai jos se on tarpeen verotusta varten:

1) päästä varastoihin ja muihin tiloihin sekä tarkastaa ne, jos niissä säilytetään tai käsitellään valmisteveron alaisia tuotteita;

2) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;

3) antaa valmisteveron alaisen tuotteen purkamista, lastausta, kuljetusta, vastaanottamista, varastointia ja lähettämistä koskevia määräyksiä sekä asettaa valmisteveron alaisen tuotteen päällykseen, kuljetusvälineeseen taikka varastoon lukko, sinetti tai muu tunnistemerkki.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa ei kuitenkaan saa tarkastaa.

Tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

98 §

Muu tietojenantovelvollisuus

Ehdotus

edustajaa ja sitä, joka on tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hankkinut verotta valmisteveron alaisia tuotteita.

Jokaisen on salassapitosäännösten estämättä annettava pyynnöstä *Tullille* tietoja valmisteveron alaisten tuotteiden ostoista, hallussapidosta, siirroista, myynneistä ja valmistuksesta.

97 §

Tullin muut tarkastusvaltuudet

Tullilla on oikeus tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain säännösten noudattamisen valvomiseksi tai jos se on tarpeen verotusta varten:

1) päästä varastoihin ja muihin tiloihin sekä tarkastaa ne, jos niissä säilytetään tai käsitellään valmisteveron alaisia tuotteita;

2) pysäyttää ja tarkastaa kulkuneuvo;

3) antaa valmisteveron alaisen tuotteen purkamista, lastausta, kuljetusta, vastaanottamista, varastointia ja lähettämistä koskevia määräyksiä sekä asettaa valmisteveron alaisen tuotteen päällykseen, kuljetusvälineeseen taikka varastoon lukko, sinetti tai muu tunnistemerkki.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävää tilaa ei kuitenkaan saa tarkastaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Tarkastuksessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

98 §

Muu tiedonantovelvollisuus

Verohallinnon on annettava tiedonantovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta sellaisia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja tai 2 momentissa tarkoitettuja näytteitä, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon tiedonantovelvolliselle sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään tiedoksiannosta verovelvolliselle.

Voimassa oleva laki

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

98 b §

Tietojen ilmoittamismenettely

Kun yritykselle myönnetään 98 a §:n mukaista tukea veronpalautuksena, yrityksen on ilmoitettava veronpalautushakemuksessa mainitun pykälän 3 momentissa mainitut tiedot. Jos kyseessä on muu kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen tulee rekisteröityä tukiviranomaiselle ja antaa tiedot rekisteröitymisen yhteydessä.

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta tukiviranomaiselle.

Tiedot merkitään tukiviranomaisen ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Tukiviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämistä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

Ehdotus

Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

98 a §

Tuensaajan ilmoittamisvelvollisuus

98 b §

Tukitietojen ilmoittamismenettely

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tukia koskevan 1 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Kun yritykselle myönnetään 98 a §:n mukaista tukea veronpalautuksena, yrityksen on ilmoitettava veronpalautushakemuksessa mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitettujen tiedot. Jos kyseessä on muu kuin hakemuksesta veronpalautuksena maksettava tuki, yrityksen on rekisteröidyttävä tuensaajaksi noudattaen, mitä 5 luvussa säädetään, ja annettava tiedot rekisteröitymisen yhteydessä.

Tuensaajan on ilmoitettava viipymättä Verohallinnolle 98 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta tai yrityksen joutumisesta 98 a §:n 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettuihin taloudellisiin vaikeuksiin.

Tiedot merkitään Verohallinnon ylläpitämään rekisteriin. Rekisteriin voidaan tehdä merkintä myös muusta tukeen vaikuttavasta seikasta. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tuen myöntämistä, valvomista ja tietojen julkaisemista varten sekä tietojen ilmoittamismenettelystä.

98 c §

Muut verotukiin sovellettavat säädökset

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Verotukiin sovelletaan, mitä eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetussa laissa (300/2001) tuista säädetään.

99 §

99 §

Verottoman käytön selvittämisen laiminlyönti

Verottoman käytön selvittämisen laiminlyönti

Jos se, joka on toimittanut verottomaan tarkoitukseen taikka hankkinut tuotteita verotta tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla, ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa osoittaa tuotteita toimitetuiksi tai käytettyiksi verottomaan tarkoitukseen, tuotteista on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Jos se, joka on toimittanut verottomaan tarkoitukseen taikka hankkinut tuotteita verotta tämän lain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla, ei voi jälkikäteen tehtävässä tarkastuksessa osoittaa tuotteita toimitetuiksi tai käytettyiksi verottomaan tarkoitukseen, tuotteista on suoritettava valmistevero *noudat- taen, mitä oma-aloitteisten verojen verotus- menettelystä annetussa laissa säädetään.*

100 §

Sivullisen tietojenantovelvollisuus

Jokaisen on toimivaltaisen viranomaisen kirjallisesta kehotuksesta määräajassa annettava salassapitosäännösten estämättä sellaisia toisen verotusta tai siitä johtunutta valitus- asiaa varten tarpeellisia toista koskevia tietoja, jotka selviävät hänen hallussaan olevista asiakirjoista tai muutoin ovat hänen tiedos- saan, jos ne eivät koske asiaa, josta hänellä lain mukaan on oikeus kieltäytyä todista- masta.

(kumotaan)

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla viran- omaisella on oikeus tarkastaa tai 96 §:n 2 mo- mentissa mainitulla tavalla tarkastuttaa ne liike- ja muut asiakirjat, joista tämän pykälän 1 momentissa mainittuja tietoja voi olla saa- tavissa.

101 §

101 §

Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustan- nuksista

Vastuu tarkastuksesta aiheutuvista kustan- nuksista

Sen, joka on 96, 98 tai 100 §:ssä tarkoite- tulla tavalla velvollinen esittämään ja anta- maan toimivaltaiselle viranomaiselle valmis- teverotusta koskevia tietoja tai avustamaan tarkastuksessa, on suoritettava nämä toimen- piteet omalla kustannuksellaan.

Sen, joka on 96 tai 98 §:ssä tai oma-aloit- teisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 24 tai 30 §:ssä tarkoitetulla tavalla vel- vollinen esittämään ja antamaan toimivaltai- selle viranomaiselle valmisteverotusta koske- via tietoja tai avustamaan tarkastuksessa, on

Voimassa oleva laki

Ehdotus

suoritettava nämä toimenpiteet omalla kustannuksellaan.

102 §

Uhkasakko

Toimivaltainen viranomainen voi asettaa 96, 98 tai 100 §:ssä säädetyn tietojenantovollisuuden tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

(kumotaan)

103 §

Haltuunotto

103 §

Haltuunotto

Verohallinnon tekemään haltuunottoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta noudattaen, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään. Tullin tekemän haltuunottoa koskevan päätöksen muutoksenhausta säädetään tullilain 13 luvussa.

104 §

Ennakkoratkaisu

104 §

Ennakkoratkaisu

Ennakkoratkaisuun ei saa vaatia oikaisua, vaan siihen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on 107 §:ssä tarkoitettulla oikeudenvallvojalla. Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Tullin antamaan ennakkoratkaisuun ei saa vaatia oikaisua, vaan siihen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoin muutoksenhakuun hallintotuoimioistuimelta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valtion puolesta oikeus hakea muutosta on 107 §:ssä tarkoitettulla oikeudenvallvojalla. Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei kuitenkaan saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Verohallinnon antamaa ennakkoratkaisua koskevasta muutoksenhausta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 10 luvussa.

Voimassa oleva laki

105 §

Huojennus ja maksunlykkäys

Verohallinto voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai

2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Verohallinto voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Verohallinto voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyn olennaisen alentumisen takia tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden takia taikka muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Verohallinnossa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös, vaikka verotus muutoin toimitetaan tulla koskevien säännösten mukaan. Toimivaltainen viranomainen on tällöin Tulli.

106 §

Ehdotus

105 §

Tullin myöntämä huojennus ja maksunlykkäys

Jos Tulli on kantanut valmisteveron, se voi hakemuksesta alentaa suoritettua tai suoritettavaa valmisteveroa, veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai lykkäyksen vuoksi suoritettavaa korkoa taikka poistaa sen kokonaan. Huojennus voidaan myöntää, jos:

1) valmisteveron periminen täysimääräisenä olosuhteet huomioon ottaen olisi ilmeisen kohtuutonta; tai

2) kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- ja kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

Tulli voi asettaa huojennukselle ehtoja, joilla voidaan valvoa huojennuksen edellytysten täyttymistä.

Tulli voi hakijasta riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden tai veronmaksukyvyn olennaisen alentumisen takia tai muusta erityisestä syystä hakemuksesta myöntää veron maksamisen lykkäystä. Lykkäys myönnetään ehdolla, että lykätyn määrän suorittamisesta annetaan lykättyä määrää vastaava vakuus. Lykkäys voidaan kuitenkin myöntää vakuutta vaatimatta maksettavan määrän vähäisyyden tai lykkäysajan lyhyiden takia taikka muusta erityisestä syystä. Lykätylle veron määrälle peritään korkoa, jonka määrään sovelletaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 4 §:ää. Lykkäys voidaan myöntää kuitenkin ilman korkoa, jos koron periminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Valtiovarainministeriö voi ottaa Tullissa käsiteltävän periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Oikaisu verovelvollisen hyväksi

Jos todetaan, että veroa tai virhemaksua on määrätty liikaa tai palautettu liian vähän, Verohallinto oikaisee antamaansa päätöstä ja maksaa verovelvolliselle tämän liikaa maksaman tai palauttamatta jääneen veron tai virhemaksun.

Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa veron tai palautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta tai sanotun ajan kuluessa tehdyn vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

107 §

Valtion oikeudenvallonta

Valtion oikeutta valvoo valtion oikeudenvallvoja. Valtion oikeudenvallvojalla tarkoitetaan Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa Veronsaajien oikeudenvallvontayksikköä ja Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa tulliasiamiestä.

Valtion oikeudenvallvojaa kuullaan siten kuin 41 §:n 3 momentissa säädetään.

107 a §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta päätöksen tehneeltä viranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisuvaatimusta ei kuitenkaan saa tehdä, jos kyse on huojennusta tai maksunlykkäystä koskevasta päätöksestä taikka asiasta, joka tulee ratkaista veronpalautusta koskevien säännösten nojalla. Valtion puolesta oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen on 107 §:ssä tarkoitettulla valtion oikeudenvallvojalla.

(kumotaan)

107 §

Valtion oikeudenvallonta

Valtion oikeutta valvoo Tullin toimivaltaan kuuluvissa asioissa tulliasiamies. Päätös Tullin toimivaltaan kuuluvassa asiassa annetaan tulliasiamiehelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

Valtion oikeudenvallvonnasta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa asioissa säädetään Verohallinnosta annetun lain 5 luvussa. Päätöksen tiedoksiannosta Veronsaajien oikeudenvallvontayksikölle säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 57 §:ssä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa määräaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan määräaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, oikaisuvaatimukseen sovelletaan muutoin, mitä hallintolaissa säädetään.

107 b §

Valitus hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Huojennusta tai maksunlykkäystä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitetulla valtion oikeudenvälvojjalla.

(kumotaan)

Valitusaika on kolme vuotta veron määräämistä tai palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin vähintään 60 päivää oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätöksen tiedoksisaannista. Muussa kuin veron määräämistä tai palauttamista koskevassa asiassa valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Valtion oikeudenvälvojan valitusaika on 60 päivää oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tekemisestä.

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) perustevalitusta koskevia säännöksiä.

Valmistevero ja virhemaksu on valituksesta huolimatta maksettava säädetyssä ajassa.

107 c §

Kuuleminen valitusta käsiteltäessä

Voimassa oleva laki

Hallintotuomioistuimen on varattava verovelvollisen tekemästä valituksesta 107 §:ssä tarkoitettulle valtion oikeudenvalvojalle ja valtion oikeudenvalvojan tekemästä valituksesta verovelvolliselle tilaisuus vastineen antamiseen sekä tarvittaessa muutoksenhakijalle tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvalvojaa, jos veron määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

108 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista kuitenkin niin, että valitusaika hallinto-oikeuden ennakkoratkaisua koskevasta päätöksestä on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Valtion puolesta valitusoikeus on 107 §:ssä tarkoitettulla valtion oikeudenvalvojalla.

Jos valmistevero on hallinto-oikeuden päätöksellä poistettu tai sitä on alennettu, Verohallinto suorittaa liikaa maksetun veron muutoksenhausta huolimatta verovelvolliselle.

Jos korkein hallinto-oikeus on valtion oikeudenvalvojan valituksen johdosta muuttanut hallinto-oikeuden päätöstä, jäljennös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä toimitetaan Verohallinnolle, joka viipymättä pannaan maksuun verovelvolliselle liikaa suoritetun määrän.

110 §

Valmisteverorikkomus

Joka viranomaisen kehotuksesta huolimatta jättää asianmukaisesti täyttämättä 31, 92—95, 98 tai 100 §:ssä säädetyn velvollisuuden, on tuomittava valmisteverorikkomuksesta sakkoon.

Ehdotus

(kumotaan)

(kumotaan)

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

114 §

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmää
koskevat siirtymäsäännökset

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tapahtuviin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisten tuotteiden siirtoihin, jotka aloitetaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010, sovelletaan tämän pykälän säännöksiä.

(kumotaan)

Lähtävien valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän on varustettava väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettävät tuotteet väliaikaisessa valmisteverottomuusjärjestelmässä liikkuvien valmisteveron alaisten tuotteiden hallinnollisesta saateasiakirjasta annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2719/92 tarkoitetulla saateasiakirjalla. Siirrettäessä tuotteita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä Suomessa saateasiakirja voidaan korvata vastaavalla muulla luotettavalla selvityksellä. Lähettäjällä on oikeus muuttaa saateasiakirjaa siten, että siihen merkitään tuotteiden uusi luovutuspaikka tai uusi vastaanottaja.

Jos toisessa jäsenvaltiossa oleva tuotteiden vastaanottaja on muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, 2 momentissa tarkoitettuun saateasiakirjaan on liitettävä määräjäsenvaltion asianomaisen viranomaisen antama todistus siitä, että valmistevero on määräjäsenvaltiossa maksettu tai riittävä vakuus verojen suorittamiseksi on asetettu.

Lähettäjän on varustettava valmisteveron alaiset unionin ulkopuolelle vietävät tuotteet 2 momentissa tarkoitettulla saateasiakirjalla, jos tuotteita ei ole luovutettu kulutukseen.

Saateasiakirjan on lähettäjälle jäävää kappaleta lukuun ottamatta oltava mukana tuotteiden kuljetuksen aikana.

Sen, joka vastaanottaa toisesta jäsenvaltiosta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä siirrettäviä tuotteita, on palautettava lähettäjälle yksi kappale saateasiakirjasta asianmukaisesti täytettynä viimeistään 15 päivänä sen kalenterikuukauden päättymisestä, jona tuotteet on vastaanotettu, jos lähettäjä on varustanut tuotteet 2 momentissa tarkoitettulla hallinnollisella saateasiakirjalla.

Voimassa oleva laki

Jos valmisteveron alaisia tuotteita viedään unionin ulkopuolelle, sen tullitoimipaikan, joka on käsitelty tuotteiden poistumisen unionin alueelta, on palautettava tuotteiden lähettäjälle tälle tarkoitettu kappale saateasiakirjasta varmennettuna. Poistumistullitoimipaikalla tarkoitetaan yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 793 artiklan 2 kohdan mukaista toimipaikkaa.

Jos lähetävä valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity lähettäjä ei saa saateasiakirjan palautuskappaletta asianmukaisesti varustettuna 6 momentissa mainitussa määräajassa, lähettäjän on ilmoitettava siitä tulliviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tuotteiden lähettämisestä.

Vastaanottajan on säilytettävä Suomessa väliaikaisesti verottomana vastaanotettujen tuotteiden mukana seuranneiden saateasiakirjojen neljännet kappaleet aikajärjestyksessä. Ne on pyynnöstä toimitettava tulliviranomaiselle. Väliaikaisesti rekisteröidyn vastaanottajan on liitettävä veroilmoituksensa edellä tarkoitettu saateasiakirjan kappale sekä kauppalasku.

Sen, joka lähettää tai vastaanottaa tässä pykälässä tarkoitetuin tavoin valmisteveron alaisia tuotteita, on annettava tuotteiden lähettämisestä ja vastaanottamisesta tieto tulliviranomaiselle. Tullihallitus antaa tarkemmat määräykset tietojen sisällöstä sekä toimitustavasta ja -ajankohdasta.

115 §

Muut siirtymäsäännökset

Jos tässä laissa säädetty luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät, vanhan valmisteverotuslain nojalla myönnetty valtuutetun varastonpitäjän ja verottoman varaston luvat sekä veroedustajan kaukomyyntiin myönnetty luvat säilyvät voimassa ja niiden katsotaan olevan tässä laissa tarkoitettuja vastaavia lupia.

Valtuutettu varastonpitäjä, joka tuo tuotteita unionin ulkopuolelta, voi toimia 30 päivään kesäkuuta 2010 asti rekisteröitynä lähettäjänä ilman tässä laissa tarkoitettua lupaa.

Ehdotus

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

Jos asianomaisessa valmisteverolaissa on verovelvolliseksi säädetty rekisteröity tai rekisteröimätön elinkeinonharjoittaja, sovelletaan verovelvollisuuteen, mitä tämän lain 2 luvussa säädetään.

Ehdotus

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaan tultua alkaneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.

3. Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

4. Jos muu verovelvollinen kuin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 6 §:n 18 kohdassa tarkoitettu verokausi-ilmoittaja on vastaanottanut tuotteet tai tämän velvollisuus suorittaa vero on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

5. Jos oikeus veronpalautukseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa mutta palautushakemus on tullut vireille lain voimaan tultua, veron palauttamiseen sovelletaan tämän lain säännöksiä.

6. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen lupaa tai rekisteröintiä koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain säännöksiä. Lain voimaan tullessa vireillä olleeseen luvan peruuttamiseen sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

7. Jos verovelvollisen verokausi on pidennetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 31 §:n nojalla enintään kalenterivuodeksi, viimeisenä pidennettynä verokautena pidetään kalenterivuotta 2020.

8. Jos Verohallinto on hyväksynyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 32 §:n nojalla verokausi-ilmoittajan veroilmoituksen antamisen paperilomakkeella, viimeinen verokausi, jolta ilmoituksen saa antaa paperilomakkeella, on kalenterivuoden 2020 viimeinen verokausi.

9. Ennen lain voimaantuloa päättyneeltä verokaudelta maksettua veroa ei voi vähentää

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lain voimaan tultua alkavilta verokausilta. Veroa ei voi vähentää, vaikka oikeus vähennykseen on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Vähentämättä jäänyt veron määrä voidaan palauttaa hakemuksesta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus vähennyksen tekemiseen syntyi.

10. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän ennen lain voimaantuloa päättyneitä verokautta koskevan verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

11. Verohallinnon lain voimaan tullessa viireillä olleeseen palautushakemukseen antaman päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

12. Verohallinnon lain voimaan tultua tekemän verotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vain, jos päätös tehdään ennen 1 päivää helmikuuta 2021.

13. Ennen lain voimaantuloa aloitettuun tämän lain 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitettuun tuotteiden siirtoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 74, 78 ja 80 §:n säännöksiä.

14. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin lain voimaan tullessa voimassa olleessa 44 ja 110 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin, jotka eivät koske verotusta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

15. Valmisteveroon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä veronkannosta, veron maksamisen ajankohdasta, kuittaamisesta, viivästysseuraamuksista, palautukselle maksettavasta korosta,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

huojennuksesta, maksunlykkäyksestä, perinnästä sekä pienimmästä kannettavasta ja palautettavasta valmisteverosta 31 päivään tammikuuta 2021, jos valmisteveron verokausi on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa tai valmisteveron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

2.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 3 §:n 2 momentti, 6 a §, 9 a §:n 4—6 momentti sekä 11 ja 12 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentti ja 9 a §:n 4 momentti laissa 1399/2010, 6 a § laeissa 1159/1998 ja 1399/2010, 9 a §:n 5 momentti laissa 1179/2016 ja 6 momentti laissa 378/2015 sekä 12 § laissa 1179/2016,
muutetaan 2 a, 6, 8 ja 11 a §, sellaisina kuin ne ovat, 2 a § laissa 1305/2007, 6 § osaksi laissa 901/1995, 8 § osaksi laissa 918/2001 ja 11 a § laeissa 1399/2010 ja 1179/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 9 b—9 d § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 a §
Niitä nestemäisiä polttoaineita, joille ei ole lain liitteenä *olevassa* verotaulukossa verotaso, on verotettava käyttötarkoituksensa perusteella verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikkia muitakin tuotteita, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikki muut

2 a §
Niistä nestemäisistä polttoaineista, joille ei ole säädetty lain liitteen verotaulukossa verotaso, on *suoritettava* käyttötarkoituksensa perusteella *veroa* verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tuotteista, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on *suoritettava veroa* verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Turvetta lukuun ottamatta niistä hiilivedyistä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu

Voimassa oleva laki

hiilivedyt, turvetta lukuun ottamatta, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta, jollei 2 b §:stä muuta johdu.

6 §

Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään:

1) *valtuutetulle varastonpitäjälle* niiden määrien perusteella, jotka varastonpitäjän kirjanpidon mukaan on verokauden aikana *luovutettu* verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen;

2) verovelvollisen omaan kulutukseen verokauden aikana otetuista polttoaineista käytöön otettujen määrien perusteella;

3) *edellä 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa* tarkoitettussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella;

4) *edellä 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa* tarkoitettussa tapauksessa luovutettujen määrien perusteella.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, varastonpitäjän kirjanpitoon tehdyt luovutettuja määriä koskevat korjaukset voidaan ottaa huomioon sen verokauden verotuksessa, jonka kuluessa ne on viety varastonpitäjän kirjanpitoon.

6 a §

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta asianomaisen verokauden aikana moottoribensiinistä talteen otetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritettava

Ehdotus

käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on *suoritettava veroa* verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta *niihin* kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

3 §

6 §

Valmistevero ja huoltovarmuusmaksu *suoritetaan*:

1) niiden määrien perusteella, jotka *valtuutettu varastonpitäjä* on *kirjanpitonsa mukaan luovuttanut* verokauden aikana verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen;

2) verovelvollisen omaan kulutukseen verokauden aikana otetuista polttoaineista käytöön otettujen määrien perusteella;

3) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa verotettavaan polttoaineeseen lisättyjen määrien perusteella;

4) 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa luovutettujen määrien perusteella.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

valmistevero ja huoltovarmuusmaksu, joiden määrä on tämän lain liitteenä olevan verotaulukon tuoteryhmän 10 mukainen. Vähennysoikeuden edellytyksenä on, että talteen otetut hiilivedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa varastossa.

Vähennykseen oikeuttavien hiilivetyjen määrä on edellä 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla lasketusta kulutukseen luovutetusta moottoribensiinin määrästä;

1) 0,14 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen sekä verottomassa varastossa että jakeluasemalla;

2) 0,07 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen verottomassa varastossa.

Vähennyksen on oikeutettu tekemään se valtuutettu varastonpitäjä, jonka verottomasta varastosta bensiini on luovutettu kulutukseen.

8 §

Polttoaine, jota ei ole tehty tunnistettavaksi siten kuin 7 §:n 1 momentissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään, voidaan kuitenkin katsoa kevyeksi polttoöljyksi edellyttäen, että se on luovutettu verolliseen kulutukseen ja käytetty kevyenä polttoöljynä.

Tunnistettavaksi tekemisen laiminlyömisestä voidaan kantaa erillistä virhemaksua vähintään 10 prosenttia kantamatta jätettävän valmisteveron määrästä, kuitenkin enintään 80 000 euroa.

9 a §

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voi-

Ehdotus

8 §

Polttoaine, jota ei ole tehty tunnistettavaksi siten kuin 7 §:n 1 momentin nojalla säädetään, voidaan kuitenkin katsoa kevyeksi polttoöljyksi edellyttäen, että se on luovutettu verolliseen kulutukseen ja käytetty kevyenä polttoöljynä.

Tunnistettavaksi tekemisen laiminlyömisestä voidaan määrätä laiminlyöntimaksua vähintään 10 prosenttia kantamatta jätettävän valmisteveron määrästä, kuitenkin enintään 80 000 euroa. Laiminlyöntimaksuun sovelletaan muutoin, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 39 §:ssä tarkoitettua verovelvolliselle määrättävästä laiminlyöntimaksusta säädetään.

9 a §

(4—6 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

daan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

Verohallinto vahvistaa tammi-kesäkuulta ja heinä-joulukuulta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista, dieselöljystä ja sitä korvaavista tuotteista, nestekaasusta ja sitä korvaavista tuotteista sekä kevyestä polttoöljystä ja sitä korvaavista tuotteista palautettavan valmisteveron määrän, jota sovelletaan mainittuna aikana kulutukseen luovutettujen polttoaineiden veron palautukseen. Palautuksen määräksi vahvistetaan mainittuna aikana verolliseen kulutukseen luovutetusta polttoaineesta ja sitä korvaavista tuotteista suoritettujen verojen keskiarvo litraa tai kilogrammaa kohti kahden desimaalin tarkkuudella. Kuitenkin polttoaineesta, joka ei ole koostumukseltaan moottoribensiinin, dieselöljyn ja eräiden muiden nestemäisten polttoaineiden laatuvaatimuksista ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla säädetyn mukaista, tai jos kysymyksessä on kevyt polttoöljy, joka sisältää biopolttoöljyä enemmän kuin seitsemän tilavuusprosenttia, hakijan on esitettävä palautuksen saamiseksi luotettava selvitys polttoaineesta suoritettusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta.

Jos palautettavan veron määrää ei voida vahvistaa tai selvittää 5 momentin mukaisesti, veronpalautuksen määrä on:

1) moottoribensiinistä, etanolista, moottoribensiinin ja etanolin seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteriikän 22 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

2) dieselöljystä, biodieselöljystä, dieselöljyn ja biodieselöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteriikän 49 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

3) kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä, kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn seoksesta

Voimassa oleva laki

tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 64 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

*4) nestekaasusta, bionestekaasusta, neste-
kaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä
korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon
tuoteryhmän 113 mukainen vero ja huoltovar-
muusmaksu.*

Ehdotus

9 b §

*Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus hakemuksesta saada palautusta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista talteen otetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritetusta valmisteve-
rosta ja huoltovarmuusmaksusta. Palautuk-
sen edellytyksenä on, että talteen otetut hiili-
vedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa
varastossa.*

*Palautukseen oikeuttavien hiilivetyjen
määrä on 6 §:n 1 momentin 1 kohdassa tar-
koitetulla tavalla lasketusta kulutukseen lu-
ovutetusta moottoribensiinin määrästä:*

*1) 0,14 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä
vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen sekä ve-
roottomassa varastossa että jakeluasemalla;*

*2) 0,07 tilavuusprosenttia, jos bensiinistä
vapautuvat hiilivedyt otetaan talteen verotto-
massa varastossa.*

*Palautusta voi hakea se valtuutettu varas-
tonpitäjä, jonka verottomasta varastosta ben-
siini on luovutettu kulutukseen.*

9 c §

*Edellä 9 a §:ssä tarkoitettua palautusta voi
hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi—
kesäkuun ja heinä—joulukuun aikana käyte-
tystä polttoaineesta. Edellä 9 b §:ssä tarkoi-
tettua palautusta voi hakea kalenterivuoden
tai erikseen kalenterikuukauden aikana tal-
teen otetuista hiilivedyistä. Palautusta on ha-
ettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenteri-
vuoden päättymisestä, johon edellä mainittu
ajanjakso kuuluu. Palautuksen edellytyksenä
on, että hakija esittää luotettavan selvityksen
tuotteiden verottomasta käytöstä tai hiilivety-
jen talteenotosta.*

*Jos palautettava määrä on alle 330 euroa,
palautusta ei makseta, jollei kyse ole 9 a §:n*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 momentin nojalla kalastusalusten osalta tai 9 b §:n mukaisesti palautettavasta verosta.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

9 d §

Verohallinto vahvistaa tammi—kesäkuulta ja heinä—joulukuulta moottoribensiinistä ja sitä korvaavista tuotteista, dieselöljystä ja sitä korvaavista tuotteista, nestekaasusta ja sitä korvaavista tuotteista sekä kevyestä polttoöljystä ja sitä korvaavista tuotteista palautettavan valmisteveron määrän, jota sovelletaan mainittuna aikana kulutukseen luovutettujen polttoaineiden veron palautukseen. Palautuksen määräksi vahvistetaan mainittuna aikana verolliseen kulutukseen luovutetusta polttoaineesta ja sitä korvaavista tuotteista suoritettujen verojen keskiarvo litraa tai kilogrammaa kohti kahden desimaalin tarkkuudella. Kuitenkin polttoaineesta, joka ei ole koostumukseltaan moottoribensiinin, dieselöljyn ja eräiden muiden nestemäisten polttoaineiden laatuvaatimuksista ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla säädetyn mukaista, tai jos kysymyksessä on kevyt polttoöljy, joka sisältää biopolttoöljyä enemmän kuin seitsemän tilavuusprosenttia, hakijan on esitettävä palautuksen saamiseksi luotettava selvitys polttoaineesta suoritettusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta.

Jos palautettavan veron määrää ei voida vahvistaa tai selvittää 1 momentin mukaisesti, veronpalautuksen määrä on:

1) moottoribensiinistä, etanolista, moottoribensiinin ja etanolin seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 22 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

2) dieselöljystä, biodieselöljystä, dieselöljyn ja biodieselöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 49 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

3) kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä, kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 64 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

Voimassa oleva laki

11 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, on nestemäisten polttoaineiden valmisteveron verovelvollisuudesta ja veron määräämisen perusteista sekä muutoinkin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, koskee soveltuvin osin myös huoltovarmuusmaksua.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja Euroopan unionin ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Verohallinto.

12 §

Nestemäisten polttoaineiden kauppaa harjoittavan liikkeen on tehtävä Verohallinnolle ilmoitus polttoaineeseen lisättävistä apu- ja tunnisteaineista.

Ehdotus

*4) nestekaasusta, bionestekaasusta, neste-
kaasun ja bionestekaasun seoksesta tai niitä
korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon
tuoteryhmän 113 mukainen vero ja huoltovar-
muusmaksu.*

(kumotaan)

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja Euroopan unionin ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on *rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.*

(kumotaan)

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
—

3.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 8 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 19 ja 26 §, sellaisena kuin niistä on 8 §:n edellä oleva väliotsikko laissa 1168/2002, *muutetaan* 2 §:n 19 kohta, 2 a ja 6 §, 8 a §:n 4 ja 5 momentti, 9 §, 9 a §:n 1 momentti sekä 9 b, 11, 12, 14, 16, 17, 20 b, 21 a, 22, 23 ja 26 b §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 19 kohta, 2 a ja 20 b § laissa 1400/2010, 6 § osaksi laeissa 1132/2013, 501/2015 ja 1226/2018, 8 a §:n 4 momentti, 9, 16, 17 ja 21 a § laissa 1180/2016, 8 a §:n 5 momentti laissa 1168/2002, 9 a §:n 1 momentti, 9 b ja 26 b § laissa 1226/2018, 12 § osaksi laeissa 1400/2010, 612/2012 ja 1722/2015, 14 § laeissa 1400/2010 ja 612/2012, 22 § laeissa 1400/2010 ja 1226/2018 ja 23 § osaksi laissa 1400/2010, sekä *lisätään* lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verottomaan tarkoitukseen, ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi tulliviranomaiselle;

2 a §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiilivedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen.

Sähkön valmisteveron määräämisen perusteet

6 §

Ehdotus

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verottomaan tarkoitukseen, ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi *valmisteverotuslain 5 luvussa säädetyllä tavalla*;

2 a §

Niistä kaasumaisista ja kiinteistä hiilivedyistä, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on *suoritettava vero* verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen.

Sähkön valmisteveron määräämisen perusteet

6 §

Voimassa oleva laki

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään kultakin verokaudelta verotaulukon mukaisena siitä sähkön määrästä, jonka:

- 1) verkonhaltija luovuttaa kulutukseen;
- 2) sähköntuottaja tai pientuottaja tuottaa, sekä siitä määrästä, jonka sähköntuottaja tai pientuottaja on hankkinut verottomasti ja käyttää itse tai luovuttaa verolliseen kulutukseen;
- 3) edellä 5 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana; vero määrätään tällöin sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruisena;
- 4) edellä 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan;
- 5) verottoman sähkövarastonpitäjä luovuttaa kulutukseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetään, kulutukseen luovutettuna tai käytetyn sähkön määränä voidaan pitää sitä määrää, josta sähköverkonhaltija suoraan tai myyntiyhtiön kautta veloittaa sähkön käyttäjää siirron yhteydessä. Yhdelle tai useammalle verokaudelle kuuluva verotettavan sähkön määrä voidaan tällöin kohdistaa sille verokaudelle, jonka aikana sähkön käyttäjää veloitetaan toimitetusta tai toimitettavasta sähköstä. Jos sähkön veroa on tällöin muutettu, vero on suoritettava toimitusajankohtana voimassa olevan veron mukaisena. *Sähköverkonhaltijalla ja sähköntuottajalla on oikeus vähentää veroilmoituksessaan aiheettomasti ilmoitettu ja maksettu sähkövero ja huoltovarmuusmaksu verokaudelta suoritettavasta sähköverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Vähennys on tehtävä kolmen vuoden kuluessa sitä verokautta seuraavan vuoden ahusta, jolloin veroa ilmoitettiin aiheettomasti. Vähennys voi olla enintään verokaudelta suoritettavan veron ja huoltovarmuusmaksun suuruisen.*

Sähköntuottajan ja pientuottajan on annettava jokaisesta voimalaitoksesta sekä sähkövarastonpitäjän on annettava jokaisesta verottomasta sähkövarastosta erikseen veroilmoitus Verohallinnolle.

Verokautena pidetään kalenterikuukautta. Pientuottajan verokausi on kalenterivuosi.

Ehdotus

Sähkön valmistevero ja huoltovarmuusmaksu *on suoritettava* kultakin verokaudelta *liitteen* verotaulukon mukaisena siitä sähkön määrästä, jonka:

- 1) verkonhaltija luovuttaa kulutukseen;
- 2) sähköntuottaja tai pientuottaja tuottaa, sekä siitä määrästä, jonka sähköntuottaja tai pientuottaja on hankkinut verottomasti ja käyttää itse tai luovuttaa verolliseen kulutukseen;
- 3) 5 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen käyttää verokauden aikana, *jolloin* vero *suoritetaan* sähkön veroluokan I ja II veron erotuksen suuruisena;
- 4) 5 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen ottaa vastaan tai tuo maahan;
- 5) verottoman sähkövarastonpitäjä luovuttaa kulutukseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetään, kulutukseen luovutettuna tai käytetyn sähkön määränä voidaan pitää sitä määrää, josta sähköverkonhaltija suoraan tai myyntiyhtiön kautta veloittaa sähkön käyttäjää siirron yhteydessä. Yhdelle tai useammalle verokaudelle kuuluva verotettavan sähkön määrä voidaan tällöin kohdistaa sille verokaudelle, jonka aikana sähkön käyttäjää veloitetaan toimitetusta tai toimitettavasta sähköstä. Jos sähkön veroa on tällöin muutettu, vero on suoritettava toimitusajankohtana voimassa olevan veron mukaisena.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 a §

Jos sähkö on hankittu tai tuotettu veroluokan I verolla mutta se on käytetty veroluokkaan II oikeuttavaan tarkoitukseen, sähkön käyttäjällä on oikeus hakemuksesta saada veroluokan I ja II erotusta vastaava veron ja huoltovarmuusmaksun palautus. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen sähkön käytöstä.

Palautusta voi hakea sähköverkonhaltijalta tai sähköntuottajalta kalenterivuoden tai erikseen kalenterikuukauden aikana hankitusta sähköstä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jona tuotteet on hankittu.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

Sähköntuotannon tuki

(väliotsikko kumotaan)

8 a §

8 a §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpito-velvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään. Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus Verohallinnolle tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Tukeen sovelletaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettua lakia.

Jos yritys on luovuttanut tilikauden jälkeen toiselle tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, joista on palautettu veroa 1 momentin nojalla, maksettu veronpalautus peritään takaisin. Yrityksen on tehtävä luovutuksesta viipymättä ilmoitus Verohallinnolle tässä momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä varten.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään. Jos yrityksen tilikausi on muu kuin kalenterivuosi, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 44 ja 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan kuitenkin tilikauden päättymistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

Voimassa oleva laki

9 §

Verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoituksessa on mainittava verovelvollisen nimi, osoite ja yhteystiedot. Voimalaitoksista on lisäksi ilmoitettava voimalaitoksen tyyppi, nimellisteho, pääasialliset polttoaineet ja kiinteistötunnus. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tiedoista verotuksen toimittamista, valvomista ja kehittämistä varten. Ilmoitus on annettava kolmen kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

Rekisteriä pitää Verohallinto.

Sähköverkonhaltijaan, sähköntuottajaan ja pientuottajaan sekä 5 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

9 a §

Verohallinto antaa hakemuksesta luvan toimia verottoman sähkövaraston varastonpitäjänä sekä luvan verottoman sähkövaraston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

9 b §

Verottoman sähkövarastonpitäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Sähkön verottoman varastoinnin on tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Varastoon syötetyn ja varastosta otetun sähkön määrä on mitattava luotettavalla tavalla. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittauksesta.

11 §

Kivihiilen valmistevero ja huoltovarmuusmaksu määrätään:

1) valtuutetulle varastonpitäjälle niiden määrien perusteella, jotka varastonpitäjän kirjanpidon mukaan on verokauden aikana luovutettu verolliseen kulutukseen;

Ehdotus

9 §

Verkonhaltijan, sähköntuottajan ja pientuottajan on *rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.*

9 a §

Verohallinto *voi* antaa hakemuksesta luvan toimia verottoman sähkövaraston varastonpitäjänä sekä luvan verottoman sähkövaraston pitämiseen. Luvan on oltava voimassa toiminnan alkaessa ja sen aikana.

9 b §

Sähkön verottoman varastoinnin on tapahduttava verottomassa sähkövarastossa. Varastoon syötetyn ja varastosta otetun sähkön määrä on mitattava luotettavalla tavalla. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä sähkön mittauksesta.

11 §

Valtuutetun varastonpitäjän on suoritettava kivihiilen valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua niiden määrien perusteella, jotka on verokauden aikana:

1) luovutettu varastonpitäjän kirjanpidon mukaan verolliseen kulutukseen;

Voimassa oleva laki

2) valtuutetun varastonpitäjän omaan kulu-
tukseen verokauden aikana otetusta kivihi-
lestä käyttöön otettujen määrien perusteella.

12 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksu-
tonta on:

1) kivihiili, joka käytetään teollisessa tuo-
tannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka
välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuk-
sessa;

2) kivihiili, jonka valtuutettu varastonpitäjä
toimittaa muualle yhteisön alueelle kuin Suo-
messa kulutukseen luovutettavaksi;

3) kivihiili, joka käytetään sähköntuotan-
nossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa,
alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämi-
sessä;

4) kivihiili, joka käytetään alusliikenteen
polttoaineena muuten kuin yksityisellä hu-
vialuksella.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu
verottomuus ja maksuttomuus ei kuitenkaan
koske 1 §:n 3 momentissa eikä 2 §:n 5 b koh-
dassa tarkoitettua sähköntuotantoa.

Jos valtuutettu varastonpitäjä ei voi jälkikä-
teen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 mo-
mentin 2 kohdassa tarkoitettua verottomasta
toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista
on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin
tässä laissa säädetään.

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on
käyttänyt kivihiiltä 4 §:n 3 momentissa tarkoi-
tetulla tavalla tai 12 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4
kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoituk-
seen, veronalennus tai verottomuus toteute-
taan palauttamalla suoritettu vero tai osa ve-
rosta hakemuksesta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai
erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun
aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on
haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajan-
jakson päättymisestä. Palautuksen edellytyk-
senä on, että hakija esittää luotettavan selvi-
tyksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Pa-
lautusta ei makseta, jos palautettava määrä on

Ehdotus

2) otettu varastonpitäjän omaan kulutuk-
seen.

12 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksu-
tonta on:

1) kivihiili, joka käytetään teollisessa tuo-
tannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka
välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuk-
sessa;

2) kivihiili, jonka valtuutettu varastonpitäjä
toimittaa muualle *unionin* alueelle kuin Suo-
messa kulutukseen luovutettavaksi;

3) kivihiili, joka käytetään sähköntuotan-
nossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa,
alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämi-
sessä;

4) kivihiili, joka käytetään alusliikenteen
polttoaineena muuten kuin yksityisellä hu-
vialuksella.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu
verottomuus ja maksuttomuus ei kuitenkaan
koske 1 §:n 3 momentissa *tarkoitettua säh-
köntuotantoa* eikä 2 §:n 5 b kohdassa *tarkoi-
tetun pientuottajan* sähköntuotantoa.

Jos valtuutettu varastonpitäjä ei voi jälkikä-
teen tehtävässä tarkastuksessa esittää 1 mo-
mentin 2 kohdassa tarkoitettua verottomasta
toimituksesta luotettavaa selvitystä, tuotteista
on suoritettava valmistevero sen mukaan kuin
tässä laissa säädetään.

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on
käyttänyt kivihiiltä 4 §:n 3 momentissa tarkoi-
tetulla tavalla tai 12 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4
kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoituk-
seen, veronalennus tai verottomuus toteute-
taan palauttamalla suoritettu vero tai osa ve-
rosta hakemuksesta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai
erikseen tammi—kesäkuun ja heinä—joulu-
kuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta
on haettava kolmen vuoden kuluessa *sen ka-
lenterivuoden* päättymisestä, *johon edellä
mainittu käyttöajanjakso kuuluu*. Palautuksen
edellytyksenä on, että hakija esittää luotetta-

Voimassa oleva laki

alle 330 euroa. *Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.*

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona polttoturve ja mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. *Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus Verohallinnolle jokaisesta laitoksesta erikseen. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.*

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on tehtävä Verohallinnolle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Ilmoitus on tehtävä jokaisesta laitoksesta erikseen. *Rekisteriä pitää Verohallinto.*

19 §

Verovelvollisen on pidettävä valmisteverotusta varten sellaista kirjanpitoa, josta käy selville 15 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden käyttö ja varaston määrä sekä muut valmisteveron määräämistä ja verotuksen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verotettavista määristä, vero ja huoltovarmuusmaksu määrätään *rekisteröidylle käyttäjälle* verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi *Verohallinnolle kirjallisesti.*

Ehdotus

van selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

16 §

Vero polttoturpeesta ja mäntyöljystä *suoritetaan* kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jona polttoturve ja mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen.

17 §

Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on *rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.*

(kumotaan)

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään *veron suorittamisesta, rekisteröidyn käyttäjän on suoritettava* vero ja huoltovarmuusmaksu verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi.

Voimassa oleva laki

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi *kunkin käyttöpaikan osalta erikseen. Rekisteröidyn käyttäjän on peruutettava rekisteröityminen, kun sillä ei enää ole 21 §:ssä tarkoitettua verotonta käyttöä.*

Rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Verohallinto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoriteta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

Ehdotus

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi.

Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa. Edellä 2 momentissa tarkoitettuun rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä verovelvolliseksi rekisteröityneestä säädetään. Jos rekisteröity käyttäjä itse pyytää rekisteristä poistamista, Verohallinto poistaa käyttäjän rekisteristä kuitenkin siitä lukien, kun pyyntö on tehty.

Verohallinto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu veronalennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi—kesäkuun ja erikseen heinä—joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa *sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu.* Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoriteta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

23 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, sovelletaan valmisteverotuslakia. Sähkään, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei kuitenkaan sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää eikä 8 luvun säännöksiä.

Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetettyjä tuotteita tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan niitä valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita.

Mitä 1 momentissa säädetään sähkön ja kivihiielen sekä 24 §:ssä maakaasun valmisteverotuksesta, koskee vastaavasti myös sähköstä ja edellä mainituista polttoaineista kannettavaa huoltovarmuusmaksua.

26 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän tulee vuosittain tuensaajakohtaisesti ilmoittaa valmisteverotuslaissa tarkoitetulle tukiviranomaiselle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista.

Ehdotus

23 §

Sähkään, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, 8 lukua eikä ennen siirron aloittamista Verohallinnolle tehtävää ilmoitusta koskevia 9 luvun säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Kivihiileen ja maakaasuun ei sovelleta valmisteverotuslain ennen siirron aloittamista Verohallinnolle tehtävää ilmoitusta koskevia 9 luvun säännöksiä.

(kumotaan)

26 b §

Sähköverkonhaltijan, sähköntuottajan ja verottoman sähkövarastonpitäjän on vuosittain annettava tuensaajakohtaisesti tiedot Verohallinnolle 4 §:n 2 momentin mukaisista sähkön luovutuksista. Myös sen, joka luovuttaa mainittua sähköä edelleen muille tuensaajille, on annettava vuosittain Verohallinnolle näitä luovutuksia koskevat tiedot. Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä annettavista tiedoista tai tietojen antamista koskevasta menettelystä.

Verohallinnon on annettava tiedonantovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä omaaloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään omaaloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) 5 ja 7 § sekä
muutetaan 1 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1182/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys.

Edellä 4 momentissa tarkoitetun valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys. Valmistajan on rekisteröidyttävä virvoitusjuomien pienvalmistajaksi. Rekisteröintineuttelystä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 5 luvussa.

5 §

Valmisteverotuslain soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, sovelletaan valmisteverotuslakia (182/2010).

Jos toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta lähetettyjä tuotteita tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan soveltuvien osin valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita.

(kumotaan)

7 §

Siirtymäsäännös

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa valmistaa makeisia, jäätelöä tai virvoitusjuomia, on haettava kuukauden kuluessa lain voimaan

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

tulosta valmisteverotuslaissa tarkoitettua verottoman varaston ja valtuutetun varastonpitäjän lupaa. Velvollisuus ei koske niitä virvoitusjuomien valmistajia, joille on myönnetty lupa ennen tämän lain voimaantuloa.

Verovelvollinen, joka on jättänyt valmisteverotuslaissa tarkoitettua lupaa koskevan hakemuksen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta tulliviranomaiselle, on oikeutettu toimimaan hakemuksen mukaisesti valtuutettuna varastonpitäjänä tai rekisteröitynä vastaanottajana hakemuksen jättöpäivästä lukien siihen asti, kun tulliviranomainen on antanut hakemukseen päätöksen. Valmisteverotuslaissa säädettyjen luvan edellytysten täytyessä myönnetään lupa takautuvasti lain voimaantulosta lähtien.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

5.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 10, 12 ja 14 § sekä *muutetaan* 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohta sekä 5 ja 6 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohta laissa 1128/2010 ja 5 § osaksi laissa 1128/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Tätä lakia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on Suomen tai jonkun muun yhteisön jäsenvaltion antamien säännösten tai määräysten mukaisesti vahvasti denaturoitu. Lakia ei sovelleta myöskään tuotteisiin, jotka on jäsenvaltioiden antamien säännösten tai määräysten

Ehdotus

2 §

Tätä lakia ei sovelleta tuotteisiin, jotka on Suomen tai jonkin muun *Euroopan unionin* jäsenvaltion antamien säännösten tai määräysten mukaisesti vahvasti denaturoitu. Lakia ei sovelleta myöskään tuotteisiin, jotka on jäsenvaltioiden antamien säännösten tai määräysten mukaisesti lievästi denaturoitu ja jotka

Voimassa oleva laki

mukaisesti lievästi denaturoitu ja jotka käytetään muiden kuin nautintatarkoituksiin käytettävien tuotteiden valmistukseen.

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *etyylialkoholilla:*

c) juotavaa alkoholia sisältävää tuotetta joko liuoksena tai muutoin, lukuun ottamatta makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetussa laissa (1127/2010) tarkoitettua virvoitusjuomaa.

5 §

Se, joka tuo Suomeen mukanaan omaa käyttöä varten alkoholijuomia enemmän kuin valmisteverotuslaissa (182/2010) säädetään verottomaksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta alkoholijuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. *Asetuksella voidaan säätää veron määrästä juomalajikohtaisesti.*

Mitä *edellä* 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös siihen, joka täällä vastaanottaa yhteisön ulkopuolelta muutoin kuin kaupallisessa tarkoituksessa toimitetun alkoholijuomia sisältävän lähetyksen.

6 §

Verovelvollisen on *verotusta varten* ilmoitettava *verotettavan* tuotteen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina 0,1 prosenttiyksikön tarkkuudella yli menevää osuutta huomioon ottamatta. Jos enintään 5,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäväksi ilmoitetun *verotettavan* erän todellisen alkoholipitoisuuden todetaan ylittävän *verotusta varten* ilmoitetun määrän vähintään 0,5 prosenttiyksikköä, kannetaan vero erän todellisen eikä ilmoitetun alkoholipitoisuuden perusteella. Muiden tuotteiden osalta vastaava raja on 1 prosenttiyksikkö.

Alkoholipitoisuus määritellään +20 celsiusasteen lämpötilassa.

10 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, alkoholi- ja alkoholijuomaveron verovelvollisuudesta

Ehdotus

käytetään muiden kuin nautintatarkoituksiin käytettävien tuotteiden valmistukseen

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *etyylialkoholilla:*

c) juotavaa alkoholia sisältävää tuotetta joko liuoksena tai muutoin, lukuun ottamatta *virvoitusjuomaverosta* annetussa laissa (1127/2010) tarkoitettua virvoitusjuomaa.

5 §

Se, joka tuo Suomeen mukanaan omaa käyttöä varten alkoholijuomia enemmän kuin valmisteverotuslaissa (182/2010) säädetään verottomaksi, on velvollinen suorittamaan ylimenevältä osalta alkoholijuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös siihen, joka täällä vastaanottaa *unionin* ulkopuolelta muutoin kuin kaupallisessa tarkoituksessa toimitetun alkoholijuomia sisältävän lähetyksen.

6 §

Verovelvollisen on ilmoitettava tuotteen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina 0,1 prosenttiyksikön tarkkuudella yli menevää osuutta huomioon ottamatta. Jos enintään 5,5 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäväksi ilmoitetun erän todellisen alkoholipitoisuuden todetaan ylittävän ilmoitetun määrän vähintään 0,5 *prosenttiyksiköllä, on vero suoritettava* erän todellisen eikä ilmoitetun alkoholipitoisuuden perusteella. Muiden tuotteiden osalta vastaava raja on 1 prosenttiyksikkö.

Alkoholipitoisuus määritellään +20 celsiusasteen lämpötilassa.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

ja veron määräämisen perusteista sekä muutoinkin on voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Ehdotus

12 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

(kumotaan)

14 §

Jos sellaisia alkoholijuomia, joista on ennen tämän lain voimaantuloa maksettu alkoholijuomaverot tai virvoitusjuomaverot, valmisteverotuslain tai sen nojalla annettujen päätösten nojalla siirtyy valtuutetun varastonpitäjän verottomaan varastoon, verovelvollinen voi verotuksessaan tehdä sanottua veroa vastaavan vähennyksen.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

6.

Laki

eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain (1037/2004) 9 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 9 § osaksi laissa 1129/2010,
muutetaan 1 §:n 3 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentin 2 ja 5 kohta sekä 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentti laissa 1212/2019, 1 §:n 4 momentti ja 6 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 1129/2010 sekä 7 § laissa 1184/2016, ja
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1129/2010 ja 1212/2019, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta juomapakkauksiin, jos liitteenä olevassa verotaulukossa tarkoitettuja juomia on valmistanut oikeudellisesti ja

Tätä lakia ei sovelleta juomapakkauksiin, jos liitteen verotaulukossa tarkoitettuja juomia

Voimassa oleva laki

taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 70 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys.

Tätä lakia ei sovelleta valmisteverotuslain (182/2010) 72, 73, 84, 86 ja 88—90 §:ssä verottomiksi säädettyihin tuotteisiin sanotuissa lainkohdissa säädetyn edellytyksin.

6 §

Verottomuus

Verottomia ovat:

2) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualla Euroopan yhteisön alueella kuin Suomessa käytettäväksi;

5) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain (1127/2010) 1 §:n 3 momentissa ja 4 §:n 1 momentin 1 ja 3—5 kohdassa.

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka valmisteverotuslain mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan palau-

Ehdotus

on valmistanut oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan valmistajista riippumaton valmistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 70 000 litraa. Valmistajan riippumattomuudesta ja kalenterivuositaisen tuotannon määrästä on vaadittaessa esitettävä Verohallinnolle luotettava selvitys. *Valmistajan on rekisteröidyttävä pienvalmistajaksi juomapakkausten osalta. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 5 luvussa.*

Tätä lakia ei sovelleta tuotteisiin, jotka ovat verottomia valmisteverotuslain 72, 73, 84, 86 ja 88—90 §:n nojalla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tuotantoon sovelletaan, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 säädetään.

6 §

Verottomuus

Verottomia ovat:

2) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, jotka valtuutettu varastonpitäjä toimittaa muualla Euroopan unionin alueella kuin Suomessa käytettäväksi;

5) pakkaukset, jotka sisältävät juomia, joiden verottomuudesta säädetään *virvoitusjuomaverosta* annetun lain (1127/2010) 1 §:n 3 momentissa ja 4 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa.

7 §

Tuottajarekisteriin hyväksyminen

Sen, joka *oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä* annetun lain (768/2016) mukaisesti antamassaan veroilmoituksessa ilmoittaa, että juomapakkaukset kuuluvat toimivaan

Voimassa oleva laki

tusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutoksia sovelletaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

9 §

Erinäiset säännökset

Jollei tässä laissa toisin säädetä, verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista, verottomista varastoista, tuotteiden veronalaisuudesta, yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden verottamisesta, veron määräämisen ajankohdasta ja verotettavista määristä, verottomaan varastoon palautettavien tuotteiden verokohtelusta, veron ilmoittamisvelvollisuudesta sekä veron määräämisestä, suorittamisesta ja maksuunpanosta, veronalaisten tuotteiden haltuunotosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojentamisesta ja maksunlykkäyksestä, veron palauttamisesta, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta ja tietojenantovelvollisuudesta, sallassapitovelvollisuudesta, rangaistuksista sekä muutoinkin on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Valmisteverotuslain säännöksiä veronalaisen tuotteiden siirtämisestä sovelletaan muihin kuin alkoholia sisältäviin juomapakkauksiin vain siltä osin kuin säännökset koskevat Euroopan yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden siirtämistä valtuutetun varastopitäjän verottomaan varastoon tai tuotteiden siirtämistä Suomessa verottomien varastojen välillä.

Jos toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta lähetettyjä juomia sisältäviä pakkauksia tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin val-

Ehdotus

palautusjärjestelmään, tulee osoittaa, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän tuottajarekisteriin siten kuin jätelain 103 §:ssä säädetään tai että juomapakkaukset on hyväksytty Ahvenanmaan maakunnan lainsäädännön mukaiseen vastaavaan rekisteriin. Ympäristöviranomaisten on ilmoitettava rekisteriin tehtävistä muutoksista välittömästi Verohallinnolle. Jos tuottajarekisterin tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, *muutokset huomioidaan* tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

tuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan soveltuvin osin valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita.

12 §

Siirtymäsäännökset

Veroa kannetaan 1 päivänä tammikuuta 2005 ja 31 päivänä joulukuuta 2007 välisenä aikana 8,5 senttiä litralta pakattua tuotetta, jos juomapakkaus kuuluu 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimivaan palautusjärjestelmään, jossa juomapakkaus on raaka-aineena hyödynnettävä.

Muihin kuin alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja juomia sisältäviin juomapakkauksiin ja virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteenä olevan verotaulukon tuoterymiin 4, 5, 9 ja 12 kuuluvia juomia sisältäviin juomapakkauksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2008 lähtien.

Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 7 §:n ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 4 §:n nojalla ympäristöministeriön antamat päätökset ovat voimassa siihen saakka, kunnes Tullihallitukselle on toimitettu tämän lain 7 §:n tiedot tuottajatiedostosta. Jos tuottajatiedoston tiedot aiheuttavat muutoksia verovelvollisen verotukseen, muutoksia sovelletaan tietojen toimittamista seuraavan kalenterikuukauden verotuksessa.

Jos verovelvollisella on virvoitusjuomaverosta tai alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain alaisten tuotteiden valmistamiseen, jalostamiseen, varastointiin tai vastaanottamiseen valmisteverotuslain 8 §:ssä tarkoitettu lupa ja tuotteista on asetettu vakuus sanotun lain 9 §:n mukaisesti, sanottu lupa ja vakuus ovat toistaiseksi voimassa myös tässä laissa tarkoitettujen juomapakkausten osalta.

Ehdotus

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

7.

Laki

tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 1125/2010,

muutetaan 8 ja 9 § ja liite,
 sellaisina kuin ne ovat, 8 § osaksi laeissa 1071/2016 ja 838/2017, 9 § laeissa 1125/2010 ja 838/2017 sekä liite laissa 1118/2019, sekä

lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1125/2010, 1185/2016 ja 838/2017, uusi 4 momentti sekä 13 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1185/2016 ja 838/2017, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Tupakkaveroa on suoritettava liitteenä *olevan* verotaulukon mukaan.

Vero määrätään tuotteen vähittäismyyntihinnasta. Savukkeista, *sikareista ja pikkusikareista*, piippu- ja savuketupakasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta vero määrätään lisäksi yksikköverona. Savukkeista, *sikareista ja pikkusikareista* sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta suoritettavan veron määrä on kuitenkin aina vähintään verotaulukon mukainen vähimmäisvero.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen sähkösavukenesteen vero määrätään yksikköverona.

9 §

Tupakkaveroa määrittäessä vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan verovelvollisen ilmoittamaa vähittäismyyntihintaa.

Säännösten vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa, jonka Verohallinto vahvistaa. *Tuoteryhmän painotettu keskiarvo lasketaan 13 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen verotusarvona*

Ehdotus

8 §

Tupakkaveroa on suoritettava liitteen verotaulukon mukaan.

Vero *suoritetaan* tuotteen vähittäismyyntihinnasta. Savukkeista, piippu- ja savuketupakasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta vero *suoritetaan* lisäksi yksikköverona. Savukkeista *ja* savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta suoritettavan veron määrä on kuitenkin aina vähintään verotaulukon mukainen vähimmäisvero.

Edellä 2 momentissa säädetystä poiketen sähkösavukenesteen vero *suoritetaan ainoastaan* yksikköverona.

9 §

Tupakkaveroa *suoritettaessa* vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan verovelvollisen ilmoittamaa vähittäismyyntihintaa.

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, *savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero suoritetaan 8 §:ssä tarkoitettun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden* tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän *keskimääräistä vähittäismyyntihintaa*, jonka Verohallinto vahvistaa.

Voimassa oleva laki

pidetään kuitenkin tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

11 §

Ehdotus

11 §

Tässä pykälässä säädetyn hintalipukkeita tai painettua vähittäismyyntihintaa koskevan velvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 39 §:ssä.

13 §

13 §

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle tiedonantovelvollisuutta koskeva päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta sellaisia I momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

14 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, tupakkatuotteisiin sovelletaan valmisteverotuslakia.

Mitä I momentissa säädetään, koskee soveltuvien osin myös 7 §:ssä tarkoitettuja tuotteita. Jos näitä tuotteita tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia valmisteverotuslain säännöksiä.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO A

Sovelletaan 1.1.—30.6.2020

<i>Tuote</i>	<i>Tuote-ryhmä</i>	<i>Euroa/yksikkö</i>	<i>Prosenttia vähittäismyyntihinnasta</i>
<i>Savukkeet</i>	<i>1.</i>	<i>69,75/1000 kpl</i>	<i>52,0</i>
-- <i>Savukkeiden vähimmäisvero</i>	<i>1A.</i>	<i>282,75/1000 kpl</i>	<i>—</i>
<i>Sikarit ja pikkusikarit</i>			
-- <i>Sikarit</i>	<i>2.</i>	<i>0,03/kpl</i>	<i>34,0</i>
-- <i>Sikareiden vähimmäisvero</i>	<i>2A.</i>	<i>0,28/kpl</i>	<i>—</i>
-- <i>Pikkusikarit</i>	<i>2B.</i>	<i>0,03/kpl</i>	<i>34,0</i>
-- <i>Pikkusikareiden vähimmäisvero</i>	<i>2C.</i>	<i>0,28/kpl</i>	<i>—</i>
<i>Piippu- ja savuketupakka</i>	<i>3.</i>	<i>65,00/kg</i>	<i>48,0</i>
<i>Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka</i>	<i>4.</i>	<i>46,50/kg</i>	<i>52,0</i>
-- <i>Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero</i>	<i>4A.</i>	<i>173,50/kg</i>	<i>—</i>
<i>Savukepaperi</i>	<i>5.</i>	<i>—</i>	<i>60,0</i>
<i>Muu tupakkaa sisältävä tuote</i>	<i>6.</i>	<i>—</i>	<i>60,0</i>
<i>Sähkösavukeneste</i>			
-- <i>nikotiinipitoinen</i>	<i>7.</i>	<i>0,30/ml</i>	
-- <i>nikotiiniton</i>	<i>7A.</i>	<i>0,30/ml</i>	

VEROTAULUKKO B

Sovelletaan 1.7.—31.12.2020

<i>Tuote</i>	<i>Tuote-ryhmä</i>	<i>Euroa/yksikkö</i>	<i>Prosenttia vähittäismyyntihinnasta</i>
<i>Savukkeet</i>	<i>1.</i>	<i>73,00/1000 kpl</i>	<i>52,0</i>
-- <i>Savukkeiden vähimmäisvero</i>	<i>1A.</i>	<i>292,50/1000 kpl</i>	<i>—</i>
<i>Sikarit ja pikkusikarit</i>			
-- <i>Sikarit</i>	<i>2.</i>	<i>0,035/kpl</i>	<i>34,0</i>
-- <i>Sikareiden vähimmäisvero</i>	<i>2A.</i>	<i>0,29/kpl</i>	<i>—</i>
-- <i>Pikkusikarit</i>	<i>2B.</i>	<i>0,035/kpl</i>	<i>34,0</i>
-- <i>Pikkusikareiden vähimmäisvero</i>	<i>2C.</i>	<i>0,29/kpl</i>	<i>—</i>
<i>Piippu- ja savuketupakka</i>	<i>3.</i>	<i>68,50/kg</i>	<i>48,0</i>
<i>Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka</i>	<i>4.</i>	<i>48,50/kg</i>	<i>52,0</i>
-- <i>Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero</i>	<i>4A.</i>	<i>180,50/kg</i>	<i>—</i>
<i>Savukepaperi</i>	<i>5.</i>	<i>—</i>	<i>60,0</i>
<i>Muu tupakkaa sisältävä tuote</i>	<i>6.</i>	<i>—</i>	<i>60,0</i>
<i>Sähkösavukeneste</i>			
-- <i>nikotiinipitoinen</i>	<i>7.</i>	<i>0,30/ml</i>	
-- <i>nikotiiniton</i>	<i>7A.</i>	<i>0,30/ml</i>	

VEROTAULUKKO C

Sovelletaan 1.1.—30.6.2021

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	76,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	302,25/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,04/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,30/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,04/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,30/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	72,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	50,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	187,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO D

Sovelletaan 1.7.2021 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	79,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	312,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,045/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,31/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,045/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,31/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	75,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	52,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	194,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

HE 54/2020 vp

Ehdotus

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan ajalla 1.1.—30.6.2021

Tuote	Tuote-ryhmä	Senttiä/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	7,625/kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	30,225/kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	4,00/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	30,00/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	4,00/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	30,00/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	7,20/g	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	5,05/g	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	18,75/g	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	30,00/ml	
-- nikotiiniton	7A.	30,00/ml	

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2021 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Senttiä/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	7,95/kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	31,20/kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	4,50/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	31,00/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	4,50/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	31,00/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	7,55/g	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	5,25/g	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	19,45/g	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	30,00/ml	
-- nikotiiniton	7A.	30,00/ml	

8.

Laki**jäteverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan jäteverolain (1126/2010) 11 §, ja
muutetaan 7—10 ja 13 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 ja 10 § laissa 1186/2016 ja 13 § laissa 1072/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Verotettavat määrät

Vero määrätään kultakin verokaudelta siitä jätteestä, joka *verokauden aikana* on toimitettu kaatopaikalle. *Verokaudet ovat tammi-maaliskuu, huhti-kesäkuu, heinä-syyskuu ja loka-joulukuu.*

Jos jätettä säilytetään 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella kolme vuotta tai sitä pidempään, vero määrätään kaikista alueella olevista jätteistä. *Veroa määrättäessä* kaikki jätteet katsotaan toimitetuiksi kaatopaikalle sinä ajankohtana, jona kolmen vuoden määräaika täyttyy. *Veroa määrättäessä* jätteisiin sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään kaatopaikalle toimitetusta jätteestä.

8 §

Vähennysoikeus

Verovelvollisella on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta verosta kaatopaikalta verokauden aikana poisviedystä jätteestä suoritettu tai suoritettava vero.

Jos I momentissa tarkoitettua vähennystä ei verokaudelta suoritettavaa veroa laskettaessa voida tehdä täysimääräisenä, verovelvollinen saa vähentää vähentämättä jääneen määrän kuluvan vuoden seuraavilta tai seuraavan kalenterivuoden verokausilta suoritettavista veroista.

Ehdotus

7 §

Verotettavat määrät

Vero *suoritetaan* kultakin verokaudelta siitä jätteestä, joka on toimitettu kaatopaikalle *verokauden aikana*.

Jos jätettä säilytetään 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella kolme vuotta tai sitä pidempään, vero *suoritetaan* kaikista alueella olevista jätteistä. Kaikki jätteet katsotaan toimitetuiksi kaatopaikalle sinä ajankohdana, jona kolmen vuoden määräaika täyttyy. Jätteisiin sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään kaatopaikalle toimitetusta jätteestä.

8 §

Oikeus veron palautukseen

Verovelvollisella on oikeus *hakemuksesta saada palautuksena kaatopaikalta pois viedystä jätteestä suoritettu vero. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen jätteen poisviennistä.*

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen kunkin verokauden aikana kaatopaikalta poisviedystä jätteestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon edellä mainittu ajanjakso kuuluu.

Palautukseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslain 83 a §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

9 §

Rekisteröitymisvelvollisuus

Kaatopaikan pitäjän on tehtävä ennen kaatopaikkatoiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus Verohallinnolle verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Myös kaatopaikan käytöstä poistamisesta on tehtävä ilmoitus.

Verohallinto merkitsee verovelvollisiksi rekisteröityneet valmisteverotuslain 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

10 §

Ilmoitusvelvollisuus

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle *veroilmoitus* kultakin verokaudelta viimeistään verokautta seuraavan kalenterikauden 18 päivänä. Veroilmoitus on annettava kustakin kaatopaikasta erikseen.

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle 1 momentissa säädettyssä määräajassa kultakin verokaudelta ilmoitus kaatopaikalle toimitetuista sellaisista jätteistä, joita ei ole mainittu liitteen verotaulukossa, jäteluettelon mukaisesti jaoteltuina.

11 §

Kirjanpitovelvollisuus

Verovelvollisen on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kaatopaikalle toimitetun jätteen määrä sekä muut verotuksen toimittamista ja sen valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

Edellä 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua aluetta ylläpitävän on pidettävä kirjanpitoa, josta käy selville alueelle toimitetun jätteen laji, määrä ja säilytysaika. Kirjanpito on

Ehdotus

9 §

Rekisteröitymisvelvollisuus

Kaatopaikanpitäjän on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi. Rekisteröintimenettelystä säädetään valmisteverotuslain 5 luvussa.

10 §

Tiedonantovelvollisuus

Verovelvollisen on annettava Verohallinnolle kultakin verokaudelta *ilmoitus kaatopaikalle toimitetuista sellaisista jätteistä, joita ei ole mainittu liitteen verotaulukossa, jäteluettelon mukaisesti jaoteltuina. Tietojen antamisen määräpäivään ja antamismenettelyyn sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisesta.*

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle päätös, jos tämä kieltäytyy antamasta 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka Verohallinto on kehottanut antamaan. Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä säädetään. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

vaadittaessa esitettävä tarkastusta varten tulliviranomaiselle. Tarkastuksesta, tietojenantovelvollisuudesta ja haltuunotosta sekä salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä 13 §:ssä säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään neljä kalenterivuotta verokauden tai 2 momentissa tarkoitettun säilytysajan päättymisestä.

13 §

Erinäiset säännökset

Jollei tässä laissa toisin säädetä, rekisteriin, ilmoitusvelvollisuuteen, verotuksen toimittamiseen, veron maksamiseen ja veronkantoon, palauttamiseen, tarkastukseen, tietojenantovelvollisuuteen ja haltuunottoon, oikeussuojakeinoihin, salassapitovelvollisuuteen sekä rangaistuksiin sovelletaan niitä koskevia valmisteverotuslain säännöksiä. Tässä laissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan tällöin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Ehdotus

13 §

Erinäiset säännökset

Tässä laissa tarkoitettuihin jätteisiin ei sovelleta valmisteverotuslain 2 ja 3 §:ää, 2—4 lukua eikä 8—10 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

9.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain (1307/2007) 12, 23 ja 28 §, sellaisina kuin ne ovat, 12 § osaksi laissa 1189/2016 sekä 23 ja 28 § laissa 1189/2016, ja

muutetaan 2 §:n 2 momentti, 8 §, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 3 momentti, 21 a §:n 2 momentti, 27 ja 29 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 2 §:n 2 momentti laissa 30/2018, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 3 momentti ja 21 a §:n 2 momentti laissa 1189/2016, 27 § osaksi laissa 1189/2016 ja 29 § osaksi laissa 790/2013, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksun kantoon sovelletaan *soveltuvin osin*, mitä veronkantolaissa (11/2018) tai *sen nojalla säädetään samoin kuin mitä* veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) sekä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

8 §

Polttoainemaksun korottaminen

Polttoainemaksua *voidaan* korottaa:

1) enintään 50 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö toistuu sen jälkeen, kun aluksessa on havaittu käytettävän tällaista polttoainetta; ja

2) enintään 100 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö on erityisen törkeää.

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Ehdotus

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua, polttoainemaksun korotusta ja tässä laissa tarkoitettua laiminlyöntimaksua koskevaan päätökseen ja sen tiedoksiantoon sekä maksamiseen sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) säädetään mainitun lain 39 §:ssä tarkoitettua laiminlyöntimaksusta. Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksun, *sen korotuksen ja laiminlyöntimaksun kantoon ja perintään* sovelletaan, mitä veronkantolaissa (11/2018) ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) *säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä tarkoitettua laiminlyöntimaksun kannosta ja perinnästä, samoin kuin mitä* verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. *Maksuvelvolliseen sovelletaan tällöin, mitä verovelvollisesta mainituissa laeissa säädetään.*

8 §

Polttoainemaksun korottaminen

Polttoainemaksua *korotetaan*:

1) enintään 50 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö toistuu sen jälkeen, kun aluksessa on havaittu käytettävän tällaista polttoainetta; ja

2) enintään 100 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö *osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta polttoaineen käyttöä koskevista velvoitteista.*

Korotus jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Voimassa oleva laki

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kanneetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuunpannaan enintään viideltä vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

12 §

Polttoainemaksun suorittaminen

Polttoainemaksu on suoritettava 30 päivän kuluessa maksuunpanopäätöksen antamisesta. Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräajassa, maksuvelvolliselta peritään veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisesti laskettava viivekorko.

Polttoainemaksu on maksettava rahalaitoksen tai maksuja vastaanottavaan maksupaikkaan siten kuin veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään. Polttoainemaksun maksamisen yhteydessä on ilmoitettava maksulipun viitenumero.

Verohallinto voi lähettää eräntyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, Verohallinto voi oikaista polttoainemaksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikais-

Ehdotus

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kanneetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuunpannaan enintään *kolmelta* vuodelta siitä, kun aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä *kolmen* vuoden kuluessa sen *kalenterivuoden* päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut Verohallinnon tietoon.

(kumotaan)

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, Verohallinto *oikaisee polttoainemaksua koskevaa päätöstä. Oikaisu on tehtävä* kolmen vuoden kuluessa *sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta*, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua

Voimassa oleva laki

sua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos Verohallinto toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, sen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta Verohallinnolta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee, kuitenkin vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön valitusaika on 60 päivää päätöksen tekemisestä. Ennakkoratkaisua koskeva valitusaika on kuitenkin 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista tai sen tekemisestä.

Ehdotus

maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos Verohallinto toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, sen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu on tehtävä kolmen vuoden kuluessa sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden alusta, jona polttoainemaksu on maksuunpantu tai maksunpalautus on määrätty.

20 §

Oikaisuvaatimus

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Verohallinto voi kuitenkin ratkaista oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin esitetty vaatimus hyväksytään, jos muutoksenhake on muu kuin Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkoratkaisua koskeva valitus on kuitenkin tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön valitusaika lasketaan päätöksen tekemisestä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 a §

21 a §

*Kuuleminen valitusta käsiteltäessä**Kuuleminen valitusta käsiteltäessä*

Sen lisäksi, mitä hallintolainkäyttölain (586/1996) 34 §:n 2 momentissa säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvalvojaa, jos polttoainemaksun määrä voi verovelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa, eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

Sen lisäksi, mitä *oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 44 §:n 2 momentissa* säädetään asian ratkaisemisesta asianosaista kuulematta, hallintotuomioistuin voi ratkaista valituksen kuulematta valtion oikeudenvalvojaa, jos polttoainemaksun määrä voi maksuvelvollisen vaatimuksesta muuttua enintään 6 000 euroa eikä asia ole tulkinnanvarainen tai epäselvä.

23 §

Muutoksenhaun ja Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai Verohallinnon tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle maksetaan takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, Verohallinto perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemuksesta saamaan suorittamansa määrän takaisin Verohallinnolta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituk-

(kumotaan)

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Erehdyksessä tai aiheettomasti suoritettun polttoainemaksun palauttamiseen sovelletaan, mitä veronkantolain 20 §:ssä säädetään. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

Voimassa oleva laki

sessä, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

Jos kaksi tai useampi on suorittanut samasta aluksesta polttoainemaksua, liikaa maksettu polttoainemaksu palautetaan hakemuksesta sille, joka ei ole maksuvelvollinen.

28 §

Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys

Verohallinto voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Verohallinto voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määräajassa voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

Tämän pykälän nojalla annettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

29 §

Rangaistussäännökset

Joka kuljettaa alusta, josta on erääntynyttä polttoainemaksua suorittamatta, on tuomitettava polttoainemaksurikkomuksesta sakkoon.

Polttoainemaksun lainvastaiseen välttämiseen ja sen yrittämiseen ei sovelleta rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ää, jos rikosoikeudellinen seuraamus tulisi määrättäväksi samalle henkilölle, jolle hallinnollinen rangaistusluonteinen seuraamus on määrätty tai voitaisiin määrätä taikka josta tämä voi joutua vastuuseen verovastuuta koskevien säännösten nojalla.

Ehdotus

(kumotaan)

29 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun sille, joka kuljettaa alusta, josta on erääntynyttä polttoainemaksua suorittamatta.

Laiminlyöntimaksu jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen lain voimaantuloa tehtyyn Verohallinnon päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin lainlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

10.

Laki

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 6 §, 7 §:n 3 momentti ja 7 a §, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 3 momentti ja 7 a § laissa 1190/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

Maksuvelvolliset

Maksuvelvolliset

Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa.

Euroopan *unionin* jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa.

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka osoittaa öljylle tulliselvitysmuodon.

Euroopan *unionin* ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka *asettaa öljyn tullimenettelyyn*.

7 §

7 §

Maksun kantaminen

Maksun kantaminen

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona öljylle on osoitettu ensimmäisen kerran tulliselvitysmuoto.

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olleiden säännösten mukaan, jona *öljy on asetettu tullimenettelyyn*.

Voimassa oleva laki

7 a §

Maksumenettely

Öljysuojamaksun ilmoittamisvelvollisuudesta, määräämisestä, suorittamisesta, maksuunpanosta, ennakkoratkaisusta, muutoksenhausta, huojennuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta, tietojenantovelvollisuudesta, salassapitovelvollisuudesta, valmisteverorikkomuksesta, velvollisuudesta antaa näyte, selvitysvelvollisuudesta sekä päätöksen perustelemisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

Ehdotus

7 a §

Maksumenettely

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, öljysuojamaksua koskevasta maksumenettelystä ja muutoksenhausta säädetään valmisteverotuslaissa (182/2010) ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) sekä veronkannosta veronkanto-laissa (11/2018). Maksuvelvolliseen sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain valmisteverotuksessa sattunnaisesti verovelvollista koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

13.

Laki

ajoneuvoverolain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 35 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

35 §

Vapautus vammaisuuden perusteella

Perusverosta myönnetään vapautus:

3) henkilölle, jolle on myönnetty autoveron palautus autoverolain (1482/1994) 51 §:n perusteella tai saman lain 50 §:ssä tarkoitettu vapautus oman tai perheenjäsenen sairauden, vian tai vamman aiheuttaman haitan vuoksi.

Ehdotus

35 §

Vapautus vammaisuuden perusteella

Perusverosta myönnetään vapautus:

3) henkilölle, jolle on myönnetty autoveron palautus autoverolain (/) 26 §:n perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

14.

Laki**ajoneuvolain 10 ja 65 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain (1090/2002) 10 §:n 4 momentti ja 65 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 4 momentti laissa 507/2017 ja 65 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 942/2018, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

*Auto**Ehdotus*

10 §

Auto

Autoverolaissa (1482/1994) säädetään sellaisen auton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta, mitoituksista ja muista verovapauden tai alennetun veron edellytyksistä.

65 a §

Ennakkoilmoituksen tekijä

Ennakkoilmoituksen voi tehdä ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja:

2) joka on autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity verovelvollinen, jos yhteisö ennakkoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on Tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakkoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;

Autoverolaissa (/) säädetään sellaisen auton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta, mitoituksista ja muista verovapauden tai alennetun veron edellytyksistä.

65 a §

Ennakkoilmoituksen tekijä

Ennakkoilmoituksen voi tehdä ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edustaja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maahantuoja:

2) joka on autoverolain 46 §:ssä tarkoitettu rekisteröity *autoveroilmoittaja*, jos yhteisö ennakkoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on Tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakkoilmoittaa ETA-valtioiden ulkopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

15.

Laki**hallinto-oikeuslain 12 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

12 a §

Hallinto-oikeuden kokoonpano eräissä asioissa

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi jäsentä, jollei asiassa ratkaistavana olevan kysymyksen laatu edellytä kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä ja ratkaistavana on muutoksenhakuasia, jossa on kysymys:

1) tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetusta luonnollisesta vähennyksestä, pääomatulosta tehtävästä vähennyksestä, matkakustannusten korvauksesta, ansiotulosta tehtävästä vähennyksestä, verosta tehtävästä vähennyksestä tai alijäämän hyvityksestä taikka kiinteistöverolain (654/1992), autoverolain (1482/1994) tai ajoneuvoverolain (1281/2003) soveltamisesta, metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (534/1998) mukaisesta metsänhoitomaksusta tai perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940) tarkoitetusta omaisuuden arvon arvioimisesta;

Ehdotus

12 a §

Hallinto-oikeuden kokoonpano eräissä asioissa

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi jäsentä, jollei asiassa ratkaistavana olevan kysymyksen laatu edellytä kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä ja ratkaistavana on muutoksenhakuasia, jossa on kysymys:

1) tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetusta luonnollisesta vähennyksestä, pääomatulosta tehtävästä vähennyksestä, matkakustannusten korvauksesta, ansiotulosta tehtävästä vähennyksestä, verosta tehtävästä vähennyksestä tai alijäämän hyvityksestä taikka kiinteistöverolain (654/1992), autoverolain (/) tai ajoneuvoverolain (1281/2003) soveltamisesta, metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (534/1998) mukaisesta metsänhoitomaksusta tai perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940) tarkoitetusta omaisuuden arvon arvioimisesta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

16.

Laki**ennakkoperintälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 26 §:n 3 momentti sekä
lisätään 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1225/2006 ja 516/2010, uusi 4 momentti
 sekä lakiin siitä lailla 516/2010 kumotun 29 §:n tilalle uusi 29 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 luku

Ennakkoperintämenettely

25 §

*Ennakkoperintärekisteri**Ehdotus*

2 luku

Ennakkoperintämenettely

25 §

Ennakkoperintärekisteri

Ennakkoperintärekisterin käyttötarkoituksena on parantaa suorituksen maksajan oikeusturvaa ja tehostaa verojen kertymistä.

26 §

Ennakkoperintärekisteristä poistaminen

26 §

Ennakkoperintärekisteristä poistaminen

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä:

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella.

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää merkitsemättä

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövän 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella;

3) se, joka on määrätty liiketoimintakiellostä annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakieltoon;

4) yhteisö tai yhtymä, jonka johtohenkilö on määrätty liiketoimintakiellostä annetussa laissa tarkoitettuun liiketoimintakieltoon.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

29 §

*Ennakkoperintärekisterin tietojen säilytys-
aika*

Ennakkoperintärekisterin tietoja säilytetään 12 vuotta sen jälkeen, kun rekisteröity on poistettu rekisteristä, kuitenkin niin kauan kuin verotukseen voidaan tehdä muutoksenhaun johdosta muutoksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 26 §:n 3 momentin 3 ja 4 kohtaa sovelletaan ennakkoperintärekisteristä poistamiseen tai siihen merkitsemättä jättämiseen myös, kun liiketoimintakielto on määrätty ennen tämän lain voimaantuloa.

17.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 520/2010 ja 772/2016, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Verotarkastus

Ehdotus

14 §

Verotarkastus

Toisen viranomaisen edustaja voi avustaa asiantuntijana verotarkastuksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 48 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 16/2018,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 11 §:n 1 momentti, 17 §, 22 §:n 2 momentti, 23 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 32 §:n 1—3 momentti, 35 §:n 5 momentti, 37 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 4 momentti, 62 §:n 1 ja 2 momentti ja 64 §:n 2 momentti sekä

lisätään 11 §:ään uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 7 momentiksi, 24 §:ään uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, 32 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 39 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja 52 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan niiden Verohallinnon tehtäväälaan kuuluvien verojen ja maksujen verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun, joista säädetään:

- 1) arvonlisäverolaissa (1501/1993);
- 2) arpajaisverolaissa (552/1992);
- 3) apteekkiverolaissa (770/2016);
- 4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966);
- 5) ennakkoperintälaissa (1118/1996);
- 6) työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetussa laissa (771/2016);
- 7) korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990);
- 8) ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa (1551/1995);
- 9) Pohjoismaiden Investointipankin, *Pohjoismaiden projektivientirahaston*, Pohjoismaiden kehitysrahaston ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetussa laissa (562/1976);
- 10) rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978).

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan niiden Verohallinnon tehtäväälaan kuuluvien verojen ja maksujen verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun, joista säädetään:

- 1) arvonlisäverolaissa (1501/1993);
- 2) arpajaisverolaissa (552/1992);
- 3) apteekkiverolaissa (770/2016);
- 4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966);
- 5) ennakkoperintälaissa (1118/1996);
- 6) työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetussa laissa (771/2016);
- 7) korkotulon lähdeverosta annetussa laissa (1341/1990);
- 8) ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa (1551/1995);
- 9) Pohjoismaiden Investointipankin, Pohjoismaiden kehitysrahaston ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetussa laissa (562/1976);
- 10) rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa (627/1978);

Voimassa oleva laki

Ehdotus

- 11) valmisteverotuslaissa (182/2010);
 12) nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994);
 13) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996);
 14) virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010);
 15) alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetussa laissa (1471/1994);
 16) eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetussa laissa (1037/2004);
 17) tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994);
 18) jäteverolaissa (1126/2010);
 19) öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004).

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *verokaudella* ajanjaksoa, jolta asianomaisten verolakien mukaan määräytyvä vero ilmoitetaan ja maksetaan;
- 2) *veroilmoituksella* ilmoitusta, jolla verokauden veroa koskevat tiedot on annettava;
- 3) *yleisellä eräpäivällä* kalenterikuukauden 12 päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää;
- 4) *verovelvollisella* 1 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittujen lakien mukaisessa verotuksessa verovelvollisten lisäksi 1 §:n 1 momentin 5—10 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettua maksuvelvollista, lähdeveron perimiseen velvollista ja ennakonpidätysvelvollista;
- 5) *suorituksen maksajalla* ennakonpidätyksen, lähdeveron, palkkatulon lähdeveron, lopullisen palkkaveron, korkotulon lähdeveron tai työnantajan sairausvakuutusmaksun alaisen suorituksen, muun suorituksen tai edun maksajaa tai antajaa.

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *verokaudella* ajanjaksoa, jolta asianomaisten verolakien mukaan määräytyvä vero ilmoitetaan ja maksetaan;
- 2) *veroilmoituksella* ilmoitusta, jolla verokauden veroa koskevat tiedot on annettava;
- 3) *yleisellä eräpäivällä* kalenterikuukauden 12 päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää;
- 4) *verovelvollisella* 1 §:n 1 momentin 1—4 ja 11—19 kohdassa mainittujen lakien mukaisessa verotuksessa verovelvollisten lisäksi 1 §:n 1 momentin 5—10 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettua maksuvelvollista, lähdeveron perimiseen velvollista ja ennakonpidätysvelvollista;
- 5) *suorituksen maksajalla* ennakonpidätyksen, lähdeveron, palkkatulon lähdeveron, lopullisen palkkaveron, korkotulon lähdeveron tai työnantajan sairausvakuutusmaksun alaisen suorituksen, muun suorituksen tai edun maksajaa tai antajaa;
- 6) *valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisella* valmisteverotuslaissa tarkoitettua valtuutettua varastonpitäjää, rekisteröityä vastaanottajaa, veroedustajaa sekä sel-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

laista verovelvollista, joille on asianomaisessa valmisteverolaissa säädetty velvollisuus tai oikeus rekisteröityä verovelvolliseksi;

7) valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisella muuta valmisteverotuslain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla verovelvollista kuin valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollista.

11 §

11 §

Verokausi

Verokausi

Verokausi on kalenterikuukausi, jollei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Verokausi on kalenterikuukausi, jollei 2—6 momentissa toisin säädetä.

Jäteverolain 4 §:ssä tarkoitetun kaatopaikanpitäjän jäteverotuksessa sovellettava verokausi on neljänneskalenterivuosi.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n 1 momentin 5 b kohdassa tarkoitetun pientuottajan sähköverotuksessa sovellettava verokausi on kalenterivuosi.

17 §

17 §

Veroilmoituksen määräpäivä

Veroilmoituksen määräpäivä

Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2 tai 3 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan ja arpajaisverovelvollisen on annettava verokauden veroilmoitus viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi on kalenterivuosi, verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan, arpajaisverovelvollisen ja valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen on annettava verokauden veroilmoitus viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi muussa kuin valmisteverotuksessa on kalenterivuosi, verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

Valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisen on annettava kaikki samaa valmisteveroa koskevat veroilmoitukset viimeistään

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 momentissa säädettyinä määräaikana, jos verovelvollinen on samasta valmisteverosta myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollinen.

22 §

22 §

Veroilmoituksen antaminen verokauden muuttuessa

Veroilmoituksen antaminen verokauden muuttuessa

Jos 11 §:n 2 tai 4 momentissa tarkoitettu tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua verokautta soveltava verovelvollinen lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden, verokauden katsotaan päättyvän lopettamispäivään. Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään lopettamiskuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos 11 §:n 2, 4 tai 6 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua verokautta soveltava verovelvollinen lopettaa toimintansa kesken kalenterivuoden, verokauden katsotaan päättyvän lopettamispäivään. Verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään lopettamiskuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

23 §

23 §

Toiminnan keskeytyminen

Toiminnan keskeytyminen

Arvonlisäveroa, vakuutusmaksuveroa ja ap-teekkiveroa koskeva veroilmoitus on annettava myös ajalta, jolloin toiminta on keskeytynyt.

Arvonlisäveroa, vakuutusmaksuveroa ja ap-teekkiveroa koskeva veroilmoitus sekä valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen veroilmoitus on annettava myös ajalta, jolloin toiminta on keskeytynyt.

24 §

24 §

Verotarkastus

Verotarkastus

Toisen viranomaisen edustaja voi avustaa asiantuntijana verotarkastuksessa.

25 §

25 §

Veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen

Veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen

Verovelvollinen voi ilman aiheetonta viivytystä korjata taloudelliselta merkitykseltään vähäisen virheen muuttamalla seuraavilta verokausilta ilmoitettavan veron määrää tai

Verovelvollinen voi ilman aiheetonta viivytystä korjata *muuta kuin valmisteveroa koskevan* taloudelliselta merkitykseltään vähäisen virheen muuttamalla seuraavilta verokausilta

Voimassa oleva laki

muuta tietoa vastaavasti. Verohallinto voi kohdistaa virheen korjauksen oikealle verokaudelle, jos tämä on verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen erityisestä syystä perusteltua.

32 §

Verokauden veron maksaminen

Verovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2 tai 3 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan ja arpajaisverovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi on kalenterivuosi, verokauden vero on maksettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

35 §

Myöhästymismaksu

Myöhästymismaksu voidaan jättää määräämättä, jos veroilmoituksen myöhässä antaminen johtuu yleisessä tietoverkossa tai Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa olevasta toimintahäiriöstä. Myöhästymismaksua ei määrätä, jos myöhässä ilmoitetulle verolle määrätään veronkorotus.

Ehdotus

ilmoitettavan veron määrää tai muuta tietoa vastaavasti. Verohallinto voi kohdistaa virheen korjauksen oikealle verokaudelle, jos tämä on verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen erityisestä syystä perusteltua.

32 §

Verokauden veron maksaminen

Verovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2—4 momentissa toisin säädetä.

Arvonlisäverotuksessa verovelvollisen, 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua verokautta soveltavan suorituksen maksajan, *arpajaisverovelvollisen ja valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollisen* on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä.

Jos verovelvollisen verokausi muussa kuin valmisteverotuksessa on kalenterivuosi, verokauden vero on maksettava viimeistään verokautta seuraavan helmikuun viimeisenä päivänä.

Valmisteverotuksessa satunnaisesti verovelvollisen on maksettava kaikki samaa valmisteveroa koskevat verot viimeistään 2 momentissa säädettyinä määräaikana, jos verovelvollinen on samasta valmisteverosta myös valmisteverotuksessa säännöllisesti verovelvollinen.

35 §

Myöhästymismaksu

Myöhästymismaksu *jätetään* määräämättä, jos veroilmoituksen myöhässä antaminen johtuu yleisessä tietoverkossa tai Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa olevasta toimintahäiriöstä. Myöhästymismaksua ei määrätä *myöskään*, jos myöhässä ilmoitetulle verolle määrätään veronkorotus.

Voimassa oleva laki

37 §

Veronkorotus

Veronkorotus voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

39 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää verovelvolliselle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää Verohallinnon kehotuksesta huolimatta täyttämättä:

1) arvonlisäverolain 130 §:n 4 momentissa tai 130 a §:n 5 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden;

2) arvonlisäverolain 133 f, 133 m tai 134 a §:ssä, 161 §:n 1 tai 2 momentissa tai ennakkoperintälain 31 §:ssä säädetyn rekisteröintiä koskevan ilmoittamisvelvollisuuden;

3) arvonlisäverolain 209 b §:ssä tai ennakkoperintälain 35 §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa tosite;

4) arvonlisäverolain 134 e §:ssä tai tämän lain 26 §:ssä säädetyn verotusta koskevan kirjanpitovelvollisuuden taikka 27 §:ssä säädetyn verotusta koskevan muistiinpanovelvollisuuden;

5) arvonlisäverolain 209 e tai 209 f §:ssä säädetyn laskumerkintöjen tekemistä koskevan velvollisuuden.

Ehdotus

37 §

Veronkorotus

Veronkorotus *jätetään* määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

39 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää verovelvolliselle tai, jos on kyse 7 tai 8 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta, tiedonanto- tai ilmoittamisvelvolliselle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää Verohallinnon kehotuksesta huolimatta täyttämättä:

1) arvonlisäverolain 130 §:n 4 momentissa tai 130 a §:n 5 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden;

2) arvonlisäverolain 133 f, 133 m tai 134 a §:ssä, 161 §:n 1 tai 2 momentissa, ennakkoperintälain 31 §:ssä *tai valmisteverotuslain 31 §:ssä* säädetyn rekisteröintiä koskevan ilmoittamisvelvollisuuden;

3) arvonlisäverolain 209 b §:ssä tai ennakkoperintälain 35 §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa tosite;

4) arvonlisäverolain 134 e §:ssä tai tämän lain 26 §:ssä säädetyn verotusta koskevan kirjanpitovelvollisuuden taikka 27 §:ssä säädetyn verotusta koskevan muistiinpanovelvollisuuden;

5) arvonlisäverolain 209 e tai 209 f §:ssä *tai valmisteverotuslain 20 a §:ssä* säädetyn laskumerkintöjen tekemistä koskevan velvollisuuden;

6) *valmisteverotuslain 22 tai 27 §:ssä* säädetyn valmisteverolupaan liittyvän velvollisuuden;

7) *valmisteverotuslain 98 §:ssä* säädetyn muonitusta ja näytteitä koskevan tiedonantovelvollisuuden;

8) *valmisteverotuslain 98 a §:ssä* säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden, jos on kyse mainitun pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua tuesta;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

9) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 26 b §:n 1 momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden;

10) jäteverolain 10 §:n 1 momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden;

11) tupakkaverosta annetun lain 13 §:n 1 momentissa säädetyn tupakkatuotteiden määriä, hintaluokkaa ja tilastotietoja koskevan tiedonantovelvollisuuden;

Verohallinto määrää verovelvolliselle tai, jos on kyse 1 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta, valmisteveron alaisten tuotteiden lähettäjälle tai vastaanottajalle enintään 2 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää täyttämättä:

1) valmisteverotuslain 54, 58, 59, 62—64, 66—68, 71, 72, 74, 78 tai 80 §:ssä säädetyn siirtomenettelyä koskevan velvollisuuden;

2) tupakkaverosta annetun lain 11 §:ssä säädetyn hintalipukkeita tai painettua vähittäismyyntihintaa koskevan velvollisuuden.

Laiminlyöntimaksu jätetään määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy.

48 §

48 §

Veron määräämistä ja oikaisua koskevia erityisiä säännöksiä

Veron määräämistä ja oikaisua koskevia erityisiä säännöksiä

Kun vero määrätään tai oikaisu tehdään verovelvollisen vahingoksi, verovelvollisen suoritettavaksi voidaan määrätä veronkorotus.

(1 mom. kumotaan)

52 §

52 §

Päätöksen antaminen

Päätöksen antaminen

Verohallinnon on annettava päätös 45 §:ssä tarkoitettussa veron määräämisen tai päätöksen oikaisun määräajan jatkamista koskevassa asiassa.

Verohallinnon on annettava verovelvolliselle päätös 45 §:ssä tarkoitettussa veron määräämisen tai päätöksen oikaisun määräajan jatkamista koskevassa asiassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös annetaan kultakin verokaudelta erikseen.

Voimassa oleva laki

62 §

Eräitä Verohallinnon päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Rekisteröintiä koskevaa päätöstä pyytänyt verovelvollinen, muu muutoksenhakuun oikeutettu ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta asianomaisen verolain mukaista rekisteröintiä koskevaan Verohallinnon päätökseen. *Suorituksen maksajan rekisteröintiä koskevaan asiaan ei kuitenkaan saa hakea muutosta.*

Tiedonantovelvollinen saa hakea muutosta Verohallinnon päätökseen, joka koskee velvollisuutta antaa 5 luvussa tarkoitettuja tietoja. Tiedonantovelvollinen ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta 31 §:n nojalla määrättyä laiminlyöntimaksua koskevaan Verohallinnon päätökseen.

64 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Arvonlisäveroa ja vakuutusmaksuveroa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Ehdotus

62 §

Eräitä Verohallinnon päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Rekisteröintiä koskevan päätöksen saaja, muu muutoksenhakuun oikeutettu ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta asianomaisen verolain mukaista rekisteröintiä koskevaan Verohallinnon päätökseen.

Tiedonantovelvollinen saa hakea muutosta Verohallinnon päätökseen, joka koskee velvollisuutta antaa 5 luvussa, *valmisteverotuslain 98 §:ssä, sähkön ja eräiden polttoainesten valmisteverosta annetun lain 26 b §:ssä, tupakkaverosta annetun lain 13 §:n 1 momentissa tai jäteverolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.* Tiedonantovelvollinen ja Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö saavat hakea muutosta 31 §:n nojalla määrättyä laiminlyöntimaksua koskevaan Verohallinnon päätökseen.

64 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Arvonlisäveroa, vakuutusmaksuveroa ja valmisteveroa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

1. Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaan tultua alkaneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun.

3. Ennen lain voimaantuloa päättyneen verokauden verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4. Jos 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu verovelvollinen on vastaanottanut tuotteet tai tämän velvollisuus suorittaa vero on muutoin syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, verotusmenettelyyn ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita valmisteverotuslain muuta verovelvollista kuin 6 §:n 18 kohdassa tarkoitettua verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

5. Jos Verohallinto on hyväksynyt lain voimaan tullessa voimassa olleen valmisteverotuslain 32 §:n nojalla verokausi-ilmoittajan veroilmoituksen antamisen paperilomakkeella, viimeinen verokausi, jolta ilmoituksen saa antaa paperilomakkeella, on kalenterivuoden 2020 viimeinen verokausi.

6. Verohallinnon tekemän ennen lain voimaantuloa päättyneitä verokautta koskevan valmisteverotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen.

7. Verohallinnon lain voimaan tullessa viireillä olleeseen valmisteveron palautushakemukseen antaman päätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen.

8. Verohallinnon tekemän valmisteverotuspäätöksen tiedoksiantoon ja muutoksenhakuun sovelletaan 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tämän lain säännöksiä, jos päätös tehdään 1 päivänä helmikuuta 2021 tai sen jälkeen. Edellä 61 §:ssä tarkoitettu määräaika lasketaan sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tuotteet on vastaanotettu tai veron suorittamisvelvollisuus on muutoin syntynyt.

9. Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin 39 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sivullisen tiedonantovelvollisuuden laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä kuitenkin vain, jos tietoja on pyydetty ennen lain voimaan tuloa.

19.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 14 luku,
muutetaan 72 j §:n 2 momentti, 72 k §:n 1 momentti, 73 §:n 2 momentti, 133 c §:n 4 momentti, 156 §:n 3 momentti, 156 l §:n 3 momentti, 161 §:n 3 momentti ja 172 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 72 j §:n 2 momentti laissa 1392/2010, 72 k § 1 momentti laissa 529/2010, 73 §:n 2 momentti laissa 311/2018 sekä 133 c §:n 4 momentti, 156 §:n 3 momentti, 156 l §:n 3 momentti, 161 §:n 3 momentti ja 172 §:n 2 momentti laissa 773/2016, sekä
lisätään 72 k §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1767/1995 ja 529/2010, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, 133 c §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1486/1994, 529/2010 ja 773/2016, uusi 5 ja 6 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 7 momentiksi, 156 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, ja 156 l §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, sekä lakiin uusi 172 a § ja siitä lailla 773/2016 kumotun 176 §:n tilalle uusi 176 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

72 j §

Valmisteveron alaisten tavaroiden katsotaan olevan verovarastointimenettelyssä silloin, kun ne ovat valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 5 kohdassa tarkoitettussa varastossa.

72 k §

Luvan verottoman varaston pitämiseen antaa Verohallinto hakemuksesta. Lupapäätöksessä vahvistetaan varaston pitämistä koskevat ehdot. Verohallinto voi vaatia asetettavaksi vakuuden veron suorittamisesta.

Ehdotus

72 j §

Valmisteveron alaisten tavaroiden katsotaan olevan verovarastointimenettelyssä silloin, kun ne ovat valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa *verottomassa* varastossa.

72 k §

Luvan verottoman varaston pitämiseen antaa Verohallinto hakemuksesta. *Hakemus on tehtävä sähköisesti. Verohallinto voi erityisesti syystä hyväksyä hakemuksen tekemisen muulla tavalla kuin sähköisesti.* Lupapäätöksessä vahvistetaan varaston pitämistä koskevat ehdot. Verohallinto voi vaatia asetettavaksi vakuuden veron suorittamisesta.

Lupaa koskevan päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 56 ja 57 §:ää.

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös verottoman varaston pitämistä koskevan luvan hakijaan. Lupaa koskevaan asiaan saa hakea muutosta myös Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Muutosta haetaan kirjallisella oikaisuvaatimuksella oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 10 luvun mukaisesti noudattaen, mitä mainitun lain 62 §:n 5 momentissa säädetään oikaisuvaatimuksen määräajasta.

73 §

73 §

Autoverolain (1482/1994) 39 §:ssä tarkoitettun rekisteröidyn asiamiehen mainitun lain 4 §:n 2 momentin nojalla liikenneasioiden rekisteriin merkityn ajoneuvon omistajan sijasta ajoneuvosta suorittama ja tältä veloittama autovero ei ole osa asiamiehen jälleenmyyjältä eikä jälleenmyyjän rekisteriin merkityltä ajoneuvon omistajalta ajoneuvon myynnistä veloittamaa vastiketta.

Autoverolain (/) 46 §:ssä tarkoitettun rekisteröidyn *autoveroilmoittajan* mainitun lain 7 §:n 1 momentin nojalla liikenneasioiden rekisteriin merkityn ajoneuvon omistajan sijasta ajoneuvosta suorittama ja tältä veloittama autovero ei ole osa *autoveroilmoittajan* jälleenmyyjältä eikä jälleenmyyjän rekisteriin merkityltä ajoneuvon omistajalta ajoneuvon myynnistä veloittamaa vastiketta.

133 c §

133 c §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37, 40, 41, 50 ja 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuun palautukseen oikeutettuun.

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuun *palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä, palautuksen hakemiseen.*

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 133 a ja 133 b §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena sitä kalenterivuotta, jona oikeus veron palautukseen syntyi.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

14 luku

(14 luku kumotaan)

Voimassa oleva laki

Verotusmenettely eräissä yhteisöhankinnoissa

148 a §

Jos 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen uuden kuljetusvälineen ostaja ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen ja kuljetusvälineestä on suoritettava autoverolain mukaan autoveroa, yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron maksamisesta, veroviranomaisista, ilmoittamisvelvollisuudesta, veron määräämisestä, ennakkoratkaisusta, muutoksen hakemisesta ja veron takaisinmaksusta on voimassa, mitä autoverosta säädetään.

148 b §

Jos 26 e §:ssä tarkoitettujen valmisteveron alaisten tavaroiden ostajana on henkilö, jonka muut hankinnat eivät 26 c §:n 2 momentin nojalla muodosta yhteisöhankintaa, valmisteveron alaisten tavaroiden yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron maksamisesta, veroviranomaisista, ilmoittamisvelvollisuudesta, veron määräämisestä, ennakkoratkaisusta, muutoksen hakemisesta, veron takaisinmaksusta sekä muutoinkin menettelystä on voimassa, mitä valmisteverotuslaissa säädetään.

156 §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37, 40, 41, 50 ja 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 150 §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan.

Ehdotus

(kumotaan)

(kumotaan)

156 §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71, 73 ja 80 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 150 §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä, palautuksen hakemiseen.

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 150 §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena 150 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajanjaksoa.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

156 l §

156 l §

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37, 40, 41, 50 ja 59 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 156 a §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan.

Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 5, 6, 8, 9, 21, 24, 37, 38, 40—42, 45—48 ja 50 §:ssä, 52 §:n 1 ja 4 momentissa, 54—56, 59, 61, 66, 68, 70, 71 ja 73 §:ssä säädetään verovelvollisesta, sovelletaan myös tämän lain 156 a §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, ja mitä mainitun lain 8 §:ssä säädetään ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisestä, palautuksen hakemiseen.

Sovellettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 73 §:ää tämän lain 156 a §:ssä tarkoitettuun palautuksen hakijaan, pidetään verokautena 156 b §:n 1 momentissa tarkoitettua ajanjaksoa.

Jos palautushakemuksessa tai sen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

161 §

161 §

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun uuden kuljetusvälineen ostajaan, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen ja johon ei sovelleta 148 a §:ää.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen 26 d §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettun uuden kuljetusvälineen ostajaan, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen, eikä sellaiseen 26 e §:ssä tarkoitettujen valmisteveronalaisten tavaroiden ostajaan, jonka muut hankinnat eivät 26 c §:n 2 momentin nojalla muodosta yhteisöhankintaa.

18 luku

18 luku

Rekisteröinti

Rekisteröinti

172 §

172 §

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ei 1 momentista poiketen merkitä 26 d §:n 1 mo-

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ei 1 momentista poiketen merkitä sellaista 26 d §:n

Voimassa oleva laki

mentin 1 kohdassa tarkoitetun uuden kuljetusvälineen ostajaa, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen ja johon ei sovelleta 148 a §:ää.

Ehdotus

1 momentin 1 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetun uuden kuljetusvälineen ostajaa, joka ei ole tämän lain mukaan muusta toiminnasta verovelvollinen, eikä sellaista 26 e §:ssä tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden ostajaa, jonka muut hankinnat eivät 26 c §:n 2 momentin nojalla muodosta yhteisöhankintaa.

172 a §

Arvonlisäverovelvollisten rekisterin käyttötarkoituksena on verovelvollisten tunnistaminen verotusta ja sen valvontaa varten sekä liikeitoimen osapuolten oikeusturvan parantamiseksi.

176 §

Arvonlisäverovelvollisten rekisterin tietoja säilytetään 12 vuotta siitä ajankohdasta, jona verovelvollinen poistettiin rekisteristä, kuitenkin niin kauan kuin verovelvollisen verotukseen voidaan tehdä muutoksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän lain uuden kuljetusvälineen tai valmisteveronalaisten tavaroiden yhteisöhankintoja koskevia säännöksiä sovelletaan, jos velvollisuus suorittaa arvonlisävero yhteisöhankinnasta on 16 a §:n mukaan syntynyt tämän lain voimaantulon jälkeen. Yhteisöhankintoihin, joista veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tästä poiketen lain voimaantulon jälkeen tehtävien päätösten muutoksenhakuun ei sovelleta 148 b §:ää, vaan tämän lain säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan lupaa koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain säännöksiä. Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön hakiessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleessa lupaa koskevassa asiassa sovelletaan kuitenkin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin palautushakemuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin 133 c §:n 6 momentissa, 156 §:n 5 momentissa ja 156 l §:n 5 momentissa tarkoitettuihin lainminlyönteihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

20.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronkantolain (11/2018) 1 §:n 1 momentti, 25 §:n 2 momentti, 38 §:n 1 ja 7 momentti, 50 §:n 2 momentti, 51 § ja 52 §:n 2 momentti,
lisätään 16 §:ään uusi 9—11 momentti, 38 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 343/2019, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti ja muutettu 7 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi, ja 47 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4—8 momentti siirtyvät 5—9 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) tarkoitettujen verojen ja maksujen maksamisessa, palauttamisessa ja perimisessä noudatettavaan menettelyyn. Lakia sovelletaan ennakoperintälaissa (1118/1996) ja arvonnlisäverolaissa (1501/1993) tarkoitettuihin veroihin myös siltä osin kuin niihin ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, jollei asianomaisessa laissa toisin säädetä.

Tätä lakia sovelletaan verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995) ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016) tarkoitettujen verojen ja maksujen maksamisessa, palauttamisessa ja perimisessä noudatettavaan menettelyyn. Lakia sovelletaan ennakoperintälaissa (1118/1996), arvonnlisäverolaissa (1501/1993) ja valmisteverotuslaissa (182/2010) tarkoitettuihin veroihin myös siltä osin kuin niihin ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, jollei asianomaisessa laissa toisin säädetä.

16 §

16 §

Maksun kohdistaminen

Maksun kohdistaminen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Maksaja voi kohdistaa maksun valmisteverotuslain 53, 74, 78 tai 80 §:ssä tarkoitetun tai nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 b §:n nojalla vakuuden suorituksiksi.

Jos maksu on kohdistettu valmisteverotuslain 53, 74, 78 ja 80 §:ssä tarkoitetun vakuuden suorituksiksi, maksua ei käytetä ennen kuin verovelvollinen on antanut veroilmoituksen siltä verokaudelta, jonka aikana vastaanotetuista tuotteista maksettavan valmisteveron turvaamiseksi vakuus on annettu, tai ennen kuin verokauden valmistevero on määrätty oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 43 §:n nojalla arvioimalla. Vakuus käytetään ensisijaisesti sen verokauden valmisteveron suorituksiksi, johon verovelvollinen vakuuden veroilmoituksella kohdistaa tai jonka vero on määrätty arvioimalla. Tämän jälkeen maksu käytetään muiden verojen suorituksiksi noudattaen, mitä 6 §:ssä säädetään.

Jos maksu on kohdistettu sellaisen 9 momentissa tarkoitetun vakuuden suorituksiksi, joka on annettava tuotteista, joista ei tarvitse antaa veroilmoitusta, maksu palautetaan hakemuksesta verovelvolliselle. Jos maksun palauttamisen edellytykset täyttyvät, Verohallinto voi palauttaa maksun myös omasta aloitteestaan.

25 §

Palautuksen käyttämisen esteet

Saatavan suorituksiksi ei käytetä:

- 1) erehdyksessä suoritettua veron palautusta;
 - 2) palautusta, jota vastaavat varat on suoritettu jako-osuutena konkurssipesästä;
 - 3) veronpalautusta, joka siirretään vieraalle valtiolle;
 - 4) verotusmenettelystä annetun lain 22 a §:ssä tai oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun laiminlyöntimaksun palautusta.
-

25 §

Palautuksen käyttämisen esteet

Saatavan suorituksiksi ei käytetä:

- 1) erehdyksessä suoritettua veron palautusta;
 - 2) palautusta, jota vastaavat varat on suoritettu jako-osuutena konkurssipesästä;
 - 3) veronpalautusta, joka siirretään vieraalle valtiolle;
 - 4) verotusmenettelystä annetun lain 22 a §:ssä, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä tai *autoverolain (/) 95 §:ssä* tarkoitetun laiminlyöntimaksun palautusta.
-

Voimassa oleva laki

38 §

Hyvityskoron laskeminen

Palautettavalle verolle lasketaan hyvityskorkoa veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käytetään veron suoritukseksi. Palautettavalle verolle, jota Verohallinto säilyttää myöhempien verojen suoritukseksi ja jolle ei ole muussa laissa säädetty maksettavaksi korkoa, lasketaan hyvityskorkoa kuitenkin sitä päivää seuraavasta päivästä alkaen, jona palautukseen oikeuttava päätös on tehty.

Ehdotus

38 §

Hyvityskoron laskeminen

Palautettavalle verolle lasketaan hyvityskorkoa veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä tai käytetään veron suoritukseksi. *Edellä 7 §:ssä tarkoitetun veron palautukselle, joka käytetään mainitussa pykälässä tarkoitetun veron suoritukseksi, lasketaan hyvityskorkoa siihen päivään, jona vero on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava.* Palautettavalle verolle, jota Verohallinto säilyttää myöhempien verojen suoritukseksi ja jolle ei ole muussa laissa säädetty maksettavaksi korkoa, lasketaan hyvityskorkoa kuitenkin sitä päivää seuraavasta päivästä alkaen, jona palautukseen oikeuttava päätös on tehty.

Jos palautus johtuu päätöksestä, joka koskee autoverolain (/), valmisteverotuslain tai asianomaisen valmisteverolain nojalla hakemuksesta palautettavaa veroa, palautukselle lasketaan hyvityskorkoa päätöspäivää seuraavasta päivästä 1 momentissa tarkoitettuun päivään.

Maksulle, joka käytetään veron suoritukseksi myöhemmin kuin maksupäivänä, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona se käytetään veron suoritukseksi. Maksulle, joka palautetaan 20 §:n nojalla tai käytetään 23 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä.

Maksulle, joka käytetään veron suoritukseksi myöhemmin kuin maksupäivänä, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona se käytetään veron suoritukseksi. *Edellä 7 §:ssä tarkoitetun veron maksulle, joka käytetään mainitussa pykälässä tarkoitetun veron suoritukseksi, lasketaan hyvityskorkoa siihen päivään, jona vero on lain tai asetuksen mukaan viimeistään maksettava.* Maksulle, joka palautetaan 20 §:n nojalla tai käytetään 23 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, lasketaan hyvityskorkoa maksupäivää seuraavasta päivästä siihen päivään, jona palautettava määrä veloitetaan Verohallinnon tililtä.

47 §

Verosta vapauttaminen

47 §

Verosta vapauttaminen

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, valmisteverosta voidaan myöntää vapautus, jos kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen.

50 §

Veron vanhentuminen

Jos oma-aloitteisia veroja koskeva veroilmoitus annetaan myöhässä, se osa verokauden verosta, jota ilmoitus koskee, vanhentuu viiden vuoden kuluttua ilmoituksen antamista seuraavaa yleistä eräpäivää seuraavan kalenterivuoden alusta.

50 §

Veron vanhentuminen

Jos oma-aloitteisia veroja koskeva veroilmoitus annetaan myöhässä, *verokauden vero vanhentuu viiden vuoden kuluttua ilmoituksen antamista seuraavan kalenterivuoden alusta siltä osin kuin verokauden veron määrä ilmoituksen perusteella kasvaa.*

51 §

Takaisin perittävän määrän vanhentuminen

Edellä 34 §:n nojalla takaisin perittäväksi määrätty määrä vanhentuu viiden vuoden kuluttua eräpäivää seuraavan kalenterivuoden alusta.

51 §

Takaisin perittävän määrän vanhentuminen

Edellä 34 §:n nojalla takaisin perittäväksi määrätty määrä vanhentuu viiden vuoden kuluttua *päätöspäivää* seuraavan kalenterivuoden alusta.

52 §

Palautuksen ja maksun sekä niille maksettavan koron vanhentuminen

Jos 20 §:ssä tarkoitettua aiheetonta maksua ei ole puutteellisten maksutietojen vuoksi voitu palauttaa verovelvolliselle, maksu ja sille maksettava korko vanhentuvat viiden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin maksu on suoritettu.

52 §

Palautuksen ja maksun sekä niille maksettavan koron vanhentuminen

Jos 20 §:ssä tarkoitettua aiheetonta maksua *tai 16 §:n 11 momentissa tarkoitettua vakuuden suoritukseksi kohdistettua maksua* ei ole puutteellisten maksutietojen vuoksi voitu palauttaa verovelvolliselle, maksu ja sille maksettava korko vanhentuvat viiden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin maksu on suoritettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 16 §:n 9 momenttia sovelletaan kuitenkin jo 1 päivästä tammikuuta 2021.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lain voimaantuloa edeltävältä ajalta palautukselle maksettavaan korkoon sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita palautukselle maksettavaa korkoa koskevia säännöksiä.

Ennen lain voimaan tuloa myöhässä annetun oma-aloitteisen veron veroilmoituksen perusteella kasvaneen veron määrän ja takaisin perittäväksi määrätyn määrän vanhentumiseen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

21.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 5 a §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 20/2018, ja
lisätään 5 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 51/2017, 20/2018 ja 344/2019, uusi 5—8 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 a §

Viivästyskorko ja huojennettu viivästyskorko

Maksamatta jätetylle veronkantolain soveltamisalaan kuuluvalle verolle sekä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 57 §:ssä tarkoitetun verotuksen oikaisun yhteydessä määrättävälle verolle lasketaan viivästyskorkoa. Viivästyskorko on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Ehdotus

5 a §

Viivästyskorko ja huojennettu viivästyskorko

Viivästyskorkoa lasketaan maksamatta jätetylle veronkantolain soveltamisalaan kuuluvalle verolle, verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 57 §:ssä tarkoitetun verotuksen oikaisun yhteydessä määrättävälle verolle, valmisteverotuslain (182/2010) 11 a §:n 1 momentissa ja 82 a §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa määrättävälle valmisteverolle ja autoverolain (/) 89 §:ssä tarkoitettun verotuksen toimittamisen tai oikaisun yhteydessä määrättävälle autoverolle. Viivästyskorko on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 b §

5 b §

Viivästyskoron laskeminen

Viivästyskoron laskeminen

Valmisteverotuslain 11 a §:n 1 momentissa ja 82 a §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa määrätyle valmisteverolle lasketaan viivästyskorkoa veron suorittamisvelvollisuuden syntypäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko lasketaan jaksokohtaisessa verotuksessa laissa säädettyä eräpäivää seuraavasta päivästä määrättävän veron eräpäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko lasketaan ajoneuvokohtaisessa verotuksessa veron suorittamisvelvollisuuden syntypäivää seuraavan kolmannen kalenterikuukauden 25 päivästä määrättävän veron eräpäivään. Jos ajoneuvon verotus toimitetaan ajoneuvokohtaisessa verotuksessa viranomaisaloitteisesti sillä perusteella, että ajoneuvo on otettu käyttöön veroilmoitusta antamatta, autoverolle lasketaan kuitenkin viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt, määrättävän veron eräpäivään.

Autoverolain 89 §:ssä tarkoitettulle liikaa palautetulle määrälle lasketaan 6 ja 7 momentista poiketen viivästyskorkoa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona liikaa palautettu määrä on käytetty veron suoritukseksi tai veloitettu Verohallinnon tililtä, verotuksen oikaisun johdosta määrätyn veron eräpäivään.

7 §

7 §

Veronlisäyksen, viivekoron ja viivästyskorkojen perimättä jättäminen

Veronlisäyksen, viivekoron ja viivästyskorkojen perimättä jättäminen

Verohallinnon määräämä viivästyskorko ja huojennettu viivästyskorko voidaan jättää kokonaan tai osittain perimättä, jos maksaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, pätevistä syystä tai muusta erityisestä syystä.

Verohallinto voi jättää viivästyskoron ja huojennettun viivästyskoron kokonaan tai osittain perimättä, jos maksaminen on viivästynyt verovelvollisesta riippumattomasta syystä, pätevistä syystä tai muusta erityisestä syystä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

*Lain voimaantuloa edeltävältä ajalta auto-
verolle ja valmisteverolle maksettava korko
lasketaan lain voimaan tullessa voimassa ol-
leiden säännösten mukaisesti. Lain voimaan
tullessa maksamatta olevalle autoverolle ja
valmisteverolle lain voimaan tullessa voi-
massa olleiden säännösten mukaisesti lasket-
tuun korkoon ei kuitenkaan sovelleta veronli-
säyksen ja viivekoron kolmen euron vähim-
mäismäärää.*
